

**999**

**MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA**

**o zwalczaniu dopingu w sporcie,**

sporządzona w Paryżu dnia 19 października 2005 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

**PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 19 października 2005 r. została sporządzona w Paryżu Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu dopingu w sporcie, w następującym brzmieniu:

**MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA**

**o zwalczaniu dopingu w sporcie**

Konferencja Generalna, Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury, zwanej dalej UNESCO, na spotkaniu w Paryżu od 3 do 21 października 2005 r. na swojej 33 sesji;

Mając na uwadze, że celem UNESCO jest wspieranie pokoju i bezpieczeństwa poprzez popieranie międzynarodowej współpracy w dziedzinie edukacji, kultury i nauki;

Nawiązując do istniejących aktów prawa międzynarodowego dotyczących praw człowieka;

Mając na uwadze Rezolucję 58/5 przyjętą przez Zgromadzenie Generalne Narodów Zjednoczonych w dniu 3 listopada 2003 r. dotyczącą sportu jako sposobu propagowania edukacji, zdrowia, rozwoju i pokoju, a szczególnie jej pkt. 7;

Mając świadomość faktu, iż sport powinien odgrywać istotną rolę w dziedzinie ochrony zdrowia, w edukacji moralnej i kulturalnej oraz w wychowaniu fizycznym, jak również w propagowaniu międzynarodowej zgody i pokoju;

Zauważając potrzebę stymulowania i koordynowania międzynarodowej współpracy w celu wyeliminowania dopingu ze sportu;

Dając wyraz zaniepokojeniu stosowaniem przez sportowców dopingu w sporcie oraz jego konsekwencjami dla zdrowia, zasady fair play, walki z oszustwem oraz przyszłości sportu;

Mając na uwadze fakt, iż doping zagraża zasadom etycznym i wartościom wychowawczym ujętym w Międzynarodowej Karcie Wychowania Fizycznego i Sportu UNESCO oraz w Karcie Olimpijskiej;

Przypominając, że Konwencja Antydopingowa Rady Europy oraz jej Protokół Dodatkowy, przyjęte w ramach Rady Europy stanowią narzędzia międzynarodowego prawa publicznego, które leżą u podstaw krajowych strategii antydopingowych oraz współpracy międzyrządowej;

Przywołując Zalecenia na temat dopingu przyjęte przez 2, 3 i 4. Międzynarodową Konferencję Ministrów i Wyższych Urzędników do Spraw Wychowania Fizycznego i Sportu, zorganizowaną przez UNESCO w Moskwie (1988 r.), w Punta del Este (1999 r.) oraz w Atenach (2004 r.), a także Rezolucję 32 C/9 przyjętą przez Konferencję Generalną UNESCO na jej 32 sesji (2003 r.);

Mając na uwadze Światowy Kodeks Antydopingowy przyjęty przez Światową Agencję Antydopingową podczas Światowej Konferencji na temat Dopingu w Sporcie, która odbyła się w Kopenhadze dnia 5 marca 2003r. oraz Kopenhaską Deklarację o Walce z Dopiniem w Sporcie;

Pamiętając także o wpływie, jaki najlepsi sportowcy wywierają na młodzież;

Mając świadomość ciągłej potrzeby prowadzenia i propagowania badań naukowych mających na celu doskonalenie metod wykrywania dopingu oraz lepsze zrozumienie czynników wpływających na jego stosowanie, aby zapewnić najwyższą efektywność strategii zapobiegawczych;

Zdając sobie także sprawę ze znaczenia bieżącej edukacji sportowców, personelu pomocniczego sportowców oraz ogółu społeczeństwa w zakresie zwalczania dopingu;

Pamiętając o potrzebie budowania potencjału Państw-Stron w zakresie wdrażania programów antidopingowych;

Mając świadomość faktu, iż władze publiczne oraz organizacje sportowe są współodpowiedzialne za realizację zadań z zakresu zapobiegania i walki z dopingiem w sporcie, w szczególności za zapewnianie właściwego, opartego na zasadzie fair play prowadzenia zawodów sportowych oraz za ochronę zdrowia ich uczestników;

Uznając, iż wspomniane władze i organizacje muszą ze sobą współpracować w celu realizacji powyższych celów z zapewnieniem najwyższego poziomu niezależności i przejrzystości na wszystkich stosownych szczeblach;

Dążąc do podjęcia dalszych działań w ramach ściślejszej współpracy w celu wyeliminowania dopingu ze sportu;

Uznając, iż wyeliminowanie stosowania dopingu w sporcie zależy częściowo od postępującej harmonizacji norm i praktyk antidopingowych w sporcie oraz współpracy zarówno na szczeblu krajowym, jak i ogólnosiwiatowym;

Przyjmuje niniejszą Konwencję w dniu 19 października 2005 r.

## **Część I: Zakres**

### *Artykuł 1 – Cel Konwencji*

Celem niniejszej Konwencji – w ramach strategii oraz programu działań UNESCO w obszarze wychowania fizycznego i sportu – jest promowanie zapobiegania oraz walki z dopingiem w sporcie z myślą o jego wyeliminowaniu.

### *Artykuł 2 – Definicje*

Poniższe definicje należy rozumieć w kontekście Światowego Kodeksu Antydopingowego, jednakże w przypadku sprzeczności charakter rozstrzygający mają postanowienia Konwencji.

Do celów niniejszej Konwencji:

1. „Akredytowane laboratoria kontroli antydopingowej” oznaczają laboratoria akredytowane przez Światową Agencję Antydopingową.
2. „Organizacja Antydopingowa” oznacza podmiot odpowiedzialny za przyjęcie przepisów określających zasady inicjowania, wdrażania lub egzekwowania dowolnej części procesu kontroli antydopingowej. Obejmuje to, na przykład, Międzynarodowy Komitet

Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, innych organizatorów ważnych zawodów, którzy przeprowadzają podczas nich badania, Światową Agencję Antydopingową, federacje międzynarodowe oraz krajowe organizacje antydopingowe.

3. „Naruszenie przepisów antydopingowych” w sporcie oznacza jedno lub więcej z poniższych zdarzeń:
  - a. Obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów albo markerów w próbce fizjologicznej sportowca;
  - b. Użycie lub próba użycia substancji zabronionej lub metody zabronionej;
  - c. Niewyrażenie zgody lub bez ważnego uzasadnienia niezgłoszenie się na pobranie próbki po powiadomieniu zgodnie z obowiązującymi przepisami antydopingowymi lub w inny sposób unikanie pobrania próbki;
  - d. Naruszenie odpowiednich wymogów określających dostępność sportowca do kontroli poza zawodami, w tym nieprzedstawienie wymaganych informacji na temat miejsca pobytu oraz niepoddanie się badaniom ogłoszonym w oparciu o rozsądną zasadę;
  - e. Manipulowanie lub próba manipulowania jakkolwiek częścią kontroli antydopingowej;
  - f. Posiadanie substancji lub metod zabronionych;
  - g. Handel dowolną substancją zabronioną lub metodą zabronioną;
  - h. Podanie lub próba podania sportowcowi substancji zabronionej lub metody zabronionej lub pomaganie, zachęcanie, ułatwianie, podżeganie, ukrywanie lub każdy inny rodzaj współdziałania wiążący się z naruszeniem przepisów antydopingowych lub próbą ich naruszenia.
4. „Sportowiec” do celów kontroli antydopingowej oznacza dowolną osobę, która uczestniczy w sporcie na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, zgodnie z definicją każdej krajowej organizacji antydopingowej, uznaną przez Państwa-Strony oraz dowolną inną osobę, uczestniczącą w sporcie lub w zawodach na niższym szczeblu, którą Państwa-Strony uznają za sportowca. Do celów programów edukacyjnych lub szkoleniowych „sportowiec” oznacza dowolną osobę, która uczestniczy w sporcie podlegającym organizacji sportowej.
5. „Personel pomocniczy sportowców” oznacza trenerów, szkoleniowców, menedżerów, agentów, pracowników zespołu, oficjeli lub personel medyczny albo paramedyczny współpracujący lub leczący sportowców uczestniczących bądź przygotowujących się do zawodów sportowych.
6. „Kodeks” oznacza „Światowy Kodeks Antydopingowy” przyjęty przez Światową Agencję Antydopingową w dniu 5 marca 2003r. w Kopenhadze, stanowiący Dodatek nr 1 do niniejszej Konwencji.
7. „Konkurs” oznacza jeden wyścig, mecz, grę lub jedne zawody lekkoatletyczne.
8. „Kontrola antydopingowa” oznacza proces obejmujący planowanie rozkładu badań, pobieranie i postępowanie z próbkami, analizę laboratoryjną, zarządzanie wynikami, przesłuchania i odwołania.
9. „Doping w sporcie” oznacza wystąpienie naruszenia przepisów antydopingowych.



10. „Należycie upoważnione zespoły kontroli antydopingowej” oznaczają zespoły kontroli antydopingowej działające z upoważnienia międzynarodowych lub krajowych organizacji antydopingowych.
11. Badanie „Podczas zawodów”, w celu rozróżnienia między badaniami podczas zawodów a badaniami przeprowadzanymi poza zawodami oznacza badanie, w którym sportowiec zostaje wybrany do kontroli w związku z konkretnym konkursem, o ile przepisy Federacji Międzynarodowej lub innej stosownej organizacji antydopingowej nie stanowią inaczej.
12. „Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów” oznacza standard, stanowiący Dodatek nr 2 do niniejszej Konwencji.
13. „Międzynarodowy Standard Badań” oznacza standard, stanowiący Dodatek nr 3 do niniejszej Konwencji.
14. „Bez zapowiedzi” oznacza kontrolę antydopingową odbywającą się bez uprzedniego zawiadomienia sportowca, podczas której sportowiec znajduje się pod stałym nadzorem od momentu powiadomienia aż do pobrania próbki.
15. „Ruch Olimpijski” oznacza wszystkich, którzy wyrażają zgodę na postępowanie zgodnie z Kartą Olimpijską, i którzy uznają władzę i autorytet Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, a mianowicie: Międzynarodowe Federacje dyscyplin włączonych do programu Igrzysk Olimpijskich, Krajowe Komitety Olimpijskie, Komitety Organizacyjne Igrzysk Olimpijskich, sportowców, sędziów, związki i kluby, jak również wszystkie organizacje i instytucje uznawane przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.
16. „Kontrola antydopingowa poza zawodami” oznacza dowolną kontrolę antydopingową, która nie jest przeprowadzana podczas zawodów.
17. „Lista Zabronionych Substancji i Metod” oznacza listę przedstawioną w Załączniku nr 1 do niniejszej Konwencji, określającą substancje zabronione i metody zabronione.
18. „Metoda zabroniona” oznacza dowolną metodę, opisaną jako zabroniona na Liście Zabronionych Substancji i Metod przedstawionej w Załączniku nr 1 do niniejszej Konwencji.
19. „Substancja zabroniona” oznacza dowolną substancję, opisaną jako zabroniona na Liście Zabronionych Substancji i Metod przedstawionej w Załączniku nr 1 do niniejszej Konwencji.
20. „Organizacja sportowa” oznacza dowolną organizację, która pełni funkcję organu orzekającego w odniesieniu do zawodów sportowych dla jednej lub kilku dyscyplin.
21. „Standardy Przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych” (ang. Therapeutic Use Exemptions) oznaczają standardy przedstawione w Załączniku nr 2 do niniejszej Konwencji.
22. „Badanie” oznacza tę część procesu kontroli antydopingowej, która obejmuje planowanie rozkładu badań, pobieranie próbek, postępowanie z próbkami oraz ich transport do laboratorium.

23. „Wyłączenie dla celów terapeutycznych” oznacza wyłączenie przyznane zgodnie ze Standardami Przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych.
24. „Używanie” oznacza stosowanie, spożywanie, wstrzykiwanie lub przyjmowanie w jakikolwiek sposób dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej.
25. „Światowa Agencja Antydopingowa” (WADA) oznacza fundację o tej nazwie, utworzoną zgodnie z prawem Szwajcarii w dniu 10 listopada 1999r.

#### *Artykuł 3 – Sposoby realizacji celu Konwencji*

Aby zrealizować cel Konwencji, Państwa-Strony zobowiązują się do:

- a. podejmowania na szczeblu krajowym i międzynarodowym stosownych działań, zgodnych z zasadami Kodeksu;
- b. popierania wszelkich form współpracy międzynarodowej w celu ochrony sportowców, propagowania etyki w sporcie oraz udostępniania wyników badań naukowych;
- c. rozwijania międzynarodowej współpracy pomiędzy Państwami-Stronami a wiodącymi organizacjami w zakresie zwalczania dopingu w sporcie, w tym w szczególności z WADA.

#### *Artykuł 4 – Stosunek Konwencji do Kodeksu*

1. W celu skoordynowania walki z dopingiem w sporcie na szczeblu krajowym i międzynarodowym Państwa-Strony zobowiązują się do przestrzegania zasad Kodeksu jako podstawy działań przewidzianych w Artykule 5 niniejszej Konwencji. Żaden z zapisów Konwencji nie uniemożliwia Państwom-Stronom podjęcia dodatkowych działań mających charakter uzupełniający w stosunku do Kodeksu.
2. Kodeks oraz najbardziej aktualne wersje Dodatków nr 2 i 3 zostały zamieszczone do celów informacyjnych i nie stanowią integralnej części niniejszej Konwencji. Dodatki jako takie nie nakładają na Państwa-Strony żadnych wiążących obowiązków na mocy prawa międzynarodowego.
3. Załączniki stanowią integralną część niniejszej Konwencji.

### *Artykuł 5 – Działania służące realizacji celów Konwencji*

W ramach wykonywania obowiązków zawartych w niniejszej Konwencji każde Państwo-Strona zobowiązuje się do podjęcia odpowiednich działań. Wspomniane działania mogą obejmować podejmowanie kroków ustawodawczych, regulacyjnych oraz wdrażanie polityki lub praktyk administracyjnych.

### *Artykuł 6 - Stosunek Konwencji do innych aktów prawa międzynarodowego*

Niniejsza Konwencja nie zmienia praw ani obowiązków Państw-Stron wynikających z innych, wcześniej zawartych umów, zgodnych z przedmiotem i celem Konwencji. Powyższe nie wpływa na korzystanie przez pozostałe Państwa-Strony z przysługujących im praw ani na realizację ich obowiązków wynikających z niniejszej Konwencji.

## **Część II: Działania antydopingowe na szczeblu krajowym**

### *Artykuł 7 – Koordynacja krajowa*

Państwa-Strony zapewnią stosowanie niniejszej Konwencji, w szczególności poprzez koordynację krajową. W ramach realizacji obowiązków wynikających z niniejszej Konwencji Państwa-Strony mogą korzystać z pomocy organizacji antydopingowych, jak również władz i organizacji sportowych.

### *Artykuł 8 – Ograniczanie dostępności i stosowania w sporcie substancji zabronionych i metod zabronionych*

1. Tam, gdzie będzie to wskazane, Państwa-Strony podejmą działania na rzecz ograniczenia dostępności zabronionych substancji i metod w celu ograniczenia ich stosowania w sporcie przez sportowców, chyba że wspomniane stosowanie opiera się na wyłączeniu dla celów terapeutycznych. Obejmuje to działania służące zwalczaniu nielegalnego handlu na rzecz sportowców i – w tym celu – działania zmierzające do kontrolowania produkcji, przepływu, importu, dystrybucji oraz sprzedaży.
2. Państwa-Strony podejmą działania (lub – tam, gdzie będzie to wskazane – zachęcą do podjęcia działań stosowne podmioty podlegające ich kompetencjom) mające na celu zapobieganie i ograniczanie stosowania lub posiadania przez sportowców substancji albo metod zabronionych w sporcie, chyba że wspomniane stosowanie opiera się na wyłączeniu dla celów terapeutycznych.
3. Żadne z działań podjętych na mocy niniejszej Konwencji nie będzie ograniczało dostępności substancji lub metod, które są zabronione bądź kontrolowane w sporcie do celów legalnych.

### *Artykuł 9 – Działania wymierzone przeciwko personelowi pomocniczemu sportowców*

Państwa-Strony podejmą samodzielne działania lub zachęcą organizacje sportowe lub antydopingowe do przedsięwzięcia kroków, włączając sankcje i kary, wymierzonych w członków personelu pomocniczego sportowców, którzy dopuszczają się naruszenia przepisów antydopingowych lub popełniają inne wykroczenia związane z dopingiem w sporcie.

*Artykuł 10 – Suplementy żywieniowe*

Tam, gdzie jest to wskazane, Państwa-Strony będą zachęcać producentów i dystrybutorów suplementów żywieniowych do wprowadzania najlepszych praktyk z zakresu sprzedaży i dystrybucji, włączając informację na temat składu analitycznego suplementów żywieniowych oraz gwarancję ich jakości.

*Artykuł 11 – Środki finansowe*

Tam, gdzie jest to wskazane, Państwa-Strony:

- a. w ramach swoich odpowiednich budżetów zapewnią fundusze na wspieranie krajowego programu badań obejmującego wszystkie dyscypliny sportowe lub wesprą organizacje sportowe i antydopingowe w finansowaniu kontroli antydopingowej poprzez bezpośrednie subwencje i dotacje lub poprzez uwzględnianie kosztów wspomnianej kontroli podczas ustalania całościowych subwencji lub dotacji przyznawanych wspomnianym organizacjom;
- b. podejmą kroki w celu wstrzymania związanego ze sportem wsparcia finansowego na rzecz poszczególnych sportowców lub członków personelu pomocniczego sportowców, którzy zostali zawieszani z powodu naruszenia przepisów antydopingowych w okresie wspomnianego zawieszenia;
- c. wstrzymają całość lub część finansowego lub innego wsparcia związanego ze sportem na rzecz organizacji sportowej lub antydopingowej, która nie przestrzega Kodeksu lub odpowiednich przepisów antydopingowych, przyjętych na jego podstawie.

*Artykuł 12 – Działania służące usprawnieniu kontroli antydopingowej*

Tam, gdzie jest to wskazane, Państwa-Strony będą:

- a. wspomagać i zachęcać organizacje sportowe oraz organizacje antydopingowe podlegające ich kompetencjom do przeprowadzania kontroli antydopingowej w sposób zgodny z Kodeksem, włączając badania bez zapowiedzi, poza zawodami oraz podczas zawodów;
- b. popierać i ułatwiać prowadzenie negocjacji przez organizacje sportowe i organizacje antydopingowe w zakresie porozumień pozwalających na kontrolowanie ich członków przez należycie upoważnione zespoły kontroli antydopingowej z innych państw;
- c. zobowiązywać się do wspomagania organizacji sportowych i organizacji antydopingowych podlegających ich kompetencjom w uzyskiwaniu dostępu do akredytowanego laboratorium kontroli antydopingowej w celu przeprowadzenia analizy antydopingowej.

### Część III: Współpraca międzynarodowa

#### *Artykuł 13 – Współpraca pomiędzy organizacjami antydopingowymi a organizacjami sportowymi*

Państwa-Strony będą popierać współpracę pomiędzy organizacjami antydopingowymi, władzami publicznymi i organizacjami sportowymi podlegającymi ich kompetencjom a tymi, które podlegają kompetencjom pozostałych Państw-Stron w celu realizacji założeń niniejszej Konwencji na szczeblu międzynarodowym.

#### *Artykuł 14 – Wspieranie misji WADA*

Państwa-Strony zobowiązują się wspierać ważną misję realizowaną przez WADA w zakresie międzynarodowej walki z dopingiem.

#### *Artykuł 15 – Równość finansowania WADA*

Państwa-Strony popierają zasadę równego finansowania przez władze publiczne i Ruch Olimpijski zatwierdzonego rocznego budżetu podstawowego WADA.

#### *Artykuł 16 – Międzynarodowa współpraca w zakresie kontroli antydopingowej*

Uznając, że walka z dopingiem w sporcie może być skuteczna jedynie wówczas, gdy sportowcy będą mogli być poddawani badaniom bez zapowiedzi, a próbki będą na czas przewożone do laboratoriów do analizy, Państwa-Strony – tam, gdzie jest to wskazane oraz zgodne z procedurami i prawem krajowym – będą:

- a. ułatwiać realizację zadań WADA oraz organizacji antydopingowych działających zgodnie z Kodeksem, z zastrzeżeniem przepisów odpowiednich państw-gospodarzy, w zakresie przeprowadzania kontroli antydopingowej swoich sportowców podczas zawodów i poza nimi, czy to na własnym obszarze, czy też gdzie indziej;
- b. ułatwiać należycie upoważnionym zespołom kontroli antydopingowej terminowe przekraczanie granic podczas wykonywania czynności z zakresu kontroli antydopingowej;
- c. współpracować w zakresie usprawniania terminowej wysyłki lub przewożenia przez granice próbek w taki sposób, aby nie naruszyć ich bezpieczeństwa lub integralności;
- d. wspomagać międzynarodową koordynację kontroli antydopingowej przeprowadzanej przez różne organizacje antydopingowe i współpracować w tym celu z WADA;
- e. propagować współpracę pomiędzy laboratoriami kontroli antydopingowej podlegającymi ich kompetencjom a tymi, które podlegają kompetencjom pozostałych Państw-Stron. W szczególności, Państwa-Strony dysponujące akredytowanymi laboratoriami kontroli antydopingowej powinny zachęcać laboratoria podlegające ich kompetencjom do udzielania innym Państwom-Stronom pomocy poprzez umożliwianie im nabywania doświadczeń, umiejętności i technik niezbędnych do utworzenia własnych laboratoriów, gdyby wyraziły taką chęć;

- f. stymulować i wspierać ustalenia w zakresie wzajemnych badań między określonymi organizacjami antydopingowymi, zgodnie z Kodeksem;
- g. wzajemnie uznawać zgodne z Kodeksem procedury kontroli antydopingowej oraz metody zarządzania wynikami badań (włączając stosowne sankcje sportowe) dowolnej organizacji antydopingowej.

#### *Artykuł 17 – Fundusz dobrowolny*

1. Niniejszym ustanawia się „Fundusz przeznaczony na wyeliminowanie dopingu ze sportu”, zwany dalej „Funduszem Dobrowolnym”. Fundusz Dobrowolny składa się z funduszy powierniczych, tworzonych zgodnie z regulaminem finansowym UNESCO. Wszelkie wkłady wnoszone przez Państwa-Strony lub innych uczestników mają charakter dobrowolny.
2. Środki Funduszu Dobrowolnego obejmują:
  - a. wkłady wnoszone przez Państwa-Strony;
  - b. wkłady, darowizny lub zapisy, które mogą być dokonywane przez:
    - i. inne Państwa;
    - ii. organizacje lub programy systemu Narodów Zjednoczonych, w szczególności Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju, jak również inne organizacje międzynarodowe; lub
    - iii. osoby i organy publiczne lub prywatne;
  - c. odsetki od środków Funduszu Dobrowolnego;
  - d. środki zebrane w drodze zbiorów oraz wpływy z imprez organizowanych na rzecz Funduszu Dobrowolnego;
  - e. wszelkie inne środki dozwolone przez regulamin Funduszu Dobrowolnego, opracowany przez Konferencję Stron.
3. Wkłady wnoszone przez Państwa-Strony na rzecz Funduszu Dobrowolnego nie będą uznawane za zastępujące zobowiązania Państw-Stron do wpłaty przypadającej na nie części rocznego budżetu WADA.

#### *Artykuł 18 – Wykorzystanie i zarządzanie Funduszem Dobrowolnym*

Środki zgromadzone w Funduszu Dobrowolnym będą przeznaczane przez Konferencję Stron na finansowanie zatwierdzonych przez nią działań, szczególnie na wspieranie Państw-Stron w opracowywaniu i wdrażaniu programów antydopingowych zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji, z uwzględnieniem celów WADA, przy czym mogą one być wykorzystywane na pokrycie kosztów funkcjonowania niniejszej Konwencji. Wkłady na rzecz Funduszu Dobrowolnego nie mogą być obwarowywane żadnymi politycznymi, ekonomicznymi ani innymi warunkami.

### **Część IV: Edukacja i szkolenie**

#### *Artykuł 19 – Zasady ogólne dotyczące edukacji i szkoleń*

1. W ramach dostępnych środków Państwa-Strony zobowiązują się wspierać, opracowywać i wdrażać programy edukacyjne lub szkoleniowe dotyczące zwalczania dopingu. W

odniesieniu do społeczności sportowej w pojęciu ogólnym, wspomniane programy powinny mieć na celu przekazywanie aktualnych i dokładnych informacji na temat:

- a. szkodliwości dopingu dla etycznych wartości sportu;
  - b. zdrowotnych konsekwencji stosowania dopingu.
2. W odniesieniu do sportowców i personelu pomocniczego sportowców, w szczególności podczas szkolenia wstępnego, programy edukacyjne i szkoleniowe powinny – oprócz powyższego celu – mieć za zadanie przekazywanie aktualnych i dokładnych informacji na temat:
- a. procedur kontroli antydopingowej;
  - b. praw i obowiązków sportowców w zakresie walki z dopingiem, włączając informacje na temat Kodeksu oraz strategii antydopingowych stosowanych przez organizacje sportowych i antydopingowych. Wspomniane informacje powinny obejmować konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych;
  - c. listy zabronionych substancji i metod oraz wyłączeń dla celów terapeutycznych;
  - d. suplementów żywieniowych.

#### *Artykuł 20 – Zawodowe kodeksy postępowania*

Państwa-Strony będą zachęcać właściwe instytucje i stowarzyszenia zawodowe do opracowywania i wdrażania odpowiednich kodeksów postępowania, dobrych praktyk i zasad etycznych związanych ze zwalczaniem dopingu w sporcie, które będą zgodne z Kodeksem.

#### *Artykuł 21 – Zaangażowanie sportowców i personelu pomocniczego*

Państwa-Strony będą propagowały i w miarę możliwości wspierały aktywny udział sportowców i personelu pomocniczego sportowców we wszystkich aspektach działań antydopingowych prowadzonych przez organizacje sportowe lub inne właściwe instytucje oraz zachęcały organizacje sportowe podlegające ich kompetencjom, aby postępowały podobnie.

#### *Artykuł 22 – Organizacje sportowe a bieżąca edukacja i szkolenia z zakresu walki z dopingiem*

Państwa-Strony będą zachęcały organizacje sportowe i antydopingowe do wdrażania programów bieżącej edukacji i szkoleń dla wszystkich sportowców oraz personelu pomocniczego sportowców w zakresie tematów określonych w Artykule 19 powyżej.

#### *Artykuł 23 – Współpraca w zakresie edukacji i szkoleń*

Państwa-Strony będą współpracowały ze sobą nawzajem oraz z odpowiednimi organizacjami w celu udostępniania (tam, gdzie będzie to wskazane) informacji, wiedzy i doświadczeń na temat efektywnych programów antydopingowych.

## Część V: Badania naukowe

### *Artykuł 24 – Propagowanie naukowych badań antydopingowych*

W ramach dostępnych środków Państwa-Strony – we współpracy z organizacjami sportowymi lub innymi właściwymi instytucjami – zobowiązują się do popierania i promowania naukowych badań antydopingowych na temat:

- a. zapobiegania, metod wykrywania, aspektów behawioralnych i społecznych oraz konsekwencji zdrowotnych stosowania dopingu;
- b. sposobów i metod opracowywania programów szkoleniowych opartych na naukowych podstawach z zakresu fizjologii i psychologii, z poszanowaniem integralności osoby ludzkiej;
- c. stosowania wszelkich pojawiających się substancji lub metod, wynikających z postępu naukowego.

### *Artykuł 25 – Charakter naukowych badań antydopingowych*

Propagując naukowe badania antydopingowe, określone w Artykule 24 powyżej, Państwa-Strony dopilnują, aby wspomniane badania:

- a. były zgodne z uznawanymi na całym świecie praktykami etycznymi;
- b. były prowadzone w sposób pozwalający uniknąć podawania sportowcom substancji zabronionych lub stosowania metod zabronionych;
- c. były podejmowane wyłącznie z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności, tak aby wyniki naukowych badań antydopingowych nie zostały wykorzystane w sposób niewłaściwy, lub aby nie zostały zastosowane do celów dopingu.

### *Artykuł 26 – Udostępnianie wyników naukowych badań antydopingowych*

Z zastrzeżeniem przestrzegania obowiązujących przepisów krajowych i międzynarodowych Państwa-Strony (tam, gdzie będzie to wskazane) będą przekazywać wyniki dostępnych naukowych badań antydopingowych innym Państwom-Stronom oraz WADA.

### *Artykuł 27 – Badania z zakresu nauki o sporcie*

Państwa-Strony będą zachęcać:

- a. członków społeczności naukowych i medycznych do prowadzenia badań z zakresu nauki o sporcie, zgodnie z zasadami Kodeksu;
- b. organizacje sportowe oraz personel pomocniczy sportowców podlegający ich kompetencjom do wdrażania badań z zakresu nauki o sporcie, zgodnych z zasadami Kodeksu.

## Część VI: Monitorowanie przestrzegania Konwencji

### *Artykuł 28 – Konferencja Stron*

1. Niniejszym zostaje powołana Konferencja Stron. Konferencja Stron stanowi suwerenny organ niniejszej Konwencji.



2. Sesje zwyczajne Konferencji Stron będą się odbywać zasadniczo co dwa lata. Na podstawie własnej decyzji lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej Państw-Stron Konferencja może się także zebrać na sesji nadzwyczajnej.
3. Każdemu z Państw-Stron przysługuje na Konferencji Stron jeden głos.
4. Konferencja Stron uchwali swój własny Regulamin.

#### *Artykuł 29 – Organizacja doradcza i obserwatorzy Konferencji Stron*

WADA zostanie zaproszona do udziału w Konferencji Stron w charakterze organizacji doradczej. Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Rada Europy oraz Międzyrządowy Komitet Wychowania Fizycznego i Sportu (CIGEPS) zostaną zaproszeni w charakterze obserwatorów. Konferencja Stron może podjąć decyzję o zaproszeniu w charakterze obserwatorów innych odpowiednich organizacji.

#### *Artykuł 30 – Obowiązki Konferencji Stron*

1. Oprócz zadań określonych w innych postanowieniach niniejszej Konwencji, do obowiązków Konferencji Stron należy:
  - a. propagowanie celu niniejszej Konwencji;
  - b. omawianie stosunków z WADA oraz analizowanie mechanizmów finansowania rocznego budżetu podstawowego WADA. Do dyskusji można zapraszać Państwa nie będące stronami Konwencji;
  - c. przyjmowanie planu wykorzystania środków Funduszu Dobrowolnego, zgodnie z Artykułem 18;
  - d. analizowanie sprawozdań składanych przez Państwa-Strony zgodnie z Artykułem 31;
  - e. bieżąca kontrola monitorowania zgodności z niniejszą Konwencją w odpowiedzi na rozwój systemów antydopingowych, zgodnie z art. 31. Każdy mechanizm lub środek monitorujący, który wykracza poza art. 31 będzie finansowany poprzez Fundusz Dobrowolny utworzony na podstawie art. 17.
  - f. rozpatrywanie projektów zmian niniejszej Konwencji pod kątem ich przyjęcia;
  - g. rozpatrywanie – pod kątem zatwierdzenia (zgodnie z Artykułem 34 Konwencji) – zmian Listy Zabronionych Substancji i Metod lub Standardów Przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych, przyjętych przez WADA;
  - h. definiowanie i realizowanie współpracy pomiędzy Państwami-Stronami a WADA w ramach niniejszej Konwencji;
  - i. składanie wniosku o przedłożenie przez WADA sprawozdania z wdrażania Kodeksu do rozpatrzenia na każdej sesji.
2. W ramach realizacji swoich obowiązków, Konferencja Stron może współpracować z innymi organami międzyrządowymi.

#### *Artykuł 31 – Sprawozdania krajowe przedkładane Konferencji Stron*

Państwa-Strony będą co dwa lata przedkładać Konferencji Stron – za pośrednictwem Sekretariatu, w jednym z oficjalnych języków UNESCO – wszelkie istotne informacje

dotyczące podjętych przez nie działań mających na celu przestrzeganie postanowień niniejszej Konwencji.

#### *Artykuł 32 – Sekretariat Konferencji Stron*

1. Dyrektor Generalny UNESCO zapewni prowadzenie Sekretariatu Konferencji Stron.
2. Na wniosek Konferencji Stron i na warunkach przez nią uzgodnionych Dyrektor Generalny UNESCO będzie w najszerszym możliwym zakresie korzystał z usług WADA.
3. Koszty funkcjonowania Konwencji będą pokrywane ze środków budżetu regularnego UNESCO w ramach posiadanych zasobów na odpowiednim poziomie, ze środków Funduszu Dobrowolnego, ustanowionego na mocy art. 17, lub jako odpowiednia kombinacja powyższych, ustalana co dwa lata. Utrzymywanie Sekretariatu ze środków budżetu regularnego powinno się odbywać w zakresie minimalnym, ponieważ zrozumiałe jest, że Konwencja powinna otrzymywać wsparcie również ze środków dobrowolnych.
4. Sekretariat będzie przygotowywał dokumentację Konferencji Stron oraz sporządzał projekty porządku jej obrad, a także zapewniał realizację podjętych przez nią decyzji.

#### *Artykuł 33 – Zmiany Konwencji*

1. Każde z Państw-Stron – na podstawie pisemnego zawiadomienia skierowanego do Dyrektora Generalnego UNESCO – może zgłosić propozycje zmian niniejszej Konwencji. Dyrektor Generalny przekaze wszelkie tego rodzaju zawiadomienia wszystkim Państwom-Stronom. Jeżeli w terminie sześciu miesięcy od dnia przekazania zawiadomienia co najmniej połowa Państw-Stron wyrazi zgodę, Dyrektor Generalny przedstawi wspomniane propozycje na następnej sesji Konferencji Stron.
2. Konferencja Stron będzie uchwalać zmiany większością dwóch trzecich głosów Państw-Stron obecnych i biorących udział w głosowaniu.
3. Po uchwaleniu, zmiany niniejszej Konwencji będą przedstawiane Państwom-Stronom do ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.
4. W odniesieniu do Państw-Stron, które ratyfikowały, przyjęły, przystąpiły lub zatwierdziły zmiany, zmiany niniejszej Konwencji wejdą w życie w terminie trzech miesięcy od złożenia dokumentów, o których mowa w ustępie 3 niniejszego Artykułu przez dwie trzecie Państw-Stron. Po tym czasie, w odniesieniu do każdego Państwa-Strony, które ratyfikuje, przyjmie, przystąpi lub zatwierdzi zmianę, zmiana ta wejdzie w życie w terminie trzech miesięcy od złożenia przez dane Państwo-Stronę dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.
5. Państwo, które stanie się Stroną niniejszej Konwencji po wejściu w życie zmian zgodnie z ustępem 4 niniejszego Artykułu będzie – w przypadku niewyrażenia odmiennego zamiaru – uznawane za:
  - a. Stronę niniejszej Konwencji, tak zmienionej;
  - b. Stronę niezmienionej Konwencji w odniesieniu do Państwa-Strony, które nie jest związane wspomnianymi zmianami.

*Artykuł 34 – Specjalna procedura zmiany Załączników do Konwencji*

1. W przypadku gdy WADA zmieni Listę Zabronionych Substancji i Metod lub Standardy Przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych, może poinformować o tym Dyrektora Generalnego UNESCO w drodze pisemnego zawiadomienia, przesłanego na jego ręce. Dyrektor Generalny niezwłocznie powiadomi wszystkie Państwa-Strony o wspomnianych zmianach, przedstawiając je jako proponowane zmiany stosownych Załączników do niniejszej Konwencji. Zmiany Załączników będą zatwierdzane przez Konferencję Stron na jednej z jej sesji lub w drodze pisemnej konsultacji.
2. Od dnia powiadomienia przez Dyrektora Generalnego Państwa-Strony mają 45 dni na zgłoszenie sprzeciwu wobec proponowanych zmian na piśmie Dyrektorowi Generalnemu (w przypadku konsultacji pisemnej) lub na sesji Konferencji Stron. O ile dwie trzecie Państw-Stron nie wyrazi sprzeciwu, proponowana zmiana zostaje uznana za zatwierdzoną przez Konferencję Stron.
3. O zmianach zatwierdzonych przez Konferencję Stron Dyrektor Generalny powiadamia Państwa-Strony. Zmiany te wchodzi w życie w terminie 45 dni od wspomnianego powiadomienia, z wyjątkiem Państwa-Strony, które uprzednio zawiadomiło Dyrektora Generalnego, że nie akceptuje wspomnianych zmian.
4. Państwo-Strona, które zawiadomiło Dyrektora Generalnego, że nie akceptuje zmiany zatwierdzonej zgodnie z poprzednimi ustępami, pozostaje związane Załącznikami w ich niezmienionej postaci.

**Część VII: Postanowienia końcowe***Artykuł 35 – Federalny lub nieunitarny system konstytucyjny*

Do Państw-Stron o ustroju federalnym lub nieunitarnym zastosowanie mają następujące postanowienia:

- a. W odniesieniu do tych postanowień niniejszej Konwencji, których realizacja podlega kompetencji prawodawczej federalnej lub centralnej władzy ustawodawczej, obowiązki rządu federalnego lub centralnego będą takie same, jak obowiązki Państw-Stron, nie będących Państwami federalnymi.
- b. W odniesieniu do tych postanowień niniejszej Konwencji, których realizacja podlega kompetencji poszczególnych składowych państw, prowincji lub kantonów, które według federalnego systemu konstytucyjnego nie są zobowiązane do podejmowania środków prawodawczych, rząd federalny informuje właściwe władze wspomnianych państw, prowincji lub kantonów o powyższych postanowieniach wraz z zaleceniem ich przyjęcia.

*Artykuł 36 – Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub przystąpienie*

Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu przez Państwa Członkowskie UNESCO zgodnie z ich odpowiednimi procedurami konstytucyjnymi.

Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia składa się Sekretarzowi Generalnemu UNESCO.

*Artykuł 37 – Wejście w życie*

1. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia następnego miesiąca po upływie jednego miesiąca od złożenia trzydziestego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.
2. W stosunku do Państwa, które wyrazi zgodę na związanie się Konwencją w terminie późniejszym, niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia następnego miesiąca po upływie jednego miesiąca od daty złożenia dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

*Artykuł 38 – Rozszerzenie zasięgu terytorialnego Konwencji*

1. W czasie składania dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia każde Państwo może określić terytorium lub terytoria (za których stosunki międzynarodowe Państwo to jest odpowiedzialne), do których stosuje się niniejszą Konwencję.
2. W dowolnym terminie późniejszym każde Państwo-Strona, poprzez oświadczenie skierowane do UNESCO, może rozszerzyć stosowanie niniejszej Konwencji na dowolne inne terytorium określone w tym oświadczeniu. W odniesieniu do takiego terytorium Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia po upływie jednego miesiąca od daty otrzymania przez depozytariusza wspomnianego oświadczenia.
3. Oświadczenie, złożone zgodnie z powyższymi dwoma ustępami, w stosunku do terytorium wskazanego w tym oświadczeniu może zostać wycofane poprzez notyfikację skierowaną do UNESCO. Wycofanie takie nabiera mocy pierwszego dnia po upływie jednego miesiąca od daty otrzymania przez depozytariusza wspomnianej notyfikacji.

*Artykuł 39 - Wypowiedzenie*

Każde z Państw-Stron może wypowiedzieć niniejszą Konwencję poprzez złożenie dokumentu wypowiedzenia Sekretarzowi Generalnemu UNESCO. Wypowiedzenie nabiera mocy pierwszego dnia następnego miesiąca po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania dokumentu wypowiedzenia. Do dnia nabrania mocy wypowiedzenie w żaden sposób nie wpływa na zobowiązania finansowe przedmiotowego Państwa-Strony.

*Artykuł 40 – Depozytariusz*

Funkcję Depozytariusza niniejszej Konwencji oraz jej zmian pełni Dyrektor Generalny UNESCO. Jako Depozytariusz, Dyrektor Generalny UNESCO informuje Państwa-Strony niniejszej Konwencji, a także pozostałe Państwa Członkowskie Organizacji, o:

- a. złożeniu każdego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- b. dacie wejścia w życie niniejszej Konwencji, zgodnie z Artykułem 37 powyżej;
- c. każdym sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z postanowieniami Artykułu 31 powyżej;

- d. każdej zmianie Konwencji lub Załączników, uchwalonej zgodnie z Artykułami 33 i 34 powyżej oraz o dacie jej wejścia w życie;
- e. każdym oświadczeniu lub notyfikacji złożonej zgodnie z postanowieniami Artykułu 38 powyżej;
- f. każdej notyfikacji złożonej zgodnie z postanowieniami Artykułu 39 powyżej oraz o dniu, w którym wypowiedzenie nabierze mocy;
- g. każdym innym działaniu, notyfikacji lub zawiadomieniu dotyczącym niniejszej Konwencji.

#### *Artykuł 41 – Rejestracja*

Zgodnie z Artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, na wniosek Dyrektora Generalnego UNESCO niniejsza Konwencja zostanie zarejestrowana w Sekretariacie Narodów Zjednoczonych.

#### *Artykuł 42 – Teksty obowiązujące*

1. Niniejsza Konwencja, włączając Załączniki do niej, została sporządzona w języku arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim oraz hiszpańskim, przy czym wspomniane sześć tekstów ma jednakową moc obowiązującą.
2. Dodatki do niniejszej Konwencji zostały sporządzone w językach arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim.

#### *Artykuł 43 – Zastrzeżenia*

Zastrzeżenia niezgodne z przedmiotem lub celem niniejszej Konwencji są niedopuszczalne.

#### *Załączniki*

1. Lista Zabronionych Substancji i Metod – Standard Międzynarodowy
2. Standardy Przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych.

#### *Dodatki*

1. Światowy Kodeks Antydopingowy
2. Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów
3. Międzynarodowy Standard Badań

Załącznik nr 1

Światowa Agencja Antydopingowa (WADA)

**Światowy Kodeks Antydopingowy****LISTA SUBSTANCJI I METOD ZABRONIONYCH W 2005R.****STANDARD MIĘDZYNARODOWY**

Oficjalny tekst *Listy Zabronionych Substancji i Metod* będzie przechowywany przez WADA i udostępniany przez nią w języku angielskim i francuskim. W przypadku zaistnienia jakichkolwiek sprzeczności pomiędzy wersją angielską a francuską wersja angielska będzie wiążąca.

**Lista niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005r.**

LISTA SUBSTANCJI I METOD ZABRONIONYCH W 2005R.

**ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY**

Obowiązuje od dnia 1 stycznia 2005r.

Zastosowanie jakiegokolwiek leku powinno być ograniczone do uzasadnionych wskazań lekarskich

***SUBSTANCJE I METODY BEZWZGLĘDNIIE ZABRONIONE***  
**(PODCZAS ZAWODÓW I POZA ZAWODAMI)**

**SUBSTANCJE ZABRONIONE****S1. ŚRODKI ANABOLICZNE**

Substancje o działaniu anabolicznym (anaboliki) są zabronione.

**1. Steroidy anaboliczno-androgenne (SAA)**

a. SAA egzogenne\*:

18 $\alpha$ -homo-17 $\beta$ -hydroksyestr-4-en-3-on; bolasteron; boldenon; boldion; kalusteron; klostebol; danazol; dehydrochlorometylo-testosteron; delta1-androstene-3,17-dion; delta1-androstenediol; delta1-dihydro-testosteron; drostanolon; etylestrenol; fluoksymesteron; formebolon; furazabol; gestrinon; 4-hydroksytestosteron; 4-hydroksy-19-nortestosteron; mestanolon; mesterolon; metenolon; metandienon; metandriol; metylodienolon; metylo trienolon; metylo testosteron; miboleron; nandrolon; 19-norandrostenediol; 19-norandrostenedion; norboleton; norklostebol; noretandrolon; oksabolon; oksandrolon; oksymesteron; oksymetolon; chinbolon; stanozolol; stenbolon; tetrahydrogestrinon; trenbolon i inne substancje o podobnej budowie chemicznej lub zbliżonych działaniach biologicznych.

## b. SAA endogenne\*:

**Androstenediol (androst-5-ene-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol); androstenedion (androst-4-ene-3,17-dion); dehydroepiandrosteron (DHEA); dihydrotestosteron; testosteron**

oraz następujące metabolity i izomery tych związków:

**5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol; androst-4-ene-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-4-ene-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; androst-4-ene-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-5-ene-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-5-ene-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; androst-5-ene-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; 4-androstenediol (androst-4-ene-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol); 5-androstenedion (androst-5-ene-3,17-dion); epi-dihydrotestosteron; 3 $\alpha$ -hydroksy-5 $\alpha$ -androstan-17-on; 3 $\beta$ -hydroksy-5 $\alpha$ -androstan-17-on; 19-norandrosteron; 19-noretiocholanolon.**

W przypadku gdy *Substancja Zabroniona* (zgodnie z listą powyżej) może być w sposób naturalny wytwarzana przez organizm, *Próbka* zostanie uznana za zawierającą *Substancję Zabronioną* jeśli stężenie *Substancji Zabronionej* bądź jej metabolitów lub markerów i/lub jakiegokolwiek istotny wskaźnik (wskaźniki) stwierdzony w *Próbce* sportowca tak bardzo odbiega od zakresu wartości prawidłowych u człowieka, że nie może to odpowiadać normalnej produkcji endogennej. *Próbka* nie zostanie uznana za zawierającą *Substancję Zabronioną* w przypadku, gdy zostanie udowodnione przez *Sportowca*, iż obecność *Substancji Zabronionej*, jej metabolitów lub markerów, i/lub stwierdzenie istotnego wskaźnika (wskaźników) w *Próbce Sportowca* ma związek ze stanem fizjologicznym lub patologicznym. We wszystkich przypadkach wykrycia obecności substancji, bez względu na jej stężenie, laboratorium zgłosi *Niekorzystny Wynik Analityczny*, jeśli w oparciu o wiarygodną metodę analityczną można wykazać, że *Substancja Zabroniona* jest pochodzenia egzogenego.

Jeśli wyniki badań laboratoryjnych nie są rozstrzygające i nie stwierdzi się obecności substancji zabronionej w stężeniu określonym w poprzednim akapicie, w przypadku istnienia poważnych wskazań (np. porównanie z referencyjnym profilem związków steroidowych) odpowiednia *Organizacja Antydopingowa* zleci wykonanie dodatkowych badań w celu wykrycia ewentualnego *Użycia Substancji Zabronionej*.

W przypadku stwierdzenia w moczu zawodnika wskaźnika T/E (testosteronu/epitestosteronu) o wartości przekraczającej cztery do jednego (4/1) należy przeprowadzić dalsze badania w celu ustalenia, czy wskaźnik ten wynika z określonego stanu fizjologicznego lub patologicznego, chyba że w oparciu o wiarygodną metodę analityczną laboratorium zgłosi *Niekorzystny Wynik Analityczny* wykazując, iż *Substancja zabroniona* jest pochodzenia egzogenego.

W przypadku konieczności przeprowadzenia dalszych badań, będą one obejmować przegląd wyników wszelkich badań poprzednich i/lub późniejszych. Jeśli wyniki badań poprzednich są niedostępne, *Sportowiec* zostanie zbadany bez uprzedzenia przynajmniej trzy razy w ciągu trzech kolejnych miesięcy.

W przypadku braku współpracy ze strony *Sportowca* próbkę określi się jako zawierającą *Substancję Zabronioną*.

## **2. Inne środki o działaniu anabolicznym, obejmujące w szczególności:**

**Klenbuterol, zeranol, zilpaterol.**

*W tej części Załącznika:*

*\* „egzogenny” oznacza substancję, która nie może być wytwarzana przez organizm w sposób naturalny.*

*\*\* „endogenny” oznacza substancję, która może być wytwarzana przez organizm w sposób naturalny.*

### **S2. HORMONY I SUBSTANCJE POKREWNE**

Zabronione jest stosowanie następujących substancji, w tym także związków o podobnej budowie chemicznej lub zbliżonych działaniach biologicznych oraz ich czynników uwalniających:

- 1. Erytropoetyna (EPO);**
- 2. Hormon wzrostu (hGH), Insulinopodobny Czynniki Wzrostu (IGF-1), Mechaniczne Czynniki Wzrostu (MGF);**
- 3. Gonadotropiny (LH – hormon luteinizujący, hCG – choriogonadotropina);**
- 4. Insulina;**
- 5. Kortykotropiny.**

Próbka zostanie uznana za zawierającą *Substancję Zabronioną* (zgodnie z powyższą listą), jeśli stężenie *Substancji Zabronionej* bądź jej metabolitów lub markerów i/lub jakikolwiek istotny wskaźnik (wskaźniki) stwierdzony w *Próbce* sportowca tak bardzo odbiega od zakresu wartości prawidłowych u człowieka, że nie może to odpowiadać normalnej produkcji endogennej, chyba że zostanie udowodnione przez *Sportowca*, iż obecność *Substancji Zabronionej* w *Próbce* w takim stężeniu ma związek ze stanem fizjologicznym lub patologicznym.

Obecność innych substancji o podobnej budowie chemicznej lub zbliżonych działaniach biologicznych, markerów diagnostycznych czy też czynników uwalniających hormony wymienione powyżej lub wszelkie inne wyniki wskazujące na to, że wykryta substancja jest pochodzenia egzogenne, zostaną zgłoszone jako *Niekorzystny Wynik Analityczny*.

### **S3. BETA-2 AGONIŚCI (AGONIŚCI RECEPTORÓW ADRENERGICZNYCH BETA-2)**

Zabronione jest użycie wszystkich substancji z grupy beta-2 agonistów, włączając ich prawo (D-) i lewoskrętne (L-) izomery. Ich zastosowanie wymaga zezwolenia wydanego na podstawie Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE).

Wyjątek stanowi użycie formoterolu, salbutamolu, salmeterolu i terbutaliny w postaci wziewnej (do inhalacji) w celu zapobiegania atakom i/lub leczenia astmy oraz stanów



astmatycznych/zwężenia oskrzeli wywołanych wysiłkiem fizycznym, które wymaga zezwolenia wydanego na podstawie skróconego procesu wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych.

Wykrycie przez laboratorium obecności salbutamolu (samego i łącznie z glukuronidem) w stężeniu przekraczającym 1000 ng/ml zostanie uznane za *Niekorzystny Wynik Analityczny*, niezależnie od posiadania Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE), chyba że sportowiec udowodni iż jest to wynikiem zastosowania salbutamolu w postaci wziewnej w celach leczniczych.

#### **S4. SUBSTANCJE O DZIAŁANIU ANTYESTROGENNYM**

Zakazane jest stosowanie następujących substancji o działaniu antyestrogennym:

1. **Inhibitory aromatazy, w szczególności anastrozol, letrozol, aminoglutetimid, eksemestan, formestan, testolakton.**
2. **Selektywne modulatory receptora estrogenowego (SERM), w szczególności raloksyfen, tamoksyfen, toremifen.**
3. **Inne substancje o działaniu antyestrogennym, w szczególności kломifen, cyklofenil, fulwestrant.**

#### **S5. DIURETYKI I INNE ŚRODKI MASKUJĄCE**

Zakazane jest stosowanie diuretyków (środków moczopędnych) i innych środków maskujących.

Do środków maskujących zalicza się między innymi:

**Diuretyki\*, epitestosteron, probenecyd, inhibitory alfa-reduktazy (np. finasteryd, dutasteryd), środki zwiększające objętość osocza (np. albuminy, dekstran, preparaty skrobi hydroksyetylowanej).**

Do diuretyków zalicza się:

**Acetazolamid, amiloryd, bumetanid, kanrenon, chlortalidon, kwas etakrynowy, furosemid, indapamid, metolazon, spironolakton, tiazydy (np. bendroflumetiazyd, chlorotiazyd, hydrochlorotiazyd), triamteren i inne substancje o podobnej budowie chemicznej lub zbliżonych działaniach biologicznych.**

\* Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych jest nieważne, jeśli u *Sportowca* stwierdza się obecność diuretyka łącznie z *Substancją(ami) Zabronioną(y)mi* w stężeniu progowym lub podprogowym.

### **METODY ZABRONIONE**

#### **M1. METODY ZWIEKSZAJĄCE PRZEKAZYWANIE TLENU**

Zabronione są następujące metody:

- a. Doping krwią, w tym także użycie jakichkolwiek autologicznych, homologicznych lub heterologicznych preparatów zawierających krew pełną lub krwinki czerwone różnego pochodzenia w celu innym, niż ze wskazań terapeutycznych.
- b. Stosowanie produktów, które zwiększają pobieranie, transport lub dostarczanie tlenu, w szczególności związków perfluorowanych, eaproksyralu (RSR13) i zmodyfikowanych pochodnych hemoglobiny (np. środki krwiozastępcze zawierające hemoglobinę, produkty zawierające hemoglobinę zamkniętą w mikronośnikach [„mikrokapsułkowana”]).

## **M2. MANIPULACJE CHEMICZNE I FIZYCZNE**

Zabronione są następujące działania:

Manipulacje lub próba manipulacji w celu zmiany integralności lub ważności *Próbek* pobieranych w ramach *Kontroli Antydopingowych*.

Dotyczy to w szczególności podawania wlewów dożylnych\*, cewnikowania i podmieniania próbek moczu.

\* Z wyjątkiem uzasadnionych nagłych interwencji leczniczych podawanie wlewów dożylnych jest zabronione.

## **M3. DOPING GENOWY**

Zabronione jest używanie w celach innych niż terapeutyczne komórek, genów, elementów genetycznych lub wykorzystywanie zmiany ekspresji genów, wpływające na poprawę wyników sportowych.

<b>SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE PODCZAS ZAWODÓW</b>
---

**Oprócz kategorii S1 do S5 i M1 do M3 określonych powyżej podczas zawodów zabronione jest stosowanie następujących kategorii:**

### **SUBSTANCJE ZABRONIONE**

#### **S6. SUBSTANCJE POBUDZAJĄCE (STYMULANTY)**

Zabronione jest stosowanie następujących stymulantów, włącznie z ich izomerami optycznymi (D- i L-):

**Adranifil, amfepramon, amifenazol, amfetamina, amfetaminil, benzfetamina, bromantan, karfedon, katyna\*, klobenzoreks, kokaina, dimetyloamfetamina, efedryna\*\*, etyloamfetamina, etylefryna, famprofazon, fenkamfamina, fenkamina, fenetylina, fenfluramina, fenproporeks, furfenoreks, mefenoreks, mefentermina, mezokarb, metamfetamina, metyloamfetamina, metylenedioksyamfetamina, metylenedioksymetamfetamina, metylofedryna\*\*, metylofenidat, modafinil, niketamid, norfenfluramina, parahydroksyamfetamina, pemolina, fendymetrazyna, fenmetrazyna, fentermina, prolintan, selegilina, strychnina i inne substancje o podobnej budowie chemicznej lub zbliżonych działaniach biologicznych\*\*\*.**

\***Katyna** jest zabroniona, jeśli jej stężenie w moczu przekracza 5 mikrogramów na mililitr.

\*\***Efedryna i metyloefedryna** są zabronione, jeśli ich stężenie w moczu przekracza 10 mikrogramów na mililitr.

\*\*\*Substancje umieszczone w Programie Monitorującym 2005 (bupropion, kofeina, fenylefryna, fenylopropanoloamina, pipradol, pseudoefedryna, synefryna) nie są uznawane za *Substancje Zabronione*.

UWAGA: Adrenalina stosowana łącznie ze środkami do znieczulenia miejscowego lub podawana miejscowo (np. donosowo, do oczu) nie jest zabroniona.

## **S7. NARKOTYKI**

Zabronione jest użycie następujących narkotyków:

**buprenorfina, dekstromoramid, diamorfina (heroina), fentanył i jego pochodne, hydromorfon, metadon, morfina, oksykodon, oksymorfon, pentazocyna, petydyna.**

## **S8. KANABINOIDY**

Stosowanie kanabinoidów (np. haszysz, marihuana) jest zabronione.

## **S9. GLUKOKORTYKOSTEROIDY**

Wszystkie glukokortykosteroidy są zabronione, gdy są podawane doustnie, doodbytniczo, dożylnie lub domięśniowo. Ich użycie wymaga posiadania zezwolenia wydanego na podstawie Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE).

Wszystkie inne drogi podania wymagają zezwolenia wydanego w ramach skróconego procesu wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE).

Nie jest zabronione stosowanie preparatów dermatologicznych.

# **SUBSTANCJE ZABRONIONE W KONKRETNYM SPORTACH**

## **P1. ALKOHOL**

Alkohol (etanol) jest zabroniony tylko *podczas zawodów* w wymienionych poniżej dyscyplinach sportowych. Obecność alkoholu będzie wykrywana poprzez analizę wydychanego powietrza i/lub krwi. W nawiasach podano wartości progowe dla każdej Federacji, których przekroczenie jest uznawane za naruszenie przepisów antydopingowych.

- Lotnictwo (FAI) (0,20 g/l)
- Łucznictwo (FITA) (0,10 g/l)
- Sporty samochodowe (FIA) (0,10 g/l)
- Bilard (WCBS) (0,20 g/l)
- Bule (CMSB) (0,10 g/l)
- Karate (WKF) (0,10 g/l)
- Pięciobój nowoczesny (UIPM)
- dla dyscyplin obejmujących strzelanie (0,10 g/l)

- Sporty motorowe (FIM) (0,00 g/l)
- Narciarstwo (FIS) (0,10 g/l)

## **P2. BETA BLOKERY (BLOKERY RECEPTORÓW BETA-ADRENERGICZNYCH)**

O ile nie wskazano inaczej, stosowanie beta-blokerów jest zabronione tylko *podczas zawodów* w następujących dyscyplinach sportowych:

- Lotnictwo (FAI)
- Łucznictwo (FITA) (zabronione także poza zawodami)
- Sporty samochodowe (FIA)
- Bilard (WCBS)
- Bobsleje (FIBT)
- Bule (CMSB)
- Brydż (FMB)
- Szachy (FIDE)
- Curling (WCF)
- Gimnastyka (FIG)
- Sporty motorowe (FIM)
- Pięciobój nowoczesny (UIPM) – dla dyscyplin obejmujących strzelanie
- Kręgle dziewięciofigurowe (FIQ)
- Żeglarstwo (ISAF) - tylko regaty krótkodystansowe ze sternikiem
- Strzelanie (ISSF) (zabronione także poza zawodami)
- Narciarstwo (FIS) – skoki narciarskie i snowboard w stylu wolnym
- Pływanie (FINA) – skoki do wody i pływanie synchroniczne
- Zapasy (FILA)

Do beta-blokerów zalicza się w szczególności:

**Acebutolol, alprenolol, atenolol, betaksolol, bisoprolol, bunolol, karteolol, karwedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, lewobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oksprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.**

### **SUBSTANCJE OKREŚLONE\***

„Substancje określone”\* wymienione są poniżej:

Efedryna, L-metyloamfetamina, metyloefedryna;  
Kanabinoidy;  
Wszystkie wziewne preparaty zawierające beta-2-agonistów, z wyjątkiem klenbuterolu;  
Probenecyd;  
Wszystkie glikokortykosteroidy;  
Wszystkie beta-blokery;  
Alkohol.

*\*Lista Zabronionych Substancji i Metod może zawierać określone substancje, których użycie może spowodować nieświadome naruszenie przepisów antydopingowych z uwagi na ich ogólną dostępność w preparatach leczniczych, lub co do których istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, że będą nadużywane jako środki dopingujące.”* Naruszenie przepisów

antydotyngowych z użyciem takich substancji może skutkować mniejszą karą pod warunkiem, że „...*Sportowiec jest w stanie dowieść, iż zastosowanie określonej substancji nie miało na celu poprawienia wyników sportowych...*”

Załącznik nr 2

## STANDARDY PRYZNAWANIA WYŁĄCZEŃ DLA CELÓW TERAPEUTYCZNYCH

Wyciąg z „Międzynarodowego Standardu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych”  
Światowej Organizacji Antydopingowej (WADA), obowiązującego od 1 stycznia 2005r.

### 4.0 Kryteria przyznawania Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUE)

*Sportowiec może uzyskać Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE), zezwalające na użycie Substancji Zabronionej lub Metody Zabronionej, znajdującej się na Liście Zabronionych Substancji i Metod. Wniosek o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) będzie rozpatrywany przez Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC), powoływany przez Organizację Antydopingową. Wyłączenie będzie przyznawane wyłącznie z zachowaniem ścisłej zgodności z następującymi kryteriami:*

*[Komentarz: Niniejszy standard stosuje się do wszystkich Sportowców zdefiniowanych przez Kodeks i jemu podlegających, tj. Sportowców pełnosprawnych i Sportowców z upośledzeniami. Standard ten będzie stosowany w zależności od sytuacji danej osoby. Na przykład, wyłączenie odpowiednie dla sportowca z upośledzeniem może nie być odpowiednie dla innych sportowców.]*

- 4.1 *Sportowiec powinien złożyć wniosek o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) nie później, niż 21 dni przed wzięciem udziału w Zawodach.*
- 4.2 *W przypadku wycofania Substancji Zabronionej lub Metody Zabronionej w trakcie leczenia ostrego lub przewlekłego stanu chorobowego zdrowie Sportowca uległoby znacznemu pogorszeniu.*
- 4.3 *Zastosowanie Substancji Zabronionej lub Metody Zabronionej do celów terapeutycznych nie spowodowałoby żadnej dodatkowej poprawy wyników innej, niż poprawa, której można byłoby się spodziewać w związku z powrotem Sportowca do normalnego stanu zdrowia po zakończeniu leczenia uzasadnionego stanu chorobowego. Użycie Substancji Zabronionej lub Metody Zabronionej w celu podwyższenia poziomu dowolnego hormonu endogennego, utrzymującego się w dolnych granicach normy (ang. low-normal levels) nie jest uznawane za dopuszczalną interwencję terapeutyczną.*
- 4.4 *Nie istnieje racjonalna alternatywa terapeutyczna wobec zastosowania substancji, która jest Substancją Zabronioną lub metody, która jest Metodą Zabronioną.*
- 4.5 *Konieczność używania substancji, która jest Substancją Zabronioną lub stosowania metody, która jest Metodą Zabronioną nie może być w całości ani w części konsekwencją wcześniejszego stosowania dowolnej substancji z Listy Zabronionych Substancji i Metod w celach innych, niż terapeutyczne.*

Międzynarodowy Standard Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych  
listopad 2004

- 4.6 Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) zostanie anulowane przez organ udzielający, jeżeli:
- Sportowiec* bezzwłocznie nie zastosuje się do wszelkich wymagań lub warunków postawionych przez *Organizację Antydopingową* udzielającą wyłączenia.
  - Upłynie termin, na jaki Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) zostało udzielone.
  - Sportowiec* zostanie poinformowany, że *Organizacja Antydopingowa* unieważniła Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE).

*[Komentarz: Każde Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) obowiązuje przez ściśle określony czas, stosownie do decyzji Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC). Może zdarzyć się, że Wyłączenie do Celów Terapeutycznych (TUE) wygaśnie lub zostanie unieważnione, a zabroniona substancja podlegająca Wyłączeniu będzie nadal obecna w ciele Sportowca. W takich przypadkach Organizacja Antydopingowa prowadząca wstępną ocenę niekorzystnego wyniku rozważy, czy wynik ten ma związek z wygaśnięciem lub unieważnieniem Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE).]*

- 4.7 Wniosek o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) ze skutkiem wstecznym będzie rozpatrywany tylko jeśli:
- konieczne było leczenie z nagłych wskazań lub leczenie ostrego stanu chorobowego, lub
  - w związku z nadzwyczajnymi okolicznościami nie było dostatecznej ilości czasu ani okazji, aby wnioskodawca złożył – lub Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) rozpatrzył – wniosek przed *Kontrolą Antydopingową*.

*[Komentarz: Nagłe przypadki medyczne lub ostre stany chorobowe wymagające podania substancji, będącej Substancją Zabronioną lub zastosowania metody, będącej Metodą Zabronioną przed złożeniem wniosku o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) należą do rzadkości. Podobnie rzadkie jest występowanie okoliczności wymagających przyspieszonego rozpatrzenia wniosku o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) z uwagi na zbliżające się zawody. Organizacje Antydopingowe udzielające Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUE) powinny posiadać wewnętrzne procedury postępowania w takich sytuacjach.]*

## **5.0. Poufność informacji**

- 5.1 Wnioskodawca musi przedłożyć pisemną zgodę na przekazywanie wszelkich informacji dotyczących wniosku członkom Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) oraz, stosownie do potrzeb, innym niezależnym ekspertom medycznym lub naukowym, jak również wszelkim niezbędnym pracownikom zajmującym się zarządzaniem, oceną lub odwołaniami dotyczącymi Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUE).

Jeżeli konieczna okaże się pomoc zewnętrznych, niezależnych ekspertów, wszystkie szczegóły wniosku będą im przekazywane bez identyfikowania *Sportowca* sprawującego opiekę nad *Sportowcem*. Wnioskodawca musi także przedłożyć pisemną zgodę na

przekazanie decyzji Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) innym odpowiednim *Organizacjom Antydopingowym*, zgodnie z postanowieniami *Kodeksu*.

- 5.2 Członkowie Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) oraz pracownicy administracji stosownej *Organizacji Antydopingowej* będą prowadzić wszystkie swoje działania z zachowaniem najwyższej poufności. Wszyscy członkowie Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) oraz wszyscy zaangażowani pracownicy podpiszą umowy o zachowaniu poufności. W szczególności będą oni traktować jako poufne następujące informacje:
- a. Wszelkie informacje medyczne oraz dane udostępnione przez *Sportowca* i lekarza(y) sprawującego opiekę nad *Sportowcem*.
  - b. Wszystkie szczegóły dotyczące wniosku, w tym nazwisko lekarza(y) uczestniczącego w procesie.

Jeżeli *Sportowiec* zechce cofnąć uprawnienie Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) lub Komitetu ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA (WADA TUEC)* do uzyskiwania w jego imieniu wszelkich informacji dotyczących stanu jego zdrowia, musi poinformować o tym fakcie swego lekarza na piśmie. W konsekwencji takiej decyzji *Sportowiec* nie uzyska zezwolenia na Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) ani przedłużenia w stosunku do Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE), które zostało już wydane.

## 6.0 Komitety Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC)

Komitety Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) są konstituowane i działają zgodnie z następującymi zasadami:

- 6.1. W skład Komitetów Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) powinno wchodzić co najmniej trzech lekarzy posiadających doświadczenie w zakresie opieki i leczenia *Sportowców* oraz doskonałą wiedzę z zakresu medycyny klinicznej, sportowej i wyczynowej. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu niezależności w podejmowaniu decyzji, większość członków Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) nie powinna sprawować żadnych oficjalnych funkcji w *Organizacji Antydopingowej*. Wszyscy członkowie Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) podpiszą umowę o braku konfliktu interesów. W przypadku wniosków dotyczących *Sportowców* z upośledzeniami, przynajmniej jeden z członków Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) musi posiadać doświadczenie w zakresie opieki i leczenia *Sportowców* z upośledzeniami.
- 6.2 W zakresie oceny okoliczności złożenia wniosku o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) Komitety Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) mogą korzystać z doświadczeń dowolnych ekspertów medycznych lub naukowych, których uznają za odpowiednich do tego celu.
- 6.3 Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA (WADA TUEC)* zostanie utworzony zgodnie z kryteriami przedstawionymi w Artykule 6.1. Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA (WADA TUEC)* jest powoływany do rozpatrywania, z własnej inicjatywy, decyzji w sprawie Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUE) podjętych przez *Organizacje Antydopingowe*. Zgodnie z artykułem 4.4 *Kodeksu*, Komitet

ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych WADA (WADA TUEC) – na wniosek *Sportowców*, którym *Organizacja Antydopingowa* odmówiła przyznania Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE) – rozpatrzy wspomniane decyzje z prawem ich uchylecia.

## 7.0 Proces wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE)

- 7.1 Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) będzie rozpatrywane wyłącznie po otrzymaniu wypełnionego formularza wniosku, który musi zawierać wszystkie odpowiednie dokumenty (patrz Dodatek nr 1 – formularz TUE). Proces aplikacyjny musi być realizowany zgodnie z zasadami tajemnicy lekarskiej.
- 7.2 *Organizacje Antydopingowe* mogą zmieniać formularz(e) wniosku o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE), przedstawiony w Dodatku nr 1, w celu włączenia do niego wymagań dotyczących dodatkowych informacji, ale nie mogą usuwać żadnych jego części ani pozycji.
- 7.3 *Organizacje Antydopingowe* mogą tłumaczyć formularz(e) wniosku o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) na inny język(i), niemniej jednak na formularzu(ach) musi pozostać tekst w języku angielskim lub francuskim.
- 7.4 *Sportowiec* nie może zwracać się z wnioskiem o przyznanie Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE) do więcej niż jednej *Organizacji Antydopingowej*. Wniosek musi określać sport oraz (tam, gdzie ma to zastosowanie) dyscyplinę, konkretną pozycję lub rolę *Sportowca*.
- 7.5 Wniosek musi zawierać wykaz wszelkich wcześniejszych oraz/lub bieżących wniosków o zezwolenie na stosowanie substancji, która jest *Substancją Zabronioną* lub metody, która jest *Metodą Zabronioną*, organ, do którego taki wniosek złożono oraz jego decyzję.
- 7.6 Wniosek musi zawierać pełną historię medyczną oraz wyniki wszelkich badań lekarskich, laboratoryjnych lub obrazowych dotyczących wniosku.
- 7.7 Wszelkie odpowiednie, dodatkowe badania, w tym badania obrazowe, których Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) zażąda od *Organizacji Antydopingowej* zostaną wykonane na koszt wnioskodawcy lub jego/jej krajowego organu nadzorującego sport.
- 7.8 Do wniosku należy dołączyć oświadczenie odpowiednio wykwalifikowanego lekarza potwierdzające konieczność zażywania substancji, która jest *Substancją Zabronioną* lub stosowania metody, która jest *Metodą Zabronioną* w toku leczenia *Sportowca* i przedstawiające powód, dla którego inne dozwolone lekarstwo nie może lub nie mogło być użyte w leczeniu danego stanu chorobowego.
- 7.9 Należy określić dawkę, częstotliwość, drogę oraz czas podawania substancji, która jest *Substancją Zabronioną* lub stosowania metody, która jest *Metodą Zabronioną*.
- 7.10 Decyzje Komitetu Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) powinny być podejmowane w terminie 30 dni od otrzymania wszystkich związanych ze sprawą dokumentów. *Sportowiec* będzie informowany o nich na piśmie przez odpowiednią



*Organizację Antydopingową*. W przypadku, gdy Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) zostało przyznane *Sportowcowi* w ramach *Zarejestrowanej Grupy Testowej Organizacji Antydopingowej*, *Sportowcowi* i *WADA* zostanie niezwłocznie dostarczona akceptacja, zawierająca informacje odnoszące się do czasu trwania wyłączenia oraz wszelkich warunków związanych z Wyłączeniem dla Celów Terapeutycznych (TUE).

- 7.11 a. Po otrzymaniu wniosku *Sportowca* o dokonanie oceny, zgodnie z artykułem 4.4 Kodeksu Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*) – zgodnie z artykułem 4.4 Kodeksu – będzie mógł uchylić decyzję w sprawie Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE) wydaną przez *Organizację Antydopingową*. *Sportowiec* przekaze Komitetowi ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*) wszystkie informacje dotyczące Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE), które zostały pierwotnie przedłożone *Organizacji Antydopingowej*, wraz ze stosowną opłatą aplikacyjną. Do czasu zakończenia procesu oceny pierwotna decyzja pozostaje w mocy. Wspomniany proces nie może trwać dłużej, niż 30 dni od otrzymania przez *WADA* stosownych informacji.
- b. *WADA* może podjąć ocenę w dowolnym czasie. Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*) zakończy przeprowadzaną przez siebie ocenę w terminie 30 dni.

- 7.12 Jeżeli w wyniku oceny decyzja dotycząca przyznania Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych (TUE) zostanie uchylona, uchylenie to nie działa wstecz i nie powoduje unieważnienia wyników *Sportowca* uzyskanych w okresie, w którym Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) było przyznane. Uchylenie nabiera mocy nie później, niż 14 dni od zawiadomienia *Sportowca* o przedmiotowej decyzji.

## **8.0 Skrócony proces wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE)**

- 8.1 Uznaje się, że niektóre substancje umieszczone na *Liście Zabronionych Substancji i Metod* są używane w celu leczenia schorzeń często napotykanym wśród *Sportowców*. W takich przypadkach zastosowanie pełnej procedury wnioskowania, o której mowa w rozdziałach 4 i 7 nie jest konieczne. W związku z tym ustanawia się skrócony proces wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE).
- 8.2 *Substancje Zabronione* lub *Metody Zabronione*, które mogą być dozwolone w ramach ww. skróconego procesu ograniczają się ściśle do następujących środków:  
Beta-2 agonistów (formoterol, salbutamol, salmeterol i terbutalina) w postaci wziewnej (do inhalacji) oraz glukokortykosteroidów podawanych miejscowo.
- 8.3 Aby używać jednej z wymienionych powyżej substancji *Sportowiec* powinien przekazać *Organizacji Antydopingowej* zgłoszenie medyczne uzasadniające istnienie konieczności terapeutycznej. Wspomniane zgłoszenie, przedstawione w Dodatku nr 2, powinno zawierać opis diagnozy, nazwę leku, dawkowanie, drogę podania oraz czas trwania leczenia.  
Jeżeli ma to zastosowanie, należy uwzględnić wszelkie badania przeprowadzone w celu postawienia diagnozy (bez podawania faktycznych wyników lub szczegółów).

- 8.4 W ramach skróconego procesu:

- a. Zgoda na używanie *Substancji Zabronionych* podlegających skróconemu procesowi nabiera mocy z chwilą otrzymania przez *Organizację Antydopingową* kompletnego zgłoszenia. Zgłoszenia niekompletne muszą być zwracane wnioskodawcy.
  - b. Po otrzymaniu kompletnego zgłoszenia *Organizacja Antydopingowa* niezwłocznie zawiadamia *Sportowca*. W odpowiednich przypadkach powiadomione zostają również Federacja Międzynarodowa, Federacja Krajowa oraz Krajowa Organizacja Antydopingowa *Sportowca*. *Organizacja Antydopingowa* powiadamia *WADA* jedynie w przypadku otrzymania zgłoszenia od *Sportowca Klasy Międzynarodowej*.
  - c. Zgłoszenie w ramach Skróconego Procesu Wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE) ze skutkiem wstecznym będzie rozpatrywane tylko jeśli:
    - konieczne było leczenie z nagłych wskazań lub leczenie ostrego stanu chorobowego, lub
    - w związku z nadzwyczajnymi okolicznościami nie było dostatecznej ilości czasu ani okazji aby wnioskodawca złożył – lub Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) otrzymał – wniosek przed *Kontrolą Antydopingową*.
- 8.5 a. Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) lub Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*) może rozpocząć ocenę w dowolnym czasie trwania Skróconego Procesu Wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE).
- b. Jeżeli *Sportowiec* zwróci się z prośbą o przeprowadzenie oceny decyzji odmownej wydanej w ramach Skróconego Procesu Wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE), Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*) będzie mógł zażądać od *Sportowca* – na jego koszt – dodatkowych informacji medycznych, uznanych za konieczne.
- 8.6 Skrócony Proces Wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE) może zostać w dowolnym czasie anulowany przez Komitet Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUEC) lub Komitet ds. Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych *WADA* (*WADA TUEC*). *Sportowiec*, jego/jej Federacja Międzynarodowa oraz wszystkie odpowiednie *Organizacje Antydopingowe* zostaną o tym fakcie niezwłocznie powiadomione.
- 8.7 Anulowanie nabiera mocy niezwłocznie po zawiadomieniu *Sportowca* o wspomnianej decyzji. Niemniej jednak *Sportowiec* będzie mógł złożyć wniosek o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (TUE) zgodnie z rozdziałem 7.

## 9.0 Bank Informacji

- 9.1 Organizacje Antydopingowe są zobowiązane do przekazywania *WADA* wszystkich Wyłączeń dla Celów Terapeutycznych (TUE), wydanych zgodnie z rozdziałem 7, wraz z wszelkimi załączonymi dokumentami.
- 9.2 W przypadku Skróconego Procesu Wnioskowania o Wyłączenie dla Celów Terapeutycznych (ATUE), *Organizacje Antydopingowe* prześlą *WADA* zgłoszenia medyczne przedłożone przez *Sportowców Klasy Międzynarodowej* zgodnie z punktem 8.4.
- 9.3 Bank Informacji zagwarantuje ścisłą poufność wszystkich informacji medycznych.

**DODATEK 1**

**ŚWIATOWY  
KODEKS  
ANTYDOPINGOWY**



**2003**

**wersja 3.0  
20 lutego 2003**

## SPIS TREŚCI

<b>WSTĘP</b> .....	10278
CEL, ZAKRES I ORGANIZACJA ŚWIATOWEGO PROGRAMU ZWALCZANIA DOPINGU W SPORCIE I KODEKSU .....	10278
ŚWIATOWY PROGRAM ZWALCZANIA DOPINGU .....	10278
KODEKS .....	10278
STANDARDY MIĘDZYNARODOWE .....	10278
MODELE NAJLEPSZEJ PRAKTYKI .....	10279
PODSTAWOWE PRZESŁANKI ŚWIATOWEGO KODEKSU ANTYDOPINGOWEGO .....	10279
<b>CZĘŚĆ PIERWSZA KONTROLA DOPINGOWA</b> .....	10280
WSTĘP .....	10280
<b>ARTYKUŁ 1 DEFINICJA DOPINGU</b> .....	10281
<b>ARTYKUŁ 2 NARUSZENIA PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH</b> .....	10281
<b>ARTYKUŁ 3 DOWÓD DOPINGU</b> .....	10284
3.1 CIĘŻAR I STANDARDY DOWODOWE .....	10284
3.2 METODY USTALANIA FAKTÓW I DOMNIEMAN .....	10285
<b>ARTYKUŁ 4 LISTA ZABRONIONYCH SUBSTANCJI I METOD</b> .....	10285
4.1 PUBLIKOWANIE I AKTUALIZOWANIE LISTY ZABRONIONYCH (SUBSTANCJI I METOD) .....	10285
4.2 ZABRONIONE SUBSTANCJE I ZABRONIONE METODY UMIESZCZONE NA LIŚCIE ZABRONIONYCH SUBSTANCJI I METOD .....	10286
4.3 KRYTERIA UMIESZCZANIA SUBSTANCJI I METOD NA LIŚCIE ZABRONIONYCH .....	10287
4.4 UŻYCIE TERAPEUTYCZNE .....	10288
4.5 PROGRAM MONITORUJĄCY .....	10289
<b>ARTYKUŁ 5 BADANIE</b> .....	10289
5.1 PLANOWANIE TERMINÓW I MIEJSC KONTROLI .....	10289
5.2 STANDARDY BADANIA .....	10290
<b>ARTYKUŁ 6 ANALIZA PRÓBEK</b> .....	10290
6.1 KORZYSTANIE Z AKREDYTOWANYCH LABORATORIÓW .....	10290
6.2 SUBSTANCJE PODLEGAJĄCE WYKRYCIU .....	10290
6.3 BADANIA NA PRÓBKACH .....	10290
6.4 STANDARDY ANALIZY PRÓBEK I RAPORTOWANIA .....	10290
<b>ARTYKUŁ 7 ZARZĄDZANIE WYNIKAMI</b> .....	10291
7.1 WSTĘPNA OCENA NEGATYWNYCH WYNIKÓW ANALITYCZNYCH .....	10291
7.2 POWIADOMIENIE PO WSTĘPNEJ OCENIE .....	10291
7.3 DAJSZA OCENA NEGATYWNEGO WYNIKU ANALITYCZNEGO, GDY OCENA TAKA JEST WYMAGANA LISTĄ ZABRONIONYCH SUBSTANCJI I METOD .....	10291
7.4 OCENA INNYCH NARUSZEŃ PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH .....	10292
7.5 ZASADY DOTYCZĄCE TYMCZASOWEGO ZAWIESZENIA .....	10292
<b>ARTYKUŁ 8 PRAWO DO UCZCIWEGO PRZEŚLUCHANIA</b> .....	10293
<b>ARTYKUŁ 9 AUTOMATYCZNE UNIEWAŻNIENIE WYNIKÓW INDYWIDUALNYCH</b> .....	10293
<b>ARTYKUŁ 10 KARY INDYWIDUALNE</b> .....	10294
10.1 UNIEWAŻNIENIE WYNIKÓW W ZAWODACH, W KTÓRYCH DOSZŁO DO NARUSZENIA PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH .....	10294
10.2 DYSKWALIFIKACJA Z POWODU SUBSTANCJI ZABRONIONYCH I METOD ZABRONIONYCH .....	10294
10.3 OKREŚLONE SUBSTANCJE .....	10295
10.4 ZAKAZ STARTÓW Z POWODU INNYCH NARUSZEŃ PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH .....	10296
10.5 REZYGNACJA LUB SKRÓCENIE KARY ZAKAZU STARTÓW W WYJĄTKOWYCH OKOLICZNOŚCIACH .....	10297
10.6 PRZEPISY DOTYCZĄCE PEWNYCH POTENCJALNYCH WIELOKROTNYCH NARUSZEŃ .....	10299
10.7 UNIEWAŻNIENIE WYNIKÓW W ZAWODACH PO POBRANIU PRÓBKII .....	10299
10.8 ROZPOCZĘCIE KARY ZAKAZU STARTÓW .....	10300
10.9 STATUS W CZASIE ZAKAZU STARTÓW .....	10300
10.10 BADANIE W CELU PRZYWRÓCENIA STATUSU .....	10301
<b>ARTYKUŁ 11 KONSEKWENCJE DLA ZESPOŁÓW</b> .....	10301
<b>ARTYKUŁ 12 SANKCJE PRZECIW ORGANOM SPORTOWYM</b> .....	10302
<b>ARTYKUŁ 13 ODWOŁANIA</b> .....	10302
13.1 DECYZJE PODLEGAJĄCE ODWOŁANIU .....	10302
13.2 ODWOŁANIA OD DECYZJI DOTYCZĄCYCH NARUSZEŃ PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH, KONSEKWENCJI I TYMCZASOWYCH ZAWIESZEŃ .....	10302
13.3 ODWOŁANIA OD DECYZJI PRZYNAJĄCEJ LUB ODMAWIAJĄCEJ PRAWA DO UŻYWANIA SUBSTANCJI ZABRONIONEJ W CELACH TERAPEUTYCZNYCH .....	10303
13.4 ODWOŁANIA OD DECYZJI NAKŁADAJĄCYCH KARY ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ TRZECIĄ KODEKSU .....	10303
13.5 ODWOŁANIA OD DECYZJI ZAWIESZAJĄCEJ LUB COFAJĄCEJ AKREDYTACJĘ LABORATORIUM .....	10303
<b>ARTYKUŁ 14 POUFNOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ</b> .....	10304
14.1 INFORMACJE DOTYCZĄCE NEGATYWNYCH WYNIKÓW BADAŃ I INNYCH POTENCJALNYCH NARUSZEŃ ANTYDOPINGOWYCH .....	10304
14.2 PODANIE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI .....	10304
14.3 INFORMACJE O MIEJSCU POBYTU SPORTOWCA .....	10305
14.4 SPRAWOZDAWCZOŚĆ STATYSTYCZNA .....	10305
14.5 BIURO INFORMACYJNE NA TEMAT KONTROLI DOPINGOWEJ .....	10305
<b>ARTYKUŁ 15 STRONY ODPOWIEDZIALNE ZA KONTROLĘ DOPINGOWĄ</b> .....	10305

15.1 BADANIA PODCZAS ZAWODÓW .....	10305
15.2 BADANIE POZA ZAWODAMI .....	10306
15.3 ZARZĄDZANIE WYNIKAMI, PRZESŁUCHANIA I KARY .....	10306
15.4 WZAJEMNE UZNAWANIE .....	10307
<b>ARTYKUŁ 16 KONTROLA DOPINGOWA ZWIERZĄT BIORĄCYCH UDZIAŁ W ZAWODACH SPORTOWYCH .....</b>	<b>10307</b>
<b>ARTYKUŁ 17 PRZEPIS O PRZEDAWNIENIU .....</b>	<b>10307</b>
<b>CZĘŚĆ DRUGA EDUKACJA I BADANIA NAUKOWE .....</b>	<b>10308</b>
<b>ARTYKUŁ 18 EDUKACJA .....</b>	<b>10308</b>
18.1 PODSTAWOWA ZASADA I GŁÓWNY CEL .....	10308
18.2 PROGRAM I CZYNNOŚCI .....	10308
18.3 KOORDYNACJA I WSPÓLPRACA .....	10308
<b>ARTYKUŁ 19 BADANIA NAUKOWE .....</b>	<b>10308</b>
19.1 CELE ANTYDOPINGOWYCH BADAŃ NAUKOWYCH .....	10308
19.2 RODZAJE BADAŃ NAUKOWYCH .....	10308
19.3 KOORDYNACJA .....	10308
19.4 PRAKTYKI BADAŃ NAUKOWYCH .....	10308
19.5 BADANIA NAUKOWE Z WYKORZYSTANIEM SUBSTANCJI ZABRONIONYCH I METOD ZABRONIONYCH .....	10309
19.6 NIEWŁAŚCIWE WYKORZYSTANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH .....	10309
<b>CZĘŚĆ TRZECIA ROLA I OBOWIĄZKI .....</b>	<b>10310</b>
<b>ARTYKUŁ 20 DODATKOWE ROLA I OBOWIĄZKI SYGNATARIUSZY .....</b>	<b>10310</b>
20.1 ROLA I OBOWIĄZKI MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU OLIMPIJSKIEGO .....	10310
20.2 ROLA I OBOWIĄZKI MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU PARAOLIMPIJSKIEGO .....	10310
20.3 ROLA I OBOWIĄZKI FEDERACJI MIĘDZYNARODOWYCH .....	10310
20.4 ROLA I OBOWIĄZKI KRAJOWYCH KOMITETÓW OLIMPIJSKICH I KRAJOWYCH KOMITETÓW PARAOLIMPIJSKICH .....	10311
20.5 ROLA I OBOWIĄZKI KRAJOWYCH ORGANIZACJI ANTYDOPINGOWYCH .....	10311
20.6 ROLA I OBOWIĄZKI ORGANIZATORÓW WAŻNYCH ZAWODÓW .....	10311
20.7 ROLA I OBOWIĄZKI WADA .....	10311
<b>ARTYKUŁ 21 ROLA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW .....</b>	<b>10312</b>
21.1 ROLA I OBOWIĄZKI SPORTOWCÓW .....	10312
21.2 ROLA I OBOWIĄZKI PERSONELU POMOCNICZEGO SPORTOWCÓW .....	10312
<b>ARTYKUŁ 22 UDZIAŁ RZĄDÓW .....</b>	<b>10312</b>
<b>CZĘŚĆ CZWARTA PRZYJĘCIE, ZGODNOŚĆ, ZMIANA I INTERPRETACJA .....</b>	<b>10314</b>
<b>ARTYKUŁ 23 PRZYJĘCIE, ZGODNOŚĆ I MODYFIKACJA .....</b>	<b>10314</b>
23.1 PRZYJĘCIE KODEKSU .....	10314
23.2 WPROWADZENIE KODEKSU .....	10314
23.3 TERMINY PRZYJĘCIA I WPROWADZENIA .....	10314
23.4 MONITOROWANIE PRZESTRZEGANIA KODEKSU .....	10314
23.5 KONSEKWENCJE NIEPRZESTRZEGANIA KODEKSU .....	10315
23.6 ZMIANA KODEKSU .....	10315
23.7 ODRZUCENIE KODEKSU .....	10315
<b>ARTYKUŁ 24 INTERPRETACJA KODEKSU .....</b>	<b>10315</b>
ZAŁĄCZNIK 1 DEFINICJE .....	10317

## **WSTĘP**

### **CEL, ZAKRES I ORGANIZACJA ŚWIATOWEGO PROGRAMU ZWALCZANIA DOPINGU W SPORCIE I KODEKSU**

Cele Światowego Programu Zwalczania Dopingu w Sporcie i Kodeksu są następujące:

- Ochrona podstawowego prawa sportowców do uczestnictwa w sporcie wolnym od dopingu a tym samym promowanie zdrowia, uczciwości i równości sportowców na całym świecie.
- Zapewnienie zharmonizowanych, skoordynowanych i skutecznych programów wykrywania, zniechęcania i zapobiegania dopingowi na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

#### **Światowy Program Zwalczania Dopingu**

Światowy Program Zwalczania Dopingu obejmuje wszystkie elementy niezbędne do zapewnienia optymalnej harmonizacji i najlepszych praktyk w międzynarodowych i narodowych programach zwalczania dopingu. Głównymi elementami programu są:

Szczebel 1: Kodeks

Szczebel 2: Standardy międzynarodowe

Szczebel 3: Modele najlepszej praktyki

#### **Kodeks**

Kodeks jest podstawowym i uniwersalnym dokumentem, na którym oparty jest Światowy Program Zwalczania Dopingu w sporcie. Główny cel Kodeksu to promowanie działań na rzecz zwalczania dopingu poprzez powszechną harmonizację podstawowych elementów antydopingowych. Ma on być wystarczająco precyzyjny, by można było osiągnąć pełną harmonizację w kwestiach, w których wymagana jest jedność stanowisk, a jednocześnie na tyle ogólny w innych obszarach, by umożliwić elastyczne wdrażanie uzgodnionych zasad antydopingowych.

#### **Standardy międzynarodowe**

Standardy międzynarodowe dotyczące różnych obszarów technicznych i operacyjnych w programie zwalczania dopingu zostaną opracowane w porozumieniu z Sygnatariuszami i rządami oraz zatwierdzone przez WADA. Celem Standardów międzynarodowych jest zharmonizowanie działań prowadzonych przez organizacje antydopingowe odpowiedzialne za konkretne techniczne i operacyjne części programów zwalczania dopingu. Zgodnie z Kodeksem, przestrzeganie Standardów międzynarodowych jest obowiązkowe. Standardy międzynarodowe mogą być poprawiane od czasu do czasu przez Komitet Wykonawczy WADA po uzasadnionych konsultacjach z Sygnatariuszami i rządami. Jeśli w Kodeksie nie postanowiono inaczej, Standardy międzynarodowe oraz wszystkie poprawki wchodzi w życie w dniu podanym w Standardzie międzynarodowym lub poprawce.

[Komentarz: Standardy międzynarodowe będą zawierać wiele szczegółów technicznych niezbędnych do wdrożenia Kodeksu, na przykład szczegółowe wymogi określające sposób pobierania próbek, przeprowadzania analiz laboratoryjnych oraz zasady akredytacji laboratoriów, które obecnie znajdują się w Kodeksie Antydopingowym Ruchu Olimpijskiego („OMADC”). Standardy międzynarodowe, chociaż wyraźnie stanowią część Kodeksu przez odwołanie,

zostaną, w konsultacji z Sygnatariuszami i rządami, opracowane przez ekspertów i opublikowane w osobnych dokumentach technicznych. Eksperti techniczni muszą mieć możliwość wprowadzania zmian do Standardów międzynarodowych bez konieczności poprawiania Kodeksu lub regulaminów i przepisów poszczególnych partnerów. Wszystkie obowiązujące Standardy międzynarodowe będą gotowe do 1 stycznia 2004 r.]

### **Modele najlepszej praktyki**

Modele najlepszej praktyki oparte o Kodeks zostaną opracowane jako najnowsze rozwiązania w różnych dziedzinach zwalczania dopingu. Modele zostaną zarekomendowane przez WADA i będą udostępniane Sygnatariuszom na żądanie, ale nie będą obowiązujące. Oprócz modeli dokumentacji antydopingowej WADA udzieli także Sygnatariuszom pewnej pomocy szkoleniowej.

[Komentarz: WADA przygotowuje modelowe reguły i przepisy antydopingowe dostosowane do potrzeb każdej z ważniejszych grup Sygnatariuszy (np. Międzynarodowych Federacji poszczególnych sportów, Międzynarodowych Federacji sportów drużynowych, Krajowych Organizacji Antydopingowych itp.). Te modelowe reguły i przepisy będą zgodne i oparte na Kodeksie, będą najnowszymi przykładami najlepszych praktyk oraz będą zawierać wszystkie szczegóły (w tym odwołanie do Standardów międzynarodowych) niezbędne do przeprowadzenia skutecznego programu zwalczania dopingu.

Wspomniane modelowe reguły i przepisy będą stanowiły opcje do wyboru przez partnerów. Niektórzy partnerzy mogą przyjąć modelowe reguły i przepisy i inne modele najlepszych praktyk w sposób dosłowny. Inni mogą przyjąć modele z pewnymi modyfikacjami. Jeszcze inni mogą opracować własne reguły i przepisy zgodne z ogólnymi zasadami i konkretnymi wymaganiami określonymi w Kodeksie.

Opracowane mogą być inne modelowe dokumenty dla konkretnych części prac antydopingowych w oparciu o ogólnie rozpoznane i uznane potrzeby i oczekiwania partnera. Do nich mogą należeć modele narodowych programów antydopingowych, zarządzanie wynikami, badania (oprócz konkretnych wymogów określonych w Międzynarodowym standardzie badań), programy edukacyjne itp. Wszystkie modele najlepszej praktyki muszą być ocenione i zatwierdzone przez WADA przed ich włączeniem do Światowego Programu Antydopingowego].

### **PODSTAWOWE PRZESŁANKI ŚWIATOWEGO KODEKSU ANTYDOPINGOWEGO**

Celem programów zwalczania dopingu w sporcie jest zachowanie tego, co jest z natury rzeczy wartościowe w sporcie. Wartość tę często nazywa się „duchem sportu”; jest ona esencją Olimpizmu; jest odzwierciedleniem prawdy. Duch sportu jest świętowaniem ducha człowieka, ciała i umysłu, i charakteryzuje się następującymi wartościami:

- Etyka, zasada fair play i uczciwość
- Zdrowie
- Doskonałość w działaniu
- Charakter i wykształcenie
- Zabawa i radość
- Praca zespołowa
- Poświęcenie i zaangażowanie
- Poszanowanie reguł i prawa
- Poszanowanie samego siebie i innych uczestników
- Odwaga
- Wspólnota i solidarność

Doping jest zasadniczo sprzeczny z duchem sportu.

## CZĘŚĆ PIERWSZA

### KONTROLA DOPINGOWA

#### WSTĘP

Część pierwsza Kodeksu zawiera konkretne przepisy i zasady antydopingowe, które powinny być przestrzegane przez organizacje odpowiedzialne za przyjęcie, wdrożenie lub egzekwowanie reguł antydopingowych w ramach swoich kompetencji – np. Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Międzynarodowe Federacje, Organizatorów Ważnych Zawodów, oraz Krajowe Organizacje Antydopingowe. Wszystkie te organizacje są łącznie zwane Organizacjami Antydopingowymi.

Część pierwsza Kodeksu nie zastępuje ani nie eliminuje potrzeby istnienia wszechstronnych przepisów antydopingowych przyjętych przez każdą z wyżej wymienionych Organizacji Antydopingowych. Chociaż niektóre postanowienia Części pierwszej Kodeksu muszą być włączone zasadniczo bez jakichkolwiek zmian przez każdą Organizację Antydopingową do jej własnych przepisów antydopingowych, inne postanowienia Części pierwszej zawierają obowiązkowe wskazówki, które pozwalają każdej Organizacji Antydopingowej elastyczne formułowanie reguł lub określają wymogi, które muszą być przestrzegane przez każdą Organizację Antydopingową, ale nie muszą być powtarzane w jej własnych przepisach antydopingowych. Następujące Artykuły, w zależności od zakresu działań antydopingowych, jakie Organizacja Antydopingowa wykonuje, muszą być włączone do przepisów każdej Organizacji Antydopingowej bez istotnych zmian (dopuszczalne są jedynie drobne zmiany redakcyjne umożliwiające odwoływanie się do nazwy organizacji, sportu, numerów rozdziałów itp.): Artykuł 1 (Definicja dopingu), 2 (Naruszenie przepisów antydopingowych), 3 (Dowód dopingu), 9 (Automatyczne unieważnienie wyników indywidualnych), 10 (Kary nakładane na sportowców), 11 (Konsekwencje dla zespołów), 13 (Odwołania) z wyjątkiem 13.2.2, 17 (Przedawnienie) i Definicje.

[Komentarz: Na przykład kwestią krytyczną dla harmonizacji jest to, aby decyzje wszystkich Sygnatariuszy były oparte o tę samą listę naruszeń przepisów antydopingowych, ten sam obowiązek udowodnienia naruszenia oraz aby Sygnatariusze stosowali te same konsekwencje za te same naruszenia przepisów antydopingowych. Przepisy prawa muszą być takie same, bez względu na to, czy przesłuchanie ma miejsce przed Federacją Międzynarodową, na szczeblu krajowym czy odbywa się przed Sportowym Sądem Arbitrażowym (CAS). Z drugiej strony skuteczna harmonizacja nie musi zmuszać wszystkich Sygnatariuszy do używania jednego systemu zarządzania wynikami i jednego procesu przesłuchania. Obecnie istnieje wiele różnych, a jednak równie skutecznych procesów zarządzania wynikami i przesłuchaniami stosowanych przez różne Federacje Międzynarodowe i różne organy krajowe. Kodeks nie wymaga absolutnej jednolitości w zarządzaniu wynikami i procedurami przesłuchań; jednakże wymaga, aby różne podejścia stosowane przez Sygnatariusza były zgodne z zasadami określonymi w Kodeksie.

Jeśli chodzi o Artykuł 13, rozdział 13.2.2 nie został włączony do postanowień, które muszą obowiązkowo być przyjęte bez jakichkolwiek zmian, gdyż rozdział 13.2.2 wprowadza obowiązkowe wskazówki, które pozwalają Organizacji Antydopingowej na elastyczne formułowanie przepisów].

Przepisy antydopingowe, tak jak przepisy dotyczące współzawodnictwa, są przepisami sportowymi określającymi warunki, w jakich uprawiany jest sport. Sportowcy akceptują te



przepisy jako warunek uczestnictwa. Przepisy antydopingowe nie mają być podporządkowane ani ograniczone wymogami i standardami prawnymi stosowanymi w postępowaniu karnym czy kwestiom związanym z zatrudnieniem. Polityka i minimalne standardy określone w Kodeksie stanowią konsensus szerokiego spektrum partnerów zainteresowanych czystym sportem i powinny być respektowane przez wszystkie sądy i organy orzekające.

Uczestnicy muszą przestrzegać przepisów antydopingowych przyjętych zgodnie z Kodeksem przez odpowiednie Organizacje Antydopingowe. Każdy Sygnatariusz wprowadzi przepisy i procedury, aby wszyscy Uczestnicy podlegający Sygnatariuszowi i jego organizacjom członkowskim zostali poinformowani i wyrazili zgodę na przestrzeganie obowiązujących przepisów antydopingowych danych Organizacji Antydopingowych.

[Komentarz: Przez swój udział w sporcie, Sportowcy są związani zasadami współzawodnictwa swojej dyscypliny. W ten sam sposób Sportowcy oraz Personel Pomocniczy powinni być związani przepisami antydopingowymi opartymi o Artykuł 2 Kodeksu na mocy swoich umów członkowskich, akredytacyjnych lub z racji uczestnictwa w organizacjach sportowych lub zawodach sportowych podlegających Kodeksowi. Jednakże każdy Sygnatariusz podejmie niezbędne kroki by wszyscy podlegli mu Sportowcy i Personel Pomocniczy byli związani odpowiednimi przepisami antydopingowymi odpowiedniej Organizacji Antydopingowej.]

## **ARTYKUŁ 1 DEFINICJA DOPINGU**

Doping definiuje się jako wystąpienie jednego lub więcej naruszeń regulaminu antydopingowego określonych w Artykułach 2.1 do 2.8 Kodeksu.

## **ARTYKUŁ 2 NARUSZENIA PRZEPISÓW ANTYDOPINGOWYCH**

[Komentarz: Celem Artykułu 2 jest określenie okoliczności i zachowań, które stanowią naruszenie przepisów antydopingowych. Przesłuchania w sprawach o doping będą prowadzone w oparciu o założenie, że naruszony został jeden lub więcej konkretnych przepisów. Większość okoliczności i zachowań na liście naruszeń można znaleźć w pewnej formie w OMADC lub innych istniejących przepisach antydopingowych].

Poniższe stanowią naruszenie przepisów antydopingowych:

**2.1 Obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów w próbce fizjologicznej sportowca.**

2.1.1 Obowiązkiem każdego sportowca jest dopilnowanie, aby do jego organizmu nie została wprowadzona żadna substancja zabroniona. Sportowcy odpowiadają za każdą substancję zabronioną lub jej metabolity lub markery, których obecność zostanie stwierdzona w pobranych od nich próbkach fizjologicznych. Zgodnie z Artykułem 2.1 by stwierdzić naruszenie przepisu antydopingowego nie trzeba wykazać ani zamiaru, winy, zaniedbania, ani świadomego użycia przez Sportowca.

[Komentarz: Dla celów naruszeń przepisów antydopingowych obejmujących obecność substancji zabronionej (lub jej metabolitów lub markerów), Kodeks przyjmuje przepis o całkowitej odpowiedzialności znajdujący się w OMADC oraz w zdecydowanej większości istniejących przepisów antydopingowych. Zgodnie z zasadą całkowitej odpowiedzialności naruszenie przepisu

anty dopingowego ma miejsce za każdym razem, gdy w próbce fizjologicznej pobranej od sportowca stwierdzona zostanie obecność substancji zabronionej. Naruszenie ma miejsce bez względu na to, czy sportowiec świadomie lub nieświadomie użył substancji zabronionej lub wykazał się zaniechaniem lub ponosi winę. Jeśli próbka dodatnia pochodziła z badań wykonanych w trakcie zawodów, wówczas wyniki tych zawodów zostają automatycznie unieważnione (Artykuł 9 (Automatyczne unieważnienie wyników indywidualnych)). Jednakże w takim wypadku sportowiec może uniknąć kary lub uzyskać jej skrócenie jeśli udowodni, że nie ponosi winy lub znaczącej winy. (Artykuł 10.5 (Eliminacja lub skrócenie okresu zakazu startów z powodu wystąpienia okoliczności wyjątkowych)).

Przepis o całkowitej odpowiedzialności w przypadku stwierdzenia obecności substancji zabronionej w próbce pobranej od sportowca, z możliwością zmiany kary w oparciu o określone kryteria, stwarza rozsądną równowagę między skutecznym egzekwowaniem przepisów o zakazie stosowania dopingu, co jest korzystne dla wszystkich „czystych” sportowców i zgodne z zasadą uczciwości w tych wyjątkowych okolicznościach, gdy substancja zabroniona została wprowadzona do organizmu sportowca bez jego winy lub zaniechania z jego strony. Należy podkreślić, że o ile ustalenie, czy przepis o zakazie stosowania dopingu został naruszony czy nie oparte jest o zasadę całkowitej odpowiedzialności, kara zakazu startów przez określony czas nie jest automatyczna.

Uzasadnienie dla stosowania zasady całkowitej odpowiedzialności zostało podane przez Sportowy Sąd Arbitrażowy w sprawie Quigley przeciw UIT.

„Prawdą jest, że zasada całkowitej odpowiedzialności jest prawdopodobnie w pewnym sensie niesprawiedliwa w konkretnym przypadku, takim jak Q., gdy sportowiec zażył lek z powodu złego oznakowania lub błędnej porady, za jaką nie ponosi odpowiedzialności – szczególnie w wypadku nagłego zachorowania w obcym kraju. Ale w pewnym sensie o podobnej „niesprawiedliwości” moglibyśmy też mówić w sytuacji, gdy u sportowca dojdzie do zatrucia pokarmowego w przeddzień ważnych zawodów. Jednakże w żadnym wypadku przepisy zawodów nie zostaną zmienione by taką niesprawiedliwość wyeliminować. Tak jak nie odłoży się zawodów do czasu poprawy stanu zdrowia sportowca, tak zakaz stosowania substancji zabronionej nie zostanie zniesiony tylko dlatego, że taka substancja została spożyta przez sportowca w sposób przypadkowy. Zmienność zawodów sportowych, tak jak zmienność życia, może powodować powstawanie różnych rodzajów niesprawiedliwości, w sposób przypadkowy lub w wyniku zaniechania ze strony osób, których nie można pociągnąć do odpowiedzialności, czego prawo nie jest w stanie naprawić.

Ponadto wydaje się, że godnym pochwały jest polityka nie naprawiania przypadkowej niesprawiedliwości wobec jednej osoby przez tworzenie międzynarodowej niesprawiedliwości wobec całej społeczności innych współzawodników. A tak stałoby się, gdyby zabronione substancje pozwalające osiągnąć lepsze wyniki były tolerowane, nawet gdyby zostały zażyte w sposób nieumyślny. Co więcej, istnieje prawdopodobieństwo, że nawet świadome naruszenie zakazu w wielu wypadkach pozostałoby bez kary z powodu braku dowodu działania ze świadomością winy. A nie ulega wątpliwości, że wymóg udowodnienia świadomego działania wymagałby przeprowadzenia kosztownego procesu dowodowego, który mógłby zagrozić sytuacji finansowej federacji – szczególnie tych, których budżety są niewielkie – i w ten sposób utrudnić ich walkę z dopingiem”].

2.1.2 Z wyjątkiem tych substancji, dla których na Liście substancji zabronionych określony został próg ilościowy, przekroczenie którego podlega zgłoszeniu, naruszenie przepisów antydopingowych stanowi wykryta obecność jakiegokolwiek ilości substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów w próbce pobranej od sportowca.

2.1.3 Jako wyjątek od ogólnej zasady określonej w Artykule 2.1, lista substancji zabronionych może zawierać specjalne kryteria oceny tych substancji zabronionych, które mogą być także produkowane endogennie.

[Komentarz: Na przykład lista substancji zabronionych może określać, że stosunek stężenia glukuronidu testosteronu do stężenia glukuronidu epitestosteronu (stosunek T/E) większy niż 6:1 jest dopingiem, chociaż analiza podłużna wcześniejszych lub późniejszych wyników badań przeprowadzonych przez organizację antydopingową pokazuje naturalnie podwyższony stosunek T/E lub sportowiec stwierdza, że podwyższony stosunek T/E jest wynikiem stanu fizjologicznego lub chorobowego].

## **2.2 Użycie lub próba użycia substancji zabronionej lub metody zabronionej**

2.2.1 Udane lub nieudane użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej jest nieistotne. Do stwierdzenia naruszenia przepisów antydopingowych wystarczy samo stwierdzenie faktu, że substancja zabroniona lub metoda zabroniona została użyta lub że podjęto próbę jej użycia.

[Komentarz: Zakaz „używania” został rozszerzony w porównaniu z tekstem w OMADC i obejmuje substancje zabronione oraz metody zabronione. Przy takim rozszerzeniu nie ma potrzeby szczegółowego określania faktu „przyznania się do użycia” jako osobnego naruszenia przepisów antydopingowych. „Użycie” można udowodnić, na przykład, w oparciu o przyznanie, zeznanie strony trzeciej lub inne dowody.

Wykazanie „próby użycia” substancji zabronionych wymaga udowodnienia zamiaru ze strony sportowca. Fakt, że aby udowodnić to szczególne naruszenie przepisów antydopingowych konieczne jest wykazanie zamiaru, nie podważa zasady całkowitej odpowiedzialności za wykroczenia z Artykułu 2.1 i użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej.

Użycie przez sportowca poza zawodami substancji zabronionej, która nie jest zabroniona poza zawodami nie stanowi naruszenia przepisów antydopingowych].

**2.3** Nie wyrażenie zgody lub bez ważnego uzasadnienia nie zgłoszenie się na pobranie próbki po powiadomieniu zgodnie z odpowiednimi przepisami antydopingowymi lub w inny sposób unikanie pobrania próbki.

[Komentarz: Nie zgłoszenie się lub nie wyrażenie zgody na pobranie próbki po powiadomieniu jest zabronione w prawie wszystkich przepisach antydopingowych. Artykuł rozszerza typowy przepis i zalicza „unikanie pobrania próbki w inny sposób” do zabronionego zachowania. Zatem, na przykład, naruszeniem przepisów antydopingowych byłaby także sytuacja, gdyby ustalono, że sportowiec ukrywał się przed osobą przeprowadzającą kontrolę dopingową, która podejmowała próbę przeprowadzenia badania. „Nie wyrażenie zgody lub nie zgłoszenie się do pobrania próbki” może być świadomym działaniem lub zaniedbaniem ze strony sportowca, natomiast „unikanie” pobrania próbki stanowi świadome zachowanie sportowca].

**2.4** Naruszenie odpowiednich wymogów określających dostępność sportowca do kontroli poza zawodami, w tym nie przedstawienie wymaganych informacji na temat miejsca pobytu oraz nie poddanie się badaniom ogłoszonym w oparciu o rozsądne przepisy.

[Komentarz: Nie ogłaszane badania poza zawodami stanowią podstawę skutecznej kontroli dopingowej. Bez dokładnej informacji na temat miejsca pobytu sportowca takie badanie jest nieskuteczne i czasami niemożliwe. Niniejszy Artykuł, którego nie spotyka się z reguły w przepisach antydopingowych, nakłada na sportowców, którzy zostali wyznaczeni do badań poza zawodami obowiązek podawania i aktualizowania informacji na temat miejsca pobytu, tak aby można było ich było poddać niezapowiedzianym badaniom poza zawodami. „Odpowiednie wymogi” zostały określone przez Międzynarodową Federację sportowca oraz Krajową Organizację Antydopingową dla zapewnienia pewnej elastyczności z powodu różnych okoliczności spotykanych w różnych sportach i kulturach. Naruszenie tego Artykułu może wynikać ze świadomego lub lekceważącego zachowania sportowca].

**2.5** Manipulowanie lub próba manipulowania jakąkolwiek częścią kontroli dopingowej

[Komentarz: Niniejszy Artykuł zabrania zachowań, które naruszają proces kontroli dopingowej, ale które nie są objęte typową definicją metod zabronionych. Do takich zachowań zalicza się, na przykład, zmianę numerów identyfikacyjnych na formularzu kontroli dopingowej podczas badania lub zbitcie butelki z próbką B w czasie analizy próbki B].

**2.6** Posiadanie substancji lub metod zabronionych.

2.6.1 Posiadanie przez sportowca w dowolnym czasie lub miejscu substancji zabronionej podczas badań poza zawodami lub stosowanie metody zabronionej, chyba że sportowiec udowodni, że posiadanie jest dozwolone na mocy przepisów o wyłączeniu do celów leczniczych zgodnie z Artykułem 4.4 (Stosowanie do celów leczniczych) lub poda inne akceptowalne uzasadnienie.

2.6.2 Posiadanie substancji zabronionej podczas badań poza zawodami lub stosowanie metody zabronionej przez personel pomocniczy sportowca mające związek ze sportowcem, zawodami lub treningiem, chyba że personel pomocniczy sportowca udowodni, że posiadanie jest dozwolone na mocy przepisów o wyłączeniu do celów leczniczych zgodnie z Artykułem 4.4 (Stosowanie do celów leczniczych) lub poda inne akceptowalne uzasadnienie.

**2.7** Handel dowolną substancją zabronioną lub metodą zabronioną.

**2.8** Podanie lub próba podania sportowcowi substancji zabronionej lub metody zabronionej lub pomaganie, zachęcanie, ułatwianie, podżeganie, ukrywanie lub każdy inny rodzaj współdziałania wiążący się z naruszeniem przepisów antydopingowych lub próbą ich naruszenia.

## **ARTYKUŁ 3 DOWÓD DOPINGU**

### **3.1 Ciężar i standardy dowodowe**

Ciężar dowodu naruszenia przepisów antydopingowych spoczywa na organizacji antydopingowej. Standardem dowodowym będzie wykazanie przez Organizację Antydopingową faktu naruszenia przepisów antydopingowych w sposób uznany za nie budzący wątpliwości dla organu przesłuchującego, mając na uwadze poważny charakter przedstawianych zarzutów. Taki dowód we wszystkich wypadkach jest większy niż inne dowody pośrednie, ale mniejszy niż

dowód bezsporny. W sytuacjach, w których zgodnie z Kodeksem na sportowcu lub innej osobie podejrzewanej o naruszenie przepisów antydopingowej ciąży obowiązek przedstawienia dowodów lub określonych faktów lub okoliczności pozwalających odrzucić domniemanie naruszenia przepisów antydopingowych za dowód przyjmuje się dowody pośrednie.

[Komentarz: Standard dowodowy, jaki musi spełnić Organizacja Antydopingowa jest porównywalny ze standardem, który jest stosowany w większości krajów w sprawach dotyczących wykroczeń zawodowych. Jest on także szeroko stosowany przez sądy i trybunały w sprawach o doping. Zob. na przykład decyzję CAS w sprawie N., J., Y., W. przeciw FINA, CAS 98/208, 22 grudnia 1998 r.].

**3.2 Metody ustalania faktów i domniemań.** Fakty dotyczące naruszeń przepisów antydopingowych mogą być ustalone przy pomocy dowolnych wiarygodnych metod, w tym także przez przyznanie się (do naruszenia przepisów antydopingowych). W sprawach dotyczących dopingu stosuje się następujące przepisy dowodowe:

3.2.1 Domniemywa się, że laboratoria akredytowane przez WADA przeprowadziły analizę próbek oraz przestrzegały procedur ochrony próbek zgodnie z międzynarodowym standardem analizy laboratoryjnej. Sportowiec może odrzucić to domniemanie poprzez udowodnienie, że nastąpiło odejście od standardu międzynarodowego.

Jeśli sportowiec odrzuci domniemanie wykazując, że nastąpiło odejście od standardu międzynarodowego, wówczas na Organizacji Antydopingowej będzie spoczywał ciężar dowodu, że takie odejście nie miało wpływu na negatywny wynik analizy.

[Komentarz: Na sportowcu spoczywa ciężar dowodu, przez przedstawienie dowodów o większym ciężarze gatunkowym, że nastąpiło odejście od standardu międzynarodowego. Jeśli tak się stanie, ciężar dowodu przechodzi na Organizację Antydopingową, która musi przekonać organ przesłuchujący, że odejście nie zmieniło wyniku badania].

3.2.2 Odejście od międzynarodowego standardu badania, które nie spowodowało negatywnego wyniku analitycznego lub inne naruszenie przepisów antydopingowych nie powoduje unieważnienia takich wyników. Jeśli sportowiec udowodni, że odejście od standardu międzynarodowego miało miejsce w czasie badania, wówczas ciężar dowodu, że takie odejście nie spowodowało negatywnego wyniku badania lub przedstawienia faktycznej podstawy naruszenia przepisów antydopingowych spoczywa na Organizacji Antydopingowej.

## **ARTYKUŁ 4 LISTA ZABRONIONYCH SUBSTANCJI I METOD**

**4.1 Publikowanie i aktualizowanie Listy zabronionych (substancji i metod).** Tak często, jak będzie to potrzebne, ale nie rzadziej niż raz do roku, WADA publikuje Listę zabronionych (substancji i metod) jako standard międzynarodowy. Proponowana zawartość Listy zabronionych (substancji i metod) oraz wszystkie poprawki zostaną przesłane bezzwłocznie wszystkim sygnatariuszom i rządowi do zaopiniowania. Każda wersja Listy zabronionych (substancji i metod) publikowana raz do roku oraz wszystkie poprawki będą przekazywane bezzwłocznie przez WADA każdemu sygnatariuszowi i rządowi oraz będą publikowane na stronie internetowej WADA, a każdy sygnatariusz podejmie odpowiednie kroki by rozprowadzić Listę zabronionych (substancji i metod) wśród swoich członków i oddziałów. Przepisy każdej Organizacji Antydopingowej będą zawierały przepis, zgodnie z którym jeśli na Liście zabronionych

(substancji i metod) lub w poprawce nie określono inaczej, Lista zabronionych (substancji i metod) oraz poprawki wchodzi w życie zgodnie z przepisami Organizacji Antydopingowej trzy miesiące od ogłoszenia Listy zabronionych (substancji i metod) przez WADA i nie wymagają żadnego innego działania ze strony Organizacji Antydopingowej.

[Komentarz: Lista zabronionych (substancji i metod) będzie poprawiana i publikowana bezzwłocznie, gdy tylko pojawi się taka potrzeba. Jednakże bez względu na to, czy zostaną wprowadzone jakieś zmiany na liście, czy nie, każdego roku będzie publikowana nowa lista. Zaletą przyjętej przez MKOl praktyki publikowania nowej listy co roku w styczniu jest to, że dzięki takiemu rozwiązaniu nie ma wątpliwości, która lista jest najbardziej aktualna. WADA będzie zawsze publikowała najbardziej aktualną Listę zabronionych substancji i metod na swojej stronie internetowej.

Oczekuje się, że poprawione przepisy antydopingowe przyjęte przez organizacje antydopingowe zgodnie z niniejszym Kodeksem wejdą w życie 1 stycznia 2004 r., czyli w terminie opublikowania pierwszej listy zabronionych substancji i metod przyjętej przez WADA. OMADC będzie nadal obowiązywać, do czasu przyjęcia Kodeksu przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski].

#### **4.2 Zabronione substancje i zabronione metody umieszczone na liście zabronionych substancji i metod.**

Lista zabronionych substancji i metod będzie zawierać te substancje zabronione i metody zabronione, które są zabronione jako doping przez cały czas (zarówno podczas zawodów jak i poza zawodami) z uwagi na fakt, że mogą wpływać na poprawę wyniku w przyszłych zawodach lub z uwagi na możliwość maskowania oraz te substancje i metody, które są zabronione tylko podczas zawodów. Na polecenie federacji międzynarodowej lista zabronionych substancji i metod może być rozszerzona przez WADA dla konkretnego sportu tej federacji. Substancje zabronione i metody zabronione mogą być umieszczone na liście zabronionych substancji i metod według kategorii ogólnej (np. związki anaboliczne) lub przez odwołanie do konkretnej substancji lub metody.

[Komentarz: Obowiązywać będzie jedna lista zabronionych substancji i metod. Do substancji, które są zabronione przez cały czas zalicza się środki maskujące i te substancje, które, gdy są stosowane podczas treningu, mogą mieć długoterminowy wpływ na poprawę wyników, na przykład anaboliki. Wszystkie substancje i metody na liście zabronionych są zabronione podczas zawodów. Rozróżnienie między tym, co jest badane podczas zawodów a tym, co jest badane poza zawodami zostało przeniesione z OMADC.

Obowiązywać będzie tylko jeden dokument pod nazwą „Lista zabronionych (substancji i metod)”. WADA może dodawać inne substancje lub metody do Listy zabronionych dla konkretnych sportów (np. betablokery dla strzelectwa), ale fakt ten będzie odzwierciedlony tylko na jednej Liście zabronionych (substancji i metod). Jeśli wszystkie zabronione substancje będą umieszczone na jednej liście, uniknie się nieporozumień dotyczących określenia, które substancje są zabronione w których sportach. Sporty indywidualne nie mogą starać się o wyłączenia z podstawowej listy zabronionych substancji (np. wyeliminowanie anabolików z listy zabronionych dla „sportów umysłowych”). Uzasadnieniem tej decyzji jest to, że istnieją pewne podstawowe środki dopingowe, których nikt, kto nazywa siebie sportowcem nie powinien zażywać].

### **4.3 Kryteria umieszczania substancji i metod na liście zabronionych.**

WADA bierze pod uwagę następujące kryteria przy podejmowaniu decyzji o umieszczeniu substancji lub metody na liście zabronionych.

4.3.1 Substancja lub metoda zostanie umieszczona na liście zabronionych jeśli WADA uzna, że substancja lub metoda spełnia dwa z następujących trzech kryteriów:

4.3.1.1 Istnieją medyczne lub inne naukowe dowody, działanie farmakologiczne lub doświadczenie, że substancja lub metoda może poprawiać lub poprawia wyniki sportowe;

4.3.1.2 Istnieją medyczne lub inne naukowe dowody, działanie farmakologiczne lub doświadczenie, że użycie substancji lub metody stanowi faktyczne lub potencjalne zagrożenie dla zdrowia sportowca;

4.3.1.3 WADA ustaliła, że użycie substancji lub metody narusza ducha sportu opisanego we Wstępie do Kodeksu.

4.3.2 Substancja lub metoda zostanie także wpisana na listę zabronionych, jeśli WADA ustali, że istnieją medyczne lub inne naukowe dowody, działanie farmakologiczne lub doświadczenie potwierdzające, że substancja lub metoda może maskować użycie innych substancji zabronionych lub metod zabronionych.

[Komentarz: Substancja zostanie umieszczona na liście zabronionych, jeśli substancja jest środkiem maskującym lub spełnia dwa z następujących trzech kryteriów: (1) może poprawiać lub poprawia wyniki sportowe; (2) stanowi potencjalne lub faktyczne zagrożenie dla zdrowia; lub (3) jest sprzeczna z duchem sportu. Żaden z powyższych trzech kryteriów sam nie jest wystarczającą podstawą, by daną substancję umieścić na liście zabronionych. Gdyby potencjalną możliwość poprawiania wyników stosować jako wyłączne kryterium, trzeba by na liście umieścić, na przykład, trening fizyczny i umysłowy, czerwone mięso, nadmiar węglowodanów i trening na wysokości. Ryzyko uszkodzenia ciała obejmowałoby palenie. Wymóg spełnienia wszystkich tych kryteriów również nie byłby zadowalający. Na przykład wykorzystanie technologii transferu genetycznego w celu istotnego zwiększenia wyników sportowych powinno być zabronione jako sprzeczne z duchem sportu, nawet jeśli nie jest szkodliwe. Podobnie, potencjalnie niezdrowe nadużywanie pewnych substancji bez uzasadnienia terapeutycznego w oparciu o mylne przekonanie, że zwiększają one wyniki, jest niewątpliwie sprzeczne z duchem sportu bez względu na to, czy oczekiwanie, że użycie tych substancji pozwoli na uzyskanie lepszych wyników sportowych jest realistyczne czy nie].

4.3.3 Ustalenie przez WADA substancji zabronionych i metod zabronionych, które zostaną umieszczone na liście zabronionych będzie ostateczne i nie będzie podważane przez sportowca ani inną osobę na mocy argumentu, że substancja lub metoda nie była środkiem maskującym ani nie mogła poprawiać wyników, stanowić zagrożenia dla zdrowia ani naruszać zasady ducha sportu.

[Komentarz: Kwestii, czy substancja spełnia kryteria określone w Artykule 4.3 (Kryteria decydujące o umieszczeniu substancji i metod na liście zabronionych) w konkretnym wypadku nie można podnosić jako argumentu na obronę zarzutu o naruszeniu przepisów antydopingowych. Na przykład nie można argumentować, że wykryta substancja zabroniona przyczyniałaby się do poprawy wyników w konkretnym sporcie. Doping ma miejsce wtedy, gdy substancja na liście zabronionej zostanie wykryta w próbce fizjologicznej pobranej od sportowca. Tę samą zasadę znajdujemy w OMADC].

#### 4.4 Użycie terapeutyczne

WADA przyjmie standard międzynarodowy określający zasady, na jakich stosowane będą wyłączenia od zakazu używania substancji i metod zabronionych z przyczyn terapeutycznych.

Każda federacja międzynarodowa jest odpowiedzialna za wdrożenie zasad wyłączeń od zakazu używania substancji i metod zabronionych w stosunku do sportowców klasy międzynarodowej lub każdego innego sportowca zgłoszonego do zawodów międzynarodowych, tak aby sportowiec z udokumentowanym stanem medycznym wymagającym stosowania substancji zabronionej lub metody zabronionej mógł zwrócić się o zgodę na użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej z powodów terapeutycznych. Każda krajowa organizacja antydopingowa jest odpowiedzialna za wdrożenie zasad wyłączeń od zakazu używania substancji i metod zabronionych w stosunku do wszystkich podlegających jej sportowców, którzy nie są zawodnikami klasy międzynarodowej, aby sportowcy z udokumentowanymi stanami medycznymi wymagającymi stosowania substancji zabronionej lub metody zabronionej mogli zwrócić się o zgodę na użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej z powodów terapeutycznych. Wnioski takie zostaną rozpatrzone zgodnie z międzynarodowym standardem dotyczącym użycia substancji lub metody zabronionej dla celów terapeutycznych. Federacje międzynarodowe i krajowe organizacje antydopingowe bezzwłocznie zgłaszają do WADA fakt udzielenia zgody na używanie substancji lub metody zabronionej z przyczyn terapeutycznych każdemu sportowcowi klasy międzynarodowej lub sportowcowi klasy krajowej, którzy są umieszczeni na zarejestrowanej liście testowej swojej krajowej organizacji antydopingowej.

WADA z własnej inicjatywy może dokonać oceny zezwoleń na używanie substancji zabronionej lub stosowanie metody zabronionej z przyczyn terapeutycznych udzielonych każdemu sportowcowi klasy międzynarodowej lub sportowcowi klasy krajowej, którzy są umieszczeni na zarejestrowanej liście testowej swojej krajowej organizacji antydopingowej. Ponadto, na żądanie każdego takiego sportowca, któremu odmówiono udzielenia takiej zgody, WADA może ocenić zasadność takiej odmowy. Jeśli WADA ustali, że przyznanie lub odmowa prawa do stosowania substancji zabronionej z przyczyn terapeutycznych nie jest zgodna ze standardem międzynarodowym określającym przypadki, w których udziela się zgody na stosowanie substancji lub metody zabronionej z przyczyn terapeutycznych, WADA może cofnąć taką decyzję.

[Komentarz: Procesy wyrażania zgody na używanie substancji lub metody zabronionej z przyczyn terapeutycznych muszą być zharmonizowane. Na sportowców, którzy stosują substancje zabronione przepisane im z przyczyn medycznych mogą być nakładane kary, jeśli wcześniej nie uzyskają oni zgody na stosowanie substancji zabronionej z przyczyn terapeutycznych. Jednakże aktualnie wiele organizacji sportowych nie ma przepisów, które pozwalałyby na wydawanie zgody na stosowanie substancji zabronionych z przyczyn terapeutycznych; inne stosują niepisaną politykę; a tylko niewiele ma pisemną politykę będącą częścią przepisów antydopingowych. Celem niniejszego Artykułu jest harmonizacja podstawy, na jakiej przyznawane będzie prawo do stosowania substancji zabronionej z przyczyn terapeutycznych. Ponadto Artykuł pozostawia decyzję o przyznaniu lub odmowie takiego prawa w gestii federacji międzynarodowych w wypadku sportowców klasy międzynarodowej i krajowych organizacji antydopingowych w wypadku sportowców klasy krajowej (którzy nie są także sportowcami klasy międzynarodowej) i innych sportowców podlegających kontroli dopingowej zgodnej z niniejszym Kodeksem].



Do powszechnie przepisywanych substancji zabronionych, które mogą być wyraźnie wymienione w standardzie międzynarodowym jako substancje używane w celach terapeutycznych zalicza się leki przepisywane w ostrych stanach astmy i w zapalnych chorobach jelit. W wypadku odmowy lub przyznania prawa do stosowania substancji zabronionej w celach terapeutycznych niezgodnie ze standardem międzynarodowym, oceny zgodności takiej decyzji ze standardem międzynarodowym dokonuje WADA. Od decyzji WADA można złożyć odwołanie zgodnie z Artykułem 13.3 (Odwołania). Jeśli prawo do używania substancji zabronionych w celach terapeutycznych zostanie cofnięte, cofnięcie nie działa wstecz i nie powoduje unieważnienia wyników sportowca w czasie, w którym prawo do stosowania substancji zabronionych w celach terapeutycznych pozostawało w mocy.

#### **4.5 Program monitorujący**

WADA, w porozumieniu z innymi Sygnatariuszami i rządami wprowadzi program monitorujący dotyczący substancji, które nie znajdują się na liście zabronionych, ale które WADA chce monitorować w celu wykrycia wzorców niewłaściwego stosowania w sporcie. WADA opublikuje, przed jakimkolwiek badaniem, listę substancji, które będą poddawane monitorowaniu. Zgodnie z ustalonym harmonogramem laboratoria będą informowały WADA o zgłoszonych zastosowaniach lub wykrytej obecności tych substancji, z podziałem na poszczególne sporty, wraz z informacją, czy próbki zostały pobrane podczas zawodów czy poza zawodami. Takie raporty nie będą zawierały żadnych dodatkowych informacji na temat konkretnych próbek. Co najmniej raz w roku WADA udostępni federacjom międzynarodowym i krajowym organizacjom antydopingowym zbiorcze informacje statystyczne na temat dodatkowych substancji z podziałem na poszczególne sporty. WADA wdroży system, który będzie zapewniał ścisłą anonimowość sportowców podczas przekazywania takich informacji. Zgłoszone użycie lub wykryta obecność substancji monitorowanych nie będzie stanowiło naruszenia dopingowego.

### **ARTYKUŁ 5 BADANIE**

#### **5.1 Planowanie terminów i miejsc kontroli.**

Organizacje antydopingowe przeprowadzające badania, w porozumieniu z innymi organizacjami antydopingowymi przeprowadzającymi badania tej samej grupy sportowców:

5.1.1 Planują i wykonują faktyczną liczbę badań w trakcie zawodów i poza zawodami. Każda federacja międzynarodowa ustali dla swego sportu zarejestrowaną grupę testową obejmującą sportowców klasy międzynarodowej, a każda krajowa organizacja antydopingowa ustali dla swego kraju narodową zarejestrowaną grupę testową obejmującą sportowców. Grupa klasy krajowej będzie obejmować sportowców klasy międzynarodowej z tego kraju jak również innych sportowców klasy krajowej. Każda federacja międzynarodowa i krajowa organizacja antydopingowa zaplanuje i przeprowadzi badania w trakcie zawodów i poza zawodami obejmując nimi swoją zarejestrowaną grupę testową.

5.1.2 Nie traktują priorytetowo wcześniejszego powiadamiania o badaniu.

5.1.3 Przeprowadzają badania ukierunkowane – targetowe.

[Komentarz: W punkcie 5.1.3 wprowadzono pojęcie badań targetowych, gdyż badanie wrywkowe a nawet ważne badanie wrywkowe nie daje gwarancji, że badaniu poddani zostaną wszyscy właściwi sportowcy. (Na przykład: sportowcy klasy światowej, sportowcy, których wyniki poprawiły się znaczenie w krótkim czasie, sportowcy, których trenerzy trenowali innych sportowców, u których badania potwierdziły stosowanie dopingiu itp.).

Oczywiście, badań targetowych nie można używać do żadnego innego celu; można je stosować tylko w odniesieniu do kontroli dopingowej. Kodeks wyraźnie stwierdza, że sportowcy nie mają prawa oczekiwać tylko badań wyrwykowych. Kodeks nie określa żadnego wymogu przedstawienia uzasadnionego podejrzenia lub prawdopodobnej przyczyny przeprowadzania badań targetowych].

## **5.2 Standardy badania**

Organizacje antydopingowe przeprowadzające badania będą przeprowadzały takie badania zgodnie z międzynarodowym standardem badań.

[Komentarz: Wymagane metody i procesy dla różnych typów badań w trakcie zawodów i poza zawodami zostaną bardziej szczegółowo opisane w Międzynarodowym Standardzie Badań].

## **ARTYKUŁ 6 ANALIZA PRÓBEK**

Próbki kontroli dopingowej będą poddawane analizie zgodnie z następującymi zasadami:

### **6.1 Korzystanie z akredytowanych laboratoriów**

Próbki kontroli dopingowej będą analizowane tylko w laboratoriach akredytowanych przez WADA lub w inny sposób zatwierdzonych przez WADA. Decyzję o wyborze laboratorium akredytowanego przez WADA (lub innej procedury testowej zatwierdzonej przez WADA) do przeprowadzenia analiz próbki podejmuje wyłącznie organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami.

[Komentarz: Fraza „lub innej procedury testowej zatwierdzonej przez WADA” ma obejmować, na przykład, procedury mobilnego badania krwi, które WADA poddała ocenie i które uznaje za rzetelne].

### **6.2 Substancje podlegające wykryciu**

Próbki kontroli dopingowej analizowane są w celu wykrycia substancji zabronionych i metod zabronionych umieszczonych na liście zabronionych substancji i metod i innych substancji, zgodnie ze wskazówkami przekazanymi przez WADA zgodnie z Artykułem 4.5 (Program monitorowania).

### **6.3 Badania na próbkach**

Bez pisemnej zgody sportowca nie można używać żadnej próbki do celu innego niż wykrycie substancji (lub klas substancji) lub metod umieszczonych na liście zabronionych substancji i metod lub do celu określonego przez WADA zgodnie z Artykułem 4.5 (Program monitorujący).

### **6.4 Standardy analizy próbek i raportowania**

Laboratoria analizują próbki kontroli dopingowej oraz ogłaszają wyniki zgodnie z międzynarodowym standardem analizy laboratoryjnej.

## **ARTYKUŁ 7 ZARZĄDZANIE WYNIKAMI**

Każda organizacja dopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami wprowadzi proces przesłuchań wstępnych w sprawie potencjalnych naruszeń przepisów antydopingowych, który będzie zgodny z następującymi zasadami:

[Komentarz: Różni sygnatariusze stworzyli własne podejścia do zarządzania wynikami w wypadku negatywnych wyników analizy. Mimo iż te różne podejścia nie są całkowicie jednorodne, wiele z nich okazało się sprawiedliwymi i skutecznymi systemami zarządzania wynikami. Kodeks nie zastępuje żadnego z systemów zarządzania wynikami sygnatariuszy. Niniejszy Jednakże Artykuł zawiera podstawowe zasady, dzięki którym można zapewnić uczciwość procesu zarządzania, która musi być przestrzegana przez każdego Sygnatariusza. Konkretnie przepisy antydopingowe każdego Sygnatariusza muszą być spójne z tymi podstawowymi zasadami].

### **7.1 Wstępna ocena negatywnych wyników analitycznych**

Po otrzymaniu negatywnego wyniku analitycznego próbki organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami przeprowadza ocenę w celu ustalenia, czy (a) udzielona została zgoda na stosowanie substancji zabronionej w celach terapeutycznych lub (b) nastąpiło wyraźne odejście od międzynarodowych standardów badania lub analizy laboratoryjnej, które podważa ważność negatywnego wyniku analitycznego.

### **7.2 Powiadomienie po wstępnej ocenie**

Jeśli we wstępnej ocenie przeprowadzonej zgodnie z Artykułem 7.1 nie stwierdzi się, że zastosowanie ma przepis o prawie do stosowania substancji zabronionej w celach terapeutycznych ani nie stwierdzi się odejścia, które podważa ważność negatywnego wyniku analitycznego, organizacja antydopingowa bezzwłocznie powiadamia sportowca w sposób określony w swoich przepisach o: (a) negatywnym wyniku analizy; (b) naruszeniu przepisów antydopingowych lub, w wypadku opisanym w Artykule 7.3, podaje opis dodatkowych badań, które zostaną przeprowadzone w celu ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów antydopingowych; (c) prawie sportowca do bezzwłocznego zażądania przeprowadzenia analizy próbki B lub, jeśli taki wniosek nie zostanie złożony, uznaje się, iż sportowiec zrzeka się analizy próbki B; (d) prawie sportowca i/lub przedstawiciela sportowca do obecności podczas otwarcia i analizy próbki B, jeśli takiej analizy zażądano; oraz (e) prawie sportowca do żądania kopii pakietu dokumentów laboratorium z analizy próbki A i próbki B, zawierających informacje określone w standardzie międzynarodowym dla analizy laboratoryjnej.

[Komentarz: Sportowiec ma prawo zażądać bezzwłocznej analizy próbki B bez względu na to, czy wymagane jest badanie uzupełniające zgodnie z Artykułami 7.3 lub 7.4].

### **7.3 Dalsza ocena negatywnego wyniku analitycznego, gdy ocena taka jest wymagana listą zabronionych substancji i metod**

Organizacja antydopingowa lub inny organ oceniający powołany przez taką organizację przeprowadza także wszystkie badania uzupełniające, jakie mogą być wymagane listą zabronionych substancji i metod. Po zakończeniu badań uzupełniających organizacja antydopingowa bezzwłocznie powiadamia sportowca o wynikach badań uzupełniających oraz informuje sportowca, czy organizacja antydopingowa stwierdziła naruszenie przepisów antydopingowych.

#### **7.4 Ocena innych naruszeń przepisów antydopingowych**

Organizacja antydopingowa lub inny organ oceniający powołany przez taką organizację przeprowadza dowolne badania uzupełniające, jaką mogą być wymagane zgodnie z odpowiednią polityką i przepisami antydopingowymi przyjętymi zgodnie z Kodeksem lub które organizacja antydopingowa uzna za odpowiednie. Organizacja antydopingowa bezzwłocznie powiadamia sportowca lub inną osobę podlegającą karze, w sposób określony w jej przepisach, o przepisie antydopingowym, który został naruszony oraz podstawie takiego naruszenia.

[Komentarz: Na przykład, federacja międzynarodowa z reguły powiadamia sportowca poprzez krajową federację sportową].

#### **7.5 Zasady dotyczące tymczasowego zawieszenia**

Sygnatariusz może przyjąć przepisy mające zastosowanie do dowolnych zawodów sportowych, dla których Sygnatariusz jest organem orzekającym lub dla dowolnego procesu doboru zespołu, za jaki Sygnatariusz jest odpowiedzialny, zezwalające na nałożenie kary tymczasowego zawieszenia po ocenie i powiadomieniu opisanym w Artykułach 7.1 i 7.2, ale przed ostatecznym przesłuchaniem opisanym w Artykule 8 (Prawo do Uczciwego Przesłuchania). Jednakże kara tymczasowego zawieszenia nie może być nałożona, jeśli Sportowcowi: (a) nie dano możliwości tymczasowego przesłuchania albo przed nałożeniem kary tymczasowego zawieszenia, albo bezpośrednio po nałożeniu kary tymczasowego zawieszenia; lub (b) możliwości przyspieszonego przesłuchania zgodnie z Artykułem 8 (Prawo do Uczciwego Przesłuchania) bezpośrednio po nałożeniu kary tymczasowego zawieszenia.

Jeśli kara tymczasowego zawieszenia zostanie nałożona w oparciu o negatywny wynik analizy próbki A, a analiza próbki B nie potwierdzi analizy próbki B, wówczas sportowiec nie będzie podlegał żadnej dalszej procedurze dyscyplinarnej, a jakiegokolwiek kary nałożone wcześniej zostają anulowane. Jeśli sportowiec lub zespół sportowca został usunięty z zawodów a analiza próbki B nie potwierdza wyniku próbki A, i pod warunkiem, że bez wpływu na dalszy przebieg zawodów można przywrócić sportowca lub zespół, sportowiec lub zespół mogą kontynuować swój udział w zawodach.

[Komentarz: Artykuł nadal dopuszcza możliwość tymczasowego zawieszenia przed podjęciem ostatecznej decyzji na przesłuchaniu zgodnie z Artykułem 8 (Prawo do Uczciwego Przesłuchania). Kary tymczasowego zawieszenia są aktualnie dozwolone w OMADC i na mocy przepisów wielu federacji międzynarodowych. Jednakże zanim kara tymczasowego zawieszenia będzie mogła być jednostronnie nałożona przez organizację antydopingową, trzeba najpierw zakończyć proces oceny wewnętrznej opisany w Kodeksie. Ponadto Sygnatariusz, który nakłada karę tymczasowego zawieszenia musi umożliwić sportowcowi wstępne przesłuchanie albo przed, albo bezpośrednio po nałożeniu kary tymczasowego zawieszenia lub przyspieszone ostateczne przesłuchanie zgodnie z Artykułem 8 bezpośrednio po nałożeniu kary tymczasowego zawieszenia. Sportowiec ma prawo do apelacji zgodnie z Artykułem 13.2. Organizacja antydopingowa może zawsze zrezygnować z kary tymczasowego zawieszenia określonej w niniejszym Artykule i bezzwłocznie rozpocząć ostateczne przesłuchanie zgodnie z przyspieszoną procedurą opisaną w Artykule 8. W rzadkim wypadku, gdy analiza próbki B nie jest zgodna z wynikiem próbki A, sportowiec, który został tymczasowo zawieszony, będzie mógł, gdy okoliczności na to pozwolą, uczestniczyć w dalszych konkursach zawodów sportowych. Podobnie, w zależności od odpowiednich przepisów międzynarodowej federacji sportu zespołowego, jeśli zespół pozostał w zawodach, sportowiec może uczestniczyć w dalszych konkursach].

## ARTYKUŁ 8 PRAWO DO UCZCIWEGO PRZESŁUCHANIA

Każda organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami zapewni uczciwe przesłuchanie każdej osobie, która jest podejrzewana o naruszenie przepisów antydopingowych. Takie przesłuchanie dotyczyć będzie ustalenia, czy doszło do naruszenia przepisów antydopingowych oraz, jeśli doszło do naruszenia przepisów antydopingowych, podjęcia decyzji o odpowiednich konsekwencjach. Przesłuchanie będzie prowadzone zgodnie z następującymi zasadami:

- przesłuchanie terminowe;
- uczciwy i bezstronny organ przesłuchujący;
- prawo do obrońcy na koszt osoby;
- prawo do uczciwej i bezzwłocznej informacji o domniemanym naruszeniu przepisów antydopingowych;
- prawo do odpowiedzi na domniemane naruszenie przepisów antydopingowych i wynikających z tego konsekwencji;
- prawo każdej strony do przedstawienia dowodów, w tym prawo do wzywania i zadawania pytań świadom (przy czym do decyzji organu przesłuchującego pozostawia się przyjęcie zeznania drogą telefoniczną lub na piśmie);
- prawo osoby do pomocy tłumacza podczas przesłuchania, przy czym organ przesłuchujący ustala tłumacza, określa stronę pokrywającą koszty usług tłumaczeniowych; oraz
- pisemna, uzasadniona decyzja podjęta bez zbędnej zwłoki.

[Komentarz: Artykuł zawiera podstawowe zasady pozwalające zapewnić uczciwe przesłuchanie osobom podejrzewanym o naruszenie przepisów antydopingowych. Celem Artykułu nie jest zastąpienie przepisów sygnatariuszy określających zasady przesłuchań, ale zapewnienie spójności i zgodności przepisów każdego sygnatariusza z niniejszymi przepisami.]

Odwołanie do CAS jako organu odwoławczego w Artykule 13 nie uniemożliwia sygnatariuszowi określenia, że CAS będzie także organem przesłuchania wstępnego].

Przesłuchania odbywające się w związku z zawodami mogą być przeprowadzane zgodnie z procedurą przyspieszoną dozwoloną przepisami odpowiedniej organizacji antydopingowej i organu przesłuchującego.

[Komentarz: Na przykład przesłuchanie można odbyć w przeddzień ważniejszych zawodów, gdy rozstrzygnięcie w sprawie naruszenia przepisów antydopingowych jest niezbędne do podjęcia decyzji o dalszym uczestnictwie sportowca w zawodach lub podczas samych zawodów, gdy rozstrzygnięcie w sprawie naruszenia przepisów antydopingowych decyduje o uznaniu wyników sportowca lub o jego dalszym uczestnictwie w zawodach].

## ARTYKUŁ 9 AUTOMATYCZNE UNIEWAŻNIENIE WYNIKÓW INDYWIDUALNYCH

Stwierdzenie naruszenia przepisów antydopingowych w badaniu przeprowadzonym w trakcie zawodów automatycznie prowadzi do unieważnienia wyników indywidualnych uzyskanych w tych zawodach, ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami, w tym przypadkiem jakichkolwiek zdobytych medali, punktów czy nagród.

[Komentarz: Powyższa zasada obecnie znajduje się w OMADC. Zdobywanie złotego medalu przez sportowca, w którego organizmie znajduje się substancja zabroniona, jest nieuczciwe w stosunku do innych sportowców uczestniczących w tych samych zawodach bez względu na to, czy zdobywca złotego medalu ponosi jakąkolwiek winę. Tylko „czysty” sportowiec powinien mieć możliwość odnoszenia korzyści z osiągniętych wyników we współzawodnictwie.

Dla sportów zespołowych zob. Artykuł 11 (Konsekwencje dla zespołów)].

## **ARTYKUŁ 10 KARY INDYWIDUALNE**

### **10.1. Unieważnienie wyników w zawodach, w których doszło do naruszenia przepisów antydopingowych**

Naruszenie przepisów antydopingowych mające miejsce w czasie lub w związku z zawodami sportowymi może, w oparciu o decyzję organu orzekającego, prowadzić do unieważnienia wszystkich indywidualnych wyników sportowca osiągniętych w tych zawodach z wszystkimi tego konsekwencjami, w tym przypadkiem wszystkich zdobytych medali, punktów i nagród, z wyjątkiem sytuacji określonej w Artykule 10.1.1.

[Komentarz: O ile Artykuł 9 (Automatyczne unieważnienie wyników indywidualnych) unieważnia wynik w jednych zawodach, w których wynik testu dopingowego, któremu poddano sportowca był pozytywny (np. 100 metrów stylem grzbietowym), niniejszy Artykuł może prowadzić do unieważnienia wszystkich wyników we wszystkich wyścigach podczas jednych zawodów (np. Mistrzostwa Świata FINA).

Przy podejmowaniu decyzji o jednoczesnym unieważnieniu innych wyników uzyskanych przez zawodnika podczas zawodów można na przykład wziąć pod uwagę ustalenie, na ile poważne jest naruszenie przez sportowca przepisów antydopingowych oraz czy w innych zawodach wyniki badań dopingowych u tego zawodnika były negatywne].

**10.1.1** Jeśli w przypadku naruszenia przepisów antydopingowych zawodnik udowodni, że nie ponosi żadnej winy ani nie jest winny zaniedbania, indywidualne wyniki sportowca uzyskane w innych zawodach nie zostaną unieważnione, chyba że na wyniki sportowca w zawodach innych niż zawody, podczas których nastąpiło naruszenie przepisów antydopingowych prawdopodobnie wpływ miało naruszenie przez sportowca przepisów antydopingowych.

### **10.2 Dyskwalifikacja z powodu substancji zabronionych i metod zabronionych**

Z wyjątkiem substancji określonych wymienionych w Artykule 10.3, okres kary zakazu startów nałożonej za naruszenie przepisów antydopingowych określonych w Artykułach 2.1 (obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów), 2.2 (Użycie lub próba użycia substancji zabronionej lub metody zabronionej) i 2.6 (Posiadanie substancji i metod zabronionych) będzie wynosił:

Pierwsze wykroczenie: Dwa (2) lata.

Drugie wykroczenie: Dożywotnia dyskwalifikacja.

Jednakże w każdym wypadku, przed nałożeniem kary zakazu startów, sportowiec lub inna osoba będą mogli przedstawić argumenty, na podstawie których będzie można znieść lub skrócić tę karę zgodnie z Artykułem 10.5.

[Komentarz: Harmonizacja kar jest jedną z najczęściej dyskutowanych kwestii związanych ze zwalczaniem dopingu. Argumenty przeciw wymogowi harmonizacji kar wynikają z różnic między sportami, na przykład w niektórych sportach sportowcy są zawodowcami osiągającymi znaczny dochód ze sportu a w innych sportowcy są prawdziwymi amatorami; w tych sportach, w których kariera sportowca jest krótka (np. gimnastyka artystyczna) kara dwuletniej dyskwalifikacji jest znacznie surowsza dla sportowca niż taka sama kara nałożona na sportowca, którego kariera z reguły trwa znacznie dłużej (np. w takich sportach jak zawody konne czy strzelectwo); w sportach indywidualnych sportowcowi łatwiej utrzymać formę przy pomocy ćwiczeń wykonywanych samodzielnie w okresie dyskwalifikacji niż w innych sportach, w których bardzo ważne są ćwiczenia zespołowe. Głównym argumentem za harmonizacją kar jest przekonanie, że nałożenie różnych kar na dwóch różnych sportowców pochodzących z tego samego kraju, ale uprawiających różne sporty, u których stwierdzono stosowanie tej samej substancji zabronionej, byłoby po prostu niesprawiedliwe. Ponadto elastyczność w wymierzaniu kar często postrzegano jako niemożliwą do zaakceptowania okazję stwarzaną niektórym organom sportowym do większej pobłażliwości wobec osób stosujących doping. Brak harmonizacji kar często był też źródłem sporów prawnych między federacjami międzynarodowymi a krajowymi organizacjami antydopingowymi.

Światowa Konferencja „Doping w Sporcie” odbyta w Lozannie w lutym 1999 r. poparła karę dwuletniego zakazu startów po pierwszym poważnym naruszeniu przepisów antydopingowych i dożywotniej dyskwalifikacji po drugim naruszeniu. Decyzja ta została odzwierciedlona w OMADC].

### **10.3 Określone substancje**

Na Liście zabronionych można umieścić określone substancje, których użycie może spowodować nieświadome naruszenie przepisów antydopingowych z uwagi na ogólną dostępność takich substancji w produktach leczniczych lub co do których istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, że będą używane jako substancje dopingujące. Gdy sportowiec może udowodnić, że użycie takich określonych substancji nie miało na celu poprawienia wyników, kara zakazu startów określona w Artykule 10.2 zostanie zastąpiona następującymi karami:

Pierwsze naruszenie: Co najmniej ostrzeżenie lub nagana bez zakazu udziału w przyszłych zawodach i maksymalnie jeden (1) rok zakazu startów.

Drugie naruszenie: Dwuletni (2) zakaz startów.

Trzecie naruszenie: Dożywotni zakaz startów.

W każdym wypadku przed nałożeniem kary zakazu startów sportowiec lub inna osoba może przedstawić argumenty, na podstawie których można znieść lub skrócić karę zakazu startów zgodnie z Artykułem 10.5.

[Komentarz: Zasada ta została przeniesiona z OMADC i daje, na przykład, pewną elastyczność w dyscyplinowaniu sportowców, u których badanie dopingowe daje wynik pozytywny z powodu nieumyślnego użycia leku przeciw przeziębieniu, który zawiera zabroniony środek stymulujący.

„Skrócenie” kary określone w Artykule 10.5.2 ma zastosowanie tylko do drugiego lub trzeciego naruszenia, ponieważ kara za pierwsze naruszenie już zawiera pewną możliwość uwzględnienia stopnia winy osoby].

#### **10.4 Zakaz startów z powodu innych naruszeń przepisów antydopingowych**

Okres kary zakazu startów z powodu innych naruszeń przepisów antydopingowych będzie wynosił:

10.4.1 W przypadku naruszeń z Artykułu 2.3 (Odmowa lub nie stawienie się na pobranie próbki) lub z Artykułu 2.5 (Fałszowanie wyników kontroli dopingowej), obowiązuje kara zakazu startów określona w Artykule 10.2.

10.4.2 W przypadku naruszeń z Artykułów 2.7 (Handel) lub 2.8 (Podawanie substancji zabronionej lub stosowanie metody zabronionej) kara zakazu startów będzie wynosiła minimum od czterech (4) lat do dożywotniej dyskwalifikacji. Naruszenie przepisów antydopingowych przez niepełnoletniego będzie traktowane za szczególnie poważne naruszenie i jeśli zostanie popełnione przez personel pomocniczy sportowca w przypadku naruszeń innych niż użycie określonych substancji, o których mowa w Artykule 10.3 na taki personel pomocniczy nałożona zostanie kara dożywotniego zakazu udziału w zawodach sportowych. Ponadto naruszenia takich Artykułów, które także naruszają przepisy i regulacje inne niż sportowe mogą być zgłoszone do odpowiednich władz administracyjnych, zawodowych lub sądowych.

[Komentarz: Osoby, które mają udział w dopingu sportowców lub które ukrywają doping powinny podlegać karom, które są ostrzejsze niż kary nakładane na sportowców, którym udowodniono stosowanie dopingu. Ponieważ uprawnienia organizacji sportowych są z reguły ograniczone do odmowy uznania wyników, zakazu członkostwa lub pozbawienia innych korzyści sportowych, zgłoszenie personelu pomocniczego sportowców do odpowiednich władz jest ważnym krokiem w walce z dopingiem].

10.4.3 W przypadku naruszeń z Artykułu 2.4 (Naruszenie wymogu poinformowania o miejscu pobytu lub niestawienie się na badanie), kara zakazu startów będzie wynosiła minimum 3 miesiące i maksymalnie 2 lata zgodnie z przepisami przyjętymi przez organizację dopingową, na badanie dopingowe której sportowiec się nie stawił lub której nie poinformował o miejscu swego pobytu. Kara zakazu startów w przypadku kolejnych naruszeń Artykułu 2.4 będzie zgodna z przepisami organizacji antydopingowej, na badania dopingowe której sportowiec się nie stawił lub której nie poinformował o miejscu swego pobytu.

[Komentarz: Polityka różnych organizacji antydopingowych dotycząca informowania o miejscu pobytu oraz karach za niestawienie się na badanie dopingowe może być różna, szczególnie w pierwszym okresie jej wdrażania. Zatem Kodeks zawiera bardzo elastyczne rozwiązania dotyczące kar za naruszenia przepisów antydopingowych. Te organizacje antydopingowe, które mają bardziej zaawansowaną politykę oraz te organizacje, które od dłuższego czasu egzekwują wymóg informowania przez sportowców wybranych do badań dopingowych o miejscu ich pobytu, mogą nałożyć dłuższą karę zakazu startów].



## **10.5 Rezygnacja lub skrócenie kary zakazu startów w wyjątkowych okolicznościach**

### **10.5.1 Brak winy lub zaniedbania**

Jeśli sportowiec udowodni w konkretnej sprawie dotyczącej naruszenia przepisów antydopingowych określonych w Artykule 2.1 (Obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów) lub użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej określone w Artykule 2.2, że nie ponosi żadnej winy za naruszenie przepisów antydopingowych i że nie jest winny zaniedbania z tego powodu, kara zakazu startów, która byłaby nałożona w innych okolicznościach, nie zostanie nałożona. Gdy substancja zabroniona lub jej markery lub metabolity zostaną wykryte w próbce pobranej od sportowca, co stanowi naruszenie Artykułu 2.1 (Obecność substancji zabronionej), sportowiec musi także udowodnić, w jaki sposób substancja zabroniona dostała się do jego organizmu, by uniknąć nałożenia kary zakazu startów. Jeśli niniejszy Artykuł jest stosowany i organ orzekający zrezygnuje z nałożenia kary zakazu startów, naruszenie przepisów antydopingowych nie będzie traktowane jako naruszenie w celu ustalenia okresu zakazu startów za wielokrotne naruszenie przepisów antydopingowych z Artykułów 10.2, 10.3 i 10.6.

[Komentarz: Artykuł 10.5.1 stosuje się tylko do naruszeń określonych w Artykułach 2.1 i 2.2 (obecność i użycie substancji zabronionych) ponieważ zgodnie z innymi przepisami antydopingowymi aby stwierdzić, że doszło do naruszenia przepisów antydopingowych trzeba ustalić winę lub zaniedbanie].

### **10.5.2 Brak istotnej winy lub zaniedbania**

Artykuł 10.5.2 stosuje się tylko do naruszeń przepisów antydopingowych określonych w Artykule 2.1 (Obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów), użycie substancji zabronionej lub metody zabronionej określone w Artykule 2.2, nie zgłoszenie się na pobranie próbki określone w Artykule 2.3 lub podanie substancji zabronionej lub metody zabronionej określone w Artykule 2.8. Jeśli sportowiec udowodni w każdym pojedynczym przypadku obejmującym takie naruszenie, że nie ponosi żadnej istotnej winy i że nie jest w istotny sposób winien zaniedbania, wówczas kara zakazu startów może być skrócona, ale okres zakazu startów nie może być krótszy niż połowa minimalnej kary zakazu startów, jaka w przeciwnym razie zostałaby nałożona. Jeśli sportowiec otrzymał karę dożywotniego zakazu startów, kara może być skrócona na mocy niniejszego rozdziału do nie mniej niż 8-letniego zakazu startów. Gdy substancja zabroniona lub jej markery lub metabolity zostaną wykryte w próbce pobranej od sportowca, co stanowi naruszenie Artykułu 2.1 (Obecność substancji zabronionej), sportowiec musi także udowodnić, w jaki sposób substancja zabroniona dostała się do jego organizmu, by okres zakazu startów mógł być skrócony.

[Komentarz: Zgodnie z obowiązującym trendem w przypadkach dopingu uznaje się, że w trakcie przesłuchania organ orzekający podejmujący decyzję o wysokości kary musi mieć możliwość uwzględnienia wyjątkowych faktów i okoliczności każdego konkretnego przypadku naruszenia przepisów antydopingowych. Zasada ta została przyjęta na Światowej Konferencji „Doping w Sporcie” oraz włączona do przepisów OMADC, które stanowią, że kary mogą być skrócone w „wyjątkowych okolicznościach”. Kodeks umożliwia także skrócenie lub rezygnację z kary zakazu startów w wyjątkowej sytuacji, gdy sportowiec jest w stanie udowodnić, że nie ponosi żadnej winy lub że nie jest winny zaniedbania, że nie ponosi istotnej winy lub że nie jest winny istotnego zaniedbania w związku z naruszeniem. Podejście to jest spójne z podstawowymi zasadami dotyczącymi praw człowieka i stanowi równowagę między stanowiskiem tych organizacji antydopingowych, które opowiadają się za ograniczeniem liczby wyjątków lub w ogóle za wyeliminowaniem jakichkolwiek wyjątków a stanowiskiem tych organizacji

anty dopingowych, które są skłonne skrócić okres dwuletniego zawieszenia po uwzględnieniu szeregu innych czynników nawet jeśli sportowiec rzeczywiście ponosi winę. Niniejsze Artykuły mają zastosowanie tylko do nakładania kar; nie mają one zastosowania do ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów antydopingowych.

Artykuł 10.5 ma być stosowany tylko w przypadkach, gdy okoliczności są naprawdę wyjątkowe, a nie w znacznej większości przypadków.

Dla zilustrowania działania Artykułu 10.5 można przytoczyć przykład sytuacji, w której skutkiem braku winy lub zaniedbania byłaby całkowita rezygnacja z kary – mianowicie sportowiec musiałby udowodnić, że jego konkurent zastosował wobec niego akt sabotażu mimo że wykazał się on należyłą troską i starannością. I odwrotnie, kary nie można by całkowicie wyeliminować w oparciu o przepis o braku winy lub zaniedbania w następujących okolicznościach: (a) pozytywny wynik testu jest rezultatem złego oznakowania lub skażonej witaminy lub dodatku do żywności (sportowcy ponoszą odpowiedzialność za to, co zażywają (Artykuł 2.1.1) i zostali ostrzeżeni przed możliwością skażenia dodatków); (b) substancja zabroniona została podana przez osobistego lekarza sportowca lub trenera, który nie poinformował o tym sportowca (sportowcy są odpowiedzialni za wybór personelu medycznego oraz za poinformowanie personelu medycznego, że nie wolno im podawać żadnych substancji zabronionych); oraz (c) żywność lub napoje sportowca zostały umyślnie skażone przez małżonka, trenera lub inną osobę z bezpośredniego kręgu jego znajomych (sportowcy są odpowiedzialni za to, co spożywają oraz za postępowanie osób, którym umożliwili dostęp do swojego pożywienia i napojów). Jednakże w zależności od faktycznych okoliczności konkretnej sprawy, w każdej z przytoczonych sytuacji można nałożyć na sportowca niższą karę stosując zasadę braku istotnej winy lub zaniedbania. (Na przykład, skrócenie może być odpowiednie dla sytuacji (a) jeśli sportowiec bezspornie udowodni, że przyczyną pozytywnego wyniku testu było skażenie multiwitaminy powszechnie dostępnej i zakupionej ze źródła nie mającego żadnego związku z substancjami zabronionymi a sportowiec wykazał się należyłą starannością i dbałością i nie zażył żadnych innych dodatków do żywności).

Artykuł 10.5.2 stosuje się tylko do określonych naruszeń przepisów antydopingowych ponieważ naruszenia te mogą być skutkiem zachowania, które nie jest zachowaniem świadomym ani celowym. Naruszenia określone w Artykule 2.4 (informacja o miejscu pobytu oraz niestawienie się na badania) nie są uwzględnione, mimo tego że do udowodnienia tych naruszeń nie wymaga się zaistnienia sytuacji świadomego działania, ponieważ kara za naruszenia Artykułu 2.4 (od trzech miesięcy do dwóch lat) już pozwala na uwzględnienie stopnia winy sportowca].

10.5.3 Znaczna pomoc sportowca w odkryciu lub ustaleniu naruszenia przepisów antydopingowych przez personel pomocniczy sportowca i innych. Organizacja antydopingowa może także skrócić okres zakazu startów w indywidualnym przypadku, gdy sportowiec udzielił znacznej pomocy organizacji antydopingowej, dzięki której organizacja antydopingowa odkryła lub ustaliła naruszenie przepisów antydopingowych przez inną osobę polegającą na posiadaniu zgodnie z Artykułem 2.6.2 (Posiadanie przez personel pomocniczy sportowca), Artykułem 2.7 (Handel) lub Artykułem 2.8 (Podanie sportowcowi). Skrócony okres zakazu startów nie może jednakże być krótszy niż połowa minimalnego okresu zakazu startów nakładanego w innych wypadkach. Jeśli kara zakazu startów nakładana w innych wypadkach jest karą dożywotniej dyskwalifikacji, skrócony okres zakazu startów zgodnie z niniejszym rozdziałem nie może być krótszy niż 8 lat.

## **10.6 Przepisy dotyczące pewnych potencjalnych wielokrotnych naruszeń**

10.6.1 W celu nałożenia kar zgodnie z Artykułami 10.2, 10.3 i 10.4, drugie naruszenie przepisów antydopingowych może być wzięte pod uwagę w celu nałożenia kar tylko wówczas, gdy organizacja antydopingowa może ustalić, że sportowiec lub inna osoba popełniła drugie naruszenie przepisów antydopingowych po otrzymaniu przez sportowca lub inną osobę powiadomienia lub po podjęciu przez organizację antydopingową rozsądnej próby powiadomienia o pierwszym naruszeniu przepisów antydopingowych; jeśli organizacja antydopingowa nie może tego ustalić, naruszenia będą traktowane jako pierwsze naruszenie a nałożona kara będzie uzależniona od naruszenia, za które grozi surowsza kara.

[Komentarz: Na mocy niniejszego Artykułu sportowiec, u którego stwierdzono stosowanie dopingu po raz drugi przed powiadomieniem o wyniku pierwszego testu będzie karany tylko z powodu jednego naruszenia przepisów antydopingowych].

10.6.2 Gdy u sportowca podczas tej samej kontroli dopingowej wykryte zostanie naruszenie przepisów antydopingowych obejmujące zarówno substancję określoną zgodnie z Artykułem 10.3 i inną substancję zabronioną lub metodę zabronioną, sportowiec zostanie uznany za winnego popełnienia jednego naruszenia przepisów antydopingowych, ale nałożona kara będzie uzależniona od tej substancji zabronionej lub metody zabronionej, za użycie której nakładana jest kara najwyższa.

10.6.3 Gdy zostanie stwierdzone, że sportowiec popełnił dwa oddzielne naruszenia przepisów antydopingowych, jedno obejmujące substancję określoną objętą sankcjami określonymi w Artykule 10.3 (substancje określone) i drugie obejmujące substancję zabronioną lub metodę zabronioną objętą sankcjami określonymi w Artykule 10.2 lub naruszenie objęte sankcjami określonymi w Artykule 10.4.1, kara zakazu startów nałożona za drugie przewinienie będzie wynosiła minimum dwa lata i maksymalnie trzy lata. Każdy sportowiec, który naruszy przepisy antydopingowe po raz trzeci, tym razem obejmujące łącznie substancje określone zgodnie z Artykułem 10.3 raz dowolne inne naruszenie przepisów antydopingowych zgodnie z Artykułem 10.2 lub 10.4.1 otrzyma karę dożywotniego zakazu startów.

[Komentarz: Artykuł 10.6.3 dotyczy sytuacji, gdy sportowiec popełnia dwa różne naruszenia przepisów antydopingowych, ale jedno z tych naruszeń obejmuje substancję określoną podlegającą karze mniejszej określonej w Artykule 10.3. Bez tego Artykułu w Kodeksie, drugie naruszenie mogłoby być zagrożone karą nakładaną w przypadku drugiego naruszenia za stosowanie substancji zabronionej w drugim naruszeniu, karą nakładaną w przypadku drugiego naruszenia za stosowanie substancji w pierwszym naruszeniu lub łącznie karą obliczoną przez dodanie kar za pierwsze naruszenie zgodnie z rozdziałem 10.2 (dwa lata) i pierwsze naruszenie zgodnie z rozdziałem 10.3 (do jednego roku). Ta sama kara nakładana jest na sportowca, który popełni pierwsze naruszenie zgodnie z rozdziałem 10.2 a następnie drugie naruszenie obejmujące substancję określoną oraz sportowca, który popełni pierwsze naruszenie obejmujące substancję określoną a następnie drugie naruszenie zgodnie z rozdziałem 10.2. W obu wypadkach kara będzie wynosić od dwóch do trzech lat zakazu startów].

## **10.7 Unieważnienie wyników w zawodach po pobraniu próbki**

Oprócz automatycznego unieważnienia wyników osiągniętych w zawodach, po których wynik badania dopingowego próbki dał wynik pozytywny zgodnie z Artykułem 9 (Automatyczne unieważnienie wyników indywidualnych), wszystkie inne wyniki uzyskane na zawodach od dnia,

w którym pobrana została próbka pozytywna (bez względu na to, czy pobrano ją w trakcie zawodów czy poza zawodami) lub nastąpiło inne wykroczenie dopingowe, do rozpoczęcia jakiegokolwiek zawieszenia tymczasowego lub kary zakazu startów zostaną, jeśli zasady uczciwości nie będą nakazywały inaczej, unieważnione z wszystkimi tego konsekwencjami, w tym przypadkiem wszelkich medali, punktów i nagród.

### **10.8 Rozpoczęcie kary zakazu startów**

Kara zakazu startów rozpoczyna się w dniu ogłoszenia przez organ przesłuchujący decyzji o karze zakazu startów lub, jeśli zrezygnowano z przesłuchania, w dniu zaakceptowania kary zakazu startów lub nałożenia kary zakazu startów. Każdy okres zawieszenia tymczasowego (bez względu na to, czy nałożony czy dobrowolnie zaakceptowany) będzie doliczony do całkowitego okresu zakazu startów. Gdy będą tego wymagały takie okoliczności jak opóźnienie w procesie przesłuchania lub gdy wystąpią inne aspekty kontroli dopingowej, za które sportowiec nie ponosi winy, organ nakładający karę może ustalić, że kara zakazu startów rozpoczyna się wcześniej, tzn. w dniu, w którym pobrano próbkę.

[Komentarz: Aktualnie wiele organizacji antydopingowych rozpoczyna dwuletnią karę zakazu startów z chwilą wydania decyzji przez organ przesłuchujący. Takie organizacje antydopingowe często unieważniają też wyniki wstecz do dnia, w którym pobrana została próbka pozytywna. Inne organizacje antydopingowe po prostu rozpoczynają karę dwuletniego zawieszenia od dnia pobrania próbki pozytywnej. OMADC, jak stwierdzono w dokumencie wyjaśniającym, nie wprowadza obowiązkowo żadnego podejścia. Podejście przyjęte w Kodeksie daje sportowcom silny sygnał zniechęcający do przeciągania procesu przesłuchania oraz uczestniczenia w zawodach w czasie oczekiwania na przesłuchanie. Jednocześnie podejście to zachęca sportowców do dobrowolnego przyjęcia kary tymczasowego zawieszenia w oczekiwaniu na przesłuchanie. Z drugiej strony organ nakładający karę może rozpocząć bieg kary przed datą podjęcia decyzji przez organ przesłuchujący, aby sportowiec nie ponosił kary z powodu opóźnień w procesie kontroli dopingowej, za które nie ponosi winy, na przykład z powodu nadmiernego opóźnienia ze strony laboratorium w podaniu pozytywnego wyniku badania lub opóźnienia w ustaleniu terminów przesłuchania z przyczyn leżących po stronie organizacji antydopingowej].

### **10.9 Status w czasie zakazu startów**

Żadna osoba, na którą nałożono karę zakazu startów, nie może w okresie zakazu startów uczestniczyć w żadnej roli w zawodach ani prowadzić działań (innych niż zatwierdzone działania oświatowe na rzecz zwalczania dopingu lub programy rehabilitacyjne) zatwierdzonych lub zorganizowanych przez dowolnego sygnatariusza lub organizację członkowską sygnatariusza. Ponadto z powodu każdego naruszenia przepisów antydopingowych nie obejmującego substancji określonych opisanych w Artykule 10.3, Sygnatariusze, organizacje członkowskie Sygnatariuszy i rządy wstrzymają częściowo lub całkowicie pomoc finansową lub inne korzyści sportowe przyznawane takiej osobie. Osoba, na którą nałożono karę zakazu startów dłuższą niż cztery lata może, po zakończeniu czteroletniej kary zakazu startów, uczestniczyć w lokalnych zawodach sportowych w sporcie innym, niż sport, w którym osoba popełniła naruszenie przepisów antydopingowych, ale tylko pod warunkiem, że ranga lokalnych zawodów sportowych nie jest taka, która pozwoliłaby na zakwalifikowanie takiej osoby bezpośrednio lub pośrednio do uczestniczenia w zawodach (i zdobywania punktów) o randze mistrzostw kraju lub zawodów międzynarodowych.

[Komentarz: Przepisy niektórych organizacji antydopingowych zabraniają jedynie sportowcowi „rywalizować” w okresie zakazu startów. Na przykład, w okresie zakazu startów taki sportowiec mógłby trenować innych w sportach, w których sam nie może startować. Artykuł przyjmuje stanowisko określone w OMADC, zgodnie z którym sportowiec, na którego nałożono karę zakazu startów za doping nie powinien uczestniczyć w żadnej roli w zawodach lub działaniach w okresie kary zakazu startów. Takie stanowisko uniemożliwiłoby, na przykład, wspólny trening z zespołem narodowym lub pełnienie roli trenera lub oficjalnego przedstawiciela sportu. Kary nałożone w jednym sporcie będą także uznawane przez inne sporty (zob. Artykuł 15.4). Niniejszy artykuł nie zakazuje osobie uczestnictwa w sporcie typowo rekreacyjnym].

**10.10 Badanie w celu przywrócenia statusu.** Aby sportowiec mógł odzyskać swój status po zakończeniu kary zakazu startów musi, w dowolnym okresie tymczasowego zawieszenia lub zakazu startów, stawić się na badania poza zawodami przeprowadzane przez dowolną organizację antydopingową uprawnioną do przeprowadzania badań dopingowych oraz, na żądanie, musi przedstawić aktualne i dokładne informacje na temat miejsca swego pobytu. Jeśli sportowiec, na którego nałożono karę zakazu startów wycofa się ze sportu i zostanie usunięty z grupy zawodników poddawanych badaniom dopingowym poza zawodami a później będzie chciał ubiegać się o przywrócenie swego statusu, będzie mógł przywrócić swój status dopiero, gdy powiadomi odpowiednie organizacje antydopingowe oraz będzie podlegał badaniom dopingowym poza zawodami przez okres czasu równy okresowi zakazu startów pozostający od dnia wycofania się sportowca.

[Komentarz: W podobnej kwestii Kodeks nie określa zasady ale pozostawia w gestii różnych organizacji antydopingowych wprowadzenie ich własnych przepisów określających wymogi, które muszą spełnić sportowcy, by móc powrócić do czynnego uprawiania sportu. Dotyczy to sportowców, na których nałożono karę zakazu startów i tych, którzy wycofali się ze sportu w czasie, gdy byli zaliczeni do grupy zawodników poddawanych badaniom dopingowym poza zawodami a po okresie wycofania chcieli powrócić do czynnego uprawiania sportu].

## **ARTYKUŁ 11 KONSEKWENCJE DLA ZESPOŁÓW**

Gdy więcej niż jeden członek zespołu w sporcie zespołowym został powiadomiony o prawdopodobieństwie naruszenia przepisów antydopingowych na mocy Artykułu 7 w związku z zawodami sportowymi, zespół podlega badaniom ukierunkowanym (targetowym) na zawodach. Jeśli u więcej niż jednego członka zespołu w sporcie zespołowym stwierdzone zostanie naruszenie przepisów antydopingowych w czasie zawodów sportowych, na zespół może być nałożona kara dyskwalifikacji lub podjęte inne działania dyscyplinarne. W sportach, które nie są sportami zespołowymi, ale w których nagrody przyznawane są zespołom, dyskwalifikacja lub inne kary dyscyplinarne nałożone na zespół, gdy naruszenie przepisów antydopingowych zostało popełnione przez jednego lub kilku członków zespołu, będą takie, jakie zostały określone w odpowiednich przepisach federacji międzynarodowej.

## **ARTYKUŁ 12 SANKCJE PRZECIW ORGANOM SPORTOWYM**

Nic w niniejszym Kodeksie nie uniemożliwia Sygnatariuszowi lub rządowi przyjmującemu Kodeks egzekwowania jego własnych przepisów dotyczących nakładania kar na inny organ sportowy podlegający Sygnatariuszowi lub rządowi.

[Komentarz: Niniejszy Artykuł jasno stanowi, że Kodeks nie ogranicza w żaden sposób praw do nakładania kar dyscyplinarnych, jakie różne organizacje mogły wprowadzić].

## **ARTYKUŁ 13 ODWOŁANIA**

### **13.1 Decyzje podlegające odwołaniu**

Od decyzji podjętych w związku z Kodeksem lub przepisami przyjętymi zgodnie z Kodeksem można złożyć odwołanie zgodnie z Artykułami 13.2 do 13.4. Podjęte decyzje pozostają w mocy w trakcie odwołania, chyba że organ odwoławczy podejmie inną decyzję. Przed rozpoczęciem procedury odwoławczej należy wyczerpać wszystkie inne możliwości określone w regulaminie organizacji antydopingowej, pod warunkiem że będzie to zgodne z zasadami określonymi w Artykule 13.2.2 poniżej.

[Komentarz: Porównywalny Artykuł OMADC jest szerszy, gdyż stanowi, że od każdego sporu powstającego w związku ze stosowaniem OMADC można złożyć odwołanie do CAS].

### **13.2 Odwołania od decyzji dotyczących naruszeń przepisów antydopingowych, konsekwencji i tymczasowych zawiesznień**

Od decyzji o naruszeniu przepisów antydopingowych, decyzji o konsekwencjach za naruszenie przepisów antydopingowych, decyzji stwierdzającej, że nie doszło do naruszenia przepisów antydopingowych, decyzji stwierdzającej, że organizacja antydopingowa nie ma prawa orzekania o domniemanym naruszeniu przepisów antydopingowych lub konsekwencjach naruszenia oraz decyzji o nałożeniu kary tymczasowego zawieszenia w oparciu o wstępne przesłuchanie lub sprzecznej z Artykułem 7.5 można złożyć odwołanie wyłącznie w sposób określony w Artykule 13.2.

#### **13.2.1 Odwołania dotyczące sportowców klasy międzynarodowej**

W sprawach związanych z uczestnictwem w zawodach międzynarodowych lub w wypadkach dotyczących sportowców klasy międzynarodowej od decyzji można złożyć odwołanie do Sportowego Sądu Arbitrażowego (CAS) zgodnie z regulaminem tego sądu.

[Komentarz: Decyzje CAS są ostateczne i wiążące z wyjątkiem rewizji wymaganej prawem i dotyczącej anulowania lub wykonania decyzji sądu arbitrażowego].

#### **13.2.2 Odwołania dotyczące sportowców klasy krajowej**

W wypadkach dotyczących sportowców klasy krajowej, zgodnie z definicją każdej krajowej organizacji antydopingowej, którzy nie mają prawa do odwołania zgodnie z Artykułem 13.2.1, od decyzji można złożyć odwołanie do niezależnego i bezstronnego organu zgodnie z regulaminem określonym przez krajową organizację antydopingową. Regulamin takiego odwołania będzie zgodny z następującymi zasadami:

- terminowe przesłuchanie;
- uczciwy, bezstronny i niezależny organ przesłuchujący;
- prawo do adwokata na koszt własny; oraz
- pisemna uzasadniona decyzja wydana bez zbędnej zwłoki.

[Komentarz: Organizacja antydopingowa może postępować zgodnie z niniejszym Artykułem dając swym sportowcom klasy krajowej prawo do bezpośredniego odwołania do CAS].

### 13.2.3 Osoby uprawnione do składania odwołań

W wypadkach określonych w 13.2.1 następujące osoby będą miały prawo do wnoszenia odwołań do CAS: (a) sportowiec lub inna osoba, która jest przedmiotem decyzji, od której złożono odwołanie; (b) inna strona sprawy, w której wydana została decyzja; (c) odpowiednia federacja międzynarodowa oraz każda inna organizacja antydopingowa, zgodnie z przepisami której mogła być nałożona kara; (d) Międzynarodowy Komitet Olimpijski lub Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, w zależności od sytuacji, gdy decyzja może mieć skutek związany z Igrzyskami Olimpijskimi lub Igrzyskami Paraolimpijskimi, w tym w związku z decyzjami dotyczącymi prawa do uczestnictwa w Igrzyskach Olimpijskich lub Igrzyskach Paraolimpijskich; oraz (e) WADA. W wypadkach określonych w Artykule 13.2.2 strony mające prawo do złożenia odwołania do organu rewizyjnego szczebla krajowego zostaną określone w regulaminie krajowej organizacji antydopingowej. Jednakże muszą nimi być co najmniej: (a) sportowiec lub inna osoba, która jest przedmiotem decyzji, od której złożono odwołanie; (b) inna strona sprawy, w której wydana została decyzja; (c) odpowiednia federacja międzynarodowa; oraz (d) WADA. W wypadkach określonych w Artykule 13.2.2, WADA i federacja międzynarodowa będą miały prawo do wniesienia odwołania od decyzji podjętej przez organ rewizyjny szczebla krajowego także do CAS.

Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innego postanowienia, jedyną osobą, która może wnieść odwołanie od kary tymczasowego zawieszenia jest sportowiec lub inna osoba, na którą nałożono karę tymczasowego zawieszenia.

### **13.3 Odwołania od decyzji przyznającej lub odmawiającej prawa do używania substancji zabronionej w celach terapeutycznych**

Od decyzji podjętych przez WADA cofających przyznanie lub odmowę prawa do używania substancji zabronionej w celach terapeutycznych można złożyć odwołanie wyłącznie do CAS. Odwołanie takie może złożyć tylko sportowiec lub organizacja antydopingowa, której decyzję cofnięto. Od decyzji organizacji antydopingowych innych niż WADA odbierających prawo do używania substancji zabronionych w celach terapeutycznych, które nie zostaną cofnięte przez WADA sportowcy klasy międzynarodowej mogą złożyć odwołanie do CAS a inni sportowcy do organu rewizyjnego szczebla krajowego opisanego w Artykule 13.2.2. Jeśli organ rewizyjny szczebla krajowego zastrzeże decyzję o odmowie zgody na używanie substancji zabronionej w celach terapeutycznych, od takiej decyzji odwołanie do CAS może złożyć WADA.

### **13.4 Odwołania od decyzji nakładających kary zgodnie z Częścią Trzecią Kodeksu**

W wypadku kar nakładanych zgodnie z Częścią Trzecią Kodeksu (Role i obowiązki), jednostka, na którą kara została nałożona zgodnie z Częścią Trzecią Kodeksu ma prawo do wniesienia odwołania wyłącznie do CAS zgodnie z regulaminem tego sądu.

### **13.5 Odwołania od decyzji zawieszającej lub cofającej akredytację laboratorium**

Od decyzji WADA o zawieszeniu lub cofnięciu akredytacji udzielonej laboratorium przez WADA odwołania może wносить tylko to laboratorium, wyłącznie do CAS.

[Komentarz: Celem Kodeksu jest rozwiązanie wszystkich kwestii związanych ze zwalczaniem dopingiu stosując uczciwe i przejrzyste wewnętrzne procesy i umożliwiając złożenie odwołania.

Decyzje antydopingowe podjęte przez organizacje antydopingowe są przejrzyste na mocy Artykułu 14. Określone osoby i organizacje, w tym WADA, mają możliwość wniesienia odwołania od tych decyzji. Zwraca się uwagę, że definicja zainteresowanych osób i organizacji z prawem do złożenia odwołania zgodnie z Artykułem 13 nie obejmuje sportowców lub ich federacji, które mogłyby odnieść korzyści, gdyby inny zawodnik został zdyskwalifikowany].

## **ARTYKUŁ 14 POUFNOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ**

Sygnatariusze zgadzają się z zasadami koordynacji wyników badań dopingowych, ogólną przejrzystością i odpowiedzialnością oraz poszanowaniem prywatnych interesów osób podejrzewanych o naruszenie przepisów antydopingowych:

### **14.1 Informacje dotyczące negatywnych wyników badań i innych potencjalnych naruszeń antydopingowych**

Sportowiec, u którego w wyniku analizy próbki stwierdzono wynik ujemny lub sportowiec lub inna osoba, która naruszyła przepis antydopingowy, zostanie powiadomiona przez organizację antydopingową odpowiedzialną za zarządzanie wynikami analiz zgodnie z Artykułem 7 (Zarządzanie wynikami). Krajowa organizacja antydopingowa oraz federacja międzynarodowa, którym sportowiec podlega oraz WADA zostaną powiadomione nie później niż w dniu zakończenia procesu opisanego w Artykułach 7.1 i 7.2. W powiadomieniu należy podać: nazwisko sportowca, kraj, sport i dyscyplinę w ramach danego sportu, informację o tym, czy badanie przeprowadzono w trakcie zawodów czy poza zawodami, datę pobrania próbki oraz wynik analizy wykonanej przez laboratorium. Te same osoby i organizacje antydopingowe będą w sposób regularny informowane o statusie i wynikach każdej rewizji lub postępowania przeprowadzonego zgodnie z Artykułami 7 (Zarządzanie wynikami), 8 (Prawo do uczciwego przesłuchania) lub 13 (Odwołania) oraz w każdym wypadku, gdy okres zakazu startów zostanie zniesiony zgodnie z Artykułem 10.5.1 (Brak winy lub zaniedbania) lub skrócony zgodnie z Artykułem 10.5.2 (Brak istotnej winy lub zaniedbania). Osoby te i organizacje antydopingowe otrzymają pisemną decyzję z uzasadnieniem wyjaśniającą podstawę, na jakiej zniesiono lub skrócono karę zakazu startów. Organizacje otrzymujące te informacje nie będą ich ujawniać żadnym osobom innym niż osoby będące członkami tych organizacji, którym takie informacje muszą być ujawnione, do czasu podania ich do publicznej wiadomości przez organizację antydopingową odpowiedzialną za zarządzanie wynikami lub, zgodnie z Artykułem 14.2 poniżej jeśli taka organizacja nie ujawniła takich informacji.

### **14.2 Podanie do publicznej wiadomości**

Nazwiska sportowców, których próbki dały wynik negatywny lub sportowców lub innych osób podejrzewanych przez organizację antydopingową o naruszenie przepisów antydopingowych mogą być podane do wiadomości publicznej przez organizację antydopingową odpowiedzialną za zarządzanie wynikami nie wcześniej niż w dniu zakończenia procesu rewizyjnego opisanego w Artykułach 7.1 i 7.2. Nie później niż dwadzieścia dni od ustalenia w przesłuchaniu zgodnie z Artykułem 8, że nastąpiło naruszenie przepisu antydopingowego lub gdy zrezygnowano z takiego przesłuchania lub podejrzenie o naruszeniu przepisów antydopingowych nie zostało w terminie podważone, organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami musi podać swą decyzję w sprawie o doping do wiadomości publicznej.



### **14.3 Informacje o miejscu pobytu sportowca**

Sportowcy, którzy zostali wyznaczeni przez federację międzynarodową lub krajową organizację antydopingową i zaliczeni do grupy sportowców, którzy mogą być poddawani badaniom dopingowym poza zawodami mają obowiązek podawania dokładnych informacji na temat aktualnego miejsca przebywania. Federacje międzynarodowe i krajowe organizacje antydopingowe będą koordynowały proces wyznaczania sportowców oraz zbierania aktualnych informacji na temat miejsca pobytu sportowców i przekazywały je do WADA. WADA udostępni te informacje innym organizacjom antydopingowym uprawnionym do badania sportowców zgodnie z Artykułem 15. Informacje te będą cały czas traktowane jako poufne; będą wykorzystywane wyłącznie w celach planowania, koordynowania i przeprowadzania badań, oraz zostaną zniszczone, gdy stracą swoją przydatność do wyżej określonych celów.

### **14.4 Sprawozdawczość statystyczna**

Co najmniej raz w roku organizacje antydopingowe będą publikowały ogólny raport statystyczny zawierający informacje na temat prowadzonych przez nie działań związanych z kontrolą dopingową; kopię takiego raportu należy przesłać do WADA.

### **14.5 Biuro informacyjne na temat kontroli dopingowej**

WADA będzie pełniła rolę centralnego biura informacyjnego zarządzającego danymi i wynikami badań dopingowych przeprowadzanych na sportowcach klasy międzynarodowej oraz sportowcach klasy krajowej, którzy zostali zaliczeni przez swoje organizacje antydopingowe do grupy sportowców podlegających kontroli dopingowej. Aby ułatwić skoordynowane planowanie rozkładu badań oraz aby uniknąć zbędnego powielania badań przez różne organizacje antydopingowe, każda organizacja antydopingowa będzie przysyłała wszystkie wyniki badań przeprowadzonych w trakcie zawodów i poza zawodami na takich zawodnikach do biura informacyjnego WADA bezzwłocznie po przeprowadzeniu badań. WADA udostępni takie informacje sportowcowi, krajowej federacji, której sportowiec podlega, Krajowemu Komitetowi Olimpijskiemu, federacji międzynarodowej oraz Międzynarodowemu Komitetowi Olimpijskiemu lub Międzynarodowemu Komitetowi Paraolimpijskiemu. Informacje dotyczące konkretnych sportowców będą traktowane przez WADA jako ściśle poufne. Co najmniej raz w roku WADA będzie publikować raporty statystyczne zawierające streszczenie powyższych informacji.

## **ARTYKUŁ 15 STRONY ODPOWIEDZIALNE ZA KONTROLĘ DOPINGOWĄ**

[Komentarz: Aby zwalczanie dopingu było skuteczne, musi w nim uczestniczyć wiele organizacji antydopingowych, które przeprowadzają badania dopingowe na szczeblu międzynarodowym i krajowym. Zamiast ograniczać zakres obowiązków jednej grupy na rzecz wyłącznej kompetencji innej, Kodeks rozwiązuje potencjalne problemy związane z nakładaniem się obowiązków – najpierw tworząc znacznie wyższy szczebel ogólnej harmonizacji a następnie określając zasady pierwszeństwa i współpracy w określonych obszarach].

### **15.1 Badania podczas zawodów**

Pobieranie próbek do kontroli dopingowej ma i powinno mieć miejsce na zawodach międzynarodowych i zawodach krajowych. Jednakże tylko jedna organizacja powinna być odpowiedzialna za inicjowanie i kierowanie badaniami w trakcie zawodów. Na zawodach międzynarodowych pobieranie próbek do kontroli dopingowej jest inicjowane i odbywa się pod kierunkiem organizacji międzynarodowej, która jest organem kierującym zawodami (np. MKOl dla Igrzysk Olimpijskich, federacja międzynarodowa dla mistrzostw świata i PASO dla Igrzysk Panamerykańskich). Jeśli organizacja międzynarodowa podejmie decyzję by nie przeprowadzać

żadnych badań podczas takich zawodów, krajowa organizacja antydopingowa w kraju, w którym odbywają się zawody może, w porozumieniu z oraz za zgodą organizacji międzynarodowej lub WADA zainicjować i przeprowadzić takie badanie. Na zawodach krajowych pobieranie próbek do kontroli dopingowej jest inicjowane i odbywa się pod kierunkiem wyznaczonej organizacji antydopingowej tego kraju.

[Komentarz: Organizacja antydopingowa „inicjująca i kierująca badaniami” może, jeśli tak zdecyduje, zawrzeć porozumienia z innymi organizacjami, na które sceduje odpowiedzialność za pobieranie próbek lub inne aspekty procesu kontroli dopingowej].

### **15.2 Badania poza zawodami**

Badania poza zawodami są i powinny być inicjowane i przeprowadzane pod kierunkiem organizacji międzynarodowej i krajowej. Badania poza zawodami mogą być inicjowane i prowadzone pod kierunkiem: (a) WADA; (b) MKOl lub IPC w związku z igrzyskami olimpijskimi lub igrzyskami paraolimpijskimi; (c) międzynarodową federację, do której sportowiec należy; (d) krajową organizację antydopingową sportowca; lub (e) krajową organizację antydopingową dowolnego kraju, w którym sportowiec przebywa. Badania poza zawodami powinny być koordynowane przez WADA by skuteczność kontroli dopingowych była jak największa oraz by uniknąć wielokrotnego badania poszczególnych sportowców.

[Komentarz: Dodatkowy organ do przeprowadzania badań można uzgodnić w drodze dwustronnych lub wielostronnych umów między sygnatariuszami i rządami].

### **15.3 Zarządzanie wynikami, przesłuchania i kary**

Z wyjątkiem sytuacji opisanej w Artykule 15.3.1 poniżej, za zarządzanie wynikami i przesłuchania odpowiada i ustala ich zasady proceduralne organizacja antydopingowa, która zainicjowała i która kierowała pobieraniem prób (lub, jeśli badanie nie obejmuje analizy próbek, organizacja, która wykryła wykroczenie dopingowe). Bez względu na to, która organizacja zarządza wynikami lub przesłuchaniami, należy przestrzegać zasad określonych w Artykułach 7 i 8 oraz przepisów zawartych we Wstępie do Części I, które powinny być włączone do krajowych przepisów bez istotnych zmian.

[Komentarz: W niektórych wypadkach reguły proceduralne organizacji antydopingowej, która zainicjowała i kierowała pobieraniem próbek mogą określać, że za zarządzanie wynikami odpowiedzialna będzie inna organizacja (np. krajowa federacja sportowca). W takim wypadku do obowiązków organizacji dopingowej należeć będzie potwierdzenie, że przepisy innej organizacji są zgodne z Kodeksem].

15.3.1 Zarządzanie wynikami oraz prowadzenie przesłuchań w związku z naruszeniem przepisów antydopingowych stwierdzonym w wyniku badania przeprowadzonego lub wykrytego przez krajową organizację antydopingową dotyczące sportowca, który nie jest obywatelem lub mieszkańcem tego kraju będzie w gestii organu określonego w przepisach odpowiedniej federacji międzynarodowej. Zarządzanie wynikami i prowadzenie przesłuchań w związku z naruszeniem przepisów antydopingowych stwierdzonym w wyniku badania przeprowadzonego przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski lub Organizatora Ważnych Zawodów będzie w gestii odpowiedniej federacji międzynarodowej w zakresie kar innych niż wykluczenie z zawodów lub unieważnienie wyników zawodów.

[Komentarz: Nie ma absolutnej reguły dotyczącej zarządzania wynikami i prowadzenia przesłuchań w sytuacji, gdy krajowa organizacja antydopingowa poddaje badaniu sportowca będącego obywatelem innego kraju, który nie podlegałby jej kompetencji gdyby nie przebywał w kraju tej krajowej organizacji antydopingowej. Zgodnie z omawianym Artykułem federacja międzynarodowa decyduje zgodnie ze swoimi przepisami czy, na przykład, sprawę należy oddać do rozstrzygnięcia krajowej organizacji antydopingowej sportowca, czy powinna ona pozostać w gestii organizacji antydopingowej, która pobrała próbkę, czy też powinna ona być przejęta przez federację międzynarodową].

#### **15.4 Wzajemne uznawanie**

Z zastrzeżeniem prawa do odwołania zagwarantowanym przez Artykuł 13, badanie, zgoda na używanie substancji zabronionych w celach terapeutycznych oraz wyniki przesłuchań lub ostatecznych werdyktów dowolnego Sygnatariusza, które są zgodne z Kodeksem i leżą w gestii tego Sygnatariusza będą uznawane i szanowane przez wszystkich Sygnatariuszy. Sygnatariusze mogą uznawać te same działania innych organów, które nie przyjęły Kodeksu, jeśli przepisy tych organów są spójne z Kodeksem.

### **ARTYKUŁ 16 KONTROLA DOPINGOWA ZWIERZĄT BIORĄCYCH UDZIAŁ W ZAWODACH SPORTOWYCH**

**16.1** W dowolnym sporcie, w którym we współzawodnictwie uczestniczą zwierzęta, federacja międzynarodowa dla tego sportu opracuje i wprowadzi przepisy antydopingowe dla zwierząt uczestniczących w tym sporcie. Przepisy antydopingowe będą zawierały listę substancji zabronionych, odpowiednie procedury testowe oraz listę zatwierdzonych laboratoriów, w których przeprowadzane będą analizy próbek.

**16.2** W kwestiach dotyczących ustalania naruszeń przepisów antydopingowych, zarządzania wynikami, uczciwych przesłuchań, konsekwencji (kar) oraz odwołań w związku ze zwierzętami uczestniczącymi w sporcie, międzynarodowa federacja tego sportu opracuje i wprowadzi przepisy, które będą zasadniczo zgodne z Artykułami 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 i 17 Kodeksu.

### **ARTYKUŁ 17 PRZEPIS O PRZEDAWNIENIU**

Po upływie ośmiu lat od daty naruszenia nie można podjąć żadnych działań przeciw sportowcowi lub innej osobie z powodu naruszenia przepisów antydopingowych zawartych w niniejszym Kodeksie.

[Komentarz: Powyższy przepis nie uniemożliwia organizacji antydopingowej uwzględnienia wcześniejszego naruszenia przepisów antydopingowych w celu ustalenia kary za kolejne naruszenie, które ma miejsce więcej niż osiem lat później. Innymi słowy, drugie naruszenie popełnione dziesięć lat po pierwszym traktowane jest jako drugie naruszenie dla celów ustalenia kary].

## CZĘŚĆ DRUGA

### Edukacja i badania naukowe

#### ARTYKUŁ 18 EDUKACJA

##### 18.1 Podstawowa zasada i główny cel

Podstawową zasadą programów informacyjnych i edukacyjnych jest uchronienie ducha sportu opisanego we Wstępie do Kodeksu przed dopingiem. Celem nadrzędnym powinno być zniechęcanie sportowców do zażywania substancji zabronionych i stosowania metod zabronionych.

##### 18.2 Program i czynności

Każda organizacja antydopingowa powinna planować, wdrażać i monitorować programy informacyjne i edukacyjne. Programy powinny zapewniać uczestnikom aktualne i dokładne informacje w co najmniej następujących kwestiach:

- Substancje i metody na liście zabronionych
- Konsekwencje zdrowotne dopingu
- Procedury kontroli dopingowej
- Prawa i obowiązki sportowców

Programy powinny promować ducha sportu w celu stworzenia środowiska antydopingowego, które będzie wpływać na zachowanie uczestników.

Personel pomocniczy sportowców powinien edukować i doradzać sportowcom w sprawie polityki antydopingowej i przepisów przyjętych zgodnie z Kodeksem.

##### 18.3 Koordynacja i współpraca

Wszyscy Sygnatariusze i uczestnicy będą współpracować ze sobą i rządami w celu skoordynowania swoich wysiłków w zakresie informacji i edukacji antydopingowej.

#### ARTYKUŁ 19 BADANIA NAUKOWE

##### 19.1 Cele antydopingowych badań naukowych

Naukowe badania antydopingowe przyczyniają się do opracowania i wdrożenia skutecznych programów kontroli dopingowej oraz upowszechniania informacji i edukacji antydopingowej.

##### 19.2 Rodzaje badań naukowych

Naukowe badania antydopingowe mogą obejmować, na przykład, badania socjologiczne, behawioralne, prawne i etyczne, a także medyczne, analityczne i fizjologiczne.

##### 19.3 Koordynacja

Zachęca się do koordynacji naukowych badań antydopingowych poprzez WADA. Z zastrzeżeniem praw własności intelektualnej, kopie wyników naukowych badań antydopingowych powinny być przekazywane do WADA.

##### 19.4 Praktyki badań naukowych

Naukowe badania antydopingowe powinny być zgodne z uznawanymi na całym świecie praktykami etycznymi.

**19.5 Badania naukowe z wykorzystaniem substancji zabronionych i metod zabronionych**

W badaniach naukowych nie powinno się podawać sportowcom substancji zabronionych ani stosować metod zabronionych.

**19.6 Niewłaściwe wykorzystanie wyników badań naukowych**

Należy przedsięwziąć odpowiednie środki bezpieczeństwa by wyniki naukowych badań antydopingowych nie zostały wykorzystane w sposób niewłaściwy oraz aby nie zostały zastosowane w dopingowaniu.

## CZĘŚĆ TRZECIA

### ROLE I OBOWIĄZKI

[Komentarz: O obowiązkach Sygnatariuszy i uczestników mówi się w różnych artykułach w Kodeksie. Obowiązki wymienione poniżej są obowiązkami dodatkowymi].

#### ARTYKUŁ 20 DODATKOWE ROLE I OBOWIĄZKI SYGNATARIUSZY

##### **20.1 Role i obowiązki Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego**

20.1.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki oraz przepisów antydopingowych dla Igrzysk Olimpijskich zgodnych z Kodeksem.

20.1.2 Nałożenie na federacje międzynarodowe zrzeszone w ruchu olimpijskim wymogu przestrzegania niniejszego Kodeksu, jako warunku decydującego o ich uznaniu przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

20.1.3 Wstrzymanie części lub całości pomocy finansowej MKOl dla organizacji sportowych, które nie przestrzegają Kodeksu.

20.1.4 Podejmowanie odpowiednich działań w celu zniechęcania do zachowań niezgodnych z niniejszym Kodeksem zgodnie z Artykułem 23.5.

20.1.5 Zatwierdzanie i ułatwianie Programu Niezależnego Obserwatora.

##### **20.2 Role i obowiązki Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego**

20.2.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki oraz przepisów antydopingowych dla Igrzysk Paraolimpijskich zgodnych z Kodeksem.

20.2.2 Nałożenie na krajowe komitety paraolimpijskie zrzeszone w ruchu olimpijskim wymogu przestrzegania niniejszego Kodeksu, jako warunku decydującego o ich uznaniu przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski.

20.2.3 Wstrzymanie części lub całości pomocy finansowej Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego dla organizacji sportowych, które nie przestrzegają Kodeksu.

20.2.4 Podejmowanie odpowiednich działań w celu zniechęcania do zachowań niezgodnych z niniejszym Kodeksem zgodnie z Artykułem 23.5.

20.2.5 Zatwierdzanie i ułatwianie Programu Niezależnego Obserwatora.

##### **20.3 Role i obowiązki federacji międzynarodowych**

20.3.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki oraz przepisów antydopingowych zgodnych z Kodeksem.

20.3.2 Wymaganie jako warunku członkostwa, aby polityka, przepisy i programy federacji krajowych były zgodne z Kodeksem.

20.3.3 Wymaganie, aby wszyscy sportowcy i personel pomocniczy sportowców podlegający ich kompetencjom uznawali i przestrzegali przepisy antydopingowe zgodnie z Kodeksem.

20.3.4 Wymaganie, aby sportowcy, którzy nie są członkami federacji międzynarodowej lub jednej z jej członkowskich federacji krajowych stawiali się na pobranie próbek oraz dokładnie informowali o aktualnym miejscu swego pobytu jeśli będzie to wymagane przez federację międzynarodową lub, odpowiednio, organizatora ważnych zawodów.

[Komentarz: Powyższy przepis obejmuje, na przykład, sportowców występujących w ligach zawodowych].

20.3.5 Monitorowanie programów antydopingowych federacji krajowych.

20.3.6 Podejmowanie odpowiednich działań w celu zniechęcania do zachowań niezgodnych z niniejszym Kodeksem zgodnie z Artykułem 23.5.

20.3.7 Wyrażanie zgody na prowadzenie oraz ułatwianie prowadzenia programu Niezależnego Obserwatora na zawodach międzynarodowych.

20.3.8 Częściowe lub całkowite wstrzymanie pomocy finansowej dla tych członkowskich federacji krajowych, które nie przestrzegają Kodeksu.

#### **20.4 Role i obowiązki Krajowych Komitetów Olimpijskich i Krajowych Komitetów Paraolimpijskich**

20.4.1 Zapewnienie zgodności ich polityki i przepisów antydopingowych z Kodeksem.

20.4.2 Stawianie jako warunku członkostwa lub uznania, aby polityka i przepisy antydopingowe federacji krajowych były zgodne z odpowiednimi przepisami Kodeksu.

20.4.3 Wymaganie, aby sportowcy, którzy nie są regularnymi członkami federacji krajowej stawiali się na pobranie próbek oraz dokładnie informowali o aktualnym miejscu swego pobytu jeśli będzie to wymagane w roku poprzedzającym Igrzyska Olimpijskie jako warunek uczestnictwa w Igrzyskach Olimpijskich.

20.4.4 Współpraca z ich krajową organizacją antydopingową.

20.4.5 Częściowe lub całkowite wstrzymanie pomocy finansowej, w dowolnym okresie obowiązywania kary zakazu startów, dla dowolnego sportowca lub personelu pomocniczego sportowca, którzy naruszyli przepisy antydopingowe.

20.4.6 Częściowe lub całkowite wstrzymanie pomocy finansowej dla tych członkowskich lub uznanych federacji krajowych, które nie przestrzegają Kodeksu.

#### **20.5 Role i obowiązki krajowych organizacji antydopingowych**

20.5.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki i przepisów antydopingowych zgodnych z Kodeksem.

20.5.2 Współpraca z innymi odpowiednimi krajowymi organizacjami i organizacjami antydopingowymi.

20.5.3 Zachęcanie do przeprowadzania wzajemnych badań między krajowymi organizacjami antydopingowymi.

20.5.4 Promowanie badań antydopingowych.

#### **20.6 Role i obowiązki organizatorów ważnych zawodów**

20.6.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki i przepisów antydopingowych dla swoich zawodów, zgodnych z Kodeksem.

20.6.2 Podejmowanie odpowiednich działań w celu zniechęcania do zachowań niezgodnych z Kodeksem, zgodnie z Artykułem 23.5.

20.6.3 Wyrażanie zgody na prowadzenie oraz ułatwianie prowadzenia programu Niezależnego Obserwatora.

#### **20.7 Role i obowiązki WADA**

20.7.1 Przyjęcie i wprowadzenie polityki i procedur antydopingowych, które są zgodne z Kodeksem.

20.7.2 Monitorowanie przetwarzania negatywnych wyników analiz.

20.7.3 Zatwierdzanie standardów międzynarodowych związanych z wdrożeniem Kodeksu.

20.7.4 Akredytowanie laboratoriów do przeprowadzania analiz próbek lub upoważniania innych do przeprowadzania analiz próbek.

20.7.5 Opracowywanie i zatwierdzanie modeli najlepszych praktyk.

20.7.6 Promowanie, prowadzenie, zlecenie, finansowanie i koordynowanie badań antydopingowych.

20.7.7 Prowadzenie skutecznego programu Niezależnego Obserwatora.

20.7.8 Prowadzenie kontroli dopingowej zgodnie z upoważnieniem udzielonym przez inne organizacje antydopingowe.

## **ARTYKUŁ 21 ROLE I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW**

### **21.1 Role i obowiązki sportowców**

21.1.1 Znajomość i przestrzeganie obowiązującej polityki i wszystkich przepisów antydopingowych przyjętych zgodnie z Kodeksem.

21.1.2 Dostępność podczas pobierania próbek.

21.1.3 Odpowiedzialność, w kontekście zwalczania dopingu, za to, co spożywają i używają.

21.1.4 Informowanie personelu medycznego o ciążyącym na nich obowiązku nie używania substancji zabronionych oraz nie stosowania metod zabronionych oraz odpowiedzialność za sprawdzenie, czy leczenie medyczne, jakiemu są poddawani nie narusza polityki i przepisów antydopingowych przyjętych zgodnie z Kodeksem.

### **21.2 Role i obowiązki personelu pomocniczego sportowców**

21.2.1 Znajomość i przestrzeganie polityki i przepisów antydopingowych przyjętych zgodnie z Kodeksem, które dotyczą ich samych lub sportowców, którym pomagają.

21.2.2 Współpraca z programem badań sportowców.

21.2.3 Wywieranie wpływu na wartości i zachowanie sportowców w celu promowania zachowań antydopingowych.

## **ARTYKUŁ 22 UDZIAŁ RZĄDÓW**

Dowodem na to, że rząd aktywnie angażuje się w propagowanie i stosowanie zasad określonych w Kodeksie jest podpisanie Deklaracji w dniu otwarcia lub przed otwarciem Igrzysk Olimpijskich w Atenach. Po podpisaniu Deklaracji konieczne jest wdrożenie procesu prowadzącego do wdrożenia konwencji lub innego zobowiązania zgodnie z konstytucją lub przepisami administracyjnymi każdego rządu w dniu otwarcia lub przed otwarciem Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie.

[Komentarz: Większość rządów nie może być stronami ani nie może być związanych takimi prywatnymi pozarządowymi dokumentami jak Kodeks. Z tego powodu od rządów nie oczekuje się, by były Sygnatariuszami Kodeksu. Jednakże walka z dopingiem przy pomocy skoordynowanego i zharmonizowanego programu przedstawionego w Kodeksie jest wspólnym wysiłkiem ruchu sportowego i rządów. Przykładem jednego tylko rodzaju zobowiązania, o którym mowa powyżej jest konwencja omawiana w Komunikacie Końcowym Okrągłego Stołu UNESCO Ministrów i Wyższych Urzędników Odpowiedzialnych za Wychowanie Fizyczne i Sport, który odbył się w Paryżu 9 i 10 stycznia 2003 r.].

Sygnatariusze oczekują, że Deklaracja oraz Konwencja lub inne zobowiązanie będą odzwierciedlały następujące główne kwestie:

**22.1** Każdy rząd podejmie pozytywne działania na rzecz zwalczania dopingu w sporcie, które koncentrować będą się na co najmniej następujących obszarach:

- Poparcie dla krajowych programów antydopingowych;
- Dostępność substancji zabronionych i metod zabronionych;
- Ułatwienie dostępu WADA w celu przeprowadzenia kontroli dopingowych poza zawodami;



- ☐ Problem dodatków żywnościowych, które zawierają nie ujawnione substancje zabronione; oraz
- ☐ Wstrzymanie części lub całej pomocy finansowej dla organizacji sportowych i sportowców, którzy nie przestrzegają Kodeksu i odpowiednich przepisów antydopingowych przyjętych zgodnie z Kodeksem.

**22.2** Wszystkie inne działania rządów ukierunkowane na walkę z dopingiem zostaną zharmonizowane z Kodeksem.

**22.3** Stałe przestrzeganie zobowiązań określonych w konwencji lub innych dokumentach będzie monitorowane zgodnie z wspólnymi ustaleniami między WADA i odpowiednim(i) rządem (rządami).

## CZĘŚĆ CZWARTA

### Przyjęcie, zgodność, zmiana i interpretacja

#### ARTYKUŁ 23 PRZYJĘCIE, ZGODNOŚĆ I MODYFIKACJA

##### 23.1 Przyjęcie Kodeksu

23.1.1 Następujące organizacje są Sygnatariuszami przyjmującymi Kodeks: WADA, Międzynarodowy Komitet Olimpijski, federacje międzynarodowe, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Krajowe Komitety Olimpijskie, Krajowe Komitety Paraolimpijskie, organizatorzy ważnych zawodów sportowych oraz krajowe organizacje antydopingowe. Organizacje te przyjmują Kodeks podpisując deklarację przyjęcia po przyjęciu deklaracji przez ich odpowiednie organy kierownicze.

[Komentarz: Każdy Sygnatariusz akceptujący Kodeks podpisuje oddzielnie identyczny egzemplarz standardowej wspólnej deklaracji przyjęcia i dostarcza go do WADA. Akt przyjęcia następuje zgodnie z regulaminem każdej organizacji. Na przykład w wypadku federacji międzynarodowej przyjęcia dokonuje jej kongres a w przypadku WADA jej Rada Założycielska].

23.1.2 Inne organizacje sportowe, które nie podlegają Sygnatariuszowi, mogą, na zaproszenie wystosowane przez WADA, również przyjąć Kodeks.

[Komentarz: Te ligi zawodowe, które aktualnie nie podlegają żadnym rządowi lub federacji międzynarodowej, zostaną zachęcone do przyjęcia Kodeksu].

23.1.3 Lista wszystkich organizacji i instytucji, które przyjęły Kodeks zostanie opublikowana przez WADA.

##### 23.2 Wprowadzenie Kodeksu

23.1.3 Sygnatariusze wprowadzą odpowiednie postanowienia Kodeksu poprzez politykę, statuty, przepisy lub regulacje zgodnie ze swoimi kompetencjami.

23.2.2 Przy wprowadzaniu Kodeksu Sygnatariuszy zachęca się do stosowania modeli najlepszych praktyk zalecanych przez WADA.

##### 23.3 Terminy przyjęcia i wprowadzenia

23.3.1 Sygnatariusze przyjmą i wprowadzą Kodeks w dniu otwarcia lub przed otwarciem Igrzysk Olimpijskich w Atenach.

23.3.2 Kodeks może być przyjęty po wyżej określonym terminie; jednakże przyjmuje się, że dopiero po przyjęciu Kodeksu (przy założeniu że takie przyjęcie nie zostanie anulowane) uważa się, że Sygnatariusze działają zgodnie z Kodeksem.

##### 23.4 Monitorowanie przestrzegania Kodeksu

23.4.1 Przestrzeganie Kodeksu będzie monitorowane przez WADA lub w inny sposób zaaprobowany przez WADA.

23.4.2 Aby ułatwić monitorowanie, każdy Sygnatariusz będzie informował WADA o przestrzeganiu Kodeksu co dwa lata oraz wyjaśniał powody, dla których Kodeks nie jest przestrzegany.

23.4.3 WADA rozpatrzy wyjaśnienia dotyczące nieprzestrzegania oraz, w wyjątkowych sytuacjach, może zarekomendować Międzynarodowemu Komitetowi Olimpijskiemu, Międzynarodowemu Komitetowi Paraolimpijskiemu, federacjom międzynarodowym oraz organizatorom ważnych zawodów, aby wyjątkowo usprawiedliwili nieprzestrzeganie.

[Komentarz: WADA uznaje, że wśród Sygnatariuszy i rządów istnieją istotne różnice w zakresie doświadczenia w zwalczaniu dopingu, zasobach oraz przepisach prawnych, w jakich działania dotyczące zwalczania dopingu są prowadzone. WADA uwzględni te różnice podejmując decyzję o tym, czy dana organizacja przestrzega Kodeksu].

23.4.4 WADA, po przeprowadzeniu rozmów z daną organizacją, składa raport o zgodności do Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego, federacji międzynarodowych oraz organizatorów ważnych zawodów. Raporty te są także podawane do wiadomości publicznej.

### **23.5 Konsekwencje nieprzestrzegania Kodeksu**

23.5.1 Nieprzestrzeganie Kodeksu przez rząd lub Krajowy Komitet Olimpijski kraju może mieć konsekwencje w odniesieniu do Igrzysk Olimpijskich, Igrzysk Paraolimpijskich, mistrzostw świata lub zawodów organizatora ważnych zawodów zgodnie z ustaleniami organu odpowiedzialnego za każde zawody. Od takich konsekwencji Krajowy Komitet Olimpijski może się odwołać do CAS zgodnie z Artykułem 13.4.

### **23.6 Zmiana Kodeksu**

23.6.1 WADA odpowiada za nadzór nad rozwojem i doskonaleniem Kodeksu, Sportowcy i Sygnatariusze oraz rządy są zaproszeni do uczestniczenia w takim procesie.

23.6.2 WADA zainicjuje wprowadzenie zaproponowanych zmian do Kodeksu oraz dopilnuje, aby następowało to w drodze konsultacji, podczas których otrzymywane i przekazywane będą propozycje zmian oraz będzie koordynować proces opiniotwórczy między sportowcami, Sygnatariuszami i rządami dotyczący zaproponowanych zmian.

23.6.3 Poprawki do Kodeksu po odpowiednich konsultacjach są przyjmowane większością dwóch trzecich głosów przez Radę Założycielską WADA przy większości głosów oddanych przez członków z sektora publicznego i ruchu olimpijskiego. Jeśli nie określono inaczej, poprawki wchodzi w życie trzy miesiące od ich przyjęcia.

23.6.4 Sygnatariusze wprowadzają wszystkie odpowiednie poprawki do Kodeksu w ciągu jednego roku od ich przyjęcia przez Radę Założycielską WADA.

### **23.7 Odrzucenie Kodeksu**

23.7.1 Sygnatariusze mogą odrzucić Kodeks; o swym zamiarze muszą powiadomić WADA sześć miesięcy wcześniej.

## **ARTYKUŁ 24 INTERPRETACJA KODEKSU**

**24.1** Oficjalny tekst Kodeksu będzie znajdował się w WADA oraz zostanie opublikowany w językach angielskim i francuskim. W razie jakiegokolwiek sprzeczności między wersją angielską i francuską, wersją obowiązującą będzie wersja w języku angielskim.

**24.2** Komentarze do różnych postanowień Kodeksu mają za zadanie pomóc w zrozumieniu i interpretacji Kodeksu.

**24.3** Kodeks będzie interpretowany jako niezależny i autonomiczny tekst, a nie przez odwołanie do istniejącego prawa lub statutów Sygnatariuszy lub rządów.

**24.4** Tytuły różnych Części i Artykułów Kodeksu zostały użyte wyłącznie dla wygody czytelnika i nie stanowią części Kodeksu ani w żaden sposób nie wpływają na język postanowień, do których się odwołują.

**24.5** Kodeks nie działa wstecz w odniesieniu do jakichkolwiek spraw nie uregulowanych przed dniem przyjęcia Kodeksu przez Sygnatariusza i włączenia go do jego własnych przepisów.

[Komentarz: Na przykład zachowanie, które jest naruszeniem przepisów antydopingowych opisanych w Kodeksie ale które nie jest naruszeniem zgodnie z przepisami federacji międzynarodowej obowiązujących przed wprowadzeniem Kodeksu nie będzie stanowiło naruszenia do czasu zmiany przepisów federacji międzynarodowej.

Naruszenia przepisów antydopingowych przed wprowadzeniem Kodeksu będą nadal traktowane jako „Pierwsze naruszenia” lub „Drugie naruszenia” dla celów ustalenia kar zgodnie z Artykułem 10 za kolejne naruszenia po wprowadzeniu Kodeksu].

**24.6 DEFINICJE podane w Załączniku 1 stanowią integralną część Kodeksu.**

## ZAŁĄCZNIK 1

### DEFINICJE

**Badanie:** Części procesu kontroli dopingowej obejmujące planowanie rozkładu badań, pobieranie próbek, postępowanie z próbką oraz przewożenie próbki do laboratorium. Badanie ukierunkowane (targetowe): Wybór sportowców do badań, gdy konkretni sportowcy lub grupy sportowców wybierani są w sposób nieprzypadkowy do badań w określonym czasie.

**Bez zapowiedzi:** Kontrola dopingowa, która odbywa się bez wcześniejszego ostrzeżenia sportowców oraz podczas której sportowiec znajduje się pod dozorem od momentu powiadomienia aż do pobrania próbek.

**Brak istotnej winy lub zaniedbania:** Twierdzenie sportowca, że jego wina lub zaniedbanie, oceniana z punktu widzenia wszystkich okoliczności oraz po wzięciu pod uwagę kryteriów decydujących o braku winy lub zaniedbania, nie była istotna w związku z naruszeniem przepisów antidopingowych.

**Brak winy lub zaniedbania:** Twierdzenie sportowca, że nie wiedział lub nie podejrzewał i że nie mógł wiedzieć ani podejrzewać, nawet przy zachowaniu maksymalnej ostrożności, że użył lub że mu podano substancję zabronioną lub metodę zabronioną.

**Dyskwalifikacja:** Zob. Konsekwencje naruszenia przepisów antidopingowych poniżej.

**Kodeks:** Światowy Kodeks Antydopingowy

**Konkurs:** Jeden wyścig, mecz, gra lub jedne zawody lekkoatletyczne. Na przykład, finał sprintu na 100 m podczas Igrzysk Olimpijskich. W wypadku wyścigów etapowych lub innych zawodów lekkoatletycznych, w których nagrody przyznawane są codziennie lub co jakiś czas, różnica między konkursem a zawodami zostanie określona w przepisach odpowiedniej federacji międzynarodowej. Konsekwencje naruszenia przepisów antidopingowych: Za naruszenie przepisu antidopingowego przez sportowca lub inną osobę może być nałożona jedna z następujących kar: (a) dyskwalifikacja oznacza unieważnienie wyników sportowca w konkretnym konkursie lub zawodach oraz wszystkie wynikające z tego konsekwencje w tym przepadek jakichkolwiek medali, punktów i nagród; (b) zakaz startów oznacza, że sportowiec lub inna osoba nie może w określonym czasie uczestniczyć w jakimkolwiek konkursie lub innych działaniach ani być beneficjentem funduszy określonych w Artykule 10.9; oraz (c) tymczasowe zawieszenie oznacza, że sportowiec lub inna osoba nie może tymczasowo uczestniczyć w żadnym konkursie przed ostateczną decyzją podjętą na przesłuchaniu przeprowadzonym zgodnie z Artykułem 8 (Prawo do uczciwego przesłuchania).

**Kontrola dopingowa:** Proces obejmujący planowanie rozkładu badań, pobieranie i postępowanie z próbkami, analizę laboratoryjną, zarządzanie wynikami, przesłuchania i odwołania.

**Krajowa Organizacja Antydopingowa:** Jednostka(i) wyznaczona przez każdy kraj jako posiadająca główne kompetencje i odpowiedzialność za przyjęcie i wprowadzenie przepisów antidopingowych, kierowanie pobieraniem próbek, zarządzaniem wynikami badania oraz przeprowadzaniem przesłuchań – wszystko na szczeblu krajowym. Jeśli odpowiednie władze publiczne nie wyznaczyły takiej jednostki, taką jednostką będzie Krajowy Komitet Olimpijski danego kraju lub instytucja wyznaczona przez Krajowy Komitet Olimpijski. Krajowy Komitet Olimpijski: Organizacja uznana przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Pojęcie Krajowy

Komitet Olimpijski obejmuje też Krajową Konfederację Sportową w tych krajach, w których Krajowa Konfederacja Sportowa wykonuje typowe obowiązki Krajowego Komitetu Olimpijskiego w dziedzinie zwalczania dopingu.

**Lista zabronionych:** Lista zawierająca substancje zabronione i metody zabronione. Manipulowanie: Zmiana w niewłaściwy sposób lub dla niewłaściwego celu; wywieranie niewłaściwego wpływu; niewłaściwe działanie w celu zmiany wyników lub zapobieżeniu przed wystąpienia normalnych procedur.

**Marker:** Związek, grupa związków lub parametrów biologicznych, które wskazują na użycie substancji zabronionej lub zastosowanie metody zabronionej.

**Metabolit:** Dowolna substancja wyprodukowana w procesie biologicznego przetworzenia.

**Metoda zabroniona:** Każda metoda opisana jako zabroniona na Liście zabronionych. Negatywny wynik badania: Raport sporządzony przez laboratorium lub inną jednostkę badawczą stwierdzający obecność w próbce substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów (w tym podwyższone ilości substancji endogennych) lub dowody użycia metody zabronionej.

**Nielegalny handel:** Sprzedaż, dawanie, podawanie, przewożenie, wysyłanie, dostarczanie lub rozprowadzanie substancji zabronionej lub metody zabronionej sportowcowi albo bezpośrednio albo poprzez jedną lub więcej stron trzecich, ale z wykluczeniem sprzedaży lub dystrybucji (przez personel medyczny lub przez osoby inne niż personel pomocniczy sportowca) substancji zabronionej dla zgodnych z prawem celów terapeutycznych.

**Niepełnoletni:** Osoba fizyczna, która nie osiągnęła wieku pełnoletności zgodnie z odpowiednimi przepisami swego kraju zamieszkania.

**Organizacja antydopingowa:** Sygnatariusz, który ma obowiązek przyjęcia przepisów określających zasady inicjowania, wprowadzania lub egzekwowania dowolnej części procesu kontroli dopingowej. Sygnatariuszami są, na przykład, Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, inni organizatorzy ważnych zawodów, którzy przeprowadzają badania na swoich zawodach, WADA, federacje międzynarodowe oraz Krajowe Organizacje Antydopingowe.

**Organizator ważnych zawodów:** Pojęcie odnosi się do kontynentalnych stowarzyszeń Krajowych Komitetów Olimpijskich i innych międzynarodowych organizacji wielosportowych, które funkcjonują jako organ orzekający dla kontynentalnych, regionalnych lub innych zawodów międzynarodowych.

**Osoba:** Osoba fizyczna lub organizacja lub inna jednostka.

**Personel pomocniczy sportowca:** Każdy trener, menadżer, agent, pracownicy zespołu, oficjal, personel medyczny lub paramedyczny pracujący z lub leczący sportowców uczestniczących w lub przygotowujących się do zawodów sportowych.

**Podczas zawodów:** W celu rozróżnienia między badaniami podczas zawodów i poza zawodami, jeśli w przepisach federacji międzynarodowej lub innej odpowiedniej organizacji

antydotyngowej nie określono inaczej, badanie podczas zawodów jest badaniem, w którym sportowiec do badania wybierany jest w związku z określonym konkursem.

[Rozróżnienie między badaniami „podczas zawodów” i „poza zawodami” jest istotne, gdyż badania obejmujące całą Listę zabronionych przeprowadza się tylko „podczas zawodów”. Nie bada się, na przykład, obecności zabronionych substancji stymulujących poza zawodami, gdyż nie mają one żadnego wpływu na poprawę wyników, chyba że znajdują się w organizmie sportowca w czasie, gdy sportowiec uczestniczy w zawodach. Tak długo, jak zabroniona substancja stymulująca nie znajduje się w organizmie sportowca w trakcie współzawodnictwa, nie ma różnicy czy można było wykryć taki środek stymulujący w moczu sportowca dzień przed lub dzień po konkursie].

**Posiadanie:** Faktyczne, fizyczne posiadanie lub domniemane posiadanie (które zostanie stwierdzone tylko, jeśli osoba sprawuje wyłączną kontrolę nad substancją/metodą zabronioną lub pomieszczeniami, w których występuje substancja/metoda zabroniona); jednakże jeśli osoba nie ma wyłącznej kontroli nad substancją/metodą zabronioną lub pomieszczeniami, w których występuje zabroniona substancja/metoda domniemane posiadanie można stwierdzić jedynie, jeśli osoba wiedziała o obecności zabronionej substancji/metody i zamierzała ją kontrolować. Nie będzie żadnego naruszenia przepisów antydotyngowych tylko w oparciu o zarzut posiadania jeśli, przed otrzymaniem powiadomienia jakiegokolwiek rodzaju, że osoba dokonała naruszenia przepisów antydotyngowych, osoba podjęła konkretne działania wskazujące, że osoba nie zamierza już posiadać oraz zrezygnowała z poprzedniego posiadania.

[Komentarz: Zgodnie z powyższą definicją sterydy znalezione w samochodzie sportowca będą stanowiły naruszenie, chyba że sportowiec udowodni, że ktoś inny używał samochodu; w takim wypadku Organizacja Antydotyngowa musi ustalić, że nawet jeśli sportowiec nie miał wyłącznej kontroli nad samochodem, sportowiec wiedział o sterydach i zamierzał przejąć kontrolę nad sterydami. Podobnie, w przypadku sterydów znalezionych w domowej apteczce, do której dostęp ma sportowiec i jego/jej małżonka(ek), Organizacja Antydotyngowa musi dowieść, że sportowiec wiedział, że w apteczce znajdowały się sterydy oraz że sportowiec zamierzał przejąć kontrolę nad sterydami].

**Poza zawodami:** Każda kontrola dopingowa, która nie jest przeprowadzana podczas zawodów.

**Program Niezależny Obserwator:** Zespół obserwatorów pod kierunkiem WADA, który prowadzi obserwacje procesu kontroli dopingowej podczas pewnych zawodów i przedstawia raport ze swoich obserwacji. Jeśli WADA prowadzi badania podczas zawodów, obserwatorzy są nadzorowani przez niezależną organizację.

**Próbka:** Każdy materiał biologiczny pobrany w celu kontroli dopingowej.

**Przesłuchanie tymczasowe:** Dla celów Artykułu 7.5, przyspieszone skrócone przesłuchanie mające miejsce przed przesłuchaniem zgodnie z Artykułem 8 (Prawo do uczciwego przesłuchania), na którym sportowiec jest informowany o zarzutach oraz na którym ma możliwość przedstawienia swego stanowiska w formie pisemnej lub ustnej. Sport zespołowy: Sport, w którym dozwolona jest zmiana zawodników w trakcie konkursu. Sportowiec: Dla celów kontroli dopingowej dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu międzynarodowym (zgodnie z definicją każdej federacji międzynarodowej) lub szczeblu krajowym (zgodnie z

definicją Krajowej Organizacji Antydopingowej) oraz każda inna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu niższym, jeśli zostanie określona mianem sportowca przez Krajową Organizację Antydopingową tej osoby. Dla celów informacji i edukacji antydopingowej, dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie podlegającym dowolnemu Sygnatariuszowi, rządowi lub innej organizacji sportowej przyjmującej Kodeks.

[Komentarz: Definicja jasno stwierdza, że wszyscy sportowcy klasy międzynarodowej i krajowej podlegają przepisom antydopingowym Kodeksu; dokładne zdefiniowane sportu o randze międzynarodowej i randze krajowej pozostawia się przepisom antydopingowym federacji międzynarodowych i Krajowych Organizacji Antydopingowych. Na szczeblu krajowym, przepisy antydopingowe przyjęte zgodnie z Kodeksem stosuje się co najmniej do wszystkich osób będących członkami zespołów narodowych oraz wszystkich osób zakwalifikowanych do współzawodnictwa w dowolnych mistrzostwach krajowych w dowolnym sporcie. Definicja pozwala także każdej Krajowej Organizacji Antydopingowej, według jej uznania, na rozszerzenie jej programu kontroli antydopingowej i objęcia nią oprócz sportowców klasy krajowej także sportowców klasy niższej. Informacje i programy edukacyjne dotyczące zwalczania dopingu w sporcie powinny być kierowane do sportowców wszystkich klas].

**Sportowiec klasy międzynarodowej:** Sportowcy wyznaczeni przez jedną lub więcej federacji międzynarodowych i należący do zarejestrowanej grupy testowej federacji międzynarodowej.

**Standard międzynarodowy:** Standard przyjęty przez WADA dla poparcia Kodeksu. Przestrzeganie standardu międzynarodowego (w przeciwieństwie do innego alternatywnego standardu, praktyki lub procedury) wystarczy by stwierdzić, że procedury określone w standardzie międzynarodowym zostały właściwie spełnione.

**Substancja zabroniona:** Każda substancja opisana jako zabroniona na Liście zabronionych.

**Sygnatariusze:** Jednostki podpisujące Kodeks i wyrażające zgodę na przestrzeganie Kodeksu, w tym Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Federacje Międzynarodowe, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Organizatorzy Ważnych Zawodów, Krajowe Organizacje Antydopingowe i WADA.

**Tymczasowe zawieszenie:** Zob. Konsekwencje powyżej.

**Uczestnik:** Każdy sportowiec lub personel pomocniczy sportowca.

**Ujawnić lub podać do publicznej wiadomości:** Rozpowszechnić informacje lub podać do publicznej wiadomości lub osobom spoza kręgu osób uprawnionych do wcześniejszego powiadomienia zgodnie z Artykułem 14.

**Użycie:** Zastosowanie, spożycie, wstrzyknięcie lub spożycie dowolnym sposobem dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej.

**WADA:** Światowa Agencja Antydopingowa.

**Zakaz startów:** Zob. Konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych powyżej.



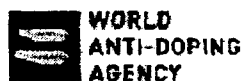
**Zamiar:** Celowe zachowanie stanowiące istotny element zachowania, którego efektem końcowym jest naruszenie antydopingowe. O naruszeniu przepisów antydopingowych nie mówimy mimo zamiaru popełnienia naruszenia, jeśli osoba zrezygnuje z zamiaru przed jego odkryciem przez stronę trzecią nie uczestniczącą w zamiarze.

**Zarejestrowana grupa testowa:** Grupa sportowców najwyższej klasy ustalona osobno przez każdą federację międzynarodową oraz Krajową Organizację Antydopingową, którzy są poddawani badaniom podczas zawodów i poza zawodami w ramach planu rozkładu badań tej federacji międzynarodowej lub tej Krajowej Organizacji Antydopingowej.

[Komentarz: Każda federacja międzynarodowa jasno zdefiniuje kryteria, na podstawie których umieszczają będzie się sportowców w zarejestrowanej grupie testowej. Na przykład, do grupy testowej można zaliczać tylko tych sportowców, którzy są klasyfikowani do określonego miejsca na światowych listach rankingowych lub którzy osiągają określony czas w konkursach sportowych lub którzy są członkami zespołów narodowych itd.].

**Zawody:** Seria indywidualnych konkursów organizowanych przez jeden organ (np. Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata FINA lub Igrzyska PanAmerykańskie).

**Zawody krajowe:** Zawody sportowe, w których uczestniczą sportowcy klasy międzynarodowej lub krajowej, które nie są zawodami międzynarodowymi. Zawody międzynarodowe: Zawody, dla których organem decyzyjnym jest Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, federacja międzynarodowa, organizator ważnych zawodów lub inna międzynarodowa organizacja sportowa lub gdy organ decyzyjny powołuje oficjeli technicznych dla zawodów.



**DODATEK 2**

**ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY**

**MIĘDZYNARODOWY STANDARD DLA  
LABORATORIÓW**

**wersja 4.0**

**sierpień 2004 r.**

## PREAMBUŁA

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów Światowego Kodeksu Antydopingowego jest standardem międzynarodowym szczebla 2 opracowanym w ramach Światowego Programu Zwalczenia Dopingu.

Podstawą Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów są odpowiednie sekcje Kodeksu Antydopingowego Ruchu Olimpijskiego. Dokument został przygotowany przez grupę ekspertów we współpracy z Komisją Akredytacji Laboratoriów WADA, a jego projekt został rozesłany do analizy i zgłoszenia uwag przez wszystkie akredytowane laboratoria dopingowe MKOl oraz podkomisję MKOl ds. dopingów i biochemii w sporcie.

Wersja 1.0 Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów została rozesłana do zaopiniowania przez Sygnatariuszy, rządy i akredytowane laboratoria w listopadzie 2002 r. Wersja 2.0 zawierała uwagi i propozycje zgłoszone przez wspomniane zainteresowane strony.

Wszyscy Sygnatariusze, rządy i laboratoria miały możliwość konsultacji oraz zaopiniowania wersji 2.0. Projekt wersji 3.0 został przedstawiony do zatwierdzenia przez Komitet Wykonawczy WADA dnia 7 czerwca 2003 r.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów wchodzi w życie 1 stycznia 2004 r.

Obecnie laboratoria są akredytowane przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl). W ramach programu przechodzenia od obecnej akredytacji MKOl do akredytacji WADA organy akredytacji wymagają od laboratoriów, którym udzielają i przedłużają akredytację, dostosowania się do wymogów Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów i ISO/IEC 17025 do 1 stycznia 2004 r. W przypadku laboratoriów przechodzących od akredytacji MKOl do akredytacji WADA (patrz sekcja 4.1.7), przeprowadzenie audytu wewnętrznego przed 1 stycznia 2004 r. zostanie uznane za zgodne z Międzynarodowym Standardem dla Laboratoriów. W laboratoriach starających się o wstępną akredytację WADA, przed uzyskaniem tej akredytacji, krajowy organ akredytacji przeprowadzi na miejscu audyt akredytacyjny zgodny z tym standardem.

Oficjalny tekst Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów będzie w posiadaniu WADA i zostanie opublikowany w języku angielskim i francuskim. W przypadku jakiegokolwiek sprzeczności między wersją angielską i francuską, pierwszeństwo ma wersja angielska.

**SPIS TREŚCI**

<b>CZEŚĆ PIERWSZA: WSTĘP, POSTANOWIENIA KODEKSU I DEFINICJE</b> .....	10325
1.0 Wstęp, zakres i odniesienia .....	10325
2.0 Postanowienia Kodeksu .....	10328
3.0 Pojęcia i definicje .....	10329
3.1 Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie .....	10329
3.2 Pojęcia zdefiniowane w Międzynarodowym Standardzie Badań .....	10331
<b>CZEŚĆ DRUGA: WYMOGI AKREDYTACYJNE I STANDARDY OPERACYJNE DLA LABORATORIUM</b> .....	10334
4.0 Wymogi akredytacyjne WADA .....	10334
4.1 Wstępna akredytacja WADA .....	10334
4.2 Utrzymanie akredytacji WADA .....	10335
4.3 Wymogi szczególne dotyczące ważnych zawodów .....	10338
5.0 Stosowanie ISO 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej .....	10339
5.1 Wstęp i zakres .....	10339
5.2 Procesy analityczne i techniczne .....	10339
5.3 Procesy zarządzania jakością .....	10347
5.4 Procesy dodatkowe/uzupełniające .....	10351
6.0 Proces akredytacji WADA .....	10359
6.1 Laboratorium ubiega się o akredytację przez WADA .....	10359
6.2 Przygotowanie do akredytacji laboratorium przez WADA .....	10360
6.3 Uzyskanie akredytacji WADA .....	10362
6.4 Zachowanie akredytacji WADA .....	10362
6.5 Wymogi akredytacyjne dla pomieszczeń satelickich podczas ważnych zawodów .....	10367
7.0 Wymogi niezbędne do poparcia negatywnego wyniku badania w procesie orzekającym .....	10370
7.1 Pakiet dokumentacji laboratoryjnej .....	10370
<b>CZEŚĆ TRZECIA: ANEKSY</b> .....	10371
<b>ANEKS A – PROGRAM BADANIA BIEGŁOŚCI WADA</b> .....	10371
1. Okres próbny .....	10371
2. Okres utrzymania/przedłużenia akredytacji .....	10371
3. Skład próbki do badania biegłości .....	10372
4. Ocena wyników badania biegłości .....	10374
<b>ANEKS B – KODEKS ETYCZNY LABORATORIUM</b> .....	10378
1. Poufność .....	10378
2. Badania naukowe .....	10378
3. Badania .....	10378
4. Postępowanie szkodliwe dla programu antydopingowego .....	10380
<b>ANEKS C – LISTA DOKUMENTÓW TECHNICZNYCH</b> .....	10382

# CZĘŚĆ PIERWSZA: WSTĘP, POSTANOWIENIA KODEKSU I DEFINICJE

## 1.0 Wstęp, zakres i odniesienia

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów ma za zadanie umożliwienie przygotowywania przez laboratoria ważnych wyników testów i danych dowodowych oraz otrzymywanie jednolitych i zharmonizowanych wyników oraz sprawozdań ze wszystkich akredytowanych laboratoriów kontroli dopingowej.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów obejmuje wymogi w zakresie akredytacji WADA dla laboratoriów kontroli dopingowej, standardy pracy laboratoryjnej oraz opis procesu akredytacji.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów, wraz z wszystkimi aneksami i dokumentacją techniczną, obowiązuje wszystkich Sygnatariuszy Kodeksu.

Światowy Program Zwalczania Dopingu obejmuje wszystkie elementy zapewniające optymalną harmonizację i najlepsze praktyki w międzynarodowych i krajowych programach zwalczania dopingu. Głównymi jego elementami są: Kodeks (Szczebel 1), standardy międzynarodowe (Szczebel 2) oraz modele najlepszych praktyk (Szczebel 3).

W wstępie do Kodeksu cele i wdrożenie międzynarodowych standardów opisano w następujący sposób:

„Standardy międzynarodowe dotyczące różnych obszarów technicznych i operacyjnych w programie zwalczania dopingu zostaną opracowane w porozumieniu z Sygnatariuszami i rządami oraz zatwierdzone przez WADA. Celem Standardów międzynarodowych jest zharmonizowanie działań prowadzonych przez organizacje antydopingowe odpowiedzialne za konkretne techniczne i operacyjne części programów zwalczania dopingu. Zgodnie z Kodeksem, przestrzeganie Standardów międzynarodowych jest obowiązkowe. Standardy międzynarodowe mogą być poprawiane od czasu do czasu przez Komitet Wykonawczy WADA po uzasadnionych konsultacjach z Sygnatariuszami i rządami. Jeśli w Kodeksie nie postanowiono inaczej, Standardy międzynarodowe oraz wszystkie poprawki wchodzi w życie w dniu podanym w Standardzie międzynarodowym lub poprawce”.

Zgodność ze standardem międzynarodowym (w przeciwieństwie do innego alternatywnego standardu, praktyki lub procedury) wystarcza do stwierdzenia, że procedury objęte standardem międzynarodowym zostały wykonane poprawnie.

Niniejszy dokument określa wymogi wobec laboratoriów kontroli dopingowej, które chcą potwierdzić swoje kompetencje techniczne, stosowanie skutecznego systemu zarządzania jakością oraz zdolność do uzyskiwania wyników ważnych dla sądu. Badania kontroli dopingowej obejmują wykrywanie, identyfikację, a w niektórych przypadkach także udowodnienie obecności w płynach ustrojowych lub tkankach leków i innych substancji znajdujących się na liście substancji i metod zabronionych, o stężeniu wyższym niż zawartość progowa.

System akredytacji laboratoriów składa się z dwóch głównych elementów: części drugiej standardu – wymogów dotyczących akredytacji i standardów operacyjnych laboratorium oraz części trzeciej: aneksów i dokumentacji technicznej. Część druga

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

opisuje wymogi, które należy spełnić, aby uzyskać zatwierdzenie przez WADA oraz procedury związane ze spełnieniem wymogów. Obejmuje także zastosowanie normy ISO/IEC 17025 w dziedzinie kontroli dopingowej. Ta sekcja dokumentu ma ułatwić spójne zastosowanie i ocenę normy ISO/IEC 17025 oraz specjalnych wymogów WADA w zakresie kontroli dopingowej przez organy akredytacyjne działające zgodnie z wytyczną 58 ISO/IEC. Międzynarodowy standard określa także dalsze wymogi dla laboratoriów kontroli dopingowej w przypadku negatywnych wyników analitycznych.

Część trzecia standardu obejmuje wszystkie aneksy. Aneks A opisuje program badania biegłości WADA, uwzględniający kryteria pracy konieczne dla utrzymania statusu podczas badania biegłości. Aneks B przedstawia standardy etyczne, których przestrzeganie jest niezbędne dla uznania danego laboratorium przez WADA. Aneks C zawiera listę dokumentacji technicznej. Co pewien czas WADA wydaje, zmienia i usuwa dokumenty techniczne, które stanowią dla laboratoriów wskazówki w konkretnych sprawach technicznych. Dokumenty techniczne po ich ogłoszeniu stają się częścią Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów. Włączenie przepisów dokumentów technicznych do systemu zarządzania jakością danego laboratorium jest konieczne dla uzyskania akredytacji WADA.

Oczekuje się, że krajowe organy akredytacji będą stosować ten standard wraz z aneksami jako dokument referencyjny w procesie audytu akredytacyjnego celem zharmonizowania akredytacji laboratoriów z wymogami normy ISO/IEC 17025 oraz specjalnymi wymogami WADA w zakresie uznawania laboratoriów.

Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie, które zostały włączone do niniejszego standardu, zostały napisane kursywą. Pojęcia, które definiowane są tylko w niniejszym standardzie zostały podkreślone.

### **Odniesienia**

Podczas opracowania niniejszego dokumentu korzystano z poniższych dokumentów. Specjalne wymogi oraz pojęcia zawarte w tych dokumentach nie zastępują ani w żaden inny sposób nie zmieniają wymogów określonych w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratoriów.

A2LA, 2001. Wymogi w zakresie badania biegłości dla akredytowanych laboratoriów badawczych i kalibracyjnych.

EA-03/04 (sierpień 2001 r.). Wykorzystanie badania biegłości jako narzędzia w akredytacji badań.

Grupa badania biegłości Eurachem (2000 r.). Wybór, zastosowanie i interpretacja systemów badania biegłości przez laboratoria.

Przewodnik Eurachem/CITAC, wyd. 2 (2000 r.) Obliczanie poziomu niepewności pomiaru w pomiarach analitycznych.

Decyzja Unii Europejskiej 2002/657/WE; Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich z dnia 17.8.2002; L 221: str. 8-36.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

ISO/IEC 17025:1999. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i kalibracyjnych.

Międzynarodowa Współpraca w dziedzinie akredytacji laboratoriów (ILAC) Dokument G-7:1996.

Wymogi w zakresie akredytacji oraz kryteria operacyjne dla laboratoriów zajmujących się wyścigami konnymi.

Dokument ILAC G-15:2001. Wytyczne w sprawie akredytacji ISO/IEC 17025.

Dokument ILAC G-17:2002. Wprowadzenie pojęcia niepewności w pomiarach w związku ze stosowaniem standardu ISO/IEC 17025.

Dokument ILAC G-19:2002. Wytyczne dla laboratoriów medycyny sądowej.

Dokument ILAC P-10:2002. Polityka ILAC w dziedzinie śledzenia wyników pomiarów.

Dokument dotyczący standardów Krajowego Laboratorium Chemii Klinicznej C-43A, 2002 [ISBN 1- 56238-475-9]. "Chromatografia gazowa/spektrometria mas (GC/MS) Potwierdzenie obecności narkotyku; Zatwierdzone wytyczne."

Kodeks Antydopingowy Ruchu Olimpijskiego (1999)

Towarzystwo Toksykologii Sądowej i Amerykańska Akademia Medycyny Sądowej, Wydział Toksykologii, 2002 (projekt). Wytyczne dla laboratoriów w dziedzinie toksykologii sądowej.

Urząd ds. uzależnień i zdrowia psychicznego (SAMHSA), Amerykański Departament Zdrowia i Służb Społecznych (DHHS), 2001. Obowiązkowe wytyczne dotyczące federalnych programów badań na obecność narkotyków w miejscu pracy oraz proponowane zmiany (Rejestr federalny 2001; 66: 43876-43882).

Światowy Kodeks Antydopingowy

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

## 2.0. Postanowienia Kodeksu

Poniższe artykuły w Kodeksie bezpośrednio dotyczą Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów:

### Artykuł 3 ust. 2 Kodeksu Metody ustalania faktów i domniemań

3.2.1 Domniemywa się, że laboratoria akredytowane przez WADA przeprowadziły analizę próbki i przestrzegały procedur ochrony próbki zgodnie z Międzynarodowym Standardem analizy laboratoryjnej. Sportowiec może odrzucić to domniemanie poprzez udowodnienie, że nastąpiło odstępstwo od Standardu Międzynarodowego. Jeżeli sportowiec odrzuci domniemanie wykazując, że nastąpiło odstępstwo od standardu międzynarodowego, wówczas na Organizacji Antydopingowej będzie spoczywał ciężar dowodu, że takie odstępstwo nie spowodowało negatywnego wyniku analitycznego.

### Artykuł 6 Kodeksu Analiza próbek

Próbki kontroli dopingowej będą poddawane analizie zgodnie z następującymi zasadami:

6.1 **Korzystanie z akredytowanych laboratoriów.** Próbki kontroli dopingowej są analizowane tylko w laboratoriach posiadających akredytację WADA lub w inny sposób zatwierdzonych przez WADA. Decyzję o wyborze laboratorium akredytowanego przez WADA (lub innej procedury testowej zatwierdzonej przez WADA) do przeprowadzenia analizy próbki dokonuje wyłącznie organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami.

[Uwaga: określenie „lub innej procedury testowej zatwierdzonej przez WADA” ma obejmować, na przykład, procedury mobilnego badania krwi, które WADA poddała ocenie i które uznaje za rzetelne].

6.2 **Substancje podlegające wykryciu.** Próbki kontroli dopingowej są analizowane celem wykrycia substancji zabronionych i metod zabronionych umieszczonych na liście zabronionych substancji i metod oraz innych substancji, zgodnie ze wskazówkami przekazanymi przez WADA zgodnie z art. 4 ust. 5 (Program monitorowania).

6.3 **Badania na próbkach.** Bez pisemnej zgody sportowca nie można używać żadnej próbki do celu innego niż wykrycie substancji (lub klas substancji) bądź metod znajdujących się na liście zabronionych substancji i metod lub do celu określonego przez WADA zgodnie z art. 4 ust. 5 (Program monitorowania).

6.4 **Standardy analizy próbek i raportowania.** Laboratoria analizują próbki do kontroli dopingowej i ogłaszają wyniki zgodnie ze międzynarodowym standardem analizy laboratoryjnej.

### Artykuł 13 ust. 5 Kodeksu Odwołanie od decyzji zawieszającej lub cofającej akredytację laboratorium

Od decyzji WADA o zawieszeniu lub cofnięciu akredytacji udzielonej laboratorium przez WADA odwołania może wnosić tylko to laboratorium, wyłącznie do CAS.

### Artykuł 14 ust. 1 Kodeksu Informacje dotyczące negatywnych wyników badań oraz innych potencjalnych naruszeń przepisów antydopingowych. Sportowiec, u którego w

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



wyniku analizy próbki stwierdzono wynik negatywny albo sportowiec bądź inna osoba, która mogła naruszyć przepisy antydopingowe zostanie powiadomiona przez organizację antydopingową odpowiedzialną za zarządzanie wynikami analiz zgodnie z art. 7 (Zarządzanie wynikami). Krajowa organizacja antydopingowa z kraju sportowca oraz federacja międzynarodowa i WADA zostaną również powiadomione nie później niż w dniu zakończenia procesu opisanego w art. 7 ust. 1 i 2. W powiadomieniu należy podać: imię i nazwisko sportowca, kraj, sport i dyscyplinę sportu, informację o tym, czy badanie przeprowadzono w trakcie zawodów czy poza zawodami, datę pobrania próbki oraz wyniki analizy zgłoszone przez laboratorium. Te same osoby i organizacje antydopingowe będą regularnie informowane o statusie i wynikach wszelkich przeglądów lub postępowania prowadzonego zgodnie z art. 7 (Zarządzanie wynikami), art. 8 (Prawo do uczciwego przesłuchania) lub 13 (Odwołania), a za każdym razem, gdy okres dyskwalifikacji zostanie zniesiony na mocy art. 10 ust. 5 pkt 1 (Brak winy lub zaniedbania) lub skrócony na mocy art. 10 ust. 5 pkt 2 (Brak istotnej winy lub zaniedbania), osoby te i organizacje antydopingowe otrzymają pisemną decyzję z uzasadnieniem wyjaśniającą podstawę, na jakiej zniesiono lub skrócono karę zakazu startu. Organizacje otrzymujące te informacje ujawnią te informacje tylko tym członkom organizacji, którym takie informacje muszą być ujawnione, do czasu, gdy organizacja antydopingowa odpowiedzialna za zarządzanie wynikami poda je do wiadomości publicznej lub nie poda ich do wiadomości publicznej zgodnie z art. 14 ust. 2.

### 3.0 Pojęcia i definicje

#### 3.1 Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie

**Badanie:** Części procesu kontroli dopingowej obejmujące planowanie rozkładu badań, pobieranie próbek, postępowanie z próbką oraz przewożenie próbki do laboratorium.

**Kodeks:** Światowy Kodeks Antydopingowy

**Kontrola dopingowa:** Proces obejmujący planowanie rozkładu badań, pobieranie i postępowanie z próbkami, analizę laboratoryjną, zarządzanie wynikami, przesłuchania i odwołania.

**Krajowy Komitet Olimpijski:** Organizacja uznana przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Pojęcie Krajowy Komitet Olimpijski obejmuje też Krajową Konfederację Sportową w tych krajach, w których Krajowa Konfederacja Sportowa wykonuje typowe obowiązki Krajowego Komitetu Olimpijskiego w dziedzinie zwalczania dopingu.

**Krajowa Organizacja Antydopingowa:** Jednostka(i) wyznaczona przez każdy kraj jako posiadająca główne kompetencje i odpowiedzialność za przyjęcie i wprowadzenie przepisów antydopingowych, kierowanie pobieraniem próbek, zarządzaniem wynikami badania oraz przeprowadzaniem przesłuchań – wszystko na szczeblu krajowym. Jeśli odpowiednie władze publiczne nie wyznaczyły takiej jednostki, taką jednostką będzie Krajowy Komitet Olimpijski danego kraju lub instytucja wyznaczona przez Krajowy Komitet Olimpijski.

**Lista zabronionych:** Lista zawierająca substancje zabronione i metody zabronione.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

**Marker:** Związek, grupa związków lub parametry biologiczne wskazujące na zastosowanie zabronionej substancji lub zabronionej metody.

**Metabolit:** Dowolna substancja wyprodukowana w procesie biologicznego przetworzenia.

**Metoda zabroniona:** Metoda określona jako zabroniona na Liście zabronionych.

**Negatywny wynik badania:** Raport sporządzony przez laboratorium lub inną jednostkę badawczą stwierdzający obecność w próbce substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów (w tym podwyższone ilości substancji endogennych) lub dowody użycia metody zabronionej.

**Organizacja antydopingowa:** Sygnatariusz, który ma obowiązek przyjęcia przepisów określających zasady inicjowania, wprowadzania lub egzekwowania dowolnej części procesu kontroli dopingowej. Sygnatariuszami są, na przykład, Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, inni organizatorzy ważnych zawodów, którzy przeprowadzają badania na swoich zawodach, WADA, federacje międzynarodowe oraz Krajowe Organizacje Antydopingowe.

**Osoba:** Osoba fizyczna lub organizacja bądź inny podmiot.

**Podczas zawodów:** W celu rozróżnienia między badaniami podczas zawodów i poza zawodami, jeśli w przepisach federacji międzynarodowej lub innej odpowiedniej organizacji antydopingowej nie określono inaczej, badanie podczas zawodów jest badaniem, w którym sportowiec do badania wybierany jest w związku z określonym konkursem.

**Poza zawodami:** Każda kontrola dopingowa, która nie jest przeprowadzana podczas zawodów.

**Próbka:** Każdy materiał biologiczny pobrany w celu kontroli dopingowej

**Publiczne ujawnienie lub publiczne sprawozdanie:** Rozpowszechnianie lub udostępnianie informacji społeczeństwu bądź osobom innym niż osoby uprawnione do wcześniejszego powiadomienia zgodnie z art. 14.

**Sportowiec:** Dla celów kontroli dopingowej dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu międzynarodowym (zgodnie z definicją każdej federacji międzynarodowej) lub szczeblu krajowym (zgodnie z definicją Krajowej Organizacji Antydopingowej) oraz każda inna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu niższym, jeśli zostanie określona mianem sportowca przez Krajową Organizację Antydopingową tej osoby. Dla celów informacji i edukacji antydopingowej, dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie podlegającym dowolnemu Sygnatariuszowi, rządowi lub innej organizacji sportowej przyjmującej Kodeks.

**Standard międzynarodowy:** Standard przyjęty przez WADA dla poparcia Kodeksu. Przestrzeganie standardu międzynarodowego (w przeciwieństwie do innego alternatywnego standardu, praktyki lub procedury) wystarczy by stwierdzić, że procedury określone w standardzie międzynarodowym zostały właściwie spełnione.

**Stosowanie:** Zastosowanie, przyjęcie, wstrzyknięcie lub spożycie w jakikolwiek sposób zabronionej substancji lub metody.

**Substancja zabroniona:** Każda substancja określona jako zabroniona na Liście zabronionych.

**Sygnatariusze:** Jednostki podpisujące Kodeks i wyrażające zgodę na przestrzeganie Kodeksu, w tym Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Federacje Międzynarodowe, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Organizatorzy Ważnych Zawodów, Krajowe Organizacje Antydopingowe i WADA.

**WADA:** Światowa Agencja Antydopingowa.

**Zawody:** Seria indywidualnych konkursów organizowanych przez jeden organ (np. Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata FINA lub Igrzyska PanAmerykańskie).

### 3.2 Pojęcia zdefiniowane w Międzynarodowym Standardzie Badań

Podwielokrotna część próbki: Część próbki płynu biologicznego lub tkanki (np. moczu, krwi itd.) uzyskanej od sportowca, wykorzystywana w procesie badania.

Certyfikowany materiał referencyjny: Materiał referencyjny, zaopatrzony w certyfikat, którego jedna lub więcej wartości właściwości zostało potwierdzonych w drodze procedury umożliwiającej ustalenie dokładnej wartości jednostki, w której wartości właściwości są wyrażone i dla których każdej certyfikowanej wartości towarzyszy niepewność na określonym poziomie pewności.

Procedura potwierdzenia: Analityczna procedura badawcza mająca na celu stwierdzenie obecności określonej substancji zabronionej w próbce. [Procedura potwierdzenia może także wskazywać na ilość zabronionej substancji większą niż wartość progowa lub wyliczyć ilość zabronionej substancji w próbce].

Akredytacja otwarta: Zgoda udzielona laboratorium na dokonywanie ograniczonych modyfikacji w zakresie akredytacji bez udziału krajowego organu akredytacji przed wdrożeniem modyfikacji.

Średnia dokładność, s<sub>zi</sub>: Różnice w wynikach występujące, gdy w laboratorium co najmniej jeden z czynników takich jak czas, sprzęt i operator się zmienia, przy odnotowaniu liczby zmieniających się czynników.

Wewnętrzny system kontroli w laboratorium: Dokumentacja na temat osób będących w posiadaniu próbki oraz części próbki pobranej do badania. [Uwaga: Wewnętrzny system kontroli w laboratorium jest zazwyczaj dokumentowany poprzez rejestrowanie na piśmie daty, miejsca, podejmowanych czynności oraz osób wykonujących czynności związanych z próbką lub podwielokrotną częścią próbki].

Laboratorium: Akredytowane laboratorium stosujące metody i procesy testowe w celu zapewnienia danych dowodowych celem wykrycia i, jeżeli dotyczy, określenia poziomu zawartości substancji progowej znajdującej się na liście zabronionych w moczu i w innych próbkach biologicznych.

Pakiety dokumentacji laboratoryjnej: Materiał opracowany w laboratorium potwierdzający negatywny wynik badania zgodnie z Dokumentem Technicznym WADA dotyczącym pakietów dokumentacji laboratoryjnej.

Minimalne wymagane stężenie: Stężenie zabronionej substancji lub metabolit zabronionej substancji lub marker zabronionej substancji lub metoda, którą laboratorium dopingowe może wykryć w sposób wiarygodny podczas rutynowych codziennych czynności. Patrz Dokument Techniczny - Minimalne wykrywane stężenie substancji zabronionych.

Substancja nieprogowa: Substancja znajdująca się na liście zabronionych, której wykrycie w jakiegokolwiek ilości jest uważane za naruszenie przepisów antydopingowych.

Przypuszczalny wynik analityczny: Wynik badania próbki, w której wykryto substancje zabronione, ale nie wykonano jeszcze badania potwierdzającego.

Zbiór referencyjny: Zbiór próbek znanego pochodzenia, które mogą być wykorzystane do określenia tożsamości nieznannej substancji. Na przykład dobrze opisana próbka uzyskana podczas sprawdzonego badania administracyjnego, dla której można przedstawić dokumentację naukową potwierdzającą tożsamość metabolitu(ów).

Materiał referencyjny: materiał lub substancja posiadająca co najmniej jedną cechę dostatecznie jednorodną i na tyle rozpoznaną, aby może być wykorzystana do kalibracji aparatury, oceny metody pomiarowej lub ustalania wartości materiałów.

Powtarzalność, s: Zmienność obserwowana w laboratorium w przeciągu krótkiego okresu czasu, podczas pracy jednego operatora, urządzenia itp.

Odchylenie: Zmienność powstająca podczas analizowania tej samej próbki przez różne laboratoria.

Cofnięcie: Cofnięcie laboratorium na stałe akredytacji WADA.

Procedura przesiewowa: Procedura badań analitycznych mająca na celu rozpoznanie próbek podejrzanych o zawartość zabronionej substancji, metabolitu lub markera zabronionej metody i przeprowadzenie dodatkowych badań potwierdzających.

Próbka podzielona: Podział próbki do badań podczas pobierania na dwie części, zazwyczaj określane jako „A” i „B”.

Zawieszenie: Czasowe cofnięcie akredytacji laboratorium przez WADA.

Organy odpowiedzialne za badania: Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Światowa Agencja Antydopingowa, międzynarodowa federacja, krajowa organizacja sportowa, krajowa organizacja antydopingowa, Krajowy Komitet Olimpijski, organizator ważnych zawodów lub inny organ wyznaczony przez Kodeks jako odpowiedzialny za gromadzenie próbek i ich przewóz w czasie zawodów lub poza zawodami i/lub zarządzanie wynikami badań.

Substancja progowa: Substancja znajdująca się na liście zabronionych, której wykrycie w ilości powyżej podanego progu jest uważane za negatywny wynik badania.

## **CZĘŚĆ DRUGA: WYMOGI AKREDYTACYJNE I STANDARDY OPERACYJNE DLA LABORATORIUM**

### **4.0. Wymogi akredytacyjne WADA**

#### **4.1. Wstępna akredytacja WADA**

Niniejszy rozdział zawiera omówienie wymogów niezbędnych dla uzyskania wstępnej akredytacji laboratorium przez WADA. Aby uzyskać wstępną akredytację WADA należy spełnić wszystkie przedstawione wymagania. Laboratorium musi spełniać niektóre wymogi w okresie próbnym, spełnienie pozostałych będzie weryfikowane i kontrolowane w oparciu o audyt akredytacyjny (patrz 5.1, 5.3 i 5.3).

##### **4.1.1. ISO/IEC 17025**

Akredytacji laboratorium dokonuje właściwy krajowy organ akredytacyjny zgodnie z normą ISO/IEC 17025, w szczególności w odniesieniu do interpretacji i stosowania wymogów ISO/IEC 17025 omówionych w dokumencie „Application of ISO/IEC 17025 to the Analysis of Doping Control Samples” (Stosowanie normy ISO/IEC 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej) (Rozdział 5). Przed przyznaniem wstępnej akredytacji WADA należy uzyskać akredytację ISO/IEC 17025.

##### **4.1.2. List polecający**

Laboratorium przedłoży oficjalny list polecający wystawiony przez właściwy krajowy organ publiczny odpowiedzialny za krajowy program antydopingowy, jeśli taki istnieje, lub podobny list polecający wystawiony przez Krajowy Komitet Olimpijski albo Krajową Organizację Antydopingową. List polecający powinien zawierać przynajmniej:

- Gwarancję wystarczającego, corocznego wsparcia finansowego na okres 3 lat
- Gwarancję odpowiedniej, rocznej liczby próbek na okres 3 lat
- W razie potrzeby gwarancję zapewnienia niezbędnej infrastruktury analitycznej i przyrządów.

Ponadto, WADA ma obowiązek uwzględnienia wszelkiego rodzaju wyjaśnień dotyczących okoliczności nadzwyczajnych. List potwierdzający przyznanie trzyletniej pomocy nie oznacza udzielenia wsparcia wyłącznie dla jednego laboratorium.

Oprócz wyżej wymienionych listów dopuszcza się składanie listów polecających wystawionych przez międzynarodowe organizacje sportowe, takie jak federacje międzynarodowe.

Jeśli laboratorium jako instytucja jest powiązane z organizacjami gospodarza (np. uniwersytetami, szpitalami itp.), należy przedłożyć list polecający wydany przez organizację gospodarza, zawierający następujące informacje:

- Dokumentację wsparcia administracyjnego dla laboratorium
- W razie potrzeby wsparcia finansowego dla laboratorium

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów

Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

- Poparcia dla działań badawczych i rozwojowych
- Gwarancję zapewnienia niezbędnej infrastruktury analitycznej i przyrządów.

#### **4.1.3. Kodeks etyczny**

Laboratorium podpisuje i przestrzega przepisów Kodeksu Etycznego (Załącznik B) odnoszących się do laboratorium w okresie próbnym.

#### **4.1.4. Program badania biegłości**

W okresie próbnym laboratorium powinno wykonać analizę przynajmniej czterech zestawów próbek, przy czym każdy zestaw powinien zawierać przynajmniej po pięć próbek.

Badanie końcowe przeprowadzane dla potrzeb przyznania ostatecznej akredytacji polega na ocenie zarówno kompetencji naukowych, jak i zdolności laboratorium do zarządzania dużą liczbą próbek.

#### **4.1.5. Dzielenie się wiedzą**

W okresie próbnym laboratorium musi wykazać wolę i zdolność do dzielenia się wiedzą z innymi laboratoriami akredytowanymi przez WADA. Zasady wymiany wiedzy omówiono w kodeksie etycznym (Załącznik B).

#### **4.1.6. Badania**

Laboratorium wyodrębnia w budżecie środki finansowe na okres wstępny 3 lat, przeznaczone na działalność badawczą i rozwojową w dziedzinie kontroli dopingowej i stanowiące przynajmniej 7% rocznego budżetu. Laboratorium może prowadzić działalność badawczą samodzielnie lub we współpracy z innymi laboratoriami posiadającymi akredytację WADA bądź organizacjami badawczymi.

#### **4.1.7. Wstępna akredytacja laboratoriów posiadających akredytację Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego**

Akredytacja WADA na rok 2004 zostanie przyznana laboratoriom akredytowanym przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w 2003 r., które pomyślnie przeszły proces weryfikacji dla potrzeb wznowienia wspólnej akredytacji MKOI/WADA i przeprowadziły przynajmniej audyt wewnętrzny zgodnie z rozdziałem 5 Standardów Wewnętrznych. Wymogi dotyczące Międzynarodowych Standardów dla Laboratoriów zaczną w pełni obowiązywać od dnia 1 stycznia 2004 r. Zgodnie z sekcją 6.4.8., WADA zawiesi lub cofnie akredytację przyznaną laboratoriom, które uzyskały ocenę słabą lub nie przeszły testu na wznowienie akredytacji MKOI/WADA w 2003 r. Laboratoria ubiegające się o akredytację MKOI, które jej nie otrzymały zakończą okres próbny na mocy przepisów Międzynarodowych Standardów dla Laboratoriów.

## **4.2. Utrzymanie akredytacji WADA**

Niniejsza sekcja zawiera opis wymogów dotyczących wznowienia akredytacji WADA dla laboratorium.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

#### **4.2.1. Akredytacja ISO/IEC 17025**

Laboratorium przedłoży ważną akredytację przyznaną przez krajowy organ akredytacyjny zgodnie z normą ISO/IEC 17025, w szczególności w odniesieniu do interpretacji i stosowania wymogów normy ISO/IEC 17025 omówionych w dokumencie „The Application of ISO/IEC 17025 TO Analysis of Doping Control Samples” (Stosowanie normy ISO/IEC 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej) (Rozdział 5).

#### **4.2.2. Akredytacja otwarta**

Laboratoria akredytowane przez WADA mogą uzupełniać lub wprowadzać zmiany do metod naukowych i analiz bez konieczności uzyskiwania od właściwego organu poświadczenia wypełnienia wymogów akredytacji normy ISO/IEC 17025. Jeżeli dana metoda jest wykorzystywana dla potrzeb wykonania analizy próbek kontroli dopingowej, przed kolejnym audytem ISO każdą metodę lub procedurę należy starannie wyselekcjonować i zalegalizować, oraz włączyć w zakres metod badawczych laboratorium.

#### **4.2.3. List polecający**

Laboratorium przedłoży wznowiony oficjalny list polecający wystawiony przez właściwy krajowy organ publiczny, odpowiedzialny za krajowy program antydopingowy, jeżeli taki istnieje, lub podobny list polecający wystawiony przez Krajowy Komitet Olimpijski albo Krajową Organizację Antydopingową opiewający na lata, w których laboratorium jest poddawane audytowi z tytułu wznowienia akredytacji ISO. Wznowiony list polecający powinien zawierać przynajmniej:

- Gwarancję wystarczającego corocznego wsparcia finansowego na okres przynajmniej 3 lat
- Gwarancję odpowiedniej rocznej liczby próbek
- W razie potrzeby gwarancję zapewnienia niezbędnej infrastruktury analitycznej i przyrządów

WADA ma obowiązek uwzględnienia wszelkiego rodzaju wyjaśnień okoliczności nadzwyczajnych. List polecający nie musi dotyczyć wsparcia wyłącznie dla jednego laboratorium.

Oprócz listów wymienionych powyżej dopuszcza się składanie listów polecających wystawionych przez międzynarodowe organizacje sportowe, takie jak federacje międzynarodowe.

Jeśli laboratorium jako instytucja jest powiązane z organizacjami gospodarza (np. uniwersytetem, szpitalem itp.), wymaga się przedłożenia wznowionego listu polecającego wydanego przez organizacje gospodarza za każdy rok, w którym laboratorium jest poddawane audytowi z tytułu wznowienia akredytacji ISO, zawierającego następujące informacje:

- Dokumentację wsparcia administracyjnego dla laboratorium
- W razie potrzeby wsparcie finansowe dla laboratorium
- Gwarancję zapewnienia niezbędnej infrastruktury analitycznej i oprzyrządowania
- Poparcie dla działań badawczych

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



#### **4.2.4. Minimalna liczba próbek badawczych**

Na wniosek WADA laboratorium okresowo przedkłada sprawozdanie dokumentujące wyniki wszystkich badań, przygotowane w formacie ustalonym przez WADA.

Dla potrzeb utrzymania biegłości, od laboratoriów akredytowanych przy WADA wymaga się wykonania analizy przynajmniej 1500 próbek kontroli dopingowej rocznie; próbek tych dostarcza organ odpowiedzialny za badania. Jeżeli laboratorium nie wykona analizy wskazanej liczby próbek, w zależności od okoliczności akredytacja ulega zawieszeniu lub unieważnieniu.

#### **4.2.5. Program badania biegłości**

Od laboratoriów wymaga się udziału w programie badania biegłości WADA. Bardziej szczegółowy opis programu podano w Aneksie A.

#### **4.2.6. Sprawozdawczość**

Laboratorium ma obowiązek jednoczesnego powiadomienia WADA i właściwej federacji międzynarodowej o wszystkich negatywnych wynikach analitycznych przesłanych do organu odpowiedzialnego za badania. System powiadamiania podlega kodeksowym wymogom zachowania poufności.

#### **4.2.7. Kodeks Etyki**

Laboratorium przedkłada dokumentację potwierdzającą zgodność z przepisami Kodeksu Etyki (Aneks B) odnoszącymi się do laboratorium akredytowanego przy WADA. Dyrektor laboratorium corocznie przesyła do WADA pismo potwierdzające zgodność z przepisami kodeksowymi.

#### **4.2.8. Wymiana wiedzy**

Laboratorium wykazuje wolę i zdolność dzielenia się wiedzą z innymi laboratoriami akredytowanymi przez WADA. Zasady wymiany wiedzy podano w Kodeksie Etyki (Aneks B).

#### **4.2.9. Badania**

Laboratorium dysponuje aktualnym 3-letnim planem badań i rozwoju w dziedzinie kontroli dopingowej, z uwzględnieniem rocznego budżetu przeznaczanego na tę działalność.

Laboratorium dokumentuje publikację wyników badań w stosownych opracowaniach naukowych ukazujących się w literaturze fachowej. WADA udostępnia te dokumenty na życzenie. Laboratorium ma również możliwość zaprezentowania swojego programu poprzez dokumentowanie pozytywnie zaopiniowanych wniosków o przyznanie dotacji na badania, lub wniosków w toku.

### **4.3. Wymogi szczególne dotyczące ważnych zawodów**

Obsługa laboratoryjna Igrzysk Olimpijskich i innych ważnych zawodów może wykraczać poza możliwości pracowni laboratorium akredytowanego. Może ona wymagać przeniesienia laboratorium do nowej siedziby, uzupełnienia liczby personelu lub nabycia dodatkowego sprzętu. Dyrektor laboratorium posiadającego akredytację WADA, wyznaczonego do wykonania badań, gwarantuje ustanowienie systemu zarządzania jakością.

#### **4.3.1. Placówka operacyjna laboratorium akredytowanego**

Jeżeli od laboratorium wymaga się czasowego przeniesienia lub rozszerzenia prowadzonej działalności na nową lokalizację, laboratorium musi przedłożyć ważną akredytację ISO/IEC 17025 wydaną nowej placówce i zgodną ze stosowaniem ISO/IEC 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej („placówka operacyjna”).

Wszelkie metody lub sprzęt do wyłącznej dyspozycji placówki operacyjnej należy zalegalizować przed przeprowadzeniem audytu akredytacyjnego placówki operacyjnej. Należy zalegalizować przed audytem wszelkie zmiany w metodach lub innego rodzaju procedurach zawartych w wytycznych dotyczących jakości..

#### **4.3.2. Personel**

Laboratorium przekazuje WADA informacje dotyczące personelu wyższego szczebla (np. dyplomowanych naukowców, personelu zarządzającego systemem jakości, kierowników, itp.) czasowo zatrudnionych w laboratorium. Dyrektor laboratorium dba o odpowiednie przeszkolenie personelu w zakresie metod, polityki i procedur laboratoryjnych. Szczególny nacisk należy położyć na Kodeks Etyki i poufność procesu zarządzania wynikami. Laboratorium ma obowiązek przechowywania dokumentacji dotyczącej przebiegu szkolenia pracowników zatrudnionych czasowo.

#### **4.3.3. Badanie biegłości**

WADA może przekazać laboratorium próbki badania biegłości do analizy wedle własnego uznania. Próbki analizuje się przy zastosowaniu metod tożsamyh z wykorzystywanymi do badania próbek przekazanych przez organ odpowiedzialny za badania. Próbki te mogą stanowić część audytu ISO/IEC 17025 prowadzanego wspólnie z krajowym organem akredytacyjnym. Podejmując decyzję o ewentualnym przyznaniu akredytacji danemu laboratorium, WADA uwzględnia fakt niepomyślnego przebiegu badania biegłości. W przypadku niepomyślnego wyniku, laboratorium przekazuje informacje dotyczące zmian wprowadzonych w celu usunięcia nieprawidłowości.

Proces badania biegłości powinien uwzględniać dodatkowy personel zatrudniony do obsługi zawodów. Analiza próbek powinna się odbywać przy użyciu protokołów i procedur, które będą stosowane dla potrzeb analizy próbek podczas zawodów.

#### **4.3.4. Sprawozdawczość**

Laboratorium dokumentuje zachowanie poufności wyników badania.

## 5.0. Stosowanie ISO 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej

### 5.1. Wstęp i zakres

Zgodnie z Aneks B.4 (Wytyczne dotyczące stosowania w dziedzinach szczególnych) ta sekcja dokumentu jest poświęcona, stosowaniu ISO/IEC 17025 w ramach kontroli dopingowej. Wszelkie aspekty badania bądź zarządzania nieomówione w niniejszym dokumencie podlegają ISO/IEC 17025 oraz, w miarę potrzeby, ISO 9001. Stosowanie normy dotyczy specyficznych elementów procesów o zasadniczym znaczeniu dla jakości pracy laboratorium będącego laboratorium kontroli dopingowej. Procesy te uznano za niezwykle ważne dla zdefiniowanych kryteriów ISO 17025, a zatem uznaje się je za istotne w kontekście procesu oceny i akredytacji.

W niniejszej sekcji omówiono specyficzne standardy pracy laboratorium kontroli dopingowej. Przebieg badania uznaje się za proces mieszczący się w ramach definicji normy ISO 9001. Standardy pracy ustalono w oparciu o model procesu, w którym zakres prac laboratorium kontroli dopingowej dzieli się na trzy podstawowe kategorie procesów:

- Procesy analityczne i techniczne
- Procesy zarządzania
- Procesy wsparcia

Stosowanie normy odbywa się w miarę możliwości zgodnie ze schematem ujętym w ISO 17025. W schemacie tym uwzględniono również ujęte w normie ISO 9001 definicje systemu zarządzania jakością, ciągłego doskonalenia i zadowolenia klienta.

### 5.2. Procesy analityczne i techniczne

#### 5.2.1. Odbiór próbek

- 5.2.1.1. Odbiór próbek następuje w sposób zgodny z dowolną metodą dopuszczoną na mocy międzynarodowego standardu badań.
- 5.2.1.2. W pierwszej kolejności należy skontrolować pojemnik do przenoszenia próbek i odnotować wszelkie stwierdzone nieprawidłowości.
- 5.2.1.3. Odnotowanie imienia i nazwiska oraz podpisu (lub innego rodzaju środków identyfikacji i rejestracji) osoby dostarczającej przewożone próbki lub przekazującej nadzór nad nimi, daty, godziny odbioru, a także imienia i nazwiska oraz podpisu przedstawiciela laboratorium odbierającego próbki stanowi element wewnętrznego systemu kontroli w laboratorium.

## 5.2.2. Postępowanie z próbkami

- 5.2.2.1. Laboratorium powinno dysponować systemem unikalnej identyfikacji próbek i mieć możliwość powiązania każdej próbki z dokumentem pobrania lub innego rodzaju elementem zewnętrznego systemu kontroli.
- 5.2.2.2. Laboratorium powinno dysponować procedurami systemu kontroli w laboratorium, mającymi na celu sprawowanie kontroli i rozliczanie próbek od chwili ich otrzymania do ostatecznego rozdysponowania. Procedury te muszą uwzględniać definicje zawarte w dokumencie technicznym WADA dotyczącym laboratoryjnego systemu nadzoru (Aneks C).
- 5.2.2.3. Laboratorium przestrzega i dokumentuje warunki panujące podczas odbioru próbek, które mogą mieć szkodliwy wpływ na integralność procesu pobierania próbek. Przykładowe nieprawidłowości stwierdzone przez laboratorium obejmują m.in. następujące zjawiska:
- Ewidentna manipulacja przy próbce
  - Po otrzymaniu próbki nie zabezpieczono jej, bądź nie zabezpieczono w inny sposób uniemożliwiający manipulację
  - Próbkę nie towarzyszy formularz pobrania (w tym kod identyfikacyjny próbki) lub próbkę otrzymano z pustym formularzem
  - Metoda identyfikacji próbki jest nie do przyjęcia, np. numer na fiolce nie odpowiada numerowi identyfikacyjnemu próbki podanemu na formularzu
  - Objętość próbki jest niezwykle mała
- 5.2.2.4. Laboratorium powinno powiadomić organ odpowiedzialny za badania i zwrócić się do niego o pomoc w sprawie próbek odrzuconych oraz badania próbek, w przypadku których stwierdzono nieprawidłowości.
- 5.2.2.5. Laboratorium przechowuje próbkę (próbki) A i B przez przynajmniej trzy (3) miesiące od daty otrzymania sprawozdania o nieprawidłowych wynikach badania przez organ odpowiedzialny za badania. Przechowywane próbki należy zamrozić i przechowywać w odpowiednich warunkach.
- Próbki, w których stwierdzono nieprawidłowości, należy zamrozić i przechowywać przez przynajmniej trzy (3) miesiące od przekazania sprawozdania organowi odpowiedzialnemu za badania.
- 5.2.2.6. Laboratorium przechowuje próbkę (próbki), dla których uzyskano negatywny wynik badania, przez przynajmniej trzy (3) miesiące od daty otrzymania ostatecznego sprawozdania z analizy (próbka A lub B) przez organ odpowiedzialny za badania. Przechowywane próbki należy zamrozić i przechowywać w odpowiednich warunkach.
- 5.2.2.7. Jeżeli organ odpowiedzialny za badania powiadomił laboratorium, że analiza próbki budzi zastrzeżenia lub wątpliwości, próbkę należy zamrozić i przechowywać w odpowiednich warunkach, a wszystkie akta dotyczące badania danej próbki należy przechowywać do momentu wyjaśnienia wszystkich wątpliwości.

- 5.2.2.8 Laboratorium prowadzi odpowiednią politykę przechowywania, przekazywania i rozdysponowywania próbek lub ich podwielokrotnych części.
- 5.2.2.9 Laboratorium przechowuje informacje w sprawie przekazania nadzoru nad próbkami lub ich częściami innemu laboratorium.

### **5.2.3 Pobieranie próbek i przygotowywanie podwielokrotnych części próbek do badania**

- 5.2.3.1 Laboratorium realizuje procedury wewnętrznego systemu nadzoru umożliwiające sprawowanie kontroli i rozliczanie wszystkich podwielokrotnych części próbek, od ich przygotowania do rozdysponowania. Procedury muszą uwzględniać definicje zawarte w dokumentacji technicznej WADA dotyczącej wewnętrznego systemu nadzoru.
- 5.2.3.2 Przed otwarciem fiolki zawierającej próbkę należy skontrolować i odnotować stan uszczelnienia gwarantującego integralność próbki (np. taśmę zabezpieczającą lub system zamknięcia fiolki).
- 5.2.3.3 Procedura przygotowania podwielokrotnej części próbki, dla potrzeb wykonania procedury przesiewowej lub procedury potwierdzającej występowanie w próbce zabronionej substancji, powinna gwarantować wyeliminowanie ryzyka zanieczyszczenia próbki lub jej podwielokrotnych części.

### **5.2.4 Badanie**

#### **5.2.4.1 Badanie moczu**

- 5.2.4.1.1 Laboratorium musi dysponować dokumentacją dotyczącą polityki ustanawiania procedur i kryteriów badania integralności próbek.
- 5.2.4.1.2 Laboratorium powinno odnotować wszelkiego rodzaju nietypowe właściwości moczu – na przykład: barwę, woń lub stopień spienienia. Wszelkiego rodzaju nietypowe właściwości moczu należy odnotować i ująć w sprawozdaniu przekazywanym organowi odpowiedzialnemu za badania.
- 5.2.4.1.3 W ramach weryfikowania parametrów integralności moczu, laboratorium bada próbkę A pod kątem wartości odczynnika pH i ciężaru właściwego. Inne badania przeprowadza się na wniosek organu odpowiedzialnego za badania, a ich przeprowadzenie wymaga uzyskania zgody WADA.

#### **5.2.4.2 Przesiewowe badanie moczu**

- 5.2.4.2.1 Procedury przesiewowe umożliwiają wykrycie substancji zabronionych, metabolitów substancji zabronionych lub markerów stosowania substancji lub metody zabronionej w odniesieniu do wszystkich substancji znajdujących się ma liście zabronionych poza zawodami i podczas

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

zawodów, dla których opracowano metodę badania przesiewowego zatwierdzoną przez WADA. WADA może wprowadzić wyjątki do tej sekcji.

- 5.2.4.2.2 Procedurę przesiewową wykonuje się przy zastosowaniu metody zalegalizowanej i zatwierdzonej przez WADA, właściwej dla badanej substancji lub metody. Kryteria pozytywnego opiniowania wyniku badania przesiewowego, oraz badania próbki, muszą być uznane naukowo.
- 5.2.4.2.3 Oprócz badanej próbki, wszystkie analizy przesiewowe powinny obejmować ujemne i dodatnie próbki kontrolne.
- 5.2.4.2.4 W przypadku analitów o stężeniu wykraczającym poza wartości progowe, uznawane w przekazanym sprawozdaniu za negatywny wynik badania, analiza przesiewowa powinna obejmować próbki kontrolne. Nie wymaga się, aby procedury przesiewowe dotyczące substancji progowych spełniały wymogi ilościowe lub dotyczące niepewności pomiaru.

#### 5.2.4.3 Badanie występowania substancji zakazanej w moczu

Należy udokumentować i wykazać zgodność wszystkich procedur potwierdzających występowanie substancji zabronionych z wymogami wartości niepewności pomiaru. Celem procedury potwierdzającej jest zagwarantowanie identyfikacji i/lub kwantyfikacji, a także wykluczenie wszelkiego rodzaju braków procedury przesiewowej. Ponieważ celem analizy potwierdzającej występowanie substancji zabronionej jest pozyskanie dodatkowych informacji odnoszących się do nieprawidłowych wyników, procedura potwierdzająca powinna być bardziej selektywna/dyskryminacyjna, niż procedura przesiewowa.

#### 5.2.4.3.1 Potwierdzanie występowania substancji zakazanej w próbce „A”

5.2.4.3.1.1 Wstępne stwierdzenie podczas procedury przesiewowej występowania substancji zabronionej, metabolitu(ów) substancji zabronionej lub markera(ów) stosowania substancji lub metody zabronionej należy potwierdzić przy użyciu wtórnych podwielokrotnych części próbki pobranych z pierwotnej próbki „A”.

5.2.4.3.1.2 Spektrometria masowa połączona z chromatografią gazową lub ciekłą jest metodą do wyboru, której celem jest potwierdzenie występowania substancji zabronionych, metabolitu(ów) substancji zabronionej lub markera(ów) stosowania substancji lub metody zabronionej. GC/MS lub HPLC/MS dopuszcza się również w odniesieniu do procedury przesiewowej i procedury potwierdzającej występowanie substancji zabronionej w określonych analitach.

5.2.4.3.1.3 Dopuszcza się analizę immunologiczną potwierdzającą występowanie zabronionych protein, peptydów, mimetyków i analogów lub markera(ów) ich stosowania. Analiza immunologiczna zastosowana do potwierdzenia występowania substancji zabronionej musi się opierać na procedurze o odmiennych przeciwciałach, która w przeciwieństwie do analizy przesiewowej, powinna rozróżniać odmienne epitopy peptydów/protein.

5.2.4.3.1.4 Laboratorium musi dysponować polityką ustalania okoliczności uzasadniających powtarzanie badania potwierdzającego występowanie

substancji zabronionych w próbce „A” (np. błąd kontroli jakości partii). Każde powtórzenie należy udokumentować i przeprowadzić na nowej podwielokrotnej części próbki „A”.

- 5.2.4.3.1.5 Od laboratorium nie wymaga się potwierdzania występowania każdej substancji zabronionej oznaczonej w ramach procedur przesiewowych. Decyzję w sprawie ustalenia priorytetów odnoszących się do kolejności potwierdzenia należy podjąć we współpracy z organem odpowiedzialnym za badania i udokumentować. Ponadto nie ma potrzeby wydawania świadectwa analizy, ani ostatecznego pisemnego sprawozdania z badania zawierającego przypuszczalny wynik analizy.

#### 5.2.4.3.2 Potwierdzanie występowania substancji zakazanej w próbce „B”

5.2.4.3.2.1 W przypadkach, w których wymaga się potwierdzenia występowania substancji zabronionej, metabolitu(ów) substancji zabronionej lub markera(ów) stosowania substancji lub metody zabronionej w próbce „B”, analiza próbki „B” powinna nastąpić możliwie najszybciej i należy ją zakończyć w terminie trzydziestu (30) dni od powiadomienia o negatywnym wyniku badania próbki „A”.

5.2.4.3.2.2 Potwierdzenie występowania substancji zabronionej w próbce „B” przeprowadza laboratorium, które stwierdziło występowanie substancji zabronionej w próbce „A”. Analizę próbki „B” wykonuje inny analityk. Osoba(y) wykonująca(e) analizę próbki „A” mogą przeprowadzać kalibrację przyrządów i weryfikować prace, a także porównywać wyniki.

5.2.4.3.2.3 O wiarygodności analizy próbki „B” decyduje potwierdzenie w wyniku analizy próbki „B” negatywnego wyniku badania próbki „A”. Średnia wartość stężenia substancji progowych ujawnionych w wyniku analizy próbki „B” musi przewyższać ustalone wartości progowe z uwzględnieniem niepewności pomiaru.

5.2.4.3.2.4 Sportowcowi i/lub jego przedstawicielowi, przedstawicielowi podmiotu odpowiedzialnego za pobieranie próbki lub zarządzanie wynikami, przedstawicielowi krajowego komitetu olimpijskiego, krajowej federacji sportu, federacji międzynarodowej, a także tłumaczowi należy zezwolić na asystowanie przy badaniu potwierdzającym występowanie substancji zabronionej w próbce „B”.

W przypadku nieobecności wszystkich z wymienionych powyżej osób, organ odpowiedzialny za badania lub laboratorium wyznaczają zastępstwo (niezależnego świadka), którego zadaniem jest sprawdzenie, czy pojemnik zawierający próbkę „B” nie nosi śladów naruszenia oraz czy numery identyfikacyjne odpowiadają tym znajdującym się na dokumentacji pobrania.

Dyrektor laboratorium może ograniczyć liczbę osób przebywających w strefach kontrolowanych laboratorium z uwagi na względy bezpieczeństwa i ochrony.

Dyrektor laboratorium może usunąć, lub doprowadzić do usunięcia przez właściwy organ, sportowca lub przedstawiciela zakłócającego proces badania. Każde zachowanie skutkujące usunięciem należy zgłosić do organu odpowiedzialnego za badanie i zgodnie z artykułem 2.5. Kodeksu, „Naruszanie lub usiłowanie naruszenia dowolnej części kontroli dopingowej”, można je uznać za naruszenie zasady antydopingowej.

5.2.4.3.2.5 Podwielokrotną część próbki pobiera się do analizy z pierwotnej próbki „B”.

5.2.4.3.2.6 Laboratorium musi dysponować polityką ustalania okoliczności uzasadniających powtórzenie badania potwierdzającego występowanie substancji zabronionej w próbce „B”. Każde powtórzenie należy wykonywać na nowej podwielokrotnej części próbki „B”.

5.2.4.3.2.7 Jeżeli badanie próbki „B” pod kątem potwierdzenia występowania w niej substancji zabronionej ustalonej w wyniku analizy próbki „A” nie potwierdza wyniku analizy próbki „A”, wynik analizy należy uznać za nieprawidłowy i powiadomić organ odpowiedzialny za badania o nowym wyniku.

#### 5.2.4.4 Alternatywne matryce biologiczne i badanie potwierdzające

5.2.4.4.1 O ile nie postanowiono inaczej, niniejsze procedury mają zastosowanie wyłącznie do analizy próbek moczu. Krew, osocze i surowica to matryce badawcze dopuszczalne w określonych okolicznościach. Zakres niniejszego dokumentu nie obejmuje wymogów szczególnych dotyczących badania tych matryc i należy je omówić odrębnie.

5.2.4.4.2 Wyniki badania włosów, paznokci, płynów z jamy ustnej lub innego materiału biologicznego nie stanowią podstawy do kwestionowania negatywnego wyniku badania moczu.

### 5.2.5 Zarządzanie wynikami

#### 5.2.5.1. Analiza wyników

5.2.5.1.1 Przed przygotowaniem sprawozdania wszystkie negatywne wyniki analizy powinny zostać odrębnie weryfikowane przez przynajmniej dwóch dyplomowanych badaczy. Proces weryfikacji analizy wymaga udokumentowania.

5.2.5.1.2 Analiza powinna zawierać przynajmniej:

- Dokumentację laboratoryjnego systemu nadzoru
- Dane dotyczące integralności moczu
- Walidację badania przesiewowego i dane oraz wyliczenia dotyczące badania potwierdzającego
- Dane z kontroli jakości
- Pełną dokumentację potwierdzającą przekazane wyniki analizy

5.2.5.1.3. W przypadku odrzucenia negatywnego wyniku badania, przyczyna(y) odrzucenia wymaga(ją) udokumentowania.



### 5.2.6. Dokumentacja i sprawozdawczość

- 5.2.6.1. Laboratorium musi udokumentować procedury przechowywania akt dotyczących każdej z analizowanych próbek. W przypadku negatywnego wyniku badania, akta muszą zawierać dane niezbędne dla potrzeb potwierdzenia przekazanych wniosków (zgodnie z ustaleniami zawartymi w dokumencie technicznym, pakietach dokumentacji laboratoryjnej). Zasadniczo akta powinny być tworzone w taki sposób, by w przypadku nieobecności analityka, inny kompetentny analityk mógł ustalić wykonanie badania i zinterpretować dane.
- 5.2.6.2. Pracownik wykonujący dany etap badania powinien mieć możliwość jego śledzenia.
- 5.2.6.3. Do akt należy wpisać istotne rozbieżności w stosunku do odnotowanej procedury (tzw. notatka do akt).
- 5.2.6.4. Jeżeli prowadzona jest analiza przyrządową, odnotować należy parametry operacyjne każdego cyklu.
- 5.2.6.5. Wyniki badania próbki „A” należy przekazać w terminie 10 (dziesięciu) dni roboczych od dnia otrzymania próbki. W przypadku konkretnych zawodów termin przekazania wyników może być znacznie krótszy niż dziesięć dni. Termin przekazania wyników może zostać zmieniony na mocy porozumienia między laboratorium i organem odpowiedzialnym za badania.
- 5.2.6.6. Oprócz wymienionych poniżej elementów zawartych w normie ISO 17025, do świadectwa analizy lub sprawozdania z badania załączyć należy:
- Numer identyfikacyjny próbki
  - Numer identyfikacyjny laboratorium (jeśli istnieje)
  - Status badania (poza zawodami/podczas zawodów)
  - Nazwę zawodów i/lub dyscypliny sportowej
  - Datę odbioru próbki
  - Datę sporządzenia sprawozdania
  - Rodzaj próbki (mocz, krew itp.)
  - Wyniki badania
  - Podpis osoby wystawiającej świadectwo
  - Pozostałe informacje wskazane przez organ odpowiedzialny za badania
- 5.2.6.7. Od laboratorium nie wymaga się dokonywania pomiaru ani przedkładania sprawozdania dotyczącego stężenia substancji zabronionych w analizie nieprogowym. Laboratorium powinno przygotować sprawozdanie dotyczące wykrytych w próbce substancji zabronionych, metabolitu(ów) substancji zabronionych lub metod(y), czy też ich markera(ów).
- 5.2.6.8. W przypadku substancji progowych w sprawozdaniu przedłożonym przez laboratorium należy zaznaczyć, że substancja zabroniona lub metabolit(y), czy marker(y) substancji zabronionej występują w stężeniu wyższym niż stężenie progowe uwzględniając niepewność pomiaru, a zatem należy stwierdzić, że ich stężenie w próbce przekracza wartości progowe. W świadectwie analizy lub sprawozdaniu z badania nie podaje się

szacunkowego poziomu niepewności pomiaru, jednak należy go ująć w pakietach dokumentacji laboratoryjnej.

- 5.2.6.9 Laboratorium powinno dysponować polityką odnoszącą się do przedkładania opinii i interpretacji danych. Opinię lub interpretację można dołączyć do świadectwa analizy lub sprawozdania z badania pod warunkiem, że opinia lub interpretacja jest oznaczona, jako taka. Należy udokumentować podstawę, na której wydano opinię.

Uwaga: Opinia lub interpretacja mogą uwzględniać między innymi zalecenia w sprawie metod wykorzystywania wyników, informacji dotyczących do farmakologii, metabolizmu i farmakokinetyki substancji oraz wskazywać, czy odnotowany wynik jest spójny z przekazanymi warunkami.

- 5.2.6.10 Poza sprawozdaniem przekazanym organowi odpowiedzialnemu za badania, laboratorium powinno równolegle przekazać negatywny wynik badania do WADA i kompetentnej federacji międzynarodowej. W przypadku, gdy zawody sportowe nie mają związku z federacją międzynarodową (np. uczelniane zawody sportowe) lub sportowcy nie są członkami federacji międzynarodowej, od laboratorium wymaga się przekazania negatywnego wyniku badania wyłącznie do WADA. Wszystkie sprawozdania powinny być podlegać kodeksowym wymogom zachowania poufności.
- 5.2.6.11 Co kwartał laboratorium przekazuje WADA sprawozdania zawierające podsumowanie wyników wszystkich wykonanych badań w formacie ustalonym przez WADA. Nie podaje się żadnych informacji, które mogłyby umożliwić powiązanie sportowca z danym wynikiem. Sprawozdanie obejmuje krótki opis dotyczący wszelkich próbek odrzuconych oraz wyjaśnienie przyczyny odrzucenia.

Zgodnie z wymogami podanymi w sekcji 5.2.6.6. zastępującej powyższy ustęp, w przypadku, gdy w strukturze laboratorium funkcjonuje biuro informacyjne na temat kontroli dopingowej, wszystkie informacje przekazane przez laboratorium organowi odpowiedzialnemu za badania należy równolegle przekazywać do WADA. Informacje te zostaną wykorzystane do sporządzenia sprawozdań podsumowujących.

- 5.2.6.12 Pakiety dokumentacji laboratoryjnej powinny zawierać materiały wskazane w dokumentacji technicznej WADA dotyczącej pakietów dokumentacji laboratoryjnej.
- 5.2.6.13 Zachowanie poufności jest kluczowym obowiązkiem laboratoriów zaangażowanych w przypadki kontroli dopingowej. Uwzględniając charakter tych badań, zachowanie poufności wymaga wprowadzenia dodatkowych zabezpieczeń.
- 5.2.6.13.1 Organ odpowiedzialny za badania wymaga od laboratorium przekazywania informacji na piśmie.
- 5.2.6.13.2 Negatywnych wyników badań nie wolno przekazywać drogą telefoniczną.
- 5.2.6.13.3 Dopuszcza się przesyłanie informacji faksem, o ile zweryfikowano bezpieczeństwo przekazu faksowego i wprowadzono procedury mające na celu zagwarantowanie, że faks przekazano na właściwy numer.
- 5.2.6.13.4 Nie dopuszcza się przekazywania informacji dotyczących negatywnego wyniku badania umożliwiających ustalenie tożsamości sportowca lub

zawierających jego dane osobowe za pomocą niezaszyfrowanej wiadomości e-mail. Zgodnie z przepisami Artykułu 4.5. Kodeksu, laboratorium powinno również przedłożyć wymagane przez WADA informacje dotyczące programu monitorującego.

### **5.3 Procesy zarządzania jakością**

#### **5.3.1 Organizacja**

5.3.1.1 W systemie normy ISO/IEC 17025 laboratorium jest uznawane za laboratorium badawcze (a nie laboratorium kalibracyjne).

5.3.1.2 O ile nie zostanie podjęta inna decyzja, dyrektor (naukowy) laboratorium pełni obowiązki dyrektora wykonawczego.

#### **5.3.2 Polityka i cele dotyczące jakości**

5.3.2.1 Polityka w dziedzinie jakości i jej wdrażanie spełnia wymogi normy ISO/IEC 17025 sekcja 4.2 System zarządzania jakością oraz obejmuje wytyczne dotyczące jakości opisujące system jakości.

5.3.2.2 Jednego z pracowników należy mianować kierownikiem ds. jakości. Osoba taka powinna być odpowiedzialna za wdrażanie i zapewnienie przestrzegania systemu jakości oraz posiadać odpowiednie uprawnienia w tym zakresie.

#### **5.3.3 Kontrola dokumentacji**

Kontrola dokumentów składających się na system zarządzania jakością powinna spełniać wymogi ISO/IEC 17025 sekcja 4.3 Kontrola dokumentacji.

5.3.3.1 Dyrektor laboratorium (lub wyznaczona osoba) zatwierdza wytyczne dotyczące jakości i wszystkie inne dokumenty wykorzystywane przez personel podczas przeprowadzania badań.

5.3.3.2 System zarządzania jakością gwarantuje włączanie do odpowiednich wytycznych treści dokumentów technicznych WADA według daty ich wejścia w życie oraz prowadzenie i rejestrowanie szkoleń. W przypadku, gdy nie jest to możliwe, należy skontaktować się z WADA i przesłać pisemną prośbę o przedłużenie terminu.

#### **5.3.4 Analiza wniosków, przetargów i kontraktów**

Analiza dokumentów prawnych lub umów związanych z badaniami musi spełniać wymogi ISO/IEC 17025 sekcja 4.4.

Laboratorium dba o to, aby organy odpowiedzialne za badania były informowane, jakie badania można wykonać na próbkach przedstawionych do analizy.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

### 5.3.5 Podzlecanie badań

Laboratorium posiadające akredytację WADA musi wykonywać całą pracę na terenie akredytowanego obiektu przy pomocy własnego personelu i sprzętu. W przypadku specjalnych technologii, którymi dane laboratorium może nie dysponować (np. GC/C/IRYS, ogniskowanie izoelektryczne [EPO/NERP]) próbka może zostać przekazana do innego laboratorium posiadającego akredytację WADA, dysponującego tego rodzaju technologią.

W wyjątkowych przypadkach WADA może podjąć decyzję o udzieleniu specjalnego zezwolenia na podzlecenie części zadań. W takiej sytuacji do obowiązków dyrektora laboratorium akredytowanego przez WADA należy zadbanie o utrzymanie poziomu jakości i odpowiedniego systemu kontroli podczas przebiegu całego procesu.

### 5.3.6 Zakup usług i dostawy

#### 5.3.6.1 Substancje chemiczne i odczynniki

Substancje chemiczne i odczynniki muszą odpowiadać swemu przeznaczeniu i muszą być czyste. Jeżeli jest to możliwe, należy uzyskać dokumentację referencyjną w zakresie czystości i zachować ją w dokumentacji dotyczącej systemu jakości.

W przypadku rzadkich lub trudnych do uzyskania odczynników, materiałów referencyjnych lub zbiorów referencyjnych, wykorzystywanych w szczególności w metodach jakościowych, okres przydatności roztworu do użytku może zostać przedłużony, jeżeli w odpowiedniej dokumentacji stwierdzono, że nie wystąpiły znaczące zmiany w jego składzie.

5.3.6.2 Wywóz odpadów powinien odbywać się zgodnie z prawem krajowym i innymi stosownymi przepisami. Dotyczy to materiałów stanowiących zagrożenie dla organizmów żywych, substancji chemicznych, substancji kontrolowanych oraz izotopów promieniotwórczych, jeżeli są one stosowane.

5.3.6.3 Niezbędna jest polityka w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska naturalnego, która będzie chronić pracowników, społeczeństwo i środowisko.

### 5.3.7 Usługi dla klientów

5.3.7.1 Usługi dla klientów powinny być świadczone zgodnie z normą ISO/IEC 17025 sekcja 4.7.

#### 5.3.7.2 Kontakty z WADA

Dyrektor laboratorium lub wyznaczona przez niego osoba musi:

- Zapewnić odpowiednią komunikację.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

- Zgłaszać WADA wszelkie nadzwyczajne okoliczności lub informacje dotyczące programów badań, schematów nieprawidłowości próbek lub potencjalnego stosowania nowych substancji.
- Dostarczać WADA zgodnie z potrzebami i na żądanie dokładne i natychmiastowe wyjaśnienia w celu zapewnienia jakości związanej z akredytacją.

#### 5.3.7.3 Dbanie o potrzeby organów odpowiedzialnych za badania

5.3.7.3.1 Dyrektor laboratorium powinien zapoznać się z przepisami organów odpowiedzialnych za badania oraz listą zabronionych substancji i metod.

5.3.7.3.2 Dyrektor laboratorium powinien współdziałać z organami odpowiedzialnymi za badania w odniesieniu do terminów, przekazywania informacji lub innych dodatkowych potrzeb. Współdziałanie to powinno obejmować między innymi:

- Porozumiewanie się z organami odpowiedzialnymi za badania w przypadku wszelkich poważnych problemów związanych z potrzebami w zakresie badań lub nadzwyczajnych okoliczności związanych z procesem badań (w tym opóźnień w przedstawianiu sprawozdań).
- Brak uprzedzeń w odniesieniu do przynależności państwowej organu odpowiedzialnego za badania.
- Terminowe dostarczanie organom odpowiedzialnym za badania pełnych wyjaśnień, na żądanie lub w przypadku okoliczności mogących spowodować niezrozumienie sprawozdania z badań lub świadectwa analizy.
- Dostarczanie dowodów i/lub świadectwa eksperta na temat wyników badań lub sprawozdań przygotowanych przez laboratorium, wymaganych w postępowaniu administracyjnym, arbitrażowym lub sądowym.
- Reagowanie na wszelkie uwagi lub skargi złożone przez organ odpowiedzialny za badania lub organizację antydopingową dotyczące laboratorium i jego pracy.

5.3.7.3.3 Laboratorium powinno monitorować zadowolenie organów odpowiedzialnych za badania. Należy odnotowywać, że uwagi organów odpowiedzialnych za badania zostały, tam gdzie było właściwe, włączone do systemu zarządzania jakością w laboratorium.

5.3.7.3.4 Zgodnie z wymogami normy ISO 17025 laboratorium opracuje system monitorowania kluczowych wskaźników pracy laboratorium.

#### 5.3.8 Skargi

Skargi są rozpatrywane zgodnie z ISO/IEC 17025 Sekcja 4.8.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

### **5.3.9 Kontrola badań nieodpowiadających normom**

- 5.3.9.1 Laboratorium powinno dysponować polityką i procedurami, które będą wdrażane w przypadku, gdy jakikolwiek aspekt badań lub wynik badań nie odpowiada ustalonym procedurom.
- 5.3.9.2 Dokumentacja dotycząca niezgodności lub odstępstwa od procedury lub protokołu związanego z badaniem próbek powinna być przechowywana w stałych aktach danej próbki.

### **5.3.10 Działania naprawcze**

Działania naprawcze są podejmowane zgodnie z ISO/IEC 17025 sekcja 4.10.

### **5.3.11 Działania zapobiegawcze**

Działania zapobiegawcze są podejmowane zgodnie z ISO/IEC 17025 sekcja 4.11.

### **5.3.12 Kontrola akt**

#### **5.3.12.1 Dokumentacja techniczna**

- 5.3.12.1.1 Dokumentacja analityczna negatywnych próbek, w tym dokumentacja dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w laboratorium i informacji medycznych (wskaźnik T/E, profile sterydów i parametry krwi) musi być przechowywana w bezpiecznym miejscu przynajmniej przez dwa (2) lata. Odnośna dokumentacja dotycząca próbek, w których stwierdzono nieprawidłowości lub próbek odrzuconych musi być przechowywana w bezpiecznym miejscu przynajmniej przez dwa (2) lata.
- 5.3.12.1.2 Cała dokumentacja próbek mających negatywny wynik badania musi być przechowywana w bezpiecznym miejscu przynajmniej przez pięć (5) lat, chyba że władze odpowiedzialne za badania lub umowa stanowią inaczej.
- 5.3.12.1.3 Dane pierwotne uzupełniające wszystkie wyniki analityczne muszą być przechowywane w bezpiecznym miejscu przynajmniej przez pięć (5) lat.

### **5.3.13 Audyt wewnętrzny**

- 5.3.13.1 Audyt wewnętrzny jest wykonywany zgodnie z wymogami ISO/IEC 17025 sekcja 4.13.
- 5.3.13.2 Obowiązki z zakresu audytu wewnętrznego można podzielić między pracowników, pod warunkiem, że dana osoba nie będzie przeprowadzać kontroli własnego obszaru.

### 5.3.14 Kontrola zarządzania

5.3.14.1 Kontrole zarządzania będą przeprowadzane w celu spełnienia wymogów ISO/IEC 17025 sekcja 4.14.

5.3.14.2 Co pewien czas WADA będzie w dokumencie technicznym publikować specjalne zalecenia techniczne. Wdrażanie zaleceń technicznych przedstawionych w dokumentach technicznych jest obowiązkowe i powinno odbywać się w podanym terminie.

Dokumenty techniczne zastępują wszelkie wcześniejsze publikacje na podobny temat lub, jeżeli jest to zasadne, niniejszy dokument. Obowiązującym dokumentem będzie ten dokument techniczny, który wszedł w życie jako ostatni przed datą otrzymania próbki. Aktualna wersja dokumentu technicznego będzie dostępna na stronie internetowej WADA.

## 5.4 Procesy dodatkowe/uzupełniające

### 5.4.1 Pomoc ogólna

Pomoc ogólna będzie świadczona zgodnie z ISO/IEC 17025.

### 5.4.2 Personel

5.4.2.1 Każda osoba zatrudniona w laboratorium lub związana z nim umową musi posiadać akta osobowe dostępne dla audytorów. Akta muszą zawierać kopie życiorysu lub formularza kwalifikacji, zakres obowiązków oraz dokumentację dotyczącą szkolenia wstępnego i stałego kształcenia. Laboratorium musi zapewnić odpowiednią poufność danych osobowych.

5.4.2.2 Wszyscy pracownicy powinni doskonale znać swoje obowiązki, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa w laboratorium, poufności wyników, protokołów systemu kontroli wewnętrznej w laboratorium oraz standardowych procedur operacyjnych dotyczących wszelkich stosowanych metod.

5.4.2.3 Dyrektor laboratorium jest odpowiedzialny za zapewnienie odpowiedniego przeszkolenia pracowników laboratorium oraz zdobycie przez nich doświadczenia koniecznego do wykonywania swoich zadań. Poświadczenie tego powinno zostać odnotowane w aktach osobowych danej osoby.

5.4.2.4 Dyrektorem laboratorium kontroli dopingowej musi być osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje do wzięcia na siebie odpowiedzialności zawodowej, organizacyjnej, oświatowej i administracyjnej. Dyrektor laboratorium musi posiadać następujące kwalifikacje:

- Doktorat lub odpowiednik doktoratu z nauk przyrodniczych lub wykształcenie porównywalne z doktoratem z nauk przyrodniczych, jak nauki medyczne lub nauki ścisłe oraz odpowiednie wykształcenie doświadczenie lub przeszkolenie.

- Doświadczenie w zakresie analizy materiałów biologicznych na obecność substancji stosowanych w dopingu.
- Odpowiednie wykształcenie lub doświadczenie w zakresie stosowania kontroli dopingowej w medycynie sądowej.

5.4.2.5 Laboratorium kontroli dopingowej musi dysponować wykwalifikowanymi pracownikami, którzy będą pełnić funkcję biegłych naukowców, dokonujących przeglądu wszystkich stosownych danych, wyników kontroli jakości oraz poświadczających ważność sprawozdań z badań laboratorium. Osoby takie mają posiadać następujące kwalifikacje:

- Licencjat w dziedzinie technologii medycznych, chemii, biologii lub nauk przyrodniczych lub jego odpowiednik. Udokumentowane doświadczenie zawodowe co najmniej 8 lat pracy w laboratorium kontroli dopingowej odpowiada dla tego stanowiska tytułowi licencjata.
- Doświadczenie w zakresie analizy płynów biologicznych na obecność substancji stosowanych w dopingu.
- Doświadczenie w zakresie stosowania odpowiednich technik analitycznych, jak chromatografia, badania na odporność oraz chromatografii gazowej/spektrometrii masowej.

5.4.2.6 Personel nadzoru powinien doskonale znać procedury kontroli jakości; przegląd, interpretację i zgłaszanie wyników badań; funkcjonowanie wewnętrznego systemu kontroli w laboratorium oraz podejmowanie odpowiednich działań naprawczych w przypadku problemów analitycznych. Kwalifikacje pracownika nadzoru są następujące:

- Licencjat w dziedzinie technologii medycznych, chemii, biologii lub nauk przyrodniczych lub jego odpowiednik. Udokumentowane doświadczenie zawodowe co najmniej 5 lat pracy w laboratorium kontroli dopingowej odpowiada dla tego stanowiska tytułowi licencjata.
- Doświadczenie w zakresie badań analitycznych, z uwzględnieniem analizy płynów biologicznych na obecność substancji zabronionych.
- Doświadczenie w zakresie stosowania takich technik analitycznych, jak chromatografia, badania na odporność oraz chromatografii gazowej/spektrometrii masowej.
- Umiejętność zapewnienia zgodności z systemami zarządzania jakością i procesami zapewnienia jakości.

### 5.4.3 Obiekt i otoczenie

#### 5.4.3.1 Kontrola otoczenia

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



#### 5.4.3 1.1 Odpowiednie zaopatrzenie w elektryczność

5.4.3.1.1.1 Laboratorium dba o odpowiednie zaopatrzenie w elektryczność, tak aby nie występowały przerwy w dostawie prądu ani nie zostały uszkodzone przechowywane dane.

5.4.3.1.1.2 Wszystkie komputery, urządzenia peryferyjne i komunikacyjne powinny być zasilane w taki sposób, aby nie występowały przerwy w zasilaniu.

5.4.3.1.1.3 Laboratorium dysponuje polityką zapewniającą w przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej integralność próbek przechowywanych w warunkach chłodniczych i/lub w postaci zamrożonej.

5.4.3.1.2 Laboratorium dysponuje polityką w dziedzinie bezpieczeństwa i egzekwuje przestrzeganie swoich polityk bezpieczeństwa.

5.4.3.1.3 Przechowywanie kontrolowanych substancji oraz postępowanie z nimi musi być zgodne z odnośnym ustawodawstwem krajowym.

#### 5.4.3.2 Bezpieczeństwo obiektu

5.4.3.2.1 Laboratorium dysponuje polityką bezpieczeństwa obiektu, która może obejmować ocenę zagrożenia i ryzyka.

5.4.3.2.2 W podręczniku dotyczącym jakości lub w planie oceny zagrożenia należy wziąć pod uwagę trzy poziomy dostępu:

- Obszar recepcyjny. Punkt kontroli początkowej, od którego osoby nieupoważnione muszą poruszać się w towarzystwie pracownika.
- Obszary zwykłej pracy.
- Obszary kontrolowane. Dostęp do nich powinien być monitorowany; należy także prowadzić rejestr odwiedzających.

5.4.3.2.3 Laboratorium ogranicza dostęp do obszarów kontrolowanych wyłącznie do osób upoważnionych. Należy wyznaczyć pracownika, który będzie odpowiadał za bezpieczeństwo i będzie znał i kontrolował system bezpieczeństwa.

5.4.3.2.4 W obszarach kontrolowanych osoby nieupoważnione powinny poruszać się w towarzystwie pracownika. Czasowe pozwolenia można wydać osobom, które muszą mieć dostęp do obszarów kontrolowanych, takim jak członkowie zespołów audytorskich oraz osobom wykonującym naprawy lub prace serwisowe.

5.4.3.2.5 Zaleca się utworzenie oddzielnego obszaru kontrolowanego dla odbioru próbek i przygotowywania podwielokrotnych części próbek.

#### 5.4.4 Metody badania i legalizowanie ważności metod

##### 5.4.4.1 Wybór metod

Standardowych metod generalnie nie stosuje się w przypadku analiz kontroli dopingowej. Laboratorium powinno opracować, zalegalizować i udokumentować wewnętrzne metody dotyczące związków znajdujących się na liście substancji zabronionych i substancji pokrewnych. Metody powinny zostać wybrane i zalegalizowane, tak aby odpowiadały swemu przeznaczeniu.

##### 5.4.4.1.1 Substancje nieprogowe

Laboratoria nie mają obowiązku dokonywać pomiarów stężenia ani zgłaszać stężenia substancji nieprogowych.

W ramach procesu legalizacji metody laboratorium musi opracować akceptowalne standardy identyfikacji substancji zakazanych (Patrz dokument techniczny dotyczący kryteriów oznaczania w przypadku analizy ilościowej).

Laboratorium musi posiadać możliwość wykrywania minimalnych wymaganych stężeń typowej substancji lub typowych substancji, o ile istnieją odpowiednie standardy. W przypadku zastosowania do oznaczenia zbioru referencyjnego, należy dostarczyć szacunkową granicę wykrywalności dzięki ocenie substancji typowej.

##### 5.4.4.1.2 Substancje progowe

Laboratorium musi opracować metodę dającą akceptowalny poziom niepewności pomiaru bliski stężeniu progowemu. Metoda musi umożliwić udokumentowanie zarówno względnej koncentracji, jak i tożsamości substancji zabronionej lub jej metabolitu(ów) bądź markera(ów).

Metody potwierdzania dla substancji progowych muszą być stosowane na trzech podwielokrotnych częściach próbki z próbki „A” i trzech podwielokrotnych częściach próbki z próbki „B”, jeżeli dokonuje się potwierdzenia próbki „B”. W przypadku ilości próbki niewystarczającej do przeprowadzenia analizy trzech podwielokrotnych części próbki, należy dokonać analizy maksymalnej liczby podwielokrotnych części próbki, jaką można przygotować. Decyzje dotyczące negatywnych wyników badania powinny się opierać na średniej z obliczonych stężeń i uwzględniać szacunkowy poziom niepewności pomiaru z czynnikiem wydajności „k”, odzwierciedlając liczbę poddanych analizie podwielokrotnych części próbki i poziom zaufania wynoszący 95%. W sprawozdaniach i dokumentacji, tam gdzie to konieczne, należy podawać średnie stężenie.

##### 5.4.4.1.3 Minimalne wymagane stężenie

W odniesieniu do substancji nieprogowych i substancji progowych laboratorium będzie musiało wykrywać i oznaczać minimalne wymagane stężenie oraz wykazywać, że stężenie substancji przekracza próg (jeżeli jest to wymagane).

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

#### 5.4.4.2 Legalizacja metod

5.4.4.2.1 Metody potwierdzania obecności substancji nieprogowych muszą zostać zalegalizowane. Oto przykłady czynników umożliwiających określenie, czy dana metoda odpowiada swemu przeznaczeniu:

- **Swoistość.** Konieczne jest określenie i udokumentowanie, że podczas danej analizy wykrywana jest tylko substancja będąca przedmiotem zainteresowania. Dana analiza musi rozróżniać związki w ściśle powiązanych strukturach.
- **Zdolność identyfikacji.** Ponieważ w przypadku substancji nieprogowych wyniki nie są wynikami ilościowymi, laboratorium powinno opracować kryteria umożliwiające zapewnienie, że substancja zaliczana do kategorii substancji zabronionych może być wielokrotnie oznaczana i wykrywana jako obecna w próbce na poziomie stężenia zbliżonym do minimalnego wymaganego stężenia.
- **Stabilność.** Należy stwierdzić, że metoda daje takie same wyniki przy niewielkich zmianach w warunkach analitycznych. Należy kontrolować warunki istotne dla możliwych do powielania wyników.
- **Przenoszenie.** Należy określić i zastosować warunki konieczne dla uniemożliwienia przenoszenia substancji będącej przedmiotem zainteresowania z próbki na próbkę w czasie przetwarzania lub analizy instrumentalnej.
- **Zakłócenia matrycy.** Metoda nie powinna powodować zakłóceń w wykrywaniu substancji zabronionych, ich metabolitów lub markerów przez składniki tej samej matrycy.
- **Standardy.** Do wykrywania należy stosować standardy referencyjne, jeżeli są one dostępne. Jeżeli brak jest standardu referencyjnego, do przyjęcia jest wykorzystanie danych lub próbki z zatwierdzonego zbioru referencyjnego.

5.4.4.2.2 Metody potwierdzania obecności substancji progowych muszą zostać zalegalizowane. Oto przykłady czynników umożliwiających określenie, czy dana metoda odpowiada swemu przeznaczeniu:

- **Swoistość.** Konieczne jest określenie i udokumentowanie, że podczas danej analizy wykrywana jest tylko substancja będąca przedmiotem zainteresowania. Dana analiza musi rozróżniać związki w ściśle powiązanych strukturach.
- **Pośrednia dokładność.** Metoda musi umożliwiać wiarygodną powtarzalność wyników o różnych porach i w przypadku, gdy analizę przeprowadzają różne

osoby. Musi zostać udokumentowana pośrednia dokładność na wysokości progu.

- **Stabilność.** Należy stwierdzić, że metoda daje takie same wyniki przy niewielkich zmianach w warunkach analitycznych. Należy kontrolować warunki istotne dla możliwych do powielania wyników.
- **Przenoszenie.** Należy określić i zastosować warunki konieczne dla uniemożliwienia przenoszenia substancji będącej przedmiotem zainteresowania z próbki na próbkę w czasie przetwarzania lub analizy instrumentalnej.
- **Zakłócenia matrycy.** Metoda nie powinna powodować zakłóceń w wykrywaniu substancji zabronionych, ich metabolitów lub markerów przez składniki tej samej matrycy.
- **Standardy.** Do wykrywania należy stosować standardy referencyjne, jeżeli są one dostępne. Jeżeli brak jest standardu referencyjnego, do przyjęcia jest wykorzystanie danych lub próbki z zatwierdzonego zbioru referencyjnego.
- **Minimalne wymagane stężenie (MRPL).** Laboratorium musi udowodnić, że jest w stanie wykrywać typowe związki każdej z zabronionych kategorii przy określonym MRPL. Laboratorium powinno także określić poziom wykrywania i poziom kwantyfikacji, jeżeli MRPL jest zbliżone do tych poziomów.
- O ile dokument techniczny nie stanowi inaczej, liniowość musi być dokumentowana na poziomie od 50% do 200% wartości progowej.

#### 5.4.4.3 Szacunkowy poziom niepewności pomiarów przy zastosowaniu danej metody

W większości przypadków do zgłoszenia negatywnego wyniku badania wystarczy oznaczenie zabronionej substancji, jej metabolitu(ów) lub markera(ów). W takiej sytuacji nie ma zastosowania ilościowy poziom niepewności pomiaru zdefiniowany w ISO/IEC 17025. Podczas identyfikacji związku przy pomocy GC/MS lub HPLC/MS dokonywane są pomiary jakościowe, które znacznie zmniejszają poziom niepewności identyfikacji.

W przypadku substancji progowej należy zająć się poziomem niepewności w zakresie identyfikacji oraz stwierdzenia, że substancja jest obecna w ilości większej niż stężenie progowe.

##### 5.4.4.3.1 Poziom niepewności pomiaru podczas identyfikacji

Muszą zostać udokumentowane szczególne cechy analityczne określonej analizy. Laboratorium musi ustanowić kryteria identyfikacji związku przynajmniej tak ściśle, jak kryteria podane we wszystkich odnośnych dokumentach technicznych.

##### 5.4.4.3.2 Poziom niepewności pomiaru w odniesieniu do tego, czy stężenie substancji przekracza wartość progową.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

Zgłaszanie progów w kontroli dopingowej ma na celu stwierdzenie, że substancja zabroniona, jej metabolit(y) lub marker(y) są obecne w stężeniu większym niż wartość progowa. Metoda, z uwzględnieniem doboru standardów i sposobów kontroli, oraz zgłoszenie poziomu niepewności pomiaru powinny być tak opracowane, aby odpowiadały przeznaczeniu.

5.4.4.3.2.1 Problem poziomu niepewności co do wyników ilościowych, w szczególności na poziomie wartości progowej, należy rozwiązać podczas zatwierdzania danej analizy poprzez pomiar powtarzalności, pośredniej dokładności oraz odchyień, tam gdzie to możliwe.

5.4.4.3.2.2 Poziom niepewności pomiaru powinien być wyrażony z rozszerzeniem poziomu niepewności i z zastosowaniem czynnika wydajności,  $k$ , aby odzwierciedlać poziom zaufania wynoszący 95%. Wyrażenie poziomu niepewności może także przyjmować postać jednostronnego badania typu „t” na poziomie zaufania wynoszącym 95%.

5.4.4.3.2.3 Problem poziomu niepewności pomiaru może być dalej rozwiązany w dokumentach technicznych celem odzwierciedlenia celu analizy konkretnych substancji.

#### 5.4.4.4 Kontrola danych

##### 5.4.4.4.1 Bezpieczeństwo danych i komputerów

5.4.4.4.1.1 Dostęp do terminali, komputerów lub innego sprzętu operacyjnego powinien być kontrolowany poprzez dostęp fizyczny i przez wiele poziomów kontrolowanych przez hasła lub inne środki rozpoznawania i identyfikacji pracowników. Obejmują one między innymi kontrolę uprzywilejowanych użytkowników, kodów identyfikacji użytkownika, dostępu do dysku i dostępu do plików.

5.4.4.4.1.2 Należy regularnie sporządzać kopie zapasowe oprogramowania operacyjnego i wszystkich plików, a aktualna kopia powinna być przechowywana poza obiektem w bezpiecznym miejscu.

5.4.4.4.1.3 Oprogramowanie powinno uniemożliwiać wprowadzenie zmian do wyników, chyba że istnieje system dokumentujący, kto dokonuje edycji i jeśli edycję można ograniczyć do użytkowników posiadających odpowiedni poziom dostępu.

5.4.4.4.1.4 Wszystkie pozycje danych, rejestrowanie procesów sprawozdawczych oraz wszystkie zmiany w podawanych danych powinny być rejestrowane ze ścieżką kontrolną. Powinna ona zawierać datę i godzinę, zmienioną informację oraz osobę wykonującą zadanie.

### **5.4.5 Sprzęt**

- 5.4.5.1 Należy sporządzić i przechowywać listę posiadanego sprzętu.
- 5.4.5.2 W ramach systemu jakości laboratoria powinny posiadać program konserwacji i kalibracji sprzętu zgodnie z ISO 17025 sekcja 5.5.
- 5.4.5.3 Sprzęt ogólnego zastosowania, który nie jest wykorzystywany do dokonywania pomiarów należy konserwować w drodze kontroli wzrokowej, kontroli bezpieczeństwa i czyszczenia w razie potrzeby. Kalibracja jest wymagana tylko wówczas, gdy ustawienie może w znacznym stopniu zmienić wyniki badania. Należy ustanowić terminarz konserwacji dla takich pozycji jak wyciągi laboratoryjne, wirówki, aparaty wyparne itp., które są stosowane w metodzie badania.
- 5.4.5.4 Sprzęt lub urządzenia objętościowe wykorzystywany do pomiarów powinny przechodzić okresowe kontrole wyników oraz serwisowanie, czyszczenie i naprawy.
- 5.4.5.5 Do serwisowania, konserwacji i napraw urządzeń pomiarowych można zatrudniać wykwalifikowanych usługodawców-podwykonawców.
- 5.4.5.6 Każda konserwacja, serwisowanie i naprawa sprzętu musi być udokumentowana.

### **5.4.6 Możliwość śledzenia pomiarów**

#### **5.4.6.1 Standardy referencyjne**

Niewiele z dostępnych leków referencyjnych i metabolitów leków daje się odszukać w standardach krajowych lub międzynarodowych. Jeżeli jest to możliwe, należy zastosować lek referencyjny lub metabolit(y) leku dający się odszukać w standardzie krajowym lub potwierdzony przez organ o uznanym statusie, taki jak USP, BP, Ph.Eur lub WHO. Jeżeli jest to możliwe, trzeba uzyskać świadectwo analizy lub autentyczności.

Jeżeli standard referencyjny nie posiada takiego świadectwa, laboratorium sprawdza jego tożsamość i czystość porównując je z opublikowanymi danymi lub charakterystyką chemiczną.

#### **5.4.6.2 Zbiory referencyjne**

Zbiór próbek lub izolatów można uzyskać z matrycy biologicznej po zastosowaniu autentycznej i możliwej do zweryfikowania zabronionej substancji lub metody, pod warunkiem, że dane analityczne wystarczają do uzasadnienia tożsamości odnośnego piku chromatograficznego lub izolatu jako substancji zabronionej lub metabolitu substancji zabronionej bądź markera substancji zabronionej lub metody.

### **5.4.7 Zapewnienie jakości wyników badań**

- 5.4.7.1 Laboratorium musi uczestniczyć w programie badania biegłości WADA.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

- 5.4.7.2 Laboratorium dysponuje systemem zapewnienia jakości, z uwzględnieniem dostarczania ślepych próbek kontrolnych, które stanowią wyzwanie dla całego zakresu procesu badań (tj. otrzymanie i dostęp do próbek poprzez zgłaszanie wyników).
- 5.4.7.3 Wyniki analityczne powinny być monitorowane przez sprawnie funkcjonujące systemy kontroli jakości odpowiednie dla rodzaju i częstotliwości badań realizowanych przez laboratorium. Działania w zakresie kontroli jakości obejmują:
- Kontrole pozytywne i negatywne analizowane w czasie tych samych badań co domniemana próbka dająca negatywny wynik badania.
  - Zastosowanie deuteru lub innych wewnętrznych standardów bądź dodatków do standardów.
  - Porównanie widm spektrometrii masowej lub wskaźników jonów z wybranego monitorowania jonów (SIM) z próbką pochodzącą z materiału referencyjnego lub zbioru referencyjnego, poddaną analizie podczas tych samych badań.
  - Potwierdzenie podzielonych próbek „A” i „B”.
  - Wykresy kontroli jakości przy zastosowaniu odpowiednich limitów kontrolnych (np.  $\pm 20\%$  wartości docelowej) w zależności od zastosowanej metody analitycznej.
  - Procedury kontroli jakości powinny być udokumentowane w laboratorium.

## **6.0 Proces akredytacji WADA**

W tej sekcji przedstawiono wymogi techniczne i finansowe, jakie laboratorium musi spełnić w procesie uzyskania akredytacji WADA. Opis kolejnych kroków w procesie akredytacji jest powiązany z określonymi wymogami przedstawionymi w sekcji 4.

### **6.1 Laboratorium ubiega się o akredytację przez WADA**

#### **6.1.1 Złożenie formularza wniosku**

Laboratorium musi wpisać konieczne informacje na formularzu otrzymanym od WADA i dostarczyć go do WADA wraz z wymaganą dokumentacją i przewidzianą opłatą. Wniosek podpisuje dyrektor laboratorium oraz, w razie potrzeby, dyrektor instytucji przyjmującej.

### 6.1.2 Opis laboratorium

W ramach przygotowań do wstępnej wizytacji ze strony WADA laboratorium wypełnia kwestionariusz otrzymany od WADA i dostarcza go WADA najpóźniej w ciągu czterech tygodni od jego otrzymania. W kwestionariuszu powinny znaleźć się następujące informacje:

- Lista pracowników i ich kwalifikacje
- Opis infrastruktury obiektu, w tym opis sposobów zabezpieczenia próbek i dokumentacji
- Lista planowanego i posiadanego oprzyrządowania i sprzętu
- Lista dostępnych materiałów lub standardów referencyjnych albo planów nabycia materiałów lub standardów referencyjnych, w tym należycie zalegalizowanych zbiorów referencyjnych próbek biologicznych
- Plan finansowy lub biznes plan laboratorium.

W trakcie procesu akredytacji WADA może zażądać aktualizacji tej dokumentacji.

### 6.1.3 Dostarczenie listu polecającego

Zgodnie z sekcją 4.1.2 laboratorium dostarcza niezbędne listy polecające zawierające wymagane informacje od właściwych krajowych władz publicznych, krajowego komitetu olimpijskiego lub krajowej organizacji antydopingowej.

### 6.1.4 Przeprowadzenie wstępnej wizytacji

W razie konieczności WADA przeprowadza w laboratorium wstępną wizytację (trwającą 2-3 dni) na koszt laboratorium. Celem wizytacji jest wyjaśnienie zagadnień związanych z procesem akredytacji i wymogami określonymi w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratoriów oraz uzyskanie informacji na temat różnorodnych aspektów pracy laboratorium, istotnych dla akredytacji.

### 6.1.5 Wydanie raportu końcowego i zalecenia

W ciągu ośmiu (8) tygodni od wstępnej wizytacji lub od otrzymania kwestionariusza WADA przygotowuje i dostarczy laboratorium sprawozdanie. W sprawozdaniu znajdują się konieczne zalecenia dotyczące nadania laboratorium statusu laboratorium WADA będącego w okresie próbnym lub też wskazujące na udoskonalenia, jakie są niezbędne, aby laboratorium mogło otrzymać status laboratorium WADA będącego w okresie próbnym.

## 6.2 Przygotowanie do akredytacji laboratorium przez WADA

Dla laboratorium mającego status laboratorium WADA będącego w okresie próbnym wyznaczany jest okres próbny. Okres ten trwa od 12 do 24 miesięcy, w zależności od stopnia spełnienia przez laboratorium określonych wymogów (patrz sekcja 4.1). Jest to



czas, w którym laboratorium przygotowuje się do otrzymania wstępnej akredytacji. WADA w tym okresie dostarcza laboratorium odpowiednie informacje zwrotne, które pomogą mu udoskonalić jakość procesów badawczych. W tym okresie laboratorium powinno:

### **6.2.1 Uzyskać akredytację ISO 17025**

Laboratorium przygotowuje i wprowadza wymaganą dokumentację i system zgodnie z wymogami zawartymi w dokumencie Stosowanie normy ISO 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej (sekcja 5) oraz ISO 17025. Na tej podstawie laboratorium rozpoczyna proces akredytacji i przygotowuje się do niego poprzez konsultacje z krajowym organem akredytacyjnym. Zespół audytowy, w którego skład wchodzi przedstawiciele krajowego organu akredytacyjnego, w tym niezależni eksperci techniczni poleceni przez WADA, dokonuje kontroli laboratorium. Kopie sprawozdania z audytu są przesyłane do WADA. Laboratorium musi w wyznaczonym czasie usunąć wszelkie rozpoznane niezgodności i należy je udokumentować. Kopie dokumentacji dotyczącej usunięcia niezgodności powinny zostać przesłane do WADA.

### **6.2.2 Udział w programie badania biegłości WADA**

Przed otrzymaniem wstępnej akredytacji laboratorium musi przynajmniej przez rok uczestniczyć należycie w programie badania biegłości WADA. (Opis programu badania biegłości znajduje się w Aneksie A).

W ramach ostatecznego testu biegłości laboratorium, w obecności przedstawiciela WADA, przeprowadza analizę 20-50 próbek moczu. Laboratorium ponosi koszty związane z wizytacją WADA na swoim terenie. Laboratorium rozpoznaje i/lub dokumentuje stężenie przekraczające wartość progową wszystkich substancji zabronionych, metabolitów substancji zabronionych lub markerów substancji bądź metod zabronionych w ciągu pięciu (5) dni od otwarcia próbek w laboratorium. Laboratorium wystawia świadectwo analizy dla każdej z próbek analizowanych w badaniu biegłości. W przypadku próbek, które dały nieprawidłowy wynik WADA może zażądać całości lub części danych z badań przesiewowych. Dla każdej z próbek, która dała negatywny wynik badania laboratorium dostarcza pakiet dokumentacji laboratoryjnej. Dane te są dostarczane w ciągu dwóch (2) tygodni od złożenia wstępnego sprawozdania.

### **6.2.3 Wdrażanie Kodeksu Etycznego**

Laboratorium przedstawia wszystkim pracownikom Kodeks Etyczny (Aneks B) i dba, aby wszystkie jego aspekty zostały zrozumiane i należy je przyswojone.

### **6.2.4 Planowanie i wdrażanie działań badawczych**

Laboratorium opracowuje plan działań badawczych i rozwojowych w dziedzinie kontroli dopingowej na okres 3 lat wraz z budżetem. W okresie próbnym mają być rozpoczęte i wdrożone przynajmniej dwa działania badawcze i rozwojowe.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

## **6.2.5 Planowanie i wdrażanie dzielenia się wiedzą**

W okresie próbnym laboratorium przygotowuje i przekazuje informacje i posiadaną wiedzę na temat przynajmniej dwóch specjalnych zagadnień innym laboratorium posiadającym akredytację WADA.

## **6.3 Uzyskanie akredytacji WADA**

### **6.3.1 Udział w audycie akredytacyjnym WADA**

W ostatniej fazie okresu próbnego WADA we współpracy z laboratorium przygotowuje ostateczny audyt akredytacyjny WADA. Przedstawiciele WADA skontrolują zgodność z wymogami określonymi w dokumencie *Stosowanie ISO 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej* (sekcja 5) oraz działania i dokumentację laboratorium. Jeżeli WADA uczestniczyła w audycie wstępnym ISO, ostateczny audyt WADA może być kontrolą dokumentów. W innej sytuacji audyt może zostać przeprowadzony przy udziale krajowego organu akredytacyjnego lub oddzielnie, jeżeli taka opcja jest wygodniejszym rozwiązaniem. Jeżeli WADA dokonuje kontroli na miejscu, laboratorium ponosi związane z tym koszty. W oparciu o wyniki audytu WADA wydaje sprawozdanie z audytu i przesyła go do laboratorium. W razie potrzeby laboratorium będzie musiało w określonym terminie usunąć stwierdzone niezgodności i poinformować o tym WADA.

### **6.3.2 Sprawozdanie i zalecenia WADA**

W oparciu o stosowną dokumentację otrzymaną z laboratorium, informacje zwrotne od doradcy technicznego WADA i odnośnego organu akredytacyjnego (sprawozdanie z audytu), WADA sporządzi ostateczne sprawozdanie zawierające zalecenie w sprawie akredytacji laboratorium. Sprawozdanie i zalecenie zostaną przedstawione do zatwierdzenia przez Komitet Wykonawczy WADA. Jeżeli z zalecenia wynika, że laboratorium nie może otrzymać akredytacji, laboratorium będzie miało maksymalnie sześć (6) miesięcy na skorygowanie i udoskonalenie konkretnych części swojej działalności, a następnie WADA przygotowuje kolejne sprawozdanie.

### **6.3.3 Wydanie i publikacja certyfikatu akredytacji**

Na dowód akredytacji zostaje wydany certyfikat podpisany przez należycie upoważnionego przedstawiciela WADA. Taki certyfikat zawiera nazwę laboratorium i okres ważności certyfikatu. Certyfikaty mogą być wydawane po dacie wejścia w życie, ze skutkiem wstecznym. Corocznie WADA będzie ogłaszać listę akredytowanych laboratoriów.

## **6.4 Zachowanie akredytacji WADA**

### **6.4.1 Przedstawienie nowego listu polecającego**

Listy polecające od krajowych władz publicznych, krajowego komitetu olimpijskiego lub krajowej organizacji antydopingowej odpowiedzialnej za krajowy program kontroli

dopingowej lub federacji międzynarodowej odpowiedzialnej za międzynarodowy program kontroli dopingowej są wymagane w latach, w których odbywa się audyt związany z przedłużeniem akredytacji ISO 17025.

W związku z każdym audytem związanym z przedłużeniem akredytacji ISO 17025 wymagany jest także list polecający od organizacji przyjmującej.

#### **6.4.2 Dokumentowanie liczby corocznie przeprowadzanych badań**

Laboratorium okresowo przesyła WADA w określonym formacie wyniki wszystkich wykonywanych badań. WADA monitoruje liczbę badań próbek wykonywanych przez laboratorium. Jeżeli liczba przebadanych próbek jest niższa niż 1500 rocznie, akredytacja laboratorium przez WADA zostanie zawieszona lub cofnięta, zgodnie z sekcją 6.4.8.

#### **6.4.3 Otwarta akredytacja**

Laboratoria akredytowane przez WADA mogą uzupełniać metody naukowe i analizy lub wprowadzać do nich zmiany bez konieczności uzyskiwania potwierdzenia od organu, który dokonał akredytacji laboratorium zgodnie z ISO/IEC 17025. Jeżeli dana metoda lub procedura analityczna ma być dalej wykorzystywana, należy ją starannie wyselekcjonować i zalegalizować oraz włączyć w zakres metod badawczych laboratorium podczas następnego audytu ISO.

#### **6.4.4 Dokumentowanie przestrzegania Kodeksu Etycznego przez laboratorium akredytowane przez WADA**

Dyrektor laboratorium corocznie przesyła WADA pismo potwierdzające zgodność z przepisami kodeksowymi. Laboratorium może zostać poproszone o przedłożenie dokumentacji potwierdzającej zgodność z przepisami Kodeksu Etycznego (Aneks B).

#### **6.4.5 Dokumentowanie zrealizowanych działań badawczych**

Laboratorium musi przedstawiać WADA doroczne sprawozdanie z postępów przedstawiające wyniki działalności badawczej i rozwojowej w dziedzinie kontroli dopingowej oraz rozpowszechnianie tych wyników. Laboratorium powinno także przedstawić plany badawcze i rozwojowe na następny rok.

#### **6.4.6 Dokumentowanie dzielenia się wiedzą**

Laboratorium musi przedstawić coroczny raport dotyczący dzielenia się wiedzą ze wszystkimi innymi laboratoriami posiadającymi akredytację WADA.

#### **6.4.7 Uczestniczenie w audytach okresowych WADA/ISO oraz w audycie związanym z przedłużeniem akredytacji**

WADA zastrzega sobie prawo do kontroli i przeprowadzania audytu laboratorium w dowolnym czasie. Powiadomienie o audycie/kontroli ma formę pisemną i jest wysyłane

do dyrektora laboratorium. W wyjątkowych okolicznościach audyt/kontrola może być niezapowiedziana.

#### 6.4.7.1 Audyt związany z przedłużeniem akredytacji WADA/ISO

Laboratorium musi otrzymać akredytację ISO/IEC 17025, oraz potwierdzenie zgodności z dokumentem Stosowanie normy ISO 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej (rozdział 5 niniejszego dokumentu). W skład zespołu audytorów może wchodzić konsultant WADA w celu wzmocnienia zespołu przeprowadzającego audyt związany z przedłużeniem akredytacji wybranego przez krajowy organ akredytacyjny.

Kopie skróconego raportu z audytu, jak również uwagi laboratorium muszą zostać przesłane do WADA. Laboratorium dostarczy także kopię certyfikatu ISO 17025 uzyskanego od krajowego organu certyfikacji.

#### 6.4.7.2 Okresowy audyt ISO

W latach, w których wymagane jest przeprowadzenie okresowego audytu ISO/IEC 17025, laboratorium dostarczy WADA kopię wyników wszelkich kontroli z zewnątrz oraz dowody na wykonanie działań naprawczych usuwających wszelkie niezgodności.

### 6.4.8 Sprawozdanie i zalecenia WADA

WADA będzie corocznie sprawdzać przestrzeganie przez laboratorium wymogów przedstawionych w rozdziałach 4 i 5. Coroczny przegląd, z wyjątkiem audytu związanego z przedłużeniem akredytacji i innych wymaganych audytów miejscowych, będzie polegał na kontroli dokumentacji. WADA może zażądać od laboratorium dostarczenia dokumentacji. Niedostarczenie w terminie informacji wymaganych do oceny wyników pracy laboratorium będzie uznawane za odmowę współpracy i spowoduje zawieszenie lub cofnięcie akredytacji.

Podjmując decyzję w sprawie dalszej akredytacji, WADA będzie brać pod uwagę ogólne wyniki pracy laboratorium. Podczas takiej kontroli mogą być uwzględniane wyniki laboratorium w zakresie standardów określonych w rozdziale 5 (jak cykl pracy, treść pakietów dokumentacji laboratoryjnej oraz informacje zwrotne od organizacji klientów).

#### 6.4.8.1 Utrzymanie akredytacji

W przypadku, gdy laboratorium osiąga zadowalające wyniki, WADA zaleci swojemu Komitetowi Wykonawczemu przedłużenie akredytacji laboratorium.

#### 6.4.8.2 Zawieszenie akredytacji

Jeżeli WADA ma powody, aby sądzić, że należy zawiesić akredytację i że konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań w celu ochrony interesów WADA oraz ruchu olimpijskiego, WADA może bezzwłocznie zawiesić akredytację

laboratorium. W razie konieczności decyzję taką może podjąć przewodniczący Komitetu Wykonawczego WADA.

Przykłady działań, które mogą spowodować zawieszenie akredytacji:

- zawieszenie akredytacji ISO 17025,
- niepodjęcie odpowiednich działań naprawczych w przypadku niezadowolających wyników,
- nieprzestrzeganie wymogów lub standardów wymienionych w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratoriów WADA (wraz z Anekssem A. Badanie biegłości),
- brak współpracy z WADA lub odpowiednim organem odpowiedzialnym za badania w zakresie dostarczania dokumentacji,
- nieprzestrzeganie kodeksu etycznego WADA dla laboratoriów.

W dowolnym czasie WADA, w oparciu o wyniki programu badania biegłości, może zalecić zawieszenie akredytacji.

Okres i warunki zawieszenia akredytacji są proporcjonalne do stopnia nieprzestrzegania wymogów lub do braku wyników oraz do potrzeby zapewnienia dokładnej i wiarygodnej kontroli dopingowej sportowców. Okres zawieszenia trwa do 6 miesięcy. W tym czasie należy usunąć wszelkie niezgodności. Jeżeli nie zostaną one usunięte w okresie zawieszenia, akredytacja laboratorium zostanie cofnięta.

W przypadku niezgodności WADA może zawiesić prawo laboratorium do wykonywania analiz na obecność dowolnych substancji zabronionych. Jeśli WADA ustali, że niezgodność ogranicza się jedynie do klasy substancji zabronionych, WADA może ograniczyć zawieszenie do analiz dla tej klasy związków, w przypadku której wystąpiła niezgodność.

#### 6.4.8.3 Cofnięcie akredytacji

Komitet Wykonawczy WADA cofa akredytację każdego laboratorium akredytowanego zgodnie z niniejszymi przepisami, jeżeli WADA stwierdzi, że cofnięcie jest konieczne dla zapewnienia pełnej wiarygodności i dokładności badań na obecność środków dopingowych i poprawnego składania sprawozdań z wyników badań. Cofnięcie akredytacji może być spowodowane między innymi:

- utratą akredytacji ISO 17025,
- niezadowolającymi wynikami w dziedzinie analiz na obecność środków dopingowych oraz ogłaszania wyników badań,
- niezadowolającym udziałem w ocenie pracy lub audycie przeprowadzanym na terenie laboratorium,

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

- niepodjęciem odpowiednich działań naprawczych w przypadku niezadowolających wyników podczas badań lub badania biegłości,
- istotnym naruszeniem niniejszego standardu lub innych warunków nałożonych na laboratorium przez WADA,
- dalszym nieprzestrzeganiem wymogów lub standardów wymienionych w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratoriów WADA (W tym w Aneksie A. Badanie biegłości) w okresie zawieszenia akredytacji,
- brakiem współpracy z WADA lub odnośnym organem wykonującym badania w okresie zawieszenia akredytacji,
- poważnym naruszeniem kodeksu etycznego,
- skazaniem któregoś z kluczowych pracowników laboratorium za przestępstwo kryminalne związane z działaniem laboratorium lub
- innymi przyczynami, które mają istotny wpływ na zdolność zapewnienia przez laboratorium pełnej wiarygodności i dokładności badań antydopingowych oraz należytego ogłaszania wyników.

Laboratorium, którego akredytacja została cofnięta, nie ma prawa wykonywać badań próbek kontroli dopingowej dla żadnego organu odpowiedzialnego za badania.

Jeżeli laboratorium, którego akredytacja została cofnięta, chciałoby starać się o ponowną akredytację, musi rozpocząć całą procedurę od początku, jak każde nowe laboratorium, zgodnie z zaleceniami sekcji 4.1, chyba że wystąpiły jakieś wyjątkowe okoliczności lub powody określone wyłącznie przez WADA. W przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności WADA ustali, jakie działania należy podjąć przed udzieleniem nowej akredytacji.

#### **6.4.9 Powiadomienie**

##### **6.4.9.1 Powiadomienie na piśmie**

Jeżeli akredytacja laboratorium zostaje zawieszona lub gdy WADA chce cofnąć jego akredytację, WADA musi bezzwłocznie dostarczyć laboratorium pisemne powiadomienie o zawieszeniu akredytacji lub planowaniu jej cofnięciu faksem, pocztą kurierską lub listem poleconym z potwierdzeniem odbioru. Powiadomienie powinno zawierać:

- 1) powód zawieszenia akredytacji lub jej planowanego cofnięcia,
- 2) warunki zawieszenia akredytacji lub jej planowanego cofnięcia oraz
- 3) okres zawieszenia akredytacji.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

#### 6.4.9.2 Data wejścia w życie

Zawieszenie zostanie wprowadzone ze skutkiem natychmiastowym. Planowane cofnięcie akredytacji wchodzi w życie 30 dni kalendarzowych od daty pisemnego powiadomienia, a w przypadku wniosku o rewizję postanowienia z chwilą podjęcia przez WADA decyzji o podtrzymaniu planowanego cofnięcia akredytacji. Działalność laboratorium, które otrzymało powiadomienie, że jego akredytacja zostanie cofnięta, zostaje zawieszona do czasu podjęcia przez WADA ostatecznej decyzji o cofnięciu akredytacji lub odwołaniu decyzji o cofnięciu akredytacji. Jeżeli WADA postanowi odwołać decyzję o zawieszeniu lub planowanym cofnięciu akredytacji, okres zawieszenia kończy się natychmiast, a planowane cofnięcie nie będzie miało miejsca.

#### 6.4.9.3 Podanie do publicznej wiadomości

WADA bezzwłocznie poda do wiadomości wszystkich właściwych krajowych władz publicznych, krajowych organizacji antydopingowych, krajowych komitetów olimpijskich, federacji międzynarodowych i MKOl'u nazwę i adres laboratorium, którego akredytacja została zawieszona lub cofnięta oraz nazwę każdego laboratorium, którego akredytacja została przywrócona.

Na pisemną prośbę, WADA dostarczy wszystkim organom odpowiedzialnym za badania swoją pisemną decyzję, która podtrzymuje bądź odwołuje zawieszenie akredytacji lub jej proponowane cofnięcie.

#### 6.4.10 Koszty przedłużenia akredytacji

WADA będzie corocznie wystawiać laboratorium fakturę za część kosztów związanych z procesem przedłużenia akredytacji. W przypadku kontroli na miejscu, laboratorium pokrywa koszty podróży i zakwaterowania przedstawicieli WADA.

#### 6.4.11 Wydanie i opublikowanie certyfikatu akredytacji

W przypadku zatwierdzenia przedłużenia akredytacji laboratorium otrzyma certyfikat podpisany przez należycie upoważnionego przedstawiciela WADA, wydany na potwierdzenie takiej akredytacji. Certyfikat taki zawiera nazwę laboratorium oraz okres ważności certyfikatu. Certyfikaty mogą być wydawane po dacie wejścia akredytacji w życie, ze skutkiem wstecznym.

### 6.5 Wymogi akredytacyjne dla pomieszczeń satelickich podczas ważnych zawodów

Wymogi dotyczące czasu ogłaszania wyników badań podczas ważnych zawodów zasadniczo przewidują, że pomieszczenia laboratorium powinny znajdować się w pobliżu miejsca, w którym odbywa się konkurs, tak aby próbki mogły być dostarczane przez obsługujący imprezę personel kontroli dopingowej. Może to wymagać zmiany dotychczasowej lokalizacji laboratorium na okres wystarczający do zalegalizowania działalności w pomieszczeniu satelickim i prowadzenia badań podczas zawodów.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

W nadzwyczajnych okolicznościach próbki mogą być przekazywane do dotychczasowego pomieszczenia laboratorium. Pomiędzy organizatorem ważnych zawodów i WADA musi istnieć porozumienie dotyczące spełnienia w każdych okolicznościach wymogów badań, takich jak długość cyklu przetwarzania i prawa sportowców. Jeżeli laboratorium działa w swoich zwykłych pomieszczeniach, nie mają zastosowania podane niżej wymogi dotyczące pomieszczeń. Laboratorium będzie jednak musiało zgłosić informacje dotyczące obsady personalnej, sprzętu i transportu próbek.

Laboratorium ma obowiązek dostarczania WADA regularnych aktualizacji dotyczących postępów w zakresie pomieszczeń, w których przeprowadzane są badania.

#### **6.5.1 Udział we wstępnej wizytacji/kontroli WADA/ISO**

WADA może dokonać wizytacji pomieszczenia laboratorium, gdy tylko zaistnieje możliwość ustalenia, czy odpowiada ono swojemu przeznaczeniu. Koszty związane z taką wizytacją ponosi laboratorium. Szczególny nacisk zostanie położony na względy bezpieczeństwa, rozkład pomieszczeń zapewniający odpowiedni rozdział poszczególnych części laboratorium oraz przeprowadzenie wstępnego przeglądu pozostałych kluczowych elementów pomocniczych.

#### **6.5.2 Udokumentowanie akredytacji ISO/IEC 17025 pomieszczenia satelickiego**

Co najmniej jeden miesiąc przed ważnymi zawodami laboratorium musi przedstawić dokumentację potwierdzającą, że krajowy organ akredytacyjny udzielił akredytacji ISO/IEC pomieszczeniu satelickiemu zgodnie z dokumentem Stosowanie normy ISO/IEC 17025 do analizy próbek kontroli dopingowej (Sekcja 5). WADA może wymagać, aby konsultant WADA był obecny podczas audytu pomieszczenia satelickiego przeprowadzanego przez krajowy organ akredytacyjny. Laboratorium obciążane jest kosztami ponoszonymi przez WADA w związku z przeprowadzeniem audytu.

#### **6.5.3 Opracowywanie raportu przed zawodami na temat pomieszczeń i pracowników**

Co najmniej jeden (1) miesiąc przed zawodami laboratorium musi przedstawić:

- Listę pracowników laboratorium
- Listę naukowców, którzy nie są stałymi pracownikami laboratorium (jeśli jest wymagana)
- Plan szkolenia dla nowych naukowców będących pracownikami laboratorium
- Spis przyrządów i urządzeń

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



- Podręcznik procedury dla danego pomieszczenia satelickiego zawierający metody analityczne
- Krótki opis procesu zarządzania wynikami wraz z kryteriami ustalania dodatnich i ujemnych wyników
- Metody ogłaszania wyników odpowiednim władzom w bezpieczny sposób

WADA musi być natychmiast poinformowana o wszelkich zmianach, które nastąpią przed zawodami.

Nawet jeśli badania mają być przeprowadzane w regularnych pomieszczeniach laboratorium, należy sporządzić raport przed zawodami, szczególnie odnośnie do jakichkolwiek zmian w składzie personelu i dodatkowych urządzeń.

#### **6.5.4 Udział w audycie akredytacyjnym WADA**

WADA może podjąć decyzję o przeprowadzeniu niezależnego audytu na miejscu lub audytu dokumentacji pomieszczenia satelickiego. W przypadku audytu na miejscu, laboratorium jest obciążane kosztami tego audytu poniesionymi przez WADA. Audyt może obejmować analizę zestawu próbek wykorzystywanych do badania biegłości. Podczas audytu obecni muszą być wszyscy pracownicy laboratorium. Szczególny nacisk zostanie położony na zaangażowanie nowych pracowników w celu oceny ich kwalifikacji.

#### **6.5.5 Przegląd raportów i usunięcie stwierdzonych niezgodności**

Dyrektor laboratorium musi uwzględnić i usunąć wszelkie stwierdzone niezgodności. WADA musi otrzymać raport z audytu i dokumentację dotyczącą działań naprawczych.

#### **6.5.6 Wydanie i opublikowanie certyfikatu tymczasowej i ograniczonej akredytacji**

WADA podejmuje decyzję w sprawie akredytacji laboratorium na podstawie dostarczonej dokumentacji. W przypadku udzielenia akredytacji WADA wydaje ją na czas zawodów oraz na odpowiedni okres przed i po faktycznym konkursie.

#### **6.5.7 Monitorowanie i ocena podczas zawodów**

WADA, według własnego uznania, może na czas zawodów delegować do laboratorium swojego obserwatora. Od dyrektora laboratorium oczekuje się ścisłej współpracy z obserwatorem.

WADA i organizator ważnych zawodów dostarczą laboratorium oczyszczone próbki do podwójnie ślepej próby stosowane w badaniach biegłości.

W przypadku otrzymania wyniku fałszywie dodatniego laboratorium natychmiast zaprzestanie badań dla danej kategorii zabronionych substancji i metod. W ciągu 12 godzin od powiadomienia o wyniku fałszywie dodatnim laboratorium podejmie działania naprawcze. Wszystkie próbki poddane analizie przed uzyskaniem wyniku fałszywie dodatniego zostaną ponownie przebadane na obecność klasy zabronionych substancji i metod, w odniesieniu do której nastąpiła niezgodność. O ile na piśmie nie zostanie uzgodnione inaczej, wyniki dochodzenia i analizy zostaną przedstawione WADA w ciągu 24 godzin.

W przypadku wyniku fałszywie ujemnego laboratorium ma obowiązek zbadania przyczyny źródłowej i podjęcia działania naprawczych w ciągu 24 godzin od powiadomienia o wyniku fałszywie ujemnym. Odpowiednio liczna reprezentatywna grupa próbek, gwarantująca minimalne ryzyko wyniku fałszywie ujemnego zostanie ponownie przebadana na obecność klasy zabronionych substancji i metod, w odniesieniu do której nastąpiła niezgodność. O ile na piśmie nie zostanie uzgodnione inaczej, wyniki dochodzenia i analizy zostaną przedstawione WADA w ciągu 48 godzin.

## **7.0 Wymogi niezbędne do poparcia negatywnego wyniku badania w procesie orzekającym**

Niniejsza sekcja opisuje odpowiednie procedury, które należy zastosować, jeżeli sportowiec zakwestionuje negatywny wynik badania podczas przesłuchania przewidzianego w Kodeksie.

### **7.1 Pakiet dokumentacji laboratoryjnej**

Na poparcie każdego negatywnego wyniku badania laboratorium ma obowiązek dostarczyć pakiet dokumentacji laboratoryjnej opisany szczegółowo w dokumencie technicznym w sprawie pakietów dokumentacji laboratoryjnej.

Laboratorium nie ma obowiązku dostarczania żadnej innej dokumentacji, poza określoną dokumentacją, która musi zostać włączona do pakietu dokumentacji laboratoryjnej. Dlatego też laboratorium nie ma obowiązku przedstawienia na poparcie negatywnego wyniku badania – ani organowi odpowiedzialnemu za badania, ani w odpowiedzi na żądania ujawnienia związane z przesłuchaniem – standardowych procedur operacyjnych, ogólnych dokumentów dotyczących zarządzania jakością (np. dokumentów zgodności z ISO) ani innych dokumentów, które nie zostały wyszczególnione w dokumencie technicznym w sprawie pakietów dokumentacji laboratoryjnej. Odniesienia do wymogów ISO zawarte w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratoriów służą jedynie ogólnym celom kontroli jakości i nie mają zastosowania do żadnej decyzji w sprawie negatywnego wyniku badania.

## CZĘŚĆ TRZECIA: ANEKSY

### ANEKS A – PROGRAM BADANIA BIEGŁOŚCI WADA

Celem programu badania biegłości WADA (PT) jest ocena biegłości laboratorium, lepsze ujednoczenie wyników badań poszczególnych laboratoriów, jak również zapewnienie możliwości edukacyjnych dla laboratoriów posiadających akredytację WADA. Skład i postać poszczególnych próbek PT jest uzależniony od ich przeznaczenia.

#### 1. Okres próbny

Program badania biegłości (PT) stanowi część wstępnej oceny laboratorium ubiegającego się o akredytację. Oprócz próbek PT dostarczanych co kwartał w ramach badania biegłości WADA dostarczy na żądanie próbki z poprzednich badań biegłości, aby umożliwić laboratorium starającemu się o akredytację ocenę jego wyników w porównaniu z zarejestrowanymi wynikami laboratoriów posiadających akredytację.

O ile nie zostało ustalone inaczej, wszystkie procedury związane z postępowaniem i analizą próbek PT przez laboratorium mają w jak największym stopniu być realizowane w sposób identyczny ze stosowanym w przypadku zwykłych próbek analizowanych przez laboratorium. Nie należy optymalizować oprzyrządowania (np. zmieniać mnożniki lub kolumny chromatograficzne) ani stosowanych metod przed dokonaniem analizy próbek PT, o ile nie jest to wcześniej zaplanowane działanie serwisowe. Należy stosować metody i procedury stosowane podczas zwykłych badań.

Zanim laboratorium będzie kwalifikować się do akredytacji, musi przez 12-24 miesiące przeprowadzać udane analizy próbek PT. Próbki PT są przesyłane przynajmniej raz na kwartał i za każdym razem jest to minimum pięć (5) próbek. Przynajmniej cztery (4) próbki w ramach badania biegłości będą zawierać substancje progowe. Mogą do nich zostać dołączone próbki do próby ślepej i próbki sfalszowane.

#### 2. Okres utrzymania/przedłużenia akredytacji

Po akredytacji laboratoria otrzymują co kwartał przynajmniej pięć (5) próbek PT. Co roku przynajmniej dwie (2) próbki będą zawierać substancje progowe. Mogą do nich zostać dołączone próbki do próby ślepej i próbki sfalszowane.

O ile nie zostało ustalone inaczej, wszystkie procedury związane z postępowaniem i analizą próbek PT przez laboratorium mają, w jak największym stopniu, być realizowane w sposób identyczny ze stosowanym w przypadku zwykłych próbek analizowanych przez laboratorium. Nie należy optymalizować oprzyrządowania (np. zmieniać mnożniki lub kolumny chromatograficznych) ani stosowanych metod przed dokonaniem analizy próbek PT, o ile nie jest to wcześniej zaplanowane działanie serwisowe. Należy stosować metody i procedury stosowane podczas zwykłych badań.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

## **2.1 Jawne próbki PT**

Laboratorium może otrzymać polecenie dokonania analizy próbki PT dla określonej zabronionej substancji. Takie działania są ogólnie stosowane dla celów edukacyjnych lub zbierania danych.

## **2.2 Ślepe próbki PT**

Laboratorium będzie wiedziało, że dana próbka jest próbką PT, ale nie będzie znało jej zawartości. Postępowanie dotyczące próbki PT w ramach próby ślepej ma być dokładnie takie samo jak w przypadku próbek jawnych lub pozostałych próbek.

## **2.3 Sprawozdawczość – jawne i ślepe próbki biegłości**

Laboratorium powinno zgłaszać WADA wyniki analizy próbek jawnych i próbek w ramach próby ślepej PT w taki sam sposób, jaki został określony dla zwykłych próbek. W przypadku niektórych próbek lub zestawów próbek PT laboratorium może zostać poproszone o dodatkowe informacje.

## **2.4 Podwójnie ślepa próbka biegłości**

Laboratorium otrzyma zestawy próbek PT, które nie różnią się od zwykłych próbek do badań. Próbki te mogą być próbkami w ramach próby ślepej, mogą być próbkami sfałszowanymi lub zawierać zabronione substancje. Próbki te mogą być wykorzystane do oceny długości cyklu przetwarzania, przestrzegania wymogów dotyczących pakietów dokumentacji laboratoryjnej oraz innych kryteriów niezwiązanych z przeprowadzaniem analiz, a także biegłości laboratoriów.

## **3. Skład próbki do badania biegłości**

### **3.1 Opis leków**

Próbki PT zawierają te zabronione substancje, metabolity zabronionych substancji oraz markery zabronionych substancji i metod w stężeniu umożliwiającym wykrycie analitów przy pomocy powszechnych technik badań przesiewowych, a każde laboratorium posiadające akredytację musi być przygotowane do ich wykrywania podczas analiz. Są to zazwyczaj stężenia, jakie mogą występować w moczu osób zażywających określone leki. W przypadku niektórych analitów w skład próbki może wchodzić lek wyjściowy oraz jego główne metabolity. Rzeczywisty skład poszczególnych próbek PT dostarczanych poszczególnym laboratoriom może być różny, ale w ciągu roku laboratoria uczestniczące w programie mają przeprowadzić analizę tego samego łącznego zestawu próbek.

Próbka może zawierać co najmniej jedną zabronioną substancję, metabolit(y) oraz markery zabronionych substancji i metod. Próbka PT nie będzie zawierać więcej niż trzech substancji lub ich metabolitów bądź markerów zabronionych substancji i metod. Możliwe jest, że próbka będzie zawierać kilka metabolitów jednej substancji, które będą

oznaczają obecność jednej zabronionej substancji. O wszystkich wykrytych metabolitach należy informować zgodnie ze standardowymi procedurami operacyjnymi laboratorium.

### 3.2 Stężenia

Do próbek PT mogą zostać dodane zabronione substancje i/lub ich metabolity lub próbki te mogą pochodzić z autentycznych badań administracyjnych. W przypadku substancji progowych stężenie w próbce będzie oparte między innymi na jednym z poniższych kryteriów:

- i) przynajmniej 20% powyżej stężenia progowego do analizy wstępnej lub badania potwierdzającego, w zależności od przedmiotu oceny;
- ii) blisko progu lub poniżej progu dla celów specjalnych. W takim przypadku laboratorium otrzyma polecenie przeprowadzenia analizy próbki na obecność konkretnej substancji progowej w ramach zadań edukacyjnych i próbka nie będzie brana pod uwagę dla celów programu badania biegłości.

W przypadku substancji nieprogowych stężenie będzie oparte między innymi na jednym z poniższych kryteriów:

- i) zabroniona substancja i/lub jej główne metabolity będą obecne w próbce w stężeniu większym niż minimalne wymagane stężenie;
- ii) zabroniona substancja i/lub jej główne metabolity będą obecne w próbce w stężeniu blisko progu lub poniżej progu dla celów specjalnych. W takim przypadku laboratorium otrzyma polecenie przeprowadzenia analizy próbki na obecność konkretnej substancji progowej w ramach zadań edukacyjnych i próbka nie będzie brana pod uwagę dla celów programu badania biegłości.

Stężenia i rodzaje leków mogą być okresowo zmieniane w związku z takimi czynnikami, jak zmiany technologii wykrywania i wzorce stosowania leków.

Próbki negatywne, przeznaczone do analizy przy użyciu zwykle stosowanych metod, nie zawierają żadnych z powyższych leków docelowych powyżej minimalnego wymaganego stężenia.

### 3.3 Próbki puste lub zafałszowane

Próbki PT to także próbki niezawierające zabronionych leków lub próbki, które zostały specjalnie sfałszowane poprzez dodanie obcych substancji w celu rozcieńczenia próbki, rozkładu analitu lub ukrycia analitu podczas rozpoznania analitycznego.

## 4. Ocena wyników badania biegłości

### 4.1 Ocena wyników ilościowych

W przypadku oceny ilościowej wyniki można oceniać w oparciu o rzeczywistą lub uzgodnioną wartość analizowanej próbki i standardowe odchylenie, które może zostać ustalone na podstawie grupy wyników lub zgodnie ze spodziewaną dokładnością pomiaru. Wynik  $z$  jest obliczany przy pomocy równania:

$$Z = \frac{x - \hat{x}}{\delta}$$

gdzie  $x$  = wartość znaleziona

$\hat{x}$  = wartość przypisana

$\delta$  = wartość docelowa standardowego odchylenia.

Docelowe względne standardowe odchylenie zostanie określone w taki sposób, że wynik bezwzględny ' $z$ ' wynoszący między dwa (2) i trzy (3) jest uważany za wynik **podejrzany**. Wynik ' $z$ ' wynoszący więcej niż trzy (3) jest uważany za wynik **nie do przyjęcia**.

Oprócz tego zostanie wyliczona ponownie ważona suma wyniku (RSZ) i ponownie ważona suma kwadratu wyników. Podczas gdy wynik ' $z$ ' daje szacunkowe odchylenie, RSZ dzięki zachowaniu znaku odchylenia będzie zawierać spójne systematyczne odchylenie. RSSZ, dzięki wyeliminowaniu możliwości wyzerowania odchylenia dodatnich i ujemnych zapewnia dodatkowy wskaźnik odchylenia. RSZ i RSSZ wyliczane są dzięki równaniom

$$RSZ = \sum \frac{z}{\sqrt{m}}$$

$$RSSZ = \sum \frac{z^2}{m}$$

gdzie  $m$  oznacza liczbę badań.

### 4.2 Okres próbny

**4.2.1** Zgłoszenie wyniku fałszywie dodatniego automatycznie dyskwalifikuje laboratorium w jego dalszych staraniach o akredytację. Laboratorium będzie mogło się starać o ponowną akredytację po przedstawieniu WADA dokumentacji zapewniającej, że zostały podjęte działania naprawcze i zapobiegawcze.

**4.2.2** W okresie próbnym laboratorium starające się o akredytację musi osiągnąć ogólny poziom 90% prawidłowych wyników w próbkach PT, tj. musi poprawnie oznaczyć i potwierdzić 90% wszystkich analiz (jakościowo, z uwzględnieniem zafałszowanych próbek).

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

**4.2.3** Laboratorium ubiegające się o akredytację ma uzyskać zadowalające ilościowe wyniki 'z' w odniesieniu do wszelkich zgłaszanych rezultatów opartych o średnią trzech powtarzanych oznaczeń. Dla celów akredytacji wymagany jest wynik ilościowy w odniesieniu do leków progowych. Względne standardowe odchylenie ma być proporcjonalne do danych dotyczących zatwierdzenia.

Laboratorium, które w okresie próbnym nie osiągnie zadowalających wyników w przypadku przynajmniej 90% analiz ilościowych zostanie zdyskwalifikowane i nie będzie uwzględniane w dalszych fazach procesu akredytacji. Jeżeli w ciągu roku laboratorium otrzyma mniej niż 10 próbek do analizy ilościowej, laboratorium to może mieć tylko jeden wynik niezadowalający w części ilościowej programu badania biegłości w okresie 12 miesięcy. Laboratorium będzie mogło ponownie starać się o akredytację po przedstawieniu WADA dokumentacji zapewniającej, że zostały podjęte działania naprawcze i zapobiegawcze.

### **4.3 Okres utrzymania i przedłużenia akredytacji**

**4.3.1** Nie do przyjęcia jest fałszywie dodatnie oznaczenie leku i w takiej sytuacji należy zastosować następujące procedury:

i) WADA natychmiast informuje laboratorium o fałszywym rozpoznaniu,

ii) Laboratorium w ciągu pięciu (5) dni roboczych dostarcza WADA pisemne wyjaśnienie powodów błędu. Wyjaśnienie to ma obejmować dostarczenie wszystkich danych kontroli jakości dotyczących partii próbek, w której znajdowała fałszywie dodatnia próbka, jeżeli istnieje przypuszczenie, że błąd był błędem technicznym/naukowym,

iii) WADA natychmiast przeanalizuje wyjaśnienia laboratorium i podejmuje decyzję o ewentualnym dalszym działaniu,

iv) Jeżeli okaże się, że błąd jest błędem administracyjnym (urzędniczym, wynikającym z pomylenia próbek itp.), WADA może polecić laboratorium podjęcie działań naprawczych w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa zaistnienia takiego błędu w przyszłości i jeżeli istnieje powód, aby sądzić, że błąd mógł być błędem systematycznym, może zażądać od laboratorium dokonania przeglądu i przeprowadzenia ponownej analizy wcześniej analizowanych próbek.

v) Jeżeli okaże się, że błąd był błędem technicznym lub metodologicznym, można wymagać od laboratorium przeprowadzenia ponownej analizy wszystkich próbek z wynikiem dodatnim, od czasu ostatniej zadowalającej serii badań w ramach badania biegłości do czasu stwierdzenia błędu. To ponowne badanie zostanie udokumentowane oświadczeniem podpisanym przez dyrektora laboratorium. Laboratorium może również zostać poproszone o powiadomienie, w ramach systemu zarządzania jakością, wszystkich klientów, których wyniki mogły zostać zmienione z powodu błędu. W zależności od rodzaju błędu, który spowodował fałszywy wynik dodatni, ponowna analiza może ograniczać się do jednego analitu, klasy zabronionych substancji lub metod lub może obejmować dowolny

zabroniony lek. Laboratorium natychmiast zawiadomi WADA, jeżeli wynik badania próbki zgłoszony klientowi okaże się fałszywym wynikiem dodatnim. WADA może zawiesić lub cofnąć akredytację laboratorium. Jeżeli jednak błąd, w odniesieniu do którego zastosowano już środki korygujące, nie jest zbyt poważny i dzięki temu błąd ten nie zostanie więcej popełniony, WADA może zdecydować, że nie podejmie żadnych dalszych działań.

vi) W czasie przeznaczonym na przeanalizowanie błędu laboratorium j zachowuje akredytację, ale podawana jest informacja, że na rozwiązanie czeka sprawa fałszywego wyniku dodatniego. Jeżeli WADA stwierdzi, że należy zawiesić lub cofnąć akredytację laboratorium, wówczas oficjalny status laboratorium staje się statusem „akredytacji zawieszona” lub „akredytacji cofniętej” do czasu zniesienia zawieszenia lub zniesienia cofnięcia akredytacji bądź zakończenia innego postępowania.

**4.3.2** Aby przejść serię badania biegłości, laboratorium posiadające akredytację musi prawidłowo oznaczyć 100% zabronionych substancji. Musi poprawnie oznaczyć i potwierdzić 100% wszystkich analiz próbek PT (jakościowo, z uwzględnieniem zafałszowanych próbek).

**4.3.3** Laboratorium posiadające akredytację musi uzyskać zadowalające ilościowe wyniki 'z' w odniesieniu do wszelkich zgłaszanych rezultatów opartych o średnią trzech powtarzanych oznaczeń. Dla celów akredytacji wymagany jest wynik ilościowy w odniesieniu do leków progowych. Względne standardowe odchylenie ma być proporcjonalne do danych dotyczących zatwierdzenia.

Jeżeli laboratorium nie osiągnie zadowalających wyników analiz ilościowych, uznaje się, że nie zrealizowało badania danych próbek. W ciągu roku laboratorium musi uzyskać 90% zadowalających wyników w odniesieniu do próbek ilościowych. Jeżeli w ciągu roku laboratorium otrzyma mniej niż 10 próbek do analizy ilościowej, laboratorium to może mieć tylko jeden wynik niezadowalający w części ilościowej programu badania biegłości w okresie 12 miesięcy.

**4.4** WADA natychmiast informuje laboratoria, które nie przeszły serii badań biegłości. W ciągu 30 dni kalendarzowych laboratoria muszą podjąć działania naprawcze i zgłosić je do WADA. WADA może także zalecić laboratorium podjęcie działań naprawczych z konkretnego powodu lub zmianę działań naprawczych, które zostały wcześniej zgłoszone WADA. Działania naprawcze zgłoszone WADA muszą być wdrożone w ramach zwykłej działalności laboratorium. Powtarzające się niezgodności tego samego rodzaju spowodują, że WADA zażąda działań naprawczych.

Akredytacja laboratoriów, które nie przejdą dwóch kolejnych serii badań biegłości zostanie natychmiast zawieszona. Laboratorium ma obowiązek dostarczenia dowodów działań naprawczych w ciągu 10 dni roboczych od powiadomienia o zawieszeniu. Jeżeli tego nie dopełni, akredytacja zostaje natychmiast cofnięta.



Zniesienie zawieszenia następuje dopiero po podjęciu działań naprawczych i zgłoszeniu ich do WADA. WADA może także, według własnego uznania, dostarczyć laboratorium dodatkowe próbki PT lub zażądać ponownego audytu laboratorium na jego koszt, po dostarczeniu zadowalających wyników kolejnej serii badań biegłości.

**4.5** WADA ocenia roczną pracę wszystkich akredytowanych laboratoriów.

# **ANEKS B – KODEKS ETYCZNY LABORATORIUM**

## **1. Poufność**

Szefowie laboratoriów, osoby przez nich wyznaczone oraz personel laboratorium nie omawiają ani nie komentują dla mediów indywidualnych wyników przed ostatecznym orzeczeniem bez zgody organizacji, która dostarczyła próbkę do laboratorium oraz organizacji, która potwierdza negatywny wynik badania w procesie orzecznictwa.

## **2. Badania naukowe**

Laboratoria mają prawo uczestniczyć w programach badań naukowych pod warunkiem, że dyrektor laboratorium akceptuje ich rzetelność, a programy otrzymały odpowiednie zatwierdzenie etyczne (np. badania z udziałem ludzi).

### **2.1 Badania wspierające kontrolę dopingową**

Od laboratoriów oczekuje się opracowania programu badawczo-rozwojowego wspierającego podstawy naukowe kontroli dopingowej. Te badania naukowe mogą polegać na opracowywaniu nowych metod i technologii, charakterystyki farmakologicznej nowych środków dopingowych, charakterystyki odczynników lub metod maskujących oraz innych zagadnień istotnych dla dziedziny kontroli dopingowej.

### **2.2 Badania z udziałem ludzi**

Laboratoria muszą przestrzegać Porozumień Helsińskich i wszelkich stosownych standardów krajowych dotyczących badań z udziałem ludzi.

Dobrowolna świadoma zgoda musi być także uzyskana od osób biorących udział we wszelkich badaniach dotyczących podawania leków dla celów opracowania zbioru referencyjnego lub materiałów do badania biegiwości.

### **2.3 Substancje kontrolowane**

Od laboratoriów oczekuje się przestrzegania odnośnych praw krajowych dotyczących postępowania z kontrolowanymi (nielegalnymi) substancjami i ich przechowywania.

## **3. Badania**

### **3.1 Zawody**

Laboratoria przyjmują i przeprowadzają jedynie analizę próbek pochodzących ze znanego źródła w kontekście programów kontroli dopingowej prowadzonych podczas konkursów organizowanych przez krajowe i międzynarodowe władze sportowe, w tym

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

federacje krajowe i międzynarodowe, krajowe komitety olimpijskie, stowarzyszenia krajowe, uniwersytety i inne podobne organizacje. Zasada ta dotyczy dyscyplin sportowych olimpijskich i nieolimpijskich.

Laboratoria powinny postępować z należytą starannością w celu upewnienia się, że próbki zostały pobrane zgodnie ze Międzynarodowym Standardem Badań Światowego Kodeksu Antydopingowego lub Międzynarodowym Standardem Kontroli Dopingowej (ISO/PAS 18873) lub podobnymi wytycznymi. Wytyczne te muszą obejmować pobieranie rozdzielonych próbek, odpowiednie względy bezpieczeństwa dotyczące pojemnika z próbkami oraz warunki formalnego systemu kontroli.

### **3.2 Poza zawodami**

Laboratoria przyjmują próbki pobrane podczas treningu (lub poza zawodami), tylko wówczas, gdy spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- a) próbki zostały pobrane i zamknięte w warunkach panujących podczas samych zawodów zgodnie z postanowieniami sekcji 3.1,
- b) pobieranie próbek stanowi część programu antydopingowego oraz
- c) w przypadku dodatniego wyniku są stosowane odpowiednie sankcje.

Laboratoria nie mogą przyjmować próbek dla celów badań przesiewowych lub oznaczenia ze źródeł komercyjnych lub innych, jeżeli nie są jednocześnie spełnione warunki określone w powyższym akapicie.

Laboratoria nie mogą przyjmować próbek od poszczególnych sportowców na prywatnych zasadach ani od osób lub organizacji działających w ich imieniu.

Zasada ta dotyczy dyscyplin sportowych olimpijskich i nieolimpijskich.

### **3.3 Dla celów klinicznych lub sądowych**

Czasami laboratorium jest proszone o dokonanie analizy próbki na obecność zabronionego leku lub substancji endogennej, która to próbka prawdopodobnie pochodzi od osoby hospitalizowanej lub chorej i jej analiza ma pomóc lekarzowi w procesie diagnostycznym. W takiej sytuacji dyrektor laboratorium musi wyjaśnić wnioskodawcy warunki poprzedzające badanie, a następnie wyraża zgodę na przeprowadzenie analizy próbki tylko wówczas, jeżeli do próbki dołączony jest list wyraźnie potwierdzający, że próbka jest potrzebna do celów diagnostycznych lub leczniczych.

List taki musi także zawierać medyczne uzasadnienie badania.

Można podejmować prace mające pomóc w dochodzeniach sądowych, ale należy zachować przy tym należytą staranność i upewnić się, że zleca je właściwa agencja lub organ. Laboratorium nie powinno uczestniczyć w badaniach ani wystawiać oświadczeń

biegłych, które podważałyby uczciwość osoby lub wartość naukową prac prowadzonych w ramach programu antydopingowego.

### **3.4 Inne badania**

Jeżeli laboratorium przyjmuje próbki od podmiotu niebędącego organem odpowiedzialnym za badania uznanym przez Światowy Kodeks Antydopingowy, dyrektor laboratorium ma obowiązek zapewnić postępowanie z wszelkimi negatywnymi wynikami badań zgodnie z Kodeksem i zadbać, aby wyniki nie mogły być w żaden sposób wykorzystane przez sportowca ani osobę z nim związaną w celu uniknięcia wykrycia dopingu.

Laboratorium nie powinno podejmować badań podważających lub szkodliwych dla programu antydopingowego WADA. Laboratorium nie powinno dostarczać wyników sugerujących w jakikolwiek sposób poparcie dla produktów lub usług dla sportowców lub władz sportowych. Laboratorium nie powinno świadczyć usług badawczych w obronie sportowca podczas postępowania orzekającego o kontroli dopingowej.

### **3.5 Wymiana informacjami i zasobami**

#### **3.5.1 Nowe substancje**

Jeżeli laboratoria akredytowane przez WADA do przeprowadzania kontroli dopingowej wykryją nowy lub podejrzany środek dopingujący, informują o tym WADA.

W miarę możliwości laboratoria dzielą się informacjami dotyczącymi wykrycia nowych lub rzadko wykrywanych środków dopingujących.

#### **3.5.2 Dzielenie się wiedzą**

Dzielenie się wiedzą polega między innymi na przekazywaniu informacji na temat nowych zabronionych substancji i metod oraz sposobów ich wykrywania w ciągu sześćdziesięciu (60) dni od ich wykrycia. Może to mieć miejsce w drodze udziału w *zebraniach naukowych, publikacji wyników badań, przekazywania określonych metodologii niezbędnych do wykrywania oraz współpracy z WADA przy rozpowszechnianiu informacji dzięki przygotowaniu opracowania na temat substancji referencyjnej, wydalin biologicznych lub informacji dotyczącej chromatografii zachowań retencyjnych oraz widma spektrometrii masowej substancji bądź jej metabolitów. Dyrektor lub pracownicy laboratorium uczestniczą w opracowywaniu standardów najlepszej praktyki oraz zwiększania jednorodności badań w systemie laboratoriów akredytowanych przez WADA. Przykładem tego ostatniego byłoby ustalenie standardów sprawozdawczości w przypadku negatywnego wyniku badania.*

## **4. Postępowanie szkodliwe dla programu antydopingowego**

Pracownicy laboratorium nie angażują się w działania niekorzystne lub szkodliwe dla programu antydopingowego WADA, federacji międzynarodowej, krajowej organizacji antydopingowej, krajowego komitetu olimpijskiego, komitetu organizacyjnego ważnych

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

zawodów lub Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Takie postępowanie to między innymi skazanie za nadużycie, malwersację, krzywoprzysięstwo itp., które wzbudziłoby wątpliwości co do integralności programu antydopingowego.

Pracownicy i konsultanci laboratorium nie udzielają sportowcom lub innym osobom porad i informacji w sprawie technik lub metod maskujących środki dopingujące, zmieniających metabolizm lub wstrzymujących wydalanie zabronionej substancji, markera zabronionej substancji lub metody w celu uniknięcia negatywnego wyniku badania. Żadnemu pracownikowi laboratorium nie wolno pomagać sportowcom w uchylaniu się od pobrania próbki. Niniejszy akapit nie zabrania prowadzenia prezentacji szkoleniowych dla sportowców, studentów lub innych osób, dotyczących programów antydopingowych oraz zabronionych substancji i metod.

**ANEKS C – LISTA DOKUMENTÓW TECHNICZNYCH**

Tytuł	Nr dokumentu	Nr wersji	Data wejścia w życie
System kontroli wewnętrznej w laboratorium	TD2003LCOC	1.2	1 stycznia 2004 r.
Pakiety dokumentacji laboratoryjnej	TD2003LDOC	1.3	1 stycznia 2004 r.
Minimalne wymagane wartości wykrywania substancji zabronionych	TD2004MRPL	1.0	15 lutego 2004 r.
Kryteria oznaczania analiz jakościowych obejmujących chromatografię i spektrometrię masową	TD2003IDCR	1.2	1 stycznia 2004 r.
Zgłaszanie wykrycia norandrosteronu	TD2004NA	1.0	13 sierpnia 2004 r.
Wskazówki dotyczące sprawozdawczości i oceny w przypadku testosteronu, epitestosteronu, wskaźnika T/E oraz innych sterydów endogennych	TD2004EAAS	1.0	13 sierpnia 2004 r.
Harmonizacja metody wykrywania epoetinu alfa i beta (EPO) oraz darbepoetinu alfa (NERP) w drodze podwójnego osuszania IEF oraz wykrywania chemiluminescencyjnego	TD2004EPO	1.0	W opracowaniu
Pomiary przy niepewności wyniku pomiarów analizy antydopingowej			W przyszłości
Wskazówki w zakresie sprawozdawczości - chromatografia gazowa/ spalanie/ stosunek izotopów/ spektrometria masy			W przyszłości
Wskazówki w zakresie sprawozdawczości – salbutamol i inne czynniki beta-2			W przyszłości

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

Obowiązuje od 1 lipca 2004 r.

## **ZAŁĄCZNIK DO MIĘDZYNARODOWEGO STANDARDU DLA LABORATORIÓW WYMOGI ZWIĄZANE Z ANALIZĄ ANTYDOPINGOWĄ KRWI, OSOCZA KRWI, SUROWICY KRWI I INNYCH FRAKCJI KRWI**

Obecnie istnieje wiele badań antydopingowych na matrycy krwi i mogą być one stosowane do krwi jako całości lub do frakcji krwi (np. osocza i surowicy krwi) w celu stwierdzenia stosowania praktyk dopingowych w sporcie.

Jak ostatnio stwierdzono Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów Światowego Kodeksu Antydopingowego nie obejmuje procedur postępowania i przeprowadzania analizy matrycy krwi w laboratoriach antydopingowych. Zgodnie z postanowieniem 5.2.4.4.1 Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów szczególne wymogi dotyczące analizy matrycy krwi zostaną ogłoszone oddzielnie.

Niniejszy dokument powstał w celu uzupełnienia i poprawienia dotychczasowego Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów oraz przedstawienia nadzwyczajnych wymogów postępowania i przeprowadzania przez laboratoria analiz próbek krwi w kontekście analizy antydopingowej.

Oficjalny tekst Załącznika do Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów będzie w posiadaniu WADA i zostanie opublikowany w języku angielskim i francuskim. W przypadku jakiegokolwiek sprzeczności między wersją angielską i francuską, wersja angielska jest rozstrzygająca.

### **Specjalne wymogi dotyczące przeprowadzania analiz krwi lub frakcji krwi**

We wszystkich sekcjach, które dotyczą moczu i zostały przeniesione do niniejszego dokumentu w drodze odniesienia, wprowadzane są odpowiednio określenia krew, osocze i surowica. O ile nie podano inaczej, badanie integralności moczu i dane na ten temat nie mają swojego odpowiednika w odniesieniu do krwi, osocza lub surowicy i wszelkie odniesienia do nich powinny zostać skreślone.

Poniższe sekcje Sekcji 5 Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów mają zastosowanie do analizy próbek krwi w drodze odniesienia:

**5.1** i wszystkie podpunkty

**5.2.1** i wszystkie podpunkty

**5.2.2** i wszystkie podpunkty, z wyjątkiem podpunktów 5.2.2.5 i 5.2.2.6, które otrzymują brzmienie:

*Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów*  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.

Postanowienia podpunktów 5.2.2.5 i 5.2.2.6 mają zastosowanie do osocza, surowicy lub innych frakcji krwi niezawierających komórek krwi. Zaraz po otrzymaniu próbki mają być zamrożone do czasu przeprowadzenia analizy i tak szybko jak to jest możliwe po pobraniu podwielokrotnej części próbki do analizy. Laboratorium przechowuje próbki A i B przez przynajmniej trzy (3) miesiące od daty otrzymania sprawozdania o nieprawidłowych wynikach badania przez organ odpowiedzialny za badania. Przechowywane próbki należy zamrozić i przechowywać w odpowiednich warunkach. Próbki, w których stwierdzono nieprawidłowości, należy zamrozić i przechowywać przez przynajmniej trzy (3) miesiące od przekazania sprawozdania organowi wykonującemu badania.

Próbki składające się z całej krwi lub frakcji krwi zawierające nienaruszone komórki po otrzymaniu są przechowywane w temperaturze ok. 4 stopni Celsjusza i powinny zostać poddane analizie w ciągu 48 godzin. Tak szybko jak jest to możliwe po pobraniu podwielokrotnej części próbki do analizy próbki powinny znowu znaleźć się w temperaturze ok. 4 stopni Celsjusza. Laboratorium antydopingowe przechowuje próbki A i B, dla których uzyskano lub nie uzyskano negatywnego wyniku badania przez przynajmniej miesiąc od daty przekazania do organu odpowiedzialnego za badania ostatecznego sprawozdania z analizy (próbka A lub B).

**5.2.3** i wszystkie podpunkty,

**5.2.4** i wszystkie podpunkty z wyjątkiem podpunktów 5.2.4.1, 5.2.4.3.1.1, 5.2.4.2.1, 5.2.4.2.4, 5.2.4.3.1.2, 5.2.4.3.2.1, które w miarę potrzeby są zastępowane lub zmieniane przez poniższe podpunkty:

5.2.4.3.1.1 Badania przesiewowe i badania potwierdzające mogą być wstępnie wykonywane na tej samej podwielokrotnej części próbki. Badanie powinno zostać powtórzone na nowej podwielokrotnej części próbki w celu upewnienia się, że wyniki wstępnego badania potwierdza podwielokrotna część próbki pochodząca z tej samej fiolki z próbką.

Transfuzję krwi można wykryć dzięki zastosowaniu licznych antyciał i cytometrii przepływu ujawniającej liczne antygeny czerwonych ciałek krwi. W konsekwencji podpunkt 5.2.4.3.1.3 nie ma zastosowania do tego rodzaju analizy immunochemicznej.

5.2.4.3.2.1, dla potwierdzenia próbki „B” w całej krwi lub frakcji krwi zawierającej tylko komórki krwi, analiza próbki „B” musi zostać zakończona w ciągu 30 dni od daty powiadomienia o negatywnym wyniku badania próbki „A”.

**5.2.5** i wszystkie podpunkty,

**5.2.6** i wszystkie podpunkty z wyjątkiem podpunktów 5.2.6.4, 5.2.6.7 i 5.2.6.8.

**5.3** i wszystkie podpunkty,

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



5.4 i wszystkie podpunkty z wyjątkiem podpunktów 5.4.4.1, 5.4.4.2.2, 5.4.4.3, 5.4.6 i 5.4.7, które w miarę potrzeby są zmieniane przez poniższe podpunkty:

#### 5.4.4.1 Wybór metod

Standardowych metod generalnie nie stosuje się w przypadku analiz kontroli dopingowej. Laboratorium powinno opracować, zalegalizować i udokumentować wewnętrzne metody dotyczące związków znajdujących się na liście substancji zabronionych lub ich metabolitów i markerów. Metody powinny zostać wybrane i zalegalizowane, tak aby odpowiadały swemu przeznaczeniu.

5.4.4.3 W miarę potrzeby laboratorium powinno dostarczyć szacunkowe wyniki niepewności pomiaru.

#### 5.4.6.2 Zbiory referencyjne

Zbiór próbek lub izolatów można uzyskać z matrycy biologicznej po zastosowaniu autentycznej i możliwej do zweryfikowania lub do wyśledzenia zabronionej substancji lub metody, pod warunkiem, że dane analityczne wystarczają do uzasadnienia tożsamości substancji zabronionej lub metabolitu substancji zabronionej bądź markera substancji zabronionej lub metody.

### 5.4.7 Zapewnienie jakości wyników badań

- 5.4.7.1 Wyniki laboratorium w zakresie przeprowadzania analiz krwi będą oceniane w zależności od potrzeb przez Światową Agencję Antydopingową zgodnie z zasadami Międzynarodowego Standardu dla Laboratoriów stosowanymi specjalnie do matrycy krwi.
- 5.4.7.2 Laboratorium dysponuje systemem zapewnienia jakości, z uwzględnieniem dostarczania ślepych próbek kontrolnych, które stanowią wyzwanie dla całego zakresu procesu badań.
- 5.4.7.3 Wyniki analityczne powinny być monitorowane przez sprawnie funkcjonujące systemy kontroli jakości odpowiednie dla rodzaju i częstotliwości badań realizowanych przez laboratorium.

Dokumenty techniczne mające zastosowanie do analiz krwi:

Pakiety dokumentacji laboratoryjnej.

System kontroli wewnętrznej w laboratorium.

Międzynarodowy Standard dla Laboratoriów  
Wersja 4.0 sierpień 2004 r.



**DODATEK 3**

**ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY**

**MIĘDZYNARODOWY STANDARD  
BADAŃ**

**Wersja 3.0**  
**Czerwiec 2003**

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

## PREAMBUŁA

*Międzynarodowy Standard Badań Światowego Kodeksu Antydopingowego* jest obowiązującym *standardem międzynarodowym* opracowanym w ramach Światowego Programu Zwalczenia Dopingu.

*Międzynarodowy Standard Badań* jest wyciągiem z proponowanego standardu międzynarodowego kontroli dopingowej ISO (ISO ISDC), aktualnie przygotowywanego przez grupę ekspertów w ramach Międzynarodowego Porozumienia Antydopingowego (International Anti-Doping Arrangement – IADA) oraz WADA. ISO ISDC oparty jest o międzynarodowy standard kontroli dopingowej IADA (ISDC)/ISO PAS 18873 (1999). WADA popiera i jest aktywnym partnerem IADA w opracowaniu proponowanego ISO ISDC zgodnie z pełnym standardem ISO. Oczekuje się, że proces dochodzenia do pełnego standardu ISO zostanie zakończony w połowie 2004 r.

Wersja 1.0 *Międzynarodowego Standardu Badań* została rozesłana do zaopiniowania przez *Sygnatariuszy* oraz rządy w listopadzie 2002 r. Wersja 2.0 była oparta na uwagach i propozycjach zgłoszonych przez *Sygnatariuszy* i rządy.

Wszyscy *Sygnatariusze* i rządy miały możliwość konsultacji oraz zaopiniowania wersji 2.0. Niniejszy projekt wersji 3.0 zostanie przedstawiony do zatwierdzenia przez Komitet Wykonawczy WADA w dniu 7 czerwca 2003 r.

Oficjalny tekst *Międzynarodowego Standardu Badań* będzie przechowywany przez WADA i zostanie opublikowany w języku angielskim i francuskim. W przypadku jakichkolwiek sprzeczności między wersją w języku angielskim i wersją w języku francuskim, obowiązująca jest wersja angielska.

**SPIS TREŚCI**

<b>CZĘŚĆ PIERWSZA: WSTĘP, POSTANOWIENIA KODEKSU I DEFINICJE</b> .....	10389
<u>1.0 Wstęp i zakres</u> .....	10389
<u>2.0 Postanowienia Kodeksu</u> .....	10390
<u>3.0 Pojęcia i definicje</u> .....	10393
<u>3.1 Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie</u> .....	10393
<u>3.2 Pojęcia zdefiniowane w Międzynarodowym Standardzie Badań</u> .....	10395
<b>CZĘŚĆ DRUGA: STANDARDY BADANIA</b> .....	10397
<u>4.0 Planowanie</u> .....	10397
<u>4.1 Cel</u> .....	10397
<u>4.2 Ogólne</u> .....	10397
<u>4.3 Wymogi ustalania zarejestrowanej grupy testowej</u> .....	10397
<u>4.4 Wymóg uzyskania informacji na temat miejsca pobytu sportowca w celu</u> <u>przeprowadzenia badań poza zawodami</u> .....	10398
<u>4.5 Wymogi dotyczące planowania rozkładu badań</u> .....	10398
<u>4.6 Wymogi dotyczące wyboru sportowców</u> .....	10399
<u>5.0 Powiadamianie sportowców</u> .....	10400
<u>5.1 Cel</u> .....	10400
<u>5.2 Ogólne</u> .....	10400
<u>5.3 Wymogi przed powiadomieniem sportowców</u> .....	10401
<u>5.4 Wymogi dotyczące powiadamiania sportowców</u> .....	10402
<u>6.0 Przygotowanie do sesji pobrania próbki</u> .....	10405
<u>6.1 Cel</u> .....	10405
<u>6.2 Ogólne</u> .....	10405
<u>6.3 Wymogi dotyczące przygotowania do sesji pobierania próbek</u> .....	10405
<u>7.0 Przeprowadzanie sesji pobierania próbki</u> .....	10407
<u>7.1 Cel</u> .....	10407
<u>7.2 Ogólne</u> .....	10407
<u>7.3 Wymogi przed pobraniem próbki</u> .....	10407
<u>7.4 Wymogi dotyczące pobierania próbki</u> .....	10408
<u>8.0 Bezpieczeństwo/działania po wykonaniu badania</u> .....	10409
<u>8.1 Cel</u> .....	10409
<u>8.2 Ogólne</u> .....	10409
<u>8.3 Wymogi dotyczące bezpieczeństwa/działań po przeprowadzeniu badania</u> .....	10409
<u>9.0 Transport próbek i dokumentacji</u> .....	10410
<u>9.1 Cel</u> .....	10410
<u>9.2 Ogólne</u> .....	10410
<u>9.3 Wymogi dotyczące transportu próbek i dokumentacji</u> .....	10410
<b>CZĘŚĆ TRZECIA: ANEKSY</b> .....	10412
<u>Aneks A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki</u> .....	10412
<u>Aneks B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami</u> .....	10414
<u>Aneks C – Pobieranie próbek moczu</u> .....	10416
<u>Aneks D – Pobieranie próbek krwi</u> .....	10419
<u>Aneks E – Próbki moczu – niewystarczająca ilość</u> .....	10422
<u>Aneks F – Próbki moczu – próbki, które nie spełniają laboratoryjnych wytycznych</u> <u>dotyczących współczynnika pH oraz ciężaru właściwego</u> .....	10424
<u>Aneks G – Wymogi dotyczące pracowników pobierających próbki</u> .....	10426

# CZĘŚĆ PIERWSZA: WSTĘP, POSTANOWIENIA KODEKSU I DEFINICJE

## 1.0 Wstęp i zakres

Głównym zadaniem Międzynarodowego Standardu Badań jest planowanie skutecznych badań oraz zachowanie integralności i tożsamości próbek od momentu powiadomienia sportowca do momentu dostarczenia próbek do analizy.

Międzynarodowy Standard Badań zawiera normy określające planowanie rozkładu badań, powiadamianie sportowców, przygotowywanie i wykonywanie pobrań próbek, kwestie bezpieczeństwa i zarządzania próbką po wykonaniu badania oraz transport próbek.

Międzynarodowy Standard Badań, wraz z wszystkimi aneksami, jest obowiązujący dla wszystkich Sygnatariuszy Kodeksu.

Światowy Program Zwalczania Dopingu obejmuje wszystkie elementy zapewniające optymalną harmonizację i najlepsze praktyki w międzynarodowych i krajowych programach zwalczania dopingu. Głównymi jego elementami są: Kodeks (Szczebel 1), standardy międzynarodowe (Szczebel 2) oraz modele najlepszych praktyk (Szczebel 3).

We wstępie do Kodeksu cele i wdrożenie międzynarodowych standardów opisano w następujący sposób:

„Standardy międzynarodowe dotyczące różnych obszarów technicznych i operacyjnych w programie zwalczania dopingu zostaną opracowane w porozumieniu z Sygnatariuszami i rządami oraz zatwierdzone przez WADA. Celem Standardów międzynarodowych jest zharmonizowanie działań prowadzonych przez organizacje antydopingowe odpowiedzialne za konkretne techniczne i operacyjne części programów zwalczania dopingu. Zgodnie z Kodeksem, przestrzeganie Standardów międzynarodowych jest obowiązkowe. Standardy międzynarodowe mogą być poprawiane od czasu do czasu przez Komitet Wykonawczy WADA po uzasadnionych konsultacjach z Sygnatariuszami i rządami. Jeśli w Kodeksie nie postanowiono inaczej, Standardy międzynarodowe oraz wszystkie poprawki wchodzi w życie w dniu podanym w Standardzie międzynarodowym lub poprawce”.

Standardy włączone do Międzynarodowego Standardu Badań stanowią wyciąg z Międzynarodowego Standardu Kontroli Dopingowej ISO (ISO ISDC), który także obejmuje zarządzanie i procesy uzupełniające działania związane z badaniami.

Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie, które zostały włączone do niniejszego standardu, zostały napisane kursywą. Pojęcia, które definiowane są tylko w niniejszym standardzie, zostały podkreślone.

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

## 2.0 Postanowienia Kodeksu

Poniższe artykuły w Kodeksie bezpośrednio dotyczą międzynarodowego standardu badań:

### Artykuł 2 Kodeksu Naruszenia przepisów antydopingowych:

2.3 Nie wyrażenie zgody lub bez ważnego uzasadnienia niezgłoszenie się na pobranie próbki po powiadomieniu zgodnie z odpowiednimi przepisami antydopingowymi lub w inny sposób unikanie pobrania próbki.

2.4 Naruszenie odpowiednich wymogów określających dostępność sportowca do kontroli poza zawodami, w tym nieprzedstawienie wymaganych informacji na temat miejsca pobytu oraz niepoddanie się na badaniom ogłoszonym w oparciu o rozsądne przepisy.

2.5 Manipulowanie lub próba manipulowania jakąkolwiek częścią kontroli dopingowej.

2.8 Podanie lub próba podania sportowcowi substancji zabronionej lub metody zabronionej lub pomaganie, zachęcanie, ułatwianie, podżeganie, ukrywanie lub każdy inny rodzaj współdziałania wiążący się z naruszeniem przepisów antydopingowych lub próbą ich naruszenia.

### Artykuł 3 Kodeksu Dowód dopingu:

3.2.2 Odejście od międzynarodowego standardu badania, które nie spowodowało negatywnego wyniku analitycznego lub inne naruszenie przepisów antydopingowych nie powoduje unieważnienia takich wyników. Jeśli sportowiec udowodni, że odejście od standardu międzynarodowego miało miejsce w czasie badania, wówczas ciężar dowodu, że takie odejście nie spowodowało negatywnego wyniku badania lub przedstawienia faktycznej podstawy naruszenia przepisów antydopingowych spoczywa na Organizacji Antydopingowej.

### Artykuł 5 Kodeksu Badanie:

5.1 **Planowanie terminów i miejsc kontroli.** Organizacje antydopingowe przeprowadzające badania, w porozumieniu z innymi organizacjami antydopingowymi przeprowadzającymi badania tej samej grupy sportowców:

5.1.1 Planują i wykonują faktyczną liczbę badań w trakcie zawodów i poza zawodami. Każda federacja międzynarodowa ustali dla swego sportu zarejestrowaną grupę testową obejmującą sportowców klasy międzynarodowej, a każda krajowa organizacja antydopingowa ustali dla swego kraju narodową zarejestrowaną grupę testową obejmującą sportowców. Grupa klasy krajowej będzie obejmować sportowców klasy międzynarodowej z tego kraju jak również innych sportowców klasy krajowej. Każda federacja międzynarodowa i krajowa organizacja antydopingowa zaplanuje i przeprowadzi badania w trakcie zawodów i poza zawodami obejmując nimi swoją zarejestrowaną grupę testową.

5.1.2 Nie traktują priorytetowo wcześniejszego powiadamiania o badaniu.

5.1.3 Przeprowadzają badania ukierunkowane – targetowe.

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

**5.2 Standardy badania.** Organizacje antydopingowe przeprowadzające badania będą przeprowadzały takie badania zgodnie z międzynarodowym standardem badań.

#### **Artykuł 7 Kodeksu Zarządzanie wynikami:**

**7.3 Dalsza ocena negatywnego wyniku analitycznego, gdy ocena taka jest wymagana listą zabronionych substancji i metod.** Organizacja antydopingowa lub inny organ oceniający powołany przez taką organizację przeprowadza także wszystkie badania uzupełniające, jakie mogą być wymagane listą zabronionych substancji i metod. Po zakończeniu badań uzupełniających organizacja antydopingowa bezzwłocznie powiadamia sportowca o wynikach badań uzupełniających oraz informuje sportowca, czy organizacja antydopingowa stwierdziła naruszenie przepisów antydopingowych.

#### **Artykuł 10 Kodeksu Kary indywidualne:**

**10.10 Badanie w celu przywrócenia statusu.** Aby sportowiec mógł odzyskać swój status po zakończeniu kary zakazu startów musi, w dowolnym okresie tymczasowego zawieszenia lub zakazu startów, stawić się na badania poza zawodami przeprowadzane przez dowolną organizację antydopingową uprawnioną do przeprowadzania badań dopingowych oraz, na żądanie, musi przedstawić aktualne i dokładne informacje na temat miejsca swego pobytu. Jeśli sportowiec, na którego nałożono karę zakazu startów wycofa się ze sportu i zostanie usunięty z grupy zawodników poddawanych badaniom dopingowym poza zawodami, a później będzie chciał ubiegać się o przywrócenie swego statusu, będzie mógł przywrócić swój status dopiero, gdy powiadomi odpowiednie organizacje antydopingowe oraz będzie podlegał badaniom dopingowym poza zawodami przez okres czasu równy okresowi zakazu startów pozostający od dnia wycofania się sportowca.

#### **Artykuł 14 Kodeksu Poufność i sprawozdawczość:**

**14.3 Informacje o miejscu pobytu sportowca.** Sportowcy, którzy zostali wyznaczeni przez federację międzynarodową lub krajową organizację antydopingową i zaliczeni do grupy sportowców, którzy mogą być poddawani badaniom dopingowym poza zawodami mają obowiązek podawania dokładnych informacji na temat aktualnego miejsca przebywania. Federacje międzynarodowe i krajowe organizacje antydopingowe będą koordynowały proces wyznaczania sportowców oraz zbierania aktualnych informacji na temat miejsca pobytu sportowców i przekazywały je do WADA.

WADA udostępni te informacje innym organizacjom antydopingowym uprawnionym do badania sportowców zgodnie z Artykułem 15. Informacje te będą cały czas traktowane jako poufne; będą wykorzystywane wyłącznie w celach planowania, koordynowania i przeprowadzania badań, oraz zostaną zniszczone, gdy stracą swoją przydatność do wyżej określonych celów.

**14.5 Biuro informacyjne na temat kontroli dopingowej.** WADA będzie pełniła rolę centralnego biura informacyjnego zarządzającego danymi i wynikami badań dopingowych przeprowadzanych na sportowcach klasy międzynarodowej oraz sportowcach klasy krajowej, którzy zostali zaliczeni przez swoje organizacje antydopingowe do grupy sportowców podlegających kontroli dopingowej. Aby ułatwić skoordynowane planowanie rozkładu badań oraz aby uniknąć zbędnego powielania badań przez różne organizacje antydopingowe, każda

Międzynarodowy Standard Badań. Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

organizacja antydopingowa będzie przysyłała wszystkie wyniki badań przeprowadzonych w trakcie zawodów i poza zawodami na takich zawodnikach do biura informacyjnego WADA bezzwłocznie po przeprowadzeniu badań. WADA udostępni takie informacje sportowcowi, krajowej federacji, której sportowiec podlega, Krajowemu Komitetowi Olimpijskiemu lub Krajowemu Komitetowi Paraolimpijskiemu, Krajowej Organizacji Antydopingowej, federacji międzynarodowej oraz Międzynarodowemu Komitetowi Olimpijskiemu lub Międzynarodowemu Komitetowi Paraolimpijskiemu. Informacje dotyczące konkretnych sportowców będą traktowane przez WADA jako ściśle poufne. Co najmniej raz w roku WADA będzie publikować raporty statystyczne zawierające streszczenie powyższych informacji.

#### **Artykuł 15 Kodeksu Strony odpowiedzialne za kontrolę dopingową:**

**15.1 Badania podczas zawodów.** Pobieranie próbek do kontroli dopingowej ma i powinno mieć miejsce na zawodach międzynarodowych i zawodach krajowych. Jednakże tylko jedna organizacja powinna być odpowiedzialna za inicjowanie i kierowanie badaniami w trakcie zawodów. Na zawodach międzynarodowych pobieranie próbek do kontroli dopingowej jest inicjowane i odbywa się pod kierunkiem organizacji międzynarodowej, która jest organem kierującym zawodami (np. MKOl dla Igrzysk Olimpijskich, federacja międzynarodowa dla mistrzostw świata i PASO dla Igrzysk Panamerykańskich). Jeśli organizacja międzynarodowa podejmie decyzję, by nie przeprowadzać żadnych badań podczas takich zawodów, krajowa organizacja antydopingowa w kraju, w którym odbywają się zawody może, w porozumieniu z oraz za zgodą organizacji międzynarodowej lub WADA zainicjować i przeprowadzić takie badanie. Na zawodach krajowych pobieranie próbek do kontroli dopingowej jest inicjowane i odbywa się pod kierunkiem wyznaczonej organizacji antydopingowej tego kraju.

**15.2 Badania poza zawodami.** Badania poza zawodami są i powinny być inicjowane i przeprowadzane pod kierunkiem organizacji międzynarodowej i krajowej. Badania poza zawodami mogą być inicjowane i prowadzone pod kierunkiem: (a) WADA; (b) MKOl lub IPC w związku z igrzyskami olimpijskimi lub igrzyskami paraolimpijskimi; (c) międzynarodową federację, do której sportowiec należy; (d) krajową organizację antydopingową sportowca; lub (e) krajową organizację antydopingową dowolnego kraju, w którym sportowiec przebywa. Badania poza zawodami powinny być koordynowane przez WADA, by skuteczność kontroli dopingowych była jak największa oraz by uniknąć wielokrotnego badania poszczególnych sportowców.

**15.4 Wzajemne uznawanie.** Z zastrzeżeniem prawa do odwołania zagwarantowanym przez Artykuł 13, badanie, zgoda na używanie substancji zabronionych w celach terapeutycznych oraz wyniki przesłuchań lub ostatecznych werdyktów dowolnego Sygnatariusza, które są zgodne z Kodeksem i leżą w gestii tego Sygnatariusza, będą uznawane i szanowane przez wszystkich Sygnatariuszy. Sygnatariusze mogą uznawać te same działania innych organów, które nie przyjęły Kodeksu, jeśli przepisy tych organów są spójne z Kodeksem.



## 3.0 Pojęcia i definicje

### 3.1 Pojęcia zdefiniowane w Kodeksie

**Badanie:** Części procesu kontroli dopingowej obejmujące planowanie rozkładu badań, pobieranie próbek, postępowanie z próbką oraz przewożenie próbki do laboratorium.

**Badanie ukierunkowane (targetowe):** Wybór sportowców do badań, gdy konkretni sportowcy lub grupy sportowców wybierani są w sposób nieprzypadkowy do badań w określonym czasie.

**Bez zapowiedzi:** Kontrola dopingowa, która odbywa się bez wcześniejszego ostrzeżenia sportowców oraz podczas której sportowiec znajduje się pod dozorem od momentu powiadomienia aż do pobrania próbki.

**Kodeks:** Światowy Kodeks Antydopingowy

**Konkurs:** Jeden wyścig, mecz, gra lub jedne zawody lekkoatletyczne. Na przykład, finał sprintu na 100 m podczas Igrzysk Olimpijskich. W wypadku wyścigów etapowych lub innych zawodów lekkoatletycznych, w których nagrody przyznawane są codziennie lub co jakiś czas, różnica między konkursem a zawodami zostanie określona w przepisach odpowiedniej federacji międzynarodowej.

**Konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych:** Za naruszenie przepisu antydopingowego przez sportowca lub inną osobę może być nałożona jedna z następujących kar: (a) dyskwalifikacja oznacza unieważnienie wyników sportowca w konkretnym konkursie lub zawodach oraz wszystkie wynikające z tego konsekwencje w tym przepadek jakichkolwiek medali, punktów i nagród; (b) zakaz startów oznacza, że sportowiec lub inna osoba nie może w określonym czasie uczestniczyć w jakimkolwiek konkursie lub innych działaniach, ani być beneficjentem funduszy określonych w Artykule 10.9; oraz (c) tymczasowe zawieszenie oznacza, że sportowiec lub inna osoba nie może tymczasowo uczestniczyć w żadnym konkursie przed ostateczną decyzją podjętą na przesłuchaniu przeprowadzonym zgodnie z Artykule 8 (Prawo do uczciwego przesłuchania).

**Kontrola dopingowa:** Proces obejmujący planowanie rozkładu badań, pobieranie i postępowanie z próbkami, analizę laboratoryjną, zarządzanie wynikami, przesłuchania i odwołania.

**Krajowa Organizacja Antydopingowa:** Jednostka(i) wyznaczona przez każdy kraj jako posiadająca główne kompetencje i odpowiedzialność za przyjęcie i wdrożenie przepisów antydopingowych, kierowanie pobieraniem próbek, zarządzanie wynikami badania oraz przeprowadzanie przesłuchań – wszystko to dotyczy szczebla krajowego. Jeśli odpowiednie władze publiczne nie wyznaczyły takiej jednostki, za taką jednostkę uznaje się Krajowy Komitet Olimpijski danego kraju lub instytucję przez niego wyznaczoną.

**Krajowy Komitet Olimpijski:** Organizacja uznana przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Pojęcie Krajowy Komitet Olimpijski obejmuje też Krajową Konfederację

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

Sportową w tych krajach, w których Krajowa Konfederacja Sportowa wykonuje typowe obowiązki Krajowego Komitetu Olimpijskiego w dziedzinie zwalczania dopingu.

**Lista zabronionych:** Lista zawierająca substancje zabronione i metody zabronione.

**Negatywny wynik badania:** Raport sporządzony przez laboratorium lub inną zatwierdzoną jednostkę badawczą stwierdzający obecność w próbce substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów (w tym podwyższone ilości substancji endogennych) lub dowody użycia metody zabronionej.

**Niepełnoletni:** Osoba fizyczna, która nie osiągnęła wieku pełnoletniości zgodnie z odpowiednimi przepisami swego kraju zamieszkania.

**Organizacja antydopingowa:** Sygnatariusz, który ma obowiązek przyjęcia przepisów określających zasady inicjowania, wprowadzania lub egzekwowania dowolnej części procesu kontroli dopingowej. Sygnatariuszami są, na przykład, Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, inni organizatorzy ważnych zawodów, którzy przeprowadzają badania na swoich zawodach, WADA, federacje międzynarodowe oraz Krajowe Organizacje Antydopingowe.

**Podczas zawodów:** W celu rozróżnienia między badaniami podczas zawodów i poza zawodami, jeśli w przepisach federacji międzynarodowej lub innej odpowiedniej organizacji antydopingowej nie określono inaczej, badanie podczas zawodów jest badaniem, w którym sportowiec wybierany jest do badania w związku z określonym konkursem.

**Poza zawodami:** Każda kontrola dopingowa, która nie jest przeprowadzana podczas zawodów.

**Program Niezależny Obserwator:** Zespół obserwatorów pod kierunkiem WADA, który prowadzi obserwacje procesu kontroli dopingowej podczas pewnych zawodów i przedstawia raport ze swoich obserwacji. Jeśli WADA prowadzi badania podczas zawodów, obserwatorzy są nadzorowani przez niezależną organizację.

**Próbka:** Każdy materiał biologiczny pobrany w celu kontroli dopingowej.

**Sportowiec:** Dla celów kontroli dopingowej dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu międzynarodowym (zgodnie z definicją każdej federacji międzynarodowej) lub szczeblu krajowym (zgodnie z definicją Krajowej Organizacji Antydopingowej) oraz każda inna osoba, która uczestniczy w sporcie na szczeblu niższym, jeśli zostanie określona mianem sportowca przez Krajową Organizację Antydopingową tej osoby. Dla celów informacji i edukacji antydopingowej, dowolna osoba, która uczestniczy w sporcie podlegającym dowolnemu Sygnatariuszowi, rządowi lub innej organizacji sportowej przyjmującej Kodeks.

**Sportowiec klasy międzynarodowej:** Sportowcy wyznaczeni przez jedną lub więcej federacji międzynarodowych i należący do zarejestrowanej grupy testowej federacji międzynarodowej.

**Standard międzynarodowy:** Standard przyjęty przez WADA dla poparcia Kodeksu. Przestrzeganie standardu międzynarodowego (w przeciwieństwie do innego alternatywnego standardu, praktyki lub procedury) wystarczy, by stwierdzić, że procedury określone w standardzie międzynarodowym zostały właściwie spełnione.

**Sygnatariusze:** Jednostki podpisujące Kodeks i wyrażające zgodę na przestrzeganie Kodeksu, w tym Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Federacje Międzynarodowe, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, Krajowe Komitety Olimpijskie, Krajowe Komitety Paraolimpijskie, Organizatorzy Ważnych Zawodów, Krajowe Organizacje Antydopingowe i WADA.

**Tymczasowe zawieszenie:** Zob. *Konsekwencje powyżej*.

**WADA:** Światowa Agencja Antydopingowa.

**Zakaz startów:** Zob. *Konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych powyżej*.

**Zarejestrowana grupa testowa:** Grupa sportowców najwyższej klasy ustalona osobno przez każdą federację międzynarodową oraz Krajową Organizację Antydopingową, którzy są poddawani badaniom podczas zawodów i poza zawodami w ramach planu rozkładu badań danej federacji międzynarodowej lub Krajowej Organizacji Antydopingowej.

**Zawody:** Seria indywidualnych konkursów organizowanych przez jeden organ (np. Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata FINA lub Igrzyska PanAmerykańskie).

**Zawody międzynarodowe:** Zawody, dla których organem decyzyjnym lub powołującym oficjeli technicznych dla zawodów jest Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski, federacja międzynarodowa, organizator ważnych zawodów lub inna międzynarodowa organizacja sportowa.

### 3.2 Pojęcia zdefiniowane w Międzynarodowym Standardzie Badań

**Nieprzestrzeganie przepisów:** termin określający naruszenie przepisów antydopingowych opisane w art. 2 ust. 3, 4, 5 i 8 Kodeksu.

**Opiekun:** Osoba, która została przeszkolona i upoważniona przez ADO do wykonywania określonych obowiązków, łącznie z powiadamianiem sportowca wybranego do pobrania próbki, towarzyszenia mu/jej oraz obserwowania sportowca do chwili zgłoszenia się do stacji kontroli dopingowej i/lub obserwowanie i weryfikowanie dostarczenia próbki, gdy wykszolenie mu/jej na to pozwala.

**Osoba pobierająca krew:** Osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje i upoważniona przez ADO do pobierania od sportowca próbek krwi.

**Stacja kontroli dopingowej:** Miejsce, w którym dokonuje się pobrania próbek.

**System dozoru:** Osoby lub organizacje, które są odpowiedzialne za próbkę od momentu jej pobrania do momentu otrzymania próbki przez laboratorium do analizy.

**Urządzenia do pobierania próbek:** Pojemniki lub przyrządy używane do bezpośredniego pobierania lub przechowywania próbki pobranej od sportowca w dowolnym momencie procesu pobierania próbek. Urządzenia do pobierania próbek muszą obejmować co najmniej:

- do pobierania próbek moczu:
  - naczynia do pobierania próbek moczu w chwili jego wydalania z organizmu sportowca
  - butelki do zabezpieczenia próbek moczu, które można szczelnie zamknąć i na których można zobaczyć próby otwierania oraz zamknięcia
- do pobierania próbek krwi:
  - igły do pobierania próbek krwi
  - probówki do przechowywania próbek krwi, które można szczelnie zamknąć i na których można zobaczyć próby otwierania.

**Urzędnik kontroli dopingowej:** Osoba, która została przeszkolona i upoważniona przez ADO do zarządzania sesją pobierania próbek.

**Pracownicy pobierający próbki:** Pojęcie określające wykwalifikowane osoby upoważnione przez ADO, które mogą pobierać lub pomagać przy pobieraniu próbek.

**Sesja pobierania próbek:** Wszystkie kolejne działania, które bezpośrednio dotyczą sportowca od momentu powiadomienia do chwili opuszczenia przez sportowca stacji kontroli dopingowej po pobraniu od niego/niej próbki/próbek.

**Ważona:** Metoda wybierania sportowców przy pomocy kryteriów uszeregowanych w zależności od ewentualnego ryzyka dopingu oraz ewentualnych wzorców dopingu.

## **CZĘŚĆ DRUGA: STANDARDY BADANIA**

### **4.0 Planowanie**

#### **4.1 Cel**

Planowanie i wdrożenie skutecznego rozkładu badań sportowców.

#### **4.2 Ogólne**

Planowanie rozpoczyna się od ustalenia kryteriów, zgodnie z którymi sportowcy zostaną zaliczeni do zarejestrowanej grupy testowej oraz kończy się z chwilą wyboru sportowców do pobrania próbek.

Główne zajęcia polegają na zbieraniu informacji, ocenie ryzyka oraz opracowywaniu, monitorowaniu, ocenie i zmianie planu rozkładu badań.

#### **4.3 Wymogi ustalania zarejestrowanej grupy testowej**

**4.3.1** Organizacja Antydopingowa (ADO) definiuje i dokumentuje kryteria, zgodnie z którymi sportowcy będą zaliczani do zarejestrowanej grupy testowej. Obejmują one co najmniej:

- dla federacji międzynarodowych: sportowców, którzy uczestniczą lub którzy będą uczestniczyć w ważnych konkursach międzynarodowych, oraz
- dla krajowych organizacji antydopingowych: sportowców, którzy należą do reprezentacji kraju w dyscyplinach olimpijskich i paraolimpijskich oraz do uznanych federacji krajowych.

Powyższe kryteria będą aktualizowane co najmniej raz do roku.

**4.3.2** ADO umieszcza w zarejestrowanej grupie testowej podlegających jej sportowców, którzy odbywają karę zakazu startów lub tymczasowego zawieszenia nałożoną po naruszeniu przepisów antydopingowych.

**4.3.3** Zarejestrowana grupa testowa będzie stale przeglądana i aktualizowana, aby odzwierciedlać zmiany w statusie sportowców. W zależności od sytuacji jedni zawodnicy będą wpisywani do grupy, a inni będą z niej usuwani.

#### **4.4 Wymóg uzyskania informacji na temat miejsca pobytu sportowca w celu przeprowadzenia badań poza zawodami**

4.4.1 ADO zdefiniuje procedury i/lub systemy w celu:

- a) zbierania, utrzymywania i monitorowania informacji na temat miejsca pobytu sportowca, aby można było planować i przeprowadzać pobieranie próbek wszystkich sportowców w zarejestrowanej grupie testowej bez wcześniejszego powiadamiania, oraz
- b) jeśli sportowiec nie poinformuje w określonym czasie o miejscu swego pobytu, podjęcia odpowiednich działań, aby posiadanie informacje były aktualne i pełne.

4.4.2 ADO powinna posiadać następujące informacje na temat sportowca:

- a) nazwisko,
- b) sport/dyscyplina,
- c) adres domowy,
- d) kontaktowe numery telefonów,
- e) terminy i miejsca treningów,
- f) obozy treningowe,
- g) plany podrózne,
- h) harmonogram startów
- i) upośledzenie, jeśli jest, w tym wymóg udziału strony trzeciej podczas powiadamiania.

#### **4.5 Wymogi dotyczące planowania rozkładu badań**

4.5.1 ADO dokona oceny ewentualnego ryzyka dopingu oraz ewentualnych wzorców dopingu dla każdego sportu i/lub dyscypliny w oparciu o:

- a) fizyczne wymogi sportu i ewentualny wpływ dopingu na poprawę wyników;
- b) dostępne dane statystyczne na temat dopingu;
- c) dostępne badania naukowe dotyczące tendencji zaobserwowanych w dopingu,
- d) okresy szkolenia oraz sezon startowy.

4.5.2 ADO opracuje oraz udokumentuje plan rozkładu badań w oparciu o informacje ustalone w punkcie 4.5.1, liczbę sportowców na sport/dyscyplinę w zarejestrowanej grupie testowej oraz wyniki oceny poprzednich cykli planowania rozkładu badań.

4.5.3 ADO ustali dla każdego sportu/dyscypliny liczbę pobrań próbek według rodzaju pobrań, z uwzględnieniem pobrań bez powiadamiania, poza zawodami, podczas zawodów, pobieranie próbek krwi i moczu, w celu osiągnięcia skutecznego efektu powstrzymującego przed stosowaniem dopingu.

**4.5.4** ADO opracuje i wdroży system pozwalający na regularną ocenę planu oraz, jeśli będzie to konieczne, jego aktualizację i uwzględnienie nowych informacji oraz informacji przekazywanych przez inne organizacje antydopingowe dotyczących pobierania próbek od sportowców umieszczonych w zarejestrowanej grupie testowej.

**4.5.5** ADO opracowuje i wdroży system pozwalający na przechowywanie danych dotyczących planowania rozkładu badań. Takie dane będą wykorzystywane do ustalania koniecznych modyfikacji w planie. Informacje te będą obejmować:

Dla każdego badania:

- a) sport/dyscyplina;
- b) kraj reprezentowany przez sportowca (jeśli dotyczy);
- c) rodzaj pobrania próbki (bez powiadomienia, poza zawodami, podczas zawodów lub z powiadomieniem);
- d) data pobrania próbki; oraz
- e) kraj, w którym pobrano próbkę.

Ponadto, dla każdego negatywnego wyniku analizy:

- a) daty pobrania próbek i przeprowadzenia analiz;
- b) klasa wykrytych substancji;
- c) faktyczne wykryte substancje;
- d) konsekwencje naruszenia przepisów antydopingowych, jeśli są.

**4.5.6** ADO zadba, aby pracownicy zajmujący się sportowcami nie uczestniczyli w planowaniu rozkładu badań.

**4.5.7** Na zawodach międzynarodowych i w przypadku, gdy dana federacja międzynarodowa nie dysponuje programem kontroli dopingowej zgodnym z niniejszym standardem, pobieranie próbek planuje i wykonuje krajowa organizacja antydopingowa.

## **4.6 Wymogi dotyczące wyboru sportowców**

**4.6.1** Zgodnie z liczbą pobrań próbek określoną dla sportu/dyscypliny w planie rozkładu badań, ADO wybiera sportowców do pobrania próbek stosując metody badania ukierunkowanego (targetowego), metodę ważoną lub metodę wrywkową.

**4.6.2** Podejmując decyzje o przeprowadzeniu na sportowcach badań targetowych ADA bierze pod uwagę następujące informacje:

- a) kontuzja;
- b) wycofanie lub nieobecność na zawodach, w których spodziewano się udziału sportowca;
- c) wycofanie się z uprawiania sportu;
- d) zachowanie wskazujące na stosowanie dopingu;
- e) nagła poprawa wyników;
- f) zmiana informacji o miejscu pobytu sportowca, które może sugerować zwiększenie ryzyka stosowania dopingu, także wyjazd do miejscowości bardzo odległej;
- g) historia wyników osiąganych w sporcie uprawianym przez sportowca;
- h) szczegóły poprzednich kontroli dopingowych;
- i) przywrócenie statusu zawodnika po karze zakazu startów; oraz
- j) wiarygodne informacje otrzymane od strony trzeciej.

**4.6.3** ADO może wybrać do pobrania próbek podlegających jej sportowców, którzy nie zostali umieszczeni w zarejestrowanej grupie testowej określonej w punktach 4.3.1 i 4.3.2.

**4.6.4** Gdy ADO upoważni urzędnika kontroli dopingowej (DCO) do wybrania sportowców do pobrania próbek, ADO poinformuje DCO o kryteriach wyboru zgodnie z planem rozkładu badań.

**4.6.5** Po wybraniu sportowca do pobrania próbek i przed powiadomieniem sportowca ADO i/lub DCO dopilnują, aby decyzje o wybraniu sportowca zostały ujawnione tylko tym osobom, którzy takie informacje muszą posiadać, aby można było powiadomić i przeprowadzić badanie sportowca zgodnie z zasadą „bez powiadamiania”.

## **5.0 Powiadamianie sportowców**

### **5.1 Cel**

Powiadamanie sportowców, przestrzeganie praw sportowców, wyeliminowanie możliwości manipulowania próbką, dokumentowanie powiadomień.

### **5.2 Ogólne**

Powiadomienie sportowca rozpoczyna się w momencie, w którym ADO uruchamia proces powiadamiania wybranych sportowców oraz kończy się w chwili przybycia sportowca do stacji kontroli dopingowej lub gdy ADO zostanie powiadomiona o nie wyrażeniu przez sportowca zgody na pobranie próbki.



Główne czynności są następujące:

- a) Powołanie urzędników kontroli dopingowej, opiekunów i innych pracowników pobierania próbek;
- b) Odszukanie sportowca i potwierdzenie jego/jej tożsamości;
- c) Poinformowanie sportowca, że został(a) on(a) wybrany(a) do badania oraz o jego/jej prawach i obowiązkach;
- d) W przypadku badań bez powiadamiania, stałe towarzyszenie sportowcowi od momentu powiadomienia do czasu przybycia sportowca do wyznaczonej stacji kontroli dopingowej; oraz
- e) Udokumentowanie powiadomienia.

### **5.3 Wymogi przed powiadomieniem sportowców**

**5.3.1** W wypadku pobierania próbek poza zawodami preferowaną metodą powiadamiania powinna być metoda „bez wcześniejszego powiadomienia”.

**5.3.2** Do przeprowadzenia lub pomocy przy przeprowadzaniu sesji pobrań próbek, ADO powołuje i upoważnia pracowników pobrania próbek, którzy zostali przeszkoleni w zakresie wykonywanych czynności, których nie dotyczy żaden konflikt interesów, jaki mógłby wpłynąć na proces pobierania próbek. Wybrane osoby muszą być pełnoletnie.

**5.3.3** Pracownicy pobierania próbek będą posiadali oficjalne identyfikatory, które zostaną dostarczone oraz będą kontrolowane przez ADO. Może to być oficjalna karta identyfikacyjna/dokument zawierający nazwę agencji antydopingowej, która upoważniła pracowników do pobierania próbek. W wypadku urzędników kontroli dopingowej identyfikatory muszą zawierać imię i nazwisko, zdjęcie oraz datę ważności. W przypadku osób pobierających krew identyfikatory muszą zawierać informację potwierdzającą przygotowanie zawodowe do pobierania próbek krwi.

**5.3.4** ADO opracuje kryteria pozwalające sprawdzić tożsamość sportowca wybranego do pobrania próbki, aby sportowcem wybranym do badania był ten sportowiec, który został powiadomiony.

**5.3.5** ADO, urzędnik kontroli dopingowej, opiekun, w zależności od sytuacji, ustala miejsce pobytu wybranego sportowca i planuje sposób oraz czas powiadomienia, biorąc pod uwagę specyficzne okoliczności towarzyszące sportowi/konkursowi oraz sytuację podczas konkursu.

**5.3.6** Dla pobierania próbek poza zawodami, ADO opracuje kryteria, które umożliwią podjęcie odpowiednich działań w celu powiadomienia sportowców o ich wyborze do badania dopingowego.

**5.3.7** ADO zdefiniuje odpowiednie działania (z uwzględnieniem innej pory dnia i innego miejsca), które będzie można podjąć, by powiadomić sportowca o badaniu w sytuacji, gdy pierwsza próba powiadomienia nie dojdzie do skutku.

**5.3.8** ADO opracuje system rejestrowania wszystkich prób powiadamiania sportowców o badaniu oraz wyniku powiadomienia.

**5.3.9** Pierwszą osobą, która jest powiadamiana o badaniu, jest sportowiec, który został wybrany do badania, chyba że wymagany jest wcześniejszy kontakt z osobą trzecią zgodnie z punktem 5.3.10.

**5.3.10** ADO/urzędnik kontroli dopingowej/opiekun, w zależności od sytuacji, podejmuje decyzję o powiadomieniu strony trzeciej przed powiadomieniem sportowca, gdy sportowiec jest niepełnoletni, gdy jest to wymagane z uwagi na upośledzenie sportowca zgodnie z Aneks B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami lub w sytuacjach, gdy do powiadomienia potrzebna jest pomoc tłumacza.

**5.3.11** Jeśli mimo podjęcia rozsądnych prób przy wykorzystaniu informacji określonej w punkcie 4.4.2 oraz zarejestrowaniu takich prób zgodnie z punktem 5.3.8 nie można skontaktować się ze sportowcem, urzędnik kontroli dopingowej lub ADO, w zależności od sytuacji, działa zgodnie z Aneks A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

**5.3.12** ADO nie zmienia terminu ani typu badania z badania „bez powiadomienia” na badanie „z powiadomieniem”, chyba że nieprzewidziana sytuacja wymaga zastosowania metody „z powiadomieniem”. Każdą taką decyzję należy zarejestrować.

**5.3.13** W przypadku badań z powiadomieniem można stosować dowolną formę powiadomienia, pod warunkiem że pozwala ona na potwierdzenie, że sportowiec został powiadomiony.

#### **5.4 Wymogi dotyczące powiadamiania sportowców**

**5.4.1** Po nawiązaniu wstępnego kontaktu, ADO, urzędnik kontroli dopingowej lub opiekun, w zależności od sytuacji, ma obowiązek dopilnowania, aby sportowiec i/lub strona trzecia, jeśli jest wymagana zgodnie z punktem 5.3.10, został(a) poinformowany(a):

- a) że sportowiec musi poddać się badaniu dopingowemu i musi być od niego pobrana próbka;
- b) o organie, który podjął decyzję o przeprowadzeniu badania;
- c) o rodzaju pobieranej próbki oraz warunkach, które muszą być spełnione przed pobraniem próbki;
- d) o prawach przysługujących sportowcowi, w tym o prawie do:

- i. obecności jego przedstawiciela oraz, w razie potrzeby, tłumacza;
  - ii. żądania dodatkowych informacji na temat procesu badania próbki;
  - iii. zażądania zgody na późniejsze zgłoszenie się do stacji kontroli dopingowej z ważnych powodów; oraz
  - iv. żądania zmian zgodnie z Anekssem B – Zmiany w wypadku sportowców z upośledzeniami.
- e) o obowiązkach sportowcach, w tym wymogu:
- i. pozostawania w zasięgu wzroku urzędnika kontroli dopingowej/opiekuna przez cały czas od momentu bezpośredniego powiadomienia przez urzędnika kontroli dopingowej/opiekuna do zakończenia procedury pobierania próbki;
  - ii. przedstawienia dokumentu tożsamości zgodnie z punktem 5.3.4, oraz
  - iii. przestrzegania procedury pobierania próbki oraz ewentualnych konsekwencjach w razie odmowy zgody na pobranie próbki; oraz
  - iv. zgłoszenia się do stacji kontroli dopingowej, chyba że zgłoszenie zostanie opóźnione z ważnych powodów, jak najszybciej w ciągu 60 minut od powiadomienia (dotyczy badań bez powiadomienia) oraz w ciągu 24 godzin od powiadomienia (dotyczy badań z powiadomieniem).
- f) o miejscu stacji kontroli dopingowej.

#### 5.4.2 Po osobistym powiadomieniu urzędnik kontroli dopingowej/opiekun:

- a) od tego momentu do chwili wyjścia przez sportowca ze stacji kontroli dopingowej po zakończeniu sesji pobrania próbek cały czas obserwuje sportowca;
- b) przedstawia się sportowcowi okazując oficjalny identyfikator/dokument tożsamości wydany przez ADO;
- c) potwierdza tożsamość sportowca zgodnie z kryteriami określonymi w punkcie 5.3.4. Każdy przypadek niepotwierdzenia tożsamości sportowca należy udokumentować. W takich wypadkach urzędnik kontroli dopingowej odpowiedzialny za przeprowadzenie sesji pobrania próbek podejmuje decyzję o tym, czy zasadne jest poinformowanie o zaistniałej sytuacji zgodnie z Anekssem A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

5.4.3 Następnie opiekun/urzędnik kontroli dopingowej prosi sportowca o podpisanie formularza potwierdzającego przyjęcie przez niego powiadomienia o badaniu. Jeśli sportowiec odmówi podpisania formularza potwierdzającego, że został powiadomiony o badaniu lub będzie unikał przyjęcia powiadomienia, opiekun/urzędnik kontroli dopingowej informuje sportowca o konsekwencjach odmowy, jeśli jest to możliwe, a

opiekun (jeśli nie jest urzędnikiem kontroli dopingowej) natychmiast informuje o wszystkich istotnych faktach urzędnika kontroli dopingowej. Gdy będzie to możliwe, urzędnik kontroli dopingowej będzie kontynuował proces pobierania próbki. Urzędnik kontroli dopingowej dokumentuje fakty oraz informuje ADO o zaistniałych okolicznościach. Urzędnik kontroli dopingowej i ADO postępują zgodnie z procedurą opisaną w Aneksie A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

**5.4.4** Urzędnik kontroli dopingowej/opiekun rozpatruje każdą uzasadnioną prośbę o wyrażenie zgody na zgłoszenie się w stacji kontroli dopingowej w terminie późniejszym niż w ciągu 60 minut od momentu potwierdzenia przyjęcia powiadomienia i wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na taką prośbę, zgodnie z punktami 5.4.5 i 5.4.6. Urzędnik kontroli dopingowej dokumentuje powody takiego opóźnienia, które mogą wymagać dalszych badań ze strony ADO. Należy zawsze pobrać próbkę pierwszego moczu oddanego po powiadomieniu.

**5.4.5** Urzędnik kontroli dopingowej może wyrazić zgodę na późniejsze (niż w ciągu 60 minut) zgłoszenie się sportowca w stacji kontroli dopingowej i/ lub opuszczenie przez sportowca stacji kontroli dopingowej, jeśli w tym czasie sportowiec będzie pod nieustanną opieką i jeśli prośba związana jest z następującymi czynnościami:

- a) uczestnictwo w ceremonii nagradzania zwycięzców;
- b) wypełnianie obowiązków wobec środków masowego przekazu;
- c) uczestnictwo w dalszych konkursach;
- d) odpoczywanie po wysiłku;
- e) uzyskiwanie niezbędnej pomocy lekarskiej;
- f) poszukiwanie przedstawiciela i/lub tłumacza.

Urzędnik kontroli dopingowej dokumentuje przyczyny późniejszego zgłoszenia się do stacji kontroli dopingowej i/ lub przyczyny opuszczenia stacji kontroli dopingowej po uprzednim zgłoszeniu się do niej. Przyczyny te mogą być przedmiotem dalszych badań ADO.

**5.4.6** Urzędnik kontroli dopingowej/ opiekun odrzuca prośbę sportowca o wyrażenie zgody na późniejsze zgłoszenie się w stacji kontroli dopingowej, jeśli nie ma możliwości zapewnienia stałej kontroli nad sportowcem.

**5.4.7** Gdy sportowiec powiadomiony o badaniu z wyprzedzeniem nie zgłosi się do stacji kontroli dopingowej w wyznaczonym czasie, urzędnik kontroli dopingowej decyduje, czy wskazane jest podjęcie próby skontaktowania się ze sportowcem. Urzędnik kontroli dopingowej czeka 30 minut od wyznaczonego czasu, a następnie wychodzi ze stacji kontroli dopingowej. Jeśli sportowiec nie zgłosi się do kontroli przed wyjściem urzędnika kontroli dopingowej, urzędnik kontroli dopingowej postępuje zgodnie z wymogami

określonymi w Aneksie A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

**5.4.8** Jeśli sportowiec zgłosi się do stacji kontroli dopingowej po upływie minimalnego czasu oczekiwania i przed wyjściem urzędnika kontroli dopingowej, urzędnik kontroli dopingowej decyduje, czy przystąpić do egzekwowania procedury o ewentualnej odmowie wyrażenia zgody na badanie. Jeśli będzie to możliwe, urzędnik kontroli dopingowej przystąpi do pobrania próbki oraz udokumentuje szczegóły związane z późniejszym przyjściem sportowca do stacji kontroli dopingowej.

**5.4.9** Jeśli, cały czas obserwując sportowca, pracownicy pobierający próbki zauważą cokolwiek, co mogłoby wpłynąć na wynik badania, okoliczności te zostaną zgłoszone urzędnikowi kontroli dopingowej, który je dokumentuje. Jeśli urzędnik kontroli dopingowej uzna to za odpowiednie, postępuje zgodnie z Aneksem A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

## **6.0 Przygotowanie do sesji pobrania próbki**

### **6.1 Cel**

Przygotowanie do sesji pobierania próbek w sposób zapewniający sprawne i skuteczne przeprowadzenie sesji.

### **6.2 Ogólne**

Przygotowanie do sesji pobierania próbek rozpoczyna się od wprowadzenia systemu umożliwiającego uzyskiwanie odpowiednich informacji, które pozwolą na skuteczne przeprowadzenie sesji, i kończy się po uzyskaniu potwierdzenia, że urządzenia do pobierania próbek odpowiadają określonym kryteriom.

Do głównych działań należy:

- a) wprowadzenie systemu do zbierania szczegółowych danych na temat sesji pobierania próbek;
- b) określenie kryteriów obecności osób podczas sesji pobierania próbek;
- c) sprawdzenie, czy stacja kontroli dopingowej spełnia minimalne kryteria określone w punkcie 6.3.2;
- d) sprawdzenie, czy urządzenia do pobierania próbek używane przez ADO spełniają minimalne kryteria określone w punkcie 6.3.4.

### **6.3 Wymogi dotyczące przygotowania do sesji pobierania próbek**

**6.3.1** ADO opracuje i wdroży system umożliwiający uzyskiwanie wszystkich informacji niezbędnych do przeprowadzenia sesji pobierania próbek w sposób skuteczny, w tym

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

specjalne wymogi w celu zaspokojenia potrzeb sportowców z upośledzeniami zgodnie z Anekssem B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami.

**6.3.2** Urzędnik kontroli dopingowej będzie korzystał ze stacji kontroli dopingowej, które zapewniają sportowcowi prywatność i które wykorzystywane są wyłącznie jako stacje kontroli dopingowej na czas sesji pobierania próbki. Urzędnik kontroli dopingowej rejestruje wszystkie przypadki niespełnienia tych kryteriów.

**6.3.3** ADO opracuje kryteria określające osoby, które mogą być obecne podczas sesji pobierania próbki oprócz pracowników pobierania próbek. Takie kryteria będą obejmować:

a) prawo sportowca do obecności przedstawiciela i/lub tłumacza podczas sesji pobierania próbki z wyjątkiem chwili, gdy sportowiec oddaje próbkę moczu;

b) prawo sportowca niepełnoletniego oraz prawo urzędnika kontroli dopingowej/opiekuna występujących w charakterze świadków do obecności przedstawiciela obserwującego opiekuna w czasie oddawania próbki moczu przez niepełnoletniego, przy czym przedstawiciel nie ma prawa bezpośredniego obserwowania oddawania moczu, chyba że niepełnoletni sportowiec o to poprosi;

c) prawo sportowca z upośledzeniem do pomocy przedstawiciela zgodnie z Anekssem B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami;

d) Niezależnego Obserwatora WADA, gdy jest to zasadne w ramach programu Niezależny Obserwator. Niezależny Obserwator WADA nie ma prawa bezpośredniego obserwowania oddawania próbki moczu.

**6.3.4** Urzędnik kontroli dopingowej będzie używał tylko systemów urządzeń do pobierania próbek, które mają autoryzację ADO i które spełniają co najmniej następujące kryteria:

a) mają unikalny system numerowania stosowany do wszystkich butelek, pojemników, probówek lub dowolnych innych przedmiotów używanych do przechowywania próbki pobranej od sportowca;

b) posiadają system zamykania umożliwiający stwierdzenie, czy miały miejsce próby otwierania pojemnika;

c) urządzenia nie dają możliwości stwierdzenia tożsamości sportowca;

d) wszystkie urządzenia są czyste i zamknięte przed ich użyciem przez sportowca.

## 7.0 Przeprowadzanie sesji pobierania próbki

### 7.1 Cel

Przeprowadzenie sesji pobierania próbki w sposób zapewniający integralność, bezpieczeństwo i możliwość bezbłędnego identyfikowania próbki oraz pozwalający na poszanowanie prywatności sportowca.

### 7.2 Ogólne

Sesja pobierania próbki rozpoczyna się od zdefiniowania ogólnej odpowiedzialności za przeprowadzenie sesji pobierania próbki i kończy się po skompletowaniu dokumentacji z pobierania próbki.

Główne działania są następujące:

- a) przygotowanie do pobrania próbki;
- b) pobranie próbki; oraz
- c) udokumentowanie pobrania próbki.

### 7.3 Wymogi przed pobraniem próbki

**7.3.1** ADO jest odpowiedzialna za przeprowadzenie sesji pobierania próbki i przydziela konkretne obowiązki urzędnikowi kontroli dopingowej.

**7.3.2** Urzędnik kontroli dopingowej dopilnuje, aby sportowiec został poinformowany o jego/jej prawach i obowiązkach określonych w punkcie 5.4.1.

**7.3.3** Urzędnik kontroli dopingowej umożliwi sportowcowi przyjęcie odpowiedniej ilości płynów.

**7.3.4** Sportowiec może opuścić stację kontroli dopingowej tylko pod stałą kontrolą urzędnika kontroli dopingowej/opiekuna oraz za zgodą urzędnika kontroli dopingowej. Urzędnik kontroli dopingowej rozpatrzy każdą uzasadnioną prośbę sportowca o zgodę na opuszczenie stacji kontroli dopingowej zgodnie z punktami 5.4.5 i 5.4.6 do czasu, aż sportowiec będzie w stanie oddać próbkę moczu.

**7.3.5** Jeśli urzędnik kontroli dopingowej zezwoli sportowcowi na opuszczenie stacji kontroli dopingowej, urzędnik kontroli dopingowej uzgodni ze sportowcem:

- a) powód, dla którego sportowiec wychodzi ze stacji kontroli dopingowej; oraz
- b) czas powrotu (lub powrotu po zakończeniu uzgodnionego działania).

Urzędnik kontroli dopingowej udokumentuje te informacje oraz faktyczny czas wyjścia i powrotu sportowca.

Międzynarodowy Standard Badań, Wersja 3.0  
Czerwiec 2003 r.

## 7.4 Wymogi dotyczące pobierania próbki

7.4.1 Urzędnik kontroli dopingowej pobiera próbkę od sportowca zgodnie z następującym protokołem w zależności od rodzaju pobierania próbki:

- a) Aneks C: Pobieranie próbek moczu
- b) Aneks D: Pobieranie próbek krwi

7.4.2 Każde zachowanie sportowca i/lub osób związanych ze sportowcem lub nieprawidłowości, które mogą mieć wpływ na pobieranie próbki muszą być odnotowane. Jeśli jest to odpowiednie, ADO i/lub urzędnik kontroli dopingowej, w zależności od sytuacji, stosują procedurę opisaną w Aneksie A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

7.4.3 W razie jakichkolwiek wątpliwości dotyczących pochodzenia lub autentyczności próbki, sportowiec zostanie poproszony o oddanie dodatkowej próbki. Jeśli sportowiec odmówi oddania dodatkowej próbki, urzędnik kontroli dopingowej stosuje procedurę opisaną w Aneksie A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

7.4.4 Urzędnik kontroli dopingowej musi umożliwić sportowcowi udokumentowanie wszelkich wątpliwości dotyczących sposobu przeprowadzenia sesji pobierania próbki.

7.4.5 Następujące informacje muszą być obowiązkowo zebrane na temat każdej sesji pobierania próbki:

- a) data, czas i rodzaj powiadomienia (bez powiadomienia, wcześniejsze powiadomienie, podczas zawodów, poza zawodami);
- b) data i czas dostarczenia próbki;
- c) imię i nazwisko sportowca;
- d) data urodzenia sportowca;
- e) płeć sportowca;
- f) adres domowy sportowca i numer telefonu;
- g) sport i dyscyplina uprawiana przez sportowca;
- h) numer kodowy próbki;
- i) imię i nazwisko oraz podpis opiekuna, który był świadkiem dostarczenia próbki moczu;
- j) imię i nazwisko oraz podpis osoby pobierającej krew, gdy zasadne;
- k) informacje o próbce wymagane przez laboratorium;



l) zażyte lekarstwa i dodatki do żywności oraz szczegóły na temat ostatniej transfuzji krwi, jeśli dotyczy, w czasie określonym przez laboratorium zgodnie z oświadczeniem sportowca;

m) wszystkie nieprawidłowości dotyczące procedur;

n) uwagi i wątpliwości sportowca dotyczące sposobu przeprowadzenia sesji, jeśli zostały złożone;

o) imię i nazwisko oraz podpis sportowca;

p) imię i nazwisko oraz podpis przedstawiciela sportowca, jeśli wymagane; oraz

q) imię i nazwisko oraz podpis urzędnika kontroli dopingowej.

**7.4.6** Sportowiec i urzędnik kontroli dopingowej podpisują odpowiednie dokumenty potwierdzające, że dokumentacja dokładnie odzwierciedla szczegóły sesji pobierania próbek od sportowca, w tym wszystkie wątpliwości zgłoszone przez sportowca. W przypadku sportowców niepełnoletnich, dokumenty podpisuje przedstawiciel sportowca. Inne osoby obecne, które pełniły formalne role podczas sesji pobierania próbek od sportowca mogą podpisać dokumenty jako świadkowie postępowania.

**7.4.7** Urzędnik kontroli dopingowej przekazuje sportowcowi kopię dokumentów sesji pobierania próbek, które zostały podpisane przez sportowca.

## **8.0 Bezpieczeństwo/działania po wykonaniu badania**

### **8.1 Cel**

Zapewnienie bezpiecznego przechowywania wszystkich próbek pobranych w stacji kontroli dopingowej oraz dokumentacji pobrania próbek przed ich zabraniem ze stacji kontroli dopingowej.

### **8.2 Ogólne**

Działania po wykonaniu badania rozpoczynają się w momencie opuszczenia przez sportowca stacji kontroli dopingowej po oddaniu próbki i kończą się z chwilą przygotowania wszystkich pobranych próbek i dokumentacji do transportu.

### **8.3 Wymogi dotyczące bezpieczeństwa/działań po przeprowadzeniu badania**

**8.3.1** ADO definiuje kryteria określające sposób przechowywania zamkniętych próbek zapewniający ich integralność, możliwość identyfikacji oraz bezpieczeństwo przed transportem ze stacji kontroli dopingowej. Urzędnik kontroli dopingowej musi dopilnować, aby wszystkie zamknięte próbki były przechowywane zgodnie z tymi kryteriami.

**8.3.2** Wszystkie pobrane próbki, bez wyjątku, muszą być wysłane do analizy do laboratorium akredytowanego przez WADA lub zgodnie z innymi poleceniami WADA.

**8.3.3** ADO/urzędnik kontroli dopingowej opracowuje system umożliwiający przygotowanie i bezpieczne wykorzystywanie dokumentacji dla każdej zamkniętej próbki.

**8.3.4** Jeśli wymaga tego sytuacja, ADO opracowuje system pozwalający na przekazywanie do laboratorium akredytowanego przez WADA lub w sposób określony przez WADA poleceń dotyczących rodzaju analiz, jakie powinny być wykonane.

## **9.0 Transport próbek i dokumentacji**

### **9.1 Cel**

a) Zapewnienie bezpiecznego transportu próbek i związanych z nimi dokumentów do laboratorium akredytowanego przez WADA lub zgodnie z innymi poleceniami WADA we właściwym stanie do wykonania niezbędnych analiz, oraz

b) Bezpieczne i terminowe przesłanie dokumentacji dotyczącej sesji pobierania próbek przez urzędnika kontroli dopingowej do ADO.

### **9.2 Ogólne**

Transport rozpoczyna się w momencie, gdy zamknięte próbki i dokumentacja opuszczają stację kontroli dopingowej i kończy się potwierdzeniem otrzymania próbek oraz dokumentacji pobierania próbek w wyznaczonych miejscach.

Główne działania polegają na zorganizowaniu bezpiecznego transportu próbek i związanych z nimi dokumentów do laboratorium akredytowanego przez WADA lub zgodnie z innymi poleceniami WADA oraz zorganizowaniu bezpiecznego transportu dokumentacji pobierania próbki do ADO.

### **9.3 Wymogi dotyczące transportu próbek i dokumentacji**

**9.3.1** ADO zatwierdzi system transportu, który umożliwia transport próbek i dokumentacji w sposób zabezpieczający ich integralność, możliwość identyfikacji oraz bezpieczeństwo.

**9.3.2** ADO opracuje system pozwalający na rejestrację systemu dozoru nad próbkami i dokumentacją pobrania próbek, obejmujący potwierdzenie, że próbki i dokumentacja pobrania próbek dotarły do wyznaczonych miejsc.

**9.3.3** Zamknięte próbki będą zawsze transportowane do laboratorium akredytowanego przez WADA lub zgodnie z innymi poleceniami WADA używając metody transportu zatwierdzonej przez ADO tak szybko, jak jest to praktycznie możliwe po zakończeniu sesji pobierania próbek.

9.3.4 Dokumentacji pozwalającej na zidentyfikowanie sportowca nie dołącza się do próbek ani do dokumentów wysyłanych do laboratorium akredytowanego przez WADA lub zgodnie z innymi poleceniami WADA.

9.3.5 Urządnik kontroli dopingowej wysyła wszystkie odpowiednie dokumenty sesji pobierania próbek do ADO używając metody transportu zatwierdzonej przez ADO tak szybko, jak jest to praktycznie możliwe po zakończeniu sesji pobierania próbek.

9.3.6 System dozoru jest sprawdzany przez ADO, jeśli otrzymanie próbek z dołączonymi do nich dokumentami lub dokumentacja pobrania próbki nie zostanie potwierdzona w wyznaczonym miejscu lub gdy integralność lub tożsamość próbki mogła zostać naruszona podczas transportu. W takim przypadku ADO podejmie decyzję o ewentualnym unieważnieniu próbki.

## CZĘŚĆ TRZECIA: ANEKSY

### Aneks A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki

#### A.1 Cel

Ocena, podjęcie działań oraz udokumentowanie wszystkich zdarzeń, które mają miejsce przed, w trakcie oraz po zakończeniu sesji pobierania próbek, które mogą prowadzić do ustalenia ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

#### A.2 Zakres

Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki rozpoczyna się w momencie, gdy ADO lub urzędnik kontroli dopingowej otrzyma informacje o sprawie, która mogłaby wpłynąć na wynik badania sportowca oraz kończy się z chwilą podjęcia przez ADO odpowiednich działań w oparciu o wynik dochodzenia ewentualnej przyczyny odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

#### A.3 Odpowiedzialność

##### A.3.1 Obowiązkiem ADO jest:

- a) ocena wszystkich spraw, które mogą wpłynąć na badanie sportowca w celu ustalenia, czy doszło do ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki;
- b) jak najszybsze uzyskanie wszystkich odpowiednich informacji, w tym informacji z najbliższego otoczenia, gdy zasadne, aby cała wiedza o sprawie mogła być ujawniona oraz przedstawiona jako ewentualny dowód w sprawie; oraz
- c) przygotowanie odpowiedniej dokumentacji w celu zgłoszenia ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki.

**A.3.2** Pracownicy pobierający próbki są odpowiedzialni za zgłaszanie urzędnikowi kontroli dopingowej wszystkich spraw, które mogłyby wpłynąć na wynik badania, a urzędnik kontroli dopingowej ma obowiązek zgłaszania takich spraw do ADO.

#### A.4 Wymogi

**A.4.1** Wszystkie sprawy mogące wpłynąć na wynik badania będą zgłaszane jak najszybciej.

**A.4.2** Jeśli sprawa może wpłynąć na wynik badania, sportowiec zostanie powiadomiony, jeśli będzie to możliwe:

- a) o ewentualnych konsekwencjach;

b) że ewentualna odmowa zgody na pobranie próbki będzie badana przez ADO oraz że zostaną podjęte odpowiednie działania w związku z odmową.

**A.4.3** Niezbędne informacje na temat ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki będą uzyskiwane ze wszystkich odpowiednich źródeł w możliwie najszybszym terminie oraz będą rejestrowane.

**A.4.4** Jeśli będzie to możliwe, sesja pobierania próbki od sportowca zostanie dokończona.

**A.4.5** ADO opracuje i wdroży system umożliwiający uwzględnienie wyników prowadzonego przez nią badania ewentualnej odmowy zgody sportowca na pobranie próbki podczas działań związanych z zarządzaniem wynikami oraz, jeśli to zasadne, przy dalszym planowaniu i dalszych badaniach.

## **Aneks B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami**

### **B.1 Cel**

Zaspokojenie w maksymalnym zakresie specjalnych potrzeb sportowców z upośledzeniami w związku z dostarczaniem próbek.

### **B.2 Zakres**

Ustalanie, czy należy rozważyć wprowadzenie zmian rozpoczyna się od określenia sytuacji, w których próbki pobierane są od sportowców z upośledzeniami i kończy się wraz z ustaleniem niezbędnych zmian w procedurach i urządzeniach do pobierania próbek i dostosowania ich do potrzeb takich sportowców.

### **B.3 Odpowiedzialność**

Jeśli to możliwe, ADO sprawdza, czy urzędnik kontroli dopingowej posiada jakiekolwiek informacje oraz urządzenia do pobierania próbek niezbędne do przeprowadzenia sesji pobierania próbki od sportowca z upośledzeniem. Urzędnik kontroli dopingowej odpowiada za pobieranie próbek.

### **B.4 Wymogi**

**B.4.1** Wszystkie aspekty dotyczące powiadamiania i pobierania próbek od sportowców z upośledzeniami należy wykonać zgodnie ze standardowymi procedurami powiadamiania i pobierania próbek, chyba że konieczne są zmiany z uwagi na upośledzenie sportowca.

**B.4.2** Planując lub organizując pobieranie próbek ADO i urzędnik kontroli dopingowej ustalają, czy pobieranie próbek obejmować będzie sportowców z upośledzeniami oraz czy w związku z tym konieczne będą zmiany standardowych procedur powiadamiania lub pobierania próbek obejmujące urządzenia i pomieszczenia do pobierania próbek.

**B.4.3** Urzędnik kontroli dopingowej jest upoważniony do wprowadzania zmian wymaganych sytuacją, gdy jest to możliwe i pod warunkiem, że takie zmiany nie wpłyną na tożsamość, bezpieczeństwo lub integralność próbki.

**B.4.4** W czasie sesji pobierania próbki sportowcowi z upośledzeniem fizycznym lub sensorycznym może pomagać jego przedstawiciel lub pracownicy pobierający próbki, pod warunkiem, że sportowiec wyrazi na to zgodę oraz że zostanie to uzgodnione z urzędnikiem kontroli dopingowej.

**B.4.5** W przypadku sportowców z upośledzeniem umysłowym ADO lub urzędnik kontroli dopingowej ustali, czy sportowcowi w trakcie sesji pobierania próbki musi towarzyszyć przedstawiciel oraz jaki rodzaj pomocy przedstawiciel musi udzielić. Dodatkowej pomocy może udzielić przedstawiciel lub pracownicy pobierający próbki w trakcie sesji pobierania próbki, pod warunkiem, że sportowiec wyrazi na to zgodę oraz że zostanie to uzgodnione z urzędnikiem kontroli dopingowej.

**B.4.6** Urządnik kontroli dopingowej może podjąć decyzję o użyciu innych urządzeń lub pomieszczeń do pobierania próbek, aby umożliwić sportowcowi oddanie próbki, pod warunkiem, że nie wpłynie to na tożsamość, bezpieczeństwo i integralność próbki.

**B.4.7** Sportowcy, którzy używają systemów do zbierania moczu lub odciągania moczu muszą usunąć zalegający mocz z takich systemów przed oddaniem próbki moczu do analizy.

**B.4.8** Urządnik kontroli dopingowej rejestruje wszystkie zmiany w standardowych procedurach pobierania próbek wprowadzone dla sportowców z upośledzeniami, w tym także odpowiednie zmiany opisane w powyższych punktach.

## Aneks C – Pobieranie próbek moczu

### C.1 Cel

Pobranie próbki moczu od sportowca w sposób:

- a) zgodny z odpowiednimi zasadami międzynarodowych norm bezpieczeństwa dotyczących instytucji opieki zdrowotnej, a zatem niezagrażający zdrowiu i bezpieczeństwu sportowca oraz pracowników pobierających próbki;
- b) pozwalający na pobranie próbki o jakości i w ilości spełniającej wytyczne laboratorium;
- c) pozwalający na wyraźne i dokładne oznaczenie próbki; oraz
- d) pozwalający na bezpieczne zamknięcie próbki.

### C.2 Zakres

Pobieranie próbki moczu rozpoczyna się od poinformowania sportowca o wymogach związanych z pobraniem próbki a kończy w momencie usunięcia całej ilości moczu pozostającej po zakończeniu sesji pobrania próbki od sportowca.

### C.3 Odpowiedzialność

Urządnik kontroli dopingowej odpowiada za właściwe pobranie, oznaczenie i zamknięcie każdej próbki. Urządnik kontroli dopingowej/opiekun ma obowiązek bezpośredniego obserwowania procesu oddawania próbki moczu.

### C.4 Wymogi

**C.4.1** Urządnik kontroli dopingowej sprawdza, czy sportowiec został poinformowany o wymogach dotyczących pobierania próbki, w tym o wszystkich zmianach zgodnie z Aneksem B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami.

**C.4.2** Urządnik kontroli dopingowej dopilnuje, aby sportowcowi przedstawiono wybór odpowiednich urządzeń do pobierania próbki. Jeśli rodzaj upośledzenia sportowca wymaga używania przez niego dodatkowych urządzeń lub innych urządzeń zgodnie z Aneksem B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami, urządnik kontroli dopingowej skontroluje te urządzenia, aby mieć pewność, że nie wpłyną one na tożsamość ani integralność próbki.

**C.4.3** Urządnik kontroli dopingowej prosi sportowca o wybór odpowiedniego naczynia.

**C.4.4** Po wybraniu przez sportowca odpowiedniego naczynia oraz wybraniu wszystkich innych urządzeń do pobierania próbki, w których przechowywana będzie próbka moczu, urządnik kontroli dopingowej prosi sportowca o sprawdzenie, czy wszystkie zamknięcia na wybranych urządzeniach są nienaruszone oraz czy nie ma jakichkolwiek oznak



manipulowania przy urządzeniach. Jeśli sportowiec nie będzie zadowolony z wybranych urządzeń, może wybrać inne. Jeśli sportowiec nie będzie zadowolony z żadnego dostępnego urządzenia, fakt ten zostanie odnotowany przez urzędnika kontroli dopingowej.

Jeśli urzędnik kontroli dopingowej nie zgadza się z opinią sportowca o niezadowolającym stanie wszystkich dostępnych urządzeń, urzędnik kontroli dopingowej prosi sportowca, aby przystąpił do dalszej fazy sesji pobierania próbki. Jeśli urzędnik kontroli dopingowej zgadza się z argumentami przedstawionymi przez sportowca dotyczącymi niezadowolającego stanu dostępnych urządzeń, urzędnik kontroli dopingowej przerywa procedurę pobierania próbki moczu od sportowca oraz zapisuje ten fakt w dzienniku badań.

**C.4.5** Sportowiec ma pod swoją kontrolą naczynie probiercze oraz każdą oddaną próbkę do czasu zamknięcia naczynia z próbką, chyba że sportowiec potrzebuje pomocy z uwagi na upośledzenie zgodnie z Anekssem B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami.

**C.4.6** Urzędnik kontroli dopingowej/opiekun, który jest świadkiem oddawania próbki moczu musi być tej samej płci, co sportowiec oddający próbkę.

**C.4.7** W celu oddania próbki moczu urzędnik kontroli dopingowej/opiekun i sportowiec przechodzą w miejsce zapewniające prywatność.

**C.4.8** Urzędnik kontroli dopingowej/opiekun obserwują oddawanie próbki moczu przez sportowca i rejestrują ten fakt w dzienniku badań.

**C.4.9** Urzędnik kontroli dopingowej posługuje się odpowiednimi specyfikacjami laboratoryjnymi aby sprawdzić, na oczach sportowca, że ilość próbki moczu jest wystarczająca do analizy laboratoryjnej.

**C.4.10** Gdy ilość oddanego moczu jest niewystarczająca, urzędnik kontroli dopingowej wykonuje procedurę częściowego pobrania próbki zgodnie z Anekssem E – Próbki moczu – niewystarczająca ilość.

**C.4.11** Urzędnik kontroli dopingowej zaleca sportowcowi wybór zestawu probierczego zawierającego butelki A i B zgodnie z C.4.4.

**C.4.12** Po wybraniu zestawu probierczego urzędnik kontroli dopingowej i sportowiec sprawdzają, czy wszystkie numery kodowe są zgodne oraz czy numer kodowy został poprawnie zapisany przez urzędnika kontroli dopingowej.

Jeśli sportowiec lub urzędnik kontroli dopingowej stwierdzą, że numery się różnią, urzędnik kontroli dopingowej zaleca sportowcowi wybranie innego zestawu zgodnie z C.4.4. Urzędnik kontroli dopingowej zapisuje ten fakt w dzienniku badań.

**C.4.13** Sportowiec wlewa minimalną określoną przez laboratorium ilość moczu do butelki B, następnie napełnia butelkę A do pełna. Następnie sportowiec napełnia butelkę B pozostałym moczem. Sportowiec musi pozostawić pewną niewielką ilość moczu w naczyniu probierczym.

**C.4.14** Sportowiec zamyka butelki zgodnie z instrukcjami urzędnika kontroli dopingowej. Urzędnik kontroli dopingowej sprawdza, na oczach sportowca, czy butelki zostały właściwie zamknięte.

**C.4.15** Urzędnik kontroli dopingowej posługuje się odpowiednimi wytycznymi laboratorium dotyczącymi współczynnika pH oraz ciężaru właściwego i sprawdza mocz pozostały w naczyniu probierczym, by określić, czy próbka spełnia wytyczne laboratorium. Jeśli nie spełnia, urzędnik kontroli dopingowej postępuje zgodnie z Anekssem F – Próbki moczu – próbki, które nie spełniają wytycznych laboratorium w sprawie pH i ciężaru właściwego.

**C.4.16** Urzędnik kontroli dopingowej usuwa (wylewa) na oczach sportowca pozostałą część moczu, która nie zostanie wysłana do laboratorium.

## **Aneks D – Pobieranie próbek krwi**

### **D.1 Cel**

Pobranie próbki krwi od sportowca w sposób:

- a) niezagrażający zdrowiu i bezpieczeństwu sportowca oraz osób pobierających próbki;
- b) pozwalający na pobranie próbki o jakości i w ilości spełniającej wytyczne laboratorium;
- c) pozwalający na wyraźne i dokładne oznaczenie próbki; oraz
- d) pozwalający na bezpieczne zamknięcie próbki.

### **D.2 Zakres**

Pobieranie próbki krwi rozpoczyna się od poinformowania sportowca o wymogach związanych z pobraniem próbki a kończy się właściwym przechowaniem próbki przed jej wysłaniem do analizy do laboratorium akredytowanego przez WADA lub w inny sposób zatwierdzony przez WADA.

### **D.3 Odpowiedzialność**

**D.3.1 Urzędnik kontroli dopingowej** odpowiada za:

- a) właściwe pobranie, oznaczenie i zamknięcie każdej próbki; oraz
- b) właściwe przechowywanie oraz wysłanie każdej próbki zgodnie z odpowiednimi wytycznymi analitycznymi.

**D.3.2** Osoba pobierająca krew odpowiada za pobranie próbki krwi, udzielanie odpowiedzi na związane z tym kwestie w czasie pobierania próbki oraz właściwe usuwanie zużytych urządzeń do pobierania próbek krwi niepotrzebnych do dokończenia sesji pobierania próbki.

### **D.4 Wymogi**

**D.4.1** Procedury związane z krwią muszą być zgodne z międzynarodowymi normami bezpieczeństwa dotyczących instytucji opieki zdrowotnej.

**D.4.2 Urządzenia do pobierania próbki** krwi składają się z albo z próbki oznaczonej literą A, albo z próbki oznaczonej literą A i z próbki oznaczonej literą B. Jeżeli pobieranie próbki polega wyłącznie na pobraniu krwi, wówczas próbka B zostaje pobrana i w razie potrzeby wykorzystana do potwierdzenia.

**D.4.3** Urządnik kontroli dopingowej dopilnuje, aby sportowiec został poinformowany o wymogach związanych z pobieraniem próbki, w tym wszelkich zmianach zgodnie z Aneks B – Zmiany dla sportowców z upośledzeniami.

**D.4.4** Urządnik kontroli dopingowej/opiekun oraz sportowiec przechodzą do obszaru, w którym pobierana jest próbka.

**D.4.5** Urządnik kontroli dopingowej dopilnuje, aby sportowcowi zapewniono wygodne warunki obejmujące możliwość zrelaksowania się przez co najmniej 10 minut przed przystąpieniem do pobrania próbki krwi.

**D.4.6** Urządnik kontroli dopingowej prosi sportowca o wybranie zestawu probierczego wymaganego do pobrania próbki i sprawdzenie, czy wybrane urządzenia nie noszą śladów manipulowania oraz czy plomby są nienaruszone. Jeśli sportowiec nie jest zadowolony z wybranego zestawu, może wybrać inny. Jeśli sportowiec nie jest zadowolony z żadnego dostępnego zestawu, fakt ten musi być odnotowany przez urzędnika kontroli dopingowej.

Jeśli urządnik kontroli dopingowej nie zgadza się z zdaniem opinią sportowca o niezadowalającym stanie wszystkich dostępnych zestawów, urządnik kontroli dopingowej zaleca sportowcowi przejście do kolejnej fazy sesji pobierania próbki.

Jeśli urządnik kontroli dopingowej zgadza się z argumentami przedstawionymi przez sportowca dotyczącymi niezadowalającego stanu dostępnych urządzeń, urządnik kontroli dopingowej przerywa procedurę pobierania próbki krwi od sportowca i odnotowuje ten fakt w dzienniku badań.

**D.4.7** Po wybraniu zestawu probierczego urządnik kontroli dopingowej oraz sportowiec sprawdzają, czy wszystkie numery kodowe są zgodne, a następnie numer kodowy jest dokładnie zapisywany przez urzędnika kontroli dopingowej.

Jeśli sportowiec lub urządnik kontroli dopingowej stwierdzą, że numery się różnią, urządnik kontroli dopingowej zaleca sportowcowi wybór innego zestawu zgodnie z D.4.5. Urządnik kontroli dopingowej zapisuje ten fakt w dzienniku badań.

**D.4.8** Osoba pobierająca krew oczyszcza skórę sterylnym środkiem odkażającym w miejscu, którego nakłucie nie będzie miało negatywnego wpływu na sportowca lub jego/jej wyniki oraz, jeśli konieczne, zakłada opaskę uciskową. Osoba pobierająca krew pobiera próbkę krwi z żyły powierzchownej do końcowego zbiornika probierczego. Jeśli została założona opaska uciskowa, jest ona natychmiast zdejmowana po wykonaniu wkłucia.

**D.4.9** Ilość pobranej krwi powinna być wystarczająca do potrzeb analizy laboratoryjnej.

**D.4.10** Jeśli ilość krwi, którą można pobrać od sportowca przy pierwszej próbie jest niewystarczająca, osoba pobierająca krew powtarza procedurę. Maksymalnie można wykonać trzy pobrania krwi. Jeśli żadna z prób pobrania się nie powiedzie, osoba pobierająca krew informuje urzędnika kontroli dopingowej. Urządnik kontroli dopingowej

przerywa procedurę pobierania próbki krwi, zapisuje ten fakt w dzienniku badań oraz podaje powody przerwania pobierania.

**D.4.11** Osoba pobierająca krew zakłada opatrunek na miejsce nakłucia.

**D.4.12** Osoba pobierająca krew usuwa zużyte przyrządy do pobierania próbek, niepotrzebne do dokończenia sesji pobierania próbki.

**D.4.13** Sportowiec wkłada swoją próbkę i zamyka ją w zestawie probierczym zgodnie ze wskazówkami urzędnika kontroli dopingowej. Na oczach sportowca urzędnik kontroli dopingowej sprawdza, czy zamknięcie jest wystarczające.

**D.4.14** Zamknięta próbka jest przechowywana przed analizą w stacji kontroli dopingowej w chłodnej, ale nie w mroźnej temperaturze lub wysyłana do analizy do laboratorium akredytowanego przez WADA lub w inny sposób zatwierdzony przez WADA.

## **Aneks E – Próbkę moczū – niewystarczająca ilość**

### **E.1 Cel**

Postępowanie zgodnie z odpowiednimi procedurami w sytuacjach, gdy oddana ilość moczū jest niewystarczająca.

### **E.2 Zakres**

Procedura rozpoczyna się od poinformowania sportowca, że ilość próbki jest niewystarczająca i kończy się z chwilą oddania moczū w wystarczającej ilości.

### **E.3 Odpowiedzialność**

Urządnic kontroli dopingowej odpowiada za stwierdzenie, że ilość próbki jest niewystarczająca oraz za pobranie dodatkowej próbki (próbek) w celu uzyskania łącznej wystarczającej ilości próbek.

### **E.4 Wymogi**

**E.4.1** Jeśli pobrana próbka moczū ma niewystarczającą objętość, urządnic kontroli dopingowej informuje sportowca, że zostanie pobrana dodatkowa próbka, zgodnie z odpowiednimi wymogami laboratoryjnymi dotyczącymi ilości.

**E.4.2** Urządnic kontroli dopingowej zaleca sportowcowi wybór urządzenia do pobrania części próbki zgodnie z C.4.4.

**E.4.3** Następnie urządnic kontroli dopingowej zaleca sportowcowi otworzyć odpowiednie urządzenie, przelać niewystarczającą ilość moczū do pojemnika i zamknąć pojemnik zgodnie ze wskazówkami urzędnic kontroli dopingowej. Urządnic kontroli dopingowej sprawdza, na oczach sportowca, czy pojemnik został dokładnie zamknięty.

**E.4.4** Urządnic kontroli dopingowej i sportowiec sprawdzają, czy numer kodowy urządzenia oraz ilość i oznaczenie niewystarczającej próbki zostały właściwie zapisane przez urzędnic kontroli dopingowej. Sportowiec lub urządnic kontroli dopingowej sprawują kontrolę nad zamkniętą częściową próbka.

**E.4.5** Oczekując na pobranie dodatkowej próbki, sportowiec znajduje się pod stałą obserwacją oraz otrzymuje napoje, które umożliwiają mu uzupełnienie ilości płynów w organizmie.

**E.4.6** Gdy sportowiec będzie gotowy do oddania dodatkowej próbki moczū, procedura pobierania próbki zostanie powtórzona zgodnie z opisem w Aneksie C – Pobieranie próbki moczū aż do uzyskania wystarczającej ilości po połączeniu próbki pierwszej i dodatkowej(ych).

**E.4.7** Gdy urządnic kontroli dopingowej będzie miał pewność, że pobrana została wystarczająca ilość moczū, zarówno urządnic kontroli dopingowej, jak i sportowiec

sprawdzają integralność zamknięcia na pojemniku(ach) zawierającym(ych) częściową niewystarczającą próbkę. Wszelkie nieprawidłowości dotyczące integralności zamknięcia muszą być odnotowane przez urzędnika kontroli dopingowej oraz zbadane zgodnie z Aneksem A – Badanie ewentualnej odmowy zgody sportowca.

**E.4.8** Następnie urzędnik kontroli dopingowej zaleca sportowcowi otwarcie pojemnika oraz połączenie próbki pilnując, aby dodatkowe próbki były dodawane kolejno do pierwszej pobranej próbki aż do uzyskania wystarczającej ilości.

**E.4.9** Następnie urzędnik kontroli dopingowej i sportowiec kontynuują procedurę opisaną w C.4.11.

## **Aneks F – Próbki moczu – próbki, które nie spełniają laboratoryjnych wytycznych dotyczących współczynnika pH oraz ciężaru właściwego**

### **F.1 Cel**

Gdy próbka moczu nie spełnia określonego przez laboratorium współczynnika pH lub ciężaru właściwego, postępuje się zgodnie z określonymi procedurami.

### **F.2 Zakres**

Procedura rozpoczyna się od poinformowania sportowca przez urzędnika kontroli dopingowej o konieczności pobrania dodatkowej próbki i kończy się w momencie pobrania próbki, która spełnia wytyczne laboratorium dotyczące współczynnika pH oraz ciężaru właściwego lub, jeśli to konieczne, podjęcia odpowiednich działań przez ADO.

### **F.3 Odpowiedzialność**

ADO odpowiada za ustalenie kryteriów określających liczbę dodatkowych próbek, które powinny być pobrane na sesji pobierania próbek od sportowca. Jeśli pobrane dodatkowe próbki nie spełniają odpowiednich wytycznych laboratorium, ADO ustala dla sportowca termin nowej sesji pobierania próbek oraz, jeśli to konieczne, podejmuje dalsze odpowiednie działania.

Urzędnik kontroli dopingowej odpowiada za pobranie dodatkowych próbek zgodnie z kryteriami ustalonymi przez ADO.

### **F.4 Wymogi**

**F.4.1** ADO ustala kryteria określające liczbę dodatkowych próbek, które będą pobrane przez urzędnika kontroli dopingowej, gdy urzędnik kontroli dopingowej ustali, że próbka sportowca nie będzie spełniała wytycznych laboratorium dotyczących współczynnika pH i ciężaru właściwego.

**F.4.2** Urzędnik kontroli dopingowej informuje sportowca o konieczności pobrania od niego/niej dodatkowej próbki.

**F.4.3** Oczekując na oddanie dodatkowej próbki moczu, sportowiec pozostaje pod stałą obserwacją.

**F.4.4** Gdy sportowiec jest w stanie oddać dodatkową próbkę moczu, urzędnik kontroli dopingowej powtarza procedury pobierania próbek opisane w Aneksie C – Pobieranie próbek moczu oraz zgodnie z kryteriami ustalonymi przez ADO dotyczącymi liczby dodatkowych próbek, które muszą być pobrane zgodnie z F.4.1.

**F.4.5** Urzędnik kontroli dopingowej odnotowuje, że pobrane próbki należą do tego samego sportowca oraz zapisuje kolejność, w jakiej próbki moczu zostały oddane.



**F.4.6** Urządник kontroli dopingowej kontynuuje procedurę opisaną w C.4.16.

**F.4.7** Jeśli odpowiednie laboratorium ustali, że żadna z próbek sportowca nie spełnia wytycznych laboratorium dotyczących współczynnika pH i ciężaru właściwego oraz że nie jest to wynikiem przyczyn naturalnych, ADO ustala dla sportowca jak najwcześniejszy termin kolejnej sesji pobierania próbki w ramach badań ukierunkowanych (targetowych).

**F.4.8** Jeśli próbki pobrane podczas sesji pobierania próbek w ramach badań ukierunkowanych (targetowych) również nie będą spełniały wytycznych laboratorium dotyczących współczynnika pH i/lub ciężaru właściwego, ADO podejmie działania mające na celu sprawdzenie, czy nie doszło do naruszenia przepisów antydopingowych.

## Aneks G – Wymogi dotyczące pracowników pobierających próbki

### G.1 Cel

Brak konfliktu interesów oraz posiadanie odpowiednich kwalifikacji i doświadczenia w prowadzeniu sesji pobierania próbki przez osoby, które te próbki pobierają.

### G.2 Zakres

Wymogi dotyczące pracowników pobierających próbki rozpoczynają się od ustalenia kompetencji niezbędnych dla tych pracowników i kończą udzieleniem odpowiedniej akredytacji.

### G.3 Odpowiedzialność

ADO odpowiada za wszystkie działania określone w Aneksie G.

### G.4 Wymogi – kwalifikacje i szkolenie

G.4.1 ADO określa wymogi dotyczące kompetencji i kwalifikacji urzędnika kontroli dopingowej, opiekuna i osoby pobierającej krew. ADO opracowuje zakresy obowiązków dla wszystkich pracowników pobierających próbki. Są one następujące:

- a) Pracownicy pobierający próbki są osobami pełnoletnimi.
- b) Osoby pobierające krew posiadają odpowiednie kwalifikacje i umiejętności praktyczne konieczne do pobierania krwi z żyły.

G.4.2 ADO dokłada starań, aby do udziału w sesji pobierania próbek nie byli wyznaczani pracownicy zainteresowani wynikiem pobierania lub badania próbki pochodzącej od sportowca oddającego próbkę podczas takiej sesji. Uznaje się, że pracownicy pobierający próbki są zainteresowani pobraniem próbki, jeżeli:

- a) uczestniczą w planowaniu działań związanych z daną dyscypliną sportową, której dotyczy badanie;
- b) są spokrewnione ze sportowcem oddającym próbkę podczas danej sesji lub zaangażowane w jego sprawy osobiste.

G.4.3 ADO wprowadza system gwarantujący, że pracownicy pobierający próbki będą posiadali odpowiednie wyszkolenie i kwalifikacje niezbędne do wykonywania swoich obowiązków.

G.4.4 Program szkoleniowy dla opiekunów i osób pobierających krew powinien obejmować poznanie wszystkich wymogów dotyczących procesu badania oraz zapoznanie się z normami bezpieczeństwa w instytucjach opieki zdrowotnej.

G.4.5 Program szkoleniowy dla urzędników kontroli dopingowej powinien obejmować:

a) kompleksowe przeszkolenie teoretyczne w zakresie różnorodnych badań związanych z pracą urzędnika kontroli dopingowej,

b) jednorazową obserwację wszystkich działań w zakresie kontroli dopingowej związanych z wymogami zawartymi w niniejszym standardzie, w miarę możliwości w miejscu kontroli,

c) prawidłowe przeprowadzenie jednorazowego pobrania próbki w miejscu kontroli, pod nadzorem wykwalifikowanego urzędnika kontroli dopingowej lub osoby o podobnych kompetencjach.

Wymóg związany z samym oddawaniem próbki moczu nie jest włączony do obserwacji w miejscu kontroli.

G.4.6 ADO prowadzi dokumentację dotyczącą wykształcenia, szkoleń, kwalifikacji i doświadczenia.

## **G.5 Wymogi – akredytacja, wznowienie akredytacji i oddelegowanie**

G.5.1 ADO wprowadza system akredytacji i wznowiania akredytacji pracowników pobierających próbki.

G.5.2 ADO zapewnia, że przed uzyskaniem akredytacji pracownicy pobierający próbki ukończyli program szkoleniowy i znają wymogi niniejszego standardu badań.

G.5.3 Akredytacja jest ważna najwyżej przez dwa lata. Pracownicy pobierający próbki mają obowiązek powtórnie uczestniczyć w całym programie szkoleniowym, jeżeli w roku poprzedzającym wznowienie akredytacji nie uczestniczyli w pobieraniu próbek.

G.5.4 ADO udziela zezwolenia na pobieranie próbek w imieniu ADO jedynie tym pracownikom pobierającym próbki, którzy posiadają akredytację uznaną przez ADO.

G.5.5 Urzednicy kontroli dopingowej mogą osobiście uczestniczyć w sesji pobierania próbki – z wyjątkiem sesji pobierania krwi, chyba że posiadają w tym zakresie stosowne kwalifikacje – lub mogą zlecić opiekunowi wykonanie określonych działań, które mieszczą się w zakresie prawnych obowiązków opiekuna.

## INTERNATIONAL CONVENTION AGAINST DOPING IN SPORT

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, hereinafter referred to as "UNESCO", meeting in Paris, from 3 to 21 October 2005, at its 33rd session,

*Considering* that the aim of UNESCO is to contribute to peace and security by promoting collaboration among nations through education, science and culture,

*Referring* to existing international instruments relating to human rights,

*Aware* of resolution 58/5 adopted by the General Assembly of the United Nations on 3 November 2003, concerning sport as a means to promote education, health, development and peace, notably its paragraph 7,

*Conscious* that sport should play an important role in the protection of health, in moral, cultural and physical education and in promoting international understanding and peace,

*Noting* the need to encourage and coordinate international cooperation towards the elimination of doping in sport,

*Concerned* by the use of doping by athletes in sport and the consequences thereof for their health, the principle of fair play, the elimination of cheating and the future of sport,

*Mindful* that doping puts at risk the ethical principles and educational values embodied in the International Charter of Physical Education and Sport of UNESCO and in the Olympic Charter,

*Recalling* that the Anti-Doping Convention and its Additional Protocol adopted within the framework of the Council of Europe are the public international law tools which are at the origin of national anti-doping policies and of intergovernmental cooperation,

*Recalling* the recommendations on doping adopted by the second, third and fourth International Conferences of Ministers and Senior Officials Responsible for Physical Education and Sport organized by UNESCO at Moscow (1988), Punta del Este (1999) and Athens (2004) and 32 C/Resolution 9 adopted by the General Conference of UNESCO at its 32nd session (2003),

*Bearing in mind* the World Anti-Doping Code adopted by the World Anti-Doping Agency at the World Conference on Doping in Sport, Copenhagen, 5 March 2003, and the Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport,

*Mindful also* of the influence that elite athletes have on youth,

*Aware* of the ongoing need to conduct and promote research with the objectives of improving detection of doping and better understanding of the factors affecting use in order for prevention strategies to be most effective,

*Aware also* of the importance of ongoing education of athletes, athlete support personnel and the community at large in preventing doping,

*Mindful* of the need to build the capacity of States Parties to implement anti-doping programmes,

*Aware* that public authorities and the organizations responsible for sport have complementary responsibilities to prevent and combat doping in sport, notably to ensure the proper conduct, on the basis of the principle of fair play, of sports events and to protect the health of those that take part in them,

*Recognizing* that these authorities and organizations must work together for these purposes, ensuring the highest degree of independence and transparency at all appropriate levels,

*Determined* to take further and stronger cooperative action aimed at the elimination of doping in sport,

*Recognizing* that the elimination of doping in sport is dependent in part upon progressive harmonization of anti-doping standards and practices in sport and cooperation at the national and global levels,

*Adopts* this Convention on this nineteenth day of October 2005.

## I. Scope

### *Article 1 – Purpose of the Convention*

The purpose of this Convention, within the framework of the strategy and programme of activities of UNESCO in the area of physical education and sport, is to promote the prevention of and the fight against doping in sport, with a view to its elimination.

### *Article 2 – Definitions*

These definitions are to be understood within the context of the World Anti-Doping Code. However, in case of conflict the provisions of the Convention will prevail.

For the purposes of this Convention:

1. “Accredited doping control laboratories” means laboratories accredited by the World Anti-Doping Agency.
2. “Anti-doping organization” means an entity that is responsible for adopting rules for initiating, implementing or enforcing any part of the doping control process. This includes, for example, the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, other major event organizations that conduct testing at their events, the World Anti-Doping Agency, international federations and national anti-doping organizations.
3. “Anti-doping rule violation” in sport means one or more of the following:
  - (a) the presence of a prohibited substance or its metabolites or markers in an athlete’s bodily specimen;
  - (b) use or attempted use of a prohibited substance or a prohibited method;

- (c) refusing, or failing without compelling justification, to submit to sample collection after notification as authorized in applicable anti-doping rules or otherwise evading sample collection;
  - (d) violation of applicable requirements regarding athlete availability for out-of-competition testing, including failure to provide required whereabouts information and missed tests which are declared based on reasonable rules;
  - (e) tampering, or attempting to tamper, with any part of doping control;
  - (f) possession of prohibited substances or methods;
  - (g) trafficking in any prohibited substance or prohibited method;
  - (h) administration or attempted administration of a prohibited substance or prohibited method to any athlete, or assisting, encouraging, aiding, abetting, covering up or any other type of complicity involving an anti-doping rule violation or any attempted violation.
4. "Athlete" means, for the purposes of doping control, any person who participates in sport at the international or national level as defined by each national anti-doping organization and accepted by States Parties and any additional person who participates in a sport or event at a lower level accepted by States Parties. For the purposes of education and training programmes, "athlete" means any person who participates in sport under the authority of a sports organization.
  5. "Athlete support personnel" means any coach, trainer, manager, agent, team staff, official, medical or paramedical personnel working with or treating athletes participating in or preparing for sports competition.
  6. "Code" means the World Anti-Doping Code adopted by the World Anti-Doping Agency on 5 March 2003 at Copenhagen which is attached as Appendix 1 to this Convention.
  7. "Competition" means a single race, match, game or singular athletic contest.
  8. "Doping control" means the process including test distribution planning, sample collection and handling, laboratory analysis, results management, hearings and appeals.
  9. "Doping in sport" means the occurrence of an anti-doping rule violation.
  10. "Duly authorized doping control teams" means doping control teams operating under the authority of international or national anti-doping organizations.
  11. "In-competition" testing means, for purposes of differentiating between in-competition and out-of-competition testing, unless provided otherwise in the rules of an international federation or other relevant anti-doping organization, a test where an athlete is selected for testing in connection with a specific competition.
  12. "International Standard for Laboratories" means the standard which is attached as Appendix 2 to this Convention.

13. "International Standard for Testing" means the standard which is attached as Appendix 3 to this Convention.
14. "No advance notice" means a doping control which takes place with no advance warning to the athlete and where the athlete is continuously chaperoned from the moment of notification through sample provision.
15. "Olympic Movement" means all those who agree to be guided by the Olympic Charter and who recognize the authority of the International Olympic Committee, namely the international federations of sports on the programme of the Olympic Games, the National Olympic Committees, the Organizing Committees of the Olympic Games, athletes, judges and referees, associations and clubs, as well as all the organizations and institutions recognized by the International Olympic Committee.
16. "Out-of-competition" doping control means any doping control which is not conducted in competition.
17. "Prohibited List" means the list which appears in Annex I to this Convention identifying the prohibited substances and prohibited methods.
18. "Prohibited method" means any method so described on the Prohibited List, which appears in Annex I to this Convention.
19. "Prohibited substance" means any substance so described on the Prohibited List, which appears in Annex I to this Convention.
20. "Sports organization" means any organization that serves as the ruling body for an event for one or several sports.
21. "Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions" means those standards that appear in Annex II to this Convention.
22. "Testing" means the parts of the doping control process involving test distribution planning, sample collection, sample handling and sample transport to the laboratory.
23. "Therapeutic use exemption" means an exemption granted in accordance with Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions.
24. "Use" means the application, ingestion, injection or consumption by any means whatsoever of any prohibited substance or prohibited method.
25. "World Anti-Doping Agency" (WADA) means the foundation so named established under Swiss law on 10 November 1999.

*Article 3 – Means to achieve the purpose of the Convention*

In order to achieve the purpose of the Convention, States Parties undertake to:

- (a) adopt appropriate measures at the national and international levels which are consistent with the principles of the Code;

- (b) encourage all forms of international cooperation aimed at protecting athletes and ethics in sport and at sharing the results of research;
- (c) foster international cooperation between States Parties and leading organizations in the fight against doping in sport, in particular with the World Anti-Doping Agency.

*Article 4 – Relationship of the Convention to the Code*

1. In order to coordinate the implementation, at the national and international levels, of the fight against doping in sport, States Parties commit themselves to the principles of the Code as the basis for the measures provided for in Article 5 of this Convention. Nothing in this Convention prevents States Parties from adopting additional measures complementary to the Code.
2. The Code and the most current version of Appendices 2 and 3 are reproduced for information purposes and are not an integral part of this Convention. The Appendices as such do not create any binding obligations under international law for States Parties.
3. The Annexes are an integral part of this Convention.

*Article 5 – Measures to achieve the objectives of the Convention*

In abiding by the obligations contained in this Convention, each State Party undertakes to adopt appropriate measures. Such measures may include legislation, regulation, policies or administrative practices.

*Article 6 – Relationship to other international instruments*

This Convention shall not alter the rights and obligations of States Parties which arise from other agreements previously concluded and consistent with the object and purpose of this Convention. This does not affect the enjoyment by other States Parties of their rights or the performance of their obligations under this Convention.

**II. Anti-doping activities at the national level**

*Article 7 – Domestic coordination*

States Parties shall ensure the application of the present Convention, notably through domestic coordination. To meet their obligations under this Convention, States Parties may rely on anti-doping organizations as well as sports authorities and organizations.

*Article 8 – Restricting the availability and use in sport of prohibited substances and methods*

1. States Parties shall, where appropriate, adopt measures to restrict the availability of prohibited substances and methods in order to restrict their use in sport by athletes, unless the use is based upon a therapeutic use exemption. These include measures against trafficking to athletes and, to this end, measures to control production, movement, importation, distribution and sale.
2. States Parties shall adopt, or encourage, where appropriate, the relevant entities within their jurisdictions to adopt measures to prevent and to restrict the use and possession of



- prohibited substances and methods by athletes in sport, unless the use is based upon a therapeutic use exemption.
3. No measures taken pursuant to this Convention will impede the availability for legitimate purposes of substances and methods otherwise prohibited or controlled in sport.

*Article 9 – Measures against athlete support personnel*

States Parties shall themselves take measures or encourage sports organizations and anti-doping organizations to adopt measures, including sanctions or penalties, aimed at athlete support personnel who commit an anti-doping rule violation or other offence connected with doping in sport.

*Article 10 – Nutritional supplements*

States Parties, where appropriate, shall encourage producers and distributors of nutritional supplements to establish best practices in the marketing and distribution of nutritional supplements, including information regarding their analytic composition and quality assurance.

*Article 11 – Financial measures*

States Parties shall, where appropriate:

- (a) provide funding within their respective budgets to support a national testing programme across all sports or assist sports organizations and anti-doping organizations in financing doping controls either by direct subsidies or grants, or by recognizing the costs of such controls when determining the overall subsidies or grants to be awarded to those organizations;
- (b) take steps to withhold sport-related financial support to individual athletes or athlete support personnel who have been suspended following an anti-doping rule violation, during the period of their suspension;
- (c) withhold some or all financial or other sport-related support from any sports organization or anti-doping organization not in compliance with the Code or applicable anti-doping rules adopted pursuant to the Code.

*Article 12 – Measures to facilitate doping control*

States Parties shall, where appropriate:

- (a) encourage and facilitate the implementation by sports organizations and anti-doping organizations within their jurisdiction of doping controls in a manner consistent with the Code, including no-advance notice, out-of-competition and in-competition testing;
- (b) encourage and facilitate the negotiation by sports organizations and anti-doping organizations of agreements permitting their members to be tested by duly authorized doping control teams from other countries;

- (c) undertake to assist the sports organizations and anti-doping organizations within their jurisdiction in gaining access to an accredited doping control laboratory for the purposes of doping control analysis.

### III. International cooperation

#### *Article 13 – Cooperation between anti-doping organizations and sports organizations*

States Parties shall encourage cooperation between anti-doping organizations, public authorities and sports organizations within their jurisdiction and those within the jurisdiction of other States Parties in order to achieve, at the international level, the purpose of this Convention.

#### *Article 14 – Supporting the mission of the World Anti-Doping Agency*

States Parties undertake to support the important mission of the World Anti-Doping Agency in the international fight against doping.

#### *Article 15 – Equal funding of the World Anti-Doping Agency*

States Parties support the principle of equal funding of the World Anti-Doping Agency's approved annual core budget by public authorities and the Olympic Movement.

#### *Article 16 – International cooperation in doping control*

Recognizing that the fight against doping in sport can only be effective when athletes can be tested with no advance notice and samples can be transported in a timely manner to laboratories for analysis, States Parties shall, where appropriate and in accordance with domestic law and procedures:

- (a) facilitate the task of the World Anti-Doping Agency and anti-doping organizations operating in compliance with the Code, subject to relevant host countries' regulations, of conducting in- or out-of-competition doping controls on their athletes, whether on their territory or elsewhere;
- (b) facilitate the timely movement of duly authorized doping control teams across borders when conducting doping control activities;
- (c) cooperate to expedite the timely shipping or carrying across borders of samples in such a way as to maintain their security and integrity;
- (d) assist in the international coordination of doping controls by various anti-doping organizations, and cooperate to this end with the World Anti-Doping Agency;
- (e) promote cooperation between doping control laboratories within their jurisdiction and those within the jurisdiction of other States Parties. In particular, States Parties with accredited doping control laboratories should encourage laboratories within their jurisdiction to assist other States Parties in enabling them to acquire the experience, skills and techniques necessary to establish their own laboratories should they wish to do so;

- (f) encourage and support reciprocal testing arrangements between designated anti-doping organizations, in conformity with the Code;
- (g) mutually recognize the doping control procedures and test results management, including the sport sanctions thereof, of any anti-doping organization that are consistent with the Code.

*Article 17 – Voluntary Fund*

1. A “Fund for the Elimination of Doping in Sport”, hereinafter referred to as “the Voluntary Fund”, is hereby established. The Voluntary Fund shall consist of funds-in-trust established in accordance with the Financial Regulations of UNESCO. All contributions by States Parties and other actors shall be voluntary.
2. The resources of the Voluntary Fund shall consist of:
  - (a) contributions made by States Parties;
  - (b) contributions, gifts or bequests which may be made by:
    - (i) other States;
    - (ii) organizations and programmes of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme, as well as other international organizations;
    - (iii) public or private bodies or individuals;
  - (c) any interest due on the resources of the Voluntary Fund;
  - (d) funds raised through collections, and receipts from events organized for the benefit of the Voluntary Fund;
  - (e) any other resources authorized by the Voluntary Fund’s regulations, to be drawn up by the Conference of Parties.
3. Contributions into the Voluntary Fund by States Parties shall not be considered to be a replacement for States Parties’ commitment to pay their share of the World Anti-Doping Agency’s annual budget.

*Article 18 – Use and governance of the Voluntary Fund*

Resources in the Voluntary Fund shall be allocated by the Conference of Parties for the financing of activities approved by it, notably to assist States Parties in developing and implementing anti-doping programmes, in accordance with the provisions of this Convention, taking into consideration the goals of the World Anti-Doping Agency, and may serve to cover functioning costs of this Convention. No political, economic or other conditions may be attached to contributions made to the Voluntary Fund.

#### IV. Education and training

##### *Article 19 – General education and training principles*

1. States Parties shall undertake, within their means, to support, devise or implement education and training programmes on anti-doping. For the sporting community in general, these programmes should aim to provide updated and accurate information on:
  - (a) the harm of doping to the ethical values of sport;
  - (b) the health consequences of doping.
2. For athletes and athlete support personnel, in particular in their initial training, education and training programmes should, in addition to the above, aim to provide updated and accurate information on:
  - (a) doping control procedures;
  - (b) athletes' rights and responsibilities in regard to anti-doping, including information about the Code and the anti-doping policies of the relevant sports and anti-doping organizations. Such information shall include the consequences of committing an anti-doping rule violation;
  - (c) the list of prohibited substances and methods and therapeutic use exemptions;
  - (d) nutritional supplements.

##### *Article 20 – Professional codes of conduct*

States Parties shall encourage relevant competent professional associations and institutions to develop and implement appropriate codes of conduct, good practice and ethics related to anti-doping in sport that are consistent with the Code.

##### *Article 21 – Involvement of athletes and athlete support personnel*

States Parties shall promote and, within their means, support active participation by athletes and athlete support personnel in all facets of the anti-doping work of sports and other relevant organizations and encourage sports organizations within their jurisdiction to do likewise.

##### *Article 22 – Sports organizations and ongoing education and training on anti-doping*

States Parties shall encourage sports organizations and anti-doping organizations to implement ongoing education and training programmes for all athletes and athlete support personnel on the subjects identified in Article 19.

##### *Article 23 – Cooperation in education and training*

States Parties shall cooperate mutually and with the relevant organizations to share, where appropriate, information, expertise and experience on effective anti-doping programmes.

## V. Research

### *Article 24 – Promotion of research in anti-doping*

States Parties undertake, within their means, to encourage and promote anti-doping research in cooperation with sports and other relevant organizations on:

- (a) prevention, detection methods, behavioural and social aspects, and the health consequences of doping;
- (b) ways and means of devising scientifically-based physiological and psychological training programmes respectful of the integrity of the person;
- (c) the use of all emerging substances and methods resulting from scientific developments.

### *Article 25 – Nature of anti-doping research*

When promoting anti-doping research, as set out in Article 24, States Parties shall ensure that such research will:

- (a) comply with internationally recognized ethical practices;
- (b) avoid the administration to athletes of prohibited substances and methods;
- (c) be undertaken only with adequate precautions in place to prevent the results of anti-doping research being misused and applied for doping.

### *Article 26 – Sharing the results of anti-doping research*

Subject to compliance with applicable national and international law, States Parties shall, where appropriate, share the results of available anti-doping research with other States Parties and the World Anti-Doping Agency.

### *Article 27 – Sport science research*

States Parties shall encourage:

- (a) members of the scientific and medical communities to carry out sport science research in accordance with the principles of the Code;
- (b) sports organizations and athlete support personnel within their jurisdiction to implement sport science research that is consistent with the principles of the Code.

## VI. Monitoring of the Convention

### *Article 28 – Conference of Parties*

1. A Conference of Parties is hereby established. The Conference of Parties shall be the sovereign body of this Convention.

2. The Conference of Parties shall meet in ordinary session in principle every two years. It may meet in extraordinary session if it so decides or at the request of at least one third of the States Parties.
3. Each State Party shall have one vote at the Conference of Parties.
4. The Conference of Parties shall adopt its own Rules of Procedure.

*Article 29 – Advisory organization and observers to the Conference of Parties*

The World Anti-Doping Agency shall be invited as an advisory organization to the Conference of Parties. The International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, the Council of Europe and the Intergovernmental Committee for Physical Education and Sport (CIGEPE) shall be invited as observers. The Conference of Parties may decide to invite other relevant organizations as observers.

*Article 30 – Functions of the Conference of Parties*

1. Besides those set forth in other provisions of this Convention, the functions of the Conference of Parties shall be to:
  - (a) promote the purpose of this Convention;
  - (b) discuss the relationship with the World Anti-Doping Agency and study the mechanisms of funding of the Agency's annual core budget. States non-Parties may be invited to the discussion;
  - (c) adopt a plan for the use of the resources of the Voluntary Fund, in accordance with Article 18;
  - (d) examine the reports submitted by States Parties in accordance with Article 31;
  - (e) examine, on an ongoing basis, the monitoring of compliance with this Convention in response to the development of anti-doping systems, in accordance with Article 31. Any monitoring mechanism or measure that goes beyond Article 31 shall be funded through the Voluntary Fund established under Article 17;
  - (f) examine draft amendments to this Convention for adoption;
  - (g) examine for approval, in accordance with Article 34 of the Convention, modifications to the Prohibited List and to the Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions adopted by the World Anti-Doping Agency;
  - (h) define and implement cooperation between States Parties and the World Anti-Doping Agency within the framework of this Convention;
  - (i) request a report from the World Anti-Doping Agency on the implementation of the Code to each of its sessions for examination.
2. The Conference of Parties, in fulfilling its functions, may cooperate with other intergovernmental bodies.

*Article 31 – National reports to the Conference of Parties*

States Parties shall forward every two years to the Conference of Parties through the Secretariat, in one of the official languages of UNESCO, all relevant information concerning measures taken by them for the purpose of complying with the provisions of this Convention.

*Article 32 – Secretariat of the Conference of Parties*

1. The secretariat of the Conference of Parties shall be provided by the Director-General of UNESCO.
2. At the request of the Conference of Parties, the Director-General of UNESCO shall use to the fullest extent possible the services of the World Anti-Doping Agency on terms agreed upon by the Conference of Parties.
3. Functioning costs related to the Convention will be funded from the regular budget of UNESCO within existing resources at an appropriate level, the Voluntary Fund established under Article 17 or an appropriate combination thereof as determined every two years. The financing for the secretariat from the regular budget shall be done on a strictly minimal basis, it being understood that voluntary funding should also be provided to support the Convention.
4. The secretariat shall prepare the documentation of the Conference of Parties, as well as the draft agenda of its meetings, and shall ensure the implementation of its decisions.

*Article 33 – Amendments*

1. Each State Party may, by written communication addressed to the Director-General of UNESCO, propose amendments to this Convention. The Director-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, at least one half of the States Parties give their consent, the Director-General shall present such proposals to the following session of the Conference of Parties.
2. Amendments shall be adopted by the Conference of Parties with a two-thirds majority of States Parties present and voting.
3. Once adopted, amendments to this Convention shall be submitted for ratification, acceptance, approval or accession to States Parties.
4. With respect to the States Parties that have ratified, accepted, approved or acceded to them, amendments to this Convention shall enter into force three months after the deposit of the instruments referred to in paragraph 3 of this Article by two thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party that ratifies, accepts, approves or accedes to an amendment, the said amendment shall enter into force three months after the date of deposit by that State Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
5. A State that becomes a Party to this Convention after the entry into force of amendments in conformity with paragraph 4 of this Article shall, failing an expression of different intention, be considered:

- (a) a Party to this Convention as so amended;
- (b) a Party to the unamended Convention in relation to any State Party not bound by the amendments.

*Article 34 – Specific amendment procedure for the Annexes to the Convention*

1. If the World Anti-Doping Agency modifies the Prohibited List or the Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions, it may, by written communication addressed to the Director-General of UNESCO, inform her/him of those changes. The Director-General shall notify such changes as proposed amendments to the relevant Annexes to this Convention to all States Parties expeditiously. Amendments to the Annexes shall be approved by the Conference of Parties either at one of its sessions or through a written consultation.
2. States Parties have 45 days from the Director-General's notification within which to express their objection to the proposed amendment either in writing, in case of written consultation, to the Director-General or at a session of the Conference of Parties. Unless two thirds of the States Parties express their objection, the proposed amendment shall be deemed to be approved by the Conference of Parties.
3. Amendments approved by the Conference of Parties shall be notified to States Parties by the Director-General. They shall enter into force 45 days after that notification, except for any State Party that has previously notified the Director-General that it does not accept these amendments.
4. A State Party having notified the Director-General that it does not accept an amendment approved according to the preceding paragraphs remains bound by the Annexes as not amended.

**VII. Final clauses**

*Article 35 – Federal or non-unitary constitutional systems*

The following provisions shall apply to States Parties that have a federal or non-unitary constitutional system:

- (a) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States Parties which are not federal States;
- (b) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the jurisdiction of individual constituent States, counties, provinces or cantons which are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, counties, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.



*Article 36 – Ratification, acceptance, approval or accession*

This Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States Members of UNESCO in accordance with their respective constitutional procedures. The instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

*Article 37 – Entry into force*

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For any State that subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

*Article 38 – Territorial extension of the Convention*

1. Any State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories for whose international relations it is responsible and to which this Convention shall apply.
2. Any State Party may, at any later date, by a declaration addressed to UNESCO, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such declaration by the depositary.
3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to UNESCO. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such a notification by the depositary.

*Article 39 – Denunciation*

Any State Party may denounce this Convention. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of UNESCO. The denunciation shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall in no way affect the financial obligations of the State Party concerned until the date on which the withdrawal takes effect.

*Article 40 – Depositary*

The Director-General of UNESCO shall be the Depositary of this Convention and amendments thereto. As the Depositary, the Director-General of UNESCO shall inform the States Parties to this Convention, as well as the other States Members of the Organization of:

- (a) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- (b) the date of entry into force of this Convention in accordance with Article 37;
- (c) any report prepared in pursuance of the provisions of Article 31;
- (d) any amendment to the Convention or to the Annexes adopted in accordance with Articles 33 and 34 and the date on which the amendment comes into force;
- (e) any declaration or notification made under the provisions of Article 38;
- (f) any notification made under the provisions of Article 39 and the date on which the denunciation takes effect;
- (g) any other act, notification or communication relating to this Convention.

*Article 41 – Registration*

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of UNESCO.

*Article 42 – Authoritative texts*

1. This Convention, including its Annexes, has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.
2. The Appendices to this Convention are provided in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish.

*Article 43 – Reservations*

No reservations that are incompatible with the object and purpose of the present Convention shall be permitted.

**Annex I – The Prohibited List – International Standard**

**Annex II – Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions**

**Appendix 1 – World Anti-Doping Code**

**Appendix 2 – International Standard for Laboratories**

**Appendix 3 – International Standard for Testing**

## ANNEX I



## THE WORLD ANTI-DOPING CODE

## THE 2005 PROHIBITED LIST

## INTERNATIONAL STANDARD

The official text of the *Prohibited List* shall be maintained by the *World Anti-Doping Agency (WADA)* and shall be published in English and French. In the event of any conflict between the English and French versions, the English version shall prevail.

**This List shall come into effect on 1 January 2005.**

THE 2005 PROHIBITED LIST  
WORLD ANTI-DOPING CODE

Valid 1 January 2005

The use of any drug should be limited to medically justified indications

SUBSTANCES AND METHODS PROHIBITED AT ALL TIMES  
(IN- AND OUT-OF-COMPETITION)

PROHIBITED SUBSTANCES

S1. ANABOLIC AGENTS

Anabolic agents are prohibited.

1. Anabolic Androgenic Steroids (AAS)

(a) Exogenous\* AAS, including:

18 $\alpha$ -homo-17 $\beta$ -hydroxyestr-4-en-3-one; bolasterone; boldenone; boldione; calusterone; clostebol; danazol; dehydrochloromethyl-testosterone; delta1-androstene-3,17-dione; delta1-androstenediol; delta1-dihydro-testosterone; drostanolone; ethylestrenol; fluoxymesterone; formebolone; furazabol; gestrinone; 4-hydroxytestosterone; 4-hydroxy-19-nortestosterone; mestanolone; mesterolone; metenolone; methandienone; methandriol; methyldienolone; methyltrienolone; methyltestosterone; mibolerone; nandrolone; 19-norandrostenediol; 19-norandrostenedione; norbolethone; norclostebol; norethandrolone; oxabolone; oxandrolone; oxymesterone; oxymetholone; quinbolone; stanozolol; stenbolone; tetrahydrogestrinone; trenbolone and other substances with a similar chemical structure or similar biological effect(s).

(b) Endogenous\*\* AAS:

androstenediol (androst-5-ene-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol); androstenedione (androst-4-ene-3,17-dione); dehydroepiandrosterone (DHEA); dihydro-testosterone; testosterone and the following metabolites and isomers: 5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol; androst-4-ene-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-4-ene-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; androst-4-ene-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-5-ene-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol; androst-5-ene-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol; androst-5-ene-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol; 4-androstenediol (androst-4-ene-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol); 5 androstenedione (androst-5-ene-3,17-dione); epi-dihydrotestosterone; 3 $\alpha$ -hydroxy-5 $\alpha$ -androstan-17-one; 3 $\beta$ -hydroxy-5 $\alpha$ -androstan-17-one; 19-norandrosterone; 19-noretiocholanolone.

Where a *Prohibited Substance* (as listed above) is capable of being produced by the body naturally, a *Sample* will be deemed to contain such *Prohibited Substance* where the concentration of the *Prohibited Substance* or its metabolites or markers and/or any other

relevant ratio(s) in the *Athlete's Sample* so deviates from the range of values normally found in humans that it is unlikely to be consistent with normal endogenous production. A *Sample* shall not be deemed to contain a *Prohibited Substance* in any such case where the *Athlete* proves by evidence that the concentration of the *Prohibited Substance* or its metabolites or markers and/or the relevant ratio(s) in the *Athlete's Sample* is attributable to a physiological or pathological condition. In all cases, and at any concentration, the laboratory will report an *Adverse Analytical Finding* if, based on any reliable analytical method, it can show that the *Prohibited Substance* is of exogenous origin.

If the laboratory result is not conclusive and no concentration as referred to in the above paragraph is found, the relevant *Anti-Doping Organization* shall conduct a further investigation if there are serious indications, such as a comparison to reference steroid profiles, for a possible *Use of a Prohibited Substance*.

If the laboratory has reported the presence of a T/E ratio greater than four (4) to one (1) in the urine, further investigation is obligatory in order to determine whether the ratio is due to a physiological or pathological condition, except if the laboratory reports an *Adverse Analytical Finding* based on any reliable analytical method, showing that the *Prohibited Substance* is of exogenous origin.

In case of an investigation, it will include a review of any previous and/or subsequent tests. If previous tests are not available, the *Athlete* shall be tested unannounced at least three times within a three month period.

Should an *Athlete* fail to cooperate in the investigations, the *Athlete's Sample* shall be deemed to contain a *Prohibited Substance*.

## 2. Other Anabolic Agents, including but not limited to:

Clenbuterol, zeranol, zilpaterol.

*For the purposes of this section:*

- \* "exogenous" refers to a substance which is not capable of being produced by the body naturally.
- \*\* "endogenous" refers to a substance which is capable of being produced by the body naturally.

## S2. HORMONES AND RELATED SUBSTANCES

The following substances, including other substances with a similar chemical structure or similar biological effect(s), and their releasing factors are prohibited:

1. Erythropoietin (EPO);
2. Growth Hormone (hGH), Insulin-like Growth Factor (IGF-1), Mechano Growth Factors (MGFs);
3. Gonadotrophins (LH, hCG);
4. Insulin;
5. Corticotrophins.

Unless the *Athlete* can demonstrate that the concentration was due to a physiological or pathological condition, a *Sample* will be deemed to contain a *Prohibited Substance* (as

listed above) where the concentration of the *Prohibited Substance* or its metabolites and/or relevant ratios or markers in the *Athlete's Sample* so exceeds the range of values normally found in humans that it is unlikely to be consistent with normal endogenous production.

The presence of other substances with a similar chemical structure or similar biological effect(s), diagnostic marker(s) or releasing factors of a hormone listed above or of any other finding which indicate(s) that the substance detected is of exogenous origin, will be reported as an *Adverse Analytical Finding*.

### **S3. BETA-2 AGONISTS**

All beta-2 agonists including their D- and L-isomers are prohibited. Their use requires a Therapeutic Use Exemption.

As an exception, formoterol, salbutamol, salmeterol and terbutaline, when administered by inhalation to prevent and/or treat asthma and exercise-induced asthma/broncho-constriction require an abbreviated Therapeutic Use Exemption.

Despite the granting of a Therapeutic Use Exemption, when the Laboratory has reported a concentration of salbutamol (free plus glucuronide) greater than 1000 ng/mL, this will be considered to be an *Adverse Analytical Finding* unless the athlete proves that the abnormal result was the consequence of the therapeutic use of inhaled salbutamol.

### **S4. AGENTS WITH ANTI-ESTROGENIC ACTIVITY**

The following classes of anti-estrogenic substances are prohibited.

1. **Aromatase inhibitors including, but not limited to, anastrozole, letrozole, aminoglutethimide, exemestane, formestane, testolactone.**
2. **Selective Estrogen Receptor Modulators (SERMs) including, but not limited to, raloxifene, tamoxifen, toremifene.**
3. **Other anti-estrogenic substances including, but not limited to, clomiphene, cyclofenil, fulvestrant.**

### **S5. DIURETICS AND OTHER MASKING AGENTS**

Diuretics and other masking agents are prohibited.

Masking agents include but are not limited to:

**diuretics\*, epitestosterone, probenecid, alpha-reductase inhibitors (e.g. finasteride, dutasteride), plasma expanders (e.g. albumin, dextran, hydroxyethyl starch).**

Diuretics include:

acetazolamide, amiloride, bumetanide, canrenone, chlortalidone, etacrynic acid, furosemide, indapamide, metolazone, spironolactone, thiazides (e.g. bendroflumethiazide, chlorothiazide, hydrochlorothiazide), triamterene and other substances with a similar chemical structure or similar biological effect(s).

- \* A Therapeutic Use Exemption is not valid if an *Athlete's* urine contains a diuretic in association with threshold or sub-threshold levels of a *Prohibited Substance(s)*.

## PROHIBITED METHODS

### M1. ENHANCEMENT OF OXYGEN TRANSFER

The following are prohibited.

- (a) Blood doping, including the use of autologous, homologous or heterologous blood or red blood cell products of any origin, other than for medical treatment.
- (b) Artificially enhancing the uptake, transport or delivery of oxygen, including but not limited to perfluorochemicals, efaproxiral (RSR13) and modified haemoglobin products (e.g. haemoglobin-based blood substitutes, micro-encapsulated haemoglobin products).

### M2. CHEMICAL AND PHYSICAL MANIPULATION

The following is prohibited:

*Tampering*, or attempting to tamper, in order to alter the integrity and validity of *Samples* collected in *Doping Controls*.

These include but are not limited to intravenous infusions\*, catheterization, and urine substitution.

- \* Except as a legitimate acute medical treatment, intravenous infusions are prohibited.

### M3. GENE DOPING

The non-therapeutic use of cells, genes, genetic elements, or of the modulation of gene expression, having the capacity to enhance athletic performance, is prohibited.



<p style="text-align: center;"><b>SUBSTANCES AND METHODS PROHIBITED IN-COMPETITION</b></p>
--

**In addition to the categories S1 to S5 and M1 to M3 defined above,  
the following categories are prohibited in competition:**

**PROHIBITED SUBSTANCES**

**S6. STIMULANTS**

The following stimulants are prohibited, including both their optical (D- and L-) isomers where relevant:

adrafinil, amfepramone, amiphenazole, amphetamine, amphetaminil, benzphetamine, bromantan, carphedon, cathine\*, clobenzorex, cocaine, dimethylamphetamine, ephedrine\*\*, etilamphetamine, etilefrine, famprofazone, fencamfamin, fencamine, fenetylline, fenfluramine, fenproporex, furfenorex, mefenorex, mephentermine, mesocarb, methamphetamine, methylamphetamine, methylenedioxyamphetamine, methylenedioxy-methamphetamine, methylephedrine\*\*, methylphenidate, modafinil, nikethamide, norfenfluramine, parahydroxyamphetamine, pemoline, phendi-metrazine, phenmetrazine, phentermine, prolintane, selegiline, strychnine and other substances with a similar chemical structure or similar biological effect(s)\*\*\*.

- \* Cathine is prohibited when its concentration in urine is greater than 5 micrograms per milliliter.
- \*\* Each of ephedrine and methylephedrine is prohibited when its concentration in urine is greater than 10 micrograms per milliliter.
- \*\*\* The substances included in the 2005 Monitoring Programme (bupropion, caffeine, phenylephrine, phenylpropanolamine, pipradrol, pseudoephedrine, synephrine) are not considered as Prohibited Substances.

NOTE: Adrenaline associated with local anaesthetic agents or by local administration (e.g. nasal, ophthalmologic) is not prohibited.

**S7. NARCOTICS**

The following narcotics are prohibited:

buprenorphine, dextromoramide, diamorphine (heroin), fentanyl and its derivatives, hydromorphone, methadone, morphine, oxycodone, oxymorphone, pentazocine, pethidine.

**S8. CANNABINOIDS**

Cannabinoids (e.g. hashish, marijuana) are prohibited.

**S9. GLUCOCORTICOSTEROIDS**

All glucocorticosteroids are prohibited when administered orally, rectally, intravenously or intramuscularly. Their use requires a Therapeutic Use Exemption approval.

All other routes of administration require an abbreviated Therapeutic Use Exemption.

Dermatological preparations are not prohibited.

### SUBSTANCES PROHIBITED IN PARTICULAR SPORTS

#### P1. ALCOHOL

Alcohol (ethanol) is prohibited *in-competition* only, in the following sports. Detection will be conducted by analysis of breath and/or blood. The doping violation threshold for each Federation is reported in parenthesis.

- Aeronautic (FAI) (0.20 g/L)
- Archery (FITA) (0.10 g/L)
- Automobile (FIA) (0.10 g/L)
- Billiards (WCBS) (0.20 g/L)
- Boules (CMSB) (0.10 g/L)
- Karate (WKF) (0.10 g/L)
- Modern Pentathlon (UIPM) (0.10 g/L) for disciplines involving shooting
- Motorcycling (FIM) (0.00 g/L)
- Skiing (FIS) (0.10 g/L)

#### P2. BETA-BLOCKERS

Unless otherwise specified, beta-blockers are prohibited *in-competition* only, in the following sports.

- Aeronautic (FAI)
- Archery (FITA) (also prohibited *out-of-competition*)
- Automobile (FIA)
- Billiards (WCBS)
- Bobsleigh (FIBT)
- Boules (CMSB)
- Bridge (FMB)
- Chess (FIDE)
- Curling (WCF)
- Gymnastics (FIG)
- Motorcycling (FIM)
- Modern Pentathlon (UIPM) for disciplines involving shooting
- Nine-pin bowling (FIQ)
- Sailing (ISAF) for match race helms only
- Shooting (ISSF) (also prohibited *out-of-competition*)
- Skiing (FIS) in ski jumping and free style snow board
- Swimming (FINA) in diving and synchronized swimming
- Wrestling (FILA)

Beta-blockers include, but are not limited to, the following:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.

<b>SPECIFIED SUBSTANCES*</b>
------------------------------

“Specified Substances”\* are listed below:

**ephedrine, L-methylamphetamine, methylephedrine;**  
**cannabinoids;**  
**all inhaled Beta-2 Agonists, except clenbuterol;**  
**probenecid;**  
**all Glucocorticosteroids;**  
**all Beta Blockers;**  
**alcohol.**

\* *“The Prohibited List may identify specified substances which are particularly susceptible to unintentional anti-doping rule violations because of their general availability in medicinal products or which are less likely to be successfully abused as doping agents.”* A doping violation involving such substances may result in a reduced sanction provided that the *“... Athlete can establish that the Use of such a specified substance was not intended to enhance sport performance ...”*

## ANNEX II

## STANDARDS FOR GRANTING THERAPEUTIC USE EXEMPTIONS

Extract from "INTERNATIONAL STANDARD FOR THERAPEUTIC USE EXEMPTIONS" of the World Anti-Doping Agency (WADA); in force 1 January 2005

4.0 *Criteria for granting a therapeutic use exemption*

A Therapeutic Use Exemption (TUE) may be granted to an *Athlete* permitting the use of a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* contained in the *Prohibited List*. An application for a TUE will be reviewed by a Therapeutic Use Exemption Committee (TUEC). The TUEC will be appointed by an *Anti-Doping Organization*. An exemption will be granted only in strict accordance with the following criteria:

*[Comment: This standard applies to all Athletes as defined by and subject to the Code i.e. able-bodied athletes and athletes with disabilities. This Standard will be applied according to an individual's circumstances. For example, an exemption that is appropriate for an athlete with a disability may be inappropriate for other athletes.]*

- 4.1 The *Athlete* should submit an application for a TUE no less than 21 days before participating in an *Event*.
- 4.2 The *Athlete* would experience a significant impairment to health if the *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* were to be withheld in the course of treating an acute or chronic medical condition.
- 4.3 The therapeutic use of the *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* would produce no additional enhancement of performance other than that which might be anticipated by a return to a state of normal health following the treatment of a legitimate medical condition. The use of any *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* to increase "low-normal" levels of any endogenous hormone is not considered an acceptable therapeutic intervention.
- 4.4 There is no reasonable therapeutic alternative to the use of the otherwise *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*.
- 4.5 The necessity for the use of the otherwise *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* cannot be a consequence, wholly or in part, of prior non-therapeutic use of any substance from the *Prohibited List*.
- 4.6 The TUE will be cancelled by the granting body, if
  - (a) the *Athlete* does not promptly comply with any requirements or conditions imposed by the *Anti-Doping Organization* granting the exemption;
  - (b) the term for which the TUE was granted has expired;
  - (c) the *Athlete* is advised that the TUE has been withdrawn by the *Anti-Doping Organization*.

*[Comment: Each TUE will have a specified duration as decided upon by the TUEC. There may be cases when a TUE has expired or has been withdrawn and the Prohibited Substance subject to the TUE is still present in the Athlete's body. In such cases, the Anti-Doping Organization conducting the initial review of an adverse finding will consider whether the finding is consistent with expiry or withdrawal of the TUE.]*

4.7 An application for a TUE will not be considered for retroactive approval except in cases where:

- (a) emergency treatment or treatment of an acute medical condition was necessary; or
- (b) due to exceptional circumstances, there was insufficient time or opportunity for an applicant to submit, or a TUEC to consider, an application prior to *Doping Control*.

*[Comment: Medical Emergencies or acute medical situations requiring administration of an otherwise Prohibited Substance or Prohibited Method before an application for a TUE can be made, are uncommon. Similarly, circumstances requiring expedited consideration of an application for a TUE due to imminent competition are infrequent. Anti-Doping Organizations granting TUEs should have internal procedures which permit such situations to be addressed.]*

#### 5.0. Confidentiality of information

5.1 The applicant must provide written consent for the transmission of all information pertaining to the application to members of the TUEC and, as required, other independent medical or scientific experts, or to all necessary staff involved in the management, review or appeal of TUEs.

Should the assistance of external, independent experts be required, all details of the application will be circulated without identifying the *Athlete* involved in the *Athlete's* care. The applicant must also provide written consent for the decisions of the TUEC to be distributed to other relevant *Anti-Doping Organizations* under the provisions of the *Code*.

5.2 The members of the TUECs and the administration of the *Anti-Doping Organization* involved will conduct all of their activities in strict confidence. All members of a TUEC and all staff involved will sign confidentiality agreements. In particular they will keep the following information confidential:

- (a) all medical information and data provided by the *Athlete* and physician(s) involved in the *Athlete's* care;
- (b) all details of the application including the name of the physician(s) involved in the process.

Should the *Athlete* wish to revoke the right of the TUEC or the WADA TUEC to obtain any health information on his/her behalf, the *Athlete* must notify his/her medical practitioner in writing of the fact. As a consequence of such a decision, the *Athlete* will not receive approval for a TUE or renewal of an existing TUE.

#### 6.0 *Therapeutic use exemption committees (TUECs)*

TUECs shall be constituted and act in accordance with the following guidelines:

- 6.1 TUECs should include at least three physicians with experience in the care and treatment of *Athletes* and a sound knowledge of clinical, sports and exercise medicine. In order to ensure a level of independence of decisions, a majority of the members of the TUEC should not have any official responsibility in the *Anti-Doping Organization*. All members of a TUEC will sign a conflict of interest agreement. In applications involving *Athletes* with disabilities, at least one TUEC member must possess specific experience with the care and treatment of *Athletes* with disabilities.
- 6.2 TUECs may seek whatever medical or scientific expertise they deem appropriate in reviewing the circumstances of any application for a TUE.
- 6.3 The WADA TUEC shall be composed following the criteria set out in Article 6.1. The WADA TUEC is established to review on its own initiative TUE decisions granted by *Anti-Doping Organizations*. As specified in Article 4.4 of the *Code*, the WADA TUEC, upon request by *Athletes* who have been denied TUEs by an *Anti-Doping Organization* will review such decisions with the power to reverse them.

#### 7.0 *Therapeutic use exemption (TUE) application process*

- 7.1 A TUE will only be considered following the receipt of a completed application form that must include all relevant documents (see Appendix 1 – TUE form). The application process must be dealt with in accordance with the principles of strict medical confidentiality.
- 7.2 The TUE application form(s), as set out in Appendix 1, can be modified by *Anti-Doping Organizations* to include additional requests for information, but no sections or items shall be removed.
- 7.3 The TUE application form(s) may be translated into other language(s) by *Anti-Doping Organizations*, but English or French must remain on the application form(s).
- 7.4 An *Athlete* may not apply to more than one *Anti-Doping Organization* for a TUE. The application must identify the *Athlete's* sport and, where appropriate, discipline and specific position or role.
- 7.5 The application must list any previous and/or current requests for permission to use an otherwise *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*, the body to whom that request was made, and the decision of that body.
- 7.6 The application must include a comprehensive medical history and the results of all examinations, laboratory investigations and imaging studies relevant to the application.
- 7.7 Any additional relevant investigations, examinations or imaging studies requested by the TUEC of the *Anti-Doping Organization* will be undertaken at the expense of the applicant or his/her national sport governing body.

- 7.8 The application must include a statement by an appropriately qualified physician attesting to the necessity of the otherwise *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* in the treatment of the *Athlete* and describing why an alternative, permitted medication cannot, or could not, be used in the treatment of this condition.
- 7.9 The dose, frequency, route and duration of administration of the otherwise *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* in question must be specified.
- 7.10 Decisions of the TUEC, should be completed within 30 days of receipt of all relevant documentation and will be conveyed in writing to the *Athlete* by the relevant *Anti-Doping Organization*. Where a TUE has been granted to an *Athlete* in the *Anti-Doping Organization Registered Testing Pool*, the *Athlete* and *WADA* will be provided promptly with an approval which includes information pertaining to the duration of the exemption and any conditions associated with the TUE.
- 7.11 (a) Upon receiving a request by an *Athlete* for review, as specified in Article 4.4. of the Code, the WADA TUEC will, as specified in Article 4.4 of the Code, be able to reverse a decision on a TUE granted by an *Anti-Doping Organization*. The *Athlete* shall provide to the WADA TUEC all the information for a TUE as submitted initially to the *Anti-Doping Organization* accompanied by an application fee. Until the review process has been completed, the original decision remains in effect. The process should not take longer than 30 days following receipt of the information by *WADA*.
- (b) *WADA* can undertake a review at any time. The WADA TUEC will complete its review within 30 days.
- 7.12 If the decision regarding the granting of a TUE is reversed on review, the reversal shall not apply retroactively and shall not disqualify the *Athlete's* results during the period that the TUE had been granted and shall take effect no later than 14 days following notification of the decision to the *Athlete*.
- 8.0 *Abbreviated therapeutic use exemption (ATUE) application process*
- 8.1 It is acknowledged that some substances included on the *List of Prohibited Substances* are used to treat medical conditions frequently encountered in the *Athlete* population. In such cases, a full application as detailed in section 4 and section 7 is unnecessary. Accordingly an abbreviated process of the TUE is established.
- 8.2 The *Prohibited Substances* or *Prohibited Methods* which may be permitted by this abbreviated process are strictly limited to the following:
- Beta-2 agonists (formoterol, salbutamol, salmeterol and terbutaline) by inhalation, and glucocorticosteroids by non-systemic routes.
- 8.3 To use one of the substances above, the *Athlete* shall provide to the *Anti-Doping Organization* a medical notification justifying the therapeutic necessity. Such medical notification, as contained in Appendix 2, shall describe the diagnosis, name of the drug, dosage, route of administration and duration of the treatment. When applicable any tests undertaken in order to establish the diagnosis should be included (without the actual results or details).

- 8.4 The abbreviated process includes:
- (a) approval for use of *Prohibited Substances* subject to the abbreviated process is effective upon receipt of a complete notification by the *Anti-Doping Organization*. Incomplete notifications must be returned to the applicant;
  - (b) on receipt of a complete notification, the *Anti-Doping Organization* shall promptly advise the *Athlete*. As appropriate, the *Athlete's* IF, NF and NADO shall also be advised. The *Anti-Doping Organization* shall advise *WADA* only upon receipt of a notification from an *International-level Athlete*;
  - (c) a notification for an ATUE will not be considered for retroactive approval except:
    - if emergency treatment or treatment of an acute medical condition was necessary; or
    - due to exceptional circumstances, there was insufficient time or opportunity for an applicant to submit, or a TUEC to receive, an application prior to *Doping Control*.
- 8.5 (a) A review by the TUEC or the WADA TUEC can be initiated at any time during the duration of an ATUE.
- (b) If an *Athlete* requests a review of a subsequent denial of an ATUE, the WADA TUEC will have the ability to request from the *Athlete* additional medical information as deemed necessary, the expenses of which should be met by the *Athlete*.
- 8.6 An ATUE may be cancelled by the TUEC or WADA TUEC at any time. The *Athlete*, his/her IF and all relevant *Anti-Doping Organizations* shall be notified immediately.
- 8.7 The cancellation shall take effect immediately following notification of the decision to the *Athlete*. The *Athlete* will nevertheless be able to apply under section 7 for a TUE.
- 9.0 *Clearing house*
- 9.1 *Anti-Doping Organizations* are required to provide *WADA* with all TUEs, and all supporting documentation, issued under section 7.
- 9.2 With respect to ATUEs, *Anti-Doping Organizations* shall provide *WADA* with medical applications submitted by *International-level Athletes* issued under section 8.4
- 9.3 The *Clearing house* shall guarantee strict confidentiality of all the medical information.



## ANNEXE I



# Code mondial antidopage

## LISTE DES INTERDICTIONS 2005

### STANDARD INTERNATIONAL

Le texte officiel de la *Liste des interdictions* sera tenu à jour par l'Agence mondiale antidopage (AMA) et publié en anglais et en français. La version anglaise fera autorité en cas de divergence entre les deux versions.

**Cette liste entrera en vigueur le 1<sup>er</sup> janvier 2005.**

LISTE DES INTERDICTIONS 2005  
CODE MONDIAL ANTIDOPAGE

Entrée en vigueur le 1<sup>er</sup> janvier 2005

L'utilisation de tout médicament devrait être limitée  
à des indications médicalement justifiées

SUBSTANCES ET MÉTHODES INTERDITES  
EN PERMANENCE  
(EN ET HORS COMPÉTITION)

SUBSTANCES INTERDITES

S1. AGENTS ANABOLISANTS

Les agents anabolisants sont interdits.

1. Stéroïdes anabolisants androgènes (SAA)

(a) SAA exogènes\*, incluant :

18 $\alpha$ -homo-17 $\beta$ -hydroxyestr-4-en-3-one ; bolastérone ; boldénone ; boldione ; calu-  
stérone ; clostébol ; danazol ; déhydrochlorométhyltestostérone ; delta1-androstène-  
3,17-dione ; delta1-androstènediol ; delta1-dihydro-testostérone ; drostanolone ;  
éthylestrénol ; fluoxymestérone ; formébolone ; furazabol ; gestrinone ; 4-hydroxy-  
testostérone ; 4-hydroxy-19-nortestostérone ; mestanolone ; mestérolone ;  
méténolone ; méthandiénone ; méthandriol ; méthyl-diénonolone ; méthyltriénonolone ;  
méthyltestostérone ; mibolérone ; nandrolone ; 19-norandrostènediol ; 19-  
norandrostènedione ; norboléthone ; norclostébol ; noréthandrolone ; oxabolone ;  
oxandrolone ; oxymestérone ; oxymétholone ; quinbolone ; stanozolol ; stenbolone ;  
tétrahydrogestrinone ; trenbolone et autres substances possédant une structure  
chimique similaire ou un (des) effet(s) biologique(s) similaire(s).

(b) SAA endogènes\*\* :

androstènediol (androst-5-ène-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol) ; androstènedione (androst-4-ène-3,17-  
dione) ; déhydroépiandrostérone (DHEA) ; dihydrotestostérone ; testostérone.

et les métabolites ou isomères suivants :

5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ , 17 $\alpha$ -diol ; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -diol ; 5 $\alpha$ -androstane- 3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -  
diol ; 5 $\alpha$ -androstane-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol ; androst-4-ène-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol ; androst-4-ène-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -  
diol ; androst-4-ène-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol ; androst-5-ène-3 $\alpha$ ,17 $\alpha$ -diol ; androst-5-ène-3 $\alpha$ ,17 $\beta$ -  
diol ; androst-5-ène-3 $\beta$ ,17 $\alpha$ -diol ; 4-androstènediol (androst-4-ène-3 $\beta$ ,17 $\beta$ -diol) ; 5-  
androstènedione (androst-5-ène-3,17-dione) ; épi-dihydrotestostérone ; 3 $\alpha$ -hydroxy-  
5 $\alpha$ -androstane-17-one ; 3 $\beta$ -hydroxy-5 $\alpha$ -androstane-17-one ; 19-norandrostérone ; 19-  
norétiocolanolone.

Dans le cas d'une *substance interdite* (selon la liste ci-dessus) pouvant être produite naturellement par le corps, un *échantillon* sera considéré comme contenant cette *substance interdite* si la concentration de la *substance interdite* ou de ses métabolites ou de ses marqueurs et/ou tout autre rapport pertinent dans l'*échantillon* du *sportif* s'écarte suffisamment des valeurs normales trouvées chez l'homme pour qu'une production endogène normale soit improbable. Un *échantillon* ne sera pas considéré comme contenant une *substance interdite* si le *sportif* prouve que la concentration de *substance interdite* ou de ses métabolites ou de ses marqueurs et/ou tout autre rapport pertinent dans l'*échantillon* du *sportif* est attribuable à un état physiologique ou pathologique. Dans tous les cas, et quelle que soit la concentration, le laboratoire rendra un *résultat d'analyse* anormal si, en se basant sur une méthode d'analyse fiable, il peut démontrer que la *substance interdite* est d'origine exogène.

Si le résultat de laboratoire n'est pas concluant et qu'aucune concentration décrite au paragraphe ci-dessus n'est mesurée, l'*organisation antidopage* responsable effectuera une investigation plus approfondie s'il existe de sérieuses indications, telles que la comparaison avec des profils stéroïdiens de référence, d'un possible usage d'une *substance interdite*.

Si le laboratoire a rendu un rapport T/E supérieur à quatre (4) pour un (1) dans l'urine, une investigation complémentaire est obligatoire afin de déterminer si le rapport est dû à un état physiologique ou pathologique, sauf si le laboratoire rapporte un *résultat d'analyse anormal* basé sur une méthode d'analyse fiable, démontrant que la *substance interdite* est d'origine exogène.

En cas d'investigation, celle-ci comprendra un examen de tous les *contrôles* antérieurs et/ou subséquents. Si les *contrôles* antérieurs ne sont pas disponibles, le *sportif* devra se soumettre à un *contrôle* inopiné au moins trois fois pendant une période de trois mois.

Si le *sportif* refuse de collaborer aux examens complémentaires, son *échantillon* sera considéré comme contenant une *substance interdite*.

## 2. Autres agents anabolisants, incluant sans s'y limiter :

Clenbutérol, zéranol, zilpatérol

*Pour les besoins du présent document :*

« *exogène* » désigne une substance qui ne peut pas être produite naturellement par l'organisme humain.

« *endogène* » désigne une substance qui peut être produite naturellement par l'organisme humain.

## S2. HORMONES ET SUBSTANCES APPARENTÉES

Les substances qui suivent, y compris d'autres substances possédant une structure chimique similaire ou un (des) effet(s) biologique(s) similaire(s), et leurs facteurs de libération, sont interdites :

1. Erythropoïétine (EPO)
2. Hormone de croissance (hGH), facteur de croissance analogue à l'insuline (IGF-1), facteurs de croissance mécanique (MGFs)
3. Gonadotrophines ( LH, hCG)
4. Insuline
5. Corticotrophines

À moins que le *sportif* puisse démontrer que la concentration était due à un état physiologique ou pathologique, un *échantillon* sera considéré comme contenant une *substance interdite* (selon la liste ci-dessus) lorsque la concentration de *substance interdite* ou de ses métabolites ou de ses marqueurs et/ou tout autre rapport pertinent dans l'*échantillon* du *sportif* est supérieur aux valeurs normales chez l'humain et qu'une production endogène normale est improbable.

En outre, la présence de substances possédant une structure chimique similaire ou un (des) effet(s) biologique(s) similaire(s), de marqueur(s) diagnostique(s) ou de facteurs de libération d'une hormone apparaissant dans la liste ci-dessus, ou de tout autre résultat indiquant que la substance détectée est d'origine exogène, sera rapportée comme un *résultat d'analyse anormal*.

### S3. BÉTA-2 AGONISTES

Tous les béta-2 agonistes, y compris leurs isomères D- et L-, sont interdits. Leur utilisation requiert une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques.

À titre d'exception, le formotérol, le salbutamol, le salmétérol et la terbutaline, lorsque utilisés par inhalation pour prévenir et/ou traiter l'asthme et l'asthme ou bronchoconstriction d'effort, nécessitent une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques abrégée.

Même si une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques est accordée, si le laboratoire a rapporté une concentration de salbutamol (libre plus glucuronide) supérieure à 1000 ng/mL, ce résultat sera considéré comme un *résultat d'analyse anormal* jusqu'à ce que le sportif prouve que ce résultat anormal est consécutif à l'usage thérapeutique de salbutamol par voie inhalée.

### S4. AGENTS AVEC ACTIVITÉ ANTI-ŒSTROGÈNE

Les classes suivantes de substances anti-œstrogéniques sont interdites :

1. Inhibiteurs d'aromatase, incluant sans s'y limiter : anastrozole, létrozole, aminogluthétimide, exémestane, formestane, testolactone
2. Modulateurs sélectifs des récepteurs aux œstrogènes, incluant sans s'y limiter : raloxifène, tamoxifène, torémifène

3. **Autres substances anti-œstrogéniques, incluant sans s'y limiter: clomifène, cyclofénil, fulvestrant**

## **S5. DIURÉTIQUES ET AUTRES AGENTS MASQUANTS**

Les diurétiques et autres agents masquants sont interdits.

Les agents masquants incluent, sans s'y limiter :

**Diurétiques\***, épitestostérone, probénécide, inhibiteurs de l'alpharéductase (par exemple dutastéride et finastéride), succédanés de plasma (par exemple albumine, dextran, hydroxyéthylamidon).

Les diurétiques incluent :

**acétazolamide, amiloride, bumétanide, canrénone, chlortalidone, acide étacrynique, furosémide, indapamide, métolazone, spironolactone, thiazides (par exemple bendrofluméthiazide, chlorothiazide, hydrochlorothiazide), triamtérene, et autres substances possédant une structure chimique similaire ou un (des) effet(s) biologique(s) similaire(s).**

- \* Une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques n'est pas valable si l'échantillon d'urine du *sportif* contient un diurétique détecté en association avec des *substances interdites* à leurs niveaux seuils ou en dessous de leurs niveaux seuils.

## **MÉTHODES INTERDITES**

### **M1. AMÉLIORATION DU TRANSFERT D'OXYGÈNE**

Ce qui suit est interdit :

- (a) Le dopage sanguin, y compris l'utilisation de produits sanguins autologues, homologues ou hétérologues ou de globules rouges de toute origine, dans un autre but que pour un traitement médical justifié.
- (b) L'amélioration artificielle de la consommation, du transport ou de la libération de l'oxygène, incluant sans s'y limiter les produits chimiques perfluorés, l'éfaproxiral (RSR13) et les produits d'hémoglobine modifiée (par exemple les substituts de sang à base d'hémoglobine, les produits à base d'hémoglobines réticulées).

### **M2. MANIPULATION CHIMIQUE ET PHYSIQUE**

Ce qui suit est interdit :

La *falsification*, ou la tentative de *falsification*, dans le but d'altérer l'intégrité et la validité des *échantillons* recueillis lors des *contrôles du dopage*.

Cette catégorie comprend, sans s'y limiter, les perfusions intraveineuses\*, la cathétérisation, la substitution et/ou l'altération de l'urine.

- \* Excepté dans le cadre légitime d'un traitement médical aigu, les perfusions intraveineuses sont interdites.

### M3. DOPAGE GÉNÉTIQUE

L'utilisation non thérapeutique de cellules, gènes, éléments génétiques, ou de la modulation de l'expression génique, ayant la capacité d'augmenter la performance sportive, est interdite.

<b>SUBSTANCES ET MÉTHODES INTERDITES EN COMPÉTITION</b>
---

Outre les catégories S1 à S5 et M1 à M3 définies ci-dessus, les catégories suivantes sont interdites en compétition :

### SUBSTANCES INTERDITES

#### S6. STIMULANTS

Les stimulants qui suivent sont interdits, y compris leurs isomères optiques (D- et L-) lorsqu'ils s'appliquent :

**Adrafinil, amfépramone, amiphenazole, amphétamine, amphétaminil, benzphétamine, bromantan, carphédon, cathine\*, clobenzorex, cocaïne, diméthylamphétamine, éphédrine\*\*, étiamphétamine, étiléfrine, famprofazone, fencamfamine, fencamine, fénétylline, fenfluramine, fenproporex, furfénorex, méfénorex, méphentermine, mésocarbe, méthamphétamine, méthylamphétamine, méthylènedioxyamphétamine, méthylènedioxyméthamphétamine, méthyléphédrine\*\*, méthylphénidate, modafinil, nicéthamide, norfenfluramine, parahydroxyamphétamine, pémoline, phendimétrazine, phenmétrazine, phentermine, prolintane, sélégiline, strychnine et autres substances possédant une structure chimique similaire ou un (des) effet(s) biologique(s) similaire(s)\*\*\*.**

- \* La **cathine** est interdite quand sa concentration dans l'urine dépasse 5 microgrammes par millilitre.
- \*\* L'**éphédrine** et la **méthyléphédrine** sont interdites quand leurs concentrations respectives dans l'urine dépassent 10 microgrammes par millilitre.
- \*\*\* Les substances figurant dans le Programme de surveillance 2005 (bupropion, caféine, phényléphrine, phénylpropanolamine, pipradrol, pseudoéphédrine, synéphrine) ne sont pas considérées comme des substances interdites.

NOTE : L'adrénaline, associée à des agents anesthésiques locaux, ou en préparation à usage local (par exemple par voie nasale ou ophtalmologique), n'est pas interdite.

#### S7. NARCOTIQUES

Les narcotiques qui suivent sont interdits :

**buprénorphine, dextromoramide, diamorphine (héroïne), fentanyl et ses dérivés, hydromorphone, méthadone, morphine, oxycodone, oxymorphone, pentazocine, péthidine.**

#### S8. CANNABINOÏDES

Les cannabinoïdes (par exemple le haschisch, la marijuana) sont interdits.

#### S9. GLUCOCORTICOÏDES

Tous les glucocorticoïdes sont interdits lorsqu'ils sont administrés par voie orale, rectale, intraveineuse ou intramusculaire. Leur utilisation requiert l'obtention d'une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques. Toute autre voie d'administration nécessite une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques abrégée.

Les préparations cutanées ne sont pas interdites.

<b>SUBSTANCES INTERDITES DANS CERTAINS SPORTS</b>
---

#### P1. ALCOOL

L'alcool (éthanol) est interdit *en compétition* seulement, dans les sports suivants.

La détection sera effectuée par éthylométrie et/ou analyse sanguine. Le seuil de violation pour chaque fédération est indiqué entre parenthèses.

- Aéronautique (FAI) (0.20 g/L)
- Automobile (FIA) (0.10 g/L)
- Billard (WCBS) (0.20 g/L)
- Boules (CMSB) (0.10 g/L)
- Karaté (WKF) (0.10 g/L)
- Motocyclisme (FIM) (0.00 g/L)
- Pentathlon moderne (UIPM) (0.10 g/L) pour les épreuves comprenant du tir
- Ski (FIS) (0.10 g/L)
- Tir à l'arc (FITA) (0.10 g/L)

## P2. BÉTA-BLOQUANTS

À moins d'indication contraire, les bêta-bloquants sont interdits *en compétition* seulement, dans les sports suivants.

- Aéronautique (FAI)
- Automobile (FIA)
- Billard (WCBS)
- Bobsleigh (FIBT)
- Boules (CMSB)
- Bridge (FMB)
- Curling (WCF)
- Échecs (FIDE)
- Gymnastique (FIG)
- Lutte (FILA)
- Motocyclisme (FIM)
- Natation (FINA) en plongeon et nage synchronisée
- Pentathlon moderne (UIPM) pour les épreuves comprenant du tir
- Quilles (FIQ)
- Ski (FIS) pour le saut à skis et le snowboard free style
- Tir (ISSF) (aussi interdits hors compétition)
- Tir à l'arc (FITA) (aussi interdits *hors compétition*)
- Voile (ISAF) pour les barreaux en match racing seulement

Les bêta-bloquants incluent sans s'y limiter :

acébutolol, alprénolol, aténolol, bétaxolol, bisoprolol, bunolol, cartéolol, carvédilol, céliprolol, esmolol, labétalol, lévobunolol, métipranolol, métoprolol, nadolol, oxprénolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.

### SUBSTANCES SPÉCIFIQUES\*

Les « substances spécifiques »\* sont énumérées ci-dessous :

- Éphédrine, L-méthylamphétamine, méthyléphédrine ;
- Cannabinoïdes ;
- Tous les bêta-2 agonistes par inhalation, excepté le clenbutérol ;
- Probenécide ;
- Tous les glucocorticoïdes ;
- Tous les bêta-bloquants ;
- Alcool.



- \* « La Liste des interdictions peut identifier des substances spécifiques, qui, soit sont particulièrement susceptibles d'entraîner une violation non intentionnelle des règlements antidopage compte tenu de leur présence fréquente dans des médicaments, soit sont moins susceptibles d'être utilisées avec succès comme agents dopants ». Une violation des règles antidopage portant sur ces substances peut se traduire par une sanction réduite si le « ...sportif peut établir qu'il n'a pas utilisé une telle substance dans l'intention d'améliorer sa performance sportive... ».

## ANNEXE II

**STANDARD POUR L'AUTORISATION D'USAGE  
À DES FINS THÉRAPEUTIQUES****Extrait du « STANDARD INTERNATIONAL POUR L'AUTORISATION  
D'USAGE À DES FINS THÉRAPEUTIQUES »****de l'Agence mondiale antidopage (AMA) ; en vigueur au 1<sup>er</sup> janvier 2005****4.0 Critères d'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques**

Une autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (AUT) peut être accordée à un *sportif* pour qu'il puisse utiliser une *substance ou méthode interdite* telle que définie dans la *Liste des interdictions*. Une demande d'AUT sera étudiée par un Comité pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (CAUT). Le CAUT sera nommé par une *organisation antidopage*. Une autorisation sera accordée uniquement en accord rigoureux avec les critères suivants :

*[Commentaires : Ce standard s'applique à tous les sportifs tels que définis par le Code et assujettis à celui-ci, y compris les sportifs handicapés. Le présent standard sera appliqué selon les conditions individuelles. Par exemple, une autorisation justifiée pour un sportif handicapé peut ne pas l'être pour d'autres sportifs.]*

- 4.1 Le *sportif* devrait soumettre une demande d'AUT au moins 21 jours avant de participer à une manifestation.
- 4.2 Le *sportif* subirait un préjudice de santé significatif si la *substance ou la méthode interdite* n'était pas administrée dans le cadre de la prise en charge d'un état pathologique aigu ou chronique.
- 4.3 L'usage thérapeutique de la *substance* ou de la *méthode interdite* ne devra produire aucune amélioration de la performance autre que celle attribuable au retour à un état de santé normal après le traitement d'un état pathologique avéré. L'usage de toute *substance ou méthode interdite* pour augmenter les niveaux naturellement bas d'hormones endogènes n'est pas considéré comme une intervention thérapeutique acceptable.
- 4.4 Il ne doit pas exister d'alternative thérapeutique autorisée pouvant se substituer à la *substance* ou à la *méthode* normalement *interdite*.
- 4.5 La nécessité d'utiliser la *substance ou méthode* normalement *interdite* ne doit pas être une conséquence partielle ou totale de l'utilisation antérieure non thérapeutique de substances de la *Liste des interdictions*.
- 4.6 L'AUT sera annulée par l'organisation l'ayant accordée si :
  - (a) le *sportif* ne se conforme pas promptement à toute demande ou condition imposée par l'*organisation antidopage* ayant accordé l'autorisation ;
  - (b) la période d'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques a expiré ;
  - (c) le *sportif* est informé que l'AUT a été annulée par l'*organisation antidopage*.

*[Commentaire : Chaque AUT aura une durée précise définie par le CAUT. Il est possible qu'une AUT ait expiré ou ait été annulée et que la substance interdite couverte par l'AUT soit toujours présente dans l'organisme du sportif. Dans de tels cas, l'organisation antidopage qui procède à une enquête sur le résultat anormal tentera de déterminer si le résultat est compatible avec la date d'expiration ou d'annulation de l'AUT.]*

4.7 Une demande d'AUT ne saurait être approuvée rétrospectivement, à l'exception des cas suivants :

- (a) urgence médicale ou traitement d'une condition pathologique aiguë, ou
- (b) si en raison de circonstances exceptionnelles, il n'y a pas eu suffisamment de temps ou de possibilités pour le demandeur de soumettre, ou pour le CAUT d'étudier, une demande avant le *contrôle du dopage*.

*[Commentaire : Les urgences médicales ou les conditions pathologiques aiguës exigeant l'administration d'une substance ou méthode normalement interdite avant qu'une demande d'AUT puisse être faite sont rares. De même, les circonstances exigeant une étude rapide d'une demande d'AUT à cause de compétitions imminentes sont peu fréquentes. Les organisations antidopage qui délivrent les AUT devraient disposer de procédures internes qui permettent de faire face à de telles situations].*

#### 5.0 Confidentialité de l'information

5.1 Le demandeur doit donner sa permission écrite de transmettre tous les renseignements se rapportant à la demande aux membres du CAUT et, s'il y a lieu, à d'autres experts médicaux et scientifiques indépendants, ou au personnel impliqué dans la gestion, la révision ou les procédures d'appel des AUT.

S'il est nécessaire de faire appel à des experts indépendants, tous les détails de la demande leur seront transmis, sans identifier le *sportif* concerné. Le *sportif* demandeur doit aussi donner son consentement par écrit pour permettre aux membres du CAUT de communiquer leurs conclusions aux autres *organisations antidopage* concernées, en vertu du *Code*.

5.2 Les membres des CAUT et l'administration de l'*organisation antidopage* concernée mèneront toutes leurs activités en toute confidentialité. Tous les membres d'un CAUT et tout le personnel impliqué signeront une clause de confidentialité. En particulier, les renseignements suivants seront strictement confidentiels :

- (a) tous les renseignements ou données médicales fournis par le *sportif* et par son médecin traitant ;
- (b) tous les détails de la demande, y compris le nom du médecin impliqué dans le processus.

Si un *sportif* s'oppose aux demandes du CAUT ou du CAUT de l'*AMA* d'obtenir tout renseignement de santé en son nom, le *sportif* doit en aviser son médecin traitant par écrit. En conséquence d'une telle décision, le *sportif* n'obtiendra pas d'approbation ou de renouvellement d'une AUT.

### 6.0 *Comités pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (CAUT)*

Les CAUT seront constitués et agiront en conformité avec les directives suivantes :

- 6.1 Les CAUT doivent comprendre au moins trois médecins possédant une expérience dans les soins et le traitement des *sportifs*, ainsi qu'une solide connaissance et une pratique de la médecine clinique et sportive. Afin d'assurer l'indépendance des décisions, une majorité des membres ne devrait pas avoir de responsabilités officielles dans l'*organisation antidopage* du CAUT. Tous les membres d'un CAUT devront signer une déclaration de non-conflit d'intérêt. Dans les demandes d'AUT impliquant des *sportifs* handicapés, au moins un des membres du CAUT devra avoir une expérience spécifique dans les soins aux *sportifs* handicapés.
- 6.2 Les membres d'un CAUT peuvent demander l'avis d'experts médicaux ou scientifiques qu'ils jugent appropriés dans l'analyse de l'argumentaire de toute demande d'AUT.
- 6.3 Le CAUT de l'*AMA* sera formé selon les critères prévus à l'article 6.1.

Le CAUT de l'*AMA* est établi afin de réexaminer, de sa propre initiative, les décisions des *organisations antidopage*. Sur demande de tout *sportif* à qui une AUT a été refusée par une *organisation antidopage*, le CAUT de l'*AMA* réexaminera cette décision, avec l'autorité de la renverser en vertu de l'article 4.4 du *Code*.

### 7.0 *Procédure de demande d'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (AUT)*

- 7.1 Une AUT ne sera considérée qu'après réception d'un formulaire de demande dûment complété qui doit inclure tous les documents connexes (voir l'annexe 1 - formulaire d'AUT). La procédure de demande doit être traitée en respectant strictement les principes de la confidentialité médicale.
- 7.2 Le ou les formulaires de demande d'AUT de l'annexe 1 peuvent être modifiés par les *organisations antidopage* de façon à inclure des exigences additionnelles à des fins de renseignement, mais aucune section ou article ne doit être retiré de l'annexe 1.
- 7.3 Le (ou les) formulaire(s) de demande d'AUT peuvent être traduits dans d'autres langues par les *organisations antidopage*, mais l'anglais ou le français doit demeurer sur le (ou les) formulaire(s).
- 7.4 Un *sportif* ne peut soumettre une demande d'AUT à plus d'une *organisation antidopage*. La demande doit identifier le sport du *sportif* et, le cas échéant, sa discipline et sa position ou son rôle particulier.
- 7.5 La demande doit inclure toute demande en cours et/ou antérieure d'autorisation d'utiliser une *substance* ou une *méthode* normalement *interdite*, l'organisme auprès duquel ladite demande a été faite, et la décision de cet organisme.
- 7.6 La demande doit inclure un historique médical clair et détaillé comprenant les résultats de tout examen, analyse de laboratoire ou études par imagerie, liés à la demande.

- 7.7 Tous les examens complémentaires et pertinents, recherches supplémentaires ou études par imagerie, demandés par le CAUT de l'*organisation antidopage* seront effectués aux frais du demandeur ou de son organisme national responsable.
- 7.8 La demande doit inclure une attestation d'un médecin traitant qualifié confirmant la nécessité de la *substance ou méthode interdite* dans le traitement du *sportif* et décrivant pourquoi une alternative thérapeutique autorisée ne peut pas ou ne pourrait pas être utilisée dans le traitement de son état.
- 7.9 La posologie, la fréquence, la voie et la durée d'administration de la *substance ou méthode* normalement *interdite* devront être spécifiées.
- 7.10 Les décisions du CAUT devraient être rendues dans les 30 jours suivant la réception de la demande accompagnée de toute la documentation nécessaire et devront être transmises par écrit au *sportif* par l'*organisation antidopage* concernée. Lorsqu'une AUT a été accordée à un *sportif* faisant partie du *groupe cible de sportifs soumis aux contrôles*, le *sportif* et l'*AMA* recevront dans les plus brefs délais un certificat d'approbation incluant les renseignements concernant la durée de l'autorisation et toutes les conditions associées à cette AUT.
- 7.11 (a) À réception d'une demande de réexamen de la part d'un *sportif*, le CAUT de l'*AMA* aura l'autorité, tel que spécifié dans l'article 4.4 du Code, de renverser une décision concernant une AUT accordée par une *organisation antidopage*. Le *sportif* fournira au CAUT de l'*AMA* tous les renseignements présentés lors de la demande d'AUT soumise initialement à l'*organisation antidopage*, et s'affranchira auprès de l'*AMA* de la somme forfaitaire requise. Tant que le processus de révision n'est pas achevé, la décision initiale reste en vigueur. Le processus ne devrait pas prendre plus de 30 jours suivant la réception des renseignements par l'*AMA*.
- (b) L'*AMA* peut initier un réexamen en tout temps. Le CAUT de l'*AMA* devra finaliser sa révision dans les 30 jours.
- 7.12 Si la décision concernant l'octroi d'une AUT est renversée suite au réexamen, ce changement n'aura pas d'effet rétroactif et n'annulera pas les résultats du *sportif* au cours de la période durant laquelle l'AUT était accordée, et cette décision entrera en vigueur au plus tard 14 jours après que le *sportif* aura été notifié de celle-ci.
- 8.0 *Procédure abrégée de demande d'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (AUTA)*
- 8.1 Il est reconnu que certaines substances faisant partie de la *Liste des substances interdites* sont utilisées pour traiter des états pathologiques courants rencontrés fréquemment au sein de la population sportive. Dans de tels cas, une demande détaillée telle que décrite à la section 4 et à la section 7 n'est pas requise. Par conséquent, un processus abrégé de demande d'AUT est établi.
- 8.2 Les *substances et méthodes interdites* pouvant faire l'objet du processus abrégé sont strictement limitées aux bêta-2 agonistes (formoterol, salbutamol, salmeterol et terbutaline) par inhalation, et aux glucocorticoïdes par des voies d'administration non systémiques.

8.3 Pour obtenir l'autorisation d'usage de l'une des substances ci-dessus, le *sportif* doit fournir à l'*organisation antidopage* une attestation médicale justifiant la nécessité thérapeutique. Cette attestation médicale, telle que décrite dans l'annexe 2, doit indiquer le diagnostic, le nom du médicament, la posologie, la voie d'administration et la durée du traitement.

Si possible, les examens pratiqués pour établir le diagnostic devront être mentionnés (sans indiquer les résultats ni les détails).

8.4 La procédure abrégée implique ce qui suit :

- (a) l'autorisation d'usage de *substances interdites* soumise au processus abrégé entre en vigueur dès la réception d'une demande complète par l'*organisation antidopage*. Les demandes incomplètes seront retournées au demandeur ;
- (b) à réception d'une demande complète, l'*organisation antidopage* informera rapidement le *sportif*. La fédération internationale du *sportif*, sa fédération nationale, ainsi que l'*organisation nationale antidopage* seront aussi avisées de façon appropriée. L'*organisation antidopage* avisera l'*AMA* seulement à réception d'une demande émanant d'un *sportif* de niveau international ;
- (c) une demande d'AUTA ne saurait être approuvée rétrospectivement, à l'exception des cas suivants :
  - urgence médicale ou traitement d'une condition pathologique aiguë, ou
  - si en raison de circonstances exceptionnelles, il n'y a pas eu suffisamment de temps ou de possibilités pour le demandeur de soumettre, ou pour le CAUT d'étudier, une demande avant le *contrôle du dopage*.

8.5 (a) Un réexamen par le CAUT de l'organisation ou par le CAUT de l'*AMA* peut être initié à tout moment durant la validité d'une AUTA.

(b) Si le *sportif* demande un réexamen du refus d'une AUTA, le CAUT de l'*AMA* pourra demander au *sportif* de fournir des renseignements médicaux additionnels au besoin, aux frais du *sportif*.

8.6 Une AUTA peut être annulée par le CAUT ou le CAUT de l'*AMA* en tout temps. Le *sportif*, sa fédération internationale et toute *organisation antidopage* concernée en seront avisés immédiatement.

8.7 L'annulation prendra effet dès que le *sportif* aura été informé de la décision. Toutefois, le *sportif* pourra soumettre une demande d'AUT selon les modalités de la section 7.

9.0 *Centre d'information*

9.1 Les *organisations antidopage* doivent fournir à l'*AMA* toutes les AUT, ainsi que toute la documentation de support conformément à la section 7.

- 9.2 Concernant les AUTA , les *organisations antidopage* fourniront à l'*AMA* les demandes médicales soumises par les *sportifs* de niveau international en conformité avec la section 8.4.
- 9.3 Le centre d'information garantira la stricte confidentialité de tous les renseignements médicaux.

Certified Copy  
Copie certifiée conforme  
Copia certificada conforme  
Заверенная копия  
صورة طبق الأصل  
兹证明文本无误

Abdulqawi A. YUSUF  
Legal Adviser / Conseiller juridique



Paris, 14 DEC 2005

Legal Adviser  
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Conseiller juridique  
de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture

Asesor Jurídico  
de la Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura

Юрисконсульт  
Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры

المستشار القانوني  
لنظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة

联合国教育、科学及文化组织  
法律顾问





**INTERNATIONAL CONVENTION  
AGAINST DOPING IN SPORT**

*Appendices*

1. World Anti-Doping Code
2. International Standard for Laboratories
3. International Standard for Testing

Paris, 19 October 2005

## TABLE OF CONTENTS

<b>INTRODUCTION</b> .....	10478
PURPOSE, SCOPE AND ORGANIZATION OF THE WORLD ANTI-DOPING PROGRAM AND THE <i>CODE</i> .....	10478
<b>THE WORLD ANTI-DOPING PROGRAM</b> .....	10478
<b>THE <i>CODE</i></b> .....	10478
<b>INTERNATIONAL STANDARDS</b> .....	10478
<b>MODELS OF BEST PRACTICE</b> .....	10479
FUNDAMENTAL RATIONALE FOR THE WORLD ANTI-DOPING <i>CODE</i> .....	10479
PART ONE <i>DOPING CONTROL</i> .....	10481
INTRODUCTION.....	10481
<b>ARTICLE 1 DEFINITION OF DOPING</b> .....	10482
<b>ARTICLE 2 ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS</b> .....	10482
<b>ARTICLE 3 PROOF OF DOPING</b> .....	10486
<b>3.1 BURDENS AND STANDARDS OF PROOF</b> .....	10486
3.2 METHODS OF ESTABLISHING FACTS AND PRESUMPTIONS .....	10486
<b>ARTICLE 4 THE <i>PROHIBITED LIST</i></b> .....	10487
4.1 PUBLICATION AND REVISION OF THE <i>PROHIBITED LIST</i> .....	10487
4.2 <b><i>PROHIBITED SUBSTANCES AND PROHIBITED METHODS IDENTIFIED ON THE PROHIBITED LIST</i></b> .....	10487
4.3 <b>CRITERIA FOR INCLUDING SUBSTANCES AND METHODS ON THE <i>PROHIBITED LIST</i></b> .....	10488
4.4 THERAPEUTIC USE .....	10489
4.5 MONITORING PROGRAM .....	10490
<b>ARTICLE 5 TESTING</b> .....	10490
5.1 <b>TEST DISTRIBUTION PLANNING</b> .....	10490
5.2 <b>STANDARDS FOR TESTING</b> .....	10491
<b>ARTICLE 6 ANALYSIS OF SAMPLES</b> .....	10491
6.1 <b>USE OF APPROVED LABORATORIES</b> .....	10491
6.2 <b>SUBSTANCES SUBJECT TO DETECTION</b> .....	10491
6.3 <b>RESEARCH ON SAMPLES</b> .....	10491
6.4 <b>STANDARDS FOR SAMPLE ANALYSIS AND REPORTING</b> .....	10492
<b>ARTICLE 7 RESULTS MANAGEMENT</b> .....	10492

7.1	<b>INITIAL REVIEW REGARDING ADVERSE ANALYTICAL FINDINGS</b> .....	10492
7.2	<b>NOTIFICATION AFTER INITIAL REVIEW</b> .....	10492
7.3	<b>FURTHER REVIEW OF ADVERSE ANALYTICAL FINDING WHERE REQUIRED BY PROHIBITED LIST</b> .....	10493
7.4	<b>REVIEW OF OTHER ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS</b> .....	10493
7.5	<b>PRINCIPLES APPLICABLE TO PROVISIONAL SUSPENSIONS</b> .....	10493
<b>ARTICLE 8 RIGHT TO A FAIR HEARING</b> .....		10494
<b>ARTICLE 9 AUTOMATIC DISQUALIFICATION OF INDIVIDUAL RESULTS</b> .....		10495
<b>ARTICLE 10 SANCTIONS ON INDIVIDUALS</b> .....		10495
10.1	<b>DISQUALIFICATION OF RESULTS IN EVENT DURING WHICH AN ANTI-DOPING RULE VIOLATION OCCURS</b> .....	10495
10.2	<b>IMPOSITION OF INELIGIBILITY FOR PROHIBITED SUBSTANCES AND PROHIBITED METHODS</b> .....	10496
10.3	<b>SPECIFIED SUBSTANCES</b> .....	10497
10.4	<b>INELIGIBILITY FOR OTHER ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS</b> .....	10497
10.5	<b>ELIMINATION OR REDUCTION OF PERIOD OF INELIGIBILITY BASED ON EXCEPTIONAL CIRCUMSTANCES</b> .....	10498
10.6	<b>RULES FOR CERTAIN POTENTIAL MULTIPLE VIOLATIONS</b> .....	10500
10.7	<b>DISQUALIFICATION OF RESULTS IN COMPETITIONS SUBSEQUENT TO SAMPLE COLLECTION</b> .....	10501
10.8	<b>COMMENCEMENT OF INELIGIBILITY PERIOD</b> .....	10501
10.9	<b>STATUS DURING INELIGIBILITY</b> .....	10502
10.10	<b>REINSTATEMENT TESTING</b> .....	10502
<b>ARTICLE 11 CONSEQUENCES TO TEAMS</b> .....		10503
<b>ARTICLE 12 SANCTIONS AGAINST SPORTING BODIES</b> .....		10503
<b>ARTICLE 13 APPEALS</b> .....		10503
13.1	<b>DECISIONS SUBJECT TO APPEAL</b> .....	10503
13.2	<b>APPEALS FROM DECISIONS REGARDING ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS, CONSEQUENCES, AND PROVISIONAL SUSPENSIONS</b> .....	10504
13.3	<b>APPEALS FROM DECISIONS GRANTING OR DENYING A THERAPEUTIC USE EXEMPTION</b> ...	10505
13.4	<b>APPEALS FROM DECISIONS IMPOSING CONSEQUENCES UNDER PART THREE OF THE CODE</b> .....	10505
13.5	<b>APPEALS FROM DECISIONS SUSPENDING OR REVOKING LABORATORY ACCREDITATION</b>	10505
<b>ARTICLE 14 CONFIDENTIALITY AND REPORTING</b> .....		10506

14.1	<b>INFORMATION CONCERNING ADVERSE ANALYTICAL FINDINGS AND OTHER POTENTIAL ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS</b> .....	10506
14.2	<b>PUBLIC DISCLOSURE</b> .....	10506
14.3	<b>ATHLETE WHEREABOUTS INFORMATION</b> .....	10506
14.4	<b>STATISTICAL REPORTING</b> .....	10507
14.5	<b>DOPING CONTROL INFORMATION CLEARING HOUSE</b> .....	10507
ARTICLE 15	<b>CLARIFICATION OF DOPING CONTROL RESPONSIBILITIES</b> .....	10507
15.1	<b>EVENT TESTING</b> .....	10507
15.2	<b>OUT-OF-COMPETITION TESTING</b> .....	10508
15.3	<b>RESULTS MANAGEMENT, HEARINGS AND SANCTIONS</b> .....	10508
15.4	<b>MUTUAL RECOGNITION</b> .....	10509
ARTICLE 16	<b>DOPING CONTROL FOR ANIMALS COMPETING IN SPORT</b> .....	10509
ARTICLE 17	<b>STATUTE OF LIMITATIONS</b> .....	10509
PART TWO	<b>EDUCATION AND RESEARCH</b> .....	10510
ARTICLE 18	<b>EDUCATION</b> .....	10510
18.1	<b>BASIC PRINCIPLE AND PRIMARY GOAL</b> .....	10510
18.2	<b>PROGRAM AND ACTIVITIES</b> .....	10510
18.3	<b>COORDINATION AND COOPERATION</b> .....	10510
ARTICLE 19	<b>RESEARCH</b> .....	10510
19.1	<b>PURPOSE OF ANTI-DOPING RESEARCH</b> .....	10510
19.2	<b>TYPES OF RESEARCH</b> .....	10510
19.3	<b>COORDINATION</b> .....	10511
19.4	<b>RESEARCH PRACTICES</b> .....	10511
19.5	<b>RESEARCH USING PROHIBITED SUBSTANCES AND PROHIBITED METHODS</b> .....	10511
19.6	<b>MISUSE OF RESULTS</b> .....	10511
PART THREE	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES</b> .....	10512
ARTICLE 20	<b>ADDITIONAL ROLES AND RESPONSIBILITIES OF SIGNATORIES</b> .....	10512

20.1	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF THE INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE</b> .....	10512
20.2	ROLES AND RESPONSIBILITIES OF THE INTERNATIONAL PARALYMPIC COMMITTEE .....	10512
20.3	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF INTERNATIONAL FEDERATIONS</b> .....	10513
20.4	ROLES AND RESPONSIBILITIES OF <i>NATIONAL OLYMPIC COMMITTEES</i> AND <i>NATIONAL PARALYMPIC COMMITTEES</i> .....	10513
20.5	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF NATIONAL ANTI-DOPING ORGANIZATIONS</b> .....	10514
20.6	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF MAJOR EVENT ORGANIZATIONS</b> .....	10514
20.7	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF WADA</b> .....	10514
ARTICLE 21	ROLES AND RESPONSIBILITIES OF <i>PARTICIPANTS</i> .....	10515
21.1	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF ATHLETES</b> .....	10515
21.2	<b>ROLES AND RESPONSIBILITIES OF ATHLETE SUPPORT PERSONNEL</b> .....	10515
ARTICLE 22	INVOLVEMENT OF GOVERNMENTS.....	10515
PART FOUR	ACCEPTANCE, COMPLIANCE, MODIFICATION AND INTERPRETATION .....	10517
ARTICLE 23	ACCEPTANCE, COMPLIANCE AND MODIFICATION .....	10517
23.1	<b>ACCEPTANCE OF THE CODE</b> .....	10517
23.2	<b>IMPLEMENTATION OF THE CODE</b> .....	10517
23.3	<b>ACCEPTANCE AND IMPLEMENTATION DEADLINES</b> .....	10517
23.4	<b>MONITORING COMPLIANCE WITH THE CODE</b> .....	10518
23.5	<b>CONSEQUENCES OF NONCOMPLIANCE WITH THE CODE</b> .....	10518
23.6	<b>MODIFICATION OF THE CODE</b> .....	10518
23.7	<b>WITHDRAWAL OF ACCEPTANCE OF THE CODE</b> .....	10519
ARTICLE 24	<b>INTERPRETATION OF THE CODE</b> .....	10519
APPENDIX 1	<b>DEFINITIONS</b> .....	10520

## INTRODUCTION

### PURPOSE, SCOPE AND ORGANIZATION OF THE WORLD ANTI-DOPING PROGRAM AND THE CODE

The purposes of the World Anti-Doping Program and the *Code* are:

- To protect the *Athletes'* fundamental right to participate in doping-free sport and thus promote health, fairness and equality for *Athletes* worldwide and
- To ensure harmonized, coordinated and effective anti-doping programs at the international and national level with regard to detection, deterrence and prevention of doping

#### The World Anti-Doping Program

The World Anti-Doping Program encompasses all of the elements needed in order to ensure optimal harmonization and best practice in international and national anti-doping programs. The main elements are:

Level 1: The *Code*

Level 2: *International Standards*

Level 3: Models of Best Practice

#### The *Code*

The *Code* is the fundamental and universal document upon which the World Anti-Doping Program in sport is based. The purpose of the *Code* is to advance the anti-doping effort through universal harmonization of core anti-doping elements. It is intended to be specific enough to achieve complete harmonization on issues where uniformity is required, yet general enough in other areas to permit flexibility on how agreed upon anti-doping principles are implemented.

#### *International Standards*

*International Standards* for different technical and operational areas within the anti-doping program will be developed in consultation with the *Signatories* and governments and approved by WADA. The purpose of the *International Standards* is harmonization among *Anti-Doping Organizations* responsible for specific technical and operational parts of the anti-doping programs. Adherence to the *International Standards* is mandatory for compliance with the *Code*. The *International Standards* may be revised from time to time by the WADA Executive Committee after reasonable consultation with the *Signatories* and governments. Unless provided otherwise in the *Code*, *International Standards* and all revisions shall become effective on the date specified in the *International Standard* or revision.

*[Comment: International Standards will contain much of the technical detail necessary for implementing the Code. This would include, for example, the detailed requirements for Sample collection, laboratory analysis and laboratory accreditation currently found in the Olympic Movement Anti-Doping Code ("OMADC"). International Standards, while expressly incorporated into the Code by reference, will, in consultation with the Signatories and governments, be developed by experts and set forth in separate technical documents. It is important that the technical experts be able to make timely changes to the International Standards without requiring any amendment of the Code or individual stakeholder rules and regulations.]*

*All applicable International Standards will be in place by January 1, 2004.]*

### **Models of Best Practice**

Models of Best Practice based on the Code will be developed to provide state of the art solutions in different areas of anti-doping. The Models will be recommended by WADA and made available to Signatories upon request but will not be mandatory. In addition to providing models of anti-doping documentation, WADA will also make some training assistance available to the Signatories.

*[Comment: WADA will prepare model anti-doping rules and regulations tailored to the needs of each of the major groups of Signatories (e.g., International Federations for individual sports, International Federations for team sports, National Anti-Doping Organizations, etc.). These model rules and regulations will conform with and be based on the Code, will be state of the art examples of best practices and will contain all of the detail (including reference to International Standards) necessary to conduct an effective anti-doping program.]*

*These model rules and regulations will provide alternatives from which stakeholders may select. Some stakeholders may choose to adopt the model rules and regulations and other models of best practices verbatim. Others may decide to adopt the models with modifications. Still other stakeholders may choose to develop their own rules and regulations consistent with the general principles and specific requirements set forth in the Code.]*

*Other model documents for specific parts of the anti-doping work may be developed based on generally recognized stakeholder needs and expectations. This could include models for national anti-doping programs, results management, Testing (beyond the specific requirements set forth in the International Standard for Testing), education programs, etc. All Models of Best Practice will be reviewed and approved by WADA before they are included in the World Anti-Doping Program.]*

### **FUNDAMENTAL RATIONALE FOR THE WORLD ANTI-DOPING CODE**

Anti-doping programs seek to preserve what is intrinsically valuable about sport. This intrinsic value is often referred to as "the spirit of sport"; it is the essence of Olympism; it is how we play true. The spirit of sport is the celebration of the human spirit, body and mind, and is characterized by the following values:

- Ethics, fair play and honesty
- Health
- Excellence in performance
- Character and education
- Fun and joy
- Teamwork
- Dedication and commitment
- Respect for rules and laws
- Respect for self and other participants
- Courage
- Community and solidarity

Doping is fundamentally contrary to the spirit of sport.



## **PART ONE**

### **DOPING CONTROL**

#### **INTRODUCTION**

Part One of the *Code* sets forth specific anti-doping rules and principles that are to be followed by organizations responsible for adopting, implementing or enforcing anti-doping rules within their authority - - e.g., the International Olympic Committee, International Paralympic Committee, International Federations, *Major Event Organizations*, and *National Anti-Doping Organizations*. All of these organizations are collectively referred to as *Anti-Doping Organizations*.

Part One of the *Code* does not replace, or eliminate the need for, comprehensive anti-doping rules adopted by each of these *Anti-Doping Organizations*. While some provisions of Part One of the *Code* must be incorporated essentially verbatim by each *Anti-Doping Organization* in its own anti-doping rules, other provisions of Part One establish mandatory guiding principles that allow flexibility in the formulation of rules by each *Anti-Doping Organization* or establish requirements that must be followed by each *Anti-Doping Organization* but need not be repeated in its own anti-doping rules. The following Articles, as applicable to the scope of anti-doping activity which the *Anti-Doping Organization* performs, must be incorporated into the rules of each *Anti-Doping Organization* without any substantive changes (allowing for necessary non-substantive editing changes to the language in order to refer to the organization's name, sport, section numbers, etc.): Articles 1 (Definition of Doping), 2 (Anti-Doping Rule Violations), 3 (Proof of Doping), 9 (Automatic *Disqualification* of Individual Results), 10 (Sanctions on Individuals), 11 (*Consequences* to Teams), 13 (Appeals) with the exception of 13.2.2, 17 (Statute of Limitations) and Definitions.

*[Comment: For example it is critical to harmonization that all Signatories base their decisions on the same list of anti-doping rule violations, the same burdens of proof and impose the same Consequences for the same anti-doping rule violations. These substantive rules must be the same whether a hearing takes place before an International Federation, at the national level or before CAS. On the other hand, it is not necessary for effective harmonization to force all Signatories to use one single results management and hearing process. At present, there are many different, yet equally effective processes for results management and hearings within different International Federations and different national bodies. The Code does not require absolute uniformity in results management and hearing procedures; it does, however, require that the diverse approaches of the Signatories satisfy principles stated in the Code.]*

*With respect to Article 13, subpart 13.2.2 is not included in the provisions required to be adopted essentially verbatim, as 13.2.2 establishes mandatory guiding principles that allow some flexibility in the formulation of rules by the Anti-Doping Organization.]*

Anti-doping rules, like competition rules, are sport rules governing the conditions under which sport is played. *Athletes* accept these rules as a condition of participation. Anti-doping rules are not intended to be subject to or limited by the requirements and legal standards applicable to criminal proceedings or employment matters. The policies and minimum standards set forth in the *Code* represent the consensus of a broad spectrum of stakeholders with an interest in fair sport and should be respected by all courts and adjudicating bodies.

*Participants* shall be bound to comply with the anti-doping rules adopted in conformance with the *Code* by the relevant *Anti-Doping Organizations*. Each *Signatory* shall establish rules and procedures to ensure that all *Participants* under the authority of the *Signatory* and its member organizations are informed of and agree to be bound by anti-doping rules in force of the relevant *Anti-Doping Organizations*.

*[Comment: By their participation in sport, Athletes are bound by the competitive rules of their sport. In the same manner, Athletes and Athlete Support Personnel should be bound by anti-doping rules based on Article 2 of the Code by virtue of their agreements for membership, accreditation, or participation in sports organizations or sports events subject to the Code. Each Signatory, however, shall take the necessary steps to ensure that all Athletes and Athlete Support Personnel within its authority are bound by the relevant Anti-Doping Organization's anti-doping rules.]*

## **ARTICLE 1 DEFINITION OF DOPING**

Doping is defined as the occurrence of one or more of the anti-doping rule violations set forth in Article 2.1 through Article 2.8 of the *Code*.

## **ARTICLE 2 ANTI-DOPING RULE VIOLATIONS**

*[Comment: The purpose of Article 2 is to specify the circumstances and conduct which constitute violations of anti-doping rules. Hearings in doping cases will proceed based on the assertion that one or more of these specific rules have been violated. Most of the circumstances and conduct on this list of violations can be found in some form in the OMADC or other existing anti-doping rules.]*

The following constitute anti-doping rule violations:

**2.1** The presence of a *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* in an *Athlete's* bodily *Specimen*.

2.1.1 It is each *Athlete's* personal duty to ensure that no *Prohibited Substance* enters his or her body. *Athletes* are responsible for any *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* found to be present in their bodily *Specimens*. Accordingly, it is not necessary that intent, fault, negligence or knowing *Use* on the *Athlete's* part be demonstrated in order to establish an anti-doping violation under Article 2.1.

*[Comment: For purposes of anti-doping violations involving the presence of a Prohibited Substance (or its Metabolites or Markers), the Code adopts the rule of strict liability which is found in the OMADC and the vast majority of existing anti-doping rules. Under the strict liability principle, an anti-doping rule violation occurs whenever a Prohibited Substance is found in an Athlete's bodily Specimen. The violation occurs whether or not the Athlete intentionally or unintentionally used a Prohibited Substance or was negligent or otherwise at fault. If the positive Sample came from an In-Competition test, then the results of that Competition are automatically invalidated (Article 9 (Automatic Disqualification of Individual Results)). However, the Athlete then has the possibility to avoid or reduce sanctions if the Athlete can demonstrate that he or she was not at fault or significant fault. (Article 10.5 (Elimination or Reduction of Period of Ineligibility Based on Exceptional Circumstances)).*

*The strict liability rule for the finding of a Prohibited Substance in an Athlete's Specimen, with a possibility that sanctions may be modified based on specified criteria, provides a reasonable balance between effective anti-doping enforcement for the benefit of all "clean" Athletes and fairness in the exceptional circumstance where a Prohibited Substance entered an Athlete's system through no fault or negligence on the Athlete's part. It is important to emphasize that while the determination of whether the anti-doping rule has been violated is based on strict liability, the imposition of a fixed period of Ineligibility is not automatic.*

*The rationale for the strict liability rule was well stated by the Court of Arbitration for Sport in the case of Quigley v. UIT.*

*"It is true that a strict liability test is likely in some sense to be unfair in an individual case, such as that of Q., where the Athlete may have taken medication as the result of mislabeling or faulty advice for which he or she is not responsible - particularly in the circumstances of sudden illness in a foreign country. But it is also in some sense "unfair" for an Athlete to get food poisoning on the eve of an important competition. Yet in neither case will the rules of the competition be altered to undo the unfairness. Just as the competition will not be postponed to await the Athlete's recovery, so the prohibition of banned substances will not be lifted in recognition of its accidental absorption. The vicissitudes of competition, like those of life generally, may create many types of unfairness, whether by accident or the negligence of unaccountable Persons, which the law cannot repair.*

*Furthermore, it appears to be a laudable policy objective not to repair an accidental unfairness to an individual by creating an intentional unfairness to the whole body of other competitors. This is what would happen if banned performance-enhancing substances were tolerated when absorbed inadvertently. Moreover, it is likely that even intentional abuse would in many cases escape sanction for*

*lack of proof of guilty intent. And it is certain that a requirement of intent would invite costly litigation that may well cripple federations - particularly those run on modest budgets - in their fight against doping."]*

2.1.2 Excepting those substances for which a quantitative reporting threshold is specifically identified in the *Prohibited List*, the detected presence of any quantity of a *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* in an *Athlete's Sample* shall constitute an anti-doping rule violation.

2.1.3 As an exception to the general rule of Article 2.1, the *Prohibited List* may establish special criteria for the evaluation of *Prohibited Substances* that can also be produced endogenously.

*[Comment: For example, the Prohibited List might provide that a T/E ratio greater than 6:1 is doping unless a longitudinal analysis of prior or subsequent test results by the Anti-Doping Organization demonstrates a naturally elevated ratio or the Athlete otherwise establishes that the elevated ratio is the result of a physiological or pathological condition.]*

## **2.2 Use or Attempted Use of a Prohibited Substance or a Prohibited Method.**

2.2.1 The success or failure of the *Use* of a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* is not material. It is sufficient that the *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* was *Used* or *Attempted to be Used* for an anti-doping rule violation to be committed.

*[Comment: The prohibition against "Use" has been expanded from the text in the OMADC to include Prohibited Substances as well as Prohibited Methods. With this inclusion there is no need to specifically delineate "admission of Use" as a separate anti-doping rule violation. "Use" can be proved, for example, through admissions, third party testimony or other evidence.*

*Demonstrating the "Attempted Use" of a Prohibited Substance requires proof of intent on the Athlete's part. The fact that intent may be required to prove this particular anti-doping rule violation does not undermine the strict liability principle established for violations of Article 2.1 and Use of a Prohibited Substance or Prohibited Method.*

*An Athlete's Out-of-Competition Use of a Prohibited Substance that is not prohibited Out-of-Competition would not constitute an anti-doping rule violation.]*

2.3 Refusing, or failing without compelling justification, to submit to *Sample* collection after notification as authorized in applicable anti-doping rules or otherwise evading *Sample* collection.

*[Comment: Failure or refusal to submit to Sample collection after notification is prohibited in almost all existing anti-doping rules. This Article expands the typical rule to include "otherwise evading Sample collection" as prohibited conduct. Thus, for example, it would be an anti-doping rule violation if it were*

World Anti-Doping Code

2003

*established that an Athlete was hiding from a Doping Control official who was attempting to conduct a test. A violation of "refusing or failing to submit to Sample collection" may be based on either intentional or negligent conduct of the Athlete, while "evading" Sample collection contemplates intentional conduct by the Athlete.]*

**2.4** Violation of applicable requirements regarding *Athlete* availability for *Out-of-Competition Testing* including failure to provide required whereabouts information and missed tests which are declared based on reasonable rules.

*[Comment: Unannounced Out-of-Competition Testing is at the core of effective Doping Control. Without accurate Athlete location information such Testing is inefficient and sometimes impossible. This Article, which is not typically found in most existing anti-doping rules, requires Athletes that have been identified for Out-of-Competition Testing to be responsible for providing and updating information on their whereabouts so that they can be located for No Advance Notice Out-of-Competition Testing. The "applicable requirements" are set by the Athlete's International Federation and National Anti-Doping Organization in order to allow some flexibility based upon varying circumstances encountered in different sports and countries. A violation of this Article may be based on either intentional or negligent conduct by the Athlete.]*

**2.5** *Tampering, or Attempting to tamper, with any part of Doping Control.*

*[Comment: This Article prohibits conduct which subverts the Doping Control process but which would not be included in the typical definition of Prohibited Methods. For example, altering identification numbers on a Doping Control form during Testing or breaking the B Bottle at the time of B Sample analysis.]*

**2.6** *Possession of Prohibited Substances and Methods:*

**2.6.1** *Possession by an Athlete at any time or place of a substance that is prohibited in Out-of-Competition Testing or a Prohibited Method unless the Athlete establishes that the Possession is pursuant to a therapeutic use exemption granted in accordance with Article 4.4 (Therapeutic Use) or other acceptable justification.*

**2.6.2** *Possession of a substance that is prohibited in Out-of-Competition Testing or a Prohibited Method by Athlete Support Personnel in connection with an Athlete, Competition or training, unless the Athlete Support Personnel establishes that the Possession is pursuant to a therapeutic use exemption granted to an Athlete in accordance with Article 4.4 (Therapeutic Use) or other acceptable justification.*

**2.7** *Trafficking in any Prohibited Substance or Prohibited Method.*

**2.8** *Administration or Attempted administration of a Prohibited Substance or Prohibited Method to any Athlete, or assisting, encouraging,*

aiding, abetting, covering up or any other type of complicity involving an anti-doping rule violation or any *Attempted* violation.

## ARTICLE 3 PROOF OF DOPING

### 3.1 Burdens and Standards of Proof

The *Anti-Doping Organization* shall have the burden of establishing that an anti-doping rule violation has occurred. The standard of proof shall be whether the *Anti-Doping Organization* has established an anti-doping rule violation to the comfortable satisfaction of the hearing body bearing in mind the seriousness of the allegation which is made. This standard of proof in all cases is greater than a mere balance of probability but less than proof beyond a reasonable doubt. Where the *Code* places the burden of proof upon the *Athlete* or other *Person* alleged to have committed an anti-doping rule violation to rebut a presumption or establish specified facts or circumstances, the standard of proof shall be by a balance of probability.

*[Comment: This standard of proof required to be met by the Anti-Doping Organization is comparable to the standard which is applied in most countries to cases involving professional misconduct. It has also been widely applied by courts and tribunals in doping cases. See, for example, the CAS decision in N., J., Y., W. v. FINA, CAS 98/208, 22 December 1998.]*

**3.2 Methods of Establishing Facts and Presumptions.** Facts related to anti-doping rule violations may be established by any reliable means, including admissions. The following rules of proof shall be applicable in doping cases:

3.2.1 WADA-accredited laboratories are presumed to have conducted *Sample* analysis and custodial procedures in accordance with the *International Standard* for laboratory analysis. The *Athlete* may rebut this presumption by establishing that a departure from the *International Standard* occurred.

If the *Athlete* rebuts the preceding presumption by showing that a departure from the *International Standard* occurred, then the *Anti-Doping Organization* shall have the burden to establish that such departure did not cause the *Adverse Analytical Finding*.

*[Comment: The burden is on the Athlete to establish, by a preponderance of the evidence, a departure from the International Standard. If the Athlete does so, the burden shifts to the Anti-Doping Organization to prove to the comfortable satisfaction of the hearing body that the departure did not change the test result.]*

3.2.2 Departures from the *International Standard* for *Testing* which did not cause an *Adverse Analytical Finding* or other anti-doping rule violation shall not invalidate such results. If the *Athlete* establishes that departures from the *International Standard* occurred during *Testing* then the *Anti-Doping Organization* shall have the burden to establish that such departures did not cause the

*Adverse Analytical Finding* or the factual basis for the anti-doping rule violation.

## ARTICLE 4 THE PROHIBITED LIST

**4.1 Publication and Revision of the *Prohibited List*.** WADA shall, as often as necessary and no less often than annually, publish the *Prohibited List* as an *International Standard*. The proposed content of the *Prohibited List* and all revisions shall be provided in writing promptly to all *Signatories* and governments for comment and consultation. Each annual version of the *Prohibited List* and all revisions shall be distributed promptly by WADA to each *Signatory* and government and shall be published on WADA's website, and each *Signatory* shall take appropriate steps to distribute the *Prohibited List* to its members and constituents. The rules of each *Anti-Doping Organization* shall specify that, unless provided otherwise in the *Prohibited List* or a revision, the *Prohibited List* and revisions shall go into effect under the *Anti-Doping Organization's* rules three months after publication of the *Prohibited List* by WADA without requiring any further action by the *Anti-Doping Organization*.

*[Comment: The Prohibited List will be revised and published on an expedited basis whenever the need arises. However, for the sake of predictability, a new list will be published every year whether or not changes have been made. The virtue of the IOC practice of publishing a new list every January is that it avoids confusion over which list is the most current. To address this issue, WADA will always have the most current Prohibited List published on its website.]*

*It is anticipated that revised anti-doping rules adopted by Anti-Doping Organizations pursuant to the Code will not go into effect until January 1, 2004 with the publication of the first Prohibited List adopted by WADA. The OMADC will continue to be applicable until the Code is accepted by the International Olympic Committee.]*

**4.2 Prohibited Substances and Prohibited Methods Identified on the *Prohibited List*.** The *Prohibited List* shall identify those *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods* which are prohibited as doping at all times (both *In-Competition* and *Out-of-Competition*) because of their potential to enhance performance in future *Competitions* or their masking potential and those substances and methods which are prohibited *In-Competition* only. Upon the recommendation of an International Federation, the *Prohibited List* may be expanded by WADA for that particular sport. *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods* may be included in the *Prohibited List* by general category (e.g., anabolic agents) or by specific reference to a particular substance or method.

*[Comment: There will be one Prohibited List. The substances which are prohibited at all times would include masking agents and those substances which, when used in training, may have long term performance enhancing effects such as anabolics. All substances and methods on the Prohibited List are prohibited In-Competition. This distinction between what is tested for In-Competition and what is tested for Out-of-Competition is carried over from the OMADC.]*

*There will be only one document called the "Prohibited List." WADA may add additional substances or methods to the Prohibited List for particular sports (e.g. the inclusion of beta-blockers for shooting) but this will also be reflected on the single Prohibited List. Having all Prohibited Substances on a single list will avoid some of the current confusion related to identifying which substances are prohibited in which sports. Individual sports are not permitted to seek exemption from the basic list of Prohibited Substances (e.g. eliminating anabolics from the Prohibited List for "mind sports"). The premise of this decision is that there are certain basic doping agents which anyone who chooses to call himself or herself an Athlete should not take.]*

**4.3 Criteria for Including Substances and Methods on the Prohibited List.** WADA shall consider the following criteria in deciding whether to include a substance or method on the *Prohibited List*.

4.3.1 A substance or method shall be considered for inclusion on the *Prohibited List* if WADA determines that the substance or method meets any two of the following three criteria:

4.3.1.1 Medical or other scientific evidence, pharmacological effect or experience that the substance or method has the potential to enhance or enhances sport performance;

4.3.1.2 Medical or other scientific evidence, pharmacological effect, or experience that the *Use* of the substance or method represents an actual or potential health risk to the *Athlete*;

4.3.1.3 WADA's determination that the *Use* of the substance or method violates the spirit of sport described in the Introduction to the *Code*.

4.3.2 A substance or method shall also be included on the *Prohibited List* if WADA determines there is medical or other scientific evidence, pharmacological effect or experience that the substance or method has the potential to mask the *Use* of other *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*.

*[Comment: A substance shall be considered for inclusion on the Prohibited List if the substance is a masking agent or meets two of the following three criteria: (1) it has the potential to enhance or enhances sport performance; (2) it represents a potential or actual health risk; or (3) it is contrary to the spirit of sport. None of the three criteria alone is a sufficient basis for adding a substance to the Prohibited List. Using the potential to enhance performance as the sole criteria would include, for example, physical and mental training, red meat, carbohydrate loading and training at altitude. Risk of harm would include smoking. Requiring all three criteria would also be unsatisfactory. For example the use of genetic transfer technology to dramatically enhance sport performance should be prohibited as contrary to the spirit of sport even if it is not harmful. Similarly, the potentially unhealthy abuse of certain substances*



*without therapeutic justification based on the mistaken belief they enhance performance is certainly contrary to the spirit of sport regardless of whether the expectation of performance enhancement is realistic.]*

4.3.3 WADA's determination of the *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods* that will be included on the *Prohibited List* shall be final and shall not be subject to challenge by an *Athlete* or other *Person* based on an argument that the substance or method was not a masking agent or did not have the potential to enhance performance, represent a health risk, or violate the spirit of sport.

*[Comment: The question of whether a substance meets the criteria in Article 4.3 (Criteria for Including Substances and Methods on the Prohibited List) in a particular case cannot be raised as a defense to an anti-doping rule violation. For example, it cannot be argued that the Prohibited Substance detected would not have been performance enhancing in that particular sport. Rather, doping occurs when a substance on the Prohibited List is found in an Athlete's bodily Specimen. The same principle is found in the OMADC.]*

#### **4.4 Therapeutic Use**

WADA shall adopt an *International Standard* for the process of granting therapeutic use exemptions.

Each International Federation shall ensure, for *International-Level Athletes* or any other *Athlete* who is entered in an *International Event*, that a process is in place whereby *Athletes* with documented medical conditions requiring the *Use of a Prohibited Substance* or a *Prohibited Method* may request a therapeutic use exemption. Each *National Anti-Doping Organization* shall ensure, for all *Athletes* within its jurisdiction that are not *International-Level Athletes*, that a process is in place whereby *Athletes* with documented medical conditions requiring the *Use of a Prohibited Substance* or a *Prohibited Method* may request a therapeutic use exemption. Such requests shall be evaluated in accordance with the *International Standard* on therapeutic use. International Federations and *National Anti-Doping Organizations* shall promptly report to WADA the granting of therapeutic use exemptions to any *International-Level Athlete* or national-level *Athlete* that is included in his or her *National Anti-Doping Organization's Registered Testing Pool*.

WADA, on its own initiative, may review the granting of a therapeutic use exemption to any *International-Level Athlete* or national-level *Athlete* that is included in his or her *National Anti-Doping Organization's Registered Testing Pool*. Further, upon the request of any such *Athlete* that has been denied a therapeutic use exemption, WADA may review such denial. If WADA determines that such granting or denial of a therapeutic use exemption did not comply with the *International Standard* for therapeutic use exemptions, WADA may reverse the decision.

*[Comment: It is important that the processes for granting therapeutic use exemptions become more harmonized. Athletes who use medically prescribed Prohibited Substances may be subject to sanctioning unless they have previously obtained a therapeutic use exemption. However, currently many sporting bodies*

*have no rules permitting therapeutic use exemptions; others follow unwritten policies; and only a few have written policies incorporated into their anti-doping rules. This Article seeks to harmonize the basis upon which therapeutic use exemptions will be granted and gives responsibility for granting or denying exemptions to the International Federations for International-Level Athletes and to the National Anti-Doping Organizations for national-level Athletes (that are not also International-Level Athletes) and other Athletes subject to Doping Control under the Code.*

*Examples of commonly prescribed Prohibited Substances which might be specifically addressed in the International Standard for therapeutic use exemptions are medications prescribed for acute severe asthma and inflammatory bowel disease. When a therapeutic use exemption has been denied or granted in contravention of the International Standard, that decision may be submitted to WADA for review as provided in the International Standard and thereafter appealed as provided in Article 13.3 (Appeals). If the granting of a therapeutic use exemption is reversed, the reversal shall not apply retroactively and shall not disqualify the Athlete's results during the time that the therapeutic use exemption was in effect.]*

#### **4.5 Monitoring Program**

WADA, in consultation with other *Signatories* and governments, shall establish a monitoring program regarding substances which are not on the *Prohibited List*, but which WADA wishes to monitor in order to detect patterns of misuse in sport. WADA shall publish, in advance of any *Testing*, the substances that will be monitored. Laboratories will report the instances of reported *Use* or detected presence of these substances to WADA periodically on an aggregate basis by sport and whether the *Samples* were collected *In-Competition* or *Out-of-Competition*. Such reports shall not contain additional information regarding specific *Samples*. WADA shall make available to International Federations and *National Anti-Doping Organizations*, on at least an annual basis, aggregate statistical information by sport regarding the additional substances. WADA shall implement measures to ensure that strict anonymity of individual *Athletes* is maintained with respect to such reports. The reported use or detected presence of the monitored substances shall not constitute a doping violation.

## **ARTICLE 5 TESTING**

**5.1 Test Distribution Planning.** *Anti-Doping Organizations* conducting *Testing* shall in coordination with other *Anti-Doping Organizations* conducting *Testing* on the same *Athlete* pool:

5.1.1 Plan and implement an effective number of *In-Competition* and *Out-of-Competition* tests. Each International Federation shall establish a *Registered Testing Pool* for *International-Level Athletes* in its sport, and each *National Anti-Doping Organization* shall establish a national *Registered Testing Pool* for *Athletes* in its country. The national-level pool shall include *International-Level Athletes* from that country as well as other national-level *Athletes*. Each International Federation and *National Anti-Doping*

*Organization shall plan and conduct In-Competition and Out-of-Competition Testing on its Registered Testing Pool.*

5.1.2 *Make No Advance Notice Testing a priority.*

5.1.3 *Conduct Target Testing.*

*[Comment: Target Testing is specified because random Testing, or even weighted random Testing, does not ensure that all of the appropriate Athletes will be tested. (For example: world class Athletes, Athletes whose performances have dramatically improved over a short period of time, Athletes whose coaches have had other Athletes test positive, etc.).*

*Obviously, Target Testing must not be used for any purpose other than legitimate Doping Control. The Code makes it clear that Athletes have no right to expect that they will be tested only on a random basis. Similarly, it does not impose any reasonable suspicion or probable cause requirement for Target Testing.]*

## **5.2 Standards for Testing**

*Anti-Doping Organizations conducting Testing shall conduct such Testing in conformity with the International Standard for Testing.*

*[Comment: The required methods and processes for the various types of In-Competition and Out-of-Competition Testing will be described in greater detail in the International Standard for Testing.]*

## **ARTICLE 6 ANALYSIS OF SAMPLES**

*Doping Control Samples shall be analyzed in accordance with the following principles:*

### **6.1 Use of Approved Laboratories**

*Doping Control Samples shall be analyzed only in WADA-accredited laboratories or as otherwise approved by WADA. The choice of the WADA-accredited laboratory (or other method approved by WADA) used for the Sample analysis shall be determined exclusively by the Anti-Doping Organization responsible for results management.*

*[Comment: The phrase "or other method approved by WADA" is intended to cover, for example, mobile blood Testing procedures which WADA has reviewed and considers to be reliable.]*

### **6.2 Substances Subject to Detection**

*Doping Control Samples shall be analyzed to detect Prohibited Substances and Prohibited Methods identified on the Prohibited List and other substances as may be directed by WADA pursuant to Article 4.5 (Monitoring Program).*

### **6.3 Research on Samples**

*No Sample may be used for any purpose other than the detection of substances (or classes of substances) or methods on the Prohibited List,*

or as otherwise identified by WADA pursuant to Article 4.5 (Monitoring Program), without the *Athlete's* written consent.

#### **6.4 Standards for Sample Analysis and Reporting**

Laboratories shall analyze *Doping Control Samples* and report results in conformity with the *International Standard* for laboratory analysis.

### **ARTICLE 7 RESULTS MANAGEMENT**

Each *Anti-Doping Organization* conducting results management shall establish a process for the pre-hearing administration of potential anti-doping rule violations that respects the following principles:

*[Comment: Various of the Signatories have created their own approaches to results management for Adverse Analytical Findings. While the various approaches have not been entirely uniform, many have proven to be fair and effective systems for results management. The Code does not supplant each of the Signatories' results management systems. This Article does, however, specify basic principles in order to ensure the fundamental fairness of the results management process which must be observed by each Signatory. The specific anti-doping rules of each Signatory shall be consistent with these basic principles.]*

#### **7.1 Initial Review Regarding Adverse Analytical Findings**

Upon receipt of an *A Sample Adverse Analytical Finding*, the *Anti-Doping Organization* responsible for results management shall conduct a review to determine whether: (a) an applicable therapeutic use exemption has been granted, or (b) there is any apparent departure from the *International Standards for Testing* or laboratory analysis that undermines the validity of the *Adverse Analytical Finding*.

#### **7.2 Notification After Initial Review**

If the initial review under Article 7.1 does not reveal an applicable therapeutic use exemption or departure that undermines the validity of the *Adverse Analytical Finding*, the *Anti-Doping Organization* shall promptly notify the *Athlete*, in the manner set out in its rules, of: (a) the *Adverse Analytical Finding*; (b) the anti-doping rule violated, or, in a case under Article 7.3, a description of the additional investigation that will be conducted as to whether there is an anti-doping rule violation; (c) the *Athlete's* right to promptly request the analysis of the *B Sample* or, failing such request, that the *B Sample* analysis may be deemed waived; (d) the right of the *Athlete* and/or the *Athlete's* representative to attend the *B Sample* opening and analysis if such analysis is requested; and (e) the *Athlete's* right to request copies of the *A and B Sample* laboratory documentation package which includes information as required by the *International Standard* for laboratory analysis.

*[Comment: The Athlete has a right to request a prompt B Sample analysis regardless of whether follow-up investigation may be required under Articles 7.3 or 7.4.]*

### **7.3 Further Review of Adverse Analytical Finding Where Required by Prohibited List**

The *Anti-Doping Organization* or other reviewing body established by such organization shall also conduct any follow-up investigation as may be required by the *Prohibited List*. Upon completion of such follow-up investigation, the *Anti-Doping Organization* shall promptly notify the *Athlete* regarding the results of the follow-up investigation and whether or not the *Anti-Doping Organization* asserts that an anti-doping rule was violated.

### **7.4 Review of Other Anti-Doping Rule Violations**

The *Anti-Doping Organization* or other reviewing body established by such organization shall conduct any follow-up investigation as may be required under applicable anti-doping policies and rules adopted pursuant to the *Code* or which the *Anti-Doping Organization* otherwise considers appropriate. The *Anti-Doping Organization* shall promptly give the *Athlete* or other *Person* subject to sanction notice, in the manner set out in its rules, of the anti-doping rule which appears to have been violated, and the basis of the violation.

[*Comment: As an example, an International Federation typically would notify the Athlete through the Athlete's national sports federation.*]

### **7.5 Principles Applicable to Provisional Suspensions**

A *Signatory* may adopt rules, applicable to any *Event* for which the *Signatory* is the ruling body or for any team selection process for which the *Signatory* is responsible, permitting *Provisional Suspensions* to be imposed after the review and notification described in Articles 7.1 and 7.2 but prior to a final hearing as described in Article 8 (Right to a Fair Hearing). Provided, however, that a *Provisional Suspension* may not be imposed unless the *Athlete* is given either: (a) an opportunity for a *Provisional Hearing* either before imposition of the *Provisional Suspension* or on a timely basis after imposition of the *Provisional Suspension*; or (b) an opportunity for an expedited hearing in accordance with Article 8 (Right to a Fair Hearing) on a timely basis after imposition of a *Provisional Suspension*.

If a *Provisional Suspension* is imposed based on an *A Sample Adverse Analytical Finding* and a subsequent *B Sample* analysis does not confirm the *A Sample* analysis, then the *Athlete* shall not be subject to any further disciplinary action and any sanction previously imposed shall be rescinded. In circumstances where the *Athlete* or the *Athlete's* team has been removed from a *Competition* and the subsequent *B Sample* analysis does not confirm the *A Sample* finding, if, without otherwise affecting the *Competition*, it is still possible for the *Athlete* or team to be reinserted, the *Athlete* or team may continue to take part in the *Competition*.

[*Comment: This Article continues to permit the possibility of a Provisional Suspension before a final decision at a hearing under Article 8 (Right to a Fair Hearing). Provisional Suspensions are currently authorized in the OMADC and by the rules of many International Federations. However, before a Provisional Suspension can be unilaterally imposed by an Anti-Doping Organization, the internal review specified in the Code must first be completed. In addition, a*

*Signatory imposing a Provisional Suspension is required to give the Athlete an opportunity for a Provisional Hearing either before or promptly after the imposition of the Provisional Suspension, or an expedited final hearing under Article 8 promptly after imposition of the Provisional Suspension. The Athlete has a right to appeal under Article 13.2. As an alternative to the process for imposing a Provisional Suspension under this Article, the Anti-Doping Organization may always elect to forego a Provisional Suspension and proceed directly to the final hearing utilizing an expedited process under Article 8.*

*In the rare circumstance where the B Sample analysis does not confirm the A Sample finding, the Athlete that had been provisionally suspended will be allowed, where circumstances permit, to participate in subsequent Competitions during the Event. Similarly, depending upon the relevant rules of the International Federation in a Team Sport, if the team is still in Competition, the Athlete may be able to take part in future Competitions.]*

## **ARTICLE 8 RIGHT TO A FAIR HEARING**

Each *Anti-Doping Organization* with responsibility for results management shall provide a hearing process for any *Person* who is asserted to have committed an anti-doping rule violation. Such hearing process shall address whether an anti-doping violation was committed and, if so, the appropriate *Consequences*. The hearing process shall respect the following principles:

- a timely hearing;
- fair and impartial hearing body;
- the right to be represented by counsel at the *Person's* own expense;
- the right to be fairly and timely informed of the asserted anti-doping rule violation;
- the right to respond to the asserted anti-doping rule violation and resulting *Consequences*;
- the right of each party to present evidence, including the right to call and question witnesses (subject to the hearing body's discretion to accept testimony by telephone or written submission);
- the *Person's* right to an interpreter at the hearing, with the hearing body to determine the identity, and responsibility for the cost, of the interpreter; and
- a timely, written, reasoned decision;

*[Comment: This Article contains basic principles relative to ensuring a fair hearing for Persons asserted to have violated anti-doping rules. This Article is not intended to supplant each Signatory's own rules for hearings but rather to ensure that each Signatory provides a hearing process consistent with these principles.*

*The reference to CAS as an appellate body in Article 13 does not prevent a Signatory from also specifying CAS as the initial hearing body.]*

Hearings held in connection with *Events* may be conducted by an expedited process as permitted by the rules of the relevant *Anti-Doping Organization* and the hearing body.

*[Comment: For example a hearing could be expedited on the eve of a major Event where the resolution of the anti-doping rule violation is necessary to determine the Athlete's eligibility to participate in the Event or during an Event where the resolution of the case will affect the validity of the Athlete's results or continued participation in the Event.]*

## **ARTICLE 9 AUTOMATIC DISQUALIFICATION OF INDIVIDUAL RESULTS**

An anti-doping rule violation in connection with an *In-Competition* test automatically leads to *Disqualification* of the individual result obtained in that *Competition* with all resulting consequences, including forfeiture of any medals, points and prizes.

*[Comment: This principle is currently found in the OMADC. When an Athlete wins a gold medal with a Prohibited Substance in his or her system, that is unfair to the other Athletes in that Competition regardless of whether the gold medallist was at fault in any way. Only a "clean" Athlete should be allowed to benefit from his or her competitive results.*

*For Team Sports, see Article 11 (Consequences to Teams).]*

## **ARTICLE 10 SANCTIONS ON INDIVIDUALS**

### **10.1 Disqualification of Results in Event During which an Anti-Doping Rule Violation Occurs**

An anti-doping rule violation occurring during or in connection with an *Event* may, upon the decision of the ruling body of the *Event*, lead to *Disqualification* of all of the *Athlete's* individual results obtained in that *Event* with all consequences, including forfeiture of all medals, points and prizes, except as provided in Article 10.1.1.

*[Comment: Whereas Article 9 (Automatic Disqualification of Individual Results) Disqualifies the result in a single Competition in which the Athlete tested positive (e.g., the 100 meter backstroke), this Article may lead to Disqualification of all results in all races during the Event (e.g., the FINA World Championships).*

*Factors to be included in considering whether to Disqualify other results in an Event might include, for example, the severity of the Athlete's anti-doping rule violation and whether the Athlete tested negative in the other Competitions.]*

**10.1.1** If the *Athlete* establishes that he or she bears *No Fault or Negligence* for the violation, the *Athlete's* individual results in the other *Competitions* shall not be *Disqualified* unless the *Athlete's* results in *Competitions* other than the *Competition* in which the anti-doping rule violation occurred were likely to have been affected by the *Athlete's* anti-doping rule violation.

**10.2 Imposition of Ineligibility for Prohibited Substances and Prohibited Methods**

Except for the specified substances identified in Article 10.3, the period of *Ineligibility* imposed for a violation of Articles 2.1 (presence of *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers*), 2.2 (*Use or Attempted Use of Prohibited Substance* or *Prohibited Method*) and 2.6 (*Possession of Prohibited Substances and Methods*) shall be:

First violation: Two (2) years' *Ineligibility*.

Second violation: Lifetime *Ineligibility*.

However, the *Athlete* or other *Person* shall have the opportunity in each case, before a period of *Ineligibility* is imposed, to establish the basis for eliminating or reducing this sanction as provided in Article 10.5.

*[Comment: Harmonization of sanctions has been one of the most discussed and debated areas of anti-doping. Arguments against requiring harmonization of sanctions are based on differences between sports including for example the following: in some sports the Athletes are professionals making a sizable income from the sport and in others the Athletes are true amateurs; in those sports where an Athlete's career is short (e.g. artistic gymnastics) a two year Disqualification has a much more significant effect on the Athlete than in sports where careers are traditionally much longer (e.g. equestrian and shooting); in individual sports, the Athlete is better able to maintain competitive skills through solitary practice during Disqualification than in other sports where practice as part of a team is more important. A primary argument in favor of harmonization is that it is simply not right that two Athletes from the same country who test positive for the same Prohibited Substance under similar circumstances should receive different sanctions only because they participate in different sports. In addition, flexibility in sanctioning has often been viewed as an unacceptable opportunity for some sporting bodies to be more lenient with dopers. The lack of harmonization of sanctions has also frequently been the source of jurisdictional conflicts between International Federations and National Anti-Doping Organizations.]*

*The consensus of the World Conference on Doping in Sport held in Lausanne in February 1999 supported a two year period of Ineligibility for a first serious anti-doping rule violation followed with a lifetime ban for a second violation. This consensus was reflected in the OMADC.]*



### 10.3 Specified Substances

The *Prohibited List* may identify specified substances which are particularly susceptible to unintentional anti-doping rules violations because of their general availability in medicinal products or which are less likely to be successfully abused as doping agents. Where an *Athlete* can establish that the *Use* of such a specified substance was not intended to enhance sport performance, the period of *Ineligibility* found in Article 10.2 shall be replaced with the following:

First violation: At a minimum, a warning and reprimand and no period of *Ineligibility* from future *Events*, and at a maximum, one (1) year's *Ineligibility*.

Second violation: Two (2) years' *Ineligibility*.

Third violation: Lifetime *Ineligibility*.

However, the *Athlete* or other *Person* shall have the opportunity in each case, before a period of *Ineligibility* is imposed, to establish the basis for eliminating or reducing (in the case of a second or third violation) this sanction as provided in Article 10.5.

*[Comment: This principle is carried over from the OMADC and allows, for example, some flexibility in disciplining Athletes who test positive as a result of the inadvertent use of a cold medicine containing a prohibited stimulant.]*

*"Reduction" of a sanction under Article 10.5.2 applies only to a second or third violation because the sanction for a first violation already builds in sufficient discretion to allow consideration of the Person's degree of fault.]*

### 10.4 Ineligibility for Other Anti-Doping Rule Violations

The period of *Ineligibility* for other anti-doping rule violations shall be:

10.4.1 For violations of Article 2.3 (refusing or failing to submit to *Sample* collection) or Article 2.5 (*Tampering with Doping Control*), the *Ineligibility* periods set forth in Article 10.2 shall apply.

10.4.2 For violations of Articles 2.7 (*Trafficking*) or 2.8 (administration of *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*), the period of *Ineligibility* imposed shall be a minimum of four (4) years up to lifetime *Ineligibility*. An anti-doping rule violation involving a *Minor* shall be considered a particularly serious violation, and, if committed by *Athlete Support Personnel* for violations other than specified substances referenced in Article 10.3, shall result in lifetime *Ineligibility* for such *Athlete Support Personnel*. In addition, violations of such Articles which also violate non-sporting laws and regulations, may be reported to the competent administrative, professional or judicial authorities.

*[Comment: Those who are involved in doping Athletes or covering up doping should be subject to sanctions which are more severe than the Athletes who test positive. Since the authority of sport organizations is generally limited to*  
World Anti-Doping Code  
2003

*Ineligibility for credentials, membership and other sport benefits, reporting Athlete Support Personnel to competent authorities is an important step in the deterrence of doping.]*

10.4.3 For violations of Article 2.4 (whereabouts violation or missed test), the period of *Ineligibility* shall be at a minimum 3 months and at a maximum 2 years in accordance with the rules established by the *Anti-Doping Organization* whose test was missed or whereabouts requirement was violated. The period of *Ineligibility* for subsequent violations of Article 2.4 shall be as established in the rules of the *Anti-Doping Organization* whose test was missed or whereabouts requirement was violated.

*[Comment: The whereabouts and missed test policies of different Anti-Doping Organizations may vary considerably, particularly at the outset as these policies are being put into place. Thus, considerable flexibility has been provided for sanctioning these anti-doping rule violations. Those Anti-Doping Organizations with more sophisticated policies including built in safeguards, and those organizations with longer track records of Athlete experience with a whereabouts policy, could provide for Ineligibility periods at the longer end of the specified range.]*

## **10.5 Elimination or Reduction of Period of Ineligibility Based on Exceptional Circumstances.**

### **10.5.1 No Fault or Negligence**

If the *Athlete* establishes in an individual case involving an anti-doping rule violation under Article 2.1 (presence of *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers*) or *Use of a Prohibited Substance* or *Prohibited Method* under Article 2.2 that he or she bears *No Fault or Negligence* for the violation, the otherwise applicable period of *Ineligibility* shall be eliminated. When a *Prohibited Substance* or its *Markers* or *Metabolites* is detected in an *Athlete's Specimen* in violation of Article 2.1 (presence of *Prohibited Substance*), the *Athlete* must also establish how the *Prohibited Substance* entered his or her system in order to have the period of *Ineligibility* eliminated. In the event this Article is applied and the period of *Ineligibility* otherwise applicable is eliminated, the anti-doping rule violation shall not be considered a violation for the limited purpose of determining the period of *Ineligibility* for multiple violations under Articles 10.2, 10.3 and 10.6.

*[Comment: Article 10.5.1 applies only to violations under Articles 2.1 and 2.2 (presence and Use of Prohibited Substances) because fault or negligence is already required to establish an anti-doping rule violation under other anti-doping rules.]*

### **10.5.2 No Significant Fault or Negligence**

This Article 10.5.2 applies only to anti-doping rule violations involving Article 2.1 (presence of *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers*), *Use of a Prohibited Substance* or *Prohibited Method* under Article 2.2, failing to submit to *Sample* collection

under Article 2.3, or administration of a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* under Article 2.8. If an *Athlete* establishes in an individual case involving such violations that he or she bears *No Significant Fault or Negligence*, then the period of *Ineligibility* may be reduced, but the reduced period of *Ineligibility* may not be less than one-half of the minimum period of *Ineligibility* otherwise applicable. If the otherwise applicable period of *Ineligibility* is a lifetime, the reduced period under this section may be no less than 8 years. When a *Prohibited Substance* or its *Markers* or *Metabolites* is detected in an *Athlete's Specimen* in violation of Article 2.1 (presence of *Prohibited Substance*), the *Athlete* must also establish how the *Prohibited Substance* entered his or her system in order to have the period of *Ineligibility* reduced.

*[Comment: The trend in doping cases has been to recognize that there must be some opportunity in the course of the hearing process to consider the unique facts and circumstances of each particular case in imposing sanctions. This principle was accepted at the World Conference on Doping in Sport and was incorporated into the OMADC which provides that sanctions can be reduced in "exceptional circumstances." The Code also provides for the possible reduction or elimination of the period of Ineligibility in the unique circumstance where the Athlete can establish that he or she had No Fault or Negligence, or No Significant Fault or Negligence, in connection with the violation. This approach is consistent with basic principles of human rights and provides a balance between those Anti-Doping Organizations that argue for a much narrower exception, or none at all, and those that would reduce a two year suspension based on a range of other factors even when the Athlete was admittedly at fault. These Articles apply only to the imposition of sanctions; they are not applicable to the determination of whether an anti-doping rule violation has occurred.]*

*Article 10.5 is meant to have an impact only in cases where the circumstances are truly exceptional and not in the vast majority of cases.*

*To illustrate the operation of Article 10.5, an example where No Fault or Negligence would result in the total elimination of a sanction is where an Athlete could prove that, despite all due care, he or she was sabotaged by a competitor. Conversely, a sanction could not be completely eliminated on the basis of No Fault or Negligence in the following circumstances: (a) a positive test resulting from a mislabeled or contaminated vitamin or nutritional supplement (Athletes are responsible for what they ingest (Article 2.1.1) and have been warned against the possibility of supplement contamination); (b) the administration of a prohibited substance by the Athlete's personal physician or trainer without disclosure to the Athlete (Athletes are responsible for their choice of medical personnel and for advising medical personnel that they cannot be given any prohibited substance); and (c) sabotage of the Athlete's food or drink by a spouse, coach or other person within the Athlete's circle of associates (Athletes are responsible for what they ingest and for the conduct of those persons to whom they entrust access to their food and drink). However, depending on the unique facts of a particular case, any of the referenced illustrations could result in a reduced sanction based on No Significant Fault or Negligence. (For example, reduction may well be appropriate in illustration (a) if the Athlete clearly establishes that the cause of the positive test was contamination in a*

*common multiple vitamin purchased from a source with no connection to Prohibited Substances and the Athlete exercised care in not taking other nutritional supplements.)*

*Article 10.5.2 applies only to the identified anti-doping rule violations because these violations may be based on conduct that is not intentional or purposeful. Violations under Article 2.4 (whereabouts information and missed tests) are not included, even though intentional conduct is not required to establish these violations, because the sanction for violations of Article 2.4 (from three months to two years) already builds in sufficient discretion to allow consideration of the Athlete's degree of fault.]*

**10.5.3 Athlete's Substantial Assistance in Discovering or Establishing Anti-Doping Rule Violations by Athlete Support Personnel and Others.**

An *Anti-Doping Organization* may also reduce the period of *Ineligibility* in an individual case where the *Athlete* has provided substantial assistance to the *Anti-Doping Organization* which results in the *Anti-Doping Organization* discovering or establishing an anti-doping rule violation by another *Person* involving *Possession* under Article 2.6.2 (*Possession by Athlete Support Personnel*), Article 2.7 (*Trafficking*), or Article 2.8 (administration to an *Athlete*). The reduced period of *Ineligibility* may not, however, be less than one-half of the minimum period of *Ineligibility* otherwise applicable. If the otherwise applicable period of *Ineligibility* is a lifetime, the reduced period under this section may be no less than 8 years.

**10.6 Rules for Certain Potential Multiple Violations**

10.6.1 For purposes of imposing sanctions under Articles 10.2, 10.3 and 10.4, a second anti-doping rule violation may be considered for purposes of imposing sanctions only if the *Anti-Doping Organization* can establish that the *Athlete* or other *Person* committed the second anti-doping rule violation after the *Athlete* or other *Person* received notice, or after the *Anti-Doping Organization* made a reasonable *Attempt* to give notice, of the first anti-doping rule violation; if the *Anti-Doping Organization* cannot establish this, the violations shall be considered as one single first violation, and the sanction imposed shall be based on the violation that carries the more severe sanction.

*[Comment: Under this Article, an Athlete testing positive a second time before notice of the first positive test would only be sanctioned on the basis of a single anti-doping rule violation.]*

10.6.2 Where an *Athlete*, based on the same *Doping Control*, is found to have committed an anti-doping rule violation involving both a specified substance under Article 10.3 and another *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*, the *Athlete* shall be considered to have committed a single anti-doping rule violation, but the sanction imposed shall be based on the *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* that carries the most severe sanction.

10.6.3 Where an *Athlete* is found to have committed two separate anti-doping rule violations, one involving a specified substance governed by the sanctions set forth in Article 10.3 (Specified Substances) and the other involving a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* governed by the sanctions set forth in Article 10.2 or a violation governed by the sanctions in Article 10.4.1, the period of *Ineligibility* imposed for the second offense shall be at a minimum two years' *Ineligibility* and at a maximum three years' *Ineligibility*. Any *Athlete* found to have committed a third anti-doping rule violation involving any combination of specified substances under Article 10.3 and any other anti-doping rule violation under 10.2 or 10.4.1 shall receive a sanction of lifetime *Ineligibility*.

[*Comment: Article 10.6.3 deals with the situation where an Athlete commits two separate anti-doping rule violations, but one of the violations involves a specified substance governed by the lesser sanctions of Article 10.3. Without this Article in the Code, the second offense arguably could be governed by: the sanction applicable to a second violation for the Prohibited Substance involved in the second violation, the sanction applicable to a second offense for the substance involved in the first violation, or a combination of the sanctions applicable to the two offenses. This Article imposes a combined sanction calculated by adding together the sanctions for a first offense under 10.2 (two years) and a first offense under 10.3 (up to one year). This provides the same sanction to the Athlete that commits a first violation under 10.2 followed by a second violation involving a specified substance, and the Athlete that commits a first violation involving a specified substance followed by a second violation under 10.2. In both cases, the sanction shall be from two years to three years' Ineligibility.*]

### **10.7 Disqualification of Results in Competitions Subsequent to Sample Collection**

In addition to the automatic *Disqualification* of the results in the *Competition* which produced the positive *Sample* under Article 9 (Automatic *Disqualification* of Individual Results), all other competitive results obtained from the date a positive *Sample* was collected (whether *In-Competition* or *Out-of-Competition*), or other doping violation occurred, through the commencement of any *Provisional Suspension* or *Ineligibility* period, shall, unless fairness requires otherwise, be *Disqualified* with all of the resulting consequences including forfeiture of any medals, points and prizes.

### **10.8 Commencement of Ineligibility Period**

The period of *Ineligibility* shall start on the date of the hearing decision providing for *Ineligibility* or, if the hearing is waived, on the date *Ineligibility* is accepted or otherwise imposed. Any period of *Provisional Suspension* (whether imposed or voluntarily accepted) shall be credited against the total period of *Ineligibility* to be served. Where required by fairness, such as delays in the hearing process or other aspects of *Doping Control* not attributable to the *Athlete*, the body imposing the sanction

may start the period of *Ineligibility* at an earlier date commencing as early as the date of *Sample* collection.

*[Comment: Currently, many Anti-Doping Organizations start the two-year period of Ineligibility at the time a hearing decision is rendered. Those Anti-Doping Organizations also frequently invalidate results retroactively to the date a positive Sample was collected. Other Anti-Doping Organizations simply start the two-year suspension on the date the positive Sample was collected. The OMADC, as clarified by its Explanatory Document, does not mandate either approach. The approach provided in the Code gives Athletes a strong disincentive to drag out the hearing process while they compete in the interim. It also encourages them to voluntarily accept Provisional Suspensions pending a hearing. On the other hand, the body imposing the sanction can start the sanction running before the date the hearing decision is reached so that an Athlete is not penalized by delays in the Doping Control process which are not his or her fault, for example, inordinate delay by the laboratory in reporting a positive test or delays in scheduling the hearing caused by the Anti-Doping Organization.]*

### **10.9 Status During *Ineligibility***

No *Person* who has been declared *Ineligible* may, during the period of *Ineligibility*, participate in any capacity in a *Competition* or activity (other than authorized anti-doping education or rehabilitation programs) authorized or organized by any *Signatory* or *Signatory's* member organization. In addition, for any anti-doping rule violation not involving specified substances described in Article 10.3, some or all sport-related financial support or other sport-related benefits received by such *Person* will be withheld by *Signatories*, *Signatories'* member organizations and governments. A *Person* subject to a period of *Ineligibility* longer than four years may, after completing four years of the period of *Ineligibility*, participate in local sport events in a sport other than the sport in which the *Person* committed the anti-doping rule violation, but only so long as the local sport event is not at a level that could otherwise qualify such *Person* directly or indirectly to compete in (or accumulate points toward) a national championship or *International Event*.

*[Comment: The rules of some Anti-Doping Organizations only ban an Athlete from "competing" during a period of Ineligibility. For example, an Athlete in those sports could still coach during the Ineligibility period. This Article adopts the position set forth in the OMADC that an Athlete who is made ineligible for doping should not participate in any capacity in an authorized Event or activity during the Ineligibility period. This would preclude, for example, practicing with a national team, or acting as a coach or sport official. Sanctions in one sport will also be recognized by other sports (see Article 15.4). This article would not prohibit the Person from participating in sport on a purely recreational level.]*

**10.10 Reinstatement Testing.** As a condition to regaining eligibility at the end of a specified period of *Ineligibility*, an *Athlete* must, during any period of *Provisional Suspension* or *Ineligibility*, make him or herself available for *Out-of-Competition Testing* by any *Anti-Doping Organization* having testing jurisdiction, and must, if requested, provide current and accurate whereabouts information. If an *Athlete* subject to a period of

*Ineligibility* retires from sport and is removed from *Out-of-Competition Testing* pools and later seeks reinstatement, the *Athlete* shall not be eligible for reinstatement until the *Athlete* has notified relevant *Anti-Doping Organizations* and has been subject to *Out-of-Competition Testing* for a period of time equal to the period of *Ineligibility* remaining as of the date the *Athlete* had retired.

[*Comment: On a related issue, the Code does not establish a rule, but rather leaves it to the various Anti-Doping Organizations to establish their own rules, addressing eligibility requirements for Athletes who are not ineligible and retire from sport while included in an Out-of-Competition pool and then seek to return to active participation in sport.*]

## **ARTICLE 11 CONSEQUENCES TO TEAMS**

Where more than one team member in a *Team Sport* has been notified of a possible anti-doping rule violation under Article 7 in connection with an *Event*, the Team shall be subject to *Target Testing* for the *Event*. If more than one team member in a *Team Sport* is found to have committed an anti-doping rule violation during the *Event*, the team may be subject to *Disqualification* or other disciplinary action. In sports which are not *Team Sports* but where awards are given to teams, *Disqualification* or other disciplinary action against the team when one or more team members have committed an anti-doping rule violation shall be as provided in the applicable rules of the International Federation.

## **ARTICLE 12 SANCTIONS AGAINST SPORTING BODIES**

Nothing in this *Code* precludes any *Signatory* or government accepting the *Code* from enforcing its own rules for the purpose of imposing sanctions on another sporting body over which the *Signatory* or government has authority.

[*Comment: This Article makes it clear that the Code does not restrict whatever disciplinary rights between organizations may otherwise exist.*]

## **ARTICLE 13 APPEALS**

### **13.1 Decisions Subject to Appeal**

Decisions made under the *Code* or rules adopted pursuant to the *Code* may be appealed as set forth below in Articles 13.2 through 13.4. Such decisions shall remain in effect while under appeal unless the appellate body orders otherwise. Before an appeal is commenced, any post-decision review provided in the *Anti-Doping Organization's* rules must be exhausted, provided that such review respects the principles set forth in Article 13.2.2 below.

[*Comment: The comparable OMADC Article is broader in that it provides that any dispute arising out of the application of the OMADC may be appealed to CAS.*]

### **13.2 Appeals from Decisions Regarding Anti-Doping Rule Violations, Consequences, and Provisional Suspensions**

A decision that an anti-doping rule violation was committed, a decision imposing *Consequences* for an anti-doping rule violation, a decision that no anti-doping rule violation was committed, a decision that an *Anti-Doping Organization* lacks jurisdiction to rule on an alleged anti-doping rule violation or its *Consequences*, and a decision to impose a *Provisional Suspension* as a result of a *Provisional Hearing* or in violation of Article 7.5 may be appealed exclusively as provided in this Article 13.2.

#### **13.2.1 Appeals Involving *International-Level Athletes***

In cases arising from competition in an *International Event* or in cases involving *International-Level Athletes*, the decision may be appealed exclusively to the Court of Arbitration for Sport ("CAS") in accordance with the provisions applicable before such court.

*[Comment: CAS decisions are final and binding except for any review required by law applicable to the annulment or enforcement of arbitral awards.]*

#### **13.2.2 Appeals Involving National-Level Athletes**

In cases involving national-level *Athletes*, as defined by each *National Anti-Doping Organization*, that do not have a right to appeal under Article 13.2.1, the decision may be appealed to an independent and impartial body in accordance with rules established by the *National Anti-Doping Organization*. The rules for such appeal shall respect the following principles:

- a timely hearing;
- fair, impartial and independent hearing body;
- the right to be represented by counsel at the *Person's* own expense; and
- a timely, written, reasoned decision.

*[Comment: An Anti-Doping Organization may elect to comply with this Article by giving its national-level Athletes the right to appeal directly to CAS.]*

#### **13.2.3 Persons Entitled to Appeal**

In cases under Article 13.2.1, the following parties shall have the right to appeal to CAS: (a) the *Athlete* or other *Person* who is the subject of the decision being appealed; (b) the other party to the case in which the decision was rendered; (c) the relevant International Federation and any other *Anti-Doping Organization* under whose rules a sanction could have been imposed; (d) the International Olympic Committee or International Paralympic Committee, as applicable, where the decision may have an effect in relation to the Olympic Games or Paralympic Games, including decisions affecting eligibility for the Olympic Games or Paralympic Games; and (e) WADA. In cases under Article 13.2.2, the parties having the right to appeal to the national-level reviewing body shall be as provided in the *National Anti-Doping Organization's* rules but,



at a minimum, shall include: (a) the *Athlete* or other *Person* who is the subject of the decision being appealed; (b) the other party to the case in which the decision was rendered; (c) the relevant International Federation; and (d) *WADA*. For cases under Article 13.2.2, *WADA* and the International Federation shall also have the right to appeal to CAS with respect to the decision of the national-level reviewing body.

Notwithstanding any other provision herein, the only *Person* that may appeal from a *Provisional Suspension* is the *Athlete* or other *Person* upon whom the *Provisional Suspension* is imposed.

### **13.3 Appeals from Decisions Granting or Denying a Therapeutic Use Exemption**

Decisions by *WADA* reversing the grant or denial of a therapeutic use exemption may be appealed exclusively to CAS by the *Athlete* or the *Anti-Doping Organization* whose decision was reversed. Decisions by *Anti-Doping Organizations* other than *WADA* denying therapeutic use exemptions, which are not reversed by *WADA*, may be appealed by *International-Level Athletes* to CAS and by other *Athletes* to the national level reviewing body described in Article 13.2.2. If the national level reviewing body reverses the decision to deny a therapeutic use exemption, that decision may be appealed to CAS by *WADA*.

### **13.4 Appeals from Decisions Imposing Consequences under Part Three of the Code**

With respect to consequences imposed under Part Three (Roles and Responsibilities) of the *Code*, the entity upon which consequences are imposed under Part Three of the *Code* shall have the right to appeal exclusively to CAS in accordance with the provisions applicable before such court.

### **13.5 Appeals from Decisions Suspending or Revoking Laboratory Accreditation**

Decisions by *WADA* to suspend or revoke a laboratory's *WADA* accreditation may be appealed only by that laboratory with the appeal being exclusively to CAS.

*[Comment: The object of the Code is to have anti-doping matters resolved through fair and transparent internal processes with a final appeal. Anti-doping decisions by Anti-Doping Organizations are made transparent in Article 14. Specified Persons and organizations, including WADA, are then given the opportunity to appeal those decisions. Note, that the definition of interested Persons and organizations with a right to appeal under Article 13 does not include Athletes, or their federations, who might benefit from having another competitor disqualified.]*

## ARTICLE 14 CONFIDENTIALITY AND REPORTING

The *Signatories* agree to the principles of coordination of anti-doping results, public transparency and accountability and respect for the privacy interests of individuals alleged to have violated anti-doping rules as provided below:

### **14.1 Information Concerning Adverse Analytical Findings and Other Potential Anti-Doping Rule Violations**

An *Athlete* whose *Sample* has resulted in an *Adverse Analytical Finding*, or an *Athlete* or other *Person* who may have violated an anti-doping rule, shall be notified by the *Anti-Doping Organization* with results management responsibility as provided in Article 7 (Results Management). The *Athlete's National Anti-Doping Organization* and International Federation and WADA shall also be notified not later than the completion of the process described in Articles 7.1 and 7.2. Notification shall include: the *Athlete's* name, country, sport and discipline within the sport, whether the test was *In-Competition* or *Out-of-Competition*, the date of *Sample* collection and the analytical result reported by the laboratory. The same *Persons* and *Anti-Doping Organizations* shall be regularly updated on the status and findings of any review or proceedings conducted pursuant to Articles 7 (Results Management), 8 (Right to a Fair Hearing) or 13 (Appeals), and, in any case in which the period of *Ineligibility* is eliminated under Article 10.5.1 (*No Fault or Negligence*), or reduced under Article 10.5.2 (*No Significant Fault or Negligence*), shall be provided with a written reasoned decision explaining the basis for the elimination or reduction. The recipient organizations shall not disclose this information beyond those persons within the organization with a need to know until the *Anti-Doping Organization* with results management responsibility has made public disclosure or has failed to make public disclosure as required in Article 14.2 below.

### **14.2 Public Disclosure**

The identity of *Athletes* whose *Samples* have resulted in *Adverse Analytical Findings*, or *Athletes* or other *Persons* who were alleged by an *Anti-Doping Organization* to have violated other anti-doping rules, may be publicly disclosed by the *Anti-doping Organization* with results management responsibility no earlier than completion of the administrative review described in Articles 7.1 and 7.2. No later than twenty days after it has been determined in a hearing in accordance with Article 8 that an anti-doping rule violation has occurred, or such hearing has been waived, or the assertion of an anti-doping rule violation has not been timely challenged, the *Anti-Doping Organization* responsible for results management must publicly report the disposition of the anti-doping matter.

### **14.3 Athlete Whereabouts Information**

*Athletes* who have been identified by their International Federation or *National Anti-Doping Organization* for inclusion in an *Out-of-Competition Testing* pool shall provide accurate, current location information. The International Federations and *National Anti-Doping Organizations* shall coordinate the identification of *Athletes* and the collecting of current location information and shall submit it to WADA. WADA shall make this

information accessible to other *Anti-Doping Organizations* having authority to test the *Athlete* as provided in Article 15. This information shall be maintained in strict confidence at all times; shall be used exclusively for purposes of planning, coordinating or conducting *Testing*; and shall be destroyed after it is no longer relevant for these purposes.

#### **14.4 Statistical Reporting**

*Anti-Doping Organizations* shall, at least annually, publish publicly a general statistical report of their *Doping Control* activities with a copy provided to WADA.

#### **14.5 Doping Control Information Clearing House**

WADA shall act as a central clearing house for *Doping Control Testing* data and results for *International-Level Athletes* and national-level *Athletes* that have been included in their *National Anti-Doping Organization's Registered Testing Pool*. To facilitate coordinated test distribution planning and to avoid unnecessary duplication in *Testing* by the various *Anti-Doping Organizations*, each *Anti-Doping Organization* shall report all *In-Competition* and *Out-of-Competition* tests on such *Athletes* to the WADA clearinghouse as soon as possible after such tests have been conducted. WADA shall make this information accessible to the *Athlete*, the *Athlete's* National Federation, *National Olympic Committee* or National Paralympic Committee, *National Anti-Doping Organization*, International Federation, and the International Olympic Committee or International Paralympic Committee. Private information regarding an *Athlete* shall be maintained

by WADA in strict confidence. WADA shall, at least annually, publish statistical reports summarizing such information.

## **ARTICLE 15 CLARIFICATION OF DOPING CONTROL RESPONSIBILITIES**

*[Comment: To be effective, the anti-doping effort must involve many Anti-Doping Organizations conducting strong programs at both the international and national levels. Rather than limiting the responsibilities of one group in favor of the exclusive competency of the other, the Code manages potential problems associated with overlapping responsibilities, first by creating a much higher level of overall harmonization and second, by establishing rules of precedence and cooperation in specific areas.]*

#### **15.1 Event Testing**

The collection of *Samples* for *Doping Control* does and should take place at both *International Events* and *National Events*. However, only a single organization should be responsible for initiating and directing *Testing* during an *Event*. At *International Events*, the collection of *Doping Control Samples* shall be initiated and directed by the international organization which is the ruling body for the *Event* (e.g., the IOC for the Olympic Games, the International Federation for a World Championship, and PASO for the Pan American Games). If the international organization decides not to conduct any *Testing* at such an *Event*, the *National Anti-Doping Organization* for the country where the *Event* occurs may, in coordination

with and with the approval of the international organization or WADA, initiate and conduct such *Testing*. At *National Events*, the collection of *Doping Control Samples* shall be initiated and directed by the designated *National Anti-Doping Organization* of that country.

*[Comment: The Anti-Doping Organization "initiating and directing testing" may, if it chooses, enter into agreements with other organizations to which it delegates responsibility for Sample collection or other aspects of the Doping Control process.]*

### **15.2 Out-of-Competition Testing**

*Out-of-Competition Testing* is and should be initiated and directed by both international and national organizations. *Out-of-Competition Testing* may be initiated and directed by: (a) WADA; (b) the IOC or IPC in connection with the Olympic Games or Paralympic Games; (c) the *Athlete's International Federation*; (d) the *Athlete's National Anti-Doping Organization*; or (e) the *National Anti-Doping Organization* of any country where the *Athlete* is present. *Out-of-Competition Testing* should be coordinated through WADA in order to maximize the effectiveness of the combined *Testing* effort and to avoid unnecessary repetitive *Testing* of individual *Athletes*.

*[Comment: Additional authority to conduct Testing may be authorized by means of bilateral or multilateral agreements among Signatories and governments.]*

### **15.3 Results Management, Hearings and Sanctions**

Except as provided in Article 15.3.1 below, results management and hearings shall be the responsibility of and shall be governed by the procedural rules of the *Anti-Doping Organization* that initiated and directed *Sample* collection (or, if no *Sample* collection is involved, the organization which discovered the violation). Regardless of which organization conducts results management or hearings, the principles set forth in Articles 7 and 8 shall be respected and the rules identified in the Introduction to Part One to be incorporated without substantive change must be followed.

*[Comment: In some cases, the procedural rules of the Anti-Doping Organization which initiated and directed the Sample collection may specify that results management will be handled by another organization (e.g., the Athlete's national federation). In such event, it shall be the Anti-Doping Organization's responsibility to confirm that the other organization's rules are consistent with the Code.]*

15.3.1 Results management and the conduct of hearings for an anti-doping rule violation arising from a test by, or discovered by, a *National Anti-Doping Organization* involving an *Athlete* that is not a citizen or resident of that country shall be administered as directed by the rules of the applicable International Federation. Results management and the conduct of hearings from a test by the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, or a *Major Event Organization*, shall be referred to the applicable International Federation as far as sanctions beyond *Disqualification* from the *Event* or the results of the *Event*.

*[Comment: No absolute rule is established for managing results and conducting hearings where a National Anti-Doping Organization tests a foreign national athlete over whom it would have had no jurisdiction but for the Athlete's presence in the National Anti-Doping Organization's country. Under this Article, it is left to the International Federation to determine under its own rules whether, for example, management of the case should be referred to the Athlete's National Anti-Doping Organization, remain with the Anti-Doping Organization that collected the Sample, or be taken over by the International Federation.]*

#### **15.4 Mutual Recognition**

Subject to the right to appeal provided in Article 13, the *Testing*, therapeutic use exemptions and hearing results or other final adjudications of any *Signatory* which are consistent with the *Code* and are within that *Signatory's* authority, shall be recognized and respected by all other *Signatories*. *Signatories* may recognize the same actions of other bodies which have not accepted the *Code* if the rules of those bodies are otherwise consistent with the *Code*.

### **ARTICLE 16 DOPING CONTROL FOR ANIMALS COMPETING IN SPORT**

**16.1** In any sport that includes animals in competition, the International Federation for that sport shall establish and implement anti-doping rules for the animals included in that sport. The anti-doping rules shall include a list of *Prohibited Substances*, appropriate *Testing* procedures and a list of approved laboratories for *Sample* analysis.

**16.2** With respect to determining anti-doping rule violations, results management, fair hearings, *Consequences*, and appeals for animals involved in sport, the International Federation for that sport shall establish and implement rules that are generally consistent with Articles 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 and 17 of the *Code*.

### **ARTICLE 17 STATUTE OF LIMITATIONS**

No action may be commenced against an *Athlete* or other *Person* for a violation of an anti-doping rule contained in the *Code* unless such action is commenced within eight years from the date the violation occurred.

*[Comment: This does not restrict the Anti-Doping Organization from considering an earlier anti-doping violation for purposes of the sanction for a subsequent violation that occurs more than eight years later. In other words, a second violation ten years after a first violation is considered a second violation for sanction purposes.]*

## **PART TWO**

### **Education and Research**

#### **ARTICLE 18 EDUCATION**

##### **18.1 Basic Principle and Primary Goal**

The basic principle for information and education programs shall be to preserve the spirit of sport as described in the Introduction to the *Code*, from being undermined by doping. The primary goal shall be to dissuade *Athletes* from using *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*.

##### **18.2 Program and Activities**

Each *Anti-Doping Organization* should plan, implement and monitor information and education programs. The programs should provide *Participants* with updated and accurate information on at least the following issues:

- Substances and methods on the *Prohibited List*
- Health consequences of doping
- *Doping Control* procedures
- *Athletes'* rights and responsibilities

The programs should promote the spirit of sport in order to establish an anti-doping environment which influences behavior among *Participants*.

*Athlete Support Personnel* should educate and counsel *Athletes* regarding anti-doping policies and rules adopted pursuant to the *Code*.

##### **18.3 Coordination and Cooperation**

All *Signatories* and *Participants* shall cooperate with each other and governments to coordinate their efforts in anti-doping information and education.

#### **ARTICLE 19 RESEARCH**

##### **19.1 Purpose of Anti-Doping Research**

Anti-doping research contributes to the development and implementation of efficient programs within *Doping Control* and to anti-doping information and education.

##### **19.2 Types of Research**

Anti-doping research may include, for example, sociological, behavioral, juridical and ethical studies in addition to medical, analytical and physiological investigation.

**19.3 Coordination**

Coordination of anti-doping research through *WADA* is encouraged. Subject to intellectual property rights, copies of anti-doping research results should be provided to *WADA*.

**19.4 Research Practices**

Anti-doping research shall comply with internationally recognized ethical practices.

**19.5 Research Using *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods***

Research efforts should avoid the administration of *Prohibited Substances* or *Prohibited Methods* to *Athletes*.

**19.6 Misuse of Results**

Adequate precautions should be taken so that the results of anti-doping research are not misused and applied for doping.

## **PART THREE**

### **ROLES AND RESPONSIBILITIES**

*[Comment: Responsibilities for Signatories and Participants are addressed in various articles in the Code and the responsibilities listed in this part are additional to these responsibilities.]*

#### **Article 20 ADDITIONAL ROLES AND RESPONSIBILITIES OF SIGNATORIES**

##### **20.1 Roles and Responsibilities of the International Olympic Committee**

20.1.1 To adopt and implement anti-doping policies and rules for the Olympic Games which conform with the *Code*.

20.1.2 To require as a condition of recognition by the International Olympic Committee, that International Federations within the Olympic Movement are in compliance with the *Code*.

20.1.3 To withhold some or all Olympic funding of sport organizations that are not in compliance with the *Code*.

20.1.4 To take appropriate action to discourage non-compliance with the *Code* as provided in Article 23.5.

20.1.5 To authorize and facilitate the *Independent Observer Program*.

##### **20.2 Roles and Responsibilities of the International Paralympic Committee**

20.2.1 To adopt and implement anti-doping policies and rules for the Paralympic Games which conform with the *Code*.

20.2.2 To require as a condition of recognition by the International Paralympic Committee, that National Paralympic Committees within the Olympic Movement are in compliance with the *Code*.

20.2.3 To withhold some or all Paralympic funding of sport organizations that are not in compliance with the *Code*.

20.2.4 To take appropriate action to discourage non-compliance with the *Code* as provided in Article 23.5.

20.2.5 To authorize and facilitate the *Independent Observer Program*.



### **20.3 Roles and Responsibilities of International Federations**

20.3.1 To adopt and implement anti-doping policies and rules which conform with the *Code*.

20.3.2 To require as a condition of membership that the policies, rules and programs of National Federations are in compliance with the *Code*.

20.3.3 To require all *Athletes* and *Athlete Support Personnel* within their jurisdiction to recognize and be bound by anti-doping rules in conformance with the *Code*.

20.3.4 To require *Athletes* who are not regularly members of the International Federation or one of its member National Federations to be available for *Sample* collection and provide accurate and up-to-date whereabouts information if required by the conditions for eligibility established by the International Federation or, as applicable, the *Major Event Organization*.

[*Comment:* This would include, for example, *Athletes* from professional leagues.]

20.3.5 To monitor the anti-doping programs of National Federations.

20.3.6 To take appropriate action to discourage non-compliance with the *Code* as provided in Article 23.5.

20.3.7 To authorize and facilitate the *Independent Observer* program at *International Events*.

20.3.8 To withhold some or all funding to its member National Federations that are not in compliance with the *Code*.

### **20.4 Roles and Responsibilities of National Olympic Committees and National Paralympic Committees**

20.4.1 To ensure that their anti-doping policies and rules conform with the *Code*.

20.4.2 To require as a condition of membership or recognition that National Federations' anti-doping policies and rules are in compliance with the applicable provisions of the *Code*.

20.4.3 To require *Athletes* who are not regular members of a National Federation to be available for *Sample* collection and provide accurate and up-to-date whereabouts information on a regular basis if required during the year before the Olympic Games as a condition of participation in the Olympic Games.

20.4.4 To cooperate with their *National Anti-Doping Organization*.

20.4.5 To withhold some or all funding, during any period of his or her *Ineligibility*, to any *Athlete* or *Athlete Support Personnel* who has violated anti-doping rules.

20.4.6 To withhold some or all funding to its member or recognized National Federations that are not in compliance with the Code.

### **20.5 Roles and Responsibilities of National Anti-Doping Organizations**

20.5.1 To adopt and implement anti-doping rules and policies which conform with the *Code*.

20.5.2 To cooperate with other relevant national organizations and other *Anti-Doping Organizations*.

20.5.3 To encourage reciprocal testing between *National Anti-Doping Organizations*.

20.5.4 To promote anti-doping research.

### **20.6 Roles and Responsibilities of Major Event Organizations**

20.6.1 To adopt and implement anti-doping policies and rules for their *Events* which conform with the *Code*.

20.6.2 To take appropriate action to discourage non-compliance with the *Code* as provided in Article 23.5.

20.6.3 To authorize and facilitate the *Independent Observer Program*.

### **20.7 Roles and Responsibilities of WADA**

20.7.1 To adopt and implement policies and procedures which conform with the *Code*.

20.7.2 To monitor the processing of *Adverse Analytical Findings*.

20.7.3 To approve *International Standards* applicable to the implementation of the *Code*.

20.7.4 To accredit laboratories to conduct *Sample* analysis or to approve others to conduct *Sample* analysis.

20.7.5 To develop and approve Models of Best Practice.

20.7.6 To promote, conduct, commission, fund and coordinate anti-doping research.

20.7.7 To conduct an effective *Independent Observer Program*.

20.7.8 To conduct *Doping Controls* as authorized by other *Anti-Doping Organizations*.

## **ARTICLE 21 ROLES AND RESPONSIBILITIES OF PARTICIPANTS**

### **21.1 Roles and Responsibilities of Athletes**

21.1.1 To be knowledgeable of and comply with all applicable anti-doping policies and rules adopted pursuant to the *Code*.

21.1.2 To be available for *Sample* collection.

21.1.3 To take responsibility, in the context of anti-doping, for what they ingest and use.

21.1.4 To inform medical personnel of their obligation not to *Use Prohibited Substances* and *Prohibited Methods* and to take responsibility to make sure that any medical treatment received does not violate anti-doping policies and rules adopted pursuant to the *Code*.

### **21.2 Roles and Responsibilities of Athlete Support Personnel**

21.2.1 To be knowledgeable of and comply with all anti-doping policies and rules adopted pursuant to the *Code* and which are applicable to them or the *Athletes* whom they support.

21.2.2 To cooperate with the *Athlete Testing* program.

21.2.3 To use their influence on *Athlete* values and behavior to foster anti-doping attitudes.

## **ARTICLE 22 INVOLVEMENT OF GOVERNMENTS**

Each government's commitment to the *Code* will be evidenced by its signing a Declaration on or before the first day of the Athens Olympic Games to be followed by a process leading to a convention or other obligation to be implemented as appropriate to the constitutional and administrative contexts of each government on or before the first day of the Turin Winter Olympic Games.

*[Comment: Most governments cannot be parties to, or be bound by, private non-governmental instruments such as the Code. For that reason, governments are not asked to be Signatories to the Code. However, the effort to combat doping through the coordinated and harmonized program reflected in the Code is very much a joint effort between the sport movement and governments. An example of one type of obligation referred to above is the convention discussed*

*in the Final Communiqué of the UNESCO Round Table of Ministers and Senior Officials Responsible for Physical Education and Sport held in Paris on 9/10 January 2003.]*

It is the expectation of the *Signatories* that the Declaration and the convention or other obligation will reflect the following major points:

**22.1** Affirmative measures will be undertaken by each government in support of anti-doping in at least the following areas:

- Support for national anti-doping programs;
- The availability of *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*;
- Facilitate access for *WADA* to conduct *Out-of-Competition Doping Controls*;
- The problem of nutritional supplements which contain undisclosed *Prohibited Substances*; and
- Withholding some or all financial support from sport organizations and *Participants* that are not in compliance with the *Code* or applicable anti-doping rules adopted pursuant to the *Code*.

**22.2** All other governmental involvement with anti-doping will be brought into harmony with the *Code*.

**22.3** Ongoing compliance with the commitments reflected in the convention or other obligation will be monitored as determined in consultation between *WADA* and the applicable government(s).

## **PART FOUR**

### **Acceptance, Compliance, Modification and Interpretation**

#### **ARTICLE 23 ACCEPTANCE, COMPLIANCE AND MODIFICATION**

##### **23.1 Acceptance of the Code**

23.1.1 The following entities shall be *Signatories* accepting the *Code*: WADA, The International Olympic Committee, International Federations, The International Paralympic Committee, *National Olympic Committees*, National Paralympic Committees, *Major Event Organizations*, and *National Anti-Doping Organizations*. These entities shall accept the *Code* by signing a declaration of acceptance upon approval by each of their respective governing bodies.

*[Comment: Each accepting Signatory will separately sign an identical copy of the standard form common declaration of acceptance and deliver it to WADA. The act of acceptance will be as authorized by the organic documents of each organization. For example, an International Federation by its Congress and WADA by its Foundation Board.]*

23.1.2 Other sport organizations that may not be under the control of a *Signatory* may, upon WADA's invitation, also accept the *Code*.

*[Comment: Those professional leagues that are not currently under the jurisdiction of any government or International Federation will be encouraged to accept the Code.]*

23.1.3 A list of all acceptances will be made public by WADA.

##### **23.2 Implementation of the Code**

23.2.1 The *Signatories* shall implement applicable *Code* provisions through policies, statutes, rules or regulations according to their authority and within their relevant spheres of responsibility.

23.2.2 In implementing the *Code*, the *Signatories* are encouraged to use the Models of Best Practice recommended by WADA.

##### **23.3 Acceptance and Implementation Deadlines**

23.3.1 *Signatories* shall accept and implement the *Code* on or before the first day of the Athens Olympic Games.

23.3.2 The *Code* may be accepted after the above-referenced deadlines; however, *Signatories* shall not be considered in compliance with the *Code* until they have accepted the *Code* (and that acceptance has not been withdrawn).

### **23.4 Monitoring Compliance with the *Code***

23.4.1 Compliance with the *Code* shall be monitored by *WADA* or as otherwise agreed by *WADA*.

23.4.2 To facilitate monitoring, each *Signatory* shall report to *WADA* on its compliance with the *Code* every second year and shall explain reasons for noncompliance.

23.4.3 *WADA* shall consider explanations for non-compliance and, in extraordinary situations, may recommend to the International Olympic Committee, International Paralympic Committee, International Federations, and *Major Event Organizations* that they provisionally excuse the non-compliance.

*[Comment: WADA recognizes that amongst Signatories and governments, there will be significant differences in anti-doping experience, resources, and the legal context in which anti-doping activities are carried out. In considering whether an organization is compliant, WADA will consider these differences.]*

23.4.4 *WADA* shall, after dialogue with the subject organization, make reports on compliance to the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, International Federations, and *Major Event Organizations*. These reports shall also be made available to the public.

### **23.5 Consequences of Noncompliance with the *Code***

23.5.1 Noncompliance with the *Code* by either the government or *National Olympic Committee* of a country may result in consequences with respect to Olympic Games, Paralympic Games, World Championships or the *Events of Major Event Organizations* as determined by the ruling body for each *Event*. The imposition of such consequences may be appealed by the *National Olympic Committee* or government to CAS pursuant to Article 13.4.

### **23.6 Modification of the *Code***

23.6.1 *WADA* shall be responsible for overseeing the evolution and improvement of the *Code*. *Athletes* and all *Signatories* and governments shall be invited to participate in such process.

23.6.2 *WADA* shall initiate proposed amendments to the *Code* and shall ensure a consultative process to both receive and respond to recommendations and to facilitate review and feedback from

*Athletes, Signatories* and governments on recommended amendments.

23.6.3 Amendments to the *Code* shall, after appropriate consultation, be approved by a two-thirds majority of the WADA Foundation Board including a majority of both the public sector and Olympic Movement members casting votes. Amendments shall, unless provided otherwise, go into effect three months after such approval.

23.6.4 *Signatories* shall implement any applicable amendment to the *Code* within one year of approval by the WADA Foundation Board.

### **23.7 Withdrawal of Acceptance of the Code**

23.7.1 *Signatories* may withdraw acceptance of the *Code* after providing WADA six-month's written notice of their intent to withdraw.

## **ARTICLE 24 INTERPRETATION OF THE CODE**

24.1 The official text of the *Code* shall be maintained by WADA and shall be published in English and French. In the event of any conflict between the English and French versions, the English version shall prevail.

24.2 The comments annotating various provisions of the *Code* are included to assist in the understanding and interpretation of the *Code*.

24.3 The *Code* shall be interpreted as an independent and autonomous text and not by reference to the existing law or statutes of the *Signatories* or governments.

24.4 The headings used for the various Parts and Articles of the *Code* are for convenience only and shall not be deemed part of the substance of the *Code* or to affect in any way the language of the provisions to which they refer.

24.5 The *Code* shall not apply retrospectively to matters pending before the date the *Code* is accepted by a *Signatory* and implemented in its rules.

*[Comment: For example, conduct which is an anti-doping rule violation described in the Code, but which is not a violation under an International Federation's pre-Code rules, would not be a violation until the International Federation's rules are changed.]*

*Pre-Code anti-doping rule violations would continue to count as "First violations" or "Second violations" for purposes of determining sanctions under Article 10 for subsequent post-Code violations.]*

**24.6 APPENDIX I DEFINITIONS shall be considered an integral part of the Code.**

## **APPENDIX 1**

### **DEFINITIONS**

**Adverse Analytical Finding:** A report from a laboratory or other approved *Testing* entity that identifies in a *Specimen* the presence of a *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* (including elevated quantities of endogenous substances) or evidence of the *Use* of a *Prohibited Method*.

**Anti-Doping Organization:** A *Signatory* that is responsible for adopting rules for initiating, implementing or enforcing any part of the *Doping Control* process. This includes, for example, the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, other *Major Event Organizations* that conduct *Testing* at their *Events*, WADA, International Federations, and *National Anti-Doping Organizations*.

**Athlete:** For purposes of *Doping Control*, any *Person* who participates in sport at the international level (as defined by each International Federation) or national level (as defined by each *National Anti-Doping Organization*) and any additional *Person* who participates in sport at a lower level if designated by the *Person's* *National Anti-Doping Organization*. For purposes of anti-doping information and education, any *Person* who participates in sport under the authority of any *Signatory*, government, or other sports organization accepting the *Code*.

[*Comment: This definition makes it clear that all international and national-calibre athletes are subject to the anti-doping rules of the Code, with the precise definitions of international and national level sport to be set forth in the anti-doping rules of the International Federations and National Anti-Doping Organizations, respectively. At the national level, anti-doping rules adopted pursuant to the Code shall apply, at a minimum, to all persons on national teams and all persons qualified to compete in any national championship in any sport. The definition also allows each National Anti-Doping Organization, if it chooses to do so, to expand its anti-doping control program beyond national-calibre athletes to athletes at lower levels of competition. Athletes at all levels of competition should receive the benefit of anti-doping information and education.*]

**Athlete Support Personnel:** Any coach, trainer, manager, agent, team staff, official, medical or para-medical personnel working with or treating *Athletes* participating in or preparing for sports competition.

**Attempt:** Purposely engaging in conduct that constitutes a substantial step in a course of conduct planned to culminate in the commission of an anti-doping rule violation. Provided, however, there shall be no anti-doping rule violation based solely on an *Attempt* to commit a violation if the *Person* renounces the attempt prior to it being discovered by a third party not involved in the *Attempt*.

**Code:** The World Anti-Doping Code.



**Competition:** A single race, match, game or singular athletic contest. For example, the finals of the Olympic 100-meter dash. For stage races and other athletic contests where prizes are awarded on a daily or other interim basis the distinction between a *Competition* and an *Event* will be as provided in the rules of the applicable International Federation.

**Consequences of Anti-Doping Rules Violations:** An *Athlete's* or other *Person's* violation of an anti-doping rule may result in one or more of the following: (a) **Disqualification** means the *Athlete's* results in a particular *Competition* or *Event* are invalidated, with all resulting consequences including forfeiture of any medals, points and prizes; (b) **Ineligibility** means the *Athlete* or other *Person* is barred for a specified period of time from participating in any *Competition* or other activity or funding as provided in Article 10.9; and (c) **Provisional Suspension** means the *Athlete* or other *Person* is barred temporarily from participating in any *Competition* prior to the final decision at a hearing conducted under Article 8 (Right to a Fair Hearing).

**Disqualification:** See *Consequences of Anti-Doping Rules Violations* above.

**Doping Control:** The process including test distribution planning, *Sample* collection and handling, laboratory analysis, results management, hearings and appeals.

**Event:** A series of individual *Competitions* conducted together under one ruling body (e.g., the Olympic Games, FINA World Championships, or Pan American Games).

**In-Competition:** For purposes of differentiating between *In-Competition* and *Out-of-Competition* Testing, unless provided otherwise in the rules of an International Federation or other relevant *Anti-Doping Organization*, an *In-Competition* test is a test where an *Athlete* is selected for testing in connection with a specific *Competition*.

*[Comment: The distinction between "In-Competition" and "Out-of-Competition" testing is significant because the full Prohibited List is only tested for "In-Competition." Prohibited stimulants, for example, are not tested for Out-of-Competition because they have no performance enhancing benefit unless they are in the Athlete's system while the Athlete is actually competing. So long as the prohibited stimulant has cleared the Athlete's system at the time the Athlete competes, it makes no difference whether that stimulant could have been found in the Athlete's urine the day before or the day after the Competition.]*

**Independent Observer Program:** A team of observers, under the supervision of WADA, who observe the *Doping Control* process at certain *Events* and report on observations. If WADA is testing *In-Competition* at an *Event*, the observers shall be supervised by an independent organization.

**Ineligibility:** See *Consequences of Anti-Doping Rules Violations* above.

**International Event:** An Event where the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, an International Federation, a *Major Event Organization*, or another international sport organization is the ruling body for the Event or appoints the technical officials for the Event.

**International-Level Athlete:** Athletes designated by one or more International Federations as being within the *Registered Testing Pool* for an International Federation.

**International Standard:** A standard adopted by WADA in support of the Code. Compliance with an *International Standard* (as opposed to another alternative standard, practice or procedure) shall be sufficient to conclude that the procedures addressed by the *International Standard* were performed properly.

**Major Event Organizations:** This term refers to the continental associations of *National Olympic Committees* and other international multi-sport organizations that function as the ruling body for any continental, regional or other *International Event*.

**Marker:** A compound, group of compounds or biological parameters that indicates the *Use of a Prohibited Substance or Prohibited Method*.

**Metabolite:** Any substance produced by a biotransformation process.

**Minor:** A natural Person who has not reached the age of majority as established by the applicable laws of his or her country of residence.

**National Anti-Doping Organization:** The entity(ies) designated by each country as possessing the primary authority and responsibility to adopt and implement anti-doping rules, direct the collection of *Samples*, the management of test results, and the conduct of hearings, all at the national level. If this designation has not been made by the competent public authority(ies), the entity shall be the country's *National Olympic Committee* or its designee.

**National Event:** A sport Event involving international or national-level Athletes that is not an *International Event*.

**National Olympic Committee:** The organization recognized by the International Olympic Committee. The term *National Olympic Committee* shall also include the National Sport Confederation in those countries where the National Sport Confederation assumes typical *National Olympic Committee* responsibilities in the anti-doping area.

**No Advance Notice:** A *Doping Control* which takes place with no advance warning to the Athlete and where the Athlete is continuously chaperoned from the moment of notification through *Sample* provision.

**No Fault or Negligence:** The Athlete's establishing that he or she did not know or suspect, and could not reasonably have known or suspected even with the exercise of utmost caution, that he or she had *Used* or been administered the *Prohibited Substance or Prohibited Method*.

**No Significant Fault or Negligence:** The Athlete's establishing that his or her fault or negligence, when viewed in the totality of the circumstances and taking into account the criteria for *No Fault or Negligence*, was not significant in relationship to the anti-doping rule violation.

**Out-of-Competition:** Any *Doping Control* which is not *In-Competition*.

**Participant:** Any *Athlete* or *Athlete Support Personnel*.

**Person:** A natural *Person* or an organization or other entity.

**Possession:** The actual, physical possession, or the constructive possession (which shall be found only if the person has exclusive control over the *Prohibited Substance/Method* or the premises in which a *Prohibited Substance/Method* exists); provided, however, that if the person does not have exclusive control over the *Prohibited Substance/Method* or the premises in which a *Prohibited Substance/Method* exists, constructive possession shall only be found if the person knew about the presence of the *Prohibited Substance/Method* and intended to exercise control over it. Provided, however, there shall be no anti-doping rule violation based solely on possession if, prior to receiving notification of any kind that the *Person* has committed an anti-doping rule violation, the *Person* has taken concrete action demonstrating that the *Person* no longer intends to have *Possession* and has renounced the *Person's* previous *Possession*.

*[Comment: Under this definition, steroids found in an Athlete's car would constitute a violation unless the Athlete establishes that someone else used the car; in that event, the Anti-Doping Organization must establish that, even though the Athlete did not have exclusive control over the car, the Athlete knew about the steroids and intended to have control over the steroids. Similarly, in the example of steroids found in a home medicine cabinet under the joint control of an Athlete and spouse, the Anti-Doping Organization must establish that the Athlete knew the steroids were in the cabinet and that the Athlete intended to exercise control over the steroids.]*

**Prohibited List:** The List identifying the *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*.

**Prohibited Method:** Any method so described on the *Prohibited List*.

**Prohibited Substance:** Any substance so described on the *Prohibited List*.

**Provisional Hearing:** For purposes of Article 7.5, an expedited abbreviated hearing occurring prior to a hearing under Article 8 (Right to a Fair Hearing) that provides the *Athlete* with notice and an opportunity to be heard in either written or oral form.

**Provisional Suspension:** See *Consequences* above.

Publicly Disclose or Publicly Report: To disseminate or distribute information to the general public or persons beyond those persons entitled to earlier notification in accordance with Article 14.

Registered Testing Pool: The pool of top level *Athletes* established separately by each International Federation and *National Anti-Doping Organization* who are subject to both *In-Competition* and *Out-of-Competition Testing* as part of that International Federation's or Organization's test distribution plan.

[*Comment: Each International Federation shall clearly define the specific criteria for inclusion of Athletes in its Registered Testing Pool. For example, the criteria could be a specified world ranking cut-off, a specified time standard, membership on a national team, etc.*]

Sample/Specimen: Any biological material collected for the purposes of *Doping Control*.

Signatories: Those entities signing the *Code* and agreeing to comply with the *Code*, including the International Olympic Committee, International Federations, International Paralympic Committee, *National Olympic Committees*, National Paralympic Committees, *Major Event Organizations*, *National Anti-Doping Organizations*, and WADA.

Tampering: Altering for an improper purpose or in an improper way; bringing improper influence to bear; interfering improperly to alter results or prevent normal procedures from occurring.

Target Testing: Selection of *Athletes* for *Testing* where specific *Athletes* or groups of *Athletes* are selected on a non-random basis for *Testing* at a specified time.

Team Sport: A sport in which the substitution of players is permitted during a *Competition*.

Testing: The parts of the *Doping Control* process involving test distribution planning, *Sample* collection, *Sample* handling, and *Sample* transport to the laboratory.

Trafficking: To sell, give, administer, transport, send, deliver or distribute a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* to an *Athlete* either directly or through one or more third parties, but excluding the sale or distribution (by medical personnel or by *Persons* other than an *Athlete's Support Personnel*) of a *Prohibited Substance* for genuine and legal therapeutic purposes.

Use: The application, ingestion, injection or consumption by any means whatsoever of any *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*.

WADA: The World Anti-Doping Agency.



WORLD  
ANTI-DOPING  
AGENCY

APPENDIX 2

The World Anti-Doping Code

**INTERNATIONAL  
STANDARD FOR  
LABORATORIES**

Version 4.0

August 2004

## PREAMBLE

The World Anti-Doping *Code International Standard* for Laboratories is a mandatory level 2 *International Standard* developed as part of the World Anti-Doping Program.

The basis for the *International Standard* for Laboratories is the relevant Sections in the Olympic Movement Anti-Doping *Code*. An expert group, together with a *WADA Laboratory Accreditation Committee*, has prepared the document and drafts have been circulated for initial review and comment from all IOC accredited doping Laboratories and the IOC Sub-Commission on Doping and Biochemistry of Sport.

Version 1.0 of the *International Standard* for Laboratories was circulated to *Signatories*, governments and accredited laboratories for review and comments in November 2002. Version 2.0 was based on the comments and proposals received from these stakeholders.

All *Signatories*, governments and Laboratories were consulted and have had the opportunity to review and provide comments to version 2.0. This draft version 3.0 was presented for approval to the *WADA Executive Committee* on June 7<sup>th</sup> 2003.

The *International Standard* for Laboratories will come into effect on January 1<sup>st</sup> 2004.

Currently, Laboratories are accredited by the International Olympic Committee (IOC). As part of the transition of the program from existing IOC accreditation to *WADA* accreditation, accreditation bodies shall require the Laboratories to which they grant and maintain accreditation to comply with the requirements of the *International Standard* for Laboratories and ISO/IEC 17025 by January 1<sup>st</sup>, 2004. For Laboratories moving from IOC to *WADA* accreditation (see Section 4.1.7), an internal audit before January 1<sup>st</sup>, 2004 shall be deemed compliant with the *International Standard* for Laboratories. The next ISO surveillance or re-accreditation audit conducted by the national accrediting body in 2004 shall document compliance with the *International Standard* for Laboratories. Laboratories seeking initial *WADA* accreditation shall have an on-site accreditation audit by their national accrediting body compliant with this standard before receiving *WADA* accreditation.

The official text of the *International Standard* for Laboratories shall be maintained by *WADA* and shall be published in English and French. In the event of any conflict between the English and French versions, the English version shall prevail.

## TABLE OF CONTENTS

<b>PART ONE: INTRODUCTION, CODE PROVISIONS AND DEFINITIONS</b>	10528
<b>1.0 Introduction, Scope and References</b> .....	10528
<b>2.0 Code Provisions</b> .....	10531
<b>3.0 Terms and definitions</b> .....	10532
3.1 Code defined Terms .....	10532
3.2 Defined Terms from the International Standard for Laboratories.....	10534
<b>PART TWO: LABORATORY ACCREDITATION REQUIREMENTS AND OPERATING STANDARDS</b> .....	10536
<b>4.0 Requirements for WADA accreditation</b> .....	10536
4.1 Initial WADA accreditation .....	10536
4.2 Maintaining WADA Accreditation .....	10537
4.3 Special Requirements for Major Events .....	10539
<b>5.0 Application of ISO 17025 to the Analysis of Doping Control Samples</b> ....	10540
5.1 Introduction and Scope .....	10540
5.2 Analytical and Technical Processes .....	10541
5.3 Quality Management Processes.....	10549
5.4 Support processes .....	10552
<b>6.0 Process of WADA Accreditation</b> .....	10561
6.1 Applying for a WADA Laboratory Accreditation .....	10561
6.2 Preparing for WADA Laboratory Accreditation .....	10562
6.3 Obtaining WADA Accreditation .....	10563
6.4 Maintaining WADA Accreditation .....	10564
6.5 Accreditation Requirements for Satellite Facilities for Major Events .....	10568
<b>7.0 Requirements for supporting an Adverse Analytical Finding in the Adjudication Process</b> .....	10570
7.1 Laboratory Documentation Package.....	10570
<b>PART THREE: ANNEXES</b> .....	10572
<b>ANNEX A - WADA PROFICIENCY TESTING PROGRAM</b> .....	10572
1. Probationary period .....	10572
2. Maintenance/Re-accreditation period .....	10572
3. Proficiency Test Sample Composition .....	10573
4. Evaluation of Proficiency Testing Results .....	10574
<b>ANNEX B - LABORATORY CODE OF ETHICS</b> .....	10578
1. Confidentiality .....	10578
2. Research .....	10578
3. Testing .....	10578
4. Conduct Detrimental to the Anti-Doping Program .....	10580
<b>ANNEX C - LIST OF TECHNICAL DOCUMENTS</b> .....	10581

## PART ONE: INTRODUCTION, CODE PROVISIONS AND DEFINITIONS

### 1.0 Introduction, Scope and References

The main purpose of the *International Standard* for Laboratories is to ensure laboratory production of valid test results and evidentiary data and to achieve uniform and harmonized results and reporting from all accredited *Doping Control Laboratories*.

The *International Standard* for Laboratories includes requirements for WADA accreditation of doping laboratories, operating standards for laboratory performance and description of the accreditation process.

The *International Standard* for Laboratories, including all Annexes and Technical Documents, is mandatory for all *Signatories* to the *Code*.

The World Anti-Doping Program encompasses all of the elements needed in order to ensure optimal harmonization and best practice in international and national anti-doping programs. The main elements are: the *Code* (Level 1), *International Standards* (Level 2), and Models of Best Practice (Level 3).

In the introduction to the World Anti-Doping *Code* (*Code*), the purpose and implementation of the *International Standards* are summarized as follows:

*"International Standards* for different technical and operational areas within the anti-doping program will be developed in consultation with the *Signatories* and governments and approved by WADA. The purpose of the *International Standards* is harmonization among *Anti-Doping Organizations* responsible for specific technical and operational parts of the anti-doping programs. Adherence to the *International Standards* is mandatory for compliance with the *Code*. The *International Standards* may be revised from time to time by the WADA Executive Committee after reasonable consultation with the *Signatories* and governments. Unless provided otherwise in the *Code*, *International Standards* and all revisions shall become effective on the date specified in the *International Standard* or revision."

Compliance with an *International Standard* (as opposed to another alternative standard, practice or procedure) shall be sufficient to conclude that the procedures covered by the *International Standard* were performed properly.

This document sets out the requirements for *Doping Control Laboratories* that wish to demonstrate that they are technically competent, operate an effective quality management system, and are able to produce forensically valid results. *Doping Control Testing* involves the detection, identification, and in some cases demonstration of the presence greater than a threshold concentration of drugs and other substances deemed to be prohibited by the list of *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods* (*The Prohibited List*) in human biological fluids or tissues.

International Standard for Laboratories  
Version 4.0 August 2004



The Laboratory accreditation framework consists of two main elements: Part Two of the standard: the Laboratory accreditation requirements and operating standards; and Part Three: the Annexes and Technical Documents. Part Two describes the requirements necessary to obtain WADA recognition and the procedures involved to fulfill the requirements. It also contains an application of the ISO/IEC 17025 standard to the field of *Doping Control*. The purpose of this section of the document is to facilitate consistent application and assessment of the ISO/IEC 17025 and the specific WADA requirements for *Doping Control* by accreditation bodies that operate in accordance with ISO/IEC Guide 58. The *International Standard* also sets forth the requirements for Doping Control Laboratories when adjudication results as a consequence of an *Adverse Analytical Finding*

Part Three of the Standard includes all Annexes. Annex A describes the WADA Proficiency Testing Program, including performance criteria necessary to maintain good standing in proficiency testing. Annex B describes the ethical standards required for continued WADA recognition of the Laboratory. Annex C is a list of Technical Documents. Technical Documents are issued, modified, and deleted by WADA from time to time and provide direction to the Laboratories on specific technical issues. Once promulgated, Technical Documents become part of the *International Standard* for Laboratories. The incorporation of the provisions of the Technical Documents into the Laboratory's quality management system is mandatory for WADA accreditation.

In order to harmonize the accreditation of Laboratories to the requirements of ISO/IEC 17025 and the WADA-specific requirements for recognition, it is expected that national accreditation bodies will use this standard, including the annexes, as a reference document in their accreditation audit process.

Terms defined in the *Code*, which are included in this standard, are written in italics. Terms, which are defined in this standard, are underlined.

## References

These following references were consulted in the development of this document. The specific requirements and concepts of these documents do not supersede or otherwise change the requirements stated in the *International Standard* for Laboratories

A2LA, 2001. Proficiency Testing Requirement for Accredited Testing and Calibration Laboratories.

EA-03/04 (August 2001). Use of Proficiency Testing as a Tool for Accreditation in Testing

Eurachem Proficiency Testing Mirror Group (2000). Selection, Use and Interpretation of Proficiency Testing (PT) Schemes by Laboratories.

International Standard for Laboratories  
Version 4.0 August 2004

Eurachem/CITAC Guide, 2<sup>nd</sup> Edition (2000) Quantifying Uncertainty in Analytical Measurement.

European Union Decision 2002/657/EC Official Journal of the European Communities 17.8.2002; L 221: 8-36.

ISO/IEC 17025:1999. General requirements for the competence of testing and calibration laboratories.

International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) Document G-7:1996. Accreditation Requirements and Operating Criteria for Horseracing Laboratories.

ILAC Document G-15:2001. Guidance for Accreditation to ISO/IEC 17025

ILAC Document G-17:2002. Introducing the Concept of Uncertainty of Measurement in Testing in Association with the Application of the Standard ISO/IEC 17025.

ILAC Document G-19:2002. Guideline for Forensic Science Laboratories

ILAC Document P-10:2002. ILAC Policy on Traceability of Measurement Results.

National Clinical Chemistry Laboratory Standards Document C-43A, 2002 [ISBN 1-56238-475-9]. "Gas Chromatography/Mass Spectrometry (GC/MS) Confirmation of Drugs; Approved Guideline."

Olympic Movement Anti-Doping Code (1999)

Society of Forensic Toxicology and American Academy of Forensic Sciences, Toxicology Section, 2002 (Draft). Forensic Toxicology Laboratory Guidelines.

Substance Abuse and Mental Health Services Administration (SAMHSA), United States Department of Health and Human Services (DHHS), 2001. Mandatory Guidelines for Federal Workplace Drug Testing Programs and Notice of Proposed Revisions (Federal Register 2001; 66: 43876-43882).

World Anti-Doping Code

## 2.0 Code Provisions

The following articles in the *Code* directly address the *International Standard for Laboratories*:

### **Code Article 3.2 Methods of Establishing Facts and Presumptions**

3.2.1 *WADA*-accredited Laboratories are presumed to have conducted *Sample* analysis and custodial procedures in accordance with the *International Standard* for laboratory analysis. The *Athlete* may rebut this presumption by establishing that a departure from the *International Standard* occurred. If the *Athlete* rebuts the preceding presumption by showing that a departure from the *International Standard* occurred, then the *Anti-Doping Organization* shall have the burden to establish that such departure did not cause the *Adverse Analytical Finding*.

### **Code Article 6 Analysis of Samples**

*Doping Control Samples* shall be analyzed in accordance with the following principles:

6.1 **Use of Approved Laboratories** *Doping Control Samples* shall be analyzed only in *WADA*-accredited laboratories or as otherwise approved by *WADA*. The choice of the *WADA*-accredited laboratory (or other method approved by *WADA*) used for the *Sample* analysis shall be determined exclusively by the *Anti-Doping Organization* responsible for results management.

[*Comment: The phrase "or other method approved by WADA" is intended to cover, for example, mobile blood Testing procedures which WADA has reviewed and considers to be reliable.*]

6.2 **Substances Subject to Detection.** *Doping Control Samples* shall be analyzed to detect *Prohibited Substances and Prohibited Methods* identified on the *Prohibited List* and other substances as may be directed by *WADA* pursuant to Article 4.5 (Monitoring Program).

6.3 **Research on Samples.** No *Sample* may be used for any purpose other than the detection of substances (or classes of substances) or methods on the *Prohibited List*, or as otherwise identified by *WADA* pursuant to Article 4.5 (Monitoring Program), without the *Athlete's* written consent.

6.4 **Standards for Sample Analysis and Reporting.** Laboratories shall analyze *Doping Control Samples* and report results in conformity with the *International Standard* for Laboratories analysis.

### **Code Article 13.5 Appeals from Decisions Suspending or Revoking Laboratory Accreditation**

Decisions by *WADA* to suspend or revoke a Laboratory's *WADA* accreditation may be appealed only by that Laboratory with the appeal being exclusively to CAS.

### **Code Article 14.1 Information Concerning Adverse Analytical Findings and Other Potential Anti-Doping Rule Violations.**

An *Athlete* whose *Sample* has resulted in an *Adverse Analytical Finding*, or an *Athlete* or other *Person* who may have violated an anti-doping rule, shall be notified by the *Anti-Doping Organization* with results management responsibility as provided in Article 7 (Results Management). The *Athlete's National Anti-Doping Organization* and International Federation and *WADA* shall also be notified not later than the completion of the process described in Articles 7.1 and 7.2. Notification shall include: the *Athlete's* name, country, sport and discipline within the sport, whether the test was *In-Competition* or *Out-of-Competition*, the date of *Sample* collection and the analytical result reported by the laboratory. The same *Persons* and *Anti-Doping Organizations* shall be regularly updated on the status and findings of any review or proceedings conducted pursuant to Articles 7 (Results Management), 8 (Right to a Fair Hearing) or 13 (Appeals), and, in any case in which the period of *Ineligibility* is eliminated under Article 10.5.1 (*No Fault or Negligence*), or reduced under Article 10.5.2 (*No Significant Fault or Negligence*), shall be provided with a written reasoned decision explaining the basis for the elimination or reduction. The recipient organizations shall not disclose this information beyond those *Persons* within the organization with a need to know until the *Anti-Doping Organization* with

results management responsibility has made public disclosure or has failed to make public disclosure as required in Article 14.2.

## 3.0 Terms and definitions

### 3.1 Code defined Terms

**Adverse Analytical Finding:** A report from a Laboratory or other approved *Testing* entity that identifies in a *Specimen* the presence of a *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* (including elevated quantities of endogenous substances) or evidence of the *Use* of a *Prohibited Method*.

**Anti-Doping Organization:** A *Signatory* that is responsible for adopting rules for, initiating, implementing or enforcing any part of the *Doping Control* process. This includes, for example, the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, *Major Event Organizations* that conduct *Testing* at their *Events*, WADA, International Federations, and *National Anti-Doping Organizations*.

**Athlete:** For purposes of *Doping Control*, any *Person* who participates in sport at the international level (as defined by each International Federation) or national level (as defined by each *National Anti-Doping Organization*) and any additional *Person* who participates in sport at a lower level if designated by the *Person's National Anti-Doping Organization*. For purposes of anti-doping information and education, any *Person* who participates in sport under the authority of any *Signatory*, government, or other sports organization accepting the *Code*.

**Code:** The World Anti-Doping Code.

**Doping Control:** The process including test distribution planning, *Sample* collection and handling, Laboratory analysis, results management, hearings and appeals.

**Event:** A series of individual *Competitions* conducted together under one ruling body (e.g., the Olympic Games, FINA World Championships, or Pan American Games).

**In-competition:** For purposes of differentiating between *In-competition* and *Out-of-Competition Testing*, unless provided otherwise in the rules of an International Federation or other relevant *Anti-Doping Organization*, an *In-Competition* test is a test where an *Athlete* is drawn for *Testing* in connection with a specific *Competition*.

**International Standard:** A standard adopted by WADA in support of the *Code*. Compliance with an *International Standard* (as opposed to another alternative standard, practice or procedure) shall be sufficient to conclude that the procedures covered by the *International Standard* were performed properly.

**Marker:** A compound, group of compounds or biological parameters that indicates the *Use* of a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*.

**Metabolite:** Any substance produced by a biotransformation process.

**National Anti-Doping Organization:** The entity(ies) designated by each country as possessing the primary authority and responsibility to adopt and implement anti-doping rules, direct the collection of *Samples*, the management of test results, and the conduct of hearings, all at the national level. If this designation has not been made by the competent public authority(ies), the entity shall be the country's *National Olympic Committee* or its designee.

**National Olympic Committee:** The organization recognized by the International Olympic Committee. The term *National Olympic Committee* shall also include the National Sport Confederation in those countries where the National Sport Confederation assumes typical *National Olympic Committee* responsibilities in the anti-doping area.

**Out-of-Competition:** Any *Doping Control* which is not *In-competition*.

**Person:** A natural person or an organization or other entity.

**Prohibited List:** The List identifying the *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*.

**Prohibited Method:** Any method so described on the *Prohibited List*.

**Prohibited Substance:** Any substance so described on the *Prohibited List*.

**Publicly Disclose or Publicly Report:** To disseminate or distribute information to the general public or *Persons* beyond those *Persons* entitled to earlier notification in accordance with Article 14.

**Sample/Specimen:** Any biological material collected for the purposes of *Doping Control*.

**Signatories:** Those entities signing the *Code* and agreeing to comply with the *Code*, including the International Olympic Committee, International Federations, International Paralympic Committee, *National Olympic Committees*, National Paralympic Committees, *Major Event Organizations*, *National Anti-Doping Organizations*, and WADA.

**Testing:** The parts of the *Doping Control* process involving test distribution planning, *Sample* collection, *Sample* handling, and *Sample* transport to the Laboratory.

**Use:** The application, ingestion, injection or consumption by any means whatsoever of any *Prohibited Substance* or *Prohibited Method*.

**WADA:** The World Anti-Doping Agency.

### 3.2 Defined Terms from the *International Standard for Laboratories*

**Aliquot:** A portion of the *Sample* of biological fluid or tissue (e.g., urine, blood, etc.) obtained from the *Athlete* used in the testing process.

**Certified Reference Material:** Reference Material, accompanied by a certificate, one or more whose property values are certified by a procedure which establishes its traceability to an accurate realization of the unit in which the property values are expressed, and for which each certified value is accompanied by an uncertainty at a stated level of confidence.

**Confirmation Procedure:** An analytical test procedure whose purpose is to identify the presence of a specific *Prohibited Substance* in a *Sample*. [*Comment: A Confirmation Procedure may also indicate a quantity of Prohibited Substance greater than a threshold value or quantify the amount of a Prohibited Substance in a Sample.*]

**Flexible Accreditation:** Approval for a Laboratory to make restricted modifications in the scope of the accreditation without the involvement of the national accreditation body before the modifications are implemented

**Intermediate Precision,  $s_{zi}$ :** Variation in results observed when one or more factors, such as time, equipment, and operator are varied within a Laboratory with *i* denoting the number of factors varied.

**Laboratory Internal Chain of Custody:** Documentation of the sequence of *Persons* in possession of the *Sample* and any portions of the *Sample* taken for *Testing*. [*Comment: Laboratory Internal Chain of Custody is generally documented by a written record of the date, location, action taken, and the individual performing an action with a Sample or Aliquot.*]

**Laboratory:** An accredited laboratory applying test methods and processes to provide evidentiary data for the detection and, if applicable, quantification of a Threshold Substance on the *Prohibited List* in urine and other biological *Samples*.

**Laboratory Documentation Packages:** The material produced by the Laboratory to support the finding of an *Adverse Analytical Finding* as set forth in the WADA Technical Document for Laboratory Documentation Packages.

**Minimum Required Performance Limit:** A concentration of a *Prohibited Substance* or *Metabolite* of a *Prohibited Substance* or *Marker* of a *Prohibited Substance* or *Method* that a doping Laboratory is expected to reliably detect in the routine daily operation of the Laboratory. See Technical Document Minimum Required Performance Limits for Detection of Prohibited Substances.

**Non-threshold Substance:** A substance listed on the *Prohibited List* for which the documentable detection of any amount is considered an anti-doping rule violation.

**Presumptive Analytical Finding:** The status of a *Sample* test result for which there is an adverse screening test, but a confirmation test has not been performed.

**Reference Collection:** A collection of samples of known origin that may be used in the determination of the identity of an unknown substance. For example, a well characterized sample obtained from a verified administration study in which scientific documentation of the identity of *Metabolite(s)* can be demonstrated.

**Reference Material:** Material or substance one or more of whose properties are sufficiently homogeneous and well established to be used for the calibration of an apparatus, the assessment of a measurement method or for assigning values to materials.

**Repeatability,  $s_R$ :** Variability observed within a laboratory, over a short time, using a single operator, item of equipment, etc.

**Reproducibility,  $s_R$ :** Variability obtained when different laboratories analyze the same *Sample*.

**Revocation:** The permanent withdrawal of a Laboratory's WADA accreditation.

**Screening Procedure:** An analytical test procedure whose purpose is to identify those *Samples* which are suspicious with respect to containing a *Prohibited Substance* or *Metabolite* or *Marker* of a *Prohibited Method* and which require additional confirmation testing.

**Split Sample:** Division of a *Sample* taken for testing into two portions at collection, usually designated "A" and "B."

**Suspension:** The temporary withdrawal of a Laboratory's WADA accreditation.

**Testing Authority:** The International Olympic Committee, World Anti-Doping Agency, International Federation, National Sport Organization, *National Anti-Doping Organization*, *National Olympic Committee*, *Major Event Organization*, or other authority defined by the *Code* responsible for *Sample* collection and transport either *In-Competition* or *Out-of-Competition* and/or for management of the test result.

**Threshold Substance:** A substance listed in the *Prohibited List* for which the detection of an amount in excess of a stated threshold is considered an *Adverse Analytical Finding*.

## **PART TWO: LABORATORY ACCREDITATION REQUIREMENTS AND OPERATING STANDARDS**

### **4.0 Requirements for WADA accreditation**

#### **4.1 Initial WADA accreditation**

This section describes the specific requirements for the initial WADA accreditation of the laboratory. All the requirements must be fulfilled in order to obtain an initial WADA accreditation. For some of the requirements, the laboratory has to demonstrate compliance during the probationary period and for other requirements compliance will be checked and controlled based on an accreditation audit (ref. 5.1, 5.2 and 5.3).

##### **4.1.1 ISO/IEC 17025**

The laboratory shall be accredited by a relevant national accreditation body according to ISO/IEC 17025 with primary reference to the interpretations and applications of the ISO/IEC 17025 requirements as they are described in Application of ISO/IEC 17025 to the Analysis of *Doping Control Samples* (Section 5). The ISO/IEC 17025 accreditation must be obtained before the initial WADA accreditation will be given.

##### **4.1.2 Letter of support**

The laboratory shall provide an official letter of support from the relevant national public authority responsible for the national anti-doping program, if any, or a similar letter of support from the *National Olympic Committee* or *National Anti-Doping Organization*. The letter of support shall contain as a minimum:

- Guarantee of sufficient financial support annually for a minimum of 3 years
- Guarantee of sufficient numbers of *Samples* annually for 3 years
- Guarantee of provision of necessary analytical facilities and instrumentation, where applicable

In addition, any explanation of exceptional circumstances shall be given due consideration by WADA. The three year letter of support does not in any way require exclusive support for only one laboratory.

Letters of support from international sport organizations such as International Federations could also be provided in addition to the above mentioned letters.

If the laboratory as an organization is linked to host organizations, (e.g. universities, hospitals...) an official letter of support from the host organizations shall be provided which should include the following information:

- Documentation of the administrative support for the laboratory
- Financial support for the laboratory, if relevant



- Support for the research and development activities
- Guarantee of provision of necessary analytical facilities and instrumentation

#### **4.1.3 Code of Ethics**

The laboratory shall sign and comply with the provision in the Code of Ethics (Annex B) which are relevant for a laboratory in the probationary period.

#### **4.1.4 Proficiency testing program**

During the probationary period the laboratory shall successfully analyze at a minimum four sets of proficiency testing samples containing at a minimum five samples per set.

The final accreditation test shall assess both the scientific competence and the capability of the laboratory to manage multiple *Samples*.

#### **4.1.5 Sharing of knowledge**

The laboratory shall demonstrate during the probationary period its willingness and ability to share knowledge with other *WADA Accredited Laboratories*. A description of this sharing is provided in the Code of Ethics (Annex B).

#### **4.1.6 Research**

The laboratory shall demonstrate in its budget an allocation to research and development activities in the field of *Doping Control* of at least 7% of the annual budget for the initial 3-year period. The research activities can either be conducted by the laboratory or in cooperation with other *WADA-accredited Laboratories* or other research organizations.

#### **4.1.7 Initial accreditation of Laboratories holding IOC accreditation**

*Laboratories* accredited by the IOC in 2003 and which successfully complete the joint 2003 IOC/*WADA* re-accreditation test and at a minimum conduct an internal audit against Section 5 of the *Internal Standard* for *Laboratories* will receive *WADA* accreditation in 2004. The *International Standards* for *Laboratories* requirements will be fully in effect on January 1<sup>st</sup>, 2004. *Laboratories* that are downgraded or fail the 2003 IOC/*WADA* re-accreditation test will have their accreditation suspended or revoked by *WADA* in accordance with Section 6.4.8. Laboratories which have applied for, but have not received, IOC accreditation will complete their probationary period under the *International Standards* for *Laboratories*.

## **4.2 Maintaining WADA Accreditation**

This section describes the specific requirements for a *WADA* re-accreditation of the *Laboratory*.

### **4.2.1 ISO/IEC 17025 accreditation**

The *Laboratory* shall document a valid accreditation from the national accreditation body according to ISO/IEC 17025 with primary reference to the interpretations and applications of the ISO/IEC 17025 requirements as described in the Application of ISO/IEC 17025 to Analysis of *Doping Control Samples* (Section 5).

International Standard for Laboratories  
Version 4.0 August 2004

#### **4.2.2 Flexible Accreditation**

*WADA* accredited Laboratories may add or modify scientific methods or add analytes without the need for approval by the body that completed the ISO/IEC 17025 accreditation of that Laboratory. Any analytical method or procedure must be properly selected and validated and included in the scope of the Laboratory at the next ISO audit if the method is used for analysis of *Doping Control Samples*.

#### **4.2.3 Letter of support**

The Laboratory shall provide a renewed official letter of support from the relevant national public authority responsible for the national anti-doping program, if any, or a similar letter of support from the *National Olympic Committee* or *National Anti-Doping Organization* in years in which the Laboratory undergoes an ISO re-accreditation audit. The renewed letter of support shall contain as a minimum:

- Guarantee of sufficient financial support annually for a minimum of 3 years
- Guarantee of sufficient numbers of *Samples* annually
- Guarantee of provision of necessary analytical facilities and instrumentation, where applicable

Any explanation of exceptional circumstances shall be given due consideration by *WADA*. The letter of support does not in any way require exclusive support for only one Laboratory.

Letters of support from international sport organizations such as International Federations could also be provided in addition to the above mentioned letters.

If the Laboratory as an organization is linked to host organizations (e.g. university, hospital...), an official letter of support from the host organizations shall be renewed for each year in which the Laboratory undergoes a ISO re-accreditation audit and shall include the following information:

- Documentation of the administrative support for the Laboratory
- Financial support for the Laboratory, if relevant
- Guarantee of provision of necessary analytical facilities and instrumentation
- Support for the research activities

#### **4.2.4 Minimum number of testing Samples**

The Laboratory shall periodically provide, at the request of *WADA* a report documenting all test results reported in a format to be specified by *WADA*.

In order to maintain proficiency, *WADA*-accredited Laboratories are required to analyze a minimum of 1500 *Doping Control Samples* per year that are provided by a Testing Authority. If the Laboratory fails to analyze this number of *Samples*, accreditation will be suspended or revoked, dependent on the circumstances.

#### **4.2.5 Proficiency testing program**

The Laboratories are required to successfully participate in the WADA Proficiency Testing program. The program is described in more detail in Annex A.

#### **4.2.6 Reporting**

The Laboratory shall simultaneously report to WADA and the relevant International Federation all *Adverse Analytical Findings* that have been reported to a Testing Authority. All reporting shall be in accord with the confidentiality requirements of the *Code*.

#### **4.2.7 Code of Ethics**

The Laboratory shall provide documentation of compliance with the provisions of the Code of Ethics (Annex B) relevant for a WADA accredited Laboratory. The Laboratory Director shall send a letter of compliance to WADA every year.

#### **4.2.8 Sharing of knowledge**

The Laboratory shall demonstrate their willingness and ability to share knowledge with other WADA Accredited Laboratories. A description of this sharing is provided in the Code of Ethics (Annex B).

#### **4.2.9 Research**

The Laboratory shall maintain an updated 3-year plan for research and development in the field of *Doping Control*, including an annual budget in this area.

The Laboratory should document the publication of results of the research in relevant scientific papers in the peer-reviewed literature. These documents shall be made available to WADA upon request. The Laboratory may also demonstrate a research program by documenting successful or pending applications for research grants.

### **4.3 Special Requirements for Major Events**

The Laboratory support for the Olympic Games and other major *Events* may be such that the accredited Laboratory facilities are not adequate. This may require re-location of the Laboratory to a new facility, the addition of personnel, or the acquisition of additional equipment. The Laboratory Director of the WADA-accredited Laboratory designated to perform the testing shall be responsible to ensure that the quality management system is maintained.

#### **4.3.1 Satellite facility of an accredited Laboratory**

If the Laboratory is required to move or extend its operation temporarily to a new physical location, the Laboratory must demonstrate a valid ISO/IEC 17025 accreditation with primary compliance with the Application of ISO/IEC 17025 to the Analysis of *Doping Control Samples* for the new facility ("satellite facility").

Any methods or equipment unique to the satellite facility must be validated prior to the satellite facility accreditation audit. Any changes to methods or other procedures in the quality manual must also be validated prior to the audit.

#### 4.3.2 Personnel

The Laboratory shall report to WADA any senior personnel (e.g., certifying scientists, quality system management staff, supervisors, etc.) temporarily working in the Laboratory. The Laboratory Director shall ensure that these personnel are adequately trained in the methods, policies, and procedures of the Laboratory. Particular emphasis should be given to the Code of Ethics and the confidentiality of the results management process. Adequate documentation of training of these temporary employees should be maintained by the Laboratory.

#### 4.3.3 Proficiency testing

WADA may, at its sole discretion, submit proficiency testing samples to the Laboratory for analysis. The samples shall be analyzed by the same methods used in the testing of *Samples* from a Testing Authority. These samples may be part of the ISO/IEC 17025 audit in conjunction with the national accrediting body. Failure(s) to successfully complete the proficiency test will be considered by WADA in deciding whether to accredit the Laboratory. In the event of an unacceptable report, the Laboratory shall document the changes instituted to remedy the failure.

The proficiency testing process should include any additional personnel that are added to the staff for the major *Event*. The samples should be analyzed using the protocols and procedures that will be used for analysis of *Samples* for the *Event*.

#### 4.3.4 Reporting

The Laboratory shall document that the reporting of test results maintains confidentiality.

## 5.0 Application of ISO 17025 to the Analysis of Doping Control Samples

### 5.1 Introduction and Scope

This section of the document is intended as an application as described in Annex B.4 (Guidelines for establishing applications for specific fields) of ISO/IEC 17025 for the field of *Doping Control*. Any aspect of testing or management not specifically discussed in this document shall be governed by ISO/IEC 17025 and, where applicable, by ISO 9001. The application focuses on the specific parts of the processes that are critical with regard to the quality of the laboratory's performance as a *Doping Control Laboratory*. These processes have been determined to be critical to the defined ISO 17025 criteria and are therefore determined to be significant in the evaluation and accreditation process.

This section introduces the specific performance standards for a *Doping Control Laboratory*. The conduct of testing is considered a process within the definitions of ISO 9001. Performance standards are defined according to a process model where the *Doping Control Laboratory* practice is structured into three main categories of processes:

- Analytical and technical processes
- Management processes
- Support processes

Wherever possible, the application will follow the format of the ISO 17025 document. The concepts of the quality management system, continuous improvement, and customer satisfaction included in ISO 9001 have been included.

## 5.2 Analytical and Technical Processes

### 5.2.1 Receipt of *Samples*

- 5.2.1.1 *Samples* may be received by any method authorized by *the International Standard for Testing*.
- 5.2.1.2 The transport container shall first be inspected and any irregularities recorded.
- 5.2.1.3 The name and signature (or other means of identification and recording) of the *Person* delivering or transferring custody of the shipped *Samples*, the date, the time of receipt, and the name and signature of the Laboratory representative receiving the *Samples*, shall be documented as part of the Laboratory Internal Chain of Custody record.

### 5.2.2 Handling of *Samples*

- 5.2.2.1 The Laboratory shall have a system to uniquely identify the *Samples* and associate each *Sample* with the collection document or other external chain of custody.
- 5.2.2.2 The Laboratory shall have Laboratory Internal Chain of Custody procedures to maintain control of and accountability for *Samples* from receipt through final disposition of the *Samples*. The procedures must incorporate the concepts presented in the *WADA Technical Document for Laboratory Internal Chain of Custody (Annex C)*.
- 5.2.2.3 The Laboratory shall observe and document conditions that exist at the time of receipt that may impact on the integrity of a *Sample* report. For example, irregularities noted by the Laboratory should include, but are not limited to:
  - *Sample* tampering is evident.
  - *Sample* is not sealed with tamper-resistant device or seal upon receipt.
  - *Sample* is without a collection form (including *Sample* identification code) or a blank form is received with the *Sample*.
  - *Sample* identification is unacceptable. For example, the number on the bottle does not match the *Sample* identification number on the form.
  - *Sample* volume is extremely low

5.2.2.4 The Laboratory should notify and seek advice from the Testing Authority regarding rejection and testing of *Samples* for which irregularities are noted.

5.2.2.5 The Laboratory shall retain the A and B *Sample(s)* for a minimum of three (3) months after the Testing Authority receives a negative report. The *Samples* shall be retained frozen under appropriate conditions.

*Samples* with irregularities shall be held frozen for a minimum of three (3) months following the report to the Testing Authority.

5.2.2.6 The Laboratory shall retain the *Sample(s)* with an *Adverse Analytical Finding* for a minimum of three (3) months after the Testing Authority receives the final analytical (A or B *Sample*) report. The *Sample* shall be stored frozen under appropriate conditions during the long term storage.

5.2.2.7 If the Laboratory has been informed by the Testing Authority that the analysis of a *Sample* is challenged or disputed, the *Sample* shall be retained frozen under appropriate conditions and all the records pertaining to the *Testing* of that *Sample* shall be stored until completion of any challenges.

5.2.2.8 The Laboratory shall maintain a policy pertaining to retention, release, and disposal of *Samples* or Aliquots.

5.2.2.9 The Laboratory shall maintain custody information on the transfer of *Samples*, or portions thereof to another Laboratory.

### **5.2.3 Sampling and Preparation of Aliquots for Testing**

5.2.3.1 The Laboratory shall maintain Laboratory Internal Chain of Custody procedures for control of and accountability for all Aliquots from preparation through disposal. The procedures must incorporate the concepts presented in the *WADA Technical Document for Laboratory Internal Chain of Custody*.

5.2.3.2 Before the initial opening of a *Sample* bottle, the device used to ensure integrity of the *Sample* (e.g., security tape or a bottle sealing system) shall be inspected and the integrity documented.

5.2.3.3 The Aliquot preparation procedure for any Screening Procedure or Confirmation Procedure shall ensure that no risk of contamination of the *Sample* or Aliquot exists.

### **5.2.4 Testing**

5.2.4.1 Urine integrity testing

5.2.4.1.1 The Laboratory must have a written policy establishing the procedures and criteria for *Sample* integrity tests.

5.2.4.1.2 The Laboratory should note any unusual condition of the urine – for example: color, odor, or foam. Any unusual conditions should be recorded and included as part of the report to the Testing Authority.

5.2.4.1.3 The Laboratory shall test for the pH and specific gravity as urine integrity parameters on the "A" *Sample*. Other tests may be performed if requested by the Testing Authority and approved by WADA

#### 5.2.4.2 Urine screen testing

5.2.4.2.1 The Screening Procedure(s) shall detect the *Prohibited Substance(s)* or *Metabolite(s)* of *Prohibited Substance(s)*, or *Marker(s)* of the *Use of a Prohibited Substance* or *Method* for all substances listed in the *Out-of-Competition* or *In-competition* Section of the *Prohibited List* as appropriate for which there is a WADA-accepted screening method. WADA may make specific exceptions to this section.

5.2.4.2.2 The Screening Procedure shall be performed with a WADA-accepted validated method that is appropriate for the substance or method being tested. The criteria for accepting a screening result and allowing the testing of the *Sample* to proceed must be scientifically valid.

5.2.4.2.3 All screening assays shall include negative and positive controls in addition to the *Samples* being tested.

5.2.4.2.4 For analytes that must exceed a threshold for reporting as an *Adverse Analytical Finding*, appropriate controls shall be included in the screening assay. Screening Procedures for Threshold Substances are not required to meet quantitative or uncertainty requirements.

#### 5.2.4.3 Urine confirmation testing

All Confirmation Procedures must be documented and meet applicable uncertainty requirements. The objective of a Confirmation Procedure is to ensure the identification and/or quantification and to exclude any technical deficiency in the Screening Procedure. Since the objective of the confirmation assay is to accumulate additional information regarding an adverse finding, a Confirmation Procedure should have greater selectivity/discrimination than a Screening Procedure.

#### 5.2.4.3.1 "A" Sample Confirmation

- 5.2.4.3.1.1 Presumptive identification from a Screening Procedure of a *Prohibited Substance, Metabolite(s) of a Prohibited Substance, or Marker(s) of the Use of a Prohibited Substance or Method* must be confirmed using a second Aliquot(s) taken from the original "A" Sample.
- 5.2.4.3.1.2 Mass spectrometry coupled to either gas or liquid chromatography is the method of choice for confirmation of *Prohibited Substances, Metabolite(s) of a Prohibited Substance, or Marker(s) of the Use of a Prohibited Substance or Method*. GC/MS or HPLC/MS are acceptable for both Screening Procedures and Confirmation Procedures for a specific analyte.
- 5.2.4.3.1.3 Immunoassay for confirmation of prohibited proteins, peptides, mimetics, and analogues or *Marker(s) of their Use* is permitted. The immunoassay used for confirmation must use a procedure with a different antibody that should recognise a different epitope of the peptide/protein than the assay used for screening.
- 5.2.4.3.1.4 The Laboratory must have a policy to define those circumstances where the confirmation testing of an "A" Sample may be repeated (e.g., batch quality control failure). Each repeat confirmation must be documented and be completed on a new Aliquot of the "A" Sample.
- 5.2.4.3.1.5 The Laboratory is not required to confirm every *Prohibited Substance* that is identified by the Screening Procedures. The decision on the prioritization on order of confirmation(s) should be made in cooperation with the Testing Authority and the decision documented. In addition, no Certificate of Analysis or final written Test Report incorporating a Presumptive Analytical Finding shall be issued.

#### 5.2.4.3.2 "B" Sample Confirmation

- 5.2.4.3.2.1 In those cases where confirmation of a *Prohibited Substance, Metabolite(s) of a Prohibited Substance, or Marker(s) of the Use of a Prohibited Substance or Method* is requested in the "B" Sample, the "B" Sample analysis should occur as soon as possible and should be completed within thirty (30) days of notification of an "A" Sample *Adverse Analytical Finding*.
- 5.2.4.3.2.2 The "B" Sample confirmation must be performed in the same Laboratory as the "A" Sample confirmation. A different



analyst must perform the "B" analytical procedure. The same individual(s) that performed the "A" analysis may perform instrumental set up and performance checks and verify results.

5.2.4.3.2.3 The B *Sample* result must confirm the A *Sample* identification for the *Adverse Analytical Finding* to be valid. The mean value for the B *Sample* finding for Threshold Substances is required to exceed that threshold including consideration of uncertainty.

5.2.4.3.2.4 The *Athlete and/or a representative*, a representative of the entity responsible for *Sample* collection or results management, a representative of the *National Olympic Committee*, *National Sport Federation*, *International Federation*, and a translator shall be authorized to attend the "B" confirmation.

In the absence of all of the above persons, the Testing Authority or the Laboratory shall appoint a surrogate (independent witness) to verify that the "B" *Sample* container shows no signs of tampering and that the identifying numbers match that on the collection documentation.

The Laboratory Director may limit the number of individuals in Controlled Zones of the Laboratory based on safety or security considerations.

The Laboratory Director may remove, or have removed by proper authority, any *Athlete* or representative that is interfering in the testing process. Any behavior resulting in removal should be reported to the Testing Authority and may be considered *anti-doping rule violation in accordance with Article 2.5 of the Code*, "Tampering, or Attempting to tamper, with any part of *Doping Control*".

5.2.4.3.2.5 Aliquots taken for analysis must be taken from the original "B" *Sample*.

5.2.4.3.2.6 The Laboratory must have a policy to define those circumstances when confirmation testing of the "B" *Sample* may be repeated. Each repeat confirmation should be performed on a new Aliquot of the "B" *Sample*.

5.2.4.3.2.7 If the "B" *Sample* confirmation does not provide analytical findings that confirm the "A" *Sample* result, the *Sample* shall be considered negative and the Testing Authority notified of the new analytical finding.

#### 5.2.4.4 Alternative biological matrices screening and confirmatory testing

5.2.4.4.1 Unless otherwise defined, this application applies only to the analysis of urine *Samples*. Blood, plasma, and serum are acceptable matrices for testing in certain circumstances. Specific requirements for the testing of these matrices are not included in the scope of this document and will be promulgated separately.

5.2.4.4.2 Any testing results of hair, nails, oral fluid or other biological material shall not be used to counter *Adverse Analytical Findings* from urine.

### 5.2.5 Results Management

#### 5.2.5.1 Review of results

5.2.5.1.1 A minimum of two certifying scientists must independently review all *Adverse Analytical Findings* before a report is issued. The review process shall be documented.

5.2.5.1.2 At a minimum, the review shall include:

- Laboratory Internal Chain of Custody documentation
- Urine integrity data
- Validity of the analytical screening and confirmation data and calculations
- Quality control data
- Completeness of documentation supporting the reported analytical findings

5.2.5.1.3 When an *Adverse Analytical Finding* is rejected, the reason(s) must be documented.

### 5.2.6 Documentation and Reporting

5.2.6.1 The Laboratory must have documented procedures to ensure that it maintains a coordinated record related to each *Sample* analyzed. In the case of an *Adverse Analytical Finding*, the record must include the data necessary to support the conclusions reported (as set forth in the Technical Document, Laboratory Documentation Packages) In general, the record should be such that in the absence of the analyst, another competent analyst could evaluate what tests had been performed and interpret the data.

5.2.6.2 Each step of testing shall be traceable to the staff member who performed that step.

- 5.2.6.3 Significant variance from the written procedure shall be documented as part of the record (e.g., memorandum for the record).
- 5.2.6.4 Where instrumental analyses are conducted, the operating parameters for each run shall be recorded.
- 5.2.6.5 Reporting of "A" *Sample* results should occur within ten (10) working days of receipt of the *Sample*. The reporting time required for specific competitions may be substantially less than ten days. The reporting time may be modified by agreement between the Laboratory and the Testing Authority.
- 5.2.6.6 The Laboratory Certificate of Analysis or Test Report shall include, in addition to the items stipulated in ISO 17025, the following:
- *Sample* identification number
  - Laboratory identification number (if any)
  - Status of test (*Out of competition/In-competition*)
  - Name of competition and/or sport
  - Date of receipt of *Sample*
  - Date of report
  - Type of sample (urine, blood, etc.)
  - Test results
  - Signature of certifying individual
  - Other information as specified by the Testing Authority.
- 5.2.6.7 The Laboratory is not required to measure or report a concentration for *Prohibited Substances* for a non-threshold analyte. The Laboratory should report the actual *Prohibited Substance(s)*, *Metabolite(s)* of the *Prohibited Substance(s)* or *Method(s)*, or *Marker(s)* detected in the *Sample*.
- 5.2.6.8 For Threshold Substances, the Laboratory report should establish that the *Prohibited Substance* or its *Metabolite(s)* or *Marker(s)* of a *Prohibited Method* is present at a concentration greater than the threshold concentration taking into consideration the uncertainty in concluding that the concentration in the *Sample* exceeds the threshold. The estimate of uncertainty should not be included on the Certificate of Analysis or Test Report but must be included in Laboratory Documentation Packages.
- 5.2.6.9 The Laboratory shall have a policy regarding the provision of opinions and interpretation of data. An opinion or interpretation may be included in the Certificate of Analysis or Test Report provided that the opinion or interpretation is clearly identified as such. The basis upon which the opinion has been made shall be documented.

Note: An opinion or interpretation may include, but not be limited to, recommendations on how to use results, information related to the pharmacology, metabolism and pharmacokinetics of a substance, and whether an observed result is consistent with a set of reported conditions.

5.2.6.10 In addition to reporting to the Testing Authority, the Laboratory shall simultaneously report any *Adverse Analytical Findings* to WADA and the responsible International Federation. In the case where the sport or *Event* is not associated with an International Federation (e.g., college sports) or the *Athletes* are not members of an International Federation, the Laboratory is required to report *Adverse Analytical Findings* only to WADA. All reporting shall be in accord with the confidentiality requirements of the *Code*.

5.2.6.11 The Laboratory shall report quarterly to WADA, in a format specified by WADA, a summary of the results of all tests performed. No information that could link an *Athlete* with an individual result will be included. The report will include a summary of any *Samples* rejected for testing and the reason for the rejection.

When the clearinghouse is in place, the Laboratory shall simultaneously report to WADA all information reported to the Testing Authority, according to the requirements listed in Section 5.2.6.6, in lieu of the paragraph above. The information will be used to generate summary reports.

5.2.6.12 Laboratory Documentation Packages shall contain material specified in the WADA Technical Document on Laboratory Documentation Packages.

5.2.6.13 *Athlete* confidentiality is a key concern for all Laboratories engaged in *Doping Control* cases. Confidentiality requires extra safeguards given the sensitive nature of these tests.

5.2.6.13.1 Testing Authority requests for information must be made in writing to the Laboratories.

5.2.6.13.2 *Adverse Analytical Findings* shall not be provided by telephone.

5.2.6.13.3 Information sent by a facsimile is acceptable if the security of the receiving facsimile machine has been verified and procedures are in place to ensure that the facsimile has been transmitted to the correct facsimile number.

5.2.6.13.4 Unencrypted email is not authorized for any reporting or discussion of *Adverse Analytical Findings* if the *Athlete* can be identified or if any information regarding the identity of the *Athlete* is included. The Laboratory shall also provide any information requested by WADA in conjunction with the Monitoring Program, as set forth in Article 4.5 of the *Code*.

## 5.3 Quality Management Processes

### 5.3.1 Organization

5.3.1.1 Within the framework of ISO/IEC 17025, the Laboratory shall be considered a testing laboratory (and not a calibration laboratory).

5.3.1.2 The Laboratory (Scientific) Director shall have the responsibilities of the Chief Executive, unless otherwise noted.

### 5.3.2 Quality Policy and Objectives

5.3.2.1 The Quality Policy and implementation shall meet the requirements of ISO/IEC 17025 Section 4.2 Quality Management System and shall include a quality manual that describes the quality system.

5.3.2.2 A single staff member should be appointed as the Quality Manager and should have responsibility and authority to implement and ensure compliance with the quality system.

### 5.3.3 Document Control

The control of documents that make up the Quality Management System shall meet the requirements of ISO/IEC 17025 Section 4.3 Document Control

5.3.3.1 The Laboratory Director (or designee) shall approve the Quality Manual and all other documents used by staff members in completing testing.

5.3.3.2 The Quality Management System shall ensure that the contents of *WADA* Technical Documents are incorporated into the appropriate manuals by the effective date and that training is provided and documented. If this is not possible, *WADA* should be contacted with a written request for an extension.

### 5.3.4 Review of requests, tenders, and contracts

Review of legal documents or agreements related to testing must meet the requirements of ISO/IEC 17025 Section 4.4.

The Laboratory shall ensure that the Testing Authority is informed concerning the tests that can be performed on *Samples* submitted for analysis.

### 5.3.5 Subcontracting of tests

A *WADA*-accredited Laboratory must perform all work with its own personnel and equipment within its accredited facility. In the case of specific technologies that may not be available in the Laboratory (e.g., GC/C/IRMS, Isoelectric focusing [EPO/NESP]), a *Sample* may be transferred to another *WADA*-accredited Laboratory in which the technology is within the scope of analysis.

In exceptional circumstances, *WADA* may elect to grant specific authorization for subcontracting part of the tasks. In such cases, assurance of maintaining the level of quality and the appropriate chain of custody throughout the entire process is the responsibility of the Laboratory Director of the *WADA*-accredited Laboratory.

### 5.3.6 Purchasing of services and supplies

#### 5.3.6.1 Chemicals and reagents

Chemicals and reagents must be suitable for the purpose and be of established purity. Reference purity documentation must be obtained when available and retained in the quality system documents.

In the case of rare or difficult to obtain reagents, Reference Materials, or Reference Collections, particularly for use in qualitative methods, the expiration date of the solution can be extended if adequate documentation exists that no significant deterioration has occurred.

5.3.6.2 Waste disposal shall be in accord with national laws and other relevant regulations. This includes biohazard materials, chemicals, controlled substances, and radioisotopes, if used.

5.3.6.3 Environmental health and safety policies should be in place to protect the staff, the public, and the environment.

### 5.3.7 Service to the client

5.3.7.1 Service to clients shall be handled in accord with ISO/IEC 17025 Section 4.7.

#### 5.3.7.2 Ensuring responsiveness to *WADA*

The Laboratory Director or his designee must:

- Ensure adequate communication.
- Report to *WADA* any unusual circumstances or information with regard to testing programs, patterns of irregularities in *Specimens*, or potential *Use* of new substances.
- Provide complete and timely explanatory information to *WADA* as appropriate and as requested to provide quality accreditation.

#### 5.3.7.3 Ensuring Testing Authority focus

5.3.7.3.1 The Laboratory Director shall be familiar with the Testing Authority rules and the *Prohibited List*.

5.3.7.3.2 The Laboratory Director should interact with the Testing Authority with respect to specific timing, report information, or other support needs. These interactions should include, but are not limited to, the following:

- Communicate with the Testing Authority concerning any significant question of testing needs or any unusual circumstance in the testing process (including delays in reporting).
- Act without bias regarding the national affiliation of the Testing Authority.
- Provide complete and timely explanations to the Testing Authority when requested or when there is a potential for misunderstanding the Test Report or Certificate of Analysis.
- Provide evidence and/or expert testimony on any test result or report produced by the Laboratory as required in administrative, arbitration, or legal proceedings.
- Respond to any comment or complaint submitted by a Testing Authority or Anti-Doping Organization concerning the Laboratory and its operation.

5.3.7.3.3 The Laboratory shall monitor Testing Authority satisfaction. There should be documentation that the Testing Authority concerns have been incorporated into the Laboratory Quality Management System, where appropriate.

5.3.7.3.4 The Laboratory shall develop a system, as required by ISO 17025, for monitoring key indicators of Laboratory service.

### **5.3.8 Complaints**

Complaints shall be handled in accord with ISO/IEC 17025 Section 4.8.

### **5.3.9 Control of nonconforming testing work**

5.3.9.1 The Laboratory shall have policies and procedures that shall be implemented when any aspect of its testing or a result from its testing does not comply to set procedures.

5.3.9.2 Documentation of any non-compliance or deviation from procedure or protocol involving a *Sample* testing shall be kept as part of the permanent record of that *Sample*.

### **5.3.10 Corrective action**

Corrective action shall be taken in accord with ISO/IEC 17025 Section 4.10.

### **5.3.11 Preventive action**

Preventive action shall be taken in accord with ISO/IEC 17025 Section 4.11.

### **5.3.12 Control of records**

#### **5.3.12.1 Technical Records**

5.3.12.1.1 Analytical records on negative *Samples*, including Laboratory Internal Chain of Custody documentation and medical information (T/E ratio, steroid profiles, and blood parameters), must be

retained in secure storage for at least two (2) years. Relevant records on *Samples* with irregularities or rejected *Samples* must be retained in secure storage for at least two (2) years.

5.3.12.1.2 All analytical records on *Specimens* with an *Adverse Analytical Finding* must be retained in secure storage at least five (5) years, unless otherwise specified by the Testing Authority or by contract.

5.3.12.1.3 The raw data supporting all analytical results must be retained in secure storage for five (5) years.

### 5.3.13 Internal Audits

5.3.13.1 Internal audits shall be completed in accordance with the requirements of ISO/IEC 17025 Section 4.13.

5.3.13.2 Internal Audit responsibilities may be shared amongst personnel provided that any *Person* does not audit his/her own area.

### 5.3.14 Management Reviews

5.3.14.1 Management reviews will be conducted to meet the requirements of ISO/IEC 17025 Section 4.14.

5.3.14.2 WADA will publish, from time to time, specific technical recommendations in a Technical Document. Implementation of the technical recommendations described in the Technical Documents is mandatory and should occur by the effective date.

Technical Documents supersede any previous publication on a similar topic, or if applicable, this document. The document in effect will be that Technical Document whose effective date most recently precedes that of *Sample* receipt date. The current version of the Technical Document will be available on WADA's website.

## 5.4 Support processes

### 5.4.1 General

General support shall be provided in accord with ISO/IEC 17025.

### 5.4.2 Personnel

5.4.2.1 Every person employed by, or under contract to, the Laboratory must have a personnel file accessible for auditors. The file must contain copies of the resumé, or qualification form, a description of the job, and documentation of initial and ongoing training. The Laboratory must maintain appropriate confidentiality of personal information.



- 5.4.2.2 All personnel should have a thorough knowledge of their responsibilities including the security of the Laboratory, confidentiality of results, Laboratory Internal Chain of Custody protocols, and the standard operating procedures for any method that they perform.
- 5.4.2.3 The Laboratory Director is responsible for ensuring that Laboratory personnel are adequately trained and have experience necessary to perform their duties. The certification should be documented in the individual's personnel file.
- 5.4.2.4 The *Doping Control* Laboratory must have a qualified person as the Laboratory Director to assume professional, organizational, educational, and administrative responsibility. The Laboratory Director qualifications are:
- Ph.D. or equivalent in one of the natural sciences or Training comparable to a Ph.D. in one of the natural sciences such as a medical or scientific degree with appropriate experience or training.
  - Experience with the analysis of biological material for substances used in doping.
  - Appropriate training or experience in forensic applications of *Doping Control*.
- 5.4.2.5 The *Doping Control* Laboratory must have qualified personnel to serve as Certifying Scientist(s) to review all pertinent data, quality control results, and to attest to the validity of the Laboratory's test reports. The qualifications are:
- Bachelors Degree in Medical Technology, Chemistry, Biology, or related natural science or equivalent. Documented experience of 8 years or more in a *Doping Control* Laboratory is equivalent to a Bachelor's degree for this position.
  - Experience in the analysis of doping materials in biological fluids.
  - Experience in the use of relevant analytical techniques such as chromatography, immunoassay, and Gas Chromatography/Mass Spectrometry.
- 5.4.2.6 Supervisory personnel should have a thorough understanding of the Quality Control procedures; the review, interpretation, and reporting of test results; maintenance of Laboratory Internal Chain of Custody; and proper remedial action to be taken in response to analytical problems. The qualifications for supervisor are:
- Bachelors Degree in Medical Technology, Chemistry, Biology, or related natural science or equivalent. Documented experience of 5 years or more in a *Doping Control* Laboratory is equivalent to a Bachelor's degree for this position.

- Experience in relevant analytical testing including the analysis of *Prohibited Substances* in biological material.
- Experience in the use of analytical techniques such as chromatography, immunoassay, and Gas Chromatography/Mass Spectrometry.
- Ability to ensure compliance with quality management systems and quality assurance processes.

### 5.4.3 Accommodation and environmental conditions

#### 5.4.3.1 Environmental Control

##### 5.4.3.1.1 Maintain appropriate electrical services

5.4.3.1.1.1 The Laboratory shall ensure that adequate electrical service is available so that there is no interruption or compromise of stored data.

5.4.3.1.1.2 All computers, peripherals, and communication devices should be supported in such a way that service is not likely to be interrupted.

5.4.3.1.1.3 The Laboratory shall have policies in place to ensure the integrity of refrigerated and/or frozen stored samples in the event of an electrical failure.

5.4.3.1.2 The Laboratory shall have a written safety policy and compliance with Laboratory safety policies shall be enforced.

5.4.3.1.3 The storage and handling of controlled substances must comply with applicable national legislation.

#### 5.4.3.2 Security of the facility

5.4.3.2.1 The Laboratory shall have a policy for the security of its facilities, which may include a threat and risk assessment.

5.4.3.2.2 Three levels of access should be considered in the quality manual or threat assessment plan:

- Reception zone. An initial point of control beyond which unauthorized individuals must be escorted.
- Common operational zones.
- Controlled zones. Access to these areas should be monitored and records maintained of access by visitors.

5.4.3.2.3 The Laboratory shall restrict access to Controlled Zones to only authorized persons. A staff member should be assigned as the

security officer who has overall knowledge and control of the security system.

5.4.3.2.4 Unauthorized persons must be escorted within Controlled Zones. A temporary authorization may be issued to individuals requiring access to the Controlled Zones such as auditing teams and individuals performing service or repair.

5.4.3.2.5 It is advisable to have a separate Controlled Zone for *Sample* receipt and Aliquot preparation.

#### 5.4.4 Test Methods and Method Validation

##### 5.4.4.1 Selection of Methods

Standard methods are generally not available for *Doping Control* analyses. The Laboratory shall develop, validate, and document in-house methods for compounds present on the *Prohibited List* and for related substances. The methods shall be selected and validated so they are fit for the purpose.

##### 5.4.4.1.1 Non-threshold Substances

Laboratories are not required to measure or report a concentration for Non-threshold Substances.

The Laboratory must develop as part of the method validation process acceptable standards for identification of *Prohibited Substances*. (See the Technical Document on Identification Criteria for Qualitative Assays)

The Laboratory must demonstrate the ability to achieve the Minimum Required Performance Limits using a representative substance or substances if the appropriate standards are available. In case a Reference Collection is used for identification, an estimate of the limit of detection for the method must be provided by assessing a representative substance.

##### 5.4.4.1.2 Threshold Substances

The Laboratory must develop methods with an acceptable uncertainty near the threshold concentration. The method must be capable of documenting both the relative concentration and the identity of the *Prohibited Substance* or *Metabolite(s)* or *Marker(s)*.

Confirmation methods for Threshold Substances must be performed on three Aliquots from the "A" bottle and three Aliquots from the "B" bottle, if the "B" sample confirmation is performed. If insufficient Sample volume exists to analyze three Aliquots, the maximum number of Aliquots that can be prepared should be analyzed. *Adverse Analytical Finding* decisions shall be based on the mean of the measured

concentrations and include consideration of uncertainty with the coverage factor,  $k$ , reflecting the number of Aliquots analyzed and a level of confidence of 95%. Reports and documentation, where necessary, shall report the mean concentration.

#### 5.4.4.1.3 Minimum Required Performance Limit

For both Non-threshold and Threshold Substances, the Laboratory will be required to meet a Minimum Required Performance Limit for detection, identification, and demonstration that a substance exceeds the threshold (if required).

#### 5.4.4.2 Validation of Methods

##### 5.4.4.2.1 Confirmation methods for Non-threshold Substances must be validated. Examples of factors relevant to determining if the method is fit for the purpose are:

- **Specificity.** The ability of the assay to detect only the substance of interest must be determined and documented. The assay must be able to discriminate between compounds of closely related structures.
- **Identification capability.** Since the results for Non-threshold substances are not quantitative, the Laboratory should establish criteria for ensuring that identification of a substance representative of the class of *Prohibited Substances* can be repeatedly identified and detected as present in the sample at a concentration near the MRPL.
- **Robustness.** The method must be determined to produce the same results with respect to minor variations in analytical conditions. Those conditions that are critical to reproducible results must be controlled.
- **Carryover.** The conditions required to eliminate carryover of the substance of interest from sample to sample during processing or instrumental analysis must be determined and implemented.
- **Matrix interferences.** The method should avoid interference in the detection of *Prohibited Substances* or their *Metabolites* or *Markers* by components of the sample matrix.
- **Standards.** Reference standards should be used for identification, if available. If there is no reference standard

available, the use of data or sample from a validated Reference Collection is acceptable.

5.4.4.2.2 Confirmation methods for Threshold Substances must be validated. Examples of factors relevant to determining if the method is fit for the purpose are:

- Specificity. The ability of the assay to detect only the substance of interest must be determined and documented. The assay must be able to discriminate between compounds of closely related structures.
- Intermediate Precision. The method must allow for the reliable repetition of the results at different times and with different operators performing the assay. Intermediate Precision at the threshold must be documented.
- Robustness. The method must be determined to produce the same results with respect to minor variations in analytical conditions. Those conditions that are critical to reproducible results must be controlled.
- Carryover. The conditions required to eliminate carryover of the substance of interest from sample to sample during processing or instrumental analysis must be determined and implemented
- Matrix interferences. The method must limit interference in the measurement of the amount of *Prohibited Substances* or their *Metabolites* or *Markers* by components of the sample matrix.
- Standards. Reference standards should be used for quantification, if available. If there is no reference standard available, the use of data or sample from a validated Reference Collection is acceptable.
- Minimum Required Performance Limits (MRPL). The Laboratory must demonstrate that it can detect representative compounds of each prohibited class at defined MRPLs. The Laboratory should also determine the limit of detection and limit of quantification if the MRPL is close to these limits.
- Linearity must be documented at 50% to 200% of the threshold value, unless otherwise stipulated in a Technical Document.

#### 5.4.4.3 Estimate of Uncertainty of Method

In most cases an identification of a *Prohibited Substance*, its *Metabolite(s)* or *Marker(s)*, is sufficient to report an *Adverse Analytical Finding*. Thus, quantitative uncertainty as defined in ISO/IEC 17025 does not apply. In the identification of a compound by GC/MS or HPLC/MS, there are qualitative measures that substantially decrease the uncertainty of identification.

In the case of a Threshold Substance, uncertainty in both the identification and the finding that the substance is present in an amount greater than the threshold concentration must be addressed.

##### 5.4.4.3.1 Uncertainty in identification

The appropriate analytical characteristics must be documented for a particular assay. The Laboratory must establish criteria for identification of a compound at least as strict as those stated in any relevant Technical Document.

##### 5.4.4.3.2 Uncertainty in establishing that a substance exceeds a threshold.

The purpose of threshold reporting in *Doping Control* is to establish that the *Prohibited Substance* or its *Metabolite(s)* or *Marker(s)* are present at a concentration greater than the threshold value. The method, including selection of standards and controls, and report of uncertainty should be designed to fit the purpose.

5.4.4.3.2.1 Uncertainty of quantitative results, particularly at the threshold value, should be addressed during the validation of the assay through measurement of Repeatability, Intermediate Precision and bias, where possible.

5.4.4.3.2.2 The expression of uncertainty should use the expanded uncertainty using a coverage factor,  $k$ , to reflect a level of confidence of 95 %. The expression of uncertainty may also take the form of a one-sided t-test at a level of confidence of 95 %.

5.4.4.3.2.3 Uncertainty may be further addressed in Technical Documents in order to reflect the purpose of analysis for the specific substances.

#### 5.4.4.4 Control of Data

##### 5.4.4.4.1 Data and Computer Security

5.4.4.4.1.1 Access to computer terminals, computers, or other operating equipment shall be controlled by physical access and by multiple levels of access controlled by

passwords or other means of employee recognition and identification. These include, but are not limited to account privileges, user identification codes, disk access, and file access control.

- 5.4.4.4.1.2 The operating software and all files shall be backed up on a regular basis and a current copy kept off site at a secure location.
- 5.4.4.4.1.3 The software shall prevent the changing of results unless there is a system to document the person doing the editing and that editing can be limited to users with proper level of access.
- 5.4.4.4.1.4 All data entry, recording of reporting processes and all changes to reported data shall be recorded with an audit trail. This shall include the date and time, the information that was changed, and the individual performing the task.

## 5.4.5 Equipment

- 5.4.5.1 A List of available equipment is to be established and maintained.
- 5.4.5.2 As part of a quality system, the Laboratories shall operate a program for the maintenance and calibration of equipment according to ISO 17025 Section 5.5.
- 5.4.5.3 General service equipment that is not used for making measurements should be maintained by visual examination, safety checks, and cleaning as necessary. Calibrations are only required where the setting can significantly change the test result. A maintenance schedule shall be established for items such as fume hoods, centrifuges, evaporators, etc, which are used in the test method.
- 5.4.5.4 Equipment or volumetric devices used in measuring shall have periodic performance checks along with servicing, cleaning, and repair.
- 5.4.5.5 Qualified subcontracted vendors may be used to service, maintain, and repair measuring equipment.
- 5.4.5.6 All maintenance, service, and repair of equipment must be documented.

## 5.4.6 Measurement Traceability

### 5.4.6.1 Reference Standards

Few of the available reference drug and drug *Metabolite(s)* are traceable to national or international standards. When available, reference drug or drug *Metabolite(s)* traceable to a national standard or certified by a body of recognized status, such as USP, BP, Ph.Eur. or WHO, should be used. When available, a certificate of analysis or authenticity shall be obtained.

When a reference standard is not certified, the Laboratory shall verify its identity and purity by comparison with published data or by chemical characterization.

### 5.4.6.2 Reference Collections

A collection of samples or isolates may be obtained from a biological matrix following an authentic and verifiable administration of a *Prohibited Substance* or *Method*, providing that the analytical data are sufficient to justify the identity of the relevant chromatographic peak or isolate as a *Prohibited Substance* or *Metabolite* of a *Prohibited Substance* or *Marker* of a *Prohibited Substance* or *Method*

## 5.4.7 Assuring the quality of test results

5.4.7.1 The Laboratory must participate in the WADA Proficiency Testing Program.

5.4.7.2 The Laboratory shall have in place a quality assurance system, including the submission of blind quality control samples, that challenges the entire scope of the testing process (i.e, sample receipt and accessioning through result reporting).

5.4.7.3 Analytical performance should be monitored by operating quality control schemes appropriate to the type and frequency of testing performed by the Laboratory. The range of quality control activities includes:

- Positive and negative controls analyzed in the same analytical run as the *Presumptive Adverse Analytical Finding Sample*.
- The use of deuterated or other internal standards or standard addition.
- Comparison of mass spectra or ion ratios from selected ion monitoring (SIM) to a Reference Material or Reference Collection sample analyzed in the same analytical run
- Confirmation of the "A" and "B" Split Samples.



- Quality control charts using appropriate control limits (e.g.,  $\pm 20\%$  of the target value) depending on the analytical method employed.
- The quality control procedures should be documented in the Laboratory.

## 6.0 Process of WADA Accreditation

This section describes the technical and financial requirements the laboratory must fulfill in the process of being accredited by WADA. The description of the steps in the accreditation process is linked to the defined requirement presented in Section 4.

### 6.1 Applying for a WADA Laboratory Accreditation

#### 6.1.1 Submit Application Form

The laboratory must fill in the necessary information in the Application Form as provided by WADA and deliver this to WADA with the required documentation and applicable fee. The Application shall be signed by the Laboratory Director and, if relevant, by the Director of the host organization.

#### 6.1.2 Description of Laboratory

As preparations for an initial visit by WADA, the laboratory shall complete a questionnaire provided by WADA and submit it to WADA no later than four weeks after the receipt of the questionnaire. The following information shall be submitted through the questionnaire:

- List of staff and their qualifications
- Description of physical facilities, including a description of the security considerations for *Samples* and records
- List of proposed and actual instrumental resources and equipment
- List of available Reference Materials or standards, or plans to acquire Reference Materials or standards, including properly validated biological Sample Reference Collections
- Financial or business plan for the laboratory

WADA may require an update of this documentation during the process of accreditation.

#### 6.1.3 Provide a letter of support

According to 4.1.2 the laboratory shall provide necessary letters of support containing the required information from the relevant national public authorities, or *National Olympic Committee*, or *National Anti-Doping Organization*.

#### 6.1.4 Conduct Initial visit

If necessary, WADA shall conduct an initial visit (2-3 days) to the laboratory at the laboratory's expense. The purpose of this visit is to clarify issues with regard to the accreditation process and the defined requirements in *the International Standard for*

Laboratories and to obtain information about different aspects of the laboratory relevant for the accreditation.

#### **6.1.5 Issue final report and recommendation**

Within eight (8) weeks after the initial visit or the receipt of the questionnaire, WADA will complete and submit a report to the laboratory. In the report WADA will make the necessary recommendations concerning giving the laboratory status as a WADA Probationary laboratory or if this is not the case, identifying needed improvements in order to be a WADA Probationary laboratory.

### **6.2 Preparing for WADA Laboratory Accreditation**

A probationary period shall be defined for a WADA Probationary Laboratory. The period will range from 12 to 24 months depending on the status of the laboratory with regard to the defined requirements (refer to Section 4.1). The main purpose of this period is that the laboratory shall prepare for initial accreditation. During this period, WADA will provide appropriate feedback to assist the laboratory in improving the quality of its testing process. In this period the laboratory shall:

#### **6.2.1 Obtain ISO 17025 accreditation**

The laboratory shall prepare and establish the required documentation and system according to the requirements in Application of ISO 17025 to Analysis of *Doping Control Sample* (Section 5) and the ISO 17025. Based on this, the laboratory shall initiate and prepare for the accreditation process by consulting with a relevant national accreditation body. An audit team consisting of representatives from a national accreditation body, including independent technical assessors recommended by WADA will audit the laboratory. Copies of the Audit Report shall be sent to WADA. The laboratory has to correct any identified non-conformities within defined time-frames and document this accordingly. Copies of the documentation of the correction of the non-conformities should be sent to WADA.

#### **6.2.2 Participate in the WADA Proficiency Testing Program**

The laboratory must complete a minimum of one year of successful participation in the WADA Proficiency Testing program prior to achieving initial accreditation. (See Annex A for description of the Proficiency Testing program.)

As a final proficiency test, the laboratory shall analyze 20-50 urine *Samples* in the presence of a WADA representative. Costs associated with the WADA on-site visit shall be at the laboratory's expense. The laboratory shall successfully identify and/or document a concentration in excess of the threshold of all of the *Prohibited Substances, Metabolite(s) of Prohibited Substances, or Marker(s) of Prohibited Substances* or *Methods* within five (5) days of the laboratory opening the *Samples*. The laboratory shall provide a Certificate of Analysis for each of the *Samples* in the proficiency test. For negative *Samples*, WADA may request all or a portion of the negative screening data. For each of the *Samples* for which there is an *Adverse Analytical Finding*, the laboratory shall provide a Laboratory Documentation Package. This data shall be submitted within two (2) weeks of submission of the initial report.

### **6.2.3 Implement Code of Ethics**

The laboratory shall communicate the Code of Ethics (Annex B) to all employees and ensure understanding of and commitment to the different aspects of the Code of Ethics.

### **6.2.4 Plan and implement research activities**

The laboratory shall develop a plan for its research and development activities in the field of *Doping Control* within a 3 year period including a budget. At least two research and development activities shall be initiated and implemented within the probationary period.

### **6.2.5 Plan and implement sharing of knowledge**

The laboratory shall prepare and convey information and knowledge on at least two specific issues to the other *WADA* accredited Laboratories within the probationary period.

## **6.3 Obtaining WADA Accreditation**

### **6.3.1 Participate in a WADA accreditation audit**

In the last phase of the probationary period *WADA* will prepare in cooperation with the laboratory a final *WADA* accreditation audit. Representatives of *WADA* will audit compliance of the defined requirements in the Application of ISO 17025 to Analysis of *Doping Control Samples* (Section 5) and the practice and documentation of the laboratory. If *WADA* has participated in the initial ISO audit, the final *WADA* audit may be a document audit. Otherwise, the audit can be conducted together with the national accreditation body or separately if more practical. Should an on-site audit take place by *WADA*, the associated cost shall be at the laboratory's expense. Based on the audit, *WADA* will issue an Audit Report and submit this to the laboratory. If needed, the laboratory will have to correct identified non-compliances within defined time-frames and report these to *WADA*.

### **6.3.2 WADA report and recommendation**

Based on the relevant documentation from the laboratory, any *WADA* technical advisor feedback, and the relevant accreditation body (Audit Report), *WADA* will make a final report including a recommendation concerning the accreditation of the laboratory. The report and recommendation will be submitted to the *WADA* Executive Committee for approval. In case that the recommendation is that the laboratory should not be accredited, the laboratory will have a maximum of six (6) months to correct and improve specific parts of their operation, at which time a further report will be made by *WADA*.

### **6.3.3 Issue and publication of Accreditation certificate**

A certificate signed by a duly authorized representative of *WADA* shall be issued in recognition of an accreditation. Such certificate shall specify the name of the Laboratory and the period for which the certificate is valid. Certificates may be

issued after the effective date, with retroactive effect. A list of accredited Laboratories will be published annually by WADA.

## **6.4 Maintaining WADA Accreditation**

### **6.4.1 Provide a new letter of support**

Letter(s) of Support from a national public authority or *National Olympic Committee* or *National Anti-Doping Organization* responsible for a national *Doping Control* program or an International Federation responsible for an international *Doping Control* program shall be required in years in which there is an ISO 17025 re-accreditation audit.

A letter of support from the host organization renewing its commitment to the Laboratory shall also be required in conjunction with each ISO 17025 re-accreditation audit.

### **6.4.2 Document annual number of tests**

The Laboratory shall periodically report the results of all tests performed to WADA in a specified format. WADA will monitor *Sample* test volume performed by the Laboratory. If the number of *Samples* falls below 1500 per year, WADA Laboratory accreditation will be suspended or revoked in accordance with Section 6.4.8.

### **6.4.3 Flexible Accreditation**

WADA accredited Laboratories may add or modify scientific methods or add analytes to its scope of work without the need for approval by the body that completed the ISO/IEC 17025 accreditation of that Laboratory. Any analytical method or procedure must be properly selected and validated and included in the scope of the Laboratory at the next ISO audit if use is continued.

### **6.4.4 Document Compliance with the WADA Laboratory Code of Ethics**

The Laboratory Director must send a letter of compliance to WADA every year. The Laboratory may be asked to provide documentation of compliance with the provisions of the Code of Ethics (Annex B).

### **6.4.5 Document implemented research activities**

The Laboratory must supply an annual progress report to WADA documenting research and development results in the field of *Doping Control* and dissemination of the results. The Laboratory should also relate research and development plans for the next year.

### **6.4.6 Document implemented sharing of knowledge**

The Laboratory must supply an annual report sharing of knowledge with all other WADA-accredited Laboratories.

#### **6.4.7 Participate in WADA/ISO periodical audits and the re-accreditation audit**

WADA reserves the right to inspect and audit the Laboratory at any time. The notice of the audit/inspection will be made in writing to the Laboratory Director. In exceptional circumstances, the audit/inspection may be unannounced.

##### **6.4.7.1 WADA/ISO Re-accreditation audit**

The Laboratory must receive ISO/IEC 17025 accreditation including compliance with the Application of ISO 17025 for Analysis of *Doping Control Samples* (Section 5 of this document). The audit team may include a WADA Consultant to augment the auditing team selected by the national accrediting body for the re-accreditation audit.

Copies of the audit summary report as well as the Laboratory responses must be sent to WADA. The Laboratory shall also provide a copy of the ISO 17025 certificate obtained from the national certifying body.

##### **6.4.7.2 ISO Periodical audit**

In years when a periodical ISO/IEC 17025 audit is required, the Laboratory shall provide WADA with a copy of any external audits and evidence of corrective actions for any non-compliance.

#### **6.4.8 WADA report and recommendation**

WADA will annually review Laboratory compliance with the requirements listed in Sections 4 and 5. With the exception of re-accreditation and other required on-site audits, the annual review will consist of a documentation audit. WADA may require documentation from the Laboratory. Failure of the Laboratory to provide information requested in evaluating performance by the specified date shall be considered a refusal to cooperate and result in Suspension or Revocation of accreditation.

WADA will consider the overall performance of the Laboratory in making decisions regarding continued accreditation. Applicant Laboratory performance on aspects of the standards described in Section 5 (such as turn-around times, Documentation Package contents, and feedback from client organizations) may be considered in this auditing.

##### **6.4.8.1 Maintenance of accreditation**

In the event that the Laboratory has maintained satisfactory performance, WADA will recommend to the WADA Executive Committee that the Laboratory be re-accredited.

##### **6.4.8.2 Suspension of accreditation**

Whenever WADA has reason to believe that Suspension may be required and that immediate action is necessary in order to protect the interests of WADA and the Olympic movement, WADA may immediately suspend a Laboratory's accreditation. If necessary, such decision may be taken by the Chairman of the WADA Executive Committee.

Examples of actions that could result in Suspension of accreditation include:

- Suspension of ISO 17025 accreditation;
- failure to take appropriate corrective action after an unsatisfactory performance;
- lack of compliance with any of the requirements or standards listed in *WADA International Standard for Laboratories* (including Annex A. Proficiency Testing);
- failure to cooperate with *WADA* or the relevant Testing Authority in providing documentation;
- failure to comply with the *WADA Laboratory Code of Ethics*.

*WADA* may recommend a Suspension of accreditation at any time based on the results of the Proficiency Testing program.

The period and terms of Suspension shall be proportionate to the seriousness of the non-compliance(s) or lack of performance and the need to ensure accurate and reliable drug testing of *Athletes*. A period of Suspension shall be up to 6 months, during which time any non-compliance must be corrected. If the non-compliance is not corrected during the Suspension period, the Laboratory accreditation will be revoked.

In the case of a non-compliance *WADA* may suspend the Laboratory from performing analyses for any *Prohibited Substances*. If *WADA* determines that the non-compliance is limited to a class of *Prohibited Substances*, *WADA* may limit the suspension to analysis for the class of compounds in which the non-compliance occurred.

#### 6.4.8.3 Revocation of accreditation

The *WADA* Executive Committee revokes accreditation of any Laboratory accredited under these provisions if *WADA* determines that Revocation is necessary to ensure the full reliability and accuracy of drug tests and the accurate reporting of test results. Revocation of accreditation may be based on, but not limited to, the following considerations:

- Loss of ISO 17025 accreditation;
- Unsatisfactory performance in analyzing and reporting results of drug tests
- Unsatisfactory participation in performance evaluations or Laboratory on-site audits;
- Failure to take appropriate corrective action following an unsatisfactory performance either in *Testing* or in a proficiency test;
- A material violation of this standard or other condition imposed on the Laboratory by *WADA*;

- Failure to correct a lack of compliance with any of the requirements or standards listed in *WADA International Standard for Laboratories* (including Annex A. Proficiency Testing) during a Suspension period;
- Failure to cooperate with *WADA* or the relevant Testing Authority during the Suspension phase;
- A serious violation of the Code of Ethics;
- Conviction of any key personnel for any criminal offence committed that is related to the operation of the Laboratory; or
- Any other cause that materially affects the ability of the Laboratory to ensure the full reliability and accuracy of drug tests and the accurate reporting of results.

A Laboratory whose accreditation has been revoked is ineligible to perform testing of *Doping Control Samples* for any Testing Authority.

If a Laboratory whose accreditation has been revoked should seek accreditation, it shall begin the process as a new laboratory as described in Section 4.1, unless there are exceptional circumstances or justifications as determined solely by *WADA*. In the case of exceptional circumstances, *WADA* shall determine what steps shall be followed prior to granting a new accreditation.

#### 6.4.9 Notification

##### 6.4.9.1 Written Notice

When a Laboratory is suspended or *WADA* seeks to revoke accreditation, *WADA* must immediately serve the Laboratory with written notice of the Suspension or proposed Revocation by facsimile mail, personal service, or registered or certified mail, return receipt requested. This notice shall state the following:

- 1) The reason for Suspension or proposed Revocation;
- 2) The terms of the Suspension or proposed Revocation; and
- 3) The period of Suspension.

##### 6.4.9.2 Effective Date

A Suspension is immediately effective. A proposed Revocation is effective 30 calendar days after the date on the written notice or, if review is requested, upon *WADA*'s decision to uphold the proposed Revocation. A Laboratory who has received notice that its accreditation is in the process of being revoked shall be suspended until the Revocation is made final or is rescinded by *WADA*. If *WADA* decides not to uphold the Suspension or proposed Revocation, the Suspension is terminated immediately and any proposed Revocation shall not take place.

#### 6.4.9.3 Public Notice

WADA will immediately notify all relevant national public authorities, *National Anti-Doping Organizations*, *National Olympic Committees*, International Federations, and the IOC of the name and address of any Laboratory that has had its accreditation suspended or revoked, and the name of any Laboratory that has had its Suspension lifted.

WADA will provide to any Testing Authority, upon written request, WADA's written decision which upholds or denies the Suspension or proposed Revocation.

#### 6.4.10 Re-accreditation Costs

On an annual basis, WADA will invoice the Laboratory for a portion of the costs associated with the re-accreditation process. The Laboratory shall assume the travel and accommodation expenses of the WADA representative(s) in the event of on-site inspections.

#### 6.4.11 Issue and publication of Accreditation certificate

If maintenance of accreditation is approved, the Laboratory shall receive a certificate signed by a duly authorized representative of WADA issued in recognition of such accreditation. Such certificate shall specify the name of the Laboratory and the period for which the certificate shall be valid. Certificates may be issued after the effective date, with retroactive effect.

### 6.5 Accreditation Requirements for Satellite Facilities for Major Events

In general, the reporting time requirements for a major *Event* require that the Laboratory facility be at the location in proximity to the competition such that *Samples* can be delivered by *Event Doping Control* staff. This may require re-location of an existing Laboratory for a period of time sufficient to validate operations at the satellite facility and perform the testing for the *Event*.

In extraordinary circumstances, *Samples* may be transferred to an existing Laboratory facility. There must be agreement between the *Major Event Organization* and WADA regarding whether testing requirements such as turn-around time and the *Athlete* rights are met for in any eventuality. If the Laboratory is functioning within its regular facility, the requirements stated below with respect to facilities do not apply. The Laboratory will, however, be required to report on staffing, equipment, and *Sample* transport issues.

The Laboratory shall be responsible for providing WADA with regular updates on the progress of the testing facilities.

#### 6.5.1 Participate in an initial WADA/ISO visit/inspection

WADA may visit the Laboratory facility as soon as it is available to determine whether the facility is adequate. Expenses related to such a visit shall be at the Laboratory's expense. Particular emphasis will be placed on the adequacy of security



considerations, the physical layout of the space to ensure that adequate separation of various parts of the Laboratory are maintained, and to provide a preliminary review of other key support elements.

#### **6.5.2 Document ISO/IEC 17025 accreditation of the satellite facility**

At least one month prior to the major *Event*, the Laboratory must provide documentation that the national accrediting body has provided ISO/IEC accreditation for the satellite facility in compliance with the Application of ISO/IEC 17025 to the Analysis of *Doping Control Samples* (Section 5). *WADA* may require that a *WADA* consultant be present at the national accrediting body audit of the satellite facility. *WADA*'s expenses associated with such audit, will be at the Laboratory's expense.

#### **6.5.3 Complete a Pre-Event Report on Facilities and Staff**

At least one (1) month prior to the *Event*, the Laboratory must report:

- List of Laboratory staff
- List of staff scientists not normally employed by the Laboratory (if required)
- Training plan for new staff scientists
- List of instrumental resources and equipment
- Procedure manual specific to the satellite facility including analytical methods
- Summary of results management process including criteria for determining positive and negative results
- Methods of reporting test results in a secure manner to the appropriate authorities

Any changes that occur prior to the *Event* should be immediately reported to *WADA*.

Even if the testing is to be done at the Laboratory's regular facility, the *Pre-Event Report* must be completed, particularly in regard to personnel changes and any additional equipment.

#### **6.5.4 Participate in WADA accreditation audit**

*WADA* may choose to perform an independent on-site audit or a document audit of the satellite facility. Should an on-site audit take place, *WADA* expenses related to the audit will be at the Laboratory's expense. This audit may include analysis of a set of proficiency testing samples. The full complement of staff must be in attendance. Particular emphasis will be placed on involvement of new staff members to assess their competence.

#### **6.5.5 Review the reports and correct identified non-conformities**

The Laboratory Director must address and correct any identified non-compliances. The audit report and documentation of the corrective actions must be submitted to *WADA*.

### **6.5.6 Issue and publication of a temporary and limited Accreditation certificate**

Based on the documentation provided, *WADA* shall make a decision regarding accreditation of the Laboratory. In the event that accreditation is awarded, *WADA* shall issue an accreditation for the period of the *Event* and an appropriate time before and after the actual competition.

### **6.5.7 Monitoring and assessment during the Event**

*WADA* may choose at its sole discretion to have an observer in the Laboratory during the *Event*. The Laboratory Director is expected to provide full cooperation to the observer.

*WADA*, in conjunction with the *Major Event Organization*, will submit double blind proficiency testing samples to the Laboratory.

In the event of a false positive, the Laboratory will immediately cease testing for the class of *Prohibited Substances and Methods*. The Laboratory shall apply corrective actions within 12 hours of notification of the false positive. All *Samples* analyzed prior to the false positive will be re-analyzed for the class of *Prohibited Substances and Methods* for which the non-compliance occurred. The results of the investigation and analysis will be presented to *WADA* within 24 hours unless otherwise agreed in writing.

In the event of a false negative, the Laboratory will be required to investigate the root cause and apply corrective actions within 24 hours of notification of the false negative result. A representative group of *Samples* in appropriate number to ensure that the risk of false negatives is minimal will be re-analyzed for the class of *Prohibited Substances and Methods* for which the non-compliance occurred. The results of the investigation and analysis will be presented to *WADA* within 48 hours unless otherwise agreed in writing.

## **7.0 Requirements for supporting an *Adverse Analytical Finding* in the Adjudication Process**

This section describes the relevant procedures to be followed where an *Athlete* challenges an *Adverse Analytical Finding* in a hearing as provided for by the *Code*.

### **7.1 Laboratory Documentation Package**

In support of any *Adverse Analytical Finding* the Laboratory is required to provide the Laboratory Documentation Package described in detail in the Technical Document on Laboratory Documentation Packages.

The Laboratory is not required to provide any documentation not specifically included in the Laboratory Documentation Package. Therefore, the Laboratory is not required to support an *Adverse Analytical Finding* by producing, either to the Testing Authority International Standard for Laboratories  
Version 4.0 August 2004

or in response to discovery requests related to the hearing, standard operating procedures, general quality management documents (e.g., ISO compliance documents) or any other documents not specifically required by Technical Document on Laboratory Documentation Packages. References in the *International Standard for Laboratories* to ISO requirements are for general quality control purposes only and have no applicability to any adjudication of any specific *Adverse Analytical Finding*.

## **PART THREE: ANNEXES**

### **ANNEX A - WADA PROFICIENCY TESTING PROGRAM**

The WADA Proficiency Testing (PT) Program is designed to evaluate Laboratory proficiency and to improve test result uniformity between Laboratories, and to provide educational opportunities for the WADA-accredited Laboratories. The purpose of the individual PT sample will determine its composition and form.

#### **1. Probationary period**

The Proficiency Testing (PT) program is a part of the initial evaluation of a Laboratory seeking accreditation. In addition to providing samples as part of quarterly PT samples, the WADA will provide upon request samples from past PT rounds in order to allow the applicant Laboratory with an opportunity to evaluate its performance against the recorded performance of accredited Laboratories.

All procedures associated with the handling and testing of the PT samples by the Laboratory are, to the greatest extent possible, to be carried out in a manner identical to that applied to routine Laboratory Samples, unless otherwise specified. No effort should be made to optimize instrument (e.g., change multipliers or chromatographic columns) or method performance prior to analyzing the PT samples unless it is a scheduled maintenance activity. Methods or procedures used in routine testing should be employed.

Successful participation in 12-24 months of PT sample rounds is required before a Laboratory is eligible to be considered for accreditation. The PT samples shall occur at least quarterly and will consist of a minimum of five (5) samples per challenge. At least four (4) PT samples will contain Threshold Substances. Blank and adulterated samples may also be included.

#### **2. Maintenance/Re-accreditation period**

After accreditation, Laboratories shall be challenged with at least five (5) PT samples each quarter. Each year at least two (2) samples will contain Threshold Substances. Blank and adulterated samples may be included.

All procedures associated with the handling and testing of the PT samples by the Laboratory are, to the greatest extent possible, to be carried out in a manner identical to that applied to routine Laboratory Samples, unless otherwise specified. No effort should be made to optimize instrument (e.g., change multipliers or chromatographic columns) or method performance prior to analyzing the PT samples unless it is a scheduled maintenance activity. Methods or procedures not used in routine testing should not be employed.

### 2.1 Open PT Samples

The Laboratory may be directed to analyze a PT sample for a specific *Prohibited Substance*. In general, this approach is used for educational purposes or for data gathering.

### 2.2 Blind PT Samples

The Laboratory will be aware that the sample is a PT sample, but will not be aware of the content of the sample. Performance on blind PT samples is to be at the same level as for the open or non-blind PT samples.

### 2.3 Reporting – Open and Blind Proficiency Samples

The Laboratory should report the results of open and blind PT samples to WADA in the same manner as specified for routine *Samples*. For some samples or PT sample sets, additional information may be requested from the Laboratory.

### 2.4 Double Blind Proficiency Sample

The Laboratory will receive PT sample sets which are indistinguishable from normal testing samples. The samples may consist of blank, adulterated or positive samples. These samples may be used to assess turn-around time, compliance with documentation package requirements, and other non-analytical performance criteria as well as Laboratory proficiency.

## 3. Proficiency Test Sample Composition

### 3.1 Description of the Drugs

PT samples contain those *Prohibited Substances*, *Metabolite(s)* of *Prohibited Substances*, and *Marker(s)* of *Prohibited Substances and Methods* which each accredited Laboratory must be prepared to assay in concentrations that allow detection of the analytes by commonly used screening techniques. These are generally concentrations that might be expected in the urine of drug users. For some analytes, the sample composition may consist of the parent drug as well as major *Metabolites*. The actual composition of the PT samples supplied to different Laboratories in a particular PT sample may vary but, within any annual period, all Laboratories participating are expected to have analyzed the same total set of samples.

A sample may contain more than one *Prohibited Substance*, *Metabolite(s)*, or *Marker* of a *Prohibited Substance or Method*. A PT sample will not contain more than three substances or their *Metabolite(s)*, or *Markers* of *Prohibited Substances or Methods*. It is possible that the sample will contain multiple *Metabolites* of a single substance, which would represent the presence of a single *Prohibited Substance*. All *Metabolites* detected should be reported according to the Laboratory's standard operating procedures.

### 3.2 Concentrations

PT samples may be spiked with *Prohibited Substances* and/or their *Metabolites* or may be from authentic administration studies. For Threshold Substances, the

concentration in the sample will be guided by, but not limited to, one of the following criteria:

- i) at least 20 percent above the threshold for either the initial assay or the confirmatory test, depending on which is to be evaluated;
- ii) near or below the threshold limit for special purposes. In this case, the Laboratory would be directed to analyze the *Sample* for a particular *Prohibited Substance* as part of an educational challenge and will not be considered for evaluation for the purposes of the PT program.

For Non-threshold Substances, the concentration will be guided by, but not limited to, one of the following criteria:

- i) the *Prohibited Substance* and/or its major *Metabolite(s)* will be present in quantities greater than the Minimum Required Performance Limit;
- ii) the *Prohibited Substance* and/or its major *Metabolite(s)* will be present near the limit of detection for special purposes. In this case, the Laboratory would be directed to analyze the sample for a particular *Prohibited Substance* as part of an educational challenge and will not be considered for evaluation for the purposes of the PT program.

These concentrations and drug types may be changed periodically in response to factors such as changes in detection technology and patterns of drug use.

Negative samples do not contain concentrations of any of the target drugs above the Minimum Required Performance Limit when analyzed by the normally used methods.

### 3.3 Blank or Adulterated Samples

PT samples include those that do not contain prohibited drugs or samples which have been deliberately adulterated by the addition of extraneous substances designed to dilute the sample, degrade the analyte or to mask the analyte during the analytical determination.

## 4. Evaluation of Proficiency Testing Results

### 4.1 Evaluation of Quantitative Results

When a quantitative determination has been reported, the results can be scored based on the true or consensus value of the sample analyzed and a standard deviation which may be set either by the group results or according to the expected precision of the measurement. The z-score is calculated using the equation

$$z = \frac{\bar{x} - \hat{x}}{\delta}$$

Where  $\bar{x}$  is the value found

$\hat{x}$  is the assigned value

$\delta$  is the target value for standard deviation

The target relative standard deviation will be set in such a way that an absolute z-score between two (2) and three (3) is deemed **questionable** performance. A z-score greater than three (3) is deemed **unacceptable** performance.

In addition, re-scaled sum of score (RSZ) and re-scaled sum of squared scores (RSSZ) will be calculated. While the z score gives an estimate of bias, the RSZ, by retaining the sign of the biases, will reflect consistent systematic bias. The RSSZ, by eliminating the possibility that positive and negative bias will cancel, provides another indicator of bias. The RSZ and RSSZ are calculated by the equations

$$RSZ = \sum \frac{z}{\sqrt{m}}$$

$$RSSZ = \sum \frac{z^2}{m}$$

where m is the number of tests.

## 4.2 Probationary Period

**4.2.1** Any false positive reported automatically disqualifies a Laboratory from further consideration for accreditation. The Laboratory will be eligible for reinstatement upon providing documentation that satisfies WADA that remedial and preventative actions have been implemented.

**4.2.2** An applicant Laboratory is to achieve an overall grade level of 90 percent for PT samples required during the probationary period, i.e., it must correctly identify and confirm 90 percent of the total drug challenges (qualitative including adulterated samples).

**4.2.3** An applicant Laboratory is to obtain satisfactory Z-scores for any quantitative results reported based on the mean of three replicate determinations. For the purposes of accreditation a quantitative result is required for threshold drugs. The relative standard deviation is to be commensurate with the validation data.

Any Laboratory that fails to achieve a satisfactory score for at least 90% of the quantitative determinations during the probationary period will be disqualified from further consideration. If the Laboratory receives fewer than 10 samples for quantitation in the year, the Laboratory may be allowed a single unsatisfactory result in the quantitative portion of the PT program during a 12 month period. The Laboratory will be eligible for reinstatement upon providing documentation that satisfies WADA that remedial and preventative actions have been implemented.

### 4.3 Maintenance and Re-Accreditation Period

**4.3.1** No false positive drug identification is acceptable for any drug and the following procedures are to be followed when dealing with such a situation:

- i) The Laboratory is immediately informed of a false positive error by the *WADA*.
- ii) The Laboratory is to provide the *WADA* with a written explanation of the reasons for the error within five (5) working days. This explanation is to include the submission of all quality control data from the batch of samples that included the false positive sample if the error is deemed to be technical/scientific.
- iii) The *WADA* shall review the Laboratory's explanation promptly and decide what further action, if any, to take.
- iv) If the error is determined to be an administrative error (clerical, sample mix-up, etc), the *WADA* may direct the Laboratory to take corrective action to minimize the occurrence of the particular error in the future and, if there is reason to believe the error could have been systematic, may require the Laboratory to review and re-analyze previously run *Samples*.
- v) If the error is determined to be a technical or methodological error, the Laboratory may be required to re-test all *Samples* analyzed positive by the Laboratory from the time of final resolution of the error back to the time of the last satisfactory proficiency test round. A statement signed by the Laboratory Director shall document this re-testing. The Laboratory may also be required to notify all clients whose results may have been affected of the error as part of its quality management system. Depending on the type of error that caused the false positive, this retesting may be limited to one analyte, a class of *Prohibited Substances or Methods*, or may include any prohibited drug. The Laboratory shall immediately notify the *WADA* if any result on a *Sample* that has been reported to a client is detected as a false positive. *WADA* may suspend or revoke the Laboratory's accreditation. However, if the case is one of a less serious error for which effective corrections have already been made, thus reasonably assuring that the error will not occur again, the *WADA* may decide to take no further action.
- vi) During the time required to resolve the error, the Laboratory remains accredited but has a designation indicating that a false positive result is pending resolution. If the *WADA* determines that the Laboratory's accreditation must be suspended or revoked, the Laboratory's official status becomes "Suspended" or "Revoked" until the Suspension or Revocation is lifted or any process complete.

**4.3.2** An accredited Laboratory must correctly identify 100 percent of the *Prohibited Substances* to pass the round of PT samples. It must correctly identify and confirm 100 percent of the total PT samples (qualitative including adulterated samples).

**4.3.3** An accredited Laboratory is to obtain satisfactory Z-scores for any quantitative results reported based on the mean of three replicate determinations. For the purposes of accreditation a quantitative result is required for threshold drugs.



The relative standard deviation is to be commensurate with the validation data.

Any Laboratory that fails to achieve a satisfactory score for quantitative determinations will be deemed to have failed that sample challenge. The Laboratory must achieve a satisfactory score on 90% of the quantitative samples during the year. If the Laboratory receives fewer than 10 samples for quantitation in the year, the Laboratory may be allowed a single unsatisfactory result in the quantitative portion of the PT program during a 12 month period.

- 4.4** Laboratories failing a proficiency test round are informed immediately by *WADA*. Laboratories must take and report corrective action within 30 calendar days to *WADA*. Laboratories may otherwise be advised by *WADA* to take corrective action for a given reason or to change a corrective action which has previously been reported to *WADA*. The corrective action reported to *WADA* must be implemented in the routine operation of the Laboratory. Repeated failures of the same type will result in *WADA* requiring corrective action.

Laboratories failing two consecutive rounds of the PT scheme will be immediately suspended. The Laboratory is required to provide documentation of corrective action with 10 working days of notification of Suspension. Failure to do so will result in immediate Revocation of the accreditation. Lifting of the Suspension occurs only when corrective action has been taken and reported to the *WADA*. The *WADA* may choose, at its sole discretion, to submit additional PT samples to the Laboratory or to require that the Laboratory be re-audited, at the expense of the Laboratory after having furnished satisfactory results for another proficiency testing round.

- 4.5** *WADA* is to evaluate the annual performance of all accredited Laboratories.

## ANNEX B - LABORATORY CODE OF ETHICS

### 1. Confidentiality

The heads of Laboratories, their delegates and Laboratory staff shall not discuss or comment to the media on individual results prior to the completion of any adjudication without consent of the organization that supplied sample to the Laboratory and the organization that is asserting the *Adverse Analytical Finding* in adjudication.

### 2. Research

Laboratories are entitled to participate in research programs provided that the Laboratory director is satisfied with the *bona fide* nature and the programs have received proper ethical (e.g. human subjects) approval.

#### 2.1. Research in Support of *Doping Control*

The Laboratories are expected to develop a program of research and development to support the scientific foundation of *Doping Control*. This research may consist of the development of new methods or technologies, the pharmacological characterization of a new doping agent, the characterization of a masking agent or method, and other topics relevant to the field of *Doping Control*.

#### 2.2. Human subjects

The Laboratories must follow the Helsinki Accords and any applicable national standards as they relate to the involvement of human subjects in research.

Voluntary informed consent must also be obtained from human subjects in any drug administration studies for the purpose of development of a Reference Collection or proficiency testing materials.

#### 2.3. Controlled substances

The Laboratories are expected to comply with the relevant national laws regarding the handling and storage of controlled (illegal) substances.

### 3. Testing

#### 3.1. Competitions

The Laboratories shall only accept and analyze *Samples* originating from known sources within the context of *Doping Control* programs conducted in competitions organized by national and international sports governing bodies. This includes national and international federations, *National Olympic Committees*, national associations, universities, and other similar organizations. This rule applies to Olympic and non-Olympic sports.

Laboratories should exercise due diligence to ascertain that the *samples* are collected according to the *World Anti-Doping Code International Standard* for

Testing or the International Standard for Doping Control (ISO/PAS 18873), or similar guidelines. These guidelines must include collection of Split Samples; appropriate *Sample* container security considerations; and formal chain of custody conditions.

### **3.2. Out-of-competition**

The Laboratories shall accept *Samples* taken during training (or *Out-of-competition*) only if the following conditions are simultaneously met:

- (a) That the *Samples* have been collected and sealed under the conditions generally prevailing in competitions themselves as in Section 3.1 above;
- (b) If the collection is a part of an anti-doping program; and
- (c) If appropriate sanctions will follow a positive case.

Laboratories shall not accept *Samples*, for the purposes of either screening or identification, from commercial or other sources when the conditions in the above paragraph are not simultaneously met.

Laboratories shall not accept *Samples* from individual *Athletes* on a private basis or from individuals or organizations acting on their behalf.

These rules apply to Olympic and non-Olympic sports.

### **3.3. Clinical or Forensic**

Occasionally the Laboratory is requested to analyze a *Sample* for a banned drug or endogenous substance allegedly coming from a hospitalized or ill *Person* in order to assist a physician in the diagnostic process. Under this circumstance, the Laboratory director must explain the pre-testing issue to the requester and agree subsequently to analyze the *Sample* only if a letter accompanies the *Sample* and explicitly certifies that the *Sample* is for medical diagnostic or therapeutic purposes.

The letter must also explain the medical reason for the test.

Work to aid in forensic investigations may be undertaken but due diligence should be exercised to ensure that the work is requested by an appropriate agency or body. The Laboratory should not engage in testing or expert testimony that would call into question the integrity of the individual or the scientific validity of work performed in the anti-doping program.

### **3.4. Other Testing**

If the Laboratory accepts *Samples* from an entity that is not a Testing Authority recognized by the World Anti-Doping Code, it is the responsibility of the Laboratory Director to ensure that any *Adverse Analytical Finding* will be processed according to the Code and that the results cannot be used in any way by an *Athlete* or associated *Person* to avoid detection.

The Laboratory should not engage in testing that undermines or is detrimental to the anti-doping program of WADA. The Laboratory should not provide results that in any way suggests endorsement of products or services for *Athletes* or sports authorities. The Laboratory should not provide testing services in defense of an *Athlete* in a *Doping Control* adjudication.

### **3.5. Sharing of Information and Resources**

#### **3.5.1 New Substances**

The WADA-accredited Laboratories for *Doping Control* shall inform WADA when they detect a new or suspicious doping agent.

When possible, the Laboratories shall share information regarding the detection of potentially new or rarely detected doping agents

#### **3.5.2 Sharing of Knowledge**

Sharing of knowledge shall consist of, but not be limited to, dissemination of information about new *Prohibited Substances and Methods* and their detection within sixty (60) days of discovery. This can occur by participation in scientific meetings, publication of results of research, sharing of specific details of methodology necessary for detection, and working with WADA to distribute information by preparation of a reference substance or biological excretion study or information regarding the chromatographic retention behaviour and mass spectra of the substance or its *Metabolites*. The Laboratory director or staff shall participate in developing standards for best practice and enhancing uniformity of testing in the WADA-accredited Laboratory system. An example of the latter would be in establishing reporting standards for determination of an *Adverse Analytical Finding*.

### **4. Conduct Detrimental to the Anti-Doping Program**

The Laboratory personnel shall not engage in conduct or activities that undermine or are detrimental to the anti-doping program of WADA, an International Federation, a *National Anti-Doping Organization*, a *National Olympic Committee*, a *Major Event Organization Committee*, or the International Olympic Committee. Such conduct could include, but is not limited to, conviction for fraud, embezzlement, perjury, etc. that would cast doubt on the integrity of the anti-doping program.

No Laboratory employee or consultant shall provide counsel, advice or information to *Athletes* or others regarding techniques or methods to mask detection of, alter metabolism of, or suppress excretion of a *Prohibited Substance* or *Marker of a Prohibited Substance* or *Method* in order to avoid an *Adverse Analytical Finding*. No Laboratory staff shall assist an *Athlete* in avoiding collection of a *Sample*. This paragraph does not prohibit presentations to educate *Athletes*, students, or others concerning anti-doping programs and *Prohibited Substances* or *Methods*.

**ANNEX C - LIST OF TECHNICAL DOCUMENTS**

<b>Title</b>	<b>Document Number</b>	<b>Version Number</b>	<b>Effective Date</b>
Laboratory Internal Chain of Custody	TD2003LCOC	1.2	Jan 1, 2004
Laboratory Documentation Packages	TD2003LDOC	1.3	Jan 1, 2004
Minimum Required Performance Limits for Detection of Prohibited Substances	TD2004MRPL	1.0	Feb15,2004
Identification Criteria for Qualitative Assays Incorporating Chromatography and Mass Spectrometry	TD2003IDCR	1.2	Jan 1, 2004
Reporting Norandrosterone Findings	TD2004NA	1.0	Aug13, 2004
Reporting and Evaluation Guidance for Testosterone, Epitestosterone, T/E Ratio and other Endogenous Steroids	TD2004EAAS	1.0	Aug13, 2004
Harmonization of the Method for the Identification of Epoetin Alfa and Beta (EPO) and Darbepoetin Alfa (NESP) by IEF-Double Blotting and Chemiluminescent Detection	TD2004EPO	1.0	<i>In progress</i>
Measurement of Uncertainty for Anti-Doping Analysis			<i>Future</i>
Reporting Guidance for Gas Chromatography/Combustion/ Isotope Ratio Mass Spectrometry			<i>Future</i>
Reporting Guidance for Salbutamol and other Beta-2 Agonists			<i>Future</i>



Valid July, 1<sup>st</sup>, 2004.

## **ADDENDUM TO THE INTERNATIONAL STANDARD FOR LABORATORIES**

### **REQUIREMENTS FOR ANTI-DOPING ANALYSIS OF WHOLE BLOOD, PLASMA, SERUM OR OTHER BLOOD FRACTIONS.**

Several anti-doping tests have now been developed on the blood matrix, and can be applied to whole blood or blood fractions (e.g. plasma, serum) to determine doping practices in sport.

As currently established, the *World Anti-Doping Code International Standard for Laboratories* does not specifically cover procedures to handle and analyze the blood matrix in anti-doping *Laboratories*. Provision 5.2.4.4.1 of the *International Standard for Laboratories* refers to specific requirements for the analysis of the blood matrix to be promulgated separately.

The present document is established to complement or amend the existing *International Standard for Laboratories*, to provide ad hoc requirements to the *Laboratories* for handling and analyzing blood *Samples* in the context of anti-doping analysis.

The official text of the Addendum to the *International Standard for Laboratories* shall be maintained by WADA and shall be published in English and French. In the event of any conflict between the English and French versions, the English version shall prevail.

#### **Specific Requirements for Whole Blood or Blood Fractions Analyses**

In any Sections that refer to urine, and are carried over into this document by reference, the terms blood, plasma, or serum shall be substituted as appropriate. Unless otherwise stated, there is no blood, plasma, or serum equivalent to the urine integrity test or data, and any reference to this should be deleted.

The following sections of Section 5 of the *International Standard for Laboratories* apply to the analysis of blood *Samples* by reference:

**5.1** and all subsections;

**5.2.1** and all subsections;

**5.2.2** and all subsections with the exception of subsections 5.2.2.5 and 5.2.2.6 which are replaced by the following:

Provisions 5.2.2.5 and 5.2.2.6 apply to plasma, serum or other blood fractions containing no blood cells. *Samples* shall be frozen on reception until analysis and as soon as practical after aliquots have been taken for analysis. The Laboratory shall retain the A and B *Samples* for a minimum of three (3) months after the Testing Authority receives a negative report. The *Samples* shall be retained frozen under appropriate conditions.

*Samples* with irregularities shall be held frozen for a minimum of three (3) months following the report to the Testing Authority.

*Samples* that consist of whole blood or blood fractions containing intact cells shall be stored at approximately 4 degree Celsius on reception and should be analyzed within 48 hours. As soon as practicable after aliquots have been taken for analysis, *Samples* should be returned to approximately 4 degree Celsius storage. The anti-doping Laboratory shall retain the A and B *Samples* with or without *Adverse Analytical Finding* for a minimum of 1 month after the Testing Authority receives the final analytical ("A" or "B" *Sample*) report.

**5.2.3** and all subsections;

**5.2.4** all subsections with the exception of subsections 5.2.4.1, 5.2.4.3.1.1, 5.2.4.2.1, 5.2.4.2.4, 5.2.4.3.1.2, 5.2.4.3.2.1, which are replaced or amended where needed by the following:

5.2.4.3.1.1 Screening and confirmation tests may be performed initially on the same aliquot of *Sample*. The test should be repeated on a fresh aliquot of the *Sample* to ensure that the initial test results are repeatable from the same *Sample* bottle.

Detection of blood transfusion relies upon the use of multiple antibodies and flow cytometry to reveal several red blood cell antigens. Consequently article 5.2.4.3.1.3 does not apply for this type of immunochemical analysis.

5.2.4.3.2.1 , for "B" *Sample* confirmation in whole blood or blood fraction with blood cells only, the "B" *Sample* analysis shall be completed within 30 days of notification of an "A" *Sample Adverse Analytical Finding*.

**5.2.5** and all subsections;

**5.2.6** and all subsections with the exception of 5.2.6.4, 5.2.6.7, and 5.2.6.8.

**5.3** and all subsections;

**5.4** and all subsections with the exception of 5.4.4.1, 5.4.4.2.2, 5.4.4.3, 5.4.6, and 5.4.7 which are amended, where applicable, by the following:

**5.4.4.1 Selection of Methods**

Standard methods are generally not available for *Doping Control* analyses. The Laboratory shall develop, validate and document in-house methods for substances on the *Prohibited List* or their Metabolites or Markers. The methods shall be selected and validated so they are fit for the purpose.

**5.4.4.3** The Laboratory should provide an estimation of the measurement uncertainty where applicable.

**5.4.6.2 Reference Collection**

A collection of *Samples* or isolates may be obtained from a biological matrix following an authentic and verifiable administration or traceable mixture of a *Prohibited Substance* or *Method*, providing that the analytical data are sufficient to justify the identity of the *Prohibited Substance* or *Metabolite* of a *Prohibited Substance* or *Metabolite* of a *Prohibited Substance* or *Marker* of a *Prohibited Substance* or *Method*.

**5.4.7. Assuring the quality of test results**

**5.4.7.1.** The performance of Laboratories for analysis on the blood matrix will be evaluated as deemed necessary by the *World Anti-Doping Agency* under the principles of the *International Standard for Laboratories* specifically applied to the blood matrix.

**5.4.7.2** The Laboratory shall have in place a quality assurance system, including the submission of blind quality control samples, that challenges the entire scope of the testing process.

**5.4.7.3** Analytical performance should be monitored by operating quality control schemes appropriate to the type and frequency of blood testing performed by the Laboratory.

Applicable Technical Documents for blood analysis:

Laboratory Documentation Packages.

Laboratory Internal Chain of Custody.





APPENDIX 3

The World Anti-Doping Code

**INTERNATIONAL  
STANDARD FOR  
TESTING**

version 3.0

June 2003

## PREAMBLE

World Anti-Doping Code *International Standard for Testing* is a mandatory *International Standard* developed as part of the World Anti-Doping Program.

The *International Standard for Testing* is extracted from the proposed ISO International Standard for Doping Control (ISO ISDC) which is being prepared by an expert group within the International Anti-Doping Arrangement (IADA) and WADA. The ISO ISDC is based on the IADA International Standard for Doping Control (ISDC)/ISO PAS 18873 (1999). WADA supports and is an active partner with IADA in developing the Proposed ISO ISDC to a full ISO standard. The ISO process is expected to be completed in mid 2004.

Version 1.0 of the *International Standard for Testing* was circulated to *Signatories* and governments for review and comments in November 2002. Version 2.0 was based on the comments and proposals received from *Signatories* and governments.

All *Signatories* and governments were consulted and have had the opportunity to review and provide comments on version 2.0. This draft version 3.0 will be presented for approval to the WADA Executive Committee on June 7th 2003.

The official text of the *International Standard for Testing* shall be maintained by WADA and shall be published in English and French. In the event of any conflict between the English and French versions, the English version shall prevail.

## TABLE OF CONTENT

<b>PART ONE: INTRODUCTION, CODE PROVISIONS AND DEFINITIONS</b> .....	10588
<b>1.0 Introduction and scope</b> .....	10588
<b>2.0 Code Provisions</b> .....	10589
<b>3.0 Terms and definitions</b> .....	10591
3.1 Defined terms from the <i>Code</i> .....	10591
3.2 Defined Terms from the <i>International Standard for Testing</i> ..	10594
<b>PART TWO: STANDARDS FOR TESTING</b> .....	10596
<b>4.0 Planning</b> .....	10596
4.1 Objective.....	10596
4.2 General.....	10596
4.3 Requirements for establishing the <i>Registered Testing Pool</i> ....	10596
4.4 Requirements for collecting <i>Athlete</i> whereabouts information for the purposes of Out of Competition Testing .....	10597
4.5 Requirements for test distribution planning .....	10597
4.6 Requirements for selection of <i>Athletes</i> .....	10598
<b>5.0 Notification of Athletes</b> .....	10599
5.1 Objective.....	10599
5.2 General.....	10599
5.3 Requirements prior to notification of <i>Athletes</i> .....	10600
5.4 Requirements for notification of <i>Athletes</i> .....	10601
<b>6.0 Preparing for the Sample Collection Session</b> .....	10603
6.1 Objective.....	10603
6.2 General.....	10604
6.3 Requirements for preparing for the <i>Sample</i> Collection Session .....	10604
<b>7.0 Conducting the Sample Collection Session</b> .....	10605
7.1 Objective.....	10605
7.2 General.....	10605
7.3 Requirements prior to <i>Sample</i> collection .....	10605
7.4 Requirements for <i>Sample</i> collection .....	10606
<b>8.0 Security/Post test administration</b> .....	10607
8.1 Objective.....	10607
8.2 General.....	10608
8.3 Requirements for Security/post test administration.....	10608
<b>9.0 Transport of Samples and documentation</b> .....	10608
9.1 Objective.....	10608
9.2 General.....	10608
9.3 Requirements for transport of <i>Samples</i> and documentation.	10609
<b>PART THREE: ANNEXES</b> .....	10610
Annex A - Investigating a possible failure to comply .....	10610
Annex B - Modifications for <i>Athletes</i> with disabilities .....	10612
Annex C - Collection of urine <i>Samples</i> .....	10614
Annex D - Collection of blood <i>Samples</i> .....	10617
Annex E - Urine <i>Samples</i> - Insufficient volume.....	10620
Annex F - Urine <i>Samples</i> - <i>Samples</i> that do not meet laboratory pH or specific gravity guidelines.....	10622
Annex G - <i>Sample</i> Collection Personnel Requirements.....	10624

## **PART ONE: INTRODUCTION, CODE PROVISIONS AND DEFINITIONS**

### **1.0 Introduction and scope**

The main purpose of *International Standard for Testing* is to plan for effective *Testing* and to maintain the integrity and identity of the *Samples*, from notifying the *Athlete* to transporting *Samples* for analysis.

The *International Standard for Testing* includes standards for test distribution planning, notification of *Athletes*, preparing for and conducting *Sample* collection, security/post test administration and transport of *Samples*.

The *International Standard for Testing*, including all annexes, is mandatory for all *Signatories* to the *Code*.

The World Anti-Doping Program encompasses all of the elements needed in order to ensure optimal harmonization and best practice in international and national anti-doping programs. The main elements are: the *Code* (Level 1), *International Standards* (Level 2), and Models of Best Practice (Level 3).

In the introduction to the *Code*, the purpose and implementation of the *International Standards* are summarized as follows:

*“International Standards for different technical and operational areas within the anti-doping program will be developed in consultation with the Signatories and governments and approved by WADA. The purpose of the International Standards is harmonization among Anti-Doping Organizations responsible for specific technical and operational parts of the anti-doping programs. Adherence to the International Standards is mandatory for compliance with the Code. The International Standards may be revised from time to time by the WADA Executive Committee after reasonable consultation with the Signatories and governments. Unless provided otherwise in the Code, International Standards and all revisions shall become effective on the date specified in the International Standard or revision.”*

The standards included in the *International Standard for Testing* are extracted from the ISO International Standard for Doping Control (ISO ISDC), which also includes management and support processes for *Testing* activities

Definitions specified in the *Code* are written in italics. Additional definitions specific to the *International Standard for Testing* are underlined.

## 2.0 Code Provisions

The following articles in the *Code* directly address the *International Standard for Testing*:

### **Code Article 2 Anti-Doping Rule Violations:**

2.3 Refusing, or failing without compelling justification, to submit to *Sample* collection after notification as authorized in applicable anti-doping rules or otherwise evading *Sample* collection.

2.4 Violation of applicable requirements regarding *Athlete* availability for *Out-of-Competition Testing* including failure to provide required whereabouts information and missed tests which are declared based on reasonable rules.

2.5 *Tampering*, or *Attempting* to tamper, with any part of *Doping Control*.

2.8 Administration or *Attempted* administration of a *Prohibited Substance* or *Prohibited Method* to any *Athlete*, or assisting, encouraging, aiding, abetting, covering up or any other type of complicity involving an anti-doping rule violation or any *Attempted* violation.

### **Code Article 3 Proof of Doping:**

3.2.2 Departures from the *International Standard for Testing* which did not cause an *Adverse Analytical Finding* or other anti-doping rule violation shall not invalidate such results. If the *Athlete* establishes that departures from the *International Standard* occurred during *Testing* then the *Anti-Doping Organization* shall have the burden to establish that such departures did not cause the *Adverse Analytical Finding* or the factual basis for the anti-doping rule violation.

### **Code Article 5 Testing:**

5.1 **Test Distribution Planning.** *Anti-Doping Organizations* conducting *Testing* shall in coordination with other *Anti-Doping Organizations* conducting *Testing* on the same *Athlete* pool:

5.1.1 Plan and implement an effective number of *In-Competition* and *Out-of-Competition* tests. Each International Federation shall establish a *Registered Testing Pool* for *International-Level Athletes* in its sport, and each *National Anti-Doping Organization* shall establish a national *Registered Testing Pool* for *Athletes* in its country. The national-level pool shall include *International-Level Athletes* from that country as well as other national-level *Athletes*. Each International Federation and *National Anti-Doping Organization* shall plan and conduct *In-Competition* and *Out-of-Competition Testing* on its *Registered Testing Pool*.

5.1.2 Make *No Advance Notice Testing* a priority.

5.1.3 Conduct *Target Testing*.

5.2 **Standards for Testing.** *Anti-Doping Organizations* conducting *Testing* shall conduct such *Testing* in conformity with the *International Standard for Testing*.

**Code Article 7 Results Management:**

**7.3 Further Review of Adverse Analytical Finding Where Required by Prohibited List.** The *Anti-Doping Organization* or other reviewing body established by such organization shall also conduct any follow-up investigation as may be required by the *Prohibited List*. Upon completion of such follow-up investigation, the *Anti-Doping Organization* shall promptly notify the *Athlete* regarding the results of the follow-up investigation and whether or not the *Anti-Doping Organization* asserts that an anti-doping rule was violated.

**Code Article 10 Sanctions on Individuals:**

**10.10 Reinstatement Testing.** As a condition to regaining eligibility at the end of a specified period of *Ineligibility*, an *Athlete* must, during any period of *Provisional Suspension* or *Ineligibility*, make him or herself available for *Out-of-Competition Testing* by any *Anti-Doping Organization* having *Testing* jurisdiction, and must, if requested, provide current and accurate whereabouts information. If an *Athlete* subject to a period of *Ineligibility* retires from sport and is removed from *Out-of-Competition Testing* pools and later seeks reinstatement, the *Athlete* shall not be eligible for reinstatement until the *Athlete* has notified relevant *Anti-Doping Organizations* and has been subject to *Out-of-Competition Testing* for a period of time equal to the period of *Ineligibility* remaining as of the date the *Athlete* had retired.

**Code Article 14 Confidentiality and Reporting:**

**14.3 Athlete Whereabouts Information.** *Athletes* who have been identified by their International Federation or *National Anti-Doping Organization* for inclusion in an *Out-of-Competition Testing* pool shall provide accurate, current location information. The International Federations and *National Anti-Doping Organizations* shall coordinate the identification of *Athletes* and the collecting of current location information and shall submit it to *WADA*.

*WADA* shall make this information accessible to other *Anti-Doping Organizations* having authority to test the *Athlete* as provided in Article 15. This information shall be maintained in strict confidence at all times; shall be used exclusively for purposes of planning, coordinating or conducting *Testing*; and shall be destroyed after it is no longer relevant for these purposes.

**14.5 Doping Control Information Clearing House.** *WADA* shall act as a central clearing house for *Doping Control Testing* data and results for *International-Level Athletes* and national-level *Athletes* that have been included in their *National Anti-Doping Organization's Registered Testing Pool*. To facilitate coordinated test distribution planning and to avoid unnecessary duplication in *Testing* by the various *Anti-Doping Organizations*, each *Anti-Doping Organization* shall report all *In-Competition* and *Out-of-Competition* tests on such *Athletes* to the *WADA* clearinghouse as soon as possible after such tests have been conducted. *WADA* shall make this information accessible to the *Athlete*, the *Athlete's* National Federation, *National Olympic Committee* or National Paralympic Committee, *National Anti-Doping Organization*, International Federation, and the International Olympic Committee or International Paralympic Committee. Private information regarding an *Athlete* shall be maintained by *WADA* in strict confidence. *WADA* shall, at least annually, publish statistical reports summarizing such information.

**Code Article 15 Clarification of Doping Control Responsibilities:**

**15.1 Event Testing.** The collection of *Samples* for *Doping Control* does and should take place at both *International Events* and *National Events*. However, only a single organization should be responsible for initiating and directing *Testing* during an *Event*. At *International Events*, the collection of *Doping Control Samples* shall be initiated and directed by the

international organization which is the ruling body for the *Event* (e.g., the IOC for the Olympic Games, the International Federation for a World Championship, and PASO for the Pan American Games). If the international organization decides not to conduct any *Testing* at such an *Event*, the *National Anti-Doping Organization* for the country where the *Event* occurs may, in coordination with and with the approval of the international organization or *WADA*, initiate and conduct such *Testing*. At *National Events*, the collection of *Doping Control Samples* shall be initiated and directed by the designated *National Anti-Doping Organization* of that country.

**15.2 Out-of-Competition Testing.** *Out-of-Competition Testing* is and should be initiated and directed by both international and national organizations. *Out-of-Competition Testing* may be initiated and directed by: (a) *WADA*; (b) the IOC or IPC in connection with the Olympic Games or Paralympic Games; (c) the *Athlete's International Federation*; (d) the *Athlete's National Anti-Doping Organization*; or (e) the *National Anti-Doping Organization* of any country where the *Athlete* is present. *Out-of-Competition Testing* should be coordinated through *WADA* in order to maximize the effectiveness of the combined *Testing* effort and to avoid unnecessary repetitive *Testing* of individual *Athletes*.

**15.4 Mutual Recognition.** Subject to the right to appeal provided in Article 13, the *Testing*, therapeutic use exemptions and hearing results or other final adjudications of any *Signatory* which are consistent with the *Code* and are within that *Signatory's* authority, shall be recognized and respected by all other *Signatories*. *Signatories* may recognize the same actions of other bodies which have not accepted the *Code* if the rules of those bodies are otherwise consistent with the *Code*.

## 3.0 Terms and definitions

### 3.1 Defined terms from the Code

**Adverse Analytical Finding:** A report from a laboratory or other approved *Testing* entity that identifies in a *Specimen* the presence of a *Prohibited Substance* or its *Metabolites* or *Markers* (including elevated quantities of endogenous substances) or evidence of the *Use* of a *Prohibited Method*.

**Anti-Doping Organization:** A *Signatory* that is responsible for adopting rules, for initiating, implementing or enforcing any part of the *Doping Control* process. This includes, for example, the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, other *Major Event Organizations* that conduct *Testing* at their *Events*, *WADA*, International Federations, and *National Anti-Doping Organizations*.

**Athlete:** For purposes of *Doping Control*, any *Person* who participates in sport at the international level (as defined by each International Federation) or national level (as defined by each *National Anti-Doping Organization*) and any additional *Person* who participates in sport at a lower level if designated by the *Person's National Anti-Doping Organization*. For purposes of anti-doping information and education, any *Person* who participates in sport under the authority of any *Signatory*, government, or other sports organization accepting the *Code*.

**Code:** The World Anti-Doping Code.

**Competition:** A single race, match, game or singular athletic contest. For example, the finals of the Olympic 100-meter dash. For stage races and other athletic contests where prizes are awarded on a daily or other interim basis, the distinction between a *Competition* and an *Event* will be as provided in the rules of the applicable International Federation.

**Consequences of Anti-Doping Rules Violations:** An *Athlete's* or other *Person's* violation of an anti-doping rule may result in one or more of the following: (a) Disqualification means the *Athlete's* results in a particular *Competition* or *Event* are invalidated, with all resulting consequences including forfeiture of any medals, points and prizes; (b) Ineligibility means the *Athlete* or other *Person* is barred for a specified period of time from participating in any *Competition* or other activity or funding as provided in Article 10.9; and (c) Provisional Suspension means the *Athlete* or other *Person* is barred temporarily from participating in any *Competition* prior to the final decision at a hearing conducted under Article 8 (Right to a Fair Hearing).

**Doping Control:** The process including test distribution planning, *Sample* collection and handling, laboratory analysis, results management, hearings and appeals.

**Event:** A series of individual *Competitions* conducted together under one ruling body (e.g., the Olympic Games, FINA World Championships, or Pan American Games).

**In-Competition:** For purposes of differentiating between *In-Competition* and *Out-of-Competition Testing*, unless provided otherwise in the rules of an International Federation or other relevant *Anti-Doping Organization*, an *In-Competition* test is a test where an *Athlete* is selected for *Testing* in connection with a specific *Competition*.

**Independent Observer Program:** A team of observers, under the supervision of WADA, who observe the *Doping Control* process at certain *Events* and report on observations. If WADA is *Testing In-Competition* at an *Event*, the observers shall be supervised by an independent organization.

**Ineligibility:** See *Consequences of Anti-Doping Rules Violations* above.

**International Event:** An *Event* where the International Olympic Committee, the International Paralympic Committee, an International Federation, a *Major Event Organization*, or another international sport organization is the ruling body for the *Event* or appoints the technical officials for the *Event*.



**International-Level Athlete:** *Athletes* designated by one or more International Federations as being within the *Registered Testing Pool* for an International Federation.

**International Standard:** A standard adopted by WADA in support of the *Code*. Compliance with an *International Standard* (as opposed to another alternative standard, practice or procedure) shall be sufficient to conclude that the procedures addressed by the *International Standard* were performed properly.

**Minor:** A natural *Person* who has not reached the age of majority as established by the applicable laws of his or her country of residence.

**National Anti-Doping Organization:** The entity(ies) designated by each country as possessing the primary authority and responsibility to adopt and implement anti-doping rules, direct the collection of *Samples*, the management of test results, and the conduct of hearings, all at the national level. If this designation has not been made by the competent public authority (ies), the entity shall be the country's *National Olympic Committee* or its designee.

**National Olympic Committee:** The organization recognized by the International Olympic Committee. The term *National Olympic Committee* shall also include the National Sport Confederation in those countries where the National Sport Confederation assumes typical *National Olympic Committee* responsibilities in the anti-doping area.

**No Advance Notice:** A *Doping Control* which takes place with no advance warning to the *Athlete* and where the *Athlete* is continuously chaperoned from the moment of notification through *Sample* provision.

**Out-of-Competition:** Any *Doping Control* which is not *In-Competition*.

**Prohibited List:** The List identifying the *Prohibited Substances* and *Prohibited Methods*.

**Provisional Suspension:** See *Consequences* above.

**Registered Testing Pool:** The pool of top level *Athletes* established separately by each International Federation and *National Anti-Doping Organization* who are subject to both *In-Competition* and *Out-of-Competition Testing* as part of that International Federation's or Organization's test distribution plan.

**Sample/Specimen:** Any biological material collected for the purposes of *Doping Control*.

**Signatories:** Those entities signing the *Code* and agreeing to comply with the *Code*, including the International Olympic Committee, International Federations, International Paralympic Committee, *National*

*Olympic Committees, National Paralympic Committees, Major Event Organizations, National Anti-Doping Organizations, and WADA.*

**Target Testing:** Selection of *Athletes* for *Testing* where specific *Athletes* or groups of *Athletes* are selected on a non-random basis for *Testing* at a specified time.

**Testing:** The parts of the *Doping Control* process involving test distribution planning, *Sample* collection, *Sample* handling, and *Sample* transport to the laboratory.

**WADA:** The World Anti-Doping Agency.

### **3.2 Defined Terms from the *International Standard for Testing***

**Blood Collection Official:** An official who is qualified to and has been authorized by the *ADO* to collect a blood *Sample* from an *Athlete*.

**Chain of Custody:** The sequence of individuals or organizations who have the responsibility for a *Sample/specimen* from the provision of the sample/specimen until the *Sample/specimen* has been received for analysis.

**Chaperone:** An official who is trained and authorized by the *ADO* to carry out specific duties including notification of the *Athlete* selected for *Sample* collection, accompanying and observing the *Athlete* until arrival at the Doping Control Station, and/or witnessing and verifying the provision of the *Sample* where the training qualifies him/her to do so.

**Doping Control Officer:** An official who has been trained and authorised by the *ADO* with delegated responsibility for the on-site management of a *Sample Collection Session*.

**Doping Control Station:** The location where the *Sample Collection Session* will be conducted.

**Failure to Comply:** A term used to describe *Anti-Doping Rule Violations* in Articles 2.3, 2.4, 2.5 and 2.8 of the Code.

**Sample Collection Equipment:** Containers or apparatus used to directly collect or hold the *Athlete's Specimen* at any time during the *Sample* collection process. *Sample Collection Equipment* shall, as a minimum, consist of:

- For urine *Sample* collection:
  - Collection vessels for collecting the urine *Sample* as it leaves the *Athlete's* body;
  - Sealable and tamper-evident bottles and lids for securing the urine *Sample*;

- For blood *Sample* collection:
  - Needles for collecting the blood *Sample*;
  - Blood tubes with sealable and tamper-evident devices for holding the blood *Sample*.

**Sample Collection Personnel:** A collective term for qualified officials authorised by the *ADO* who may carry out or assist with duties during the Sample Collection Session.

**Sample Collection Session:** All of the sequential activities that directly involve the *Athlete* from notification until the *Athlete* leaves the Doping Control Station after having provided his/her *Sample/s*.

**Weighted:** A ranking method of selecting *Athletes* using criteria where the ranking is based on the potential risk of doping and possible doping patterns.

## **PART TWO: STANDARDS FOR TESTING**

### **4.0 Planning**

#### **4.1 Objective**

The objective is to plan and implement an effective distribution of *Athlete* tests.

#### **4.2 General**

Planning starts with establishing criteria for *Athletes* to be included in a *Registered Testing Pool* and ends with selecting *Athletes* for *Sample* collection.

The main activities are information gathering, risk evaluation, and developing, monitoring, evaluating and modifying the test distribution plan.

#### **4.3 Requirements for establishing the *Registered Testing Pool***

**4.3.1** The *Anti-Doping Organization* (ADO) shall define and document the criteria for *Athletes* to be included in a *Registered Testing Pool*. This shall include as a minimum:

- For International Federations (IFs):  
*Athletes* who compete at a high level of international competition, and
- For *National Anti-Doping Organizations*:  
*Athletes* who are part of national teams in Olympic and Paralympic sports and recognised national federations.

The criteria shall be reviewed at least annually and updated if required.

**4.3.2** The ADO shall include *Athletes* under their authority in the *Registered Testing Pool* who are serving periods of *Ineligibility* or *Provisional Suspensions* as *Consequences of Anti-Doping Rules Violations*.

**4.3.3** The *Registered Testing Pool* shall be reviewed and updated regularly to reflect changes in *Athletes'* competing levels to ensure additions to or removals from the pool as required.

#### **4.4 Requirements for collecting *Athlete* whereabouts information for the purposes of Out of Competition Testing**

**4.4.1** The *ADO* shall define procedures and/or systems for:

- a) Collecting, maintaining and monitoring sufficient whereabouts information to ensure that *Sample* collection can be planned and conducted at *No Advance Notice* for all *Athletes* included in the *Registered Testing Pool*, and
- b) When *Athletes* fail to provide accurate and timely whereabouts information, taking appropriate action to ensure the information stays up to date and complete.

**4.4.2** As a minimum the following *Athlete* whereabouts information shall be collected:

- a) Name
- b) Sport/discipline,
- c) Home address
- d) Contact phone numbers
- e) Training times and venues
- f) Training camps
- g) Travel plans
- h) Competition schedule
- I) Disability if applicable, including the requirement for third party involvement in notification.

#### **4.5 Requirements for test distribution planning**

**4.5.1** The *ADO* shall, as a minimum, evaluate the potential risk of doping and possible doping pattern for each sport and/or discipline based on:

- a) Physical demands of the sport and possible performance enhancing effect that doping may elicit;
- b) Available doping analysis statistics;
- c) Available research on doping trends;
- d) Training periods and *Competition* season.

**4.5.2** The *ADO* shall develop and document a test distribution plan based on information determined in 4.5.1, the number of *Athletes* per sport/discipline in the *Registered Testing Pool* and the evaluation outcomes of previous test distribution planning cycles.

**4.5.3** The ADO shall allocate the number of *Sample* collections by type of *Sample* collection for each sport/discipline, including *No Advance Notice*, *Out-of-Competition*, *In-Competition*, blood and urine *Sample* collection, as required to achieve effective deterrence.

**4.5.4** The ADO shall establish a system whereby the test distribution plan is reviewed and, if necessary, updated on a regular basis in order to incorporate new information and take into account *Sample* collection from *Athletes* in the *Registered Testing Pool* by other ADOs.

**4.5.5** The ADO shall establish a system for maintaining test distribution planning data. Such data shall be used to assist with determining whether modifications to the plan are necessary. This information shall include as a minimum:

For each test:

- a) The sport/discipline;
- b) The country represented by the *Athlete* (if applicable);
- c) The type of *Sample* collection (*No Advance Notice*, *Out-of-Competition*, *In-Competition* or advance notice);
- d) The date of *Sample* collection; and
- e) The country in which the *Sample* collection occurred.

In addition, for each *Adverse Analytical Finding*:

- a) Dates of *Sample* collection and analysis;
- b) Class of substance/s found;
- c) Actual substance/s detected;
- d) *Sanctions of Anti-Doping Rules Violations*, if any.

**4.5.6** The ADO shall ensure that the athlete support personnel shall not be involved in the test distribution planning for their athletes.

**4.5.7** In planning and conducting tests at *International Event*, and where the relevant IF does not have a doping control program that complies with this standard, the *National Anti-Doping Organization* shall be the preferred *Sample* collection supplier.

## **4.6 Requirements for selection of Athletes**

**4.6.1** In accordance with the number of *Sample* collections allocated to each sport/discipline in the test distribution plan, the ADO shall select *Athletes* for *Sample* collection using *Target Testing*, Weighted and random selection methods.

**4.6.2** As a minimum, the *ADO* shall consider *Target Testing Athletes* based on the following information:

- a) Injury;
- b) Withdrawal or absence from expected *Competition*;
- c) Going into or coming out of retirement;
- d) Behaviour indicating doping;
- e) Sudden major improvements in performance;
- f) Changes in *Athlete* whereabouts information that can indicate a potential increase in the risk of doping, including moving to a remote location;
- g) *Athlete* sport performance history;
- h) Details of past *Doping Controls*;
- i) *Athlete* reinstatement after a period of *Ineligibility*; and
- j) Reliable information from a third party.

**4.6.3** An *ADO* may select *Athletes* under their authority for *Sample* collection who are not included in the *Registered Testing Pool* defined in 4.3.1 and 4.3.2.

**4.6.4** Where the *ADO* authorises a Doping Control Officer (DCO) to select *Athletes* for *Sample* collection, the *ADO* shall provide selection criteria to the DCO in accordance with the test distribution plan.

**4.6.5** Following the selection of an *Athlete* for *Sample* collection and prior to notification of the *Athlete*, the *ADO* and/or DCO shall ensure *Athlete* selection decisions are disclosed only to those who need to know in order to ensure the *Athlete* can be notified and tested on a *No Advance Notice* basis.

## **5.0 Notification of Athletes**

### **5.1 Objective**

To ensure that the selected *Athlete* is notified, the rights of the *Athlete* are maintained, there are no opportunities to manipulate the *Sample* to be provided and the notification is documented.

### **5.2 General**

Notification of *Athletes* starts when the *ADO* initiates the notification of the selected *Athlete* and ends when the *Athlete* arrives at the Doping Control Station or when the *Athlete's* possible failure to comply is brought to the *ADO's* attention.

The main activities are:

- a) Appointment of DCOs, Chaperones and other Sample Collection Personnel;
- b) Locating the *Athlete* and confirming his/her identity;
- c) Informing the *Athlete* that he/she has been selected to provide a *Sample* and of his/her rights and responsibilities;
- d) For *No Advance Notice Sample* collection, continuously chaperoning the *Athlete* from the time of notification to the arrival at the designated Doping Control Station; and
- e) Documenting the notification.

### **5.3 Requirements prior to notification of *Athletes***

**5.3.1** *No Advance Notice* shall be the notification method for *Out-of-Competition Sample* collection whenever possible.

**5.3.2** To conduct or assist with Sample Collection Sessions, the *ADO* shall appoint and authorise Sample Collection Personnel who have been trained for their assigned responsibilities, who do not have a conflict of interest in the outcome of the *Sample* collection, and who are not *Minors*.

**5.3.3** Sample Collection Personnel shall have official identification that is provided and controlled by the *ADO*. The minimum identification requirement is an official card/document naming the *ADO* through which they have been authorised. For DCOs, additional identification requirements shall include their name, their photograph and the card's/document's expiry date. For Blood Collection Officials additional identification requirements include evidence of their professional training in the collection of blood *Samples*.

**5.3.4** The *ADO* shall establish criteria to validate the identity of an *Athlete* selected to provide a *Sample*. This ensures the selected *Athlete* is the *Athlete* who is notified.

**5.3.5** The *ADO*, DCO or Chaperone, as applicable, shall establish the location of the selected *Athlete* and plan the approach and timing of notification, taking into consideration the specific circumstances of the sport/*Competition* and the situation in question.

**5.3.6** For *Out-of-Competition Sample* collection, the *ADO* shall establish criteria to ensure that reasonable attempts are made to notify *Athletes* of their selection for *Sample* collection.

**5.3.7** Reasonable attempts shall be defined by the *ADO* and at a minimum shall consider alternative times of day/evening and alternative locations over a specified period of time from the initial notification attempt.



**5.3.8** The *ADO* shall establish a system for logging *Athlete* notification attempt/s and outcome/s.

**5.3.9** The *Athlete* shall be the first one notified that he/she has been selected for *Sample* collection except where prior contact with a third party is required as specified in 5.3.10.

**5.3.10** The *ADO/DCO/Chaperone*, as applicable, shall consider whether a third party is required to be notified prior to notification of the *Athlete* when the *Athlete* is a *Minor*, where required by an *Athlete's* disability as provided for in Annex B - Modifications for *Athletes* with disabilities, or in situations where an interpreter is required for the notification.

**5.3.11** If the *Athlete* can not be contacted after having made reasonable attempts using the information supplied in 4.4.2 and logging the attempts in accordance with 5.3.8, the *DCO* or *ADO*, as applicable, shall institute Annex A - Investigating a possible failure to comply.

**5.3.12** The *ADO* shall not re-schedule or change a *Sample* collection from *No Advance-Notice* to advance notice except where an unexpected situation forces the need for an advanced notice *Sample* collection. Any such decision shall be recorded.

**5.3.13** Notification for advance notice *Sample* collection shall be by any means that indicates the *Athlete* received the notice.

#### **5.4 Requirements for notification of *Athletes***

**5.4.1** When initial contact is made, the *ADO*, *DCO* or *Chaperone*, as applicable, shall ensure that the *Athlete* and/or a third party if required in accordance with 5.3.10, is informed:

- a) That the *Athlete* is required to undergo a *Sample* collection;
- b) Of the authority under which the *Sample* collection is to be conducted;
- c) Of the type of *Sample* collection and any conditions that need to be adhered to prior to the *Sample* collection;
- d) Of the *Athlete's* rights, including the right to:
  - i. Have a representative and, if required, an interpreter;
  - ii. Ask for additional information about the *Sample* collection process;
  - iii. Request a delay in reporting to the Doping Control Station for valid reasons; and
  - iv. Request modifications as provided for in Annex B - Modifications for *Athletes* with disabilities.
- e) Of the *Athlete's* responsibilities, including the requirement to:

- i. Remain within sight of the DCO/Chaperone at all times from the first moment of in-person notification by the DCO/Chaperone until the completion of the *Sample* collection procedure;
  - ii. Produce identification in accordance with 5.3.4; and
  - iii. Comply with *Sample* collection procedures and the possible consequences of failure to comply; and
  - iv. Report to the Doping Control Station, unless delayed for valid reasons, as soon as possible and within 60 minutes of notification for a *No Advance Notice Sample* collection and 24 hours of receipt of notification for an advance notice *Sample* collection.
- f) Of the location of the Doping Control Station.

**5.4.2** When in-person contact is made, the DCO/Chaperone shall:

- a) From this time until the *Athlete* leaves the Doping Control Station at the end of his/her Sample Collection Session, keep the *Athlete* under observation at all times.
- b) Identify themselves to the *Athlete* using their official *ADO* identification card/document;
- c) Confirm the *Athlete's* identity as per the criteria established in 5.3.4. Any failure to confirm the identity of the *Athlete* shall be documented. In such cases, the DCO responsible for conducting the Sample Collection Session shall decide whether it is appropriate to report the situation in accordance with Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**5.4.3** The Chaperone/DCO shall then have the *Athlete* sign an appropriate form to acknowledge and accept the notification. If the *Athlete* refuses to sign that he/she has been notified or evades the notification, the Chaperone/DCO shall inform the *Athlete* of the consequences of failing to comply if possible, and the Chaperone (if not the DCO) shall immediately report all relevant facts to the DCO. When possible the DCO shall continue to collect a *Sample*. The DCO shall document the facts and report the circumstances to the *ADO*. The DCO and *ADO* shall follow the steps prescribed in Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**5.4.4** The DCO/Chaperone shall consider any reasonable request by the *Athlete* to delay reporting to the Doping Control Station within 60 mins of acknowledgement and acceptance of notification and approve or reject such requests as appropriate in accordance with 5.4.5 and 5.4.6. The DCO shall document the reasons for any such delay that may require further investigation by the *ADO*. The first urine *Sample* post notification shall be collected.

**5.4.5** A DCO may accept a request from an *Athlete* to delay reporting to the Doping Control Station beyond 60 mins, and/or once the athlete arrives at the Doping Control Station and wishes to leave if the *Athlete*

can be continuously chaperoned during the delay and if the request relates to the following activities:

- a) Participation in a victory ceremony;
- b) Fulfilment of media commitments;
- c) Competing in further *competitions*;
- d) Performing a warm down;
- e) Obtaining necessary medical treatment;
- f) Locating a representative and/or interpreter.

The DCO shall document the reasons for delay in reporting to the Doping Control Station and/or reasons for leaving the Doping Control Station once arriving that may require further investigation by the *ADO*.

**5.4.6** A DCO/Chaperone shall reject a request for delay from an *Athlete* if it will not be possible for the *Athlete* to be continuously chaperoned.

**5.4.7** When an *Athlete* notified of an advance notice *Sample* collection does not report to the Doping Control Station at the designated time, the DCO shall use his/her judgement whether to attempt to contact the *Athlete*. At a minimum, the DCO shall wait 30 minutes after the appointed time before departing. If the *Athlete* still has not reported by the time the DCO departs, the DCO shall follow the requirements of Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**5.4.8** If the *Athlete* reports to the Doping Control Station after the minimum waiting time and prior to the DCO's departure, the DCO shall decide as to whether to process a possible failure to comply. If at all possible the DCO shall proceed with collecting a *Sample*, and shall document the details of the delay in the *Athlete* reporting to the Doping Control Station.

**5.4.9** If, while keeping the *Athlete* under observation, Sample Collection Personnel observe any matter with potential to compromise the test, the circumstances shall be reported to and documented by the DCO. If deemed appropriate by the DCO, the DCO shall follow the requirements of Annex A – Investigating a possible failure to comply.

## **6.0 Preparing for the Sample Collection Session**

### **6.1 Objective**

To prepare for the Sample Collection Session in a manner that ensures that the session can be conducted efficiently and effectively.

## 6.2 General

Preparing for the Sample Collection Session starts with the establishment of a system for obtaining relevant information for effective conduct of the session and ends when it is confirmed that the Sample Collection Equipment conforms to the specified criteria.

The main activities are:

- a) Establishing a system for collecting details regarding the Sample Collection Session;
- b) Establishing criteria for who may be authorised to be present during a Sample Collection Session;
- c) Ensuring that the Doping Control Station meets the minimum criteria prescribed in 6.3.2;
- d) Ensuring that Sample Collection Equipment used by the ADO meets the minimum criteria prescribed in 6.3.4.

## 6.3 Requirements for preparing for the Sample Collection Session

**6.3.1** The ADO shall establish a system for obtaining all the information necessary to ensure that the Sample Collection Session can be conducted effectively, including special requirements to meet the needs of *Athletes* with disabilities as provided in Annex B – Modifications for *Athletes* with disabilities.

**6.3.2** The DCO shall use a Doping Control Station which, at a minimum, ensures the *Athlete's* privacy and is used solely as a Doping Control Station for the duration of the Sample Collection Session. The DCO shall record any significant deviations from these criteria.

**6.3.3** The ADO shall establish criteria for who may be authorised to be present during the Sample Collection Session in addition to the Sample Collection Personnel. At a minimum the criteria shall include:

- a) An *Athlete's* entitlement to be accompanied by a representative and/or interpreter during the Sample Collection Session except when the *Athlete* is passing a urine *Sample*.
- b) A *Minor Athlete's* entitlement, and the witnessing DCO/Chaperone's entitlement to have a representative observe the Chaperone when the *Minor Athlete* is passing a urine *Sample*, but without the representative directly observing the passing of the *Sample* unless requested to do so by the *Minor Athlete*.
- c) An *Athlete* with a disability's entitlement to be accompanied by a representative as provided for in Annex B - Modifications for *Athletes* with disabilities.

- d) A *WADA Independent Observer* where applicable under the *Independent Observer Program*. The *WADA Independent Observer* shall not directly observe the passing of a urine *Sample*.

**6.3.4** The *DCO* shall only use *Sample Collection Equipment* systems that are authorised by the *ADO*, which at a minimum, shall meet the following criteria. They shall:

- a) Have a unique numbering system incorporated into all bottles, containers, tubes or any other item used to seal the *Athlete's Sample*;
- b) Have a sealing system that is tamper evident;
- c) Ensure the identity of the *Athlete* is not evident from the equipment itself;
- d) Ensure that all equipment is clean and sealed prior to use by the *Athlete*.

## **7.0 Conducting the Sample Collection Session**

### **7.1 Objective**

To conduct the *Sample Collection Session* in a manner that ensures the integrity, security and identity of the *Sample* and respects the privacy of the *Athlete*.

### **7.2 General**

The *Sample Collection Session* starts with defining overall responsibility for the conduct of the *Sample Collection Session* and ends once the *Sample* collection documentation is complete.

The main activities are:

- a) Preparing for collecting the *Sample*;
- b) Collecting the *Sample*; and
- c) Documenting the *Sample* collection.

### **7.3 Requirements prior to Sample collection**

**7.3.1** The *ADO* shall be responsible for the overall conduct of the *Sample Collection Session* with specific responsibilities delegated to the *DCO*.

**7.3.2** The *DCO* shall ensure that the *Athlete* is informed of his/her rights and responsibilities as specified in 5.4.1.

**7.3.3** The DCO shall provide the *Athlete* with the opportunity to hydrate.

**7.3.4** The *Athlete* shall only leave the Doping Control Station under continuous observation by the DCO/Chaperone and with the approval of the DCO. The DCO shall consider any reasonable request by the *Athlete* to leave the Doping Control Station, as specified in 5.4.5 and 5.4.6, until the *Athlete* is able to provide a *Sample*.

**7.3.5** If the DCO gives approval for the *Athlete* to leave the Doping Control Station, the DCO shall agree with the *Athlete* on:

- a) The purpose of the *Athlete* leaving the Doping Control Station; and
- b) The time of return (or return upon completion of an agreed activity).

The DCO shall document this information and the actual time of the *Athlete's* departure and return.

## **7.4 Requirements for *Sample* collection**

**7.4.1** The DCO shall collect the *Sample* from the *Athlete* according to the following protocol/s for the specific type of *Sample* collection:

- a) Annex C: Collection of urine *Samples*
- b) Annex D: Collection of blood *Samples*

**7.4.2** Any behaviour by the *Athlete* and/or persons associated with the *Athlete* or anomalies with potential to compromise the *Sample* collection shall be recorded. If appropriate, the *ADO* and/or DCO, as applicable, shall institute Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**7.4.3** If there are doubts as to the origin or authenticity of the *Sample*, the *Athlete* shall be asked to provide an additional *Sample*. If the *Athlete* refuses to provide an additional *Sample* the DCO shall institute Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**7.4.4** The DCO shall provide the *Athlete* with the opportunity to document any concerns he/she may have about how the session was conducted.

**7.4.5** In conducting the Sample Collection Session the following information shall be recorded as a minimum:

- a) Date, time and type of notification (*No Advance Notice*, advance notice, *In-Competition* or *Out-of-Competition*);
- b) Date and time of *Sample* provision;
- c) The name of the *Athlete*;
- d) The date of birth of the *Athlete*;

- e) The gender of the *Athlete*;
- f) The *Athlete's* home address and telephone number;
- g) The *Athlete's* sport and discipline;
- h) The *Sample* code number;
- i) The name and signature of the Chaperone who witnessed the urine *Sample* provision;
- j) The name and signature of the Blood Collection Official who collected the blood *Sample*, where applicable;
- k) Required laboratory information on the *Sample*;
- l) Medications and supplements taken and recent blood transfusion details if applicable, within the timeframe specified by the lab as declared by the *Athlete*;
- m) Any irregularities in procedures;
- n) *Athlete* comments or concerns regarding the conduct of the session, if provided;
- o) The name and signature of the *Athlete*;
- p) The name and signature of the *Athlete's* representative, if required; and
- q) The name and signature of the DCO.

**7.4.6** The *Athlete* and DCO shall sign appropriate documentation to indicate their satisfaction that the documentation accurately reflects the details of the *Athlete's Sample Collection Session*, including any concerns recorded by the *Athlete*. The *Athlete's* representative shall sign on behalf of the *Athlete* if the *Athlete* is a *Minor*. Other persons present who had a formal role during the *Athlete's Sample Collection Session* may sign the documentation as a witness of the proceedings.

**7.4.7** The DCO shall provide the *Athlete* with a copy of the records of the Sample Collection Session that have been signed by the *Athlete*.

## **8.0 Security/Post test administration**

### **8.1 Objective**

To ensure that all *Samples* collected at the Doping Control Station and *Sample* collection documentation are securely stored prior to their departure from the Doping Control Station.

## 8.2 General

Post test administration begins when the *Athlete* has left the Doping Control Station after providing his/her *Sample/s*, and ends with preparation of all of the collected *Samples* and documentation for transport.

## 8.3 Requirements for Security/post test administration

**8.3.1** The *ADO* shall define criteria ensuring that any sealed *Sample* will be stored in a manner that protects its integrity, identity and security prior to transport from the Doping Control Station. The DCO shall ensure that any sealed *Sample* is stored in accordance with these criteria.

**8.3.2** Without exception, all *Samples* collected shall be sent for analysis to a *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*.

**8.3.3** The *ADO/DCO* shall develop a system to ensure that the documentation for each sealed *Sample* is completed and securely handled.

**8.3.4** The *ADO* shall develop a system to ensure that, where required, instructions for the type of analysis to be conducted are provided to the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*.

## 9.0 Transport of Samples and documentation

### 9.1 Objective

- a) To ensure that *Samples* and related documentation arrive at the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA* in proper condition to do the necessary analysis, and
- b) To ensure the Sample Collection Session documentation is sent by the DCO to the *ADO* in a secure and timely manner.

### 9.2 General

Transport starts when the sealed *Samples* and documentation leave the Doping Control Station and ends with the confirmed receipt of the *Samples* and *Sample* collection documentation at their intended destinations.

The main activities are arranging for the secure transport of *Samples* and related documentation to the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*, and arranging for the secure transport of *Sample* collection documentation to the *ADO*.



### **9.3 Requirements for transport of *Samples* and documentation**

**9.3.1** The *ADO* shall authorise a transport system that ensures *Samples* and documentation will be transported in a manner that protects their integrity, identity and security.

**9.3.2** The *ADO* shall develop a system for recording the Chain of Custody of the *Samples* and *Sample* collection documentation which includes confirming that both the *Samples* and *Sample* collection documentation have arrived at their intended destinations.

**9.3.3** Sealed *Samples* shall always be transported to the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*, using the *ADO's* authorised transport method as soon as practicable after the completion of the Sample Collection Session.

**9.3.4** Documentation identifying the *Athlete* shall not be included with the *Samples* or documentation sent to the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*.

**9.3.5** The DCO shall send all relevant Sample Collection Session documentation to the *ADO* using the *ADO's* authorised transport method as soon as practicable after the completion of the Sample Collection Session.

**9.3.6** Chain of Custody shall be checked by the *ADO* if receipt of either the *Samples* with accompanying documentation or *Sample* collection documentation is not confirmed at their intended destination or a *Sample's* integrity or identity may have been compromised during transport. In this instance, the *ADO* shall consider whether the *Sample* should be voided.

## PART THREE: ANNEXES

### Annex A - Investigating a possible failure to comply

#### A.1 Objective

To ensure that any matters occurring before, during or after a Sample Collection Session that may lead to a determination of a failure to comply are assessed, acted upon and documented.

#### A.2 Scope

Investigating a possible failure to comply begins when the *ADO* or a DCO becomes aware of a matter with the potential to compromise an *Athlete's* test and ends when the *ADO* takes appropriate follow-up action based on the outcomes of its investigation into the possible failure to comply.

#### A.3 Responsibility

**A.3.1** The *ADO* is responsible for ensuring that:

- a) Any matters with the potential to compromise an *Athlete's* test are assessed to determine if a possible failure to comply has occurred;
- b) All relevant information, including information from the immediate surroundings when applicable, is obtained as soon as possible or when practicable to ensure that all knowledge of the matter can be reported and be presented as possible evidence; and
- c) Appropriate documentation is completed to report any possible failure to comply.

**A.3.2** Sample Collection Personnel are responsible for reporting to the DCO any matter with the potential to compromise a test, and the DCO is responsible for reporting such matters to the *ADO*.

#### A.4 Requirements

**A.4.1** Any matters with the potential to compromise the test shall be reported as soon as practicable.

**A.4.2** If the matter has potential to compromise the test, the *Athlete* shall be notified if possible:

- a) Of the possible consequences;
- b) That a possible failure to comply will be investigated by the *ADO* and appropriate follow-up action will be taken.

**A.4.3** The necessary information about the possible failure to comply shall be obtained from all relevant sources as soon as possible and recorded.

**A.4.4** If possible, the *Athlete's Sample Collection Session* shall be completed.

**A.4.5** The *ADO* shall establish a system for ensuring that the outcomes of its investigation into the possible failure to comply are considered for results management action and, if applicable, for further planning and *Testing*.

## **Annex B - Modifications for *Athletes* with disabilities**

### **B.1 Objective**

To ensure that the special needs of *Athletes* with disabilities are provided as much as possible in relation to the provision of a *Sample*.

### **B.2 Scope**

The scope of determining whether modifications need to be considered starts with identification of situations where *Sample* collection involves *Athletes* with disabilities and ends with the necessary modifications to *Sample* collection procedures and equipment as possible for these *Athletes*.

### **B.3 Responsibility**

The *ADO* has responsibility for ensuring, when possible, that the *DCO* has any information and *Sample Collection Equipment* necessary to conduct a *Sample Collection Session* with an *Athlete* with a disability. The *DCO* has responsibility for the *Sample* collection.

### **B.4 Requirements**

**B.4.1** All aspects of notification and *Sample* collection for *Athletes* with disabilities shall be carried out in accordance with the standard notification and *Sample* collection procedures unless modifications are necessary due to the *Athlete's* disability.

**B.4.2** In planning or arranging *Sample* collection, the *ADO* and *DCO* shall consider whether there will be any *Sample* collection for *Athletes* with disabilities that may require modifications to the standard procedures for notification or *Sample* collection, including *Sample Collection Equipment* and facilities.

**B.4.3** The *DCO* shall have the authority to make modifications as the situation requires when possible and as long as such modifications will not compromise the identity, security or integrity of the *Sample*.

**B.4.4** For *Athletes* with a physical disability or a sensorial disability, the *Athlete* can be assisted by the *Athlete's* representative or *Sample Collection Personnel* during the *Sample Collection Session* where authorised by the *Athlete* and agreed to by the *DCO*.

**B.4.5** For *Athletes* with an intellectual disability, the *ADO* or *DCO* shall determine whether the *Athlete* must have a representative at the *Sample Collection Session* and the nature of the assistance that the representative must provide. Additional assistance can be provided by the representative or *Sample Collection Personnel* during the *Sample Collection Session* where authorised by the *Athlete* and agreed to by the *DCO*.

**B.4.6** The DCO can decide that alternative Sample Collection Equipment or facilities will be used when required to enable the *Athlete* to provide the *Sample* as long as the *Sample's* identity, security and integrity will not be affected.

**B.4.7** *Athletes* who are using urine collection or drainage systems are required to eliminate existing urine from such systems before providing a urine *Sample* for analysis.

**B.4.8** The DCO will record modifications made to the standard *Sample* collection procedures for *Athletes* with disabilities, including any applicable modifications specified in the above actions.

## **Annex C - Collection of urine *Samples***

### **C.1 Objective**

To collect an *Athlete's* urine *Sample* in a manner that ensures:

- a) Consistency with relevant principles of internationally recognised standard precautions in healthcare settings so that the health and safety of the *Athlete* and Sample Collection Personnel are not compromised;
- b) The *Sample* is of a quality and quantity that meets laboratory guidelines;
- c) The *Sample* is clearly and accurately identified; and
- d) The *Sample* is securely sealed.

### **C.2 Scope**

The collection of a urine *Sample* begins with ensuring the *Athlete* is informed of the *Sample* collection requirements and ends with discarding any residual urine remaining at the end of the *Athlete's* Sample Collection Session.

### **C.3 Responsibility**

The DCO has the responsibility for ensuring that each *Sample* is properly collected, identified and sealed. The DCO/Chaperone has the responsibility for directly witnessing the passing of the urine *Sample*.

### **C.4 Requirements**

**C.4.1** The DCO shall ensure that the *Athlete* is informed of the requirements of the *Sample* collection, including any modifications as provided for in Annex B – Modifications for *Athletes* with disabilities.

**C.4.2** The DCO shall ensure that the *Athlete* is offered a choice of appropriate equipment for collecting the *Sample*. If the nature of an *Athlete's* disability requires that he/she must use additional or other equipment as provided for in Annex B – Modifications for *Athletes* with disabilities, the DCO shall inspect that equipment to ensure that it will not affect the identity or integrity of the *Sample*.

**C.4.3** The DCO shall instruct the *Athlete* to select a collection vessel.

**C.4.4** When the *Athlete* selects a collection vessel and for selection of all other Sample Collection Equipment that directly holds the urine *Sample*, the DCO will instruct the *Athlete* to check that all seals on the selected equipment are intact and the equipment has not been tampered with. If the *Athlete* is not satisfied with the selected equipment, he/she may select another. If the *Athlete* is not satisfied with any of the equipment available for the selection, this shall be recorded by the DCO.

If the DCO does not agree with the *Athlete's* opinion that all of the equipment available for the selection is unsatisfactory, the DCO shall instruct the *Athlete* to proceed with the Sample Collection Session. If the DCO agrees with the reasons put forward by the *Athlete* that all of the equipment available for the selection is unsatisfactory, the DCO shall terminate the collection of the *Athlete's* urine *Sample* and this shall be recorded by the DCO.

**C.4.5** The *Athlete* shall retain control of the collection vessel and any *Sample* provided until the *Sample* is sealed, unless assistance is required by an *Athlete's* disability as provided for in Annex B – Modifications for *Athletes* with disabilities.

**C.4.6** The DCO/Chaperone who witnesses the passing of the *Sample* shall be of the same gender as the *Athlete* providing the *Sample*.

**C.4.7** The DCO/Chaperone and *Athlete* shall proceed to an area of privacy to collect a *Sample*.

**C.4.8** The DCO/Chaperone shall witness the *Sample* leaving the *Athlete's* body and record the witnessing in writing.

**C.4.9** The DCO shall use the relevant laboratory's specifications to verify, in full view of the *Athlete*, that the volume of the urine *Sample* satisfies the laboratory's requirements for analysis.

**C.4.10** Where the volume of urine is insufficient, the DCO shall conduct a partial *Sample* collection procedure as prescribed in Annex E – Urine *Samples* – insufficient volume.

**C.4.11** The DCO shall instruct the *Athlete* to select a *Sample* collection kit containing A and B bottles in accordance with C.4.4.

**C.4.12** Once a *Sample* collection kit has been selected, the DCO and the *Athlete* shall check that all code numbers match and that this code number is recorded accurately by the DCO.

If the *Athlete* or DCO finds that the numbers are not the same, the DCO shall instruct the *Athlete* to choose another kit in accordance with C.4.4. The DCO shall record the matter.

**C.4.13** The *Athlete* shall pour the relevant laboratory's prescribed minimum volume of urine into the B bottle, and then fill the A bottle as much as possible. The *Athlete* shall then fill the B bottle as much as possible with the remaining urine. The *Athlete* shall ensure that a small amount of urine is left in the collection vessel.

**C.4.14** The *Athlete* shall seal the bottles as directed by the DCO. The DCO shall check, in full view of the *Athlete*, that the bottles have been properly sealed.

**C.4.15** The DCO shall use the relevant laboratory's guidelines for pH and specific gravity to test the residual urine in the collection vessel to determine if the *Sample* is likely to meet the laboratory guidelines. If it is not, then the DCO shall follow Annex F - *Urine Samples - Samples* that do not meet laboratory pH and specific gravity guidelines.

**C.4.16** The DCO shall ensure any residual urine that will not be sent for analysis is discarded in full view of the *Athlete*.



## **Annex D - Collection of blood Samples**

### **D.1 Objective**

To collect an *Athlete's* blood *Sample* in a manner that ensures:

- a) The health and safety of the *Athlete* and Sample Collection Personnel are not compromised;
- b) The *Sample* is of a quality and quantity that meets the relevant analytical guidelines;
- c) The *Sample* is clearly and accurately identified; and
- d) The *Sample* is securely sealed.

### **D.2 Scope**

The collection of a blood *Sample* begins with ensuring the *Athlete* is informed of the *Sample* collection requirements and ends with properly storing the *Sample* prior to dispatch for analysis at the WADA accredited laboratory or as otherwise approved by WADA.

### **D.3 Responsibility**

**D.3.1** The DCO has the responsibility for ensuring that:

- a) Each *Sample* is properly collected, identified and sealed; and
- b) All *Samples* have been properly stored and dispatched in accordance with the relevant analytical guidelines.

**D.3.2** The Blood Collection Official has the responsibility for collecting the blood *Sample*, answering related questions during the provision of the *Sample*, and proper disposal of used blood sampling equipment not required for completing the Sample Collection Session.

### **D.4 Requirements**

**D.4.1** Procedures involving blood shall be consistent with relevant principles of internationally recognised standard precautions in health care settings.

**D.4.2** Blood Sample Collection Equipment shall consist of, either an A sample tube, or an A sample tube and a B sample tube. If the sample collection consists solely of blood then a B sample shall be collected and used as a confirmation if required.

**D.4.3** The DCO shall ensure that the *Athlete* is informed of the requirements of the *Sample* collection, including any modifications as provided for in Annex B – Modifications for *Athletes* with disabilities.

**D.4.4** The DCO/Chaperone and *Athlete* shall proceed to the area where the *Sample* will be provided.

**D.4.5** The DCO shall ensure the *Athlete* is offered comfortable conditions including being in a relaxed position for at least 10 minutes prior to providing a *Sample*.

**D.4.6** The DCO shall instruct the *Athlete* to select the *Sample* collection kit/s required for collecting the *Sample* and to check that the selected equipment has not been tampered with and the seals are intact. If the *Athlete* is not satisfied with a selected kit, he/she may select another. If the *Athlete* is not satisfied with any kits and no others are available, this shall be recorded by the DCO.

If the DCO does not agree with the *Athlete's* opinion that all of the available kits are unsatisfactory, the DCO shall instruct the *Athlete* to proceed with the Sample Collection Session.

If the DCO agrees with the reasons put forward by the *Athlete* that all available kits are unsatisfactory, the DCO shall terminate the collection of the *Athlete's* blood *Sample* and this shall be recorded by the DCO.

**D.4.7** When a *Sample* collection kit has been selected, the DCO and the *Athlete* shall check that all code numbers match and that this code number is recorded accurately by the DCO.

If the *Athlete* or DCO finds that the numbers are not the same, the DCO shall instruct the *Athlete* to choose another kit in accordance with D.4.5. The DCO shall record the matter.

**D.4.8** The Blood Collection Official shall clean the skin with a sterile disinfectant wipe or swab in a location unlikely to adversely affect the *Athlete* or his/her performance and, if required, apply a tourniquet. The Blood Collection Official shall take the blood *Sample* from a superficial vein into the final collection container. The tourniquet, if applied, shall be immediately removed after the venipuncture has been made.

**D.4.9** The amount of blood removed shall be adequate to satisfy the relevant analytical requirements for the *Sample* analysis to be performed.

**D.4.10** If the amount of blood that can be removed from the *Athlete* at the first attempt is insufficient, the Blood Collection Official shall repeat the procedure. Maximum attempts shall be three. Should all attempts fail, then the Blood Collection Official shall inform the DCO. The DCO shall terminate the collection of the blood *Sample* and record this and the reasons for terminating the collection.

**D.4.11** The Blood Collection Official shall apply a dressing to the puncture site/s.

**D.4.12** The Blood Collection Official shall dispose of used blood sampling equipment not required for completing the Sample Collection Session.

**D.4.13** The *Athlete* shall seal his/her *Sample* into the *Sample* collection kit as directed by the DCO. In full view of the *Athlete*, the DCO shall check that the sealing is satisfactory.

**D.4.14** The sealed *Sample* shall be kept at a cool, but not freezing, temperature prior to analysis at the Doping Control Station or dispatch for analysis at the *WADA* accredited laboratory or as otherwise approved by *WADA*.

## **Annex E - Urine *Samples* - Insufficient volume**

### **E.1 Objective**

To ensure that where an insufficient volume of urine is provided, appropriate procedures are followed.

### **E.2 Scope**

The procedure begins with informing the *Athlete* that the *Sample* is of insufficient volume and ends with the provision of a *Sample* of sufficient volume.

### **E.3 Responsibility**

The DCO has the responsibility for declaring the *Sample* volume insufficient and for collecting the additional *Sample/s* to obtain a combined *Sample* of sufficient volume.

### **E.4 Requirements**

**E.4.1** If the *Sample* collected is of insufficient volume, the DCO shall inform the *Athlete* that a further *Sample* shall be collected to meet the relevant laboratory's volume requirements.

**E.4.2** The DCO shall instruct the *Athlete* to select partial *Sample Collection Equipment* in accordance with C.4.4.

**E.4.3** The DCO shall then instruct the *Athlete* to open the relevant equipment, pour the insufficient *Sample* into the container and seal it as directed by the DCO. The DCO shall check, in full view of the *Athlete*, that the container has been properly sealed.

**E.4.4** The DCO and the *Athlete* shall check that the equipment code number, and the volume and identity of the insufficient *Sample* are recorded accurately by the DCO. Either the *Athlete* or the DCO shall retain control of the sealed partial *Sample*.

**E.4.5** While waiting to provide an additional *Sample*, the *Athlete* shall remain under continuous observation and be given the opportunity to hydrate.

**E.4.6** When the *Athlete* is able to provide an additional *Sample*, the procedures for collection of the *Sample* shall be repeated as prescribed in Annex C – Collection of urine *Samples* until a sufficient volume of urine will be provided by combining the initial and additional *Sample/s*.

**E.4.7** When the DCO is satisfied that a sufficient volume of urine has been provided, the DCO and *Athlete* shall check the integrity of the seal/s on the partial *Sample* container/s containing the previously provided insufficient *Sample/s*. Any irregularity with the integrity of the seal/s will

be recorded by the DCO and investigated according to Annex A – Investigating a possible failure to comply.

**E.4.8** The DCO shall then direct the *Athlete* to break the seal/s and combine the *Samples*, ensuring that additional *Samples* are added sequentially to the first *Sample* collected until the required volume is met.

**E.4.9** The DCO and *Athlete* shall then continue with C.4.11.

## **Annex F - Urine Samples - Samples that do not meet laboratory pH or specific gravity guidelines**

### **F.1 Objective**

To ensure that when the urine *Sample* does not meet the contracted laboratory pH or specific gravity guidelines, appropriate procedures are followed.

### **F.2 Scope**

The procedure begins with the DCO informing the *Athlete* that a further *Sample* is required and ends with the collection of a *Sample* that meets laboratory pH and specific gravity guidelines or appropriate follow-up action by the *ADO* if required.

### **F.3 Responsibility**

The *ADO* is responsible for establishing criteria for the number of additional *Samples* to be collected at the *Athlete's Sample Collection Session*. If the additional *Sample/s* collected do not meet the relevant laboratory's guidelines for analysis, the *ADO* is responsible for scheduling a new *Sample Collection Session* for the *Athlete* and, if required, taking subsequent appropriate action.

The DCO is responsible for collecting additional *Sample/s* in accordance with the *ADO's* criteria.

### **F.4 Requirements**

**F.4.1** The *ADO* shall establish criteria for the number of additional *Samples* to be collected by the DCO when the DCO determines that an *Athlete's Sample* is unlikely to meet the relevant laboratory's pH or specific gravity guidelines.

**F.4.2** The DCO shall inform the *Athlete* that he/she is required to provide a further *Sample*.

**F.4.3** While waiting to provide an additional *Sample*, the *Athlete* shall remain under continuous observation.

**F.4.4** When the *Athlete* is able to provide an additional *Sample*, the DCO shall repeat the procedures for collection of the *Sample* as prescribed in Annex C - Collection of urine *Sample* and in accordance with the *ADO's* criteria for the number of additional *Samples* to be collected as established in F.4.1.

**F.4.5** The DCO shall record that the *Samples* collected belong to a single *Athlete* and the order in which the *Samples* were provided.

**F.4.6** The DCO shall then continue with C.4.16.

**F.4.7** If it is determined by the relevant laboratory that all of the *Athlete's Samples* do not meet the laboratory's pH and specific gravity requirements for analysis and this is not related to natural causes, the ADO shall schedule another Sample Collection Session for the *Athlete* as *Target Testing* as soon as possible.

**F.4.8** If the *Target Testing Sample Collection Session* also results in *Samples* that do not meet the laboratory's pH and/or specific gravity requirements for analysis, the ADO shall investigate a possible anti-doping rule violation.

## Annex G - Sample Collection Personnel Requirements

### G.1 Objective

To ensure that Sample Collection Personnel have no conflict of interest and have adequate qualifications and experience to conduct *Sample* collection sessions.

### G.2 Scope

Sample Collection Personnel requirements starts with the development of the necessary competencies for Sample Collection Personnel and ends with the provision of identifiable accreditation.

### G.3 Responsibility

The *ADO* has the responsibility for all activities defined in this Annex G.

### G.4 Requirements - Qualifications and Training

G.4.1 The *ADO* shall determine the necessary competence and qualification requirements for the positions of Doping Control Officer, Chaperone and Blood Collection Official. The *ADO* shall develop duty statements for all Sample Collection Personnel that outline their respective responsibilities. As a minimum:

- a) Sample Collection Personnel shall be of adult age.
- b) Blood Collection Officials shall have adequate qualifications and practical skills required to perform blood collection from a vein.

G.4.2 The *ADO* shall ensure that Sample Collection Personnel that have an interest in the outcome of the collection or testing of a *Sample* from any *Athlete* who might provide a *Sample* at a session are not appointed to that Sample collection session. Sample Collection Personnel are deemed to have an interest in the collection of a *Sample* if they are:

- a) Involved in the planning of the sport for which testing is being conducted; or
- b) Related to, or involved in the personal affairs of any *Athlete* who might provide a *Sample* at that session.

G.4.3 The *ADO* shall establish a system that ensures that Sample Collection Personnel are adequately qualified and trained to carry out their duties.

G.4.4 The training program for Chaperones and Blood Collection Officers as a minimum shall include studies of all relevant requirements of the testing process and familiarization of relevant standard precautions in healthcare settings.



G.4.5 The training program for Doping Control Officers as a minimum shall include:

- a) Comprehensive theoretical training in different types of testing activities relevant to the Doping Control Officer position;
- b) One observation of all doping control activities related to requirements in this standard, preferably on site;
- c) The satisfactory performance of one complete *Sample* collection on site under observation by a qualified Doping Control Officer or similar. The requirement related to actual passing of *Sample* shall not be included in the on site observations.

G.4.6 The *ADO* shall maintain records of education, training, skills and experience.

## **G.5 Requirements - Accreditation, re-accreditation and delegation**

G.5.1 The *ADO* shall establish a system for accrediting and re-accrediting Sample Collection Personnel.

G.5.2 The *ADO* shall ensure that Sample Collection Personnel have completed the training program and are familiar with the requirements in this testing standard before granting accreditation.

G.5.3 Accreditation shall only be valid for a maximum of two years. Sample Collection Personnel shall be required to repeat a full training program if they have not participated in *Sample* collection activities within the year prior to re-accreditation.

G.5.4 Only Sample Collection Personnel that have an accreditation recognised by the *ADO* shall be authorised by the *ADO* to conduct *Sample* collection activities on behalf of the *ADO*.

G.5.5 Doping Control Officers may personally perform any activities involved in the Sample Collection Session, with the exception of blood collection unless particularly qualified, or they may direct a Chaperone to perform specified activities that fall within the scope of the Chaperone's authorised duties.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej Konwencji,
- postanowienia Konwencji są przyjęte, potwierdzone i będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 28 grudnia 2006 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Kaczyński*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*